DESCRIPTIVE CATALOGUE OF SANSKRIT MANUSCRIPTS INDIAN PHILOSOPHY

(INDIAN MUSEUM COLLECTION)

Compiled by

ASESH RANJAN MISRA

Edited by

DEBABRATA SENSHARMA

THE ASIATIC SOCIETY

1, Park Street ☐ Kolkata-16

CATALOGUES & BIBLIOGRAPHICAL WORKS

Descriptive Catalogue of Sanskrit manuscripts—Indian Philosophy.
Compiled by Asesh Ranjan Misra
Edited by Debabrata Sensharma

ISBN 81 7236 102 5

Published in March 2001

Published by
Dr. Manabendu Banerjee
General Secretary
The Asiatic Society
1 Park Street
Kolkata 700 016

Printed at
Arunima Printing Works
81 Simla Street
Kolkata 700 006

Rs. 900

FOREWORD

The Asiatic Society is the repository of a huge collection of manuscripts of which Sanskrit manuscripts predominate. Texts of almost all the branches of Sanskrit literature are preserved in the manuscripts which have been collected from different sources. Compilation and proper cataloguing of the manuscripts are urgently required for the convenience of scholars related to different fields of Indian studies. Extensive scholastic labour for the preparation of descriptive catalogues of Sanskrit mss. was given in the Asiatic Society by a band reputed Indologists—Mm Haraprasad Sastri being the prominent amongst them. But since their leaving this world, no serious effort was spent for bringing out such volumes of Descriptive Catalogues for a long period. Now the Asiatic Society has employed several cataloguers for carrying out this difficult but very essential job. We have a good number of manuscripts on the Indian Philosophy, which were deposited by the Indian Museum to the Society. This collection includes all the six orthodox schools of Indian philosophy. Thanks to Dr Asesh Ranjan Misra, Senior Cataloguer in our Museum, for, he has compiled and prepared a descriptive catalogue of the mss. on Indian Philosophy, of Indian Museum Collection. Now the academic world will be able to find out whether there is any unpublished text of Indian Philosophy in this collection or whether there is any ms of a well-known text with a different version. I am also thankful to Pt. Jagadish Ch. Tarkatirtha and Pt. Madhusudan Vedantasastri who have helped Dr Misra in various ways in preparing this catalogue. Thanks are due also to Prof. Debabrata Sen Sharma for his effective guidance to Dr Misra and also for sincerely editing the press copy of the Catalogue.

Kolkata
8th September 2000

Manabendu Banerjee
General Secretary

PREFATORY NOTE

The treasure of manuscripts in the museum of the Asiatic Society, Calcutta, is by no means negligible, both qualitatively and quantitatively in comparison with any other museums of this nature in our country. After a long period the Descriptive Catalogue of philosophy in the name of Indian Museum Collection has been prepared by me. It has also been revised and supervised by Pt. Jagadish Chandra Tarkatirtha and Pt. Madhusudan Vedantashastri.

To conclude I am thankful to late Dr. Chandan Roy Choudhury the former General Secretary, Asiatic Society for kindly allowing me the work of Cataloguing this important work. I am particularly thankful to the then Philological Secretary and now the General Secretary Dr. Manabendu Banerjee, who inspired me to do this work. I thank all of my friends of Museum Section specially Sri Bijan Kumar Mukherjee stack Assistant, Sri Ganesh Prasad, Sri Manik Mukherjee and Sri Tapas Karmakar for supplying me with the manuscripts. I also thank my friend Dr. Sarbani Bose, who helped me a lot in the work of proof-reading. I also thank the Publication Section of the Asiatic Society.

Asesh Ranjan Misra

INTRODUCTION

This Descriptive Catalogue of Sanskrit Manuscripts pertains to the manuscripts of the Indian philosophical texts deposited in the Society under Indian Museum Collection. It has been compiled by Dr. Asesh Ranjan Misra, Cataloguer in the Museum. It covers all the six orthodox schools of Indian Philosophy arranged in chronological order generally accepted by scholars. The total number of manuscripts included in this volume is 621 which have been put under the headings of different schools of Indian philosophical thought. They are,

Sāṁkhya.
Pātañjala Yoga.
Nyāya.
Vaiśeṣika.
Pūrva Mīmāṁsā.
Uttara Mīmāṁsā.
General.

Some of the authors of these texts i.e. Vācaspati Miśra, Gotama Akṣapāda, Jaimini, Śaṅkarācārya, Vidyāraṇya etc. are so well-known that need no introduction to the students of Indian Philosophy. But there are many who are not so famous, hence an attempt has been made in the following paragraphs to throw light on them on the basis of limited information that we have in our possession.

Sāṁkhya-Yoga

Bhāvagaṇeśa also called Gaṇeśa Dīkṣita was son of Viśvanātha Dīkṣita who lived around 1600 AD. He was mainly a commentator on Sāṁkhya & Pātañjala Yoga texts. His works *Tattvayāthārthayadīpana* is a commentary on the Tattvasamāsa, a well-known Sāṁkhya text. He wrote a *Vṛtti* commentary on the *Yogasūtras* of Patañjali. He also summarised the main tenets of Sāṁkhya School in his work *Sāṁkhya-sāra*. Besides this he wrote a *vṛtti* on *Samāsa Sāṁkhya* which was probably a work on the Pūrva Mīmāṁsā.

Nārāyaṇatīrtha also called Nārāyaṇa Bhikṣu was a disciple of Vāsudevatīrtha and Rama Govindatīrtha. According to the colophon of Ramagovinda was probably not his teacher but his classmate, both have taken lessons from Vāsudevatīrtha. He flourished around 1660 AD. He was a versatile writer and commentator who has many works belonging to different branches of Indian philosophical thoughts to his credit. Among his commentaries on Sāṁkhya, Pātañjala Yoga, Nyāya and Vedānta texts the *Tattvacandra, Tattvakaumudi* of Vācaspati Miśra, *Yoga Candrikā* or *Guḍhārtha-dyotikā* on the Yogasūtras. *Candrikā* on the *Sāṁkhya Kārikā, Nyāya Kusumāñjali Vyākhyā* on Udayana's *Nyāya Kusumāñjali Kārikā, Nyāya Candrikā* on Viśvanātha's *Siddhānta Kaumudi, Laghuvyākhyā* on the *Siddhāntabindu* of Madhusudana, *Balabodhinī* on *Ātmabodha,* commentary on Raghunātha's *Tattvacintāmaṇidīdhiti, Bhakti Candrikā* on Śāṇḍilya's *Bhaktisūtras, Bhaṭṭabhāṣāprakāśa* etc. are well-known. Besides these he is said to have written a play in Sanskrit called *Vedāntavibhāva-nāṭikā* and a commentary named *Vyākhyā* on the *Veda-stuti.*

Kaviraj Yati, also known Kavirājagiri, nick-named as Bhikṣu is a little known Sāṁkhya commentator. He was disciple of Vaikuṇṭha Paramahaṁsa and lived around 1800 AD. His only work *Sāṁkhya Tattvapradīpa* (listed here) is a lucid commentary on the *Sāṁkhyatattva Kaumudī* of Vācaspati Miśra.

Nāgojībhaṭṭa, also called Nāgeśabhaṭṭa was son of Śiva-bhaṭṭa. He was versatile scholar and a prolific writer who has written on almost all subjects e.g. Sāṁkhya, Nyāya, Vedānta, Yoga, grammar etc. He lived in Vārāṇasī around 1714 AD. He wrote *Laghu Vṛtti* on the *Sāṁkhyasūtra, Vṛtti* on *Pātañjala Yogasūtra, Yuktimuktāvalī* on *Tarkabhāṣa* of Keśava Miśra, *Vedāntabhāṣya Pradīpodyata, Sphoṭavāda* etc. He is well-known for his *Laghu Mañjuṣā,* a work on the philosophy of Sanskrit Grammar.

Nyāya Vaiśeṣika

Jayadeva alias Pakṣadhara was very well-known Naiyāyika of Mithilā who lived in the third quarter of the 15th century AD. According to a legend about him, he was called Pakṣadhara on account of successfully participating in debate on Nyāya that lasted for a fortnight. He was son of Guṇamiśra, a descendant

of the famous lexicon, Halāyudha. He took his first lessons on Nyāya from his uncle Harimiśra and later studied Nyāya under Yajñapati Upādhyāya, a famous Naiyāyika. He is known to have written six commentaries on Nyāya texts including the present one included in this Catalogue namely *Āloka* on the *Tattvacintāmaṇi (Pratyakṣa Khaṇḍa)* and 2 original books.

Gokulanath Upādhyāya another well-known Nyāya writer was pupil of Jayadeva alias Pakṣadhara who lived during the period 1650 to 1740 AD. He had written a number of commentaries and original works on Nyāya. His well-known works are *Ṭippaṇa* on the *Nyāya Kusumāñjali, Nyāyalakṣaṇa Vicāra*, commentary on *Pratyakṣa Cintāmaṇi, Nyāyasiddhānta-tattva Kuthāra* on Śrī Harṣa's *Khaṇḍanakhaṇḍa Khādya, Muktivāda Lāghavagarva Rahasya, Dikkālanirupaṇa, Karaṇa Prabodha, Mithyātva Nirukti* etc.

Guṇānanda (full name Guṇānanda Vidyāvāgīśa Bhaṭṭācārya), a contemporary of Bhavānanda, a well-known Naiyāyika lived in the last quarter of the 16th century AD. So far as our knowledge goes, he was author of seven commentaries on Nyāya works the most famous among them being the *Viveka* on the *Nyāya Kusumāñjali, Viveka* on the *Anumānadīdhiti* of Madhusūdana, *Viveka* on the *Dīdhiti* on the *Ātmatattvaviveka, Guṇavṛttiviveka* on the *Guṇakiraṇāvali Prakāśa* of Vardhamāna, *Śabdālokaviveka* on the *Tattvacintāmaṇi Āloka* etc.

Govardhana Miśra was son of Balabhadra Sūri, younger brother of Viśvanātha and Padmanābha. He lived in the later half of the 16th century AD. He wrote *prakāśa* commentary on the *Tarkabhāṣā, Nyāyabodhinī* on the *Tarkasaṁgraha* of Annambhaṭṭa and *Ṭippaṇa* on the *Tarkabhāṣā* of his teacher Keśava Miśra.

Kṛṣṇadhūrjaṭi Dīkṣita was son of Vaikuṇṭha Dīkṣita and Śeṣī who belonged to Koyampuri in the Drāvida country. He was pupil of Kāśīnātha Upādhyāya. He composed the commentary named *Siddhānta Candrodaya* on the *Tarka-saṁgraha* for the use of King Gaja Sinha of Vikrama Pattan (Ujjain) in 1774 AD.

Kṣamā Kalyāṇa is a little known writer of commentary on Nyāya Vaiśeṣika texts. He was pupil of Jinatābha Sūri. The only work, that we know of is *Phakkikā* commentary on the *Tarka Saṁgraha* of Annambhaṭṭa. It was written by him in 1772 AD.

Gopīnāth Maunī or Maunin was son of Goswamībhaṭṭa. He lived in the court of Rājā Jaisingha on Baberi who was his patron. He was also a commentator of Nyāya works and we know about his two commentaries namely *Vikāsa* on the *Nyāya Kusumāñjali* of Udayana and the *Siddhāntatattvasāra* on the *Padārthaviveka.*

Jānakīnātha Bhaṭṭācārya also known as Cintāmaṇi or Cūdāmaṇi Bhaṭṭācārya was the father of the famous Naiyāyika of Navadvīpa, Rāmabhadra Sārvabhauma. He lived in the second half of the 16th century AD. He wrote *Nyāyasiddhāntamañjarī* which discusses the tenets of Nyāya in 4 *paricchedas* or chapters. This text is different from *Nyāya Mañjarī* of Jayantabhaṭṭa.

Jairāma Nyāyapañcānana was well-known Naiyāyika from Bengal who lived in the 17th century AD. He was pupil of Rāmabhadra Sārvabhauma, and he lived in the court of Rājā Rāma Kṛṣṇa of Krishnanagar. He was author of many commentaries on the Nyāya texts and also original work which includes the present text, namely *Samāsatattva.*

Candranārāyaṇa Bhaṭṭācārya is a well-known Naiyāyika of Bengal who lived in modern times. He was prolific writer and commentator. The total number of commentaries known to us on various Nyāya texts is 42 and the number of his original works is 28 including the present text included in this volume viz., *Viśiṣṭa-dvaya-ghaṭita tattvoparistha-vicāra-rahasya.*

Mādhava Yati or Mādhava Yatīndra also called Mādhava Sarasvatī was well-known Nyāya Vaiśeṣika commentator who hailed from Saurāṣṭra (Western India). He flourished around 1515 AD. He wrote a commentary named *Mitabhāṣinī* on Śivāditya's *Saptapadārthī,* (here simply called *ṭīkā,) Mandānuṣkampinī* on Udayana's *Nyāya Kusumāñjali*, *Mayūkhamālā* on Gaṅgeśa's *Tattvacintāmaṇi.* He did not confine himself to writing on Nyāya-Vaiśeṣika only, he also wrote on the *Vedānta* (*Vedāntasarvasva*) and general compendium (*Sarva-darśana-Kaumudī*).

Rūdra Bhaṭṭācārya also known as Rūdranyāya-Vācaspati was son of Vidyānivāsa Bhaṭṭācārya. He lived in Navadwīpa around 1630 AD. He was mainly a commentator and has many commentaries on Nyāya texts to his credit. Most of these commentaries are named as *vyākhyā* or *parīkṣā* or *ṭīkā.* His well-known commentaries are *Tattvacintāmaṇi Vyākhyā. Kiraṇāvalī Prakāśadīdhiti Parīkṣā, Ākhyātavādavyākhyā.*

Tattvacintāmaṇyāloka-Saṁgraha Ṭīkā etc. The *Pratyakṣadīdhiti Parīkṣā* figures in this volume.

Raghudeva Bhaṭṭācārya was another well-known Nyāya-Vaiśeṣika Ācārya who lived in Navadwīpa around 1660 AD. He was mainly a commentator who wrote commentaries on several Nyāya-Vaiśeṣika texts. The most popular among them are *Ṭippaṇī* on the *Ākhyātavāda* of Raghunātha, *Vivecana* on the *Nañvāda* of Raghunātha, *Ṭīkā* on *Tattvacintāmaṇidīdhiti* of Raghunātha, *Vyākhyā* on *Nyāya Kusumāñjali Kārikā* of Udayana etc. He did not confine himself to Nyāya work only but also wrote commentaries on Vaiśeṣika texts. Mention may be made of *Sārasaṁgraha* on the section on *dravya* from *Kiraṇāvali*, *Vyākhyā* on the *Padārtha Nirupaṇa* and *Ṭippaṇī* on the *Padārtha Khaṇḍana* by Raghunātha. It may be mentioned here that some well-known Naiyāyikas from Bengal took up the task of refuting the Vaiśeṣikas on the concept *Padārtha,* the prominent among them being Raghunātha Śiromaṇi. He attacked Vaiśeṣikas by writing *Padārtha Khaṇḍana* on which two commentaries are available, one by Rāmabhadra Sārvabhauma and the other by Raghudeva Bhaṭṭācārya. Both these commentaries bear the same name, namely *Ṭippaṇi* on the *Padārtha Khaṇḍana.*

Śrīkaṇṭha Śarmā Dīkṣita is another little known Nyāya commentator who lived around 1680 AD. He wrote a commentary called Ṭīkā on the *Tattvacintāmaṇi* of Gaṅgeśa and *dīpikā* on *Nyāya-Siddhānta-Mañjarī* of Jānakīnātha which figure in this volume. He also wrote another Nyāya work called *Tattva-prakāśa.*

Pūrvamīmāṁsā

Pārthasārathi Miśra was famous commentator of *Mīmāṁsā* texts which belong to the Bhāṭṭa school of Mīmāṁsā. He lived around 1075 AD. He wrote a commentary called *Nyāya-ratnākara* on Kumārila's *Śloka-vārttika* which figures in this volume. He also wrote a commentary named *Tantraratna* on Kumarila's *Ṭipuṭīkā,* and *Śāstradīpikā* commentary on the same work. besides an independent work named as *Nyāyaratnamālā.*

Someśvarabhaṭṭa was another well-known Mīmāṁsā writer who lived around 1250 AD. He too belonged to the Bhāṭṭa school of Mīmāṁsā. He wrote a commentary called *Nyāyasudhā* on the *Tantravārttika.* This commentary is also known as

Rāṇakaṭikā. We have two manuscripts bearing these two different names of commentaries on the *Tantravārttika* described in this volume. He also wrote an independent work on the Bhāṭṭa school called the *Tantrasāra* which is deposited in the Visvabharati University Library.

Khaṇḍadeva, also known as Deva, was a well-known Mīmāṁsaka of Benaras who lived there in the middle of the 17th century AD. He was son of Rudradeva, a well-known Mīmāṁsā scholar, and a pupil of Viśveśvara. He belonged to the Bhāṭṭa school of thought. He wrote two commentaries on the *Mīmāṁsāsūtras* of Jaimini, namely *Bhāṭṭa Dīpikā* and the *Mīmāṁsā Kaustubha* which covers upto the *Balabalādhikaraṇa* (III,7) in the *Sūtras*. The manuscripts of both these texts figure in this volume.

Āpodeva or Āpodeva II was son of Anatadeva, and grand son of Āpodeva I who lived around the year C. 1575 AD. He was famous scholar who was well versed in both Mīmāṁsā and Advaita Vedānta, two rival schools of Indian philosophical thought. Among his commentaries on the work of Mīmāṁsā and the Advaita Vedānta, mention may be made of *Mīmāṁsā Nyāyaprakāśa* and the *Tattvadīpikā* or *Bālabodhinī* on Sadānanda's *Vedānta-sāra.* In this volume, two manuscripts of the former commentary have been included.

Śaṅkarānanda is little known Advaita Vedānta commentator who lived around 1290 AD. He was mainly a commentator who wrote lucid commentaries called *dīpikā* on several minor Upaniṣads. His commentaries on the *Amṛtabindu Upaniṣad, Brahma Upaniṣad, Garbha Upaniṣad, Jābāla Upaniṣad* etc. are well-known.

Uttara Mīmāṁsā

Janārdana better known as Ānanda-jñāna or Anandagiri was a well-known commentator of Śaṅkara's works. He lived in the 13th century. Besides writing commentaries on several *bhāṣyas* by Śaṅkara and other works on the Advaita Vedānta, he also wrote some original works on the Advaita Vedānta, prominent among them being the present text *Tattvāloka.* It is rare and unpublished work.

Rāmādvyaya is another little known exponent of Advaita Vedānta philosophy who flourished in the middle of the 14th

century. His original text *Vedānta Kaumudi* with his auto commentary, called *Tātparyadīpikā,* brought him fame as writer of original text on the Advaita Vedānta.

Rāmakṛṣṇa is a well-known commentator of the texts on the Advaita Vedānta and also writer of original texts. He lived around 1375 AD. He wrote commentary, called *Tātparyabodhinī* on the *Pañcadaśī* by Vidyāraṇya. This volume contains description of the commentary sometimes (called here *Tātparya-dīpika* or *Vyākhyā* or *Padayojana* on each of the 15 chapters separately on the Pañcadaśi in as many manuscripts. His other works include a commentary on the *Bhagavadgītā,* commentary called *Saptasava* on the *Ātmapurāṇa* by Śaṅkarānanda and the *Advaitaviveka,* an original work on the *Advaita Vedānta.*

Lakṣmīdhara Kavi is a well-known exponent of Advaita Vedānta philosophy who flourished around 1440 AD. He wrote an expository work entitled the *Advaita Makaranda.* This Volume describes the manuscript of this text which incorporates also his auto-commentary.

Svayamprakāśa Yati or Svayamprakāśamuni is well-known as a commentator of works on the Advaita Vedānta. He lived around 1640 AD. His commentaries on the *Ajñāna-bodhinī,* the *Dakṣiṇāmūrti stotra* of Śaṅkara, *Svātmadīpana* commentary on the *Ekaślokī* and the *Hastāmaloka stotra* are well-known. This volume includes description of his commentary *ṭippaṇī* on the *Advaitamakaranda* by Lakṣmidhara Kavi.

Annambhaṭṭa son of Nirmalācārya is a versatile commentator who wrote commentaries on many works belonging to Mīmāṁsā, Nyāya and the Advaita Vedānta. He lived around 1640 AD. His commentary called *Prakāśa* on Udayana's *Nyāya Pariśiṣṭa, Tattva Prabodhinī,* on the *Tarkabhāṣā* of Keśava Miśra, *Nyāyasudhā* of Someśvarabhaṭṭa, Kumārila's *Tantravārtika* are well-known. He also wrote *Tarkasaṁgraha* and *Bhedanirāsa,* two original writings on Nyāya and Vedānta. This volume includes description of a commentary called *Mitakṣarā* on the *Brahmasūtravṛtti.*

Mahādeva Sarasvatī is a little known Advaita Vedāntin who lived around 1645 AD. His Vedānta work *Advaita Kaustubha* with commentary called. *Tattvānusandhāna* is listed here. His other works include *Tattva Candrikā, Paramāmṛta,*

Tātparyadīpikā on *Bṛhadāraṇyakopaniṣad, Vṛtti* on the *Sāṁkhya Sūtra*.

Sadāśivendra was mainly a Vedānta commentator who lived around 1720 AD. His original work on the Advaita Vedānta, *Ātmavidyāvilāsa* has been described in this Catalogue.

Advaitānanda was disciple of Rāmānandatīrtha who flourished around 1762 AD. He was mainly a commentator who wrote commentaries named *Ānandalaharī* on several Upaniṣads like *Īśopaniṣad, Chāndogyopaniṣad, Taittirīya Upaniṣad, Kenopaniṣad, Adhyātma candrikā* on Śaṅkara's *Ātmabodha* etc. This volume includes description of the manuscript entitled *Brahmavidyābharaṇa* or *Tātparyadīpikā* on the *Brahmasūtra bhāṣya* of Śaṅkara.

The volume includes descriptions of two more commentaries on the *Brahmasūtra* called *vṛtti* by Rāmakiṅkara and *Bhāṣya* by Subrahmaṇya Dīkṣita, also known as Nīlakaṇṭha. Nothing is known about them.

The volume includes description of a text bearing the title *Ātmajñāna* which is also known by the name *Ātmajñānopadeśavidhi*. It is a *prakaraṇa* text written in prose which is ascribed to Ādi Śaṅkarācārya.

Ānandatīrtha, also called Pūrṇaprajña, was pupil of Acyutaprekṣācārya. He was founder of a school of Dvaita Vedānta. He lived in the year 1238 to 1217 AD. He was author of several works on the Dvaita Vedānta. The *Tattvasaṁkhyāna* included in this volume is one of them. Jayaratha wrote a commentary called *Vivaraṇa* on this text.

Raghunātha is a little known writer who belonged to Śuddhādvaita school of Vedānta. He lived around 1617 AD. He wrote *Vivaraṇa* commentary on the *Antaḥkaraṇavibodha*, a text by Vallabhācārya which is included in this volume.

Nandadāsa is another little known author who belonged to the Nimbārka school of Vedānta. Nothing is known about him except that he wrote a commentary (*ṭīkā*) on the *Daśaślokī* included in this volume.

Debabrata Sensharma

TABLE OF CONTENTS

(Numbers in brackets indicate Call No. of Manuscripts in the I. M. Collection)

1. SAMKHYA

4. VAIŚEṢIKA

5. PŪRVA MĪMĀṀSĀ

6. UTTARA MĪMĀṀSĀ

1

I.M. No 3432

Title	:	संक्षिप्तकापिलसूत्रविवृतिः (सर्वोपकारिणी) (Saṁkṣiptakāpilasūtravivṛtiḥ) (Sarvopakāriṇī)
By	:	Śukla Mathurānātha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cm X 16.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-6
Lines in a page	:	21
Letters in a line	:	21
Condition	:	Fair, torn. complete.
Date	:	Saṁvat 1852

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।

यद्वाग्विभूतिरमलाखिल तत्वजाता
ज्ञानाद्य तत्वममलं परिबोधयन्ती ।
श्रेयः करोति जगतां भगवन्तमाद्यं ,
तं श्रीमहर्षिकपिलं प्रभुमानतोस्मि ।१।
उद्दिधीर्षुतदुन्नीत सूत्रतत्वार्थ बुद्धये ।
सर्वोपकारिणीं कुर्वे टीकां गुणवशंवदः।२।

It ends : .....आप्तवचनाद्वेदादि रूपाच्छाब्दमिति विशेषत एषां लक्षणोदाहरणान्याकरादवसेयानीति शिवम् । एकस्मिं स्त्रिगुणात्मतत्वयुतितो जाताद्विता साप्यतो, द्वित्वं प्राप्य प्रकाशयत्यविरतं भोगापवर्गौ स्वतः ।

इत्येवं परिसूचयन्मतिमतेमोहापहं कापिलं,
सूत्राणाममलं द्विकद्वयमिदं जीयाच्चिरं चेतसि ॥

Colophon : इति संक्षिप्तकापिलसूत्रविवृतिः समाप्ता ।

Post Colophon : संवत् १८५२ चैत्र शु ।

2

I.M. No 3509

Title	:	The same
By	:	Śukla Mathurānātha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23.5 cm X 13.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-12
Lines in a page	:	7
Letters in a line	:	28
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten. complete.
Date	:	Saṁvat 1933

Text begins : श्रीगणेशाय नमः।

यद्वाग्विभूतिरमलाखिल तत्वजाता,
ज्ञानाद्य तत्वममलं परिबोधयन्ती ।
श्रेयः करोति जगतां भगवन्तमाद्यं,
तं श्रीमहर्षिकपिलं प्रभुमानतोस्मि ।१।
उद्दिधीर्षुतदुन्नीत सूत्रतत्वार्थ बुद्धये ।
सर्वोपकारिणीं कुर्वे टीकां गुणवशंवदः ।२।

It ends : विशेषत एषां लक्षणोदाहरणान्याकरादवसेयानीति शिवम् ।" एकस्मिं स्त्रिगुणात्मा तत्वयुतितो जाताद्विता साप्यतो, द्वित्वं प्राप्य प्रकाशयत्यविरतं भोगापवर्गौ स्वतः। इत्येवं परिसूचयन्मतिमते मोहापहं कापिलं, सूत्राणाममलं द्विकद्वयमिदं जीयाच्चिरं चेतसि"।

Colophon : इति श्रीमालव शुक्ल मथुरानाथ कृतौ संक्षिप्तकापिल-सूत्रविवृत्तिः समाप्ता ।

Post Colophon : संवत् १९३३ कार्तिक.......नमः ।

3

I.M. No 5483

Title	:	सटीक सांख्यकारिका (Sāṁkhyakārikā with ṭīkā)
By	:	Īśvarakṛṣṇa, *Com* : Nārāyaṇa Tīrtha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32 cm x 13 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	11-15
Lines in a page	:	13,16
Letters in a line	:	64
Condition	:	Old, torn, worm eaten.Incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	वैराग्यात्प्रकतिलयः संसारो भवति राजसाद्रागात् ऐश्वर्य्यादभिघातो विपर्य्ययात् द्विपर्य्ययासः ॥४५॥
It ends, P-15	:	सप्तत्यांकिल येऽर्थास्तेऽर्था कृत्स्नस्य षष्ठितंत्रस्य । आख्यायिका विरहिताः परवादविवर्जिताश्चापि ॥७२॥
Colophon	:	इति ईश्वरकृष्णकृता सांख्यकारिकाग्रंथः संपूर्णः ॥
Com. begins	:	....तमेव विदित्वातिमृत्युमेति नान्यः पंथा विद्यतेऽयनायेति श्रुत्या पुरूषज्ञस्यैव मोक्षकथने नान्यस्य मोक्षाभाव कथनात् ज्ञानरहितस्य विरक्तस्यापि न मोक्ष इत्याशयवानाह । वैराग्यादिति...।
It ends	:	तीर्थराजे सुविमले तीर्थ नारायणः सुधीः । सांख्यमलेस (षु?) विमलां व्यातेने सांख्यचंद्रिकाम् ।१। रामगोविंद तीर्थानां गुरूणामन्वहं तथा । तीर्थश्रीवासुदेवानां चरणे शरणं सदा ॥२॥
Colophon	:	इति श्रीरामगोविंद तीर्थ शिष्य नारायण तीर्थकृता सांख्यचंद्रिका समाप्ता ।
Post Colophon	:	प्रयागे नूतन पुरे......रघुनाथेन शर्मणा ॥ शुभमस्तु ॥

4

I.M. No 9669

Title	:	The Same
By	:	Īśvarakṛṣṇa, *Com :* Vācaspati Miśra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	33 cm x 11 cm.
Character	:	Nāgarī
Folia	:	18 by counting
Lines in a page	:	10,11,15
Letters in a line	:	33
Condition	:	Fair, torn. After page 8 no page mark. incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	दुःखत्रयाभिघाताज्जिज्ञासा तदपघातके हेतौ । दृष्टे साऽपार्था चेन्नैकान्तात्यन्ततोऽभावात् ॥१॥
It ends	:	स्वां स्वां प्रतिपद्यन्ते परस्पराकूत हेतुकां वृत्तिं । पुरुषार्थ एव हेतुर्न केन चित्कार्यते(?) कारणं ॥३२॥
Com begins	:	श्रीमहागणपतये नमः । श्रीभवानीशंकराभ्यां नमः । अजामेकां लोहितशुक्लकृष्णां बह्वीः प्रजाः सृजमानां नमामः अजा ये तां जुषमाणां भजन्ते जहत्येनां भुक्तभोगां नुमस्तान्॥१।
It ends , Com	:	एवं माष्टी(?) कोपि म(?)ष्टिमेव शक्त्यादिकं । तथान्यतरमस्य कारणस्याकुतावत(?)चकार्य कारणाभि-मुखादन्यतरकारणं प्रवर्त्तते । तत्प्रवृत्तेश्च हेतुमत्त्वान्न-वृत्तिसंकर इत्युक्तं । स्वां स्वां प्रतिपद्यतेति xxxxx।

5

I.M. No 262

Title	:	सांख्यकमदीपिका (Sāṁkhyakramadīpikā)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27.5 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-16
Letters in a line	:	8, 9
Lines in a page	:	29
Condition	:	Fresh, worm eaten. complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । पंचविंशति तत्वेषु जन्मना ज्ञानमाप्तवान् । आदि सृष्टौ नमस्तस्मै कपिलाय महर्षये ॥१॥
It ends	:	सांख्य सूत्र क्रमेणैषां व्याख्याता क्रमदीपिका । अनुष्टुप् छन्दसां मात्र ज्ञेयं श्लोकशतत्रयम् ।
Colophon	:	इति सांख्यक्रमदीपिका ।
Post Colophon	:	व्यतीते सुसम्वत्सरे विक्रमस्य....ससभाकउ (कु?) तारापति संख्यकाब्दे.....श्रीविश्वेश्वरदत्तकस्य पदद्वयं नौमि पुनस्तमान्तकम् ॥

6

I.M. No. 247

Title	:	सांख्यचंद्रिका (Sāṁkhyacandrikā)
By	:	Nārāyaṇa Tīrtha, disciple of Rāmagovinda Tīrtha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32 cm X 12 cm

Character : Nāgarī
Folia : 1-26
Lines in a page : 9,10,11
Letters in a line : 62
Condition : Fairly torn, worm eaten. complete
Date : Nil
Text begins : दुःख त्रयाभिधाताज्ञिज्ञासा तदपघातकेहेतौ...।
It ends : ......षष्ठितंत्रस्य आख्यायिका विरहिताः परवाद विवर्जिताश्चापि ७२
Colophon : इति सांख्यचद्रिकाग्रंथः समाप्तः ।
Com begins : श्रीगणेशाय नमः ।
श्रीरामगोविंदसतीर्थपादकृपाविशेषादुपलभ्य बोधं श्रीवासुदेवादधिगत्य सर्व शास्त्राणि वक्तुं किमपि स्पृहा नः।१
It ends : षष्ठिपदार्थ विवेचनान्नेदं प्रकरणं किंतु तंत्रमेवेति सिर्द्ध (?) (द्धं)७२
Colophon : इति श्रीरामगोविंदतीर्थशिष्य नारायणतीर्थकृता सांख्यचंद्रिका समाप्ता ।

7

I.M. No. 576

Title : The same
By : Nārāyaṇa Tīrtha
Substance : C.M.P.
Size : 31.5 cm X 20 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-16
Lines in a page : 29,30,32
Letters in a line : 23
Condition : Fair, torn, generally incorrect. Complete.
Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
श्रीरामगोविंदसुतीर्थ(सतीर्थ?)पादकृपाविशेपादुपलभ्य बोध्यं (बोधं?)।
श्रीवासुदेवादधिगत्यसर्वशास्त्राणि वक्तुं किमपि स्पृहा नः१

It ends : इति षष्ठिपदार्थानामष्टभिः सह सिद्धिभिरिति । तथाचात्रैतत् षष्ठिपदार्थ विवेच (य?) न्नेदं प्रकरणं किंतु तंत्रमेवेति सिद्धं ।७२॥

Colophon : इति रामगोविंदतीर्थशिष्य नारायणतीर्थकृता सांख्यचंद्रिका समाप्ता ॥

Poet Colophon : स्वाक्षरं श्रीराममोहन भट्टाचार्य्यः ।

8

I.M. No 577

Title : The same

By : Nārāyaṇa Tīrtha.

Substance : C.M.P.

Size : 28.5 cmX 12 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-5

Lines in a page : 11,15,16

Letters in a line : 54

Condition : Fair, torn, wormeaten. incomplete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
श्रीगुरुभ्यो नमः। श्रीरामगीविंदसुतीर्थ (सतीर्थ?) पादकृपा विशेषादुपलभ्य बोधं ।
श्रीबासुदेवादधिगत्य सर्वशास्त्राणि वक्तुंकिमपि स्पृहा नः॥

It ends : .....प्रकृत्यादिषु मध्ये न कस्यचिदपि संभवतीति, त्रिगुणत्वेन सुख-दुःख-मोहात्मकत्वात् तस्मात्प्रयुक्त प्रवृत्युदेश्य मोक्षाश्रयत्वेन पुरुषसिद्धिरिति संक्षेपः॥१७॥

9

I.M. No 2758

Title	: कपिलसांख्यप्रवचनसूत्रवृत्तिः (Kapilasāṁkhyapravacanasūtravṛttiḥ)
By	: Aniruddha.
Substance	: C.M.P.
Size	: 35.5 cm X 18.5 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 2-45
Lines in a page	: 13
Letters in a line	: 44
Condition	: Fair, torn, worm eaten, incomplete.
Date	: Saṁvat 1922

Text begins : 2A. ....पापेऽनेक जन्म परंपरया संपाद्ये चित्तनिरोधादौ कः स्वस्थात्मा प्रवर्त्तते तथा च अर्के चेन्मधुर्विंदेत किमर्थं पर्वतं व्रजेत् इष्टस्यार्थस्य संसिद्धौ को विद्वान् यत्नमाचरेत् तथाहि शारीरदुःख निवृत्तये औषधादयः संति........।

It ends : यद्वा तद्वेति कर्मक्षयाद्वा ज्ञानाद्वा अन्यतो वेति स्व-स्वामि संवंधोच्छित्या संसारोच्छितिः पुरूषार्थः तदुच्छितिः पुरूषार्थ इति वीप्साऽध्याय परिसमाप्तौ ।

एष सत्कार्य सिद्धांतः पूर्वमेव निरूपितः ।
तत्वतः प्रतिपाद्यत्वान्न हि स्यात्पुनरूक्तता ॥

Colophon : इति श्रीकपिलसांख्यप्रवचनसूत्रवृत्तौ षष्ठोऽध्यायः समाप्तः ।

"वृत्तिः कृतानिरूद्धेन सांख्यसूत्रस्य धीमता।
मूढसत्व विवेकाय आत्मनश्च विमुक्तये"॥

Post Colophon : श्री सम्वत् १९२२ मिः..........शुभमस्तु ॥

10

I.M. No 1586

Title	:	सांख्यसारः (Sāṁkhyasārah)
By	:	Vijñānabhikṣu
Substance	:	C.M.P.
Size	:	33 cmX 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-27
Lines in a page	:	7
Letters in a line	:	50
Condition	:	Fair, torn. complete.
Date	:	Saṁvat 1930

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।

महदाख्य स्वयंभूर्यो जगदंकुर ईश्वरः,
सर्वात्मने नमस्तस्मै विष्णवे सर्वजिष्णवे ।
सांख्यकारिकपालेशादात्मतत्वं विवेचितं
सांख्यसारे विवेको (क?) तो विज्ञानेन प्रपंच्यते...।

It ends : अहं त्वां जगदित्यादौ प्रशांते दृश्य संभ्रमे
स्यात्तादृशी केवलतास्थिते इष्टर्य (ष्टार्थ?)वीक्षणे ।२८।
चिन्मात्रंवेत्परहितं मंन (मनन्त?) तमजरं शिवं
अनादि मध्य निलयं यदनाधि निरामयं ।२९।
न शून्यं नापि चाकारं न दृश्यं न च दर्शनं
अनाख्यमनभिव्यक्तं तत्किंचिदवशिष्यते ।३०।

Colophon : इति श्रीविज्ञानभिक्षु विरचिते सांख्यसारे जीवन्मुक्ति परमभुक्त्योः परिछेदः । इति सांख्यसारे स्तो(स्वो?) त्तरभागाः सांख्यसाराख्यं प्रकरणं समाप्तं ॥

Post Colophon : शुभ श्री संवत् १९३०॥ फाल्गुन शुक्ल १३ शनिवासरे शुभं भूयात् ॥

11

I.M. No 2933

Title	:	**सांख्यसूत्रव्याख्या** (Sāṁkhyasūtravyākhyā)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	19.5 cm X 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-5
Lines in a page	:	19,20,21
Letters in a line	:	18
Condition	:	Old, torn, damp, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	अथभगवत्कपिल प्रोक्त सांख्यसूत्राणि व्याख्यायन्ते । तत्रादौ प्रथमसूत्रत्रयेण मूल भूतानि पंचविंशतितत्वानि लक्षणेन सूचयति । अष्टौ प्रकृतयः।१। अत्रसांख्य सिद्धान्ते पंचविंशतिस्तत्वानि पुरूषमूल प्रकृतिः।१।
It ends	:	....तत्रार्थ सन्निकृष्टमिन्द्रियं प्रत्यक्षं व्याप्य व्यापकभाव पक्षधर्मताज्ञानपूर्वकमनुमान प्राप्तवचनाद्वेदादिरूप शव्दाच्छाव्दमिति विशेषत एषां लक्षणोदाहरणान्याकरादवस्ते (से?) यानीति शिवम् ।२२।

12

I.M. No 1585

Title	:	**सांख्यमतदीपिका** (Sāṁkhyamatadīpikā)
By	:	Kūrma
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23 cm X 13 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-9

Lines in a page : 15,16

Letters in a line : 48

Condition : Fair, torn, worm eaten. complete

Date : Saṁvat 1747

Text begins : ॐ श्रीगुरूगणाधिपशारदाभ्यो नमः । सर्वोत्तमाय नमः।

रघुनाथपदे ध्यात्वा बालानां वोध सिद्धये ।

व्याक्रियतेऽक्षरैरेषा सांख्यसप्ततिरादरात् ।

शास्त्रीय विपय प्रयोजनाधिकार्ये ज्ञानेन तत्र प्रेक्षावान् प्रवर्त्तत इति तदर्थमधिकारि प्रयोजनमादौ निरूप्यत।

It ends : विलोक्य वाचस्पति गौड़पाद कृती,

शुभासप्ततिरादरान्मया ।

श्री सांख्यशास्त्रश्रयणालसानां,

बोधे (धो?) विधातुं विशदीकृता ध्रुवं ॥

कूर्मेण व्याकृता सम्यक् सांख्यसप्ततिरादरात् ॥

प्रीयतां तेन विश्वात्मान वचारिदमेचकः॥(?)

Colophon : इति कूर्म्मविरचिता सांख्यमतदीपिका समाप्ता ।

Post Colophon : शुभमस्तु ॥ संवत् १७४७...पंचम्यां ।

13

I.M. No 275

Title : **सांख्यतत्त्वकौमुदी**

(Sāṁkhyatattvakaumudī)

By : Vācaspati Miśra

Substance : C.M.P...

Size : 26 cm x 12 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-18

Lines in a page : 10,11,12

Letters in a line : 38

Condition : Mouse & worm eaten. incomplete

Date : Nil

Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । अजामेकां लोहितशुक्लकृष्णां वह्वीः प्रजाः सृजमानां नमामः ॥
It ends : 18B	:	त्रिगुणत्वादपोहि धर्माः संहतेन व्याप्ताः तत्संहतत्वमस्मिन्परे व्यावर्त्तमानं त्रैगुण्यादि व्यावर्त्तयति ब्राह्मणत्वमिव व्यावर्त्तमानं कटत्वादि व्यावर्त्तयति। तस्मादाचार्येण त्रिगुणादि ।

14

I.M. No 350

Title	:	The same
By	:	Vācaspāti Miśra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	28 cm X 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-35
Lines in a page	:	9,10,12,13
Letters in a line	:	31
Condition	:	Bad, torn, damp, pasted.Incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	ॐ नमः श्रीरामचन्द्राय । अजामेकां लोहितशुक्लकृष्णां वह्वीः प्रजाः सृजमानां नमामः ।
It ends	:	मनांसि कुमुदानीव वाचयन्ती सतां सदा । श्रीवाचस्पति मिश्राणां कृति स्यात (त्त?) त्त्व कौमुदी ।
Colophon	:	इति श्रीवाचस्पतिमिश्र विरचिता तत्त्वकौमुदी समाप्ता ॥
Post Colophon	:	शुभमस्तु ॥ श्रीगणपतये नमः ।

15

I.M. No 5485

Title	:	The same
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25.5 cm X 9 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-9
Lines in a page	:	6,7
Letters in a line	:	29
Condition	:	Old, torn, damp, worm eaten. Incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । अजामेकां लोहितशुक्लकृष्णां वह्वीः प्रजाः सृजमानां नमामः । अजायेनां जुषमाणां भजंते जहत्येनां भुक्तभोगां नुमस्तान् ॥ कपिलाय महामुनये शिष्याय तस्यचासुरये । पंचशिखाय तथेश्वरकृष्णायै(?) तेन नमस्यामः ॥
It ends , P-9B	:	असंदिग्ध विपरो (री?) तानाधिगत विषयाचित्त वृत्तिर्बोधश्च पौरूषेयः फलं प्रमा तत्साधनं प्रमाणमिति एतेन संशयविपर्यय स्मृतिसाधनेष्वप्रसंगः संख्या विप्रति......।

16

I.M. No 242

Title	:	सांख्यतत्त्वप्रदीपः (Sāṁkhyatattvapradīpaḥ)
By	:	Kavirāja Yati
Substance	:	C.M.P.

Size	:	27.5 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-20
Lines in a page	:	6,8
Letters in a line	:	38
Condition	:	Fair, Mouse eaten. complete
Date	:	Saṁvat 1933
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। प्रकृतिं पुरूषं शुद्धं प्रणिपत्य प्रणीयते । प्रदीपः सांख्यतत्वस्य परोपकृतये मया ॥.......
It ends	:	सांख्य तंत्राध्ययन परिश्रमालसानां सांख्य तत्री (त्त्वो?) दधेर्मया समुद्धृतानि । रामकृष्णकथा यावद् यावच्चंद्रदिवाकरौ । सांख्यतत्व प्रदीपोऽयं तावदस्तु महीतले॥
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य पूज्यपाद श्रीवैकुंठ शिष्य कविराज यति प्रकाशितः ॥ सांख्यतत्त्वप्रदीप उदयमगमत् ॥
Post Colophon	:	शुभ श्री सम्वत् १९३३ फाल्गुण कृष्ण १२ शनिवारे समाप्तः श्रीरामः ॥

17

I.M. No 263

Title	:	The same
By	:	Kavirāja Yati
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27 cmX 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-19
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	39
Condition	:	Fresh, complete

Date : Saṁvat 1915

Text begins : ओंश्रीगणेशाय नमः

प्रकृतिं पुरूषं शुद्धं प्रणिपत्य प्रणीयते ।
प्रदीपः सांख्यतत्वस्य परोपकृतये मया ॥
इह खलु प्रवाह विध्वस्तोत्तरणोपाया इव....।

It ends : सांख्य तत्रो (त्त्वो?) दधेर्मया समुद्धृतानि ।
रामकृष्णकथा यावद् यावच्चंद्र दिवाकरौ ।
सांख्य तत्व प्रदीपोऽयं तावदस्तु महीतले॥

Colophon : इति श्रीमत्परमहंस परिव्राजकाचार्य पूज्यपाद श्रीवैकुंठ शिष्य कविराज यति प्रकाशितः ॥ सांख्यतत्त्वप्रदीप उदयमगमत् समाप्तः ॥

Post Colophon : श्री संवत् १९१५ श्रीरामः ।
सुगंधं वनितावस्त्रं गीतंताम्बुलभोजनं ।
भुषणवाहनं चेति भोगाष्टकमुदाहृतं ॥

18

I.M. No 538

Title : The same

By : Kavirāja Yati

Substance : C.M.P.

Size : 25.5 cm X 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-10

Lines in a page : 12,14,15

Letters in a line : 38

Condition : Fair, Mouse eaten. complete

Date : Nil

Text begins : ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

प्रकृतिं पुरूषं शुद्धं प्रणिपत्य प्रणीयते ।
प्रदीपः सांख्यतत्त्वस्य परोपकृतये मया ॥

It ends	:	रामकृष्णकथा यावद्यावच्चंद्र दिवाकरौ । सांख्यतत्वप्रदीपोऽयं तावदस्तु महीतले ॥
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य पूज्यपाद श्रीवैकुण्ठ शिष्य कविराज यति प्रकाशित: सांख्यतत्त्वप्रदीप उदयमगमत् ॥
Post Colophon	:	शुभमस्तु॥ श्री ॥ कृष्णाय ॥'

19

I.M. No 5486

Title	:	**तत्त्वप्रदीपिका** (Tattvapradīpikā)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	28 cmX 9 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	29-69,73-98
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	46
Condition	:	Old, torn, damp. incomplete.
Date	:	Nil
Text begins P. 29A	:	विदोषयो: व्याप्तित्वयेष्यते (त्वसेव्यते?), किं वा साध्य-साधनवत्वयो:। सा न व्यक्तयोस्तदानंत्पान्नजात्यो (?) स्तद संभवात् । न तद्वलोरूक्त दोषात्रै वांत्पोप्यनिरूपणात् (?) ·। किं धूम धूमकेतन स्वलक्षणयोर्व्याप्तिरूक्त धूमत्व ।.....।
It ends	:	......तदनुवृत्तौ च कर्म्मणामनुवृत्तिरिति । नैवम् । भूयश्वा (श्वा?) न्ते विश्वमाया निवृत्तिरित्यत्र भूयो निवृ (त्ति?) रिति विशेषणादुभयविषयाकार निवृत्तेराकारांतरानिवृत्तेश्चमानांतरेणाधिगमात् । प्रतीया वितरेतरार्थश्रयलाभावात् (?) । अंत्य विश्वमाया निवृत्तिरिति च श्रव.....।

20

I.M. No 266

Title : सांख्यसूत्रप्रक्षेपिका (तत्त्वसमास टीका)
(Sāṁkhyasūtraprakṣepikā Tattva-samāsa ṭikā)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 25 cm x 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-14

Lines in a page : 8

Letters in a line : 37

Condition : Fair, torn, worm eaten. complete.

Date : Saṁvat 1836

Text begins : श्रीमते रामानुजाय नमः ।
पंचविंशति तत्वेपु जन्मना ज्ञानमाप्तवान् ।
आदिसृष्टौ नमस्तस्मै कपिलाय महर्षये ॥ १

It ends : सांख्य सूत्र क्रमेणैपां व्याख्याता क्रमदीपिका ।
अनुष्टुपछंदसामत्र ज्ञेयं श्लोक शतत्रयं ॥

Colophon : इति सांख्यसूत्रप्रक्षेपिका समाप्ता ॥

Post Colophon : श्री राम संवत् १८३६ पौप मासि शुक्लपक्षे बुधवासरे तिरादसि (त्रयोदश्या?) लिखितं काश्यां मध्ये राम...राम

21

I.M. No 831

Title : तत्त्वयाथार्थ्यदीपनम्
(Tattvayāthārthadipanam)

By : Bhāva Gaṇeśa Dīkṣita. Son of Viśvanātha Dīkṣita

Substance : C.M.P.

Size : 24.5 cm x 14.5 cm

Character	:	Nāgarī
Folia	:	3-29
Lines in a page	:	11, 12, 13
Letters in a line	:	26
Condition	:	Old,torn, damp,1, 2 pages wanted, incomplete
Date	:	Nil
Text Begins 3A	:	....यं चित्तं भवति । एतास्तिस्रश्चित्तावस्थान समाधावुपयोगिन्यः । एकाग्र निरुद्धरुपे द्वे एव सत्वोत्कर्षाद्ययोत्तरमवस्थितत्वात्समाधावुपयोगं भजेते।
It ends	:	पुरुषार्थं वुभुत्सुनां बोधायैव मयेरितम् । तेभ्यः समर्पितं चैतत्तेनापि प्रि (प्री?)यतां हरिः ॥
Colophon	:	इति भावविश्वनाथ दीक्षितसुत गणेश विरचितं तत्त्व याथार्थ्य दीपनं समाप्तं ॥ श्री रस्तु ।

22

I.M. No 3761

Title	:	**भगवद्गीता, टीका सुबोधिनी** (Bhagavadgītā with Suvodhinī ṭīkā)
By	:	Vedavyāsa, *Com. By* : Śrīdhara Svāmī
Substance	:	C.M.P.
Size	:	34 cm X 13.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-86
Lines in a page	:	8,9,10
Letters in a line	:	66
Condition	:	Fair, torn, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	संजय उवाच । दृष्ट्वातु पाण्डवानीकं व्यूढं दुर्योधनस्तदा । आचार्यमुपसंगम्य राजावचनमब्रवीत् ।२।

It ends : तच्चसंस्मृत्य संस्मृत्य रूपमत्यद्भुतं हरेः ।
विस्मयो मे महाराजन् हृष्यामि च पुनः पुनः।७७।
यत्र योगेश्वरः कृष्णो यत्र पार्थो धनुर्द्धरः ।
तत्र श्रीर्व्विजियोभुतिर्ध्रूवा नीतिर्म्मतिर्म्मम ।७८।

Colophon : इति श्रीभगवद्गीतासूपनिपत्सु व्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे संन्यासयोगो नामाष्टादशोऽध्यायः।

Com. begins : 2A. पांडवानामनीकं सैन्यं व्यूहं व्यूहस्वनयाव्यवस्थितं दृष्ट्वा द्रोणाचार्य्यं समीपं गत्वा राजा दुर्योधनो वक्ष (क्ष्य?) माणं वाक्यमुवाच तदेववचनमाह.....।

Com ends : येनैव दत्रया मुक्तया(सत्या?) तद्गीता विनि(?)वृत्ति कृता सएव परमानंदस्तया प्राणां तु (प्रीणातु?) माधवः
परमानंद पादाब्जरजः श्रीधारिणाधुना
श्रीधरस्वामियतिना कृता गीता सुवोधिनी ।
स्वप्रागल्भवलाद्विलोडय भगवद्गीता तदंतर्गतं
तत्त्वं प्रेप्सुरूपैति किं गुरू कृपां पीयुप दृष्टिं विना
अंबुस्वांजलिना निरस्य जलधेरादित्सुरं
तर्म्मणीना (?) वर्त्तेषु न किं निमज्जति जनः सत्कर्म्मधारं विना ।

Colophon : इति श्रीभगवद्गीतायां टीकायां सुवोधिन्यां श्रीधरस्वामि विरचितायां संन्यासयोगो नामाष्टादशोऽध्यायः ।

Post Colophon : शुभमस्तु श्रीरस्तु ।

23

I.M. No 1538

Title : **अमनस्कयोगविवरणम्**
(Amanaskayogavivaraṇam)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 23 cm X 9.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 2-15

Lines in a page : 8
Letters in a line : 30
Condition : Fair, torn, worm eaten, incomplete.
Date : Nil
Text begins : ......यैर्मुनेतत्वावाप्तिर्निजगुरूमुखादेव विहिता, काषाय ग्रहणं कपाल ध(धा?)रणं केशावली लुंचनं, याखण्डव्रतभस्मचीवर जटाधारित्वमुन्मत्तता, नग्नत्वं निगमागमादिकचितागोष्ठीं सभाभ्यंतरे....।
It ends : शुद्धाभासस्य शांतस्य सदैव गुरूसेवनात् ।
गुरोः प्रसादादत्रैव तत्त्वज्ञानं प्रकाशते ॥९२॥
Colophon : इतीश्वरवामदेवसंवादे अमनस्कयोग विवरणं समाप्तं।
Post Colophon : लिखितं पुस्तकमिदं सीतारामसनाढ्येन ।

24

I.M. No 130

Title : पातंजलभाष्य व्याख्या
(Pātañjalabhāṣya vyākhyā)
By : Vācaspati Miśra
Substance : C.M.P.
Size : 25 cm X 11 cm
Character : Nāgarī
Folia : 2-122
Lines in a page : 11,12
Letters in a line : 43
Condition : Good, torn, incomplete. Folia 1 missing
Date : Nil
Text begins 2A : तुः समाधिरिति हि श्रुतिस्मृतीतिहास पुराणेषु प्रसिद्धम्। ननु किं सर्वसंदर्भगतोऽथ शब्दोऽधिकारार्थः..।
It ends : कृतो मुक्तेरध्वागुण पुरूषभेदः स्फुटतरोविविक्तं कैवल्यं परिगलिततापा चितिरसौ ॥
Colophon : इतिं वाचस्पति मिश्र विरचितायां पातंजलभाष्य व्याख्यायां कैवल्यपादश्चतुर्थः समाप्त : ॥

25

I.M. No 121

Title : The same
By : Vācaspati Miśra
Substance : C.M.P.
Size : 23 cm× 9.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 88-209
Lines in a page : 8
Letters in a line : 30
Condition : Fair, incomplete. Folia 1-87 missing.
Date : Nil
Text begins 88A : ....सतोनुपजननात् । तदा च सुखं भुंजानः तत्र शक्तोऽपि विछिन्नावस्थेन द्वेषेण देष्टि दुःख साधनानि तानि परिहर्तुमशक्तोमुह्यति चेति ।
It ends : कृतो मुक्तेरध्वागुण पुरूषभेदः स्फुटतरो विविक्तं कैवल्यं परिगलितताया चितिरसौ ॥
Colophon : इति वाचस्पति मिश्र विरचितायां पातंजलभाष्य व्याख्यायां कैवल्यपादश्चतुर्थः समाप्त : ॥
Post Colophon : शुभमस्तु ॥

26

I.M. No 4831

Title : The same
By : Vācaspati Miśra
Substance : C.M.P.
Size : 29 cm× 10 cm
Character : Nāgarī
Folia : 2-15, 19-63
Lines in a page : 11,12,13,14
Letters in a line : 56

Condition	: Very old, torn, pages wanted, incomplete.
Date	: Nil
Text begins	: ....दस्मितादीनां क्लेशानां विद्यायाश्चा विद्योच्छेदकत्वात् । विद्योदये चा विद्यादि क्लेश समुछेदो विरोधित्वात्कारण विनाशात्त्वे(च्चे?) त्याह । क्षिणोतिचेति । अतएव कर्मरूपाणि वंधनानि श्लथयति कर्मचात्रा पुर्वमभिमतं कार्ये कारणोपचारात।
It ends	: निदानं तापानामुदितमथ तापाश्च कथिताः सहांगैरष्टाभिर्विहितमिह योगद्वयमपि । कृतो मुक्तेरध्वा गुणपुरूषभेदः स्फुटतरो विविक्तं कैवल्यं परिगलितताया चितिरसौ ।
Colophon	: इति वाचस्पति मिश्र विरचितायां पातंजलभाष्य व्याख्यायां कैवल्यपादश्चतुर्थः समाप्तः॥

27

I.M. No 20

Title	: **पातंजलभाष्यवार्त्तिकम्** (Pātañjalabhāṣyavārttikam)
By	: Vijñānabhikṣu
Substance	: C.M.P.
Size	: 30 cm X 12 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 1-85(1st Pāda) 18-91(2nd Pāda) 1-95 (4th pāda)
Lines in a page	: 9
Letters in a line	: 48
Condition	: Good, damp, worm-eaten, incomplete.
Date	: Saṁvat 1702
Text begins	: कंतद्द्विचिचं (?) शारीरं मानसं चाशारीरं

व्याध्यादितनितं मानसं कामादिजं । भूतानि प्राणिनो व्याघ्रादीन् लक्षीकृत्य जायत इत्यपि भौतिकं...।

It ends : एतेन प्रीयतामीशो यस्मात्मो (यस्यात्मास्ति?) सर्वदेहिनां ॥

Colophon : इति श्रीविज्ञानभिक्षुविरचिते पातंजलभाष्यवार्त्तिके कैवल्यपादश्चतुर्थः । समाप्तं चेदं दर्शनं ।

Post Colophon : (The scribe quotes from Parāśara Purāṇa explain the difference between Sūtra and Vārttika.) पराशरीय पुराणे-
अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोममनवद्यंच सूत्रं सूत्रविदो विदुः ॥१॥
....
....
उक्तानुक्तदुरूक्तानां चिन्ता यत्र प्रवर्त्तते ।
तं ग्रंथं वार्त्तिकं प्राहुः वार्त्तिकज्ञा मनीषिणः ॥३५॥
शुभमस्तु ॥ संवत् १७०२
स. माघ. यू ११

28

I.M. No 23

Title	:	The same
By	:	Vijñānabhikṣu
Substance	:	C.M.P.
Size	:	30 cmX 12.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-50
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	39
Condition	:	Good, incomplete.

Date	:	Saṁvat 1934
Text begins	:	... स्तीत्यर्थः ननु विवेक साक्षात्कार हेतौ तत्संयमे सत्यवश्यमेव सार्वज्ञ्यादिकं भविष्यति, तत्कथमनीश्वरस्य वेत्युच्यत इति चेत् ।
It ends	:	.......व्याख्यातश्च यथाशक्ति निर्मत्सरधियामया । एतेन प्रीयतामीशो यस्मात्मोअस्ति सर्वदेहिनां ॥ (यस्मात्मोक्षोऽस्ति देहिनां?)
Colophon	:	इति श्रीविज्ञानभिक्षु विरचिते पातंजलभाष्य वार्त्तिके कैवल्यपादश्चतुर्थः समाप्तं चेदं दर्शनं ॥
Post Colophon	:	संवत् १९३४

29

I.M. No 24

Title	:	The same
By	:	Vijñānabhikṣu
Substance	:	C.M.P.
Size	:	33 cm× 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	26-39 (Folia 1-25 & 36 missing)
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	61
Condition	:	Good, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	... स्मितेत्यर्थः सा च जीवात्मविषया परमात्मविषया चेति द्विधा वक्ष्यते तेनानुगतो युक्तोनिरोधोऽस्मिता(ना?)-नुगतनामा योग इति भावः ।
It ends 39B	:	......तथा एकः समस्तं यदि ह्यालिकिंचित्तदच्यु (सदच्यु?) तो नास्ति परं ततोन्यत्सोऽहं स च त्वं स च सर्वमेतदात्मस्वरूपंत्य ।

30

I.M. No 1290

Title	:	(पातञ्जल) योगकथनम् (Pātañjala Yogakathanam)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-4
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	35
Condition	:	Fair, damaged, half torn, incomplete.
Date	:	Saṁvat 1917 (Śaka 1782)
Text begins	:	2A. ......णोदयेद्रष्टव्यं । पृथ्वीह कंपमाना भ्रमति मुनिवरा चंद्र सूर्यो न तेजा सप्तद्वीपा समुद्रा गिरिवर सरिता तेजहीनाश्चशुष्का: । नाशस्यात्पार्थि-वानां जनपदमरणं याति मेघप्रणाशं वाराहैश्चैवमुक्तं भवति भुवितलेवक्तिभौमार्क पुत्रे ।१०।
It ends	:	सर्वकार्येषु कुशला: शूराश्चास्थिति निर्दय: । कलौ राज्यं करिष्यंति आसमुद्रांत भूमिकं ।१७। नवमेमार्गशीर्षं च शुक्लपक्षेष्टमी दिने । सोमश्रवणमध्याह्लेताम्रराज्यं विनश्यति ।१८।
Post Colophon	:	इदं पुस्तकं..........। संवत १९१७ मिती..........॥ शके १७८२ ।

31

I.M. No 254

Title	:	पातंजलयोगशास्त्रवृत्ति: (राजमार्त्तंडटीका) (Pātañjalayogaśāstravṛttiḥ (Rājamārtaṇḍaṭīkā)
By	:	Dhāreśvara Bhoja

Substance : C.M.P.
Size : 21 cm× 11 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-69
Lines in a page : 9
Letters in a line : 33
Condition : Old, torn, damp, worm-eaten, complete
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः ॥
देहार्द्ध योगः शिवयोः स श्रेयांसि तनोतु वः।
दुष्प्रापमयि(पि?) यत्स्मृत्या जनः कैवल्यमश्नुते॥१॥
It ends : यद्वक्त्रंवुजमाप्य सर्वसुखदं वाग्देवताधिश्रिता ।
स श्रीभोज महीपतिः फणिपति सूत्रेषु वृत्तिं व्यधात्॥
Colophon : इति श्रीधारेश्वर (भोज) विरचितायां राजमार्तंडाभिधानायां पातंजलयोगशास्त्रवृत्तौ कैवल्यपादश्चतुर्थः समाप्तः ॥

32

I.M. No 349

Title : The same
By : Dhāreśvara Bhoja
Substance : C.M.P.
Size : 27 cm× 12 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-42
Lines in a page : 12,13,14
Letters in a line : 44
Condition : Fair, torn. Some pages coloured. Complete
Date : Saṁvat 1881
Text begins : ... श्रीगणेशाय नमः ॥

देहार्द्ध योगः शिवयोः स श्रेयांसि तनोतु वः।
दुष्प्रापमपि यत्स्मृत्या जनः कैवल्यमश्नुते ॥१॥

It ends : यद्वक्त्रांबुजमाप्य वर्गमसमं वाग्देवतापि श्रिता-
सश्रीभोजपतिः फणाधिपति कृत सूत्रेषु वृत्तिं व्यधात्।

Colophon : इति श्री धारेश्वर (भोज) विरचितायां राजमार्त्तंडा-
भिधानीयां पातंजलयोगशास्त्रवृत्तौ कैवल्यपादश्चतुर्थाः
(र्थः ?)

Post Colophon : समत् (सम्वत्?) १८८१ ॥

33

I.M. No 404

Title : पातंजलयोगसूत्रभाष्यव्याख्या
(Pātañjalayogasūtrabhāṣyavyākhyā)

By : Vācaspati Miśra

Substance : C.M.P.

Size : 35.5 cm X 14 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-112. Folia 2,4,5,6,11-19,22-26,29-41,58,61,63,65,73,74,75,76,77,78, & 106 missing.

Lines in a page : 10,11,12

Letters in a line : 59

Condition : Very bad, torn, damp, worm-eaten, incomplete

Date : Nil

Text begins : श्रीमते रामानुजाय नमः। परमात्कारूप (यत् कारूण्य?)
मार्ग प्रभवति जगतोऽनेकधानुग्रहाय.....।

It ends : स्वरूप प्रतिष्ठापनर्बु (बु?) द्धि सत्वां न (?) भि-
संबंधात्पुरूषस्य चितिशक्तिरेव केवला तस्याः सदा
तथैवावस्थानं कैवल्यमिति ॥

Colophon	:	इति श्रीपातंजले योगशास्त्रे सांख्यप्रवचने (?) कैवल्यपादश्चतुर्थः ।
Post Colophon	:	१५०० संख्या मुल ग्रंथः ।
Com. begins	:	...श्रीगणेशाय नमः। नमामि जगदुत्पत्तिहेतवे वृपकेतवे । क्लेशकर्म विपाकादिरहितापहिताय च ॥
Com. ends with	:	योगद्वयमपि कृतो मुक्तेरध्वा गुण पुरूषभेदः स्फुठत्तरो विविक्तं कैवल्यं परिगलितताया चितिरसौ ।
Colophon	:	इति श्रीवाचस्पति मिश्र विरचितायां पातंजलभाष्य-व्याख्यायां कैवल्यपादश्चतुर्थः समाप्तः ।
Post Colophon	:	संख्या ४५०० पत्र संख्या ११२ ।

34

I.M. No 269

Title	:	पातंजलयोगसूत्र (व्यासभाष्यम्) (Pātañjalayogasūtra (Vyāsabhāṣyam)
By	:	Vyāsa (?)
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	13-52
Lines in a page	:	10,11
Letters in a line	:	38
Condition	:	Fair, torn, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। ॐ नमो ब्रह्मण॥ उद्दिष्टः समाहित चित्तस्ययोगः कथं व्युत्थितचित्तो-पियोग युक्तस्यादित्येतदारभ्यते ॥
It ends	:	कैवल्य स्वरूप प्रतिष्ठा पुनर्बुद्धिसत्वानभिसंबंधात्पुरूषस्य चितिशक्तिरेव केवला तस्याः सदातथैवावस्थानं कैवल्यमिति ॥

Colophon : इति श्री पातंजले योगशास्त्रे सांख्यप्रवचने (?) कैवल्य पादश्चतुर्थः ।

Post Colophon : वेदव्यासकृतं योगशास्त्रभाष्यं समाप्तं ॥ लिखितं काशीनाथेन काश्याम् ॥

35

I.M. No 561

Title : The same

By : Vyāsa(?)

Substance : C.M.P.

Size : 28 cm X 13.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-5

Lines in a page : 11

Letters in a line : 38

Condition : Fair, torn, mouse-eaten, incomplete only Kaivalyapāda.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । अथ योगानुशा-सनम् ॥१॥ योगश्चित्तवृत्तिनिरोधः ॥२॥ तदाद्रष्टु-स्वरूपेऽवस्थानम्।

It ends : पुरूषार्थ शून्यानां गुणानां प्रतिप्रसवः कैवल्यं स्वरूप प्रतिष्ठावानिति शक्तिरिति ।

Colophon : इति श्रीपातंजले योगशास्त्रे सांख्यप्रवचने (?) कैवल्य पादश्चतुर्थः संपूर्णः ॥

36

I.M. No 42

Title : पातंजलसूत्रवृत्तिः (Pātañjalasūtravṛttiḥ)

By : Nārāyaṇa tīrtha

Substance : C.M.P.

Size	:	28.5 cm X 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-105
Lines in a page	:	11-13
Letters in a line	:	41
Condition	:	Good, worm-eaten, incomplete. Folio 1 missing .
Date	:	Nil
Text begins	:	2A... चर्यायोगः । कर्मयोगः । हठयोगः। मंत्रयोगः । ज्ञानयोगः । अद्वैतयोगः । लक्ष्ययोगः । ब्रह्मयोगः । शिवयोगः । सिद्धियोगः।...।
It ends	:	तथापि दुःखभोगात्यन्ताभावरूपतया पुमर्थत्वेन न कोऽपि विवादः तैरपि दुःख निदाननिवृत्तिरूपतयाऽविद्यानाशस्यैव वस्तुत आत्मरूपस्य शास्त्रफलत्व प्रतिपादनादिति संक्षेपः। इति शव्दस्तत्र शास्त्र समाप्तिद्योतकः ।
Colophon	:	इति श्रीनारायणतीर्थ विरचितायां पातंजल सूत्रवृत्तौ कैवल्यपादः चतुर्थः ।

37

I.M. No 410

Title	:	पातंजलसूत्रवृत्तिभाष्यछायाव्याख्या (Pātañjalasūtravṛttibhāṣyachāyā-vyākhyā.)
By	:	Nāgojī Bhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23.5 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-211, (209, 210 missing)
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	28

Condition	:	Old; torn, worm eaten. incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । नत्वा पतंजलि देवं योगेवृत्तिं लिखाम्यहं ॥
It ends	:	एते एव दुःखभोगनिवृत्याख्य-पुरूषार्थ-साधने भवत इति द्वे एव कैवल्ये लक्षिते इति शास्त्र समाप्ताविति शिवम् । पातंजलाब्धौ रचितः सेतुर्विज्ञानभिक्षुणा । महापंगुर्मूढतमो येन तं तीर्णवानहं ।
Colophon	:	इति श्रीमदुपाध्यायोपनामक शिवभट्टसुतसतीगर्भज नागोजीभट्ट कृतायां पातंजल-सूत्रवृत्तौ भाष्यछाया-व्याख्यायां चतुर्थः पादः ॥
Post Colophon	:	श्रीरस्तु । पातंजलेषु सूत्रेषु वृत्तिर्यालिखिता मया । प्रीयतां तु तया सांब शिवो मे स पतंजलिः॥

38

I.M. No 3449

Title	:	**हठप्रदीपिका (Haṭhapradipikā)**
By	:	Cintāmaṇi Svātmārāma
Substance	:	C.M.P.
Size	:	19 cm X 14.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-34
Lines in a page	:	18, 20, 23
Letters in a line	:	19
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten, complete.
Date	:	Saṁvat 1890
Text begins	:	श्रीगणपतये नमः । श्री आदिनाथाय नमोऽस्तु तस्मै येनोपैदिष्टा हठयोगविद्या। विराजते प्रोन्नतराजयोगमारोटुमिच्छोरधिरोहिणीव ॥१॥ प्रणम्य श्रीगुरूंनाथस्वात्मारामेण योगिना । केवलं राजयोगाय हठयोगस्तु दिश्यते ॥२॥

It ends : भवभयवनवह्निं मुक्तिसोपानमार्गे
प्रकटित परमार्थे गुह्यरूपाच्च गुह्यं ।
सकृदपि पठनीयं यः शृणोति प्रबोधं
भवति सदृटकायो भाजनं मुक्तिमुक्त्योः ॥६५॥

Colophon : इति श्रीसहजानंद चिंतान चिंतामणि स्वात्माराम विरचितायां श्रीहठप्रदीपिकायां दशमोपदेशः॥

Post Colophon : श्रीरस्तु । शुभमस्तु। सं १८९०.......।

39

I.M. No 4049

Title : The same

By : Ātmarāma Yogendra

Substance : C.M.P.

Size : 21 cm× 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-30

Lines in a page : 7

Letters in a line : 24

Condition : Fair, torn, worm-eaten, complete.

Date : Nil

Text begins : स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः । अथहठप्रदीपकग्रंथः ।
सुराज्ये धार्मिके देशे सुभी(?)क्षे निरूपद्रवे ।
एकांतेमटिका मध्येस्थातव्यं हठयोगिना ।१।
अल्पद्वारमरंध्रगर्त्त विटपंनीत्युच्चनीचायितं ।
सम्यगोमय सार्द्ध त्वि (लि?) ममलं निर्दोष
वाधोकित् ।२।

It ends : विद्यातीर्थे जगति विबुधा साधवः सत्यतीर्थे
गंगातीर्थे मलिनमनसो योगी (च?) ज्ञानतीर्थे ।
धारातीर्थे धरणिपतयो दानतीर्थे ध (च?) नद्या
लज्यातीर्थे कुलयुवतयः पातकं क्षालयंति ।

Colophon : इति श्रीहठप्रदीपक श्रीआत्मराम योगेद्रं विरचितं चतुर्थाऽध्यायः ।

Post Colophon : इति दीननाथ.......लिखितं ।

40

I.M. No 8522

Title : The same

By : Svātmārāma

Substance : C.M.P.

Size : 21.5 cmX 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-32

Lines in a page : 7,8,9

Letters in a line : 27

Condition : Fair, torn, damp, incomplete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीआदिनाथाय नमोस्तु तस्मै
येनोपदिष्टा हठयोग विद्या ।
विभ्राजते प्रोन्नतराज सौधं
सारोदु (सारोद्धृत?)मिच्छोरधिरोहिणिव ।१।
प्रणम्य श्रीगुरूनाथं स्वात्मारामेण योगी(?)ना ।
केवलं राजयोगाय हठविद्योपदिश्यते॥२॥
भ्रांता बहुमतध्वांते राजयोगमजानतां
हठप्रदीपिकां धत्ते स्वात्मारामः कृपाकरः ॥३॥

It ends : नादः श्रवणतः क्षिप्रमंतरंगभुजंगम
विस्मृत्य सर्वमेकाग्र कुत्रचिन्नहि पार्वति ।९८।
काष्ठे प्रवर्तितो वह्निः काष्ठेन सहक्षो (?) भवेत् ।
नादे प्रवर्तितं चित्तं नादेन सहलीयते ।९९।
घंटानिनाद संसक्त.......।

41

I.M. No 937

Title	:	हठसंकेतयोगचंद्रिका (Haṭhasaṁketayogacandrikā)
By	:	Sundaradeva
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-151
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	37
Extent Slokas.	:	
Condition	:	Fair, torn, mouse & worm eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	....ध्यमार्गे तदासमाधौ विंशती×××× कर्माणि ××××निर्मुलपत्यऽस्तमलोऽन्यथानी ।७। ज्ञानं कुतो मनसि जीवति दुर्विकल्पे×××× । प्राणो मनो द्वयमिदं न विलीयतेऽत्र मोक्षं न गच्छति नरोऽत्र कथं चिदेव ।
It ends	:	सुस्पष्ट सिद्धसंकेत क्रियार्था हठकर्मणि । स्वार्थं सुंदर देवेन कृताऽसौ(आस्तांस?) स्तात्सतांमुदे ।४७। इति तु सकल योगशास्त्रसिंधोः परिमथितादवकृष्य सारभुतं अनुभवत हटामृतंयमीद्रा यदिभवतामजरा-मरत्व वांच्छा ।४८। बुधालिजुष्टास्फुटयो.....।

42

I.M. No 9175

Title	:	शास्त्रदीपिका (Śāstradīpikā (only 4th Chapter)
By	:	Pārthasārathi Miśra

Substance : C.M.P.
Size : 25 cm X 10.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 25 By Counting.
Lines in a page : 8,10,11
Letters in a line : 36
Condition : Fair, torn, damp-worm, eaten, complete, only 4th Chapter.
Date : Saṁvat 1723
Text begins : श्रीमुनेश्वर्यै नमः ।
अथातः कृत्वर्थ पुरूषार्थ पुरूषार्थयोर्जिज्ञासा ।
प्रसिद्धे शेष शेषित्वे प्रयुक्तिरघुनोच्यते ।
शेषिणैव च शेषस्य प्रुयुक्तिरिति हेतुता ॥
यद्यपि न सर्वः शेषी शेषस्य प्रयोजकः तु पोष वापा (द्या?) देः कपालादि प्रयोजकत्वाभावात्...।
It ends : ...इति तावता च सोमयागस्यस्तोमानां म (वस्तु?) संबंधमात्रं सिद्धं तन्मात्र निमित्तश्च वहुव्रीहिरिति शक्यते ज्योतिष्टोमपदेन सोमयागोऽभिधानुमिति- तद्विशेषितो यजिस्तु(?)स्थैव फल संवंधे करोति । प्रसिद्ध रूपे सति सोमयागेन क्षणोपादिषु वर्त्तत ततः स एवेह फलान्वयेन प्रधानमन्येतु तदंगभूताः ॥
Colophon : इति श्रीमहामहोपाध्याय श्रीपार्थसारथि मिश्र कृतौ शास्त्रदीपिकायां चतुर्थस्याऽध्यायस्य चतुर्थः पादः । समाप्तः।
Post Colophon : शुभमस्तु । संवत् १७२३........।

43

I.M. No 10,727

Title : The same
By : Pārthasārathi Miśra
Substance : C.M.P.

Size	:	35.5 cmX 14 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	68 By Counting
Lines in a page	:	9,10
Letters in a line	:	31
Condition	:	Very bad, almost damaged by worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins 2A	:	××××××× तत्र पौरूषेयाश्चेद्वेदा असंशयं पौरूषेश्चोदना इत्येवमाशंक्य वेदा पैरूषेयतया तदवयवानां चोदनानाम् पौरूषेयतया प्रामाण्यं प्रतिपादितं एवं चोदनानां वेदावयवानां प्रामाण्ये साधने तदवयवत्वेनोपस्थिता......।
It ends	:	.......तस्माद्ब्राह्मणानामेवार्त्विज्यमिति सिद्धं । मध्ये तंत्रं यस्य येषां विधानं तेषु प्रोक्तो मध्यतन्त्रः प्रसंगः । जिज्ञास्यो (सो?) र्योधर्म्मउक्तश्चतुर्धा संप्रज्ञातो लक्षणै र्द्वादशंगतैः ॥
Colophon	:	इति श्रीपार्थसारथि मिश्र विरचितायां शास्त्रदीपिकायां द्वादशस्य चतुर्थः पादोऽध्यायश्च समाप्तः ।

44

I.M. No 1431

Title	:	**योगवासिष्ठसारविवरणम्** (Yogavāsiṣṭhasāravivaraṇam)
By	:	Mahīdhara
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27.5 cm X 13.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-24
Lines in a page	:	13

Letters in a line : 39
Condition : Fair, torn, complete.
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
लक्ष्मीकांतं नमस्कृत्य यथामति विरच्यते ।
वासिष्ठसारविवृत्तिः परपोकृतये मया ॥
वसिष्ठेन मुनींद्रेणोपदिष्टाद्राघवं प्रति ।
सारमुद्धृतवान्कश्चिद्ब्रह्मविद्या महार्णवात् ॥
It ends : सौम्यांभसि यथा वीचिर्नचास्ति न च नास्ति च ॥
तथा जगद्ब्रह्मणेदं शून्याशून्यपदं गतं ॥
Com. begins : तत्रादौवासिष्ठसाराख्यं ग्रंथमारि (मविविक्षु?) स्तत्प्रतिपाद्येष्टदेवतानतिरूपं मंगलमाचरति......।
In ends : सौम्येस्छिरेजले यथा वीचिरस्ति नास्ति च तथेदं जगत् ब्रह्मणि अस्ति नास्ति च । अज्ञान दशायामस्ति ज्ञानदशायां नास्तीत्यर्थः तेनेदं ब्रह्मपदं शून्याशून्यं जगताहीनं सहितं चेत्यर्थः व्यवहारिक तात्विक दशाभ्यामिति भावः ।
Colophon : इति योगवासिष्ठ सारविवरणे महीधर कृते शून्याशून्यं पदं गतं दशमं प्रकरणं समाप्तं ॥
Post Colophon : श्री गुरुचरणार्पणमस्तु ।
विसर्ग विंदुमात्राणि पदपादाक्षराणि च ।
न्यून्यातिचातिरिक्तानि क्षमस्व परमेश्वर ॥

45

I.M. No 2688

Title : **योगवासिष्ठतात्पर्यप्रकाशः**
(Yogavāsiṣṭha with Tātparyaprakāśaḥ)
By : Vālmīki, *Com.* Ānanda Vodhendra Sarasvatī

Substance	:	C.M.P.
Size	:	33 cm X 15.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-311
Lines in a page	:	15,12,18
Letters in a line	:	54
Condition	:	Old, torn, worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil

Text begins (1st sloke is absent) : न्याये नानेन लोकेस्मिन्सर्गे ब्रह्मावरे सति।
किमिदं कस्य कुत्रेति चोद्यमुचे निराकृतं ।२।

It ends : असन्मयं सदिव पुरो विलक्ष्यते पुनर्भवत्यथपुरि लीयते पुनः ।
स्वयं मनश्चिति चित् संस्फुरद्वायुर्महार्णवे जलवलयावली यथा । ५८।

Colophon : इति श्रीवासिष्ठ आर्षोपरचिते महारामायणे देवदूतोक्ते श (नि?) रुपणं सर्गः। उत्पत्तिप्रकरणं संपूर्णं ॥

Com begins utpatti prakaraṇa : ....वादभुता× तन्नामरुपाभ्यामेव व्याक्रियत । स एव इह प्रविष्ट आनखाग्रेभ्य इत्यादि प्राक्तन सृष्टि प्रवेशादि वाक्यानां जगज्जीव भावयोरज्ञात ब्रह्ममात्रोपादान....।

In ends : तस्मात् दृश्यमात्रस्य वाचारंभणस्यानृतत्वात्प्रत्यगेकर संपूर्णं ब्रह्मैवाचितकृतं पदास्ते इति सिद्धं ।

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमत् सर्वज्ञ सरस्वती पुज्य××राद (?) शिष्य श्रीमद्रामचंद्र सरस्वती पूज्यपाद शिष्य श्रीमद्गंगाधरेंद्र सरस्वती पूज्य मा(?) ××शिष्येण श्रीमदानंदवोधेंद्र सरस्वत्याख्य भिक्षुणा विरचिते श्रीवासिष्ठतात्पर्य प्रका××त्प्रत्ति प्रकरणे द्वाविंशत्युत्तरशततमः सर्गः। उत्पत्ति प्रकरणं संपूर्णम् ।

46

I.M. No 2692

Title	: योगवासिष्ठ वासिष्ठपंचिकाटीका (Yogavāsiṣṭha with Vāsiṣṭhapañcikā-ṭīkā)
By	: Vālmīki, *Com* .Mādhava Sarasvatī
Substance	: C.M.P.
Size	: 33 cm X 13.5 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 1-35
Lines in a page	: 9,10
Letters in a line	: 28
Condition	: Fair, torn, worm-eaten, complete only 3 cantos of Vairāgya Prakaraṇa.
Date	: Nil
Text begins	: श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु। विश्वेशं भाधवं ढुंढुं दंडपाणिं च भैरवं । वंदे काशीं गुहां गगां भवानीं मणिकर्णिकां ॥१॥ वेदांतविज्ञान सुनिश्चितार्थैः योगीश्वरैर्ध्येय प्रज्ञं विशुद्धं।
It ends	: वाल्मीकिरुवाच । इति निगदितवानसौ महात्मा, परिकरवद्धगृहीतवच्चतेजाः। अकथयदिदं प्रज्ञतोपशांत्यै परमपदैक निवंधनं वशिष्ठः।
Colophon	: इति श्रीवासिष्ठ रामायणे वैराग्यप्रकरणे तृतीयसर्गः॥
Com. begins	: मात्सर्ययि(चि?) त्त रहिताः संगृह्णतु सुवुद्धयः । माधवाख्य सरस्वती यतिराजसुराजितः। काममान मदग्रहवर्ग दुर्गविवर्जितः॥
In ends	: ज्ञानोपदेशेन संवंधेन स्वीकृत श्रेष्ठ इति यावत् । इदं व ....परमपदस्य परमात्मन एकस्य मुख्यस्य निबोधनं कथितवानित्यर्थः ।
Colophon	: इति श्रीविद्येन्द्रवनाख्य गुरोः पादावलंवनात् । माधवाख्ये सरस्वत्या रचिता पंचिकाशुभा ॥

इति वासिष्ठ पंचिकायां वैराग्यप्रकरणे तृतीयःसर्गः।
समाप्तं वैराग्यप्रकरणं ॥

Post Colophon : व्याख्ययाचानया...........विवक्षणा ।

47

I.M. No 8516

Title : योगमंजरी
(Yogamañjarī)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 18.5 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī (Hindi)

Folia : 1-66

Lines in a page : 8.9

Letters in a line : 20

Condition : Fair, torn, damp, worm-eaten, complete.

Date : Saṁvat 1936

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
अथ श्री योगमंजरी लिख्यते ।
ब्रह्मानन्दं परमसुखदं केवलं ज्ञानमूर्त्तिं
द्वन्द्वातीतं गगनसदृशं तत्त्वमस्यादि लक्षणं (क्ष्यं?)
एकोनित्यं विमलमचलं सर्वसिद्धान्तभूतं
भावातीतं त्रिगुणरहितं सद्गुरुं तं नमामि ।१।

It ends : जोगशास्त्र प्रीतिसोपठै आटौपहर अषंडितरटैताकौल गै
ब्रह्मतोध्यान और ज्ञानसवछोयसमान पंडित बुधजनमो
हिं द्वछनमतदीज्यो अशुद्ध हो इतौ शुद्धकरिलीजौ संसारत
न कोपारनपायौ तातेमनु बुधमें षागायो ।६। दोहा ।

Colophon : इति श्रीयोगमंजरी योगशास्त्र संपूर्णम् ।

Post Colophon : शुभम् । श्रीसंवत् १९३६ ॥ शाके १८०१।.........
श्रीमद्वज्राङ्गाय नमः।

48

I.M. No 3702

Title	:	योगसंग्रहः or राजमार्तण्डः (Yogasaṁgrahaḥ or Rājamārtaṇḍaḥ)
By	:	Bhojarāja
Substance	:	C.M.P.
Size	:	20.5 cm X 9.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-33
Lines in a page	:	9,10
Letters in a line	:	30
Condition	:	Old, torn, damp, complete.
Date	:	Saṁvat 1679
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। एकवीरारवल्लनाथाभ्यां नमः । नीलस्निग्ध गिरींद्रजालं कलनासंवंधनधस्पृह श्चंद्रांशु द्युतिशुभ्रदंष्ट्रवदनः प्रोत्सर्पदुग्र ध्वनिः । लीलोदस्त (घत?) कर प्रहारदलितोद्दामद्विपेंद्रः श्रियं, दद्याद्दीऽग्नि शिखापिशंगनयनश्चंडीश पंचाननः ।१।
It ends	:	पारापतेभ्यः क्रमशःकुसुंभिमसुरमुद्गैः परियोपितभ्यः। क्ष(?) कृत्य पत्यानि शितारुणानि नीलच्छवि निस्व बधू प्रसंगात् ॥८८॥ शीर्षामयानां प्रथमं चिकित्साभिषग्जितं शो (गो) त्ररुजा ततोनु॥ स्यात् कर्णपात्यादि विवर्द्धनं च प्रतिक्रिया-चाक्षिरुजामिहोक्ता ।१। ततः कामल नासिका रुकुदंतोत्थ (?) रोग, प्रशमाः प्रदिष्टाः कृष्णस्य मनोहरस्य॥
Colophon	:	इति कोदंड चतुर्भुज राजमार्तंड महाराजाधिराज श्रीभोज विरचितो योगसंग्रहः समाप्तः ॥
Post Colophon	:	संवत् १६७९ समये............ राजमार्तंड ग्रंथ ।

49

I.M. No 3593(A)

Title	:	योगसिद्धान्तसंग्रहः (Yogasiddhāntasaṁgrahaḥ)
By	:	Śukla Mathurānātha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-14
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	39
Condition	:	Fair, torn, incomplete.
Date	:	विक्रमाब्द 1853
Text begins	:	....धारायचैतत्प्रकरणारम्भः। तत्र प्रथमं पुरुषः प्रस्तूयते पुरुषो द्विविध ईश्वरोऽनीश्वरश्च अत्र पतंजलिः। क्लेशकर्म विपाकाशयैरपरामृष्टः पुरुष विशेष ईश्वर इति अस्यार्थ क्लेशा अविद्यादयः...।
It ends	:	द्विरत्यष्टिमिते शाके शुच्याद्य नवमी गुरौ । गुर्वनुक्रोशतः पूर्णो योग सिद्धान्त संग्रहः ॥
Colophon	:	इति मालवीय शुक्ल मथुरानाथोन्नीतो योगसिद्धान्त संग्रह समाप्तः।
Post Colophon	:	नेत्रेषु नागेन्दुग वैक्रमाब्दे शुचौ मन्मथनाथ तिथ्याम् गुर्वाज्ञया योगसु पुस्तमेषो लेखो द्विजोराम दयालुनामा।१।

50

I.M. No 2934

Title	:	The same
By	:	Mālavīya Mathurānātha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	19.5 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī

Folia : 1-10
Lines in a page : 20,21,23
Letters in a line : 16
Condition : Old, torn, damp,mouse-eaten, complete.
Date : Nil
Text begins : श्री गणेशाय नमः ।

यो योगकल्प धरणीरुह रोहणेनयश्च प्रवर्ग्य
विगलत्फल लम्भनेन ।
[illegible]

विटपाबततौ नमामः ॥२॥
नियोगाज्ज्यायसामात्म शुभयोगानु योजनात् ।
तनोति मथुरानाथो योगसिद्धान्त संग्रहम् ।२।

It ends : द्विरत्यष्टिं मिते शाके शुच्याद्यनवमी गुरौ
गुर्वनु क्लेशतःपूर्णो योगसिद्धान्त संग्रहः ।२।

Colophon : इति श्री मालवीय शुक्ल मथुरानाथोन्नीतो योगसिद्धांत संग्रह (:?) समाप्तः ।

51

I.M. No 2938

Title : The same
By : Mālavīya Mathurānātha
Substance : C.M.P.
Size : 19.5 cm X 11.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-12
Lines in a page : 21,22
Letters in a line : 15
Condition : Fair, torn, damp, complete
Date : विक्रमाब्द 1853
Text begins : श्रीगणेशाय नमः।

यो योगकल्पधरणीरुहरोहणे, नयश्च प्रवर्ग्य
विगत्फललम्भनेन ।
सन्नृन जोःत्रजनदिमानव (प?) वर्गभाजस्तौशे
षवेदविटपावततौ नमामः ।१।
नियोगाज्ञाय सामात्म-शुभभोगानु योजनात् ।
तनोति मथुरानाथो योग सिद्धांतसंग्रहम् ।२।

It ends : द्विरत्यष्टिमिते शाके शुच्याद्य नवमी गुरौ ।
गुर्वनुक्रोशतः पूर्णो योगसिद्धांतसंग्रहः ।५।

Colophon : इति श्री मालवीय शुक्लमथुरानाथोन्नीतो योगसिद्धांत-संग्रहः समाप्तः।

Post Colophon : नेत्रेषुनागेन्दुग वैक्रमाब्द शुचौ शुचौ मन्मथनाथ तिथ्याम॥
गुर्वाज्ञया योगसु पुस्तमेषोलेखी द्विजो रामदयालुनामा।१।

52

I.M. No 3502

Title : The same
By : Śukla Mathurānātha
Substance : C.M.P.
Size : 27 cm X 11.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-16
Lines in a page : 9
Letters in a line : 30
Condition : Fair, torn,worm-eaten, complete.
Date : विक्रमाब्द 1853

Text begins : श्रीगणेशाय नमः।
यो योगकल्पधरणीरुह रोहणे, नयश्च प्रवर्ग्ये त्रि
(वि?)गलत्फल लम्भनेन ।
सन्नृनजोजनदि (धी?) मानपवर्ग भाजस्तौ शेषवेद
विटपात्र (व?) ततौ नमामः।१।

नियोगाज्ञायसामात्म शुभयोगानु योजनात् ।
तनोति मथुरानाथो योगसिद्धान्तसंग्रहम् ।२।

It ends : द्विरत्यष्टिमिते शाके शुच्याद्य नवमी गुरौ ।
गुर्वनुक्रोशतः पूर्णो योगसिद्धांतसंग्रहः ।५।

Colophon : इति मालवीय शुक्ल मथुरानाथोन्नीतो योगसिद्धान्त संग्रहः समाप्तः॥

Post Colophon : नेत्रेषुनागेन्दुग वैक्रमाब्द शुचौ शुचौ मन्मथनाथ तिथ्याम्। गुर्वाज्ञया योगसु पुस्तमेषोलेखोद्दिजोराम दयालुनामा ॥१॥ श्री ॥

53

I.M. No 7188

Title : **योगयाज्ञवल्क्य**
(Yoga Yājñavalkya)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 31 cm X 13 cm

Character : Nāgarī

Folia : 4, 7-19, 21-30

Lines in a page : 12,13

Letters in a line : 35

Condition : Very old, damaged by damp and torn hazy, incomplete.

Date : Nil

Text begins : ...देवतोच्यते ।४०।
पुराक....कमार्थ एव च ।
अनेनेदं तु कर्त्तव्यं विनियोगः स उच्यते ।४१।
निरुक्तं यत्तु मंत्र....त्पत्तिः प्र××म् ॥
प्रतिष्ठानंक्तितिश्चैव व्राह्मनः सोऽभिधीयते ।४२।

It ends P-30 B : उपस्थानस्य होमस्य आत्मज्ञानस्य यो विधिः ॥
.... विद्याभि शं ...

तत्सर्वं मुनिना प्रोक्तं विप्राणां हितकाम्यया ।
य इदं धारयेद्विप्रो ....।
उपासने तु तत्प्रोक्त सो मृतत्वाय कल्पते ॥८३५।

Colophon : इति योगयाज्ञवल्क्ये नवमाध्यायः।

Post Colophon : श्रीरामार्थायमस्तु । श्रीकृष्णाय नमः। शिवमस्तु ।

54

I.M. No 599

Title : अतएव पत्रिका
(Ataeva patrikā)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 26 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-5

Lines in a page : 16,17

Letters in a line : 53

Condition : Fair, torn, complete.

Date : Nil

Text begins : अतएवेत्यस्यार्थं सूचयन्नाह ॥ एतदिति॥ एवं च तत्रोभयासंगतिः स्पष्टैव ॥ शास्त्रीय न्यायेन तत्र यथा न निर्वाहस्तथान्यत्र स्पष्टं ॥

It ends : पूनर्नात्रोल्लेख लाघवादन्यत्र तथा दृष्टत्वाच्चतद्वत्तदपि च खंडितं स्यात् । तिङंते उभयत इति प्रतीके परेत्वित्यादि शेखरस्तु वृत्यनुरोध्ये चैवमन्यत्रापि यथायथं बोध्यमित्यलम् ॥

55

I.M. No 32

Title : अनुमानचिंतामणि टीका
(Anumānacintāmaṇiṭīkā)

By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	28 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-20
Lines in a page	:	12
Letters in a line	:	49
Condition	:	Good, damp, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। यदुपास्ति चशादस्तिभुक्तिमुक्ति सुलभ्य ता । तं वंदे परमात्मानं नियतं वृषभध्वजं ॥ केवलान्वय्यिनुमानादि हेतुकानुमान निरूपणानंतरं न्यायादि निरूपणे.....।
It ends	:	...तथा च तस्मान्यूनार्थ बोधो यदि न निगमन प्रयोगः तदा निगमनवाक्यात् पक्षतावच्छेदकावच्छिन्न व्रह्मेरलाभाद्युक्तं..।

56

I.M. No 11,393

Title	:	अनुमानचिंतामणि (पक्षता + परामर्शः) (Anumānacintāmaṇi (Pakṣatā + Parāmarśaḥ)
By	:	Jagadīśa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	44 cm X 10 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-34B. 1B-16, 22-34, 34-47.
Lines in a page	:	8,9
Letters in a line	:	78
Condition	:	Very old, torn, damp, 1st part complete, 2nd part incomplete.

Date : Nil

Text begins Pakṣatā : ओंनमो गणेशाय ।
अनुमिति लक्षणेति । अनुमिति स्वरुपैककार्य्येत्यर्थः। व्याप्तिज्ञानजन्याया अनुमितेः किमन्यं (न्यत्?) कारणमिति जिज्ञासयैव पक्षता निरुपणादिति भावः॥

Beginning Parāmarśa 1B : हरये नमः। लक्षणेतिव्याप्यपक्षोभयवैशिष्ट्यावगाहि निश्चयत्वेन जनकताघटितस्यानुमिति...

It ends Pakṣatā P-34B : पर्वतो वह्निमान् घट व्याप्यवांश्च इत्याद्यनुमितेरिवास्या अन्य साक्षात्कारेपीष्टापत्तौ क्षति विरहादित्यास्तां विस्तरः ॥

Colophon : इति पक्षता टिप्पनी समाप्ता ॥

It ends, Parāmarśa P-47B : ....करणविशेषकेति क्रियावैजात्यमनुमितित्वे प्रत्यक्षत्वादि अनुमितित्वावच्छिन्नं प्रत्येव व्याप्तिज्ञानस्याभावज्ञान सामान्य प्रत्यासत्या करणत्वो....।

57

I.M. No 10,700

Title : अनुमानचिंतामणिः
(Anumānacintāmaṇiḥ)

By : Gaṅgeśa Upādhyāya

Substance : C.M.P.

Size : 23.5 cm X 10.5 cm

Character : Bengali (Nāgarī)

Folia : 1-4 & क-ट

Lines in a page : 8,10,11

Letters in a line : 28

Condition : Old, torn, damp, incomplete .

Date : Nil

Text begins : ओं नमोगणेशाय ।
प्रत्यक्षोपजीवकत्वात् प्रत्यक्षानन्तरं बहुवादिसम्मत-

त्वादुपमानात् प्रागनुमानं निरुप्यते । तत्र व्याप्ति विशिष्ट पक्षधर्म्मताज्ञानजन्यज्ञानमनुमितिस्तत्करणमनुमानं...।

It ends P-ट A : ....नव (च?) धूमसमानाधिकरणान्योन्याभाव प्रतियोगितावछेदको वह्निर्न्न(त्वा?) वछिन्न वह्नि-धूमवान् वह्निमान्न इत्यप्रतीतेरत आह विशेषेति यत्र व (च?) प्रत्येकं वह्निम(द?) भेदा धूमसमानाधि-करणास्तत्र व (च?) एकाधिकरण वृत्तित्वावछिन्ना वह्निमत् सामान्य भेद बुद्धिमुत्पादयन्ति तत् प्रतियोगितावछेदकः...।

58

I.M. No 10,566

Title : अनुमानखंड दीधितिटिप्पणी (Anumānakhaṇḍa Dīdhitiṭippaṇī)

By : Jagadīśa Tarkālaṁkāra

Substance : C.M.P.

Size : 32.5 cm X 12.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-144, 1-7, 7-65 & 52-91

Lines in a page : 10

Letters in a line : 47

Condition : Fair, torn, damp, worm-eaten, incomplete.

Date : Nil

Text begins upādhivāda : श्री भुवनेश्वर्यै नमः। सर्वत्र साक्षादूपाधेर-वछेदकत्वासंभवादाह । विशेषणेति। यद्यपि सर्वस्यैवोपाध्वे: (धे:) सामानाधिकरण्य संबंधेन साध्यसंबंधितावछेदकत्वं संभवत्येव । तथापि प्राचां मते सामानाधिकरण्यादेः संबंधत्वे विवादादिदमुक्तं ॥

It ends P-91A Ataeva : (अतएव).......योगादेरिति ॥ लाघवादिति । व्यभिचारो-भयनानुकूल व्याप्तिपक्ष (ध?) र्मतारूपस्य

तदुन्वाप्य (तदुन्नाय?) कत्वस्य गुरुत्वादिति भावः। साध्यव्यापकतामान इति ॥ साधना (व्या?) पकत्वस्य व्यभिचारि हेतौ स्वनिष्टव्याप्तिसंक्रमकत्व रुपयोगार्थ-बलादेव प्राप्तेरिति भावः॥

Colophon : इति जागदीश्यां अतएव चतुष्टयी समाप्ता ॥

59

I.M. No 9260

Title : अनुमानप्रकरणम्
(Anumānaprakaraṇam)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 24.5 cm X 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-11, 1-36, 50-99, 102-117, 119-141

Lines in a page : 11,9

Letters in a line : 31

Condition : Fair, torn, damp, worm-eaten, incomplete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः। राम ।
प्रत्यक्ष निरुपणानंतरमुपजीव्योपजीवकभाव संगत्या अनुमानं निरुपयन् प्रतिजानीते । अथेति । अथ शब्दोत्र आनंतर्यवाचकः। तत्र च प्रत्यक्ष निरुपणस्यार्थात् अवधित्वमवगम्यते ॥

It ends 141B : ...इति काचित् पृथिवीत्ति(?)रवयवैर्वेति पूर्वोक्तानुमाने तर्कसत्वे प्रतिरुद्धतं न संभवत्यतो वस्तुत इति अर्थांतरस्य स्फुटतरस्य सत्वे प्रतिरूद्धत्वमात्रानुधावनं प्रकाश कृतामनुचितमिति । यद्वा यत्रनार्थांतर संभवस्तादृशं साध्यं व्याचष्टे सत्वेति उक्त तर्कान-वतारदशायां प्रतिरुद्धत्व........।

60

I.M. No 10,225

Title	:	**अनुमानप्रकाशः** (Anumānaprakāśaḥ)
By	:	Rūcidatta
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24 cm X 9 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-9, 14-23, 25, 26, 28-40 & 44
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	42
Condition	:	Torn, Damaged by worm-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। प्रणयकलहकाले भीषणं भीति हेतोः प्रकटयति समंतान्मायया कायमस्मिन् । सभयमथ भवान्या गाढमालिंग्यमानो घटयतु घनविघ्नध्वंसमस्माकमीशः।१। निशम्य सकलं शास्त्रं नानागुरुमुखांबुजात् । अनुमानप्रकाशोऽयं रुचिदत्तेन तन्यते ।२।
It ends P-44B		....न तु व्यतिरेकेव्यर्थ विशेषणत्व रहितत्वे सतीति उक्त लक्षणं विशेषणीयं अतो नातिप्रसंग इत्यत आह नचेति । न स उपाधिरिति । न स उक्तोपाधि लक्षणाक्रांत इत्यर्थः। सार्थकत्वादिति । तथाचोक्तलक्षण सत्वाद्बाधानुन्नीत पक्षे तरेति व्याप्तिस्तदवस्थेति भावः।

61

I.M. No 4935

Title	:	**अनुमानप्रकाशिका** (Anumānaprakāśikā)

By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27.5 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	152 By Counting
Lines in a page	:	9,10
Letters in a line	:	47
Condition	:	Very old, torn, damp, hazy, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	.......संभवे (किमनया?) विनया प्रत्यासत्य (त?) न च तदवतारस्य व्याप्ति स्मृति विलंवेन विलंवितत्तवमिति वाच्यं । तदनवतारद...(शायामपि?) व्यभिचारसंशय इत्यत्रमाना संभावात् तथा च सर्वत्र तत्संशयो नास्त्येवं क्वचित्कोटिस्मरणादिविरहस्यापि संभवात् ।...।
It ends	:	अतएवेति अनुत्पादस्य (स्व?) साध्यत्वादेदे(रि?) त्यर्थः । प्रतियोगीति...श्यः प्रागभावः तन्नाशस्य प्रतियोगिरुपत्वात् तज्जातीयत्वेनेत्यर्थः । यत्तु प्रतियोगि-जनकत्वे....चेत्यर्थ इति तत्र तन्नाश्यत्वं हि तज्जन्यनाश-प्रतियोगित्वं न च प्रागभाव नाश । प्रतियोगि....।

62

I.M. No 2821

Title	:	अनुमानदीधितिः (Anumānadīdhitiḥ).
By	:	Raghunātha Śiromaṇi
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-4
Lines in a page	:	10,11,12
Letters in a line	:	61

Condition : Fair, torn, incomplete.

Date : Nil

Text begins : श्रीनृसिंहाय नमः ।
ॐ नमः सर्वभूतानि विष्टभ्य परितिष्ठते ॥
अखंडानंदबोधाय पूर्णाय परमात्मने ।१।
अध्ययनभावनाभ्यां सारं निर्णीय निखिलतंत्राणां ॥
दीधितिमधिचिंतामणितनुते तार्किकशिरोमणिः
श्रीमान् ॥२॥

It ends : अप्रामाण्य साधर्म्येण प्रमाणताप्रयोजकरुप (पा?) न्यभु (त?) त्वेन दृष्टसाधर्म्यदर्शनस्य वा ननु अभिहितमेव साधर्म्य दर्शनं संभावना (नां?) भावयति । संभावनैव च बहुशो व्यवहारहेतुरित्य आह । अनुमानमिति । ननु न वयमापाततो श्र.........।

63

I.M. No 2822

Title : **अनुमानदोधिति (व्याप्तिपंचक, सिंहव्याघ्रलक्षणे)** (Anumānadīdhiti (Vyāptipañcaka, Siṁhavyāghra)

By : Raghunātha Śiromaṇi

Substance : C.M.P.

Size : 32 cm X 10 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-3

Lines in a page : 7

Letters in a line : 41

Condition : Fair, torn, incomplete .

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः। श्रीशारदायै नमः । समारब्धानुमान प्रामाण्य परीक्षा कारणीभूत व्याप्तिग्रहोपायप्रतिपादन-निदानं व्याप्तिस्वरूप निरूपणमारभते नन्वित्यादिना॥

It ends : केवलान्वयिनि चाव्याप्तेरभिधानं द्वितीय लक्षणाभिप्रायेणेत्याहुः तच्चिंत्यम् सत्तायां गुणे न द्रव्यत्वसामानाधिकरण्य मिति प्रति (ती?) ती (ति?) (त?)र्हि द्रव्यत्वे गुणे न पृथिवीत्व सामानाधिकरण्यमिति प्रतिति (तीति?)....

64

I.M. No 2815

Title : अनुमानमणिदीधिति टिप्पणी
(Anumānamaṇidīdhiti ṭippaṇī)

By : Jagadīśa Tarkālaṁkāra

Substance : C.M.P.

Size : 32 cm x 10 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-98

Lines in a page : 10,11

Letters in a line : 52

Condition : Fair, torn, worm eaten, complete

Date : Nil

Text begins : श्री । परिकरः। सहकारी स च व्याप्तिपक्षधर्मत्वादिः । तत्प्रसंगादिति, तेन हेतुना विरोधादि संवंधेन स्मृतस्योपेक्षाऽनर्हत्वादित्यर्थः । तत्व निर्णयादित्यादिना विजयादेः परिग्रहः । तत्कार्येति। सद्धेतु कार्येत्यर्थः ।

It ends : समुदायस्य व्याप्यच (?) इति। संभवतीति शेषः। इत्यत्र दूषण तात्पर्यमिति । जन्यत्वत्यंताभावस्यैकत्व प्रदर्शने जन्यतावच्छिन्नभेदस्याप्येकैकस्यैव मूलस्वरससिद्धत्वादि तिभावः । कुर्वंति नित्यमनुमानमणेरनेके, प्रायः प्रयासमधि दीधितिनीतिभाजः ॥ एषा पुनस्तदपि नैव निगूंढमर्थं, प्रकाशयति तेन ममैष यत्नः । श्रीजगदीशार्पणमस्तु॥

Colophon : इति श्रीमहोपाध्याय जगदीशतर्कालंकार विरचितानुमानमणिदीधिति टिप्पणी समाप्तिमगमत् ।

Post Colophon : पुस्तकमिदं.....परार्थंचेति ।

65

I.M. No 58

Title	:	अनुमानमणिदीधिति भवानंदी व्याख्या (Anumānamaṇidīdhiti Bhavānandī Vyākhyā)
By	:	Mahādeva Paṇḍita
Substance	:	C.M.P.
Size	:	21.5 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-889
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	33
Condition	:	Good, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	तत्र आह सर्वोत्कृष्टात्मन इति यत्किंचिदवधिकोत्कृष्ट (ष्टे?) त्यस्या व्यावर्तक तया सर्वेति उत्कर्षमेवाह....।
It ends	:	लौकिक्यालौकिकं यत्यामालौकिकामलौकिकम् । उत्पाद्यापत्यममजन्महादेवः कृतार्था,,म्,,
Colophon	:	इति श्रीकाशीवासिमहाराष्ट्रान्वय संभूतपुण्यस्तंभकारोपनामक श्रीमुकुंद पडिंतात्मजमहादेव पडिंत विरचितांऽनुमानमणिदीधिति टिप्पण भवानंदी व्याख्या सर्वोपकारिणी संम्पूर्णा ।
Post Colophon	:	लिखितमिदं पुस्तकं भवानीशंकर पण्डितेन काश्यां ।

66

I.M. No 9267

Title	:	अनुमानलक्षण? अनुपलब्धिवादः (Anumānalakṣaṇa?) Anupalavdhivādaḥ
By	:	Gopāla Tarkācārya
Substance	:	C.M.P.

Size	:	23.5 cm X 8.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-11, 16-18
Lines in a page	:	11,12,13,14
Letters in a line	:	46
Condition	:	Fair, torn, damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीरघुनाथाय नमः। ननु परमाणु पवनगगनादीनां गुरुत्व स्थितिस्थापकादृष्टादीनां च संसर्गाभावो घट तद्रूपादि पुनःकथं लौकिक·प्रत्यक्षगम्यः। न चानुपलब्धि विरहान्नतत्र तेषां लौकिक प्रत्यक्षत्वमिति वाच्यं ।
It ends	:	.....अतींद्रियमात्र प्रतियोगिकान्योन्याभाव प्रत्यक्षस्थले निरुक्त प्रतियोग्युपलंभकाप्रसिद्धेरित्याहुः, तत्तु चिंतामणि विरोधादनादेयं । आचार्यमपेक्ष्य तत्कर्त्तुर्बहुदर्शित्वादिति समासः । प्रतियोग्यनुपलब्धि स्वरुप निरुपणं तद्धेतुप्रमाण निरुपणं च ।
Post Colophon	:	श्री । श्रीरामोजयतु ।

67

I.M. No 7893

Title	:	**अनुमितिप्रकरणम्** (Anumitiprakaraṇam)
By	:	Jagadīśa Tarkālaṁkāra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	36A-43B
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	36
Condition	:	Old, torn, incomplete

Date	:	Nil
Text begins	:	...रहादेव घट धर्मिक द्रव्यत्व संस्कारनाशत्वावच्छिन्न-स्यापत्यसंभवादिति भावः। समूहालंवनस्यापि संस्कारस्या-विरलक्रमेण प्रत्येकगोचर स्मृतिद्वयजनकत्वसंभवात् क्रमिकेत्युक्तं। क्रमिकं दिनद्वयानंतरोत्पन्नेति तदर्थः॥
It ends P-43B	:	....घटत्वप्रकारकस्मृतिनाश्यतावछेदकजातेर्घटपटो-भयानुभवजन्ये तदुभय स्मृतिनाश्य संस्कारे पटत्व प्रकारक स्मृति नाश्यतावछेदकजात्या सांकयात्। न च तत्रोभय गोचर स्मृति नाश्यतावछेदकं जात्यंतरं प्रत्येकम्।

68

I.M. No 11,403

Title	:	अनुमिति (Anumiti)
By	:	Mathurānātha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	44 cm X 10 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-10
Lines in a page	:	6,8,9
Letters in a line	:	82
Condition	:	Old, torn, damp, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	अनुमितेः प्रत्यक्षादि प्रमितिभिन्नत्वज्ञानं विनानुमिति करणत्वेन हेतुनानुमानस्य इतरभिन्नत्वज्ञानं न सम्भं वति अनुमिति प्रत्यक्षयोरभेद ग्रहात् प्रत्यक्षादि प्रमितिकरणे।
It ends	:	....भूतलोपकुम्भं भूतले घट इत्यादौ भूतलवृत्ति घट समीप तदत्यन्ताभावयोप्रीतेरेतेन वृत्तेरभावोऽवृत्ति अव्ययीभावानन्तरं साध्याभाववतोऽवृत्तिर्यत्रेति त्रिपदबहु......।

69

I.M. No 11,419

Title	: अनुमिति, व्याधिकरण, पूर्वपक्षश्च (Anumiti, vyādhikaraṇa and Pūrvapakṣa)
By	: Śiromaṇi
Substance	: C.M.P.
Size	: 41 cm X 9.5 cm
Character	: Bengali (Nāgarī)
Folia	: 1-3, 6-9
Lines in a page	: 9,10
Letters in a line	: 80
Condition	: Old, torn, incomplete
Date	: Nil
Text begins	: श्री ॐनमः श्रीदुर्गायै । ॐ नमः सर्वभूतानि विष्टभ्य परितिष्ठते । अखण्डानन्दबोधाय पूर्णाय परमात्मने ॥ अध्ययनभावनाभ्यां सारं निर्णीय निखिलतन्त्राणां । दीधितिमधिचिन्तामणि तनुते तार्किक शिरोमणिः श्रीमान् ॥
It ends Purvapakṣa	: ...विशेषणता विशेषावच्छिन्न साध्यसमानाधिकरणाभाव प्रतियोगितानवच्छेदकमिति नातिप्रसंगः। वस्तुतो हेतुसमानाधिकरणान्योन्याभाव प्रतियोगितावच्छेदकं यावत् यद्धर्मावच्छिन्न समानाधि..।

70

I.M. No 2816

Title	: अनुमितिदीधिति टिप्पणी (Anumitidīdhiti ṭippaṇī)
By	: Jagadīśa Tarkālaṁkāra
Substance	: C.M.P.

Size	:	31.5 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-44
Lines in a page	:	10,11
Letters in a line	:	56
Condition	:	Fair, torn, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। अविघ्नमस्तु । सस्मिताननसरोज-मंगनेरिंगमाणमति लोलकुंतलं । रोचनोल्लसित-भालमस्तुते कैशवं मनसि शैशवं वपुः॥१॥ प्राचैरनुदित विविधक्षोदैः कलुषीकृतोऽप्यधुना । दीधिति मणिरेष श्रीजगदीश प्रकाशित स्फुरतु ।२। नम इति परमात्मने सर्वोत्कृष्टात्मने नमः।
It ends	:	इदमनुमानाप्रामाण्यदूषणादिकं व्याप्ति निश्चयेसति व्याप्ति निश्चयत्वं प्रमाणता प्रयोजकरुपं तच्छून्यत्वं पक्षे नास्ति इति स्वरुपासिध्यानुमानाप्रामाण्यं तु साधयितुं शक्यत इति भावः॥ श्रीनृसिंहाय नमः॥
Colophon	:	इति श्रीमहोपाध्याय जगदीशतर्कालंकार भट्टाचार्य विरचिता अनुमिति ग्रंथ दीधिति टिप्पणी समाप्ता॥

71

I.M. No 9272

Title	:	अनुमितेर्मानसत्वविचारः (Anumitermānasatvavicāraḥ)
By	:	Harirāma Tarkavāgīśa?
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23.5 cm X 8.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	3,5-7
Lines in a page	:	13,14
Letters in a line	:	42

Condition	:	Fair, torn, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	....गुणत्वेन व्यासज्यवृत्ति गुणचाक्षुषत्वावच्छिन्नं प्रति व्यासज्यवृत्ति गुणत्वेन वा तादात्म्य संवंधेन हेतुत्वांतराभ्युपगमात्।. नचैतादृश प्रतिवध्य प्रतिवंधकभावे एकाश्रयमात्र सन्निकर्ष दशायां गुणत्वेनानेक संख्यात्वादि प्रकारेणापि द्वित्वादि लौकिक चाक्षुषं न स्यात् ।
It ends	:	.....अनुमिति भिन्न मानसोपमित्योरेव परस्परं व्यभिचारादित्यनुमितित्वस्यमानसत्व विरुद्धत्वमेव लाघवादुचितं । एतेन शाब्दत्वोपमितित्वयोरपिमानसत्व व्याप्यत्वं प्रत्याख्यातमिति समाप्तः॥ अनुमितित्व शाब्दत्वादेर्मानसत्व व्याप्यत्व खंडनं ॥
Colophon	:	श्री। श्रीरामो विजयते । श्री ॥

72

I.M. No 9668

Title	:	**अनुमितिलक्षणग्रंथ व्याख्या** (Anumitilakṣaṇagrantha Vyākhyā)
By	:	Vireśvara
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31.5 cm X 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	22 By Counting.
Lines in a page	:	20,21,22,23
Letters in a line	:	70
Condition	:	Old, torn, No page mark, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	...विषयत्वमिति वाच्यं सामान्यावच्छिन्न प्रतियोगिता-कत्वेनावश्यकल्पनीयात्यंताभावे नैवोपपत्तेः। दैशिक

		संबंधेनेति यत्तु कालिक संबंधावच्छिन्न गवाद्यभावस्य दैशिक संबंधेन कालावृत्तित्वे इष्टापत्तिः..।
It ends	:	इति सामान्यविषयसंयोगवृत्वित्वेन परामर्श जन्यतावच्छेदकत्वविशिष्टे अवच्छेदकत्वावगाह्यनुमिति विषय संयोगे तादृशपक्षताजन्यतावच्छेदकभेदसत्वादिति भावः। प्रमाणयति या सतां जनक जन्म सल्लक्षणा महेश्वर समाश्रयाप्याति सुखेन लभ्या बुधैः सदामनन शालिनामखिल भोगमुक्ति प्रदासु तर्कमणे मंडिता समधिगम्यता सानुम (?)
Colophon	:	इति श्रीमन्मनोहरोपाख्य श्रीविश्वनाथात्मज वि(वी?)रेश्वर कृतायां श्रीभवानंदसिद्धांतवागीश कृति व्याख्यायांमनुमितिलक्षण ग्रंथ व्याख्यानं ॥

73

I.M. No 2819

Title	:	अपेक्षा बुद्धेरेक संख्या हेतुत्व विचारः (Apekṣā Buddhereka Saṁkhyā Hetutva Vicāraḥ)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31.5 cm x 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-4
Lines in a page	:	11,12
Letters in a line	:	49
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। अपेक्षाबुद्धिशून्यकाले द्वित्याद्यनुपलंभादपेक्षा बुद्धेरनेकसंख्याहेतुत्वं स्वीक्रियते । तत्र एकत्वान्यसंख्यात्वा-

वछिन्नंप्रत्यपेक्षाबुद्धित्वेन हेतुत्वं । अपेक्षाबुद्धित्वस्यै-कस्यानुगतस्य दुर्वारत्वात् ।

It ends : एवं तत्पुरुषीय एकत्वान्यसंख्याप्रत्यक्षं प्रति तत्पुरुपीय-ज्ञानजन्य संख्याहेतुत्वेऽपि पुरुषांतरीयापेक्षा बुद्धिजन्य-द्वित्वादेः पुरुषांतरीयापेक्षाबुद्धेरपि अपेक्षाबुद्धित्वेन पुरुषांतरीयापेक्षा बुद्धिजन्य द्वित्वादि जनकत्वात् । फलोपहिततज्जन्यतायाः प्रत्यासत्तित्वेचानुगमादिति ।

Colophon : इत्यपेक्षा बुद्धेरेकसंख्याहेतुत्वविचारः ।

74

I.M. No 1544

Title : अवच्छेदक निरुक्तिः
(Avacchedaka Nirūktiḥ)

By : Śiromaṇi

Substance : C.M.P.

Size : 24.5 cm X 9 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-5

Lines in a page : 7

Letters in a line : 32

Condition : Fair, torn, complete

Date : Nil

Text begins : श्री । ननु अवछेदकत्वमिह न स्वरुपसंवंध विशेषः, संभवति च लघौ धर्मेगुरौ तदभावात् प्रमेय धूमत्व कंवुग्रीवादिमत्वघ्राण ग्राह्यगुणत्वादेरतथात्वेन तेन रुपेण साध्यतायां व्यभिचारिण्यति प्रसंगात्...।

It ends : उपदर्शित प्रकाराणामपि स्वत्वादि घटितत्वेन दुर्ज्ञेयत्वात् अतएव घ्राणग्राह्य गुणत्वादिना साध्यतायां द्रव्यत्वादेर्व्यभिचारित्वमपि साधु संगच्छते इत्यपि केचिदिति कृतं पल्लवितेन॥

Colophon : शिरोमणी कृतावच्छेदकनिरुक्तिः समाप्ता ।

75

I.M. No 11,398

Title	: The same
By	: Jagadīśa
Substance	: C.M.P.
Size	: 40 cm X 10 cm
Character	: Bengali (Nāgarī)
Folia	: 17 By counting
Lines in a page	: 8
Letters in a line	: 63
Condition	: Very bad, damp, torn, complete
Date	: Nil
Text begins	: 29 B From last 2 lines : इह । अनवच्छेदकमित्यत्र अवच्छेदकत्वमवच्छेदकत्वपदार्थः। विशिष्टसत्तात्वस-मनियतस्य सत्तात्वस्य लघुनोऽपि न विशिष्टाभावस्य प्रतियोगितावच्छेदकत्वं गुणादावपि...।
It ends	: ....तथापि तद्बुद्धेः प्रकृतसाध्यकानुमित्यविरोधितया हेत्वाभासता न स्यात् यद्विषयकत्वेन यादृशानुमान विरोधित्वं तस्यैव तत्र तथात्वादिति भावः।
Colophon	: इति अवच्छेदकत्व टी (का?) समाप्ता ॥

76

I.M. No 195

Title	: अवयवमणिदीधितिविवरणम् (Avayavamaṇidīdhitivivaraṇam)
By	: Gokulanātha
Substance	: C.M.P.
Size	: 28.5 cm X 12 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 1-44
Lines in a page	: 10,13,14

Letters in a line : 44
Condition : Good, worm-eaten, complete
Date : Nil
Text begins : श्रीमहागणपतये नमः ।
चिंतामणि प्रकाशेन निरस्ततमसो मम ।
न्यायो गोकुलनाथस्य स्फुरत्ववयवैस्सह ॥
अनुमितिर्द्विविधा स्वार्था परार्थाच ।
It ends : न्यायावयवमणौ यो दीधितिदोषेणदर्शितो दोषः ॥
तत्स्योद्धरणेन (तस्योद्धरणेन?)मयि प्रीयेतप्राकृतेतर पुरूषः॥
Colophon : इत्यवयवमणिदीधित्योर्विवरणम् ॥
Post Colophon : शुभमस्तु ॥

77

I.M. No 2813

Title : अवयवटिप्पणी
(Avayavaṭippaṇī)
By : Jagadīśa Tarkālaṁkāra
Substance : C.M.P.
Size : 31.5 cm X 10 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-42
Lines in a page : 9,10,11
Letters in a line : 49
Condition : Fair, torn, complete
Date : Nil
Text begins : श्री । मूलोक्तन्यायलक्षणस्याग्रे दूष्यतया स्वयं न्यायलक्षणमाह । उचितेति । व्युत्क्रमोक्तप्रतिज्ञादिपंचकातिव्याप्तिवारणार्थमानुपूर्वीका तं व्युत्क्रमोक्त प्रतिज्ञादिभिन्नार्थकं । तेन क्रमोक्त प्रतिज्ञाहेतूदाहरणोपनय निगमनानां लाभः।

It ends : हेत्वर्थश्चेति । प्रतिज्ञार्थे वह्नि विशिष्टपर्वतादौ तदेकदेशार्थे । वह्नूपादौ उक्तप्रायमिति। पंचम्यर्थान्वितो न प्रतिज्ञार्थः। किंतु तदै(?) कदेशार्थ इत्येव प्रागुक्तं न तु हेत्वर्थान्वितो न प्रतिज्ञार्थ इत्युक्तमित्याशयेनाह। प्रायमिति ।

Post Colophon : नवदुर्वादलश्यामे श्रीलत्वामे........चित्तं नित्यं निमज्जतु॥

78

I.M. No 14

Title : अनुमानदीधितिप्रकाशे असिद्धि ग्रन्थरहस्यम् (Anumānadīdhitiprakāśe Asiddhi Grantharahasyam)

By : Mathurānātha Tarkavāgīśa Bhaṭṭācārya

Substance : C.M.P.

Size : 27.5 cm X 12 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-27

Lines in a page : 12-13

Letters in a line : 41

Condition : Left corner mouse eaten, complete

Date : Nil

Text begins : श्री गणे (शा?) य नमः ।
अभ्युदयमात्रत्वमेव व्यवस्थापयति । विशिष्टपरामर्शेति साध्यव्याप्यत्वे सति पक्षवृत्तित्ववान्...।

It ends : तत्रापि लाघवाद गोत्वावच्छेदे न तादृश व्याप्य-वगाहिपरामर्शस्यैव हेतुतायाः सुवचत्वादित्यलं पल्लवेन॥

Colophon : इति महामहोपाध्याय श्रीमथुरानाथतर्कवागीश भट्टाचार्य विरचिते अनुमानदीधितिप्रकाशे असिद्धिग्रंथ-रहस्यं ॥ श्रीविश्वेश्वराय नमः ॥

79

I.M. No 11,410

Title : आसत्ति
(Āsatti)

By : Pakṣadhara Miśra

Substance : C.M.P.

Size : 45 cm X 10 cm

Character : Bengali (Nāgarī)

Folia : 1-10

Lines in a page : 8,9

Letters in a line : 82

Condition : Old, torn, damp, incomplete.

Date : Nil

Text begins : अव्यवधानेनान्वयप्रतियोग्युपस्थिति र्वासत्तिरित्यत्रा-व्यवधानं तद्ध्वंसाधिकरण क्षणानुत्पत्तिकत्वेसति तदधिकरणस्यस्वध्वंसाधिकरण समयोत्पत्तिकत्वं....।

It ends : ....भावरूपशक्य सम्वन्धस्यैवलक्षणात्ववादिनये व्याप्यदिशि तादात्म्य सम्वन्धनियमेपि व्यापकदिशि सम्वद्धानियमादित्वपि बोध्यं । गंधादिपदमिति मूलस्य तीरमात्राभिप्रायदशा...।

80

I.M. No 9401

Title : ईक्षणवादः
(Īkṣaṇavādaḥ)

By : Unknown.

Substance : C.M.P.

Size : 26.5 cm X 10 cm

Character : Nāgarī

Folia : 71+18 By Counting

Lines in a page : 12,13

Letters in a line	:	55
Condition	:	Old, torn, damp, worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । श्वेतकेतुरित्याद्यो(?)ष्टमः प्रपाठको निर्गुणाखंडार्थपरः अत्रेयं गुरू शिष्य व्यवस्था उद्दालक आरुणिः पितागुरूः श्वेतकेतुः पुत्रः शिष्य इत्याद्यं युगलं अनादिष्टनामा गुरुराद्य गुरुशिष्य...।
It ends	:	....सन् प्रकृतिनामुपादानकारणत्वं च प्राप्नोति । मृदघटोऽभूत् अजनीत्यादावुपादान अप्रत्ययात्...।

81

I.M. No 4829

Title	:	उपदेशसहस्री, पदयोजनिका व्याख्या (Upadeśasahasrī with Padayojanikā ṭīkā)
By	:	Śaṁkarācārya, *Com* :- Rāmatīrtha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	28 cm x 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-18,20-39, 165-207
Lines in a page	:	9,10,11
Letters in a line	:	39
Condition	:	Very old, torn, damaged by damp, incomplete
Date	:	Saṁvat 1762
Text begines	:	ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः। अथ मोक्षसाधन ज्ञानोपदेशविधिं व्याख्यास्यामो मुमुक्षूणां श्रद्धधानानामर्थिनामर्थाय तदिदं मोक्षसाधनं ज्ञानं साधनसाध्यादनित्यात....।
It ends	:	विमथ्यवेदोदधितः समुद्ध (द्भू?)तं,

सुरैर्महाब्धेस्तु यथा महात्मभिः।
तथामृतं ज्ञानमिदं हि यैः पुरा,
नमो गुरुभ्यः परमीक्षितं च यैः ॥

Colophon : इति श्रीमत्परमहंस परिव्राजकाचार्य श्रीगोबिंद भगवत्पादपूज्य शिष्यस्य श्रीशंकरभगवतः कृतिः सकल वेदोपनिषत्सारोपदेशसहस्री समाप्ता । रामा ॥

Com. begins : हरिःॐम् । श्रीगोपालाय नमः।
......प्रणम्य रामाभिधमात्मधीपदं जगत्प्रसूतिः
स्थिति संयमायनं तदात्मकांछंकर पूर्वकान्
गुरुन् मयोपदेशार्थ विभाग उच्यते ।१।

Com. ends : उपदेश सहस्रीयं विवृता हि महात्मभिः
श्रद्धावेशात् मयाप्यस्याः पदयोजनिका कृता ।१।
समस्त वेदार्थ रहस्य गद्यपद्य प्रबंधार्थतयाऽवबोधः
कथं नु मा दृङमति विंवितः स्यादथापिभ-
क्त्याहमिहास्मिनुन्नः ।२।
हृद्यंतराविः कृतराममूर्त्तेस्तथागुरूणां विपुल प्रसादात्
यथाकथं चिद्रचितेन विष्णुरनेन तुष्यत्वखिलांतरात्मा।३।

Colophon : इति शंकराचार्य कृतोपदेश सहस्राः पदयोजनिका नाम टीका कृष्णतीर्थ शिष्य रामतीर्थ विरचितायां सहस्रो-पदेशि समाप्ता ।

Post Colophon : शुभमस्तु संवत् १७६२।

82

I.M. No 1539

Title : **उपाधिविवरणम्**
(Upādhivivaraṇam)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 22 cm x 9 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-10

Lines in a page : 8
Letters in a line : 31
Condition : Very old, torn,worm-eaten, complete
Date : Saṁvat 1483
Text begins : ॐ नमः सरस्वत्यै । उपाधिस्तु साधनाव्यापकत्वे सति साध्यसमव्याप्तिरित्येके । तत्र साधनाव्यापक उपाधिरित्युक्ते शब्दोऽनित्यः कृतकत्वादित्यद्रव्यत्वादीनामुपाधिता स्यात् अतः साध्यपदं । साध्यव्याप्तिरूपाधिरित्युक्ते शब्दानित्यत्वे साध्यप्रमेयत्वादीनामुपाधिता स्यात् ।
It ends : यत्पक्षेतरत्वधर्मोपि पक्षादय एव । तत्र च पक्षेतरत्वं संप्रतिपन्नंवद्वर्त्तत एव । यथा प्रमेयत्वं सकलपदार्थवृत्तिद्वारा प्रमेयत्वे वर्त्तते तद्वदिति । अतोनेदं दूषणमिति।
Colophon : समाप्तं चेदमुपाधिविवरणं । अविनाभावस्य लक्षणभेदं वक्तुं द्विविधमाह सद्विविध इति । व्याप्तिरन्वय इत्युक्ते (?) व्यं ॥
Post Colophon : संवत् १४८३ वर्षे....... शुभं भवतु । कल्याणमस्तु ।

83

I.M. No 10,622

Title : **कारकचक्रम्**
(Kāraka Cakram)
By : Bhavānanda Siddhāntavāgīśa Bhaṭṭācārya
Substance : C.M.P.
Size : 37 cm X 14.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 2-15
Lines in a page : 10,11
Letters in a line : 52

Condition : Bad, torn, damp, damaged by worm-eaten, incomplete.

Date : Nil

Text begins : ....तेषामयमाशयः यद्धातूत्तराख्यातेन षष्ट्यर्थ समभिव्याहृतेन यद्धात्वर्थान्वित यद्धार्मवत्वं वोध्यते तादृश धर्मवत्वमेव तत् क्रिया कर्तृत्वं एवं पचतीत्यादौ अनुकूलव्यापारत्वं जानातीत्यादावाश्रयत्वं .....।

It ends : .....यस्य धर्मेण धर्मांतरं निरूक्त सामानाधिकरण्येन प्रतिपाद्यते तत्र सप्तमीति सूत्रार्थः यस्य क्रिययाऽन्यस्य क्रियांतरं लक्ष्यते ततः सप्तमीस्यादिति व्याख्या तत्तु शब्दिकानां प्रायिकाभिप्रायिकमिति दिक् ।

Colophon : इति श्रीमहामहोपाध्याय श्रीभवानंदसिद्धांतवागीश भट्टाचार्य विरचितायां कारकचक्रम् ।

84

I.M. No 2807

Title : The same

By : Bhavānanda Siddhāntavāgīśa Bhaṭṭācārya

Substance : C.M.P.

Size : 31.5 cm x 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-13

Lines in a page : 10,11

Letters in a line : 56

Condition : Fair, torn, complete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।
श्रीकृष्णचरणै (णं?) नत्वा कारकाद्यर्थ निर्णयः ।
श्रीभवानंदसिद्धांतवागीशेन वितन्यते ॥

		तत्र क्रियानिमित्तत्वं कारकत्वमिति न सामान्यलक्षणं संप्रदानादेरनुमिति द्वारेव, तंडुलादि.......।
It ends	:	.....यस्य धर्मेण धर्मांतरं निरूक्तस्व सामानाधिकरण्येन प्रतिपाद्यते तत्र सप्तमीति सूत्रार्थः यस्य क्रियया क्रियांतरं लक्ष्यत इति व्याख्यानं तु शाव्दिकानां प्रायिकं इति ।
Colophon	:	इति कारकचक्रं सिद्धांतवागीश कृतं ॥

85

I.M. No 10,824

Title	:	The same
By	:	Bhavānanda Siddhāntavāgīśa Bhaṭṭācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	47 cm X 8.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-3
Lines in a page	:	5,7
Letters in a line	:	61
Condition	:	Damp, pages are half-torn, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीरामचन्द्राय नमः । नत्वा कृष्णपदद्वन्दं कारकाद्यर्थनिर्णयः। श्रीभवानन्दसिद्धान्तवागीशेन वितन्यते॥१॥ क्रिया निमित्तं हि कारकमिति न सामान्यलक्षणं संप्रदानादेरनुमत्यादि द्वारेव......।
It ends P-3	:	अत्र प्रकृत्यर्थस्यान्वयितावछेदकावछिन्न प्रतियो-गिताकत्व सम्बन्धेन परत्वेऽन्वयः। पृथिवीं प्रयाति विहग इत्यादौ भेदमिति । अत्र प्रकृत्यर्थेभूमि तदपेक्षिकं तत् प्रतियोगिकं यत् परत्वं भेदं तद्विशिष्टो यः स एवपर इति।

86

I.M. No 11,396

Title	:	केवलान्वयि (Kevalānvayi)
By	:	Jagadīśa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	45 cm X 10 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	2-18
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	80
Condition	:	Old, damp, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	....(प्रतियो?) गितावछेदकत्वम्वा नातः साध्यान्वय सहचारा ग्रहदशायां संयोगभावादिसाध्यक वाच्यत्वादिहेतुक केवलान्वयिन्यतिव्याप्तिः। गृहीतेति प्रकृतहेतुधर्म्मिक साध्यसहचार ग्रहजन्यव्यतिरेकि साध्यकानुमित्येव करणत्वं....।
It ends	:	तत्रेति। यत्र विशिष्टस्य व्याप्यत्व व्यवहारस्तत्र विशेषण विशेष्यसम्बन्धस्यैव व्याप्यत्व ग्रहादनुमितिरिति भावः।
Colophon	:	इति केवलान्वयि रहस्यं समाप्तं ॥

87

I.M. No 6

Title	:	कुसुमांजलि कारिकाविवेकः (Kusumāñjali Kārikāvivekaḥ)
By	:	Guṇānanda Vāgīśa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-245

Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	48
Condition	:	Worm-eaten, old, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	....लि: । यद्यपि तौयुतावंजलि: पुमानिति । विन्यासविशेष विशिष्टौक(?) रावे (जे?) वाजंलिस्तथापि राजदन्तादिवत् अंजले: प्रसूनमिति समास: ।
It ends	:	कृतनिदिध्यासनं यद्यपि तथापि न संतृप्यते त्वत् साक्षात्-कारेच्छाविरहितं न भवति । अर्द्धानंद निधेर्नित्यं दु:ख शून्यं..।

88

I.M. No 351

Title	:	कुसुमांजलि कारिकाव्याख्या (Kusumāñjali kārikāvyākhyā)
By	:	Haridāsa Bhaṭṭācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27 cm x 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-31
Lines in a page	:	10,11,12
Letters in a line	:	34
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten, complete.
Date	:	Saṁvat 1810
Text begins	:	ओं श्रीगणेशाय नम:। ईषदीषद न धीत विद्यया तातमातृमुदमाविवर्द्धयन् । क्षेपणाय भवजन्मकर्मणां कोऽपि गोपतनयो नमस्यत।१।
It ends	:	नोवातत: किममरेशगुरो गुरूस्तु प्रीतीऽस्त्वनेनप-दपीठसमर्पणेन ॥१९। इति पंचमस्तवक:। नोवासयेत्तत: किमस्माकम् ।

Colophon	:	इति श्रीहरिदासभट्टाचार्य विरचित कुसुमांजलि कारिका व्याख्यानं समाप्तम्॥
Post Colophon	:	द्युचंद्र निधिभूयुक्ते विक्रमादित्यवत्सरे ॥ नभस्यासित पक्षेतु प्रतिपद्यर्कवासरे । बोधरामोऽलिखत्काश्यामाचार्याणां विनिर्मितिं ।

89

I.M. No 194

Title	:	कुसुमांजलि प्रकाशिका (Kusumāñjali Prakāśikā)
By	:	Ṭhākura Bhagīratha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27.5 cmX 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-128
Lines in a page	:	11
Letters in a line	:	49
Condition	:	Torn, worm-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	उों नमो गणेशाय । भावयङ्गत्क जनताचेत: कमलकोरकान्। वंदे संदेहतिमिर विच्छेदमिहिरंमह: ॥
It ends 128B	:	.....शरीरस्य परमेश्वरेणसर्वदेवात्मन उरूदापिन तथा सति जीवन्मुक्त धर्म्ममालोक्य समाहार बिरो (धा?) दित्यन्यथाव्याप (च?) ऐसायुज्यं सार्वज्ञा....।

90

I.M. No 1426

Title	:	गादाधरी (Gādādharī)
By	:	Unknown

Substance	:	C.M.P.
Size	:	30.5 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-434
Lines in a page	:	8,10
Letters in a line	:	42
Condition	:	Very old, damaged by torn & mouse eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। अभिवंद्य मुहुः समादरात् पदपाथोज युगं पुरद्विपः। विवृणोति गदाधरः सुधीरति (दुर्बोधगिरःशिरोमणेः?)। समाप्ति परिपंथि प्रत्युह व्युहविध्वंसनपटीयसीपरमेश्व-रप्रणतिमादौ निवध्नाति ॐ मिति...।
It ends 434 B	:	....यदिचाभावविशेषस्यापि सामान्यावछिन्न प्रतियो-गिताकत्वस्य तत्वेनाधिकरणविशेषावछिन्नत्वं स्वीकृत्यातिप्रसंगोवारयितुं शक्यते तदा घटेपटा-दिप्रतियोगिकत्वस्यापि तत्वेन तथात्वमुपगम्याति प्रसंगवारणसंभवात् घटपटाद्यभावाना......।

91

I.M. No 9661

Title	:	गादाधरी (हेत्वाभास, व्याप्ति इत्यादि) (Gādādharī Hetvābāsa and others)
By	:	Gadādhara Bhaṭṭācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32.5 cm X 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	App. 148 By counting
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	38

Condition : Old, torn , damaged by worm-eaten incomplete.

Date : Nil

Text begins Hetvabhāsa 11A : ....ज्ञान विषयत्वमर्थं व्याख्या-स्यति तत्र ज्ञायमानदोषस्य प्रतिबंधकतामत् एव संगच्छते अतस्तन्मतमेवावलंवते 'तत्रेति' तेषु लक्षणेषु मध्ये इत्यर्थः तृतीयलक्षणस्य सर्वमत एव ज्ञायमान दोषप्रतिबंधकमताभिप्रायकतयादृष्टांतार्थत्वेनोपन्यासः...।

It ends Avayava P 5 B : ....इत्याशुद्धस्य निगमनत्वस्य विषयीकरणात् विशिष्ट निगमनत्वे तादृशप्रतीत्यविषयत्वानुपपत्तेः विशेष्य वृत्तेर्विशिष्टानुयोगिका भावानभ्युपगमात् नापि तादृशानुपूर्वी विषयिताव्यापकविषयिताकत्वं शव्द व्य....।

92

I.M. No 7

Title : गुणप्रकाशदीधिति टीका (Guṇaprakāśadīdhiti Ṭīkā)

By : Mathurānātha Tarkavāgīśa

Substance : C.M.P.

Size : 24.5 cm X 11 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-214

Lines in a page : 9-10

Letters in a line : 37

Condition : Bad, Mouse-eaten, damp, incomplete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । कुंचिताधर पुटेन पूरयन् वंशिकां प्रचलदंगुलिपंक्तिः।

It ends : .... कार्यत्वइतिरूपंक्वचित् एकत्वं न तु सर्वत्रेति भावः प्रकाशोक्तं यथा श्रुतं शून्यत्वांतंनपरार्द्धे...।

93

I.M. No 11,422

Title	:	गुण निरूपणम्
		(Guṇanirupaṇam)
By	:	Vācaspati Miśra (?)
Substance	:	C.M.P.
Size	:	44 cm X 10 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-7
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	90
Condition	:	Old, torn , damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	ॐनमो गणेशाय ।
		निरुपणयोर्हेतुहेतुमद्भावस्य कीर्त्तनं न संगतिविध यां निरुप्ययोर्हेतुहेतुमद्भावस्यैव तथात्वात् । किन्तु अनन्तराभिधान नियामकत्वेन तथासत्याहविनोपीति अथ धर्म्मधर्म्मिनोरू..................।
It ends	:	.....बाधकमेव दर्शयति द्यणुकादेरिति घटस्य द्यणुकं यद्यपि नावयवस्तथापि तस्य निष्क्रियद्धेतत् समवेत द्रव्य परम्परायामपि व्याप्तिवन्निष्क्रियत्वे तदानीञ्च सत्यपिनोदनादौ घट............।

94

I.M. No 1540

Title	:	गुणशिरोमणिः
		(Guṇaśiromaṇiḥ)
By	:	Bhaṭṭācārya Śiromaṇi
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī

Folia	:	1-57
Lines in a page	:	10,11
Letters in a line	:	36
Condition	:	Fair, torn,worm-eaten, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणशाय नमः। ॐ नमः सर्वभूतानि विष्टभ्य परितिष्ठते । अखंडानंदबोधाय पूर्णाय परमात्मने । विनापि धर्मि निरूपणं धर्म निरूपणं भवत्येव तद्धर्मत्वेन निरुपणं तन्निरूपणाधीनमिति चेत।
It ends	:	अन्यथा तुरीतंत्वोर्दडंकपालयोश्च विभागान्न तु कपालयोरेवाकाशादि देशविभागप्रसंगात्। शक्यते चात्रापिकारणाकारण विभागस्थ ते इवापेक्षणीयो दिग्विशे (ष?) वक्तुमत आह । अथवेति ।
Colophon	:	इति श्रीभट्टाचार्य शिरोमणि विरचितो गुणशिरोमणिः समाप्तिमगमत् ।
Post Colophon	:	लिखितं सेनापांडे ॥

95

I.M. No 4936

Title	:	**गूढार्थविवरणकारिका** (Gūḍhārthavivaraṇakārikā)
By	:	Govinda Śarmā
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23.5 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-17
Lines in a page	:	9,10
Letters in a line	:	38
Condition	:	Old, torn, damp,worm-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः ।

भूयो भूयो भूधरतनयां विनयेन याचमानस्य ।
कृत्यानि केलिकाले भवस्य भव्याय भूयासुः।
ईषद्गूढ़ार्थानां विवरणमल्पाक्षरैरे (व?) वा,
कुतुकेन कारिकाणां स्वयं कृतानां वयं तनुमः ।
न्यायवाचस्पतेः सूनोरियं गोविंद शर्मणः ।

It ends : स्व (प्रति?) योगिषु समवायप्रतियोगिषु समवेतेष्विति तथा च स्व समवेते वृत्तिलौकि (क?) विषयता संवंधेन श्रावणत्वावच्छिन्नं प्रतिशोत्र समवेत समवायो हेतुरित्यर्थः। विशेषणत्वमिति। अभाववृत्ति लौकिक विषयता संवंधेन चाक्षुषं प्रतिक्षुः संवंध वि ।........

96

I.M. No 589

Title : चिंतामणिदीधितिः
(Cintāmaṇidīdhitiḥ)
By : (Raghunātha) Tārkika Śiromaṇi
Substance : C.M.P.
Size : 24 cm X 10.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-13
Lines in a page : 10,11,13
Letters in a line : 32
Condition : Old, torn,worm-eaten, pasted, complete
Date : Nil
Text begins : ॐ सिद्धिः ॥ श्रीगणेशाय नमः॥ श्रीदामोदराय नमः।
ॐ नमः सर्वभूतानि विष्टभ्य परितिष्ठते ॥
अखंडानंदबोधाय पूर्णाय परमात्मने ॥
It ends 13 A : तादृशव्यसंबंधाधिकरणा रहि (वह्नि?) तत्कत्वाभिधाने च व्यधिकरण संबधावच्छिन्नाभाव प्रतियोगितायामव्याप्तिः सिद्धांतः ॥

97

I.M. No 1545

Title	:	The same
By	:	Śiromaṇi
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 9 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-23
Lines in a page	:	7
Letters in a line	:	32
Condition	:	Fair, torn,worm eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीकृष्णपरमात्मने । उों नमः सर्वभूतानि विष्टभ्य परितिष्ठते । अखंडानंदबोधाय पूर्णाय परमात्मने ।१। अध्ययनभावनाभ्यां सारं निर्णीय निखिल तंत्राणां, दीधितिमधिचिंतामणि तनुते तार्किक शिरोमणिः श्रीमान् ।२।
It ends	:	अथावगाहते तर्हि भ्रमएव, न च ततोऽर्थसिद्धिरिति भावः। यदि पुनरानुभविको लोकानां स्वरस (त्वादि?) घटत्वेन घटोनास्तीत्यादि प्रत्ययो न तदा तादृशाभाव निवारणं गीर्वाणगुरूणमपि (प्य?) शक्यमिति मंतव्यं ॥ अथ पूर्वपक्ष व्याप्तेर्दीधितिर्लिख्यते ॥.....।

98

I.M. No 2811

Title	:	चिन्तामणिः (सामान्यलक्षण) (Cintāmaṇiḥ (Sāmānyalakṣaṇa)
By	:	Gaṅgeśa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	30.5 cm X 9.5 cm

Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-13
Lines in a page	:	7,8,9
Letters in a line	:	49
Condition	:	Fair, torn, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीलक्ष्मीनृसिंहाय नमः। अविघ्नमस्तु। प्रत्यक्षोपजीवकत्वात्प्रत्यक्षानंतरं बहुवादिसंमतत्वादुपमानात्प्रागनुमानं निरूप्यते । तत्र व्याप्ति विशिष्ट पक्ष धर्मताज्ञानजन्यं ज्ञानमनुमितिः। तत्करणमनुमानं॥
It ends	:	तस्यावश्यकत्वेन गौरवाच्चेति परसिद्धांतात्। न च सर्वज्ञत्वे संशयो नस्यादिति दोषः घटः स इति घटत्व प्रकारकं हि ज्ञानं संशयविरोधि तच्च न वृत्तं । स्वसामग्री विरहात्। अतो घटत्वादि सकलविशेषज्ञानेपि सघटो न वेति संशयः।
Colophon	:	इति सामान्यलक्षण ।
Post Colophon	:	अथोपाधि ज्ञानाव्यभिचारज्ञाने सति न व्याप्ति निश्चय इत्युपाधिर्निरूप्यते तत्रोपाधिः साध्यत्वाभिमत व्यापकत्वे सति साधनत्वाभिमताव्याप (कः?)........

99

I.M. No 10,565

Title	:	चिंतामणि टीका (हेत्वाभास रहस्य पर्यंत) (Cintāmaṇi (up to hetvābhāsa Rahasya)
By	:	Mathurānātha Tarkavāgīśa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32.5 cm X 12.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	20-92
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	47

Condition	: Fair, torn, incomplete .
Date	: Nil
Text begins 20A	: ....धारणात्वादि प्रत्येक धर्म्म प्रकारक ज्ञानस्यैव प्रतिबंधकत्वादित्यर्थ: व्यर्थ विशेषणत्वादिनि सत्यंत विशेष-णस्य व्यर्थत्वादित्यर्थ: विरूद्ध साधारण लक्षणं दूषयित्वा विरूद्ध व्यावृत्तलक्षण(त?)द्धर्म दूषयति, अत एवेति...।
It ends	: ......इति वाध्य मृद्घटो व्यापक इत्यपिवह्न्यादेरपि अतथात्वात् तथाप्युद्धावनेक संप्रदाय सिद्ध प्रकारभे-दाऽनेन दर्शित: इति न काप्यनुपपत्तिरिति संक्षेप: ।
Colophon	: इति श्रीमहोपाध्याय मथुरानाथतर्कवागीश भट्टाचार्य विरचितं हेत्वाभासरहस्यं समाप्तं ।

100

I.M. No 10,574

Title	: **चिन्तामणि टीका** (Cintāmaṇi Ṭīkā)
By	: Mathurānātha
Substance	: C.M.P.
Size	: 32.5 cm X 12.5 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 1-11, 1-29, 1-13, 25-59, 81-168
Lines in a page	: 10
Letters in a line	: 46
Condition	: Fair, torn, damp, worm-eaten, incomplete
Date	: Nil
Text begins 1A	: .....पूर्वं न तु परामृभ्यमानं लिंगं करणमिति वक्ष्यत इति (य?)दुक्तं तदेव प्रसमादाह । एवमिति । एवं अथानुमिति कारणतावछेदकतया मीमांसकाभिमतव्या-प्यतावछेदक प्रकारका व्याप्ति निश्चयत्वादिकं नानु-मिति कारणतावछेदकमपि तु.............।

It ends	:	आभासत्वात् पायात् त (आभासत्वापायात्?) तुल्यश्चेति पक्षेतरत्व घटितत्वेन तत्तुल्यो धर्मांतरोऽपीत्यर्थः । क्वचिदुपाध्याभास इति शेपः । अत्रैव प्रसिद्धानुमान एव ऊह्यमिति पर्वतो वह्निमान् धूमादित्यादौ (वु?) पाध्याभासत्वेनोह्यमित्यर्थः ।
Colophon	:	अनुमान परिछेद रहस्ये उपाधिवादं रहस्यं ॥

101

I.M. No. 9660

Title	:	जागदीशी (व्यधिकरण) (Jāgadīśī (Vyadhikaraṇa)
By	:	Jagadīśa Tarkālaṅkāra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32.5 cm X 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-40
Lines in a page	:	6,9,10,11,12
Letters in a line	:	47
Condition	:	Fair, torn, damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। ननु ईश्वरेच्छारूपस्य वाच्यत्वस्येछात्वादि समवायित्वात् समवायित्वं न तद्व्यधिकरणघर्म इत्यत आह । वाच्यत्वमिति। अस्मात्पदादयमर्थो बोध्वव्य इतीश्वरेछाविपयत्वम्। पदार्थान्तरं वा वाच्यत्वम्।
It ends	:	तद्धर्मावछिन्न प्रतियोगिकत्व संसर्गाभाव प्रत्ययस्य तादृशसम्बन्धेन तद्धर्म्म विशिष्ट विशेष्यावगाहित्व नियमादिति भावः । न तदघटत्वेन घटोनास्तीत्याकारक समानाधिकरण धर्म्मावछिन्नाभावप्रत्यक्षे व्यभिचाराभोक्त नियम इत्यत आह । घटोनास्तीत्येवेति । तथा च विशेष धर्मेण सामान्या.....।

102

I.M. No. 2817

Title	: जागदीशी मंजूषा (पंचलक्षणी) (Jāgadīśī Mañjūṣā (Pañcalaksaṇī)
By	: Kṛṣṇa Bhaṭṭa
Substance	: C.M.P.
Size	: 31.5 cm X 10 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 1-42
Lines in a page	: 10,11
Letters in a line	: 48
Condition	: Fair, torn, complete.
Date	: Nil
Text begins	: श्रीमन्महागणपतयेनमः। अविघ्नमस्तु । मूले नन्विति। अनुमितिरूक्तलक्षणलक्षिता पर्वतो वह्निमानित्याकारा तद्धेतु तत्कारणीभूतं यद् व्याप्तिज्ञानं धूमोवह्नि व्याप्य इत्याकारकं ज्ञानं ताद्विषयोव्याप्तिः व्याप्तिपदार्थकेत्यर्थः।
It ends	: वाच्यत्वादीति । स्वाधिकरण निरूपित हेतुतावच्छेदक संवंधेन साध्यवद् वृत्तित्व प्रवेशे च न दोष इति ध्येयं। आत्मसमवेतत्वमात्मसमवायः आत्मनि द्रव्यत्वेन कालवृत्तित्वमिति प्रतीत्यातत्रावछेदकत्वं ॥
Colophon	: इत्यनुमान मंजूषायां पंचलक्षणी समाप्ता ।
Post Colophon	: अक्षपादमतार्थानां..........मातिमे ॥

103

I.M. No. 2817 (A)

Title	: जागदीशी मंजूषा (व्यधिकरण) (Jāgadīśī Mañjūṣā (Vyadhikaraṇa)
By	: Kṛṣṇa Bhaṭṭa
Substance	: C.M.P.

Size	:	31.5 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	43-88
Lines in a page	:	10,12
Letters in a line	:	56
Condition	:	Fair, torn, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। विषयतायाः विषयिरूपत्वेऽति-प्रसक्तिरेवदोषः विषयरूपत्वेच घटादीनां समवायित्व-मेवेत्यत आह पदार्थांतरमिति मीमांसकादिमत सिद्धमित्यादि अतिप्रसक्ततात्।
It ends	:	यत्प्रतियोगिताकाभावे स्वावछेदकावछिन्न सामानाधि-करण्यं तदन्य प्रतियोगिताकत्वरूपमपि तन्निरस्यति व्यधीति । साध्यतेति समवायेन व (सत्वा?) भाव वारणमपास्तम्....।

104

I.M. No. 2817(B)

Title	:	जागदीशी मंजूषा (पक्षता) (Jāgadīśī Mañjūṣā (Pakṣatā)
By	:	Kṛṣṇa Bhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31.5 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-31
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	53
Condition	:	Fair. torn, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। व्याप्तीति मूलं वर्तमानत्वं लडर्थः।

तच्चेह वर्तमान सामीप्यं उत्तरकाल कर्तव्यत्वमेव वर्तमान सामीप्ये वर्तमान वर्तमानवद्वेत्यनुशासनात्। तस्य धात्वर्थे निरूपणेऽन्वयः फलमात्मने पदार्थः..।

It ends : अथैवं ग्रंथकृतां इदृशार्थ निर्माण प्रमाण एव सिद्धिपरामर्शोत्पत्तिक्षणा व्युत्पत्तिक शब्दस्य कालांतरीण तत्पुरूषीयानुमिति प्रागभाववन्निष्ठकालिक संबंधेन तादृशानुमिति मत्वादितिचेत्सत्यं । स्वाधिकरणतावच्छेदक क्षणद्वयात्मक कालिक विशिष्ट क्षणत्वेन.....।

105

I.M. No. 2817(C)

Title : जागदीशी मंजूषा (अवयव)
Jāgadīśī Mañjūṣā (Avayava)

By : Kṛṣṇa Bhaṭṭa

Substance : C.M.P.

Size : 31.5 cm x 10 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-14

Lines in a page : 10,12

Letters in a line : 54

Condition : Fair, torn, incomplete .

Date : Nil

Text begins : श्रीगणपतये नमः। प्रसंगसंगत्याह । तच्चेति । तत् त्रिविधमनुमानमनुमितिः परार्थं परस्य प्रतिवादिनः निवृत्तिः साध्यनिर्णय विरोधिशंका निवृत्तिर्यस्मात्तादृशं न्यायसाध्यं न्याय प्रयोज्यमित्यर्थः।

It ends : एवं च तादृशी या प्रकारतानवच्छिन्ना लिंगविषयता तच्छून्यत्वमर्थः। गंधवती इतरेभ्यो भिद्यते इत्यत्र पक्षविशेषणताभिन्नायाः गंधनिष्ठ विशेष्यतायाः.....।

106

I.M. No. 2817(D)

Title	:	जागदीशी मंजूषा (सामान्यनिरूक्तिः) (Jāgadīśī Mañjūṣā (Sāmānya Nirūktiḥ)
By	:	Kṛṣṇa Bhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31.5 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-37
Lines in a page	:	11,12
Letters in a line	:	48
Condition	:	Fair, torn, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। अथेत्यादिमूलं अथशब्दोऽनंतरार्थः क्रियाविशेषणं द्वितीयार्थोऽभेदः अ (आ?) नंतर्यंध्वंसः अर्थात्तत्र सद्धेतुनिरूपणमवधिः। प्रयुक्तत्वं पंचम्यर्थः। वर्तमानत्वं लडर्थः। तच्चोत्तरकर्तव्यं धात्वर्थेनिरूपणे तदन्वयः।
It ends	:	अत्र च दोषविशेषजन्यप्रत्यक्षस्य योग्यता ज्ञानज शाब्दवोधस्य च वाध ज्ञानेपि सत्वात्तत्र साक्षात्कारित्वा निरूपकविषयताशालिप्रत्यक्षं प्रत्येव वाध ज्ञान प्रतिबंधकं एवं च तद......।

107

I.M. No. 289

Title	:	तत्त्वचिंतामणिः (प्रत्यक्षपरिच्छेदः) (Tattva Cintāmaṇiḥ (Pratyakṣa-paricchedaḥ)
By	:	Gaṅgeśvara (Gaṅgeśa)
Substance	:	C.M.P.
Size	:	29 cmX 9.5 cm

Character : Nāgarī
Folia : 1-124
Lines in a page : 7
Letters in a line : 42
Condition : Old, damp, torn, complete
Date : Saṁvat 1572
Text begins : श्रींनृसिंह ॥
गुणातीतोपीशस्त्रिगुणं(स)चि वस्त्रयक्षरमय
स्त्रिमूर्त्तिं र्यः सर्गस्थितिविलय कर्म्माणि तनुते ॥
It ends : प्रमु (?) तत्रांशे च स्मरणे विद्यमान धर्म्मावच्छेदो न भासते। तद्गंगेशाचार्य विरचितेर्याथार्थ्यमपि कुत इति ॥
Colophon. : इति श्रीमहामहोपाध्याय श्रीमद्गंगेश्वर (गंगेश?) विरचिते आन्वीक्षिक्यांतत्त्वचिंतामणौ प्रत्यक्षपरिच्छेदः समाप्तः।
Post Colophon : शुभमस्तु संवत् १५७२ समये ज्येष्ठसुदि २३ शुक्रे ॥ श्रीनृसिंह ॥

108

I.M. No. 347

Title : The same
By : Gaṅgeśa Upādhyāya
Substance : C.M.P.
Size : 29.5 cm× 9.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-105
Lines in a page : 6
Letters in a line : 47
Condition : Very good, torn, some pages coloured, incomplete
Date : Nil

Text begins	:	श्री गणपतये नमः । सारदायै नमः । गुणातीतोपीशस्त्रिगुण सचिवस्त्र्यक्षरमय । त्रिमूर्त्ति र्यः सर्गस्थितिविलय कर्माणि तनुते ॥
It ends	:	.....अथ वस्तुतोघटवतोभूतलस्य ज्ञानाद्भिन्नं भूतल ज्ञानमभावो न च घटवतिभूतलज्ञानं तथा व्यवहारस्तु विसंवादी तथा....

109

I.M. No. 307

Title	:	तत्त्वचिंतामणिप्रकाशः (अनुमानपरिच्छेदः) (Tattva Cintāmaṇi Prakāśaḥ (Anumānaparicchedaḥ)
By	:	Rucidatta
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32 cm X 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-162
Lines in a page	:	10,11,12
Letters in a line	:	51
Condition	:	Old, torn, mouse and worm-eaten, complete
Date	:	Saṁvat 1864
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः ॥ प्रणम्य कलहकलिभीषणं भीतिहेतोः । प्रकटयति समंतान्मायया कायमस्मिन् ।
It ends	:	अतएव शास्त्रमपि तत्त्वज्ञानपूर्वकमुपपद्यते । अन्यथा तदग्निमक्षण एव मोक्षापत्तौ तेदसंभवादित्यवधेयं ॥
Colophon	:	सोदरपुर समुद्भूत महामहोपाध्याय श्रीरुचिदत्त विरचिते तत्त्वचिंतामणिप्रकाशे अनुमान परिच्छेदः समाप्तः ।
Post Colophon	:	शुभमस्तु ॥ संवत् १८६४ समय माघ नमः ।

110

I.M. No. 18

Title	:	तत्त्वचिंतामणिः प्रत्यक्षखण्डः (आलोकः) (Tattva Cintāmaṇiḥ Pratyakṣa Khaṇḍaḥ (Ālokaḥ)
By	:	Jayadeva
Substanee	:	C.M.P.
Size	:	26 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-99
Lines in a page	:	11
Letters in a line	:	45
Condition	:	Good, worm-eaten, complete
Date	:	Saṁvat 1842
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । वक्त्राणि पञ्च कुचयोः प्रतिविम्बितानि । दध्वा (ग्ध्वा?) दशानन समागमन भ्रमेण ।
It ends	:	एवं सति घटाभावभ्रमानुपपत्तिः तद् योग्यतायाः फलदर्शनगम्यतया तत्र विशिष्टज्ञानोत्पत्या योग्यता ।
Colophon	:	इति प्रत्यक्षखंडं । सं १८४२ ॥

111

I.M. No. 10,318

Title	:	तत्त्वबोधिनी (Tattvavodhinī)
By	:	Jñanendra Sarasvatī
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-75, 75-77, 79-112 & 114
Lines in a page	:	10,12

Letters in a line : 33

Condition : Old, torn, damp, mouse-eaten, incomplete

Date : Nil

Text begins : समर्थः पदविधिः। सामर्थ्यं च द्विविधं ॥ अपेक्षा लक्षणमेकार्थीभावलक्षणं चेति॥ तत्र स्वार्थ पर्यवसायिनां पदानामाकांक्षादि वशाद्याः परस्परसंबंधः साव्यपेक्षा । सैव वा केराज्ञः पुरूष इत्यादौ तत्राद्यपेक्षायां सत्यां योयः संनिहिते ।

It ends : ......इदं च कौस्तुभानुसारि व्याख्यान म ...मूलानुगुणमपि दैव यदि सूत्रस्थेना गोत्रार्थमिदमित्यादि मूल ग्रंथेन सह विरूध्यत इति........विध्यति । यद्यपि स्त्री प्रत्यगाः प्रकृतास्तथापि पत्युर्वा यज्ञ संयोग इति नकारस्येव......।

112

I.M. No. 11,400

Title : तर्कः

(Tarkaḥ)

By : Jagadīśa

Substance : C.M.P.

Size : 44 cm X 10 cm

Character : Bengali (Nāgarī)

Folia : 1-11

Lines in a page : 8,9

Letters in a line : 86

Condition : Old, damp, complete

Date : Nil

Text begins : ननु वह्नौ धूमकारणत्वसंशयनिरासार्थं तर्कानुसरणं व्यर्थं धूमकारणत्वस्य कश्चिदप्यनिर्णयेन तत् सहचरितधर्म्मवत्वग्रहाभावादेववह्नौ तत् संशयस्यासम्भवात्-साधारण धर्मवत्तग्रहस्य......

It ends : शक्त्यतिरिक्तेति। तथा च करवह्निसंयोगो अतीन्द्रिय-धर्म्मसमवायी समवायित्वे सति जनकत्वात् इत्यत्रैवा प्रयोजकत्वं स्वमते बोध्यमिति भाव:।

Post Colophon : श्रीदुर्गाशरणं । श्रीअन्नपूर्णाशरणं । श्रीकाली शरणं ।

113

I.M. No. 11,404

Title : The same

By : Mathurānātha

Substance : C.M.P.

Size : 44 cm X 10 cm

Character : Bengali (Nāgarī)

Folia : 2-11

Lines in a page : 8, 9

Letters in a line : 55

Condition : Old, torn, damp, incomplete

Date : Nil

Text begins : ......मक्षणे व्यभिचारादि ज्ञानासम्भवान्नोक्तातिव्याप्ति: अन्त्यावयवि, तत्वे समवाय सम्बन्धेन द्रव्यवद्भिन्नत्वं न च तथापि महाशरीरनाशोत्पत्तिक्षणे व्यभिचाज्ञा-नोत्पत्ति:।

It ends : ....कस्यचिदेवज्ञानं तथेत्यत्र विनिगमना विरह इत्यत आह उक्तेति अनुमिति हेतुरिति ज्ञानविषयतया अनुमिति हेतुतावच्छेदिकेत्यर्थ: लाघवादिति प्रतियो-गितावच्छेदकतावच्छेदक सम्बन्धेन यं प्रति.....।

114

I.M. No. 574

Title : तर्कामृतम्
(Tarkāmṛtam)

By : Jagadīśa

Substance	:	C.M.P.
Size	:	23.5 cm X 9.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-7
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	33
Condition	:	Fair, worm -eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । ब्रह्माद्या निखिलार्चिताः स्त्रिदश संदोहाः सदाभीष्टदा । स्वाज्ञान प्रशमाय यत्र मनसोवृत्ति समस्तादधुः ॥
It ends	:	संयोग स्त्रिविधः । अन्यतरकर्मजः उभयकर्मजः संयोगजश्च ॥ आद्योयथा । मनः.........

115

I.M. No. 2810

Title	:	The Same
By	:	Jagadīśa Bhaṭṭācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-10
Lines in a page	:	9,11
Letters in a line	:	47
Condition	:	Fair, torn, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीलक्ष्मीनृसिंहाय नमः। अविघ्नमस्तु ॥ ब्रह्माद्या निखिलार्चितास्त्रिदशसंदोहा सदाभीष्टदा । स्वाज्ञायप्रशमाय यत्र मनसो वृत्तिः समस्ता दधुः ॥ श्रीविष्णो (:?) चरणांवुजं भवभय ध्वंसैकवीजं परं, हृत्पद्मे विनिधाय तं निरूपमं तर्कामृतं तन्यते।१।

It ends	:	विशेषण संगतस्यायोग व्यवच्छेदः यथा शंखः पांडुर एवेति । विशेष्य संगतस्यान्ययोगव्यवच्छेदः पार्थ एव धनुर्धर इत्यादौ । एवं दिशा सर्वं वोद्धव्यमिति ।
Colophon	:	इति जगदीश भट्टाचार्य विरचितं तर्कामृतं समाप्तं ॥
Post Colophon	:	श्रीशः समर्थः पायात् ।

116

I.M. No. 4909

Title	:	The Same
By	:	Jagadīśa Bhaṭṭācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-19
Lines in a page	:	8,9,10
Letters in a line	:	21
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten, complete
Date	:	Saṁvat 1826
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। श्रीगुरूभ्यो नमः। ब्रह्माद्या निरिवलार्चितात्रिदासंदोहा सदाऽभीष्टदाः । स्वाज्ञाय प्रशमाय यत्र मनसो वृत्तिः समस्ता दधुः। श्रीविष्णोः चरणांबुजं भवभयध्वंसैक वीजं परं हृत्पद्मे विनिधाय तन्निरूपमं तर्कामृतं तन्यते ।१।
It ends	:	.....यथा नीलं सरोजं भवत्येन (व?)। विशेषण संगतस्यायोगव्यवच्छेदः। यथा शंखः पांडूर एवेति । विशेष्य संयोगस्यान्ययोग व्यवछेदः । पार्थएव धनुर्धरः इत्यादौ एवं दिशा सर्वत्र वाध्यं (च्यं?)।
Colophon	:	इति श्रीजगदीशभट्टाचार्यविरचितं तर्कामृतं समाप्तम्।
Post Colophon	:	वैशेषिक प्रकरण............ संवत् १८२६.......... टुंढिराजाय नमः ।

117

I.M. No. 8811

Title	:	The Same
By	:	Jagadīśa Bhaṭṭācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23.5 cm X 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-5
Lines in a page	:	10,12,13
Letters in a line	:	26
Condition	:	Old, damp, worm-eaten, incomplete .
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशायनमः । श्रीसूर्यगणेश महालक्ष्मि शिवविष्णुभ्यो नमोनमः। व्रह्माद्या निखिलार्चितास्त्रिदशसंदोहाः सदाऽभीष्टदा स्वाज्ञान प्रशमाय यत्र मनसो वृत्तीः समस्ता दधुः। श्रीविष्णुश्चरणांवुजं भवभयध्वंसैकवीजं परं हृत्पद्मे विनिधाय तन्निरूपमं तर्कामृतं तन्यते ॥१॥
It ends	:	....न च कर्म्मैव एकदा कपालद्वयविभागं आकाशकपालं विभागं च जनयत्विति वाच्यं । यत् द्रव्यानारंभक संयोगविरोधिनं विभागमाश्रयते न तत् द्रव्यारंभ-कसंयोगविरोधिनं । यथा विकसत् कुंडमलकमलकर्म इति व्याप्तेः। न च संयोगेप्येवमस्तु ॥ तत्राविरोधात् ॥ द्वितीयस्तु कारण ।......

118

I.M. No. 9288

Title	:	The Same
By	:	Jagadīśa Bhaṭṭācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27.5 cm X 11.5 cm

Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-10
Lines in a page	:	12,14
Letters in a line	:	36
Condition	:	Fair, torn, damp, complete
Date	:	Śāke 1786
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। श्रीगुरुचरणारविंदाभ्यां नमः । अथ तर्कामृतप्रारंभः । ब्रह्माद्या निखिलार्चितास्त्रिदशसंदोहाः सदाऽभीष्टदाः। स्वाज्ञान प्रशमाय यत्र मनसो वृत्तीः समस्ताः दधुः॥ श्रीविष्णोश्चरणांबुजं भवभयध्वंसैकवीजं परं । हृत्पद्मे विनिधाय तन्निरूपमं तर्कामृतं तन्यते ॥१॥
It ends	:	यथा नीलं सरोजं भवत्येव विशेषणसंगतस्य अयोग व्यवछेदः । यथा शंखः पांडुर एवेति । विशेष्य संगतस्य अन्ययोग व्यवच्छेदः । पार्थ एव धनुर्धरः। इत्यादौ एवं दिशा सर्वत्र बोध्यमिति ।
Colophon	:	इति श्रीजगदीशभट्टाचार्यविरचितं तर्कामृतं समाप्तं।
Post Colophon	:	इदं पुस्तकं.........शके १७८६।

119

I.M. No. 9633

Title	:	The Same
By	:	Jagadīśa Bhaṭṭācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-7
Lines in a page	:	13
Letters in a line	:	39
Condition	:	Fair, torn, incomplete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।

ब्रह्माद्या निखिलार्चितात्रिदशसंदोहाः सदाऽभीष्टदाः।
स्वाज्ञान प्रशमाय यत्र मनसो वृत्तीः समस्ता दधुः।
श्री विष्णोश्चरणांबुजं भवभय ध्वंसैक वीजं परं ।
हृत्पद्मे विनिधाय तन्निरूपमं तर्कामृतं तन्यते ।१।

It ends : ....यथा ज्ञानलक्षणया सुरभिचंदनं इति चाक्षुषं ज्ञानं सामान्यलक्षणया घटत्वेन यावत्घट ज्ञानं । योगजधर्मेण योगिनां सर्वज्ञानं तत्र निर्विकल्पकं । विशेष्य प्रकारादि रहितं वस्तु स्वरूपमात्रज्ञानं।.........।

120

I.M. No. 10,619

Title : The Same

By : Jagadīśa Bhaṭṭācārya

Substance : C.M.P.

Size : 32 cm X 12.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-13

Lines in a page : 10,11

Letters in a line : 45

Condition : Fair, torn, damp, complete

Date : Saṁvat 1912

Text begins : श्रीगणेशाय नमः।

ब्रह्माद्या निखिलार्चितात्रिदशसंदोहाः सदाऽभीष्टदा ।
स्वाज्ञान प्रशमाय यत्र मनसो वृत्तीः समस्ता दधुः।१।
श्रीविष्णोश्चरणांबुजं भवभयध्वंसैक वीजं परं ।
हृत्पद्मे विनिधाय तन्निरूपमं तर्कामृतं तन्यते ॥२॥

It ends : यथा नीलं सरोजं भवत्येव । विशेषण संगतस्यायोग-

व्यवछेदः यथा शंखः पांडुर एवेति । विशेष्य संगतस्या-न्ययोगव्यवछेदः। पार्थ एव धनुर्धरः इत्यादौ एवं दिशा सर्वत्र बोध्यम् ।

Colophon : इति श्रीजगदीशभट्टाचार्यविरचितं तर्कामृतं समाप्तम्।

Post Colophon : मास फाल्गुन..........संवत् १९१२। राम, राम ।

121

I.M. No. 283

Title : तर्कामृततरंगिणी
(Tarkāmṛta Taraṅgiṇī)

By : Mukunda

Substance : C.M.P.

Size : 26 cmX 14 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-23

Lines in a page : 14

Letters in a line : 39

Condition : Old, torn, worm-eaten, complete

Date : Saṁvat.....45

Text begins : ओंश्रीगणेशाय नमः। श्रीगुरवे नमः ।
ओं लंबोदरपदद्वंद्वचिंतनाप्तमनोरथं ।
अनंतभट्टं मीमांसापारगं त्वतमाश्रये ॥

It ends : न च वैपरीत्यं उपसर्गाभावेपि धातोरर्थ प्रतीतेर्धात्वर्थस्य क्लृप्तत्वात् उपसर्गादर्थ प्रतीत्य भावादित्यादि शिवमस्तु ॥

Colophon : इति श्रीमुकुंददृष्ट तर्कामृततरंगिणी समाप्ता ॥

Post Colophon : शाकेल दामोदरेण लिखितं संवत् ४५ अश्ववति षष्टांगुरौ ।

122

I.M. No. 306

Title	:	तर्कामृततरंगिणी टीका (शब्दपरिछेदः) (Tarkāmṛta Taraṅgiṇī Ṭīkā) (Śabdaparichedaḥ)
By	:	Jagadīśa Bhaṭṭācārya, Ṭikā by Mukunda Bhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	35 cmX 13.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-42
Lines in a page	:	7,8,9,10,11
Letters in a line	:	51
Condition	:	Old, torn, Mouse-eaten, complete.
Date	:	Saṁvat 1930
Text begins	:	ॐ ब्रह्मा या निरिवलार्चिता त्रिदशसंदोहा सदाभीब्टदाः।
It ends	:	अन्ययोगव्यवच्छेदः यथा पार्थ एव धनुर्धर इत्यादौ एवं दिशा सर्वत्र बोध्यम् ।
Colophon	:	इति श्रीजगदीशभट्टाचार्यविरचिते तर्कामृते शब्दपरिछेदः समाप्तः ॥ शुभमस्तु ॥
Com. begins	:	श्रीगणेशाय नमः । लंबोदरपदद्वंद्वचिन्तनाय मनोरथं । अनंतभट्टं मीमांसापारगं तातमाश्रये ॥
It ends	:	न च वैपरीत्यं उपसर्गा भावेपि धातोरर्थ प्रतीतेर्धात्वर्थस्य क्लृप्तत्वात् केवलादुपसर्गादर्थ प्रतीत्यभावादित्यादि ।
Colophon	:	इति श्रीमत्तर्कामृतटिप्पण्यां तर्कतरंगिण्यां शब्दपरिछेदः समाप्तः ।
Post Colophon	:	संवत् १९३० ज्येष्ठ शुक्लत्रयोदश्यां रविवासरे शुभमस्तु लेखक हनुमान साकीन बड्र(?)गणेश महत्रेन व्रा (?) पुरादु कालसाक्षी विनायकः॥ श्रीमते रामकृष्ण गोविंदाय नमः॥

123

I.M. No. 4916

Title	:	The Same
By	:	Mukunda Bhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	18 cmX 8.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1, 5-30, 37-44, 58-60, 60-62.
Lines in a page	:	7.8
Letters in a line	:	26
Condition	:	Fair, torn, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। लंबोदरपदद्वंद्वचिंतनाप्त मनोरथं । अनंतभट्ट मीमांसापारगं तातमाश्रये ।१। शरणीकृत्य विश्वेशचरणौ तन्यतेतरां । बालानामवगाहाय तर्कामृततरंगिणी ।२।
It ends, Page 62 B	:	.....पूर्ववत् अन्ययोगेति । अन्यस्मिन्विशेष्यभिन्ने योगस्य विशेषण योगस्य व्यवछेदः विशेषणाभाव इति यावत। एवमिति । इवार्थः सादृश्ये तच्चभेदोधर्मश्च चंद्र इव मुखमित्यादौ चंद्र पदार्थस्य भे........।

124

I.M. No. 495

Title	:	तर्कचंद्रिका (Tarkacandrikā)
By	:	Paṇḍyā Gopāla Putra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	28 cmX 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-14

Lines in a page : 11,12
Letters in a line : 49
Condition : Fair, torn, worm-eaten, complete
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः॥
हाटकेशंसिद्धनाथं प्रणिपत्य गुरूं तथा ।
पंड्या गोपालपुत्रेण क्रियते तर्कचंद्रिका ॥
तर्काः प्रमाणादि षोड़शपदार्थाः।
It ends : .....एवमन्यान्यपि निग्रहस्थानानि बहूनि संति तथापि विस्तरभयान्न प्रदर्शितान्येतावतैव व्युत्पित्सो-र्व्युत्पत्तिसंभवादिति ।
Post Colophon : समपत् श्री ग राम....राम ।

125

I.M. No. 590

Title : **तर्कचूड़ामणिः**
(Tarka Cūḍāmaṇiḥ (Cintāmaṇi-prakāśa ṭīkā))
By : Dharmarāja Bhaṭṭa
Substance : C.M.P.
Size : 27.5 cm X 10 cm
Character : Nāgarī
Folia : 2-211 & 233-250.
Lines in a page : 8,9,10
Letters in a line : 59
Condition : Old, torn, mouse-eaten, some pages missing, generally incorrect, incomplete
Date : Nil
Text begins 2A : ज्यत्वस्य प्रत्यक्ष निरूपणानंतर्य विशिष्टे

निरूपणेऽ(न्व?)ये मम संविशंवेघ (द्य?) त्वेनानंतर निरूपण प्रयोजक जिज्ञासाजनकज्ञान विषयत्वस्य प्रत्यक्षोपजीवकत्वेलाभेनसंगतित्वस्याप्यनेनग्रंथेन-प्रतिपादनात् उपजीवकत्वत्वेन प्रतिपादनं तु पक्षधर्मता सिद्धयेव्याप्त्यादिमत्वस्योपस्थापकत्वादिति बोध्यं ।

It ends 250B : यद्यपि त्रयोधर्मसंघार इत्युपक्रम्य ब्रह्मसंस्थोऽमृतत्वमेतीति श्रुयते । तथापि स्मृतिवाक्यमापातत उदाहरति॥ ब्रह्मचारीति ॥ आनंत्तर्य प्रतियोगित्वं ब्रह्मचार्यादेरप्यस्ती....।

126

I.M. No. 122

Title	:	**तर्कभाषा** (Tarkabhāṣā)
By	:	Keśava Miśra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 13 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-26
Lines in a page	:	11
Letters in a line	:	36
Condition	:	Good, torn, complete
Date	:	Saṁvat 1850

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
बालोऽपि यो न्यायनये प्रवेशमल्पेन वाञ्छत्यलसः श्रुतेन।
संक्षिप्तयुक्त्यन्वित तर्कभाषा प्रकाश्यते तस्य कृते मयैषा ॥१॥

It ends : इहात्यंत प्रयुक्तानां स्वरूपभेदेन भूयो भूयः प्रतिपादनं अनतिप्रयोजनानाम लक्षणं न दोषाय । एतावतैव बालव्युत्पादनसिद्धैः ।

Colophon : इति श्रीकेशवमिश्रविरचिता तर्कभाषा समाप्ता ॥
Post Colophon : मिति संवत् १८५० भावन्नाम संवत्सर श्रावण कृष्ण १३ तद्दिने ग्रंथ समाप्तः ।

127

I.M. No. 551

Title : The same
By : Keśava Miśra
Substance : C.M.P.
Size : 23.5 cm X 11 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-39
Lines in a page : 10, 11
Letters in a line : 26
Condition : Fair, Mouse and worm-eaten, complete
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
बालो (ऽ?) पि यो न्यायनये प्रवेशमल्पेंन
वांछत्यलस श्रुतेन ॥
It ends : .....प्रयोजनानां वा तेषां लक्षणमकरणं न दोपाय एतावतैव बालव्युत्पत्ति सिद्धेः ॥
Colophon : इति केशवमिश्रविरचिता तर्कभाषा समाप्ता ॥
Post Colophon : हास्तआक्षर काशिनाथ....राम राम ।

128

I.M. No. 570

Title : The same
By : Keśava Miśra
Substance : C.M.P.
Size : 21 cm X 8.5 cm
Character : Nāgarī

Folia	:	1-44
Lines in a page	:	7, 8, 9, 10, 11
Letters in a line	:	27
Condition	:	Old, torn, mouse-eaten. complete
Date	:	Śake 1671
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः। श्री कष्णाय नमः। बालोऽपि यो न्यायनये प्रवेशमल्पेन वांछत्यलस श्रुतेन॥
It ends	:	.......प्रयोजनानामलक्षणं दोषाय एतावतैव व्युत्पत्ति सिद्धेः॥
Colophon	:	इति ....श्रीकेशव सुरि विरचिता तर्कभाषा समाप्ता॥
Post Colophon	:	....शके १६७१........महादेवाय नमः ।

129

I.M. No. 626

Title	:	The same
By	:	Keśava Miśra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	22 cmX 9.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-71
Lines in a page	:	7,8,9
Letters in a line	:	27
Condition	:	Old torn, mouse -eaten, hazy, complete
Date	:	Saṁvat 1686
Text begins	:	ॐ नमो गणपतये ॥ बालो (ऽ?) पि यो न्यायनये प्रवेशमल्पेन वांञ्छत्यलसः श्रुतेन । संक्षिप्त युक्त्यन्वित तर्कभाषा प्रकाश्यते तस्य कृते मयैषा ॥१॥
It ends	:	इहात्यंतमुपयुक्तानां स्वरूपभेदेन प्रतिपादनमनति-

प्रयोजनानां तेषाम् लक्षणं न दोषाय ॥ एतावतैवबाल-
व्युत्पादन सिघ्नं । (द्धं ?)। श्रीः ।

Colophon	:	इति श्रीकेशवमिश्र विरचिता तकभाषा समाप्ता । श्रीः।
Post Colophon	:	संवत् १६८६ वर्षे आषाढ़मासे शुक्लपक्षे सप्तम्यां बुधवासरे.........आत्मपठनार्थं वा परोपकाराय ॥ शुभंभवतु ॥ श्रीः । रामाय नमः ॥

130

I.M. No. 4914

Title	:	The same
By	:	Keśava Miśra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	22 cm X 7.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1,3, 5-34
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	39
Condition	:	Fair, torn, damp, worm -eaten, incomplete
Date	:	Saṁvat 1684
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । बालोऽपि यो न्यायनये प्रवेशमल्पेन वांछत्यलसः श्रुतेन । संक्षिप्त युत्क्यन्वित तर्कभाषा प्रकाश्यते तस्य कृते मयैषा ।१।
It ends	:	स्वीकारोमनानुज्ञा दृष्टार्थस्य भंगो विरोधाः । इहात्य-तमुपयुक्तानां स्वरूपभेदो नाप्रतिपादनमनति प्रयोज-नानां चालक्षणं न दोषाय एतावतैव व्युत्पत्ति सिद्धेः ।
Colophon	:	इति श्रीकेशवमिश्र विरचितायां तर्कभाषायां प्रमेयादि पदार्थः।
Post Colophon	:	संवत् १६८४ वर्षे .... शुभं भवतु । श्री रामः ।

131

I.M. No. 348

Title	:	तर्कभाषाटिप्पणं (Tarkabhāṣā Ṭippaṇam)
By	:	Govardhana Miśra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23.5 cm× 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-37
Lines in a page	:	12,13
Letters in a line	:	44
Condition	:	Fair, torn, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । यत्तर्कभाषामनुभाषते स्म गोवर्द्धनस्तर्ककथासु धीरः । तेनानवद्येन सुधांशु गौरीकीर्त्तिर्गुरूणाममृताधिकास्तु॥
It ends	:	इहेति बालव्युत्पत्तेस्तावतैव सिद्धेरित्याशयः । दिशतु रंदरसोदम (सुन्दरमोदन?) मिंद्रियरसुंदरं (?) यः । अभिललितमिदंरया विधुंतुद तजः (ति यः?)
Colophon	:	इति श्रीगोवर्द्धनमिश्र विरचितं तर्कभाषा टिप्पणं समाप्तं॥
Post Colophon	:	रामचरण वंदे ॥

132

I.M. No. 587

Title	:	तर्कभाषाप्रकाशिका (Tarkabhāṣā Prakāśikā)
By	:	Balabhadra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26.5 cm× 12.5 cm

Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-34
Lines in a page	:	13,14,15
Letters in a line	:	40
Condition	:	Torn, damaged, pasted, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीपुरूषोत्तमाय नमः । .....तर्जन परं वन्दे शंभुदडकं (?) स्तौमि स्तुत्यममेय (म्?) गात्रनिभृतं (?)....
It ends 34b	:	......वाक्येऽतिव्याप्तिवारणाय लिंगेति हेतुत्व प्रतिपादकमित्यर्थ:..........।

133

I.M. No. 1532

Title	:	तर्कभाषासारमंजरी (Tarkabhāṣāsāramañjarī)
By	:	Mādhava
Substance	:	C.M.P.
Size	:	22 cm X 8.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-100
Lines in a page	:	10,11,12,13
Letters in a line	:	36
Condition	:	Old, torn, worm-eaten, generally incorrect, complete
Date	:	Saṁvat 1737
Text begins	:	श्री । वर्ण्यस्यप (स्योप?) नीयस्य दृष्टांतधर्मस्य पक्षे साधनं वण्य (?) समा । यथा पूर्वोक्तानुमाने न्वेष्ट (लोष्ट्र?) गतो नोदनाख्या (ख्य?) संयोगादिरूप: क्रियाहेतु गुणेऽस्तीति भवतु तस्य क्रियावत्वं ।
It ends	:	यदिभवद्भिरनुपलब्धित आवरण वंश (वशा?) च्छब्दो

नोपलभ्यते तदानु (?)तादपि प्रियकरः सद्धर्मव-र्याग्रणीः। काश्यां पंडितमंडलीषु विलसत्सद्वाक्य वृंदः सदा तस्योयं भुविराजतेत्यतितरां तर्कप्रकाशः सदा ॥

Colophon : इति श्रीधारासूरनिवासि माधवदेवात्मज लक्षणदेवसूनु काशीनिवासि माधवेन तर्कप्रकाश तर्कभाषासारमंजरी विश्वेश्वर प्रीतये च कृता ॥

Post Colophon : शुभंभूयात् । संवत् १७३७ शुक्लसंवत्सरांतर्गत .... श्रीरामार्पणमस्तु ।

134

I.M. No. 7655

Title : तर्कसंग्रहः
(Tarkasaṁgrahaḥ)

By : Annaṁbhaṭṭa

Substance : C.M.P.

Size : 21 cm X 8 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-9,11

Lines in a page : 7,8

Letters in a line : 39

Condition : Fair, torn, damp, incomplete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
निधाय हृदिविश्वेशं विधाय गुरुवंदनं ।
बालानां सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ॥
द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाः सप्त पदार्थाः॥

It ends : सर्वेषां पदार्थानां यथायथमुक्तेष्वंतर्भावात् सप्तैव पदार्था इति सिद्धम् ।
कणादन्यायमतयोर्बालव्युत्पत्ति सिद्धये ।
अन्नंभट्टेन विदुषा रचितस्तर्कसंग्रहः ॥

Colophon : इति समाप्तोयं तर्कसंग्रहः । श्रीः ॥

135

I.M. No. 7669

Title	:	The Same
By	:	Annaṁbhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	28.5 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-6
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	53
Condition	:	Fair, torn, damp, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः ।

निधाय हृदिविश्वेशं विधाय गुरूवंदनं ।
बालानां सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ॥
द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाः सप्तैव पदार्थाः। तत्र द्रव्याणि.........।

It ends : त्रैकालिक संसर्गावछिन्न प्रतियोगिताकोऽत्यन्ताभावः यथा भूतले घटो नास्ति । तादात्म्यावछिन्न प्रतियोगिताको भावोन्योन्याभावः । यथा घटः पटो न भवतीति । सर्वेषामपि पदार्थानां यथायथ मुक्तेष्वेवांरभा(वा)त्सप्तैव पदार्था इति सिद्धं ॥

कणादन्यायमतयोर्बालव्युत्पत्ति सिद्धये ।
अन्नंभट्टेन विदुषा रचितस्तर्कसंग्रहः ॥
शुभमस्तु ॥

136

I.M. No. 9201

Title	:	The Same
By	:	Annaṁbhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.

Size	:	25 cm× 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-7
Lines in a page	:	10,11
Letters in a line	:	31
Condition	:	Fair, torn, damp, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । निधाय हृदिविश्वेशं विधाय गुरूवंदनं । बालानां सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ॥ द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाख्याः सप्तैव पदार्थाः। तत्र द्रव्याणि.........।
It ends	:	......त्रैकालिकः संसर्गावछिन्न प्रतियोगिताकोत्यन्ताभावश्चेति यथा हृदे वह्निर्नास्ति । तादात्म्य संबंधावछिन्न प्रतियोगिताकोऽन्योन्याभावः यथा घटः पटो न भवति, सर्वेषां पदार्थानां यथायथ संयुक्तेष्वंतर्भावात्सप्तैव पदार्था इति सिद्धं । कणादन्यायमतयोर्बालव्युत्पत्ति सिद्धये । अन्नंभट्टेन विदुषा रचितस्तर्कसंग्रहः ।१।
Colophon	:	इति तर्कसंग्रहः समाप्तः ।
Post Colophon	:	भट्ट गोविंद............. दोषो न विद्यते ।

137

I.M. No. 9286

Title	:	The Same
By	:	Annaṁbhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26.5 cm× 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-5
Lines in a page	:	11,12

Letters in a line : 39

Condition : Fair, torn, damp, complete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । अथ तर्कसंग्रहः प्रारंभः ।

निधाय हृदिविश्वेशं विधाय गुरूवंदनं ।
बालानां सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ॥

द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाख्याः सप्तैव पदार्थाः । तत्र द्रव्याणि.........।

It ends : त्रैकालिकः संसर्गावछिन्न प्रतियोगिताकोऽत्यन्ताभावः। यथा भूतले घटो नास्तीति । तादात्म्यसंबंधाविच्छिन्न प्रतियोगिताकोऽन्योन्याभावः। यथा घटः पटो नेति । सर्वेषां पदार्थानां यथायथमुक्तत्वात्तेष्वेवांतर्भावात् । सप्तैव पदार्था इति सिद्धं ।

कणादन्यायमतयोर्बालव्युत्पत्ति सिद्धये ।
अन्नंभट्टेन विदुषा रचितस्तर्कसंग्रहः ।१।

Colophon : इति तर्कसंग्रहःसमाप्तः ।

Post Colophon : श्रीराम...............सत्य ॥

138

I.M. No. 9478

Title : The Same

By : Annaṁbhaṭṭa

Substance : C.M.P.

Size : 25 cmX 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-7

Lines in a page : 11,12,13

Letters in a line : 26

Condition : Fair, torn, damp, complete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।

निधाय हृदिविश्वेशं विधाय गुरूवंदनं ।
बालानां सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ।१।
द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाख्या सप्त पदार्थाः ।

It ends : .....तादात्म्य संबंधावछिन्न प्रतियोगिताकोऽन्योन्याभावः। घटः पटो न भवतीति ॥ सर्वेषां पदार्थानां यथायथमुक्तेष्वेवांतर्भावात्सप्तैव पदार्था इति सिद्धं ॥
कणाद न्यायमतयोर्बालव्युत्पत्ति सिद्धये ।
अन्नंभट्टेन विदुषा रचितस्तर्कसंग्रहः ।१।

Colophon : इति तर्कसंग्रह समाप्तः । श्री । श्री ।

139

I.M. No. 9639

Title : The Same
By : Annaṁbhaṭṭa
Substance : C.M.P.
Size : 22 cm X 10.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-8
Lines in a page : 10,11
Letters in a line : 32
Condition : Fair, worm-eaten, complete
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
निधाय हृदिविश्वेशं विधाय गुरूवंदनम् ।
बालानां सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ।१।
द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाः सप्त पदार्थाः ॥

It ends : तादात्म्यसंबंधावछिन्न प्रतियोगिताकोऽन्योन्याभावः यथा घटः पटो न भवतीति। सर्वेषामपि पदार्थानां यथायथ मुक्तेष्वेवांतर्भावात्सप्तैव पदार्था इति सिद्धम्।

कणादन्यायमतयोर्बालव्युत्पत्ति सिद्धये ।
अन्नंभट्टेन विदुषा रचितस्तर्कसंग्रहः ।१।

Colophon : इत्यन्नंभट्ट विरचितस्तर्कसंग्रहः समाप्त : ।

Post Colophon : श्री गजाननार्पणमस्तु । श्रीभैरव समर्थ ॥

140

I.M. No. 9641

Title : The Same

By : Annaṁbhaṭṭa

Substance : C.M.P.

Size : 26.5 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-9

Lines in a page : 8,9,10

Letters in a line : 31

Condition : Fair, worm-eaten, complete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
निधाय हृदि विश्वेशं विधाय गुरूवंदनं ।
बालानंा सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ।१।
द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाः सप्त पदार्थाः।
तत्र द्रव्याणि ॥

It ends : तादात्म्यसंबंधावछिन्न प्रतियोगिताकोऽन्योन्याभावः । यथा घटः पटो न भवतीति । सर्वेषामपिपदार्थानां यथायथ मुक्तेष्वेवांतर्भावात् सप्तैव पदार्थाः इति सिद्धं॥
कणादन्यायमतयोर्बालव्युत्पत्ति सिद्धये ।
अन्नंभट्टेन विदुषा रचितस्तर्कसंग्रहः ।१।

Colophon : इति तर्कसंग्रहः समाप्तः।

Post Colophon : श्रीलक्ष्मीव्यंकटेशाय नमः। अन्येछानधीनेछा.........
.... दुःखस्यलक्षणं ॥

141

I.M. No. 9642

Title	:	The Same
By	:	Annaṁbhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25.5 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	8 by Counting.
Lines in a page	:	7
Letters in a line	:	25
Condition	:	Damaged by worm-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । निधाय हृदि विश्वेशं विधाय गुरूवंदनं । बालानां सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ।१। द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाः सप्त पदार्थाः। तत्र द्रव्यानि ....।
It ends	:	स एकोप्युपाधि भेदात् प्राणापानादि संज्ञा लभेत् । शब्द गुणमाकाशं । तच्चैकं विभुर्नित्यं च । अतीतादिव्यवहार हेतुः कालः । सचैको विभुर्नित्यश्च । प्राच्यादि व्यवहार हेतुर्दिक् । साचैका नित्या विभ्वीच ॥

142

I.M. No. 9868

Title	:	The Same
By	:	Annaṁbhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	22.5 cm X 9.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-3
Lines in a page	:	10,11

Letters in a line : 39

Condition : Fair, worm-eaten, incomplete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।

निधाय हृदि विश्वेशं विधाय गुरूवंदनं ।
बालानां सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ।१।

तत्र द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाः सप्तपदार्थाः । तत्र द्रव्याणि..........॥

It ends P 3B : कारणं त्रिविधम् । समवाय्यसमवायि निमित्तभेदात्। यत् समवेतं कार्यमुत्पद्यते तत्समवायिकारणम् । यथा तंन्तवः पटस्य । पटश्चस्वगतरूपादेः । कार्येण कारणेन च सहैकस्मिन्नर्थे समवेतत्वे सति कारणम् समवायिकारणम् ॥

143

I.M. No. 9878

Title : The Same

By : Annaṁbhaṭṭa

Substance : C.M.P.

Size : 27 cmX 12 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-5

Lines in a page : 13, 14

Letters in a line : 43

Condition : Fair, worm-eaten, complete

Date : Saṁvat 1919

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।

निधाय हृदिविश्वेशं विधाय गुरुवन्ध(न्द?)नम्।
बालानां सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ।१।

द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाऽभावाः सप्तैव पदार्थाः । तत्र द्रव्याणि ॥

It ends	:	......घटः पटो न भवति इति सर्वेषां पदार्थेष्वन्तर्भावात् सप्तैव पदार्था इति सिद्धम्। काणादन्यायमतयोर्बालव्युत्पत्ति सिद्धये । अन्नंभट्टेन विदुषा रचितस्तर्कसंग्रहः ॥
Colophon	:	इति तर्कसंग्रहः समाप्तिरगमत् ।
Post Colophon	:	संवत् १९१९ आश्विनमासे........गुरुवासरे ।

144

I.M. No. 10,004

Title	:	The Same
By	:	Annaṁbhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	21.5 cm× 8.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-16
Lines in a page	:	5
Letters in a line	:	33
Condition	:	Fair, torn, damp, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । निधाय हृदिविश्वेशं विधाय गुरूवन्दनम् । बालानां सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ।१। द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाः सप्तैव पदार्थाः । तत्र द्रव्याणि ॥
It ends	:	........यथा घटः पटोनेति । सर्वेषां पदार्थानां यथायथ मुक्तेष्वेवपदार्थेष्व:(वान्त?), तर्भा(वा?) त्सप्तैव पदार्था इति सिद्धं ॥ कणादन्यायमतयोर्बालव्युत्पत्ति सिद्धये । अन्नंभट्टेन विदुषा रचितस्तर्कसंग्रहः ॥
Colophon	:	इति तर्कसंग्रहः समाप्तः ।
Post Colophon	:	लिखितं बालमुकुंदेन ॥ रामोजयति ॥

145

I.M. No. 10,181

Title	:	The Same
By	:	Annaṁbhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25.5 cm× 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-8
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	31
Condition	:	Damp, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । निधाय हृदि विश्वेशं विधाय गुरूवन्दनम् । बालानां सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ।१। द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाःसप्त पदार्थाः। तत्र द्रव्याणि ......।
It ends	:	यथा घटः पटोनेति । सर्वेषां पदार्थानां यथोक्तष्वेव पदार्थेष्वन्तर्भावात्सप्तैव पदार्था इति सिद्धम् । कणादन्यायमतयोर्बालव्युत्पत्ति सिद्धये । अन्नंभट्टेन विदुषा रचितस्तर्कसंग्रहः । शुभमस्तु ॥

146

I.M. No. 10,204

Title	:	The Same
By	:	Annaṁbhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	28.5 cm× 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-8

Lines in a page : 8
Letters in a line : 39
Condition : Fair, damp, complete
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
निधाय हृदिविश्वेशं विधाय गुरूवन्दनम्
बालानां सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ।१।
द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाऽभावाः सप्त पदार्थाः। तत्र द्रव्याणि ॥
It ends : ....यथा घटः पटो न भवति । सर्वेषामपि पदार्थानां यथायथमुक्तेष्वेवान्तर्भावात्सप्तैव पदार्था इति सिद्धम्।
कणादन्यायमतयोर्बालव्युत्पत्ति सिद्धये ।
अन्नंभट्टेन विदुषा रचितस्तर्कसंग्रहः ।
Colophon : इति तर्कसंग्रहः ।

147

I.M. No. 10,270

Title : The Same
By : Annaṁbhaṭṭa
Substance : C.M.P.
Size : 26.5 cm X 11.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-4
Lines in a page : 8, 9
Letters in a line : 39
Condition : Fair, torn, incomplete
Date : Nil
Text begins : ओं श्रीगणेशाय नमः ।
निधाय हृदि विश्वेशम्विधाय गुरुबन्दनम् ।
बालानां सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ।१।

द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाऽभावाः सप्त पदार्थाः। तत्र द्रव्याणि..........।

It ends : यथा घटःपटो न भवतीति, सर्वेषां पदार्थानां यथा यथोक्तेष्वेवांतर्भावात्सप्तैव पदार्था इति सिद्धम् ।

कणादन्यायमतयोर्बालव्युत्पत्ति सिद्धये ।
अन्नंभट्टेन विदुषा रचितस्तर्कसंग्रहः ।१।

Colophon : इति श्रीतर्कसंग्रहः समाप्तः ।

Post Colophon : शुभंभूयात् शुभमस्तुमगमत् । श्री ।

148

I.M. No. 10,276

Title : The Same

By : Annaṁbhaṭṭa

Substance : C.M.P.

Size : 27 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-11

Lines in a page : 7

Letters in a line : 32

Condition : Fair, torn, damp, complete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।

निधाय हृदि विश्वेशम्विधाय गुरुबन्दनम् ।
बालानां सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ।१।

द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाऽभावाः सप्त पदार्थाः। तत्र द्रव्याणि..........।

It ends : यथा घटो पटो न भवतीति । सर्वेषां पदार्थानां यथा यथोक्तेष्वेवांतर्भावात्सप्तैव पदार्था इति सिद्धम् ।

कणादन्यायमतयोर्बालव्युत्पत्ति सिद्धये ।
अन्नंभट्टेन विदुषा रचितस्तर्कसंग्रहः ।१।

Colophon : इति श्रीतर्कसंग्रहः समाप्तः ।

Post Colophon : शुभंभूयात् शुभमस्तुमगमत् । श्री ।

149

I.M. No. 10,518

Title : The Same

By : Annaṁbhaṭṭa

Substance : C.M.P.

Size : 32.5 cm X 12 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-8

Lines in a page : 8, 9

Letters in a line : 36

Condition : Fair, torn, damp, Complete

Date : Saṁvat 1877

Text begins : ओं श्रीगणेशाय नमः ।

निधाय हृदि विश्वेशम्विधाय गुरुबन्दनम् ।
बालानां सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ।१।

द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाऽभावाः सप्तपदार्थाः। तत्र द्रव्याणि...........।

It ends : यथा भूतले घटो नास्तीति तादात्म्यसंबंधावछिन्न-प्रतियोगिताकोऽन्योन्याभावः घटः पटोनेति सर्वेषां पदार्थानां यथायथ मुक्तेष्वंतर्भावात्सप्तैव पदार्था इति सिद्धम् ।

कणादन्यायमतयोर्बालव्युत्पत्ति सिद्धये ।
अन्नंभट्टेन विदुषा रचितस्तर्कसंग्रहः ।१।

Colophon : इति श्रीतर्कसंग्रहः समाप्तः ।

Post Colophon : शुभंभूयात् १८७७ शाके १७४१ मिति...... अमुकवासरे ॥

150

I.M. No. 10,986

Title	:	The Same
By	:	Annaṁbhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	30.5 cm X 12.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-16
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	47
Condition	:	Vary bad, incomplete.
Date	:	Nil

Text begins : निधाय हृदि विश्वेशम्विधाय गुरुबन्दनम् ।
बालानां सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ।१।

It ends : ....तत्र साध्याभाववद्वृत्तिः साधारणोऽनैकान्तिकः, यथा पर्व्वतोऽग्निमान् प्रमेयत्वादिति प्रमेयत्वस्यवह्न्य-भाववति ह्रदे विद्यमानत्वात् सर्व्वसपक्ष व्यावृत्तः पक्षमात्रवृत्तिरसाधारणः यथा शब्दो नित्यः शब्दत्वा........।

Com. begins : श्रीगणेशाय नमः ।
विश्वेश्वरं सांवमूर्तिं प्रणिपत्य गिरं गुरुं ।
टीकां शिशुहितां कुर्व्वे तर्कसंग्रहदीपिकां ।१।

It ends, Com, P-16B : ....यथार्थज्ञान विषयत्वं हेत्वाभासत्वं सव्यभिचारं वि (भ?) जते 'स' त्रिविध इति, साधारणं लक्षयति 'तत्रेति' उदाहरति 'यथे' ति, असाधारणं लक्षयति 'सर्व्वेति', अनुपसंहारिणो लक्षणमाह 'अन्वयेति, विरूद्धं लक्षयति 'साध्याभावे' ति सत् प्रतिपक्षं लक्षयति 'यस्ये' ति असिद्धं विभजते 'असिद्ध' इति आश्र............।

151

I.M. No. 1577

Title	: तर्कसंग्रहचंद्रिका (Tarkasaṁgraha Candrikā)
By	: Mukunda
Substance	: C.M.P.
Size	: 28 cm× 12.5 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 1-11
Lines in a page	: 10,12
Letters in a line	: 49
Condition	: Fair, torn, worm-eaten, incomplete
Date	: Nil
Text begins	: श्रीगणेशाय नमः । गलद्यानोद्रेकभ्रमदलिकदं वावृत शिरोधुनानः संतोषादिव निजगुरोस्तांडव विधेः प्रचडैंदोर्दंडैः प्रवलतरविघ्नौ घटमनेगम्यं भव्यंवितरतु शिशुः शैलदुहितः ।१। (?) सांवं शिवं नमस्कृत्य तर्कसंग्रहचंद्रिका । गाद्रेगिलकुलोत्पन्न मुकुंदेन वितन्यते ।२।
It ends	: तन्ना (शा?) च तन्नाश इति । यदाह भाष्यकारः तस्याखल्वेकत्वो (त्वे?) भ्योऽनेक विषयबुद्धिसत्वे- हितेभ्योनिष्पतिः । उपक्षो (पेक्षा?) बुद्धि विनाशाच्च चिनाश इति । न चैवं द्रव्ये इत्यादि विशिष्ट साक्षात्का- रानुपपत्तिः द्वित्वत्वादि निर्विकल्पकक्षणे एकापेक्षो (क्षा?) बुद्धिर्नाश न द्वि ....।

152

I.M. No. 129

Title	: तर्कसंग्रहदीपिका (Tarkasaṁgraha Dīpikā)
By	: Annaṁbhaṭṭa

Substance : C.M.P.
Size : 24 cm X 11 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-24
Lines in a page : 9,10
Letters in a line : 31
Condition : Good, torn, complete
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः । श्रीलक्ष्मीकांताय नमः ।
विश्वेश्वरं सांबमूर्तिं प्रणिपत्य गिरं गुरूं ।
टीकां शिशुहितां कुर्वे तर्कसंग्रहदीपिकां ॥
It ends : तस्मात्पदार्थज्ञानान्मोक्षः परमप्रयोजनमिति सर्वं रमणीयं ॥
Colophon : इति श्रीमन्महोपाध्याय श्रीमद्वैतविद्याचार्य श्रीमद्राधवसोमयतिकुलावतंस श्रीमत्ति रूमलाचार्यवर्यस्यसूनुना अन्नंभट्टेन कृतास्वकृत तर्कसंग्रहस्य दीपिका संपूर्णा ॥
Post Colophon : श्री गणेश ॥ श्रीरामचंद्राय । गोपीनाथ ॥

153

I.M. No. 271

Title : The same
By : Annaṁbhaṭṭa
Substance : C.M.P.
Size : 22 cm X 8.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-36
Lines in a page : 6,7,8
Letters in a line : 30
Condition : Fair, torn, some pages coloured, complete
Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ ॥
विश्वेश्वरं सांबमूर्तिं प्रणिपत्य गिरं गुरूं ।
टीकां शिशुहितां कुर्वे तर्कसंग्रहदीपिकां ॥

It ends : ज्ञानद्वारैव केवलं मोक्षसाधनं न साक्षात् तस्मात्पदार्थ ज्ञानान्मोक्षः परमप्रयोजनमिति सर्वं रमणीयं ॥

Colophon : इति श्रीमदन्नंभट्टोपाध्यायकृत तर्कसंग्रहदीपिका टीका समाप्ता ॥

Post Colophon : श्रावणशुक्ल चतुर्दश्यामिन्दुवासरे ॥

154

I.M. No. 628

Title : The same

By : Annaṁbhaṭṭa

Substance : C.M.P.

Size : 25.5 cm X 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-19

Lines in a page : 10,11

Letters in a line : 57

Condition : Mouse-eaten, complete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः॥ मातृ पितृभ्यां नमः। गुरूभ्यो नमः॥
विश्वेश्वरं सांबमूर्तिं प्रणिपत्य गिरं गुरूं ।
टीकां शिशुहितां कुर्वे तर्कसंग्रहदीपिकां ॥१॥

It ends : ज्ञानद्वारैव कर्म मोक्षसाधनं, न साक्षात् । तस्मात् पदार्थज्ञानान्मोक्षः परमप्रयोजनमिति सर्वं रमणीयं ॥

Colophon : इति श्रीमदन्नंभट्टोपाध्यायकृततर्कसंग्रह दीपिका समाप्ता। ॥ शुभमस्तु ॥

155

I.M. No. 597

Title	:	The same
By	:	Annaṁbhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cm X 12.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-26
Lines in a page	:	5,6,12,13
Letters in a line	:	26
Condition	:	Fair, torn, mouse-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः। श्रीगुरूभ्यो नमः॥ विश्वेश्वरं सांबमूर्तिं प्रणिपत्य गिरं गुरूं । टीकां शिशुहितां कुर्वे तर्कसंग्रहदीपिकां ॥१॥
It ends	:	नान्वयित्वा साधारण्ये । प्रत्येकाधिकरणप्रसिध्या साध्य विशिष्टानुमितिः ॥ व्यतिरेकव्याप्तिनिरूपणंचेति ।

156

I.M. No. 1521

Title	:	The same
By	:	Annaṁbhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23.5 cm X 9 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-22
Lines in a page	:	9,10
Letters in a line	:	34
Condition	:	Old, torn, mouse-eaten, complete
Date	:	Saṁvat 1762
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः ।

विश्वेश्वरं सांवमूर्तिं प्रणिपत्य गिरं गुरूं ।
टीकां शिशुहितां कुर्वे तर्कसंग्रहदीपिकां ॥१॥
चिकीर्षितस्य ग्रंथस्य निर्विघ्नपरिसमाप्त्यर्थं शिष्टाचारानुमितश्रुतिबोधितकर्त्तव्यताकं इष्टदेवतानमस्कारलक्षणं मंगलं शिष्यशिक्षार्थं निवन्धन चिकीर्षितं प्रतीजानीते ।

It ends : ज्ञानद्वारैव मोक्षसाधनं न साक्षात् । तस्मात् पदार्थ ज्ञानान्मोक्षः परम प्रयोजनमिति । सर्वं रमणीयं ॥

Colophon : इति श्रीमदन्नंभट्टोपाध्यायकृततर्कसंग्रहदीपिका समाप्ता॥

Post Colophon : संवत् १७६२ शके १६२७ मार्गशीर्ष कृष्णामावास्यायां सोमवासरे.......... तर्कसंग्रहदीपिका व्यलीलिखत् ॥

157

I.M. No. 9287

Title : The same
By : Annaṁbhaṭṭa
Substance : C.M.P.
Size : 27 cm X 11.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-15
Lines in a page : 12,13,14
Letters in a line : 38
Condition : Fair, torn, damp, complete
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
अथतर्कदीपिकाप्रारंभः ।
विश्वेश्वरं सांवमूर्तिं प्रणिपत्य गिरं गुरूं ।
टीकां शिशुहितां कुर्वे तर्कसंग्रहदीपिकां ॥१॥
चिकीर्षितस्य ग्रंथस्य निर्विघ्न परिसमाप्त्यर्थं शिष्टाचारानुमित श्रुतिबोधित कर्त्तव्यताकमिष्ट देवता...।

It ends : आभ्यासात्तक (क?) विज्ञान कैवल्यं लभतेनर इत्यादिना ज्ञानकर्मणो ज्ञानसाधनत्वप्रतिसाधनेपि ज्ञानद्वारैव

		कर्मणो मोक्षसाधनत्वं न साक्षात्तस्मात्पदार्थ ज्ञानस्य मोक्षः परमं प्रयोजनमिति सर्वं रमणीयं ॥
Colophon	:	इति अन्नंभट्टविरचितातर्कसंग्रहदीपिका समाप्तम् (प्ता?)।
Post Colophon	:	श्री । इदं पुस्तकं................. सिद्धये लिखितं ।

158

I.M. No. 456

Title	:	**तर्कसंग्रहटीका** (Tarkasaṁgrahaṭīkā)
By	:	Madana Bhaṭṭopādhāya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24 cmX 12.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-31
Lines in a page	:	9,10
Letters in a line	:	28
Condition	:	torn, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । विश्वेश्वरं सांबमूर्त्तिं प्रणिपत्य गिरं गुरूम् । टीकां शिशुहितां कुर्वे तर्कसंग्रह दीपिकाम् ॥१॥
It ends	:	ज्ञानद्वारैव कर्ममोक्षसाधनं न साक्षात्तस्मात्पदार्थ-ज्ञानस्य मोक्षः परमप्रयोजनमिति सर्वं रमणीयम् ।
Colophon	:	इति श्रीमदनभट्टोपाध्यायविरचिता तर्कसंग्रहटीका समाप्ता ॥
Post Colophon	:	शुभेत्यलम् श्री शुभम् ॥

159

I.M. No. 506

Title	:	**तर्कसंग्रहफक्किका** (Tarkasaṁgraha phakkikā)

By	:	Kṣamākalyāṇa, pupil of Jinatapasvin
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26.5 cm× 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-12, 1-22 in two parts having two different pagination
Lines in a page	:	9,10,11
Letters in a line	:	30
Condition	:	Fair, torn, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । प्रणिपत्य जिनं पार्श्वं विश्वभावप्रकाशकं । एकत्रीकृत्य लिख्यन्ते तर्कसंग्रहफक्किका ॥ सत्येकस्मिन्नपि बाधके साधक....।
It ends	:	न च नित्य इति नित्येपि प्रत्यवाय प्रागभवपरिपालनं पापक्षयश्च फलं कल्पयति ततश्च तत्रापि इष्टसाधनत्वान्न दोषः ।
Colophon	:	समाप्तोयं तर्कग्रन्थः ।
Post Colophon	:	श्री रस्तु कल्याणमस्तु ।

160

I.M. No. 508

Title	:	The same
By	:	Kṣamākalyāṇa, pupil of Jinatapasvin
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26.5 cm× 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-7, 1-29
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	34
Condition	:	Fair, torn, complete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।

प्रणिपत्य कणादाख्यं विश्वभावप्रकाशकं ।
एकत्रीकृत्य लिख्यन्ते तर्कसंग्रहफक्किका ॥
सत्येकस्मिन्नपि बाधके साधक....।

It ends : न च नित्य इति नित्येपि प्रत्यवाय प्रागभाव परिपालनं पापक्षयश्च फलं कल्पयति ततश्च तत्रापि इष्टसाधनत्वान्न दोषः ।

Colophon : समाप्तोयं तर्कग्रन्थः ।

161

I.M. No. 429

Title : तर्कसंग्रहसिद्धांतचन्द्रोदयः (टीका) (Tarkasaṁgrahasiddhāntacandrodayaḥ (ṭīkā)

By : Annaṁbhaṭṭa, Com-(Kṛṣṇa Dhūrjaṭi Dīkṣita?)

Substance : C.M.P.

Size : 34.5 cm X 13.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-24

Lines in a page : 11

Letters in a line : 46

Condition : Very old, torn, damp, damaged, worm-eaten, pasted, incomplete

Date : Nil

Text begins : ओं श्रीगणेशाय नमः।

निधाय हृदिविश्वेशं विधाय गुरूवंदनम् ।
बालानां सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ॥

It ends on 23B : ......तच्चतुर्विधम् अणुमहद् दीर्घ ह्रस्वं चेति ॥

Com. begins : ओं श्रीगणेशाय नमः ।

यं वेदाः सततं स्तुवन्ति नितरां ध्यायन्ती यं ।
योगिनो यः सृष्टादि निदानमुष्म(?) किरणद्वग्री ।

It ends : ....तत्राद्य शकुनशैलसंयोग: । द्वितीयो मेपयोः संयोगः तृतीयः कायपुस्तकल(?)यो र्यः कर्मजोऽपित्व (?) अभिघातो ॥

162

I.M. No. 8893

Title : **तर्कसंग्रह दीपिकाप्रकाश सह**
(Tarkasaṁgraha with Dīpikāprakāśa)

By : Annaṁbhaṭṭa,

Substance : C.M.P.

Size : 32 cmX 12.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-19

Lines in a page : 9,10,11

Letters in a line : 46

Condition : Fair, torn, damp, incomplete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
निधाय हृदिविश्वेशं विधाय गुरूबंदनं ।
बालानां सुखबोधाय क्रियते तर्कसंग्रहः ।१।

It ends : घटवदित्यनुमानस्य प्रमाणत्वात् । उपादान गोचरापरोक्षज्ञान चिकीर्षाकृतिमत्वम् । उपादानं समवायिकारणम् । सकल परमाण्वादिसूक्ष्मदर्शित्वात्सर्वज्ञत्वम। यः सर्वज्ञः (स?) सर्वविदित्यागमोपि तत्र प्रमाणम् ।

Com, begins, dīpikā : श्रीगणेशाय नमः ।
विश्वेश्वरं सांवमूर्तिं प्रणिपत्य गिरां गुरुं ।
टीकां शिशुहितां बालां तर्कसंग्रहदीपिकां ।१।

It begins com Prakāśa : श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

बंदे गुरूशिवंसांबंदक्षिणामूर्तिमव्ययं ।
यद्वंदनेन मंदोपि विंदेद्गुरू समानतां ।१।

It ends, com, Prakāśa: उपादानगोचरेति । यद्यपि कृत्यत्वं कृतिमत्वमेव संभवति तथाप्यपरोक्ष ज्ञानादेश्चिकीर्षादिकं प्रति-कारणत्वं य (द?) दर्शनाय तथोक्तिरितिध्येयं । सर्वविदिति । विदधात्वर्थ (:?) विशेषरूपेण ज्ञानम् ।

163

I.M. No. 3604

Title	:	तर्कसिद्धांतसंक्षेपः (Tarkasiddhāntasaṁkṣepaḥ)
By	:	Jaya Govinda Vājapayi
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cm X 8.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-37
Lines in a page	:	6,7
Letters in a line	:	42
Condition	:	Old, torn, pasted. complete
Date	:	Saṁvat 1740

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
आरभ्य द्व्यणुकमनादिर.....सैवब्रह्माण्डं रचयति तावदक्ष यो यः ।
तं मुक्तामदमितजन्म संचितात्व व्याघात स्त्रि जगति वित्तकस्य सा...।१।
आत्मतत्वज्ञानमपवर्गहेतुस्तत्त्वपदार्थ विवेकाधीनमिति पदार्थतत्वमत्र विरच्यते ।

It ends : शंखः पाण्डुर एवेत्यादौ विशेषण संगतस्याऽयोग व्यवच्छेदः पार्थएवधनुर्द्धर इत्यादौ विशेष व्यसंगतस्याऽन्य

योग व्यवछेदमित्याद्यनुरोधेनाऽन्य योग व्यवछेदस्याऽवश्यकत्वात्ते नैव सर्वत्रोपपत्तौ रा (वा?) योग व्यवछेदादि बोध एवकारादिति न तत्र शक्तिरित्याहुः। निरूपिता गुणाः। कर्मादयस्तु पदार्थाः प्रसंगत उक्ताः परीक्षा प्रपंचस्तु पदार्थानां तर्करहस्ये कृतस्तत हि एवते(ज्ञे?)य इति ।

Colophon : इति श्रीपदवाक्यप्रमाणपारावारीण महामहिम श्री व (र?) विमण्डन तनयेन श्रीजयगोविंद वाजपेई विरचिते तर्कसिद्धांतसंक्षेप समाप्तः ।

Post Colophon : शुभ । संवत् १७४०..........भवति ।

164

I.M. No. 1427

Title : तर्कप्रकाशः
(Tarkaprakāśaḥ)

By : Śrīkaṇṭha Dīkṣita

Substance : C.M.P.

Size : 22.5 cm X 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-37

Lines in a page : 10,11,12

Letters in a line : 37

Condition : Old, torn, mouse-eaten; incomplete.

Date : Nil

Text begins : श्रीमहागणपतये नमः । श्रीसंकटादेव्यै नमः । भाद्रपद कृष्णप्रतिप (दि)द्यां अनुमानखण्डं लिख्यते । प्रत्यक्षनिरूपणानंतरं उपजीव्योपजीवकभावसंगत्या अनुमानं निरूपयन् प्रतीजानीते अथेति अथशब्दोऽत्र आनंतर्यवचनः...।

It ends Page 37 B : ......पृथिवीत्वात् घटवदित्यन्वयैव न तु व्यतिरेकी

निश्चितसाध्यवत्वमेव दृष्टान्ते प्रयोजकं नतु पक्षान्यत्व-मितिचेन्न अन्वयसहचाराग्रहदशायां व्यतिरेक सहचारेणैव व्याप्तिग्रहोदयात् तदुक्तमाचार्यैः आस्तां...।

165

I.M. No. 4923

Title	:	तर्कप्रकाशिनी (उपमानखंड) (Tarkaprakāśinī (upamāna khaṇḍa)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	34.5 cm X 13.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-8
Lines in a page	:	17,18
Letters in a line	:	71
Condition	:	Old, torn, damp, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । ध्यात्वा गुरूपदद्वंद्वं तमो विच्छेदकारकं । लिखामि सुखबोधाय टीकां तर्कप्रकाशिनीम् ॥ अथ प्रथम श्लोकस्य व्याख्यामाह प्रारिप्सितस्य ग्रंथस्य निर्विघ्नपरिसमाप्त्यर्थं शिष्टाचार परिपालनार्थं....।
It ends	:	......तत्र दैवयोगादागतं कंचित्पुरूषं दृष्ट्वा तं प्रति प्राह भो गवय इति किं सोऽपि तं प्रति प्राह गो सदृशो गवय इति श्रुत्वा तं हित्वा पुनः वनं प्रति जगाम तत्र वनं कानिचिद् दिनानि उषित्वा पुनः गवयं पश्यन् तदा अतिदेशवाक्यार्थं सस्मार गो सदृशो गवय इति तदनन्तरमयं गवय शव्द वाच्य इत्युपमिति रूत्पद्यते तदेव उपमानम् ।
Colophon	:	इत्युपमानखण्डः समाप्तः ।
Post Colophon	:	शिवाय नमः ।

166

I.M. No. 629

Title	:	तार्किकरक्षा (Tārkika Rakṣā)
By	:	Varadarāja
Substance	:	C.M.P.
Size	:	22.5 cmX 9 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-11
Lines in a page	:	9,10
Letters in a line	:	29
Condition	:	Fair, damp, mouse-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । तार्किकरक्षाख्यस्य चिकीर्षितायास्टीकाया अविघ्नेन परिसमाप्त्यर्थं प्रचयगमनार्थं शिष्टाचारपरिपालनार्थं च..।
It ends Page 11A	:	प्रत्यक्षमेकं चार्वाकाः कणादसुगतौ पुनः। अनुमानं च तच्चाथ सांख्याः (ख्याः?) शब्दं च ते अपि न्यायैकदेशि....

167

I.M. No. 9265

Title	:	The same
By	:	Varadarāja
Substance	:	C.M.P.
Size	:	21.5 cmX 8 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	8 By counting.
Lines in a page	:	9, 10
Letters in a line	:	33
Condition	:	Fair, torn, damp, incomplete
Date	:	Saṁvat 16—?

Text begins	:	.....प्रमाणश्च विभज्यै ...पादे न लक्षित। प्रत्यक्षमेकं चार्वाकाः कणाद सुगवातौ पुनः। अनुमानं च तवा (च्चा?) पि सांख्याः शब्दं च ते अपि। न्यायैक देशिनोप्येवमुपमानं च केचन।.....
It ends	:	वादेक व्यावसानस्य(?) हेत्वाभासो हि कारणं। तथा निरनुयोज्यानां अनुयोग इति द्वयं॥ न्यायविद्या विदग्धस्य मीमांसापारदृश्वनः। इयं वरदराजस्य कृतिर्विजयतेतरां॥
Colophon	:	इति श्रीवरदराज विरचितायां तार्किकरक्षा संपूर्णः।
Post Colophon	:	संवत् १६--सम.......... शुभमस्तु। श्रीमहागणपतये नमः। भुवनेश्वर्यै नमः।

168

I.M. No. 11, 421

Title	:	तात्पर्य्यग्रंथरहस्यम् (Tātparyagrantha Rahasỳam in Śavdaparichheda Rahasya.)
By	:	Mathurānātha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	45 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-17
Lines in a page	:	8,9
Letters in a line	:	71
Condition	:	Old, torn, damp, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	आसत्तिं निरूप्य तातपर्य्यं निरूपयितुमाह तातपर्य्याधीनमिति तातपर्य्याधीनं तातपर्य्यज्ञानस्याधीनं शब्दप्रामाण्यं शब्दानुभवजनकत्वं तात्पर्य्यज्ञानमपि सहकारीति फलितार्थः ......

It ends : वेदे कुत्रचिद्वेदे अनाश्वासः अप्रामाण्य प्रसंगश्चकर्त्तुर्भ्रमादिमाह न भ्रमादिदोषजन्यत्व सम्भवादिति भावः ॥

Colophon : इति शब्दपरिछेदे रहस्ये तात्पर्य्यग्रंथ रहस्यं ।

169

I.M. No. 7197

Title : तिङर्थ कृदर्थ विचारः
(Tiṅartha Kṛdartha Vicāraḥ)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 19.5 cm X 11 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-8

Lines in a page : 12,13

Letters in a line : 30

Condition : Fair, torn, complete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
पचतीत्यादौ तिङोर्थः कृतिः पचति पाकं करोतीति यत्रार्थक करोतिना विवरणात् । विवरणस्य च शक्ति ग्राहकतया शक्तिग्रहं व्याकरणेत्याद्यभियुक्त प्रवाद संमतत्वात् ।

It ends : प्राथमिकत्वस्य प्रमात्व नियामकत्वे ज्योतिःशास्त्रानधीन चंद्राल्प परिमाण ग्रहस्थापि उत्तरकालिक ज्योतिषेण वाधानुपपत्तेरित्यादि बहुवक्तव्येऽप्यर्थे विस्तर भिया विरम्यते ॥

170

I.M. No. 119

Title : द्वितीयादि व्युत्पत्तिवादः
(Dvitīyādi Vyutpattivādaḥ)

By	:	Gadādhara
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25.5 cm× 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-44
Lines in a page	:	12,13,14,15
Letters in a line	:	40
Condition	:	Old, Damaged, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्री ॥ द्वितीयार्थ विभक्त्यर्थ विवरणमाह॥ कर्मणि द्वितीयेति, अनुशासनादिति । कर्मणीतिभावप्रधान निर्देशा....।
It ends	:	.....आकाशं न पश्यति अभाव आकाशं न पश्यती, घटो घटं न पश्यतीत्यादीनां संग्रहः ।
Colophon	:	इति व्युत्पत्तिवादे द्वितीया विभक्त्यर्थनिरूपणे प्रथम खंडं ॥

171

I.M. No. 9413

Title	:	दीधितियुतमणिः (Dīdhiti yutamaṇiḥ (on Anumiti)
By	:	Jagadīśa Tarkālaṁkāra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cm× 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-39
Lines in a page	:	10,11
Letters in a line	:	50
Condition	:	Fair, torn, damp, incomplete.
Date	:	Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
सस्मितानन सरोजमंगनेरिंगमानमति लोलकुण्डलं।
रोचनोल्लसित भालमस्तुते केशवं मनसि शैशवं वपुः ।१।
प्राच्यैरनुदित विविध क्षोदैः कलुषीकृतोऽप्यधुना ।
दीधितियुतमणिरेषः श्रीजगदीश प्रकाशितं स्फुरतु ।२।

It ends : न च घटत्व घटाकाशसंयोगान्यतरत्वावच्छिन्ना-भाववान् गगनत्वादित्यत्राव्याप्तिः । साध्यवद्भिन्ने घटे वर्त्तमानस्य गगनघटसंयोगात्मक साध्यभावस्या-धिकरणे गगनत्वहेतोः सत्वादिति वाच्यं । अभावाभाव-स्यातिरिक्तत्वमतस्यैतल्लक्षणकरणादिति भा ....।

172

I.M. No. 3613

Title : द्रव्यपदार्थः
(Dravyapadārthaḥ)

By : Praśastapāda

Substance : C.M.P.

Size : 20.5 cm X 6.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-6

Lines in a page : 12

Letters in a line : 41

Condition : Old, torn, damp, complete

Date : Saṁvat 1673

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
प्रणम्य हेतुमि(मी?)श्वरं मुनिं कणादमन्वतः ।
पदार्थधर्मसंग्रहः प्रवक्ष्यते महोदयः ।१।
द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायानां पदार्थानां साधर्म्यवैधर्म्याभ्यां तत्वज्ञानं निश्रेयसहेतुः।

It ends : प्रतिशरीरमेकत्वं सिद्धं पृथक्त्वमप्यत एव तदभाव वचनादणुपरिमाणं अपसर्पणोपसर्पणावचनात्संयोग

विभागौ मूर्त्तत्वात्परत्वापरत्वे संस्कारश्च अस्पर्शवत्वात् द्रव्यानारंभक क्रियावत्वान्मूर्त्तं साधारण विग्रहत्व प्रसंगादज्ञं । स्वयं कारणभावात्परार्थं गुणवत्वाद्द्रव्य प्रयत्नाद्दृष्टपरिग्रहवशादाशुसंचारीचेति ॥

Colophon : इति श्रीमत्प्रशस्तपाद भाष्ये द्रव्यपदार्थः समाप्तः ।

Post Colophon : संवत् १६७३ वर्षे,..........लिखितं ॥

173

I.M. No. 4917

Title : द्रव्यप्रकाशविवृत्तिः
(Dravyaprakāśa Vivṛttiḥ)

By : Rucidatta

Substance : C.M.P.

Size : 25.5 cm X 7.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-35 (28) 29-99. (By Counting-106)

Lines in a page : 8,10,11

Letters in a line : 42

Condition : Old, torn,damp,worm-eaten, incomplete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।

गंडातोगविलोलषट्पदघटा संवारणव्याजतः,
शुंडादंड विघट्टनेनपरितो विघ्नंविनिघ्नन्निव ॥
निर्गच्छन्मदवारि पिच्छिलतरे मार्गे मुहुः प्रसूव,
लब्धा (ग्रा?) रब्धे ममजायतामिह कराविलंवायं लंबोदरः।
जयदेव गुरोः सम्यगधीत्यमतमद्भूतं ।
द्रव्यप्रकाश विवृती रुचिदत्तं (त्तः?) प्रवर्त्तते ।१।

It ends, Page 99 B : वहिरिंद्रियेति । एवञ्च पक्षवृत्तितया साधन व्यापकत्व परिहारार्थं । सत्तामादाय दोषतादवस्थ्यादाह द्रव्यत्व व्याप्येति । भेदगर्भ..........।

174

I.M. No. 9270

Title	:	द्रव्यनाश (विषय) विचारः (Dravyanāśa (viṣaya) Vicāraḥ)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23.5 cm X 8.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-10
Lines in a page	:	11,12,13
Letters in a line	:	37
Condition	:	Fair, torn, damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीवक्रतुण्डाय नमः । द्रव्यनाशं प्रति क्वचित्समवायिनाशः क्वचिदसमवायि नाशः कारणं । तत्र समवायिनाशाजन्य द्रव्यनाशं प्रति विजातीय संयोगनाशः कारणं । संयोगनाशाजन्य द्रव्यनाशं प्रति समवायि नाशः................।
It ends 10 B	:	................बुद्धिजन्यत्वाभ्युपगमे वीजत्व संभवेन गौरवापादककारण गर्भतादृश व्याप्तेर्वैशेषिक सिद्धत्वे मानाभावाच्च । भाष्यकारेण सूत्रकारेण तादृश व्याप्तेरलिखनात् । प्रतिनियत व्यंजकाव्यंग्यत्व घटित-व्याप्तेराचार्यैर्लिखनेपि प्रतिनिय...........।

175

I.M. No. 586

Title	:	नवीनमतविचारः (Navīnamata Vicāraḥ)
By	:	Harirāma Tarkavāgīśa
Substance	:	C.M.P.

Size	:	24.5 cm X 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-24
Lines in a page	:	11,12,13
Letters in a line	:	33
Condition	:	torn, mouse and worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। अनुमितिं प्रति पर्वतीय धूमव्यापको वह्निरित्याकारक परामर्श एव हेतुः।
It ends	:	अनुमित्यादिकं प्रति अर्थापत्यादि सामग्र्या प्रतिबंधकत्ववादिमते: असम्भव इत्याहुः॥
Colophon	:	इति श्री नवीनमतविचारः समाप्तः॥

176

I.M. No. 31

Title	:	निरूक्तिरुपाधिविचारः (Nirūktirūpādhi Vicāraḥ)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	28 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-86
Lines in a page	:	12
Letters in a line	:	52
Condition	:	Good, worm-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीरामं नौमि॥ पूर्वग्रंथेनाभिहित सामान्यलक्षणारूपैकसंबंधिज्ञानात् स्वजन्य व्याप्तिप्रतिबंधकव्यभिचारज्ञानसंपादकज्ञानविषयत्वेन स्मृतस्यउपाधेरुपेज्ञानार्हत्वादुपेत्वाज्ञानार्हेतावदेकतथाविधविषयत्वप्रसंग संगत्याउपाधिर्निरूप्यते।

It ends : विरुद्धत्वं च न साध्याभावव्यप्यत्वा (त्वं?) कपिसंयोगि एतद्वृक्षत्वादित्यादावतिव्याप्तेः। नापि साध्यानधिकरणावृत्तित्व..........।

177

I.M. No. 191

Title : न्यायकुसुमांजलिविकाशः (Nyāya Kusumāñjali Vikāśaḥ (Ṭīkā)

By : Gopīnātha Maunī

Substance : C.M.P.

Size : 24 cm X 11 cm

Character : Nāgarī

Folia : 27-275

Lines in a page : 9

Letters in a line : 32

Condition : Torn, mouse and worm-eaten, incomplete

Date : Nil

Text begins : तत्तौ (त्तोऽति?) अतिरिक्तादृष्टकल्पने प्रमाणाभावाद्वेति चेत् न संयोगोनिर्विशेषाणां यागादिजन्योपकार शून्यानां भोक्तृणां संभोगः सम्यक् प्रतिनियततया नोपपद्यते ।

It ends Page 275 : लक्षणं न कलजं (कलञ्जं?)भक्षयेदित्यादि नञं समभिव्याहृत्त विधौ नञंसमति..........।

178

I.M. No. 537

Title : न्यायकौस्तुभः (प्रामाण्य तथा अन्यथावादः) (Nyāya Kaustubhaḥ (Prāmāṇya & Anyathāvādaḥ)

By : Mahādeva

Substance : C.M.P.

Size	:	27 cm× 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-24 & 1-10,different pagination for different sections
Lines in a page	:	10,11,12
Letters in a line	:	53
Condition	:	Fair, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	अथ प्रमाणादि षोडश पदार्थ तत्त्वज्ञानान्निः-श्रेयसाधिगम इति भगवतो महामुने रक्षपादस्योक्त्या प्रमाणादि पदार्था ....।
It ends Anyathāvāda	:	योऽन्यथासंतमात्मानमन्यथा प्रतिपद्यते इत्यादिभ्र-मानुवादक श्रुतिस्वारस्यमप्यत्रैवेतिसंक्षेपः ॥
Colophon	:	इति न्यायकौस्तुभे महादेवविरचितेन्यथाख्याति विचारः॥
Post Colophon	:	शुभम् ॥

179

I.M. No. 596

Title	:	न्यायबोधिनी (तर्कसंग्रहव्याख्या) (Nyāyabodhinī (Tarkasaṁgraha Vyākhyā)
By	:	Govardhana
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cm× 13 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-20
Lines in a page	:	11
Letters in a line	:	28
Condition	:	Fair, torn, complete
Date	:	Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
अखिलागमसंचारि श्रीकृष्णाख्यं परं महः ।
ज्ञात्वा गोवर्धन सुधीस्तनुते न्यायबोधिनी ॥

It ends : .....जलपरमाणुगतरूपादेः आकाशगतैकत्व परिमाणादेर्नित्यत्वात, समवेतत्वाच्च अतः अनेक इति समवेत विशेषणं इति शब्दपरिच्छेदः ॥

Colophon : इति श्रीमत्समस्तसकल विद्वन्मुकुटमाणिक्य श्रीगोवर्धन कृतायां तर्कसंग्रहव्याख्यायां न्यायबोधिन्यां प्रत्यक्षादि परिच्छेदोऽगात् चरमवर्णध्वंसं । श्रीशार्पणमस्तु ।

180

I.M. No. 9404

Title : न्यायप्रकाशः
(Nyāyaprakāśaḥ)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 26.5 cm X 12 cm

Character : Nāgarī

Folia : 2-10

Lines in a page : 16

Letters in a line : 62

Condition : Fair, torn, incomplete.

Date : Nil

Text begins : ....समानं तथापि अयोग्यत्वात्तते (त्ते ?) षांभाव्यत्वेनान्वयः, करणाकांक्षायां लिङ्गादिज्ञानं करणत्वेन संवध्यते । तस्य च करणत्वं न भावनोत्पादकत्वेन संन्निकर्षस्येवरूपादिज्ञाने संन्निकर्षात्प्राक् रूपादि......।

It ends : किंतु दीक्षणीया वाङ् नियमन्यायेन स्वापूर्वमवलक्षयितुं युक्तं सन्निकर्षात् । अतएवोत्पवनादीनां प्रोक्षणाद्यपूर्व प्रयुक्तत्वमुक्तं नवमे । अतश्चविधीयमान.......।

181

I.M. No. 4927

Title	:	न्यायप्रकाशटीका (Nyāyaprakāśa ṭīkā)
By	:	Ananta Deva
Substance	:	C.M.P.
Size	:	28.5 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-48, 101-140
Lines in a page	:	11
Letters in a line	:	42
Condition	:	Old, torn, damp, incomplete .
Date	:	Nil
Text begins	:	... तिवत्स परान्मत्वर्थीयोलव ततश्च स्नेहवानित्यर्थः । अन्यत्र स्नेहवाचित्वेनादृष्टोपि-वत्सशब्दोलजंत(?) वृत्तौ स्नेहमभिधत्तेः तथा प्रतीतेः। सूत्रांतर्गतकाम शब्दस्य व्याख्यातृभिस्तादर्थ्यांगी करणाच्च।
It ends 140 B	:	.......यद्वा भेदस्तु तद्भेदादित्येकादथोक्तन्यायेन सुत्पाकालीनानामेष्टिक(?) पाकानामहर्गणेत्यहमावृत्ते-र्निर्णयात्कृत्स्नयां शुकोष्टिक(?) प्रयोग समाप्त्यनंतरमेव तत्प्राप्नुयात् तत्तुपत्नी(?) संयाजंतान्यहानि प्रकृते वचनाभावे पक्षेपि प्राप्नुयुरिति । नैवं आस्तां तावत्तादृश सोमयागस्या अहः शब्द वाच्यं त्वंतादता(?).........।

The first Colophon is seen in page 110A : इति श्रीमदापदेव सुतानंतदेव कृतायां न्यायप्रकाशटीकायां पूर्वार्द्धं समाप्तं ।

182

I.M. No. 8900

Title	:	न्यायपत्रिका (Nyāyapatrikā)
By	:	Jagadīśa

Substance	:	C.M.P.
Size	:	32.5 cm X 12.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	9-14
Lines in a page	:	9,10
Letters in a line	:	57
Condition	:	Old, torn, damaged by worm-eaten, incomplete .
Date	:	Nil
Text begins	:	...प्रतियोगित्वा व्यापकत्वात् । सत्तावदभावस्य लक्षणाघटकत्वेन न तत्रातिव्याप्तिरिति वाच्यं । तथा सति स्वरूपतः साध्यतावच्छेदकस्थले अव्याप्त्यापत्तेः । तत्र साध्यतावच्छेदकतावच्छेदकस्य अभावादिति ध्वेयं।
It ends 14 B	:	व्यभिचारिणि यावदंतर्गतायाः व्यभिचारनिरूपकाधिकरस्थलवृत्तित्वाभाव विशिष्टाभावः तस्य स्व प्रतियोगितावच्छेदकीभूत व्यभिचारस्थलवृत्तित्वाभावावच्छिन्न सामानाधिकरण्ये विरहेणातिव्याप्ति विरहात् पर्याप्ति निवेशश्य (स्य?) निष्प्रयोजकतया परित्यज्यत्वात् । पर्याप्त्य निवेशेपि यावदंतर्गतस्य साध्य व्यापकतावच्छे....।

183

I.M. No. 8901

Title	:	The same
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31.5 cm X 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2 By counting
Lines in a page	:	14,15
Letters in a line	:	59
Condition	:	Fair, torn, damp, incomplete

Date	:	Nil
Text begins	:	अथ गादाधर्यां व्याप्त्यनुगमे वक्ष्यमाणं द्रष्टव्यं । सामान्यतः प्रवेश इति प्रवेश इति प्रतियोगि समानाधिकरणत्वेन ज्ञायमाना इत्यत्र तत्पुरूषीय-त्वानिवेशे पुरुषांतरस्य वह्न्यभावे प्रतियोगिसमाना-धिकरणत्वेन.........।
It ends	:	......व्याप्यवृत्यव्याप्यवृत्यसाधारणं हेत्वधिकरणा-वच्छिन्नत्व विशेषणं संवधांतरेण वर्तमाने प्रसिद्धि वदतो लक्षणकर्तुरभिप्रेतमिति केवलान्वयि साध्यकेपि संवंधांतरेण वर्तमानरुपाया सद्धेतौ अव्याप्तिः तत्रापि अवृत्तिनिष्ठ साध्यवद्वृत्तित्वाभावस्यैव तादृशस्य प्रसिद्धेः। न च गनादेरपि कालत्वपक्षेनिरा....।

184

I.M. No. 7168

Title	:	न्यायवार्त्तिकतात्पर्य्यटीका (Nyāyavārttikatātparyaṭīkā)
By	:	Vācaspati Miśra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	28.5 cmX 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-57 & 9 without page mark
Lines in a page	:	8,10
Letters in a line	:	30
Condition	:	Fair, torn, incomplete .
Date	:	Nil
Text begins	:	...न हि प्रमाणं तत्त्वेनानवधारितं बोधकत्वमात्रेण स्व गोचरावधारणायालं । तावन्मात्रस्य तदाभाससाधारण्यात्। अपि तु बोधकत्त्वैकार्थ समवेतेनाव्यभिचारित्वेन । तदेव हि प्रामाण्यं । तच्चाशक्यावधारणं ।

It ends P, 66 B : ......अन्यथा विपर्ययादप्रवृत्ति प्रसंगात् । वादिनोश्चाभ्रांतत्वे वस्तुनो विरूद्धधर्मद्रयसमालिंगितत्वमेकदा स्यादिति भावः । पृच्छति । कः पुनः शिष्येति । उपास्योपासकयोः परस्परोपालंभनं न संभवतीत्यर्थः। उत्तरं । विवक्षितार्थाप्रतिपादकत्वमेवख (?) लीकार इति । हेत्वाभासानां च पृथक्करणं न वादे........।

185

I.M. No. 10,352

Title : **न्यायवार्तिकतात्पर्यटीका (प्रमेयविभागः)** (Nyāyavārtikatātparyaṭīkā (Prameya Vibhāgaḥ)

By : Vācaspati Miśra

Substance : C.M.P.

Size : 27 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-29

Lines in a page : 7

Letters in a line : 28

Condition : Old, torn, damp, incomplete .

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । इह प्रमेयं हेयोपादेयभावेनावस्थितं मुमुक्षुणा प्रतिपत्सितं । तत् परीक्षित स्वप्रमाण विशेषाधीन प्रतिपत्तिः । लक्षणं वास्यप्रमाणविशेषः । न चावांतर प्रमाण सामान्य प्रत्यक्षादि लक्षणमंतरेणात्मादि प्रमाणावतारः शक्यः कर्त्तु............।

It ends : ...... अस्ति हि सर्वेषामेव लौकिक परिक्षकाणां ब्रह्मणस्यक(?) मंडनुरित(?) तच्चंदनस्यत्रक चाटरावपि(?) सिद्ध्येतामित्यादि । एवं प्रतिबंदि समा

तद्यथा कार्यत्वाद्बुद्धिमत्व सिद्धौ शरीरादेरपि सिद्धि प्रसंगः। बुद्धिनित्यत्वे तदनुपयोगवद्रा प्रयत्न नित्यत्वे बुद्धेरप्यसिद्धि प्रसंगः । एवं शं............।

186

I.M. No. 10,647

Title	:	न्यायमुक्तावलीविवृत्ति (Nyāya Muktāvalī Vivṛtti)
By	:	Viśvanātha Bhaṭṭācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	34.5 cmX 18.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-66
Lines in a page	:	12
Letters in a line	:	38
Condition	:	Old, torn, damp, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	नूतन जलधररूचये गोपवधूटीदुकूलचौराय । तस्मै नमः कृष्णाय संसारमहीरूहस्य वीजाय ।१।
It ends	:	.....सोऽयं क इति बुद्धिस्तु साजात्यमवलंवते तदेवौषधमित्यादौ सजातीयेऽपि दर्शनात् ।
Com. begins	:	ओंश्रीगणेशाय नमः । ओंश्रीसरस्वत्यै नमः । चूडामणो कृतविधुर्वलयीकृतवासुकिः । भवो भवतु भव्याय लीलातांडव पंडितः ॥(१)
It ends	:	न तु सजातीये सोयमिति प्रत्यभिज्ञा ऊच्च दृष्टा (?) इत्यत आह तदेवेति यदोपधमन्येन कृतं तदेवौपधं ममापि कृतमित्यादि दर्शनादिति भाव इति शिवौम (शिवोऽहम्) ।
Colophon	:	इति श्री महामहोपाध्याय विद्यानिवास भट्टाचार्यपुत्र श्रीविश्वनाथभट्टाचार्यविरचिता कारिकावल्योपरि न्याय-मुक्तावली नाम्नी विवृत्ति संमू(पू?)र्तिमगात् संपूर्णं समाप्तं॥

187

I.M. No. 516

Title : न्यायसिद्धान्तमुक्तावलीकारिका
(Nyāyasiddhāntamuktāvalī Kārikā)

By : Viśvanātha Siddhānta Pañcānana Bhaṭṭācārya.

Substance : C.M.P.

Size : 28 cm× 11 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-10

Lines in a page : 9,10

Letters in a line : 37

Condition : Mouse and worm-eaten, complete

Date : Saṁvat 1895

Text begins : ओं श्रीगणेशाय नमः । श्रीविश्वेश्वरो विजयते ।
नूतनजलधररूचये गोपवधूटीदुकूलचौराय ।
तस्मै श्रीकृष्णाय नमः संसारमहीरूहस्य बीजाय।

It ends : उत्पन्नः को विनष्टःख (क?) इति बुद्धिरनित्यता ।
सोऽयङ्क इति बुद्धिस्तु साजात्यमवलम्वते ॥
तदेवौषधमित्यादौ सजातीयोपदर्शनात् ॥

Colophon : इति श्रीमन्महामहोपाध्याय श्रीविश्वनाथ सिद्धान्त-पचांनन भट्टाचार्यविरचिता कारिकावली समाप्ता ।

Post Colophon : शुभं लेखितं ल पुर.....। संवत् १८९५ ॥

188

I.M. No. 13

Title : न्यायसिद्धांतमंजरी
(Nyāyasiddhāntamañjarī)

By : Bhaṭṭācārya Cūḍāmaṇi (Jānakīnātha?)

Substance : C.M.P.

Size : 28.5 cm× 11.5 cm

Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-25
Lines in a page	:	12-14
Letters in a line	:	43
Condition	:	Mouse-eaten, old, damp, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीकृष्णाय नमः ॥ प्रणम्य परमात्मानं जानकीनाथ शर्म्मणा । क्रियते युक्तिमुक्ताभिर्न्यायसिद्धांतमंजरी ॥
It ends	:	.......ज्ञानस्य सन्निकर्षत्वे किं मानमिति चेत्, रजतत्व प्रकारकं ज्ञानं प्रत्यक्षमित्यवेहि तत्रैव किं मानमिति चेत् तत्प्रकारिका प्रवृत्तिरिति संक्षेपः...
Colophon	:	इति श्रीभट्टाचार्य चूड़ामणिविरचिता न्यायसिद्धांतमंजरी समाप्ता ॥ श्री रामाय नमः ।

189

I.M. No. 278

Title	:	The same
By	:	Jānakīnātha Cūḍāmaṇi Bhaṭṭācārya.
Substance	:	C.M.P.
Size	:	30.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-32
Lines in a page	:	9,10,11
Letters in a line	:	43
Condition	:	Fair, torn, damp, complete
Date	:	Śaka 1695
Text begins	:	श्रीविघ्नहर्त्रे नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः॥ श्रीगुरवे नमः ॥ प्रणम्य परमात्मानं जानकीनाथशर्मणा । क्रियते युक्तिमुक्ताभिर्न्यायसिद्धांतमंजरी ॥
It ends	:	तत्रैव किं मानमिति चेत् प्रकारिका प्रवृत्तिरिति संक्षेपः।

Colophon : इति श्रीभट्टाचार्य चूड़ामणिकृता न्यायसिद्धांतमंजरी समाप्ता ॥

Post Colophon : शके १६९५ बर्षे विजय कार्तिक शुक्ल प्रतिपदा शनिवारत्तदिनी पुस्तकं समाप्तं ॥

190

I.M. No. 601

Title : The same

By : Bhaṭṭācārya Cūḍāmaṇi (Jānakīnātha)

Substance : C.M.P.

Size : 21 cmX 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 2-15

Lines in a page : 12,13,14,15

Letters in a line : 39

Condition : Torn, mouse -eaten, incomplete.

Date : Nil

Text begins : .....शक्तमपि भासतेऽतिप्रसंगात् । उच्यते । गोशक्तपदं गवान्वयमेव बाधयति । न च शाव्दबोध...वोधयेदिति वाच्यं।

It ends : रजतत्वप्रकारकं प्रत्यक्षमित्येवाह । तत्रैव किं मानमिति चेत् नात्र कारिका प्रवृत्तिरिति संक्षेपः ।

Colophon : इति श्रीभट्टाचार्य चूड़ामणीकृता न्यायसिद्धांतमंजरी समाप्ता ॥

Post Colophon : श्री शुभंभवतु ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः । मातापितृभ्यां नमः । श्री सरस्वत्यै नमः ॥

191

I.M. No. 627

Title : न्यायसिद्धांतमंजरी (प्रत्यक्षपरिच्छेदः)
(Nyāya Siddhānta Mañjarī (Pratyakṣa Paricchedaḥ)

By	:	Bhaṭṭa Cūḍāmaṇi (Jānakīnātha)
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23.5 cm X 8.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-16
Lines in a page	:	6,8
Letters in a line	:	24
Condition	:	Fair, torn, damp, complete (Only one Chapter)
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ प्रणम्य परमात्मानं जानकीनाथशर्मणा । क्रियते युक्तिमुक्ताभिर्न्यायसिद्धांतमंजरी ॥१॥
It ends	:	कुतो निषेध इति चेत्। मानाभावात् संयोगत्वावच्छेदेन द्रव्यजन्यत्वावधारणाच्च । अप्रयोजकं चेदमनुमानमिति संक्षेपः ॥
Colophon	:	इति श्री भट्टाचार्य चूडामणिविरचितायां न्यायसिद्धांत-मंजर्यां प्रत्यक्षपरिच्छेदः ।
Post Colophon	:	श्री । महालसायै (?) नमः ॥

192

I.M. No. 265

Title	:	**न्यायसिद्धांतमंजरी तर्कप्रकाशटीका** (Nyāya Siddhānta Mañjarī with ṭīkā)
By	:	Jānakīnātha Cūḍāmaṇi Bhaṭṭācārya Tarkaprakāśa, *Com*—Śrīkaṇṭha Dīkṣita
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32 cm X 13 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-63
Lines in a page	:	10,11,12

Letters in a line : 48

Condition : Fair, mouse, & worm-eaten. complete

Date : Nil

Text, Nyāya Siddhānta Mānjari :

उों श्रीगणेशाय नमः ।

उों प्रणम्य परमात्मानं जानकीनाथशर्मणा ।

क्रियते युक्तिमुक्ताभिर्न्यायसिद्धांतमंजरी ।१।

It ends : तत्रैव किं मानमिति चेत् तत्प्रकारिका प्रवृत्तिरिति संक्षेपः ।

Colophon Text : इति श्री भट्टाचार्य चूडामणिकृता न्यायसिद्धांतमंजरी॥ शुभमस्तु सर्वजगताम् ।

Com. begins Tarkaprakāśa, :

उों श्रीगणेशाय नमः । उों संध्ययाः प्रणतिक्षणे गिरिजया सेव्यंसमालोकिते रोषंमानिनिमाकृथा....।

Com ends Tarkaprakāśa, :

तयोः शुक्तिरजतत्वयोः असंसर्गा ग्रहश्चेति स च दोषाधीन इति भावः ।

Colophon Com : इति न्यायसिद्धांतमंञ्चर्यस्तर्कप्रकाशान्तर्गत संक्षिप्तटीका श्री रस्तु ॥

193

I.M. No. 4915

Title : The Same

By : Bhaṭṭācārya Cūḍāmaṇi (Jānakīnātha Śarmā)

Substance : C.M.P.

Size : 18 cmX 8.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-31

Lines in a page : 7,8

Letters in a line : 27

Condition : Old, torn, damaged by worm-eaten, complete upto upamāna. incomplete only Śavda.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः। सरस्वत्यै नमः । रामाय नमः।
प्रणम्य परमात्मानं जानकीनाथशर्मणा ।
क्रियते युक्तिमुक्ताभिर्न्यायसिद्धांतमंजरी ।१।
इह किल निरिवललोकविमोक्षमुख्योपायं मननोपायमात्मनस्तत्वज्ञानमामनंति ।

It ends : किंचिद्धर्मविशिष्टेतद्वत्ताधीस्तत्सहकारिणी यदाच सत्यपिलघुधर्मे तदस्फुरणे गुरूधर्म विशिष्ट एव सादृश्यादि ज्ञानं जायते तदातदवछेदेनैव वाच्यताग्रहो जायते परंतु सभ्रमो गौरवेण बाधादिति संक्षेपः ।

Colophon : इति श्रीभट्टाचार्य चूडामणिकृतायां मंजर्यामुपमान परिछेदः ।

Beginning of Śavda F-31B : अथ शब्दो निरूप्यते ।....................तत्र ता.........।

194

I.M. No. 4919

Title : The Same

By : Jānakīnātha Cūḍāmaṇi

Substance : C.M.P.

Size : 22.5 cm X 9 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-10, 12-31

Lines in a page : 9,10,11,12

Letters in a line : 32

Condition : Old, torn, damp,Incomplete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणपतये नमः। श्रीभुवनेश्वर्यै नमः ।

प्रणम्य परमात्मानं जानकीनाथशर्मणा ।
क्रियते युक्तिमुक्ताभिर्न्यायसिद्धांतमंजरी ।१।
इह किल निरिवललोक विमोक्षमुख्योपायं मननोपायमात्मनस्तत्त्वज्ञानमामनन्ति ॥

It ends : तदाहु: । शक्यादन्येन रुपेण ज्ञातेभवति लक्षणेति । ननु प्रादेरेव प्रकर्षादौ न कथं शक्तिः कल्पते इति चेन्न अन्यलभ्यत्त्वादिति गृहाण । व्यतिसे(?) इत्यत्र तु लुप्तो धातुरेवार्थं प्रत्यापयति धातु लोपमजानतस्तत्रार्थ प्रत्ययाभावादिति............।

195

I.M. No. 4920

Title	:	न्यायसिद्धांतमंजरीप्रकाशः (Nyāyasiddhāntamañjarīprakāśaḥ)
By	:	Lougākṣi Bhāskara
Substance	:	C.M.P.
Size	:	21.5 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-15
Lines in a page	:	10,11
Letters in a line	:	21
Condition	:	Fair, torn, damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः ॥

[illegible]

लक्षणादयं ।

रमाधरानेत्र षडंघ्रिजुष्टं नमाम्यहं काय मनो वचोभिः ।

लौगाक्षिगोत्रसंभूत मुद्गलात्मजभास्करः ।
व्याख्याति बालबोधाय न्यायसिद्धांतमंजरीं ।

It ends : पृथिवी पदार्थस्य सप्तम्यर्थैवकारार्थयोरन्वयो व्युत्पत्ति वैचित्र्यात् । एवं चैत्रस्येदं धनं इत्यादौ चैत्रान्यस्वत्वाभाववत् चैत्रस्वत्ववदिदं धनं इ (?) एवकार संवलित वाक्ये प्रकृत्यर्थः । प्रत्ययार्थत्वेन एवकारार्थे न चान्वेति।

196

I.M. No. 4928

Title : न्यायसिद्धांतमंजरीदीपिका or तर्कप्रकाशः (Nyāyasiddhāntamañjarīdīpikā, also called Tarkaprakāśaḥ)

By : Śrīkaṇṭha

Substance : C.M.P.

Size : 29 cm× 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-31

Lines in a page : 9,10

Letters in a line : 43

Condition : Very old, torn, damp, worm-eaten, incomplete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । श्रीरस्तु ।
संध्यायाः प्रणतिक्षणे गिरिजया सेर्ष्यं समालोकिते
रोषं मानिनि मा कृथास्त्वदपरानान्यास्ति वंधा मम ।
किंतु त्वामहमानमामि मनसि ध्यात्वा तवैवाकृती
रित्थं हर्षितशैलराजतनया दृष्टः शिवः पातु नः ।१।

It ends Page 31 B : ......प्रत्यक्षत्वानंगीकारे गौरवात् वायुप्रत्यक्षतास्वीकार एवोचित इति वाच्यम् वायु प्रत्यक्षत्वानंगीकारे प्रकारांतरेण लाघवसंभवात् तथाहि परमा एवा....।

197

I.M. No. 4938

Title : न्यायसिद्धांतमंजरीप्रकाशः (प्रत्यक्ष अनुमानच)
(Nyāyasiddhāntamañjarīprakāśaḥ
(Pratyakṣa + Anumāna)

By : Lougākṣi Bhāskara

Substance : C.M.P.

Size : 23 cm X 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 16+32+23-28, 30-34, 37-51

Lines in a page : 9,11,12

Letters in a line : 27

Condition : Very old, damaged by worm eaten, incomplete at the beginning of Pratyakṣa Khaṇḍa.

Date : Nil

Pratyakṣa Khaṇḍa begins : 16 A ......मिति बोधः । मैत्रस्यैवायं भ्रातेत्यादौ मैत्रान्यभ्रातृत्व व्यवछेद बोधे लक्षणा वा, अन्यभ्रातृत्वादेरन्य संवंधत्वाभावेन तद्व्यवच्छेदस्यैव-कारशक्यत्वादित्याद्यूह्यं ॥

It ends Page 32B : तत्र ज्ञानक्रमस्यैव स्वीकारात् । मनसो अति लाघवेन वेगवशाच्छीघ्रमेव क्रमेण ज्ञानेद्रिंय संयोग संभवादिति दिक् । वेदांतिनस्तु । मनसः संकोच- विकासशालित्वात् ज्ञानानां यौगपद्यं चोपपद्यत इत्याहुः।

Colophon : इति न्यायसिद्धांतमंजरीप्रकाशे लौगाक्षि भास्कर विरचिते प्रत्यक्ष परिछेदः समाप्तः ।

Post Colophon : श्री रामाय नमः ।

Anumāna Khaṇḍa begins Page 23A : प्रत्यक्ष निरूपणानंतरं अवसरसंगत्यानुमान निरूपणं प्रतीजानीते । अथेति । प्रत्यक्षानंतरमनुमानोद्देशात्पुर्वं प्रत्यक्ष एव शिष्य

जिज्ञासा प्रवर्तते तन्निरूपणे न च तन्निवर्तने चावसर संगतेर्लाभः ।

It ends Page 51B : प्रतिज्ञादि पंचकं संशयो जिज्ञासा शक्य प्राप्तिः यत्कथायां प्रयोजनं संशय व्युदासश्चेति। पदवाक्यप्रमाणानां ज्ञानजननप्रयोजकत्वशक्य प्राप्तिः। उद्देश्यं तत्प्रयोजनं । संशय व्युदासस्तर्कः । एतत्सवमभियुक्तमतिव्याजेन निरस्यति । उक्तंचेति ।

Colophon : इति श्रीमन्महोपाध्याय लौगाक्षि भास्कर विरचिते न्यायसिद्धांतमंजरीप्रकाशेऽनुमान परिछेद प्रकाशः समाप्तः ।

Post Colophon : श्रीशेष गिरिणा लिखितं ॥

198

I.M. No. 9402

Title : न्यायसारसंग्रहः (Nyāyasārasaṁgrahaḥ)

By : Bhā Sarvajña?

Substance : C.M.P.

Size : 29 cm x 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 7 By Counting.

Lines in a page : 7

Letters in a line : 49

Condition : Old, torn, damp, incomplete.

Date : Nil

Text begins : ....न च तादृश निश्चयविषयस्य धर्मिणोवास्तवं साध्यादि तत्वमपि तंत्रं मानाभावात् किंच संदेहतावच्छेदकरूपस्य विशेषणत्वे व्यभिचारिणि रासभादौ महानसादिवृत्ति तादृशायामव्याप्तिः उपलक्षणत्वे साधारण्योत्तीर्ण तादृशायामतिव्याप्तिः....।

It ends : ....अर्थवशसंपन्नमेवोभय साधकत्वमुभय

सिद्ध्यनुकूल व्यात्यादिग्रहादित्यर्थः व्यतिरेकि तया वेति पाठे अर्थात् अर्थापत्ति विधयेति परमतेन........ पक्षधर्म्मतया ज्ञायमानो हेतुः साध्याभावव्यापकीभूताभावप्रतियोगित्वादीनामतिरिक्तत्वनिरासाच्च षडेव पदार्थाः ।

Colophon	:	इति श्रीन्यायसारसंग्रहः समाप्तः ॥
Post Colophon	:	धारासुर निवासिनो द्विजवर............ श्रीविश्वेवरः प्रीयते (प्रीतयं?) भवतु ॥

199

I.M. No. 613

Title	:	न्यायसूत्रम् (Nyāyasūtram)
By	:	Gotama Akṣapāda
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-13
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	44
Condition	:	Very old, torn, mouse-eaten, hazy, complete
Date	:	Saṁvat 1635
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । ओंनमो विनायंकाय। ओं सिद्धिः। प्रमाण प्रमेय संशय-प्रयोजन दृष्टांत सिद्धांतावयव तर्क्क निर्णयवाद जल्पवितंडा हेत्वाभास छल जाति निग्रहस्थानानां तत्तज्ञानान्निःश्रेयसाधि नमः।
It ends	:	सिद्धांतमभ्युपेत्या नियमात्कथा प्रसंगोपसिद्धांतः। हेत्वाभासाश्च यथोक्ताः ॥
Colophon	:	इति पंचमोध्यायः । न्यायसुत्राणि समाप्तानि ॥

Post Colophon : संवत् १६३५ समयेकार्त्तिकवदिपरिकेवारबुधकेशिन लिखितं केसोदासकायस्थ भट्टनागरे । शुभमस्तु ॥

200

I.M. No. 4

Title : The same

By : Gotama Akṣapāda

Substance : C.M.P.

Size : 32 cm X 10 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-16

Lines in a page : 6

Letters in a line : 28

Condition : Good, torn, complete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । प्रमाणप्रमेय संशयप्रयोजनदृष्टांत सिद्धांतावयव तर्क निर्णय वादजल्पवितंडा हेत्वाभासछलजाति निग्रहस्थानानां तत्वज्ञा-तान्निःश्रेयसाधिगमः ।

It ends : स्वपक्षलक्षणापेक्षोपपत्युपसंहारहेतुनिर्देशेपरपक्षदोषा भ्युपगमात् समानो दोषः इति न्यायसूत्रे पंचमाध्या-यस्याद्यमाह्निकं ।

Colophon : इति महामुनिगणमौलिमंडल श्रीमदक्षचरण प्रणीतं न्यायशास्त्रं समाप्तम् ।

Post Colophon : शुभमस्तु ॥ मंगलं चास्तु ॥ श्रीरस्तु । श्रीविश्वेश्वरो ज (य?) ति ॥

201

I.M. No. 575

Title : The same

By : Gotama

Substance : C.M.P.
Size : 21.5 cmX 11.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-12
Lines in a page : 5,7,8
Letters in a line : 24
Condition : Fair, torn, complete upto 3rd Chapter
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः । प्रमाणप्रमेयसंशयप्रयोजनदृष्टान्तसिद्धान्तावयव तर्क निर्णय......।
It ends : अणुश्यामता नित्यत्ववदेतत् स्यात् नाकृताभ्यागम प्रसङ्गात् ७८
Colophon : गौतमीये न्यायसूत्रे समाप्तश्चायं तृतीयोध्यायः।

202

I.M. No. 583

Title : न्यायसूत्रवृत्तिः
(Nyāyasūtravṛttiḥ)
By : Viśvanātha?
Substance : C.M.P.
Size : 20 cmX 10 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-6
Lines in a page : 7
Letters in a line : 27
Condition : Fair, torn, generally incorrect, Incomplete
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
नत्वा शङ्करचरणं शरणं दीनस्य दुर्गमे तरणं ।
सम्प्रति निरूपयामः पञ्चममध्यायमतिगहनं ॥

It ends : ......सन्दिग्धसाध्यकत्वस्यापादनं वर्ण्यसमा (?) तदयमर्थः पक्षवृत्तिहेतुर्हि गमकः पक्षश्च सन्दिग्ध-साध्यकस्तथा च........।

203

I.M. No. 10,351

Title : नायकरत्नम्
(Nāyakaratnam)

By : Rāmānujācārya

Substance : C.M.P.

Size : 25 cm× 11 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1, 2, 76-90

Lines in a page : 10

Letters in a line :

Condition : Very bad, fully damaged by worm- eaten. Stray leaves, incomplete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।

सम्यङ यांजन समेधितमस्तदोषमाम्नाय
संज्ञमनुशास्ति विशुद्ध चक्षुः ।
मानांतरानधिगतं खलु रत्न तत्वं तत्वातंरं
च पुरूषोत्तम संज्ञितं तत् ।१।

आम्नायांतिमसी मनि स्फुरति यः सद्भावना गोचरः
स्वे स्वे कर्मणि यः प्रशास्ति पुरूषं योग्याधिकार क्रमात्।

It ends P-90B : ......ननु....मपिनास्ति तर्हि प्राप्त्य भावादेवसुतरां तत्रानुद्य निषेधो नोपपद्यत इत्याशंक्या...... षे... त्याह येत्वित्वातस्माच्चतुर्थ सर्वपक्षः श्रेयानिति न गमयति। तस्मादिति....... तिन्याय गमेतिन्यागमो ग्रंथः।

Colophon : इति रामानुजाचार्य विरचिते न्यायरत्नमाला व्याख्याने नायकरत्ने विधिनिर्णयव्याख्यानं ॥

संप्रति षष्टाध्याय सर्वशत्क्यधिकरणे...................
तेषामेवेति । अयुक्तनाद्वात्ताभि.......................।

204

I.M. No. 52

Title	:	पक्षता (Pakṣatā)
By	:	Mahādeva
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27 cm× 9 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-12
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	55
Condition	:	Good, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । सांबं शिवं नमस्कृत्य महादेवः सतां मुदे । विचारयत्यनुमितौ पक्षता हेतुता स्फुटं ॥ तार्किकैः पक्षता सम्यक् लक्षिता यद्यपिस्फुटं । तथाप्यत्र चमत्कारः सतां व्यक्ती भविष्यति ॥
It ends	:	संयोगादिनिष्ट सांसर्गिक विषयतायां पर्वतत्व व्यापकत्वावछिन्नत्वमनिवेश्यावछेदकावछेदेनानुमिति समानाधिकरण्यमात्रावगाह्यनुमित्युभयं ।

205

I.M. No. 9254

Title	:	पक्षतापत्रिका (Pakṣatā Patrikā)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.

Size	:	16.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-7
Lines in a page	:	7
Letters in a line	:	22
Condition	:	Fair, torn, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। क्रमप्राप्तं जातिभङ्गं निरूपयति। साध्यदृष्टान्तयोः धर्म्म विकल्पादुभय साध्यत्वाच्चोत्कर्षापकर्ष वर्ण्यावर्ण्य विकल्प साध्यसमाः उत्कर्षेण सम उत्कर्ष सम एवमपकर्ष समोऽपि वर्ण्यावर्ण्य साध्येति..................।
It ends, P-7B	:	..........अन्यथा त्वयाऽपि दूषणे यो दृष्टान्तो कर्त्तव्यः सोऽपि न स्यात् एवमवर्ण्य समेऽपि व्याप्यतावच्छेद-कावच्छिन्नस्य दृष्टान्त दृष्टस्य पक्षे सत्त्वात्साध्य सिद्धिर्न तु दृष्टान्त वृत्ति यावद्धर्म्मावच्छिन्नस्य पक्षे सत्त्वं एवं विकल्प समेऽपि प्रकृत साध्य व्याप्यात् प्रकृत हेतोः साध्यसि.........।

206

I.M. No 9269

Title	:	पक्षता (Pakṣatā)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23.5 cm X 9 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	45-73,76-85
Lines in a page	:	10,11,12,15
Letters in a line	:	51
Condition	:	Fair, torn, damp, incomplete.

Date : Nil

Text begins : भावत्वेन तदुभयाभावस्य हेतुत्वं पक्षतापदवाच्यत्वं च तथा च सिद्धसाधनस्थले संशयोत्तर प्रत्यक्षस्थले च न क्वापि पक्षतेति नानुमितिरित्याहुः अत्र मिश्राः। एवं सति तृणादी-नामप्यन्योन्यत्वेन वह्नि जनकत्वापत्तो शक्तिवैजात्या-न्यतरकल्पना भज्येत ।.........

It ends : ......कर्म संयोगजन्यतावच्छेदक संयोगनिष्ठ वैजात्ययोः कर्म विभाग जन्यतावच्छेदक विभागनिष्ठ वैजात्ययोश्च संकर निरासः । श्रीरामो विजयतु । नन्वन्यतर-कर्मजोभय कर्मज कारणाकारण संयोगज भेदेन संयोगस्य त्रैविध्यं सर्वत्र सिद्धमेव विभागश्च कतिविध इति चेत् अत्र नैयायिकाः संयोगवद्विभागोपि ....

207

I.M. No 9671

Title : The Same

By : Jagadīśa Tarkālaṁkāra

Substance : C.M.P.

Size : 33 cm X 12.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 7-10

Lines in a page : 13

Letters in a line : 48

Condition : Old, torn, incomplete.

Date : Nil

Text begins 7A : न समूहालंबनेछाकालीन वह्नि वह्न्यभाववांश्चेति इत्यानाहार्य ज्ञानेऽसतिव्याप्तेरिति चेन्न तादृशाहार्य-भिन्नत्वस्य निवेशात् सार्वभौम(म?)ते सिषाधयि-षाविरह विशिष्टस्व क्षणाव्यवहितोत्तरक्षणोत्पत्ति-कानुमिति कभिन्ना या सिद्धिः..........।

It ends : ....इति वाच्यं तादृशस्थले सामानाधिकरण्येन

वह्न्यभावावगाहि महानसीयवह्न्यवगाहि महानसीय वह्निमान् पर्वतीय वह्नि सामान्याभाववान्नवेति संशय पर्वतत्वाद्यवच्छेदेन वह्नि साध्यकस्थले पर्वतो वह्निमान् वह्न्यभाववांश्च ॥

208

I.M. No 11,406

Title	:	The Same
By	:	Mathurānātha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	43 cmX 10 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	2-7
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	86
Condition	:	Old, torn, damp, incomplete
Date	:	Nil
Text begins 2A	:	....(अनु?) मितिकारणीभूत पक्षपद परिभाषा विषयतावच्छेदक धर्म्मस्यापक्षपद प्रवृत्ति निवृत्तित्वाभावेन पक्षतावच्छेदक पक्षयोः सत्वासत्वेपि क्षति विरहात् अनुमित्युद्देश्यत्वस्यैव पक्षपद प्रवृत्ति निमित्तत्वात्...।
It ends	:	पूनरूत्पाद वारणाय तत्त विशेष्यक तत्तत् प्रकारक प्रत्यक्षं प्रत्यपितद्विशेष्यक तत् प्रकारक सिद्धः सामान्यत प्रतिवन्धकत्व प्रसंगात् तत्रेष्टापत्तानामपीष्टापत्तेः सम्भवात् तादृश विषय विशेषानुमितौ पक्षताया हेतुत्वं सिद्धम्.......।

209

I.M. No 11,413

Title	:	The Same
By	:	Rudra Tarkavāgīśa

Substance : C.M.P.
Size : 44.5 cm× 10 cm
Character : Bengali (Nāgarī)
Folia : 1-21
Lines in a page : 9,10
Letters in a line : 95
Condition : Old, torn, damp, incomplete.
Date : Nil
Text begins : व्याप्यनन्त(र?)मित्यादि ग्रन्थसूचित संगतिं प्रकाशयति अनुमितीति अनुमिति स्वरूपं यदेकं कार्य्यं तदनुमूलत्वेत्यर्थः । अनुमूलत्वं प्रकृते परामर्शनिष्ठ हेतुताया विषयितयावच्छेदकत्वं.......।
It ends : ....यत् साध्यक व्यभिचार ग्रहोत्तरमेव यस्य तदन्य साध्यस्य विशिष्ट धीस्तत् साध्यहेतौ तादृश व्यभिचारस्य दोषत्वापत्तेश्च । केचित्तु तदन्वितं हेत्वन्वित निरूपकत्वं प्रथमार्थ इत्याहुः तन्नमेयत्व व्यभिचारि घटत्ववानित्यादौगत्यभावात् प्रत्ये..................।

210

I.M. No 2812

Title : पक्षतादीधिति टिप्पणी
(Pakṣatādīdhiti Ṭippaṇī)
By : Jagadīśa Tarkālaṁkāra
Substance : C.M.P.
Size : 31.5 cm× 10 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-37
Lines in a page : 10,11
Letters in a line : 52
Condition : Fair, torn, incomplete.
Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु। अनुमिति लक्षणेति। अनुमितिस्वरूपैककार्येत्यर्थः । व्याप्तिज्ञानजन्याया अनुमिते:किमन्यत्कारणमिति जिज्ञासैव पक्षता निरूपणादितिभावः। अत्रानुकूलत्वं जनक जनकतावच्छेदकसाधारणं प्रयोजकत्वमात्रं तेन व्याप्तेरनुमित्यहेतुत्वेपि न क्षतिः।

It ends : यदपि सिद्धेरनुमित्यविरोधित्वे पर्वतो वह्निव्याप्यवानित्यनुमिति साक्षात्कारो न स्यात् । तस्या एव भिन्नविषयकानुमिति सामग्रीत्वेन प्रत्यक्षविरोधित्वात्तदपि तुच्छं । पर्वतो वह्निमान वह्निव्याप्यवांश्चेत्याद्यनुमितेरिवोक्तानुमितेरपि असाक्षात्कारेपीष्टापत्तौ क्षति विरहादित्यास्तां विस्तरः ।

Colophon : इति जगदीशतर्कालंकार विरचिता पक्षता दि (दी?) धिति टिप्पणी समाप्ता ॥

Post Colophon : लक्षणेति...पक्षोभय वैशिष्ट्यावगाहि निश्चयत्वावच्छिन्न...।

211

I.M. No 455

Title : पक्षतायाहेतुत्व निरूपणम्
(Pakṣatāyā Hetutva Nirūpaṇam)

By : Mahādeva

Substance : C.M.P.

Size : 30.5 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-22

Lines in a page : 9

Letters in a line : 43

Condition : Fair, torn, mouse-eaten, complete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।

साबं शिवं नमस्कृत्य महादेवः सतां मुदे ।
विचारयत्यनुमितौ पक्षताहेतुता स्फुटं ॥

It ends : प्रकारतादीनामेव तादृशप्रतिवध्य प्रतिबंधकभावा-
वच्छेदकत्वादिति दिक् ॥

212

I.M. No 15

Title : पदवाक्यप्रमाणरत्नाकरविवरणम् ।
(Padavākyapramāṇaratnākaravivaraṇam)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 25.5 cmX 11 cm

Character : Nāgarī

Folia : 2-33

Lines in a page : 9-11

Letters in a line : 44

Condition : Good, incomplete

Date : Nil

Text begins 2A : .....स्थित्युत्पत्तियौगपद्यम व्यवधानेन पौर्वापर्यं वा समुदितत्वमित्यपि सम्भवति।

It ends P 33b : ....प्रातिपदिकार्थे वर्त्तमानाविभक्तिरपि भेदाभावत्व
बिशिष्टे स्वार्थे प्रकृत्यर्थस्याधाराधेयभावमेवावगाह
तेनाभेदमभिन्नयोरप्यभावत्वेनात्माश्रयस्या करे स्वह-
स्तितत्वादिति, प्राहुस्तदग्रे विवेचयिष्यामः ।

Colophon : इत्यभेदान्वयविवरण प्रकरणम् ।

213

I.M. No 290

Title : पदार्थखंडन टिप्पणी
(Padārtha Khaṇḍana Ṭippaṇī)

By : Raghudeva Bhaṭṭācārya.

Substance	:	C.M.P.
Size	:	28 cmX 9.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-34
Lines in a page	:	10,11
Letters in a line	:	49
Condition	:	Old, torn, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins 2A	:	...भावापत्तेः ननु दिक्कालयोरनतिरिक्तत्वाभ्युपगमे पूर्वस्यां घट इत्याद्यनुगत प्रतीत्यनुपपत्तिः.........।
It ends	:	दैवा(य?)त्तेन भवेद्यदीह सहसा प्रौढ़ापवादो मम क्षंतव्यः कृतिभिः श्रुतो यदि भवेद्पक्षानुरुपोवलिः ।
Colophon	:	इति रघुदेव भट्टाचार्य विरचितं पदार्थखडंन टिप्पणी समाप्तिमगमदिति ।

214

I.M. No 4918

Title	:	**पदार्थतत्वविवेचनम्** (Padārthatattvavivecanam)
By	:	Bhaṭṭācārya Śiromaṇi
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cmX 9.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-4&6
Lines in a page	:	8,9
Letters in a line	:	43
Condition	:	Fair, torn, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीरामाय नमः ।

ॐ नमः सर्वभूतानि विष्टभ्य परितिष्ठते ।
अखण्डानंदबोधाय पूर्णाय परमात्मने ॥

अथ पदार्थतत्वं निरूप्यते । तत्र दिक्कालौनेश्वरा-
दितिरिच्येते मानाभावात् ।

It ends : अर्था निरूक्ताः सिद्धांत विरोधेनैव पण्डिताः ।
विना विचारं न त्याज्या विचारयत यत्नतः ॥
सर्वशास्त्रार्थ तत्वज्ञान्नत्वा नत्वा लवादृशान् ।
इदं याचे मदुक्तानि विचारयत सादरं ॥
नीतिरेषा न दोषाय सेविता (चोदिता?) पूर्वपण्डितैः।
यन्निजोक्ति विचाराय याचते विदुषोपरान् ॥

Colophon : इति भट्टाचार्य शिरोमणिविरचितं पदार्थतत्वविवेचनं
संपूर्णं ।

215

I.M. No 51

Title : पदार्थविवेचनम्
(Padārthavivecanam)

By : Lakṣmīpati, son of Viśvarūpa

Substance : C.M.P.

Size : 28 cm X 11 cm

Character : Nāgarī

Folia : 2-83

Lines in a page : 11,12,13

Letters in a line : 44

Condition : Old, damp, worm-eaten, incomplete

Date : Nil

Text begins : अन्यथा विद्यमान परिपंथि प्रहारक भूपालस्याप्यनुत्पन्न
परिपंथिप्रहंतृत्वस्यात् । ननु मंगलस्यविघ्नध्वंसज(न)
त ने नैवोपक्षीणत्वान्नसमाप्तिं प्रति हेतु ते (रि?) ति
चेन्न...।

It ends : विद्याललामसंपन्नो विद्यापतिरभूत्परः ॥
लक्ष्मीपतिश्चतुर्थस्तु तस्य या नयमल्लिका ॥
विदुषां चित्त कमले भ्रमरी वास्तु साशुभा ॥

Colophon	:	श्रीनारायण प्रसादादासवर श्रीनारायनात्मजे श्री जयदेव तदात्मजे श्री विश्वरूपतदात्मज लक्ष्मीपति विरचितं पदार्थ विवेचनं संपूर्ण॥ शुभमस्तु॥ श्रीः ॥ श्रीः॥

216

I.M. No 9664

Title	:	**परामर्शविचारः** (Parāmarśa Vicāraḥ)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	33.5 cm× 13.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-32
Lines in a page	:	11
Letters in a line	:	53
Condition	:	Damp, damaged by worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । श्री सूर्यगणेशमहालक्ष्मि शिव विष्णुभ्यो नमः । अनुमिति परामर्शयोः सामान्यतोऽनुमिति परामर्शत्वाभ्यां कार्यकारणभावः । परामर्शत्वं च जाति विशेषः । न तु व्याप्ति विशिष्ट परामर्शत्वं अतोव्याप्त्यादेः साध्यादिभेदे नानुगमेपि न क्षतिः ।
It ends P32 B	:	.........यत्तु पक्ष विशेषणक परामर्शात्पक्ष विशेषणकैवानुमितिरूत्पद्यते जनक ज्ञाने विशेषणतयान्यस्य फलीभूत ज्ञानेपि उपसर्जन तयैवभानात् कार्य वैचित्र्याद्व्याप्य पक्षत्वे.......।

217

I.M. No 9672

Title : The Same

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 33 cm× 13 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-12, 17-20

Lines in a page : 11

Letters in a line : 49

Condition : Fully damaged by worm-eaten, pages brittle, incomplete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः। श्रीसूर्य गणेश महालक्ष्मि शिव विष्णुभ्यो नमः। श्री गुरूचरण युगलं स्मरामि। वह्निव्याप्य धूमवान्पर्वत इत्यादि ×ह्विह्नि व्याप्यधूमवान्पर्वतो वह्निमानित्याद्यनुमिति नाम इत्याचार्याः तेषामयमाशयः तथाविध परामर्शात्तादृशानुमित्यत...।

It ends : ....अत्राहुः । सत्तात्वस्य सदितरावृत्तित्वस्या प्रसिद्धतया सकलसद्वृत्तित्वांशस्यैव सत्तात्वस्वरूपत्तमदितरावृत्तित्वांश निवेशेन द्रव्यत्वत्वाद्यपेक्षया लाघवं इति अत्रेदं चिंतयते द्रवं (व्यं?) इत्याकारकज्ञानीय प्रकारताया एव लाघवेन प्रतियोगितावच्छेदकत्वस्य प्रागुपदर्शितत्वात्तदवछिन्नाभावाप्रसिद्धिस्तदवस्थैवेति सुधीभिर्भाव्यं ॥

218

I.M. No 192

Title : प्रत्यक्षदीधिति परीक्षा (Pratyakṣa Dīdhiti Parīkṣā)

By : Rudra Bhaṭṭācārya, son of Vidyānivāsa Bhaṭṭācārya

Substance : C.M.P.
Size : 25 cm× 11 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-92
Lines in a page : 11,12
Letters in a line : 40
Condition : Good, worm-eaten, complete
Date : Saṁvat 1767
Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
अनिर्वाच्यगुण ग्राममान नाशे (त्र?) कामदं ॥
विरापविन्मयं(?) धामधृतश्यामनु(मु?) पास्महे ॥
It ends : कारणबाधादेव हि तत्र ज्ञानद्वयमभ्युपेतं । तन्निरासे च ताद (दृ?) शानु व्यवसायात्वम प्रसिद्धिरित्यर्थः। श्रीसदाशिवाय नमः ॥
Colophon : इति श्रीमहामहोपाध्याय श्रीविद्यानिवास भट्टाचार्यात्मज श्रीरूद्र भट्टाचार्य विरचिता प्रत्यक्षदि (धीः) ति (दीधिति?) परीक्षा समाप्ता ॥
Post Colophon : संवत् १७६७ श्री ।

219

I.M. No 413

Title : प्रत्यक्षालोकसारमंजरी
(Pratyakṣālokasāramañjarī)
By : Bhavānanda Siddhānta Vāgīśa Bhaṭṭācārya
Substance : C.M.P.
Size : 28 cm× 12 cm
Character : Nāgarī
Folia : 62-224
Lines in a page : 12
Letters in a line : 58

Condition : torn, worm-eaten, incomplete, folia 1-61 missing

Date : Saṁvat 1804

Text begins 62A : .....(स?) मूहालंबनोत्तरतृतीयक्षणे अयं घट इत्यंशे प्रमा न वेति संशयमादाय प्रमात्वे हेतुरस्ति न तुभयाभाव...।

It ends : मयि न व्यधियाकृति मदीयां बिबुधानैव सुधाऽव-मानयंतु नहि जातु विहातुमुत्सहंते प्रतिपच्चंद्रमसो रूचिचकोराः ।

220

I.M. No 4922

Title : प्रत्यक्षलक्षणप्रकाशः (Pratyakṣalakṣaṇaprakāśaḥ)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 26 cm X 10 cm

Character : Nāgarī

Folia : 115-184 & 188-195

Lines in a page : 9

Letters in a line : 44

Condition : Old, torn, worm-eaten, incomplete

Date : Nil

Text begins : ××××पौनरूक्त्यपरीहारादिति । भावः । ननु तत्रेति। सप्तम्या अधिकरणत्वमर्थः । तच्चानुभवं प्रतिप्रकारं प्रतिकं वा नाद्यः घटादेरनु-भवानुधिकरणत्वात् नान्त्यः गगने(ग?) गनत्वमित्यवृत्तिप्रकारक प्रमायामव्याप्तेः...।

It ends : प्रतियोग्य सहचरानुपलब्धि प्रतियोगि सहचरानु-पलब्धित्वाभ्यां विशेषाभ्यां सैव प्रसायों (?) भ्रमे च कारणमिति । आचार्याय योग्यानुपलब्धिस्तु यथा श्रुता

इंद्रिय सन्निकर्षादेः संयोग्यादेश्च प्रतियोग्यव्याप्यतया घटाभाव संयोगिनाश जन्यसंयो ×××××

221

I.M. No 4940

Title	:	प्रत्यक्षालोकः (Pratyakṣālokaḥ)
By	:	Jayadeva
Substance	:	C.M.P.
Size	:	22 cmX 9 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	30
Condition	:	Old, torn, damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	ॐनमोगणेशाय । भद्रकाल्यै नमः। वक्त्राणि पंच कुचयोः प्रतिर्विवितानि, दृष्ट्वा दशानन समागमनभ्रमेण। भूयोऽपि शैलपरिवृत्तिभयेन, गाटमालिंगितो गिरिजया गिरिशः पुनातु। अधीत्य जयदेवेन हरि मिश्रात् पितृव्यतः । तत्त्वचिंतामणेरित्थमालोकोऽयं प्रकाश्यते ॥२॥
It ends	:	अत्र यद्यपि कारणता शरीरप्रविष्ट व्याप्तेरन्वयव्याप्तितया न व्यतिरेक सहचारापेक्षावश्यकी तथापि सति.....।

222

I.M. No 10,226

Title	:	प्रत्यक्षपरिछेदः (Pratyakṣaparichhedaḥ)
By	:	Cintāmaṇi?

Substance	: C.M.P.
Size	: 24.5 cmX 10.5 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 2-32
Lines in a page	: 9,10
Letters in a line	: 37
Condition	: Torn, damp, incomplete.
Date	: Nil
Text begins	: व्यतिरेके हेतोस्तत्रसत्व शंकया व्यभिचार शंकाग्रस्ततयाप्यन्वयोप्यकिंचित्कर इति तच्छंका निवृत्यर्थं व्यतिरेकापेक्षाप्यस्तीति द्वयमुपात्तं । वस्तुतोनान्वयगम्या न व्यतिरेकगम्येति साध्यद्वयं ।.......।
It ends P-32B	: ....तथा च विशेष्यावृत्यप्रकारक ज्ञानमेव ततः स्मृत्वानुमीयतां, न च विशिष्टस्य स्मरणेपि तल्लिंगपक्ष-धर्मतानवगमः घटत्वसमानाधिकरणघटत्वप्रकारक ज्ञानतान्वस्य लिंगस्य ग्रह सं.........।

223

I.M. No 6764

Title	: **प्रत्यक्षशिरोमणि टीका** (Pratyakṣaśiromaṇi Ṭīkā)
By	: Unknown
Substance	: C.M.P.
Size	: 24 cmX 11.5 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 1-3
Lines in a page	: 16, 17
Letters in a line	: 53
Condition	: Fair, torn, worm-eaten, incomplete.
Date	: Nil
Text begins	: श्रीगणेशाय नमः।

गिरमित्यादि ॥ अत्रत्ताप्रत्यय द्वयेन तादृश निधान विधानानंतर्यलाभात् स्वीय दीधिति वृत्ति निर्माणकाले तदसत्वस्य सूचनेन सिद्धांतानुरोधेन गुरूवचनमनुसृत्येदं निर्मितमिति स्वीयग्रंथस्य प्रकर्षातिशयः सूचितः।

It ends : ज्ञान व्यक्ति भेदानां ग्राह्यं प्रामाण्याश्रयीभूत तत्तद्धट ज्ञानादिरूपाणां । अन्यथा ज्ञानभेदेन प्रामाण्यभेदे पट ज्ञान ग्राहकसामग्री जन्यग्रह विषयत्वस्य तत्तत्प्रामाण्ये वाधापत्तिरिति भावः । तत्र तत्तद्धटज्ञानादिरूपे घट ज्ञान व्यक्तिभेदे घटत्ववति घट प्रकारकत्वाभेदे तादूप्येण तस्येव पक्षत्व............।

224

I.M. No 2930

Title : प्रत्यक्षालोक टीका (Pratyakṣāloka Ṭīkā)

By : Mathurānātha

Substance : C.M.P.

Size : 26.5 cm X 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-369 & 5-59

Lines in a page : 7,12

Letters in a line : 61

Condition : Fair, torn, worm-eaten, some pages wanted, incomplete.

Date : Nil

Text begins : ओंनमोगणेशाय ॥
नत्वा शंकरचरणभवानी परिसेवितः ।
विशदीकृत्य दृश्यंते प्रत्यक्षालोक फक्किकाः ॥
निर्विघ्न प्रारिप्सित ग्रंथ समाप्तिकामनयाकृतं स्तुतिपूर्वकं शिव प्रार्थनरूपं मंगलं शिष्य शिक्षायै आदौ निवध्नाति वक्ष्यमाणीति ।

It ends, 369 B : तत् सत्तन्निष्ठ धर्मिक तद्विषयकत्वावछेदेन तन्निष्ठ धर्मिता तद्विषयकत्वरेवाभावश्यं(?) विरक्षणायं अन्यथावक्षमाणे दोषस्य दुर्वारत्वापत्ते: तथा पदं न रजतत्वमितिज्ञानस्य इदं त्वावछिन्न शुक्तिनिष्ठ धर्मितां विषयकत्वा....।

Beginning of Page 5A: शुक्तिनिष्ठ प्रवृत्तेश्नयज्ञ(?)नक ज्ञान तद्वा शुक्तिनिष्ठ प्रवृत्तेर्जनक.......।

It ends, Page 59B : प्रथमोपस्थितेति । यद्यपि चक्षु: संयोगावछिन्न विषयालोक संयोगत्वेन कारणतायां कारणतावछेदकस्यातीन्द्रिय तया कथं प्रत्यक्षगम्यतया प्रथमोपस्थितत्वे तथापि कारणव्यक्ते: प्रथमोपस्थितत्वादवछेदकत्वे......।

225

I.M. No 4933

Title : प्रमाणादिपदार्थप्रकाश:
(Pramāṇādi Padārtha Prakāsaḥ)

By : Lougākṣi Bhāskara

Substance : C.M.P.

Size : 21.5 cm X 10 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-3, 8-14

Lines in a page : 9,10

Letters in a line : 30

Condition : Fair, torn, incomplete.

Date : Nil

Text begins : श्रीनृसिंहाय नम: ।

वासुदेवं रमाकांतं नत्वा लौगाक्षि भास्कर: ।
प्रमाणादि पदार्थानां प्रकाशं कुरूते नवं ।१।

प्रमाण प्रमेय संशय प्रयोजन दृष्टांत सिद्धांतावयव तर्कनिर्णय वादजल्प वितंडा हेत्वाभास छल जाति

निग्रहस्थानानां तत्वज्ञानान्निश्रेयसाधिगम इति न्यायस्यादिमं सूत्रं ।

It ends : कथायां पराजयहेतुर्निग्रहस्थानं ॥ तच्चाप सिद्धांतार्थांतरा प्रतिभादि भेदेन बहुविधं । सिद्धांत विरूद्धोपसिद्धांतः । प्रकृतानुपयोगि वचनमर्थांतरं । उत्तरास्फुर्त्तिर प्रतिभात्तपरोक्षस्य प्रतिकूलस्य स्वीकारोमतानुज्ञेत्यादि ।

Colophon : इति श्रीमन्महोपाध्याय लौगाक्षि कूलसंभूतकावींद्र रूद्रभट्टात्मका (त्?) विद्वन्मुद्गलभट्टसूनुनाभास्करेण विरचितः प्रमाणादि पदार्थ प्रकाशः समाप्तः ।

Post Colophon : श्रीनृसिंहार्पणमस्तु ग्रंथ संख्या २७५।

226

I.M. No 9263

Title : **प्रतिवंधकप्रतिबध्यताविवेकः**
(Prativandhaka Prativadhyätā Vivekaḥ)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 24 cmX 8.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-11

Lines in a page : 14-15

Letters in a line : 52

Condition : Fair, torn, damp, Complete.

Date : Nil

Text begins : ॐ नमो विघ्नावली विध्वंसक वक्ततुंडाय।
ननु विपरीतज्ञानविशिष्ट व्युद्धयोः केनरूपेण प्रतिवध्य प्रतिबंधकभाव इति चेत् अत्र सांप्रदायिकाः अगृहीता-प्रामाण्यक तद्धर्मितावच्छेद(क) कं तद्धर्मावच्छिन्नाभाव निश्चयत्वेन प्रतिबंधकता.......।

It ends : ....एवं रूपेण प्रतिवध्य प्रतिबंधकभावे विशिष्टाधिकरणक वैशिष्ट्यबुद्धिं प्रति विशेष्यतावच्छेदक प्रकारक निश्चयस्य प्राचीन न(?) भ्रम संशयौ प्रतिधर्मितावच्छेदक प्रकारक धर्मि निश्चयस्य कारणत्व विलोपायत्त्य (?) वाध तद्व्याप्यादि बुद्धीनां प्रातिस्विकरूपेण प्रतिबंधकत्वस्यैव युक्तत्वादिति संक्षेपः ।

Colophon : विपरीत ज्ञानादि विशिष्ट बुद्ध्योः प्रतिबंधक प्रतिबध्यतावच्छेदक धर्म विवेकः ।

Post Colophon : श्री श्री, श्रीनारायणाय नमः ।

227

I.M. No 11,412

Title : प्रमाप्रकरणम्
(Pramā Prakaraṇam)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 44cm X 10 cm

Character : Bengali (Nāgarī)

Folia : 1-6

Lines in a page : 8

Letters in a line : 79

Condition : Old, torn, damp, incomplete.

Date : Nil

Text begins : ॐनमो गणेशाय । प्रत्यक्षानुमित्युपमिति शाब्दभेदेन प्रमाचतुर्भिधा । तत्रेन्द्रिय सन्निकर्षजन्यं ज्ञानं प्रत्यक्षं जन्यता विषयता प्रत्यासत्यवच्छिन्नाग्राह्या। तेन जन्यज्ञानमात्रस्यैव सा (आ?) त्मनः संयोग-जन्यत्वेपि नातिव्याप्तिः ।

It ends : न च गोत्व चाक्षुषत्वावच्छिन्नं प्रतिसास्नादि चाक्षुषत्वेनैव हेतुत्वं 1 अत्वत एव सास्नानवच्छिन्न

सन्निकर्षादिवशद्गोत्व प्रत्यक्षवारण सम्भवात् इति किं तादृश गुरुधर्म्मावच्छिन्न सन्निकर्ष...............

228

I.M. No 10,568

Title	: प्रामाण्यवादः (Prāmāṇyavādaḥ)
By	: Gadādhara
Substance	: C.M.P.
Size	: 32.5 cm X 12.5 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 1-49
Lines in a page	: 11
Letters in a line	: 56
Condition	: Old, torn, damp, worm-eaten, incomplete
Date	: Nil
Text begins	: दीधितिकृतस्तु अन्योन्याभावादि गर्भव्याप्ति बुद्धौ अत्यंताभावादि गर्भव्यभिचार धियो विरोधित्वम् स्वीकुंर्वतो मणिमंत्रादिवत् व्यभिचारज्ञानस्य प्रतिवंधकत्वं नानुमन्यते......।
It ends	: ....धर्मत्वं धर्मित्वं च तच(?) तयोरपि विशिष्ट बुद्धि विषयतयाऽनुमतमितिर्न समवाय पक्ष(क्षे?) वक्ष्यमाण दोषावसर इति भावः। तस्य समवायस्य अनभ्युपगमादित्यनेनान्वयः तदिन्द्रियकत्वस्यानभ्युप गमादिति तथा च तद व..............।

229

I.M. No 11,394

Title	: प्रामाण्यवाद आकांक्षा च (Prāmāṇyavāda + Ākāṅkṣā)
By	: Mathurānātha

Substance : C.M.P.

Size : 45 cm X 10 cm

Character : Bengali (Nāgarī)

Folia : 10-53B, 53B-71B

Lines in a page : 8

Letters in a line : 94

Condition : Very old, torn, damp, 1st part incomplete and 2nd part complete.

Date : Nil

Text Begins : निश्चयस्यतादृशहेतौ पक्षप्रकारक निश्चयस्येति यावत, अजनकत्वात् जनकत्वासम्भवात् तथाचानायत्या कारणीभूतज्ञानाविरोधिनोपि तादृशभेदज्ञानस्य प्रतिबंधकत्वमास्थीयते इति भावः ।

It ends, Prāmāṇyavāda P, 53B : .....आकांक्षाद्यभाववत्तया निश्चिते संसर्गज्ञानाजनकत्वात् शाब्दबोधाजनकत्वात् आकांक्षादिकं आकांक्षादिज्ञानं आदिपदात् योग्यतासत्तिपरिग्रहः ॥

Colophon : इति शब्दपरिच्छेदरहस्ये प्रामाण्यवादरहस्यम् ।

Beginning Ākaṇksa, P-53B : प्रसंगादाकांक्षां निरूपयितुं पृच्छति अथकेति, आकांक्षादिकं सहकारीति यदुक्तं तत्राकांक्षाकेत्यर्थः । अविनाभाव इति तत् पदार्थेन विना.........।

It ends, Ākaṇksa, P-71B : घट पदवदनुभा(भ?)वादि निश्चयत्वरहितं यत्तदन्यान्यत्वेनेवनाभवाद्धेतुत्वौचित्यात वृत्या घटकर्म्मत्वाद्युपस्थितेर्व्याप्यत्वाच्च नाति प्रसंगशंकापीतिदिक्॥

Colophon : इति शब्दपरिच्छेदरहस्ये आकांक्षाग्रंथ रहस्यं ॥

230

I.M. No 57

Title : बाधबुद्धिवादः (Bādhabuddhi Vādaḥ)

By : Unknown

Substance	:	C.M.P.
Size	:	25.5 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-18
Lines in a page	:	11,13
Letters in a line	:	40
Condition	:	Good, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । ॐ ॥ तद्धर्मावच्छिन्न विशेष्यताक तद भाववत्तानिर्णयकाले तद्धर्मावच्छिन्नवि-शेष्यताक तद्विशिष्टबुद्धेरनुदयात्....।
It ends	:	.....तत्र च तादृश निर्णय-विशिष्टत्व-निवेशस्या-वश्यकतया प्रयोजनाभावेनानुमिति.....।

231

I.M. No 296

Title	:	बौद्धाधिकार (बौद्धधिकार?) टिप्पणी (Bouddhādhikāra (Bouddhadhikkāra?) Ṭippaṇī)
By	:	Śiromaṇi Bhaṭṭa (Raghunātha)
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	90-133
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	40
Condition	:	Old, torn, mouse-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	ष्य(?) ग्रहानाक्रांतस्तत्कार्य्यमर्जयति क्वचिदा (द) प्रामाण्य शंकोत्सारकत्वेन प्रामाण्य निश्चय उपयुज्यते न तु तेन...।
It ends	:	निर्वाणमपवर्गः स्वयं भोगेनाह यत् क्षयात् हित्येके ।

		तस्यानिर्वाणं स्वयं काल-विशेष-सहितात्तत एवेत्यर्थ इत्यन्वयः ।
Colophon	:	इति शिरोमणि भट्ट विरचिता बौद्धाधिकार (धिकार?) टिप्पणी संपूर्णा ॥

232

I.M. No 193

Title	:	(तत्त्वचिन्तामणि दीधिति) भवानंदी टीका (Tattvacintāmaṇi Dīdhiti) Bhavānandī Ṭīkā)
By	:	Bhavānanda Siddhānta Vāgīśa Bhaṭṭācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26.5 cmX 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-157
Lines in a page	:	11,12,13,14
Letters in a line	:	50
Condition	:	Good, worm-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । नमस्कृत्य गुरून्सारं निगूढंमणि दीधितौ । श्रीभवानंदं सिद्धांतवागीशेन प्रकाश्यते ।
It ends, 157B	:	तथा च सामान्यलक्षणाव्यवस्थापयितुस्तावकीय ज्ञान विषयो घटो न वापरस्तादृश घट ज्ञांनवान्नवेति संशयो न तद्विशेष दर्शन सत्वात् ॥ अतएव पूर्व पक्षे...।

233

I.M. No 140

Title	:	भवानंदी टीका (अनुमान......... हेत्वाभाष) (Bhavānandī Ṭīkā (Anumāna.... Hetvābhāsa)

By	:	Bhavānanda.
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-413
Lines in a page	:	9,11,12
Letters in a line	:	38
Condition	:	Good,worm-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	त्वं प्रतिपादयंतीति विशेषणस्यानंद स्यापि नित्यत्वं प्रतिपादयति। तथा च श्रुतिबलात्सिद्धे र्नित्यसुखे सुखत्वावांतर जातिरेव पुण्य जन्यतावछेदकत्वेन कल्प्यते इत्याशयः ॥
It ends P-413	:	.....अत्र वदंति साधारण्यादिकं साध्याभावव-द्वृत्तित्वादिरूपं हेत्वमिश्रितमेव प्रकृते वक्तव्यम् तदभावस्यैव प्रकृतपक्षे प्रवेशात् तथा च वह्नि व्यभिचाराभावाभाववत् प्रमेयत्वावान् पर्वतो वह्निमान.......।

234

I.M. No 415

Title	:	भवानंदी व्याख्या (Bhavānandī Vyākhyā)
By	:	Dinakara
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-89
Lines in a page	:	10,11
Letters in a line	:	35
Condition	:	torn, worm-eaten, incomplete

Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । प्रद्योतन स्तिमिरवारण वारणाय संचारयन्ति ।
It ends	:	घटत्व पटत्वोभय विशिष्टस्या प्रसिद्ध्या घटत्व पटत्वोभय विशिष्टवदिति बुद्धेश्वालोकत्वाद्घट पटोभ......। The original text is Anumāna cintāmaṇi, by Gaṅgeśa which is commented on. *Com, By* : Bhavānanda. The present text is vyākhyā *.Com, By* : Dinakara.

235

I.M. No 1428

Title	:	भामती (Bhāmatī)
By	:	Vācaspati Miśra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	28 cmX 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-114, with some stray leaves.
Lines in a page	:	8, 9
Letters in a line	:	42
Condition	:	Very old, torn, brittle, damaged by damp & worm-eaten. Pages wanted, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	.........सचायमाकीट पतंगेभ्य आचदेवर्षिभ्यः प्राणभृन्मात्रस्येदंकारास्पदे (हे?) भ्यो देहेंद्रियमनो बुद्धि विषयेभ्यो विवेकेनाहमित्यसंदिग्धा विपर्यास्ता....।

It ends, : ....फलोत्पादनायानित्यत्वं सर्वसाधारणत्वमिति मन्यमाना भाष्यकारीयमधिकरणं दूषयां....तेभ्यो व्यवहारिक्यामीशिश्रीशितव्य विभागावस्थायामिति भाष्यं व्यावक्षीत ॥

Colophon : इति श्री वाचस्पतिमिश्रविरचिते शारीरकभगवत्पादभाष्यविभागे भामत्यां तृतीयस्याध्यायस्य द्वितीयः पादः । समाप्तः ।

236

I.M. No 676

Title : भाषापरिच्छेदः (कारिका)
(Bhāṣāparicchedaḥ (Kārikā))

By : Viśvanātha Nyāya Pañcānana

Substance : C.M.P.

Size : 21 cmX 11 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-15

Lines in a page : 9

Letters in a line : 27

Condition : Fair, torn, worm-eaten, complete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । श्रीशौ नौमि ।
नूतन जलधररुचये गोपवधूटीदुकूलचोराय ।
तस्मै कृष्णाय नमः संसारमहीरुहस्य बीजाय ॥

It ends fol 15B : तदेवौषधमित्यादौ सजातीये तु दर्शनात् ॥

Colophon : इति श्रीमहोपाध्याय श्रीविश्वनाथ सिद्धांत पंचानन भट्टाचार्य विरचिते परि(?)भाषापरिच्छेदः समाप्तः ॥ शुभंभवतु ॥

Post Colophon : सिद्धं साध्यं फलनेति प्रवृत्तिर्विषयस्त्रिधा ...... हस्तौरिक्षधमुः(नु?) सृणि शुभशरंपाशंमुदाबिभ्रती श्रीचक्रस्थित स्कंदरी च जगतो आधार शक्तिंस्मरे ।

237

I.M. No 1542

Title	: The Same
By	: Viśvanātha Nyāyapañcānana
Substance	: C.M.P.
Size	: 24 cm X 9.5 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 1-14
Lines in a page	: 7,8
Letters in a line	: 36
Condition	: Fair, torn, worm-eaten, complete
Date	: Nil
Text begins	: श्रीगणेशाय नमः । नूतन जलधररूचये गोपवधूटीदुकूल चौराय । तस्मै नमः कृष्णाय संसारमहीरुहस्य वीजाय ।१। द्रव्यं गुणास्तथा कर्मसामान्यं सविशेषकं । समवायस्तथाऽभावाः पदार्थाः सप्तकीर्त्तिताः।२॥
It ends	: कदम्व गोलकन्यायादुत्पत्तिः कस्यचिन्मते । उत्पन्नः खो (क?) विनष्टः क इति बुद्धेरनित्यता ।१६७। सोऽयङ्क इति बुद्धिस्तु साजात्यमवलम्वते । तदेवौषधमित्यादौ सजातीयेऽपि दर्शनात् ।१६८।
Colophon	: इति श्रीभट्टाचार्य विरचितोऽयं भाषा (परि?) छेदो (मुक्तावली कारिका?) समाप्ता ।
Post Colophon	: श्री ।

238

I.M. No 3610

Title	: The Same
By	: Viśvanātha Siddhāntapañcānana
Substance	: C.M.P.
Size	: 23.5 cm X 10.5 cm

Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-10
Lines in a page	:	8,10
Letters in a line	:	38
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten, complete
Date	:	Saṁvat 1838
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । नूतन जलधररूचये गोपवधूटीदुकूल चौराय । तस्मै नमः कृष्णाय संसारमहीरूहस्य बीजाय ।१। द्रब्यं गुणास्तथाकर्म सामान्यं सविशेषकम् । समवायस्तथाभावाः पदार्थाः सप्तकीर्त्तिताः ।२।
It ends	:	कदंब गोलक न्यायादुत्पत्तिः कस्यचिन्मते । उत्पन्नः को विनष्ट क इति बुद्धेरनित्यता ॥६६॥ सोऽयं क इति बुद्धिस्तु साजात्यमवलंवते । तदेवौषधमित्यादौ सजातीऽपि दर्शनात् ॥६७॥
Colophon	:	इति महामहोपाध्याय श्रीपुतविद्यनिवास भट्टाचार्य सुत विश्वनाथ सिद्धांत पंचानन भट्टाचार्य विरचितः परिभाषा परिछेदः समाप्तः ।
Post Colophon	:	संवत् १८३८..............मथुरानाथेन ।

239

I.M. No 9414

Title	:	**भाषापरिच्छेद, सिद्धांतमुक्तावली सह** **(Bhāṣā Parichheda with Siddhānta Muktāvalī)**
By	:	**Viśvanātha Pañcānana Bhaṭṭācārya** ***Com*—Mahādeva**
Substance	:	**C.M.P.**
Size	:	**22.5 cm X 10.5 cm**
Character	:	**Nāgarī**
Folia	:	**1, 3-10**

Lines in a page : 9
Letters in a line : 37
Condition : Fair, torn, incomplete
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।

लक्ष्मीपादयुगं प्रणम्य पितरं श्रीबाल(कृ?)ष्णाभिधं
भारद्वाज कुलांबुधौ विधुमिव श्रीगौरवास्यांवुजात्।
ज्ञात्वाशेषमतं मितेन वचसा सिद्धांतमुक्तावली
गूढार्थस्तनुते यथामति महादेवः परेषां कृते ।१।

It ends : उत्पन्नः को विनष्टः क इति बुद्धेरनित्यता ।
सोऽयं क इति बुद्धिस्तु साजात्यमवलंवते ।६५।
तदेवौषधमित्यादौ सजातीयेपि दर्शनात् ।

Colophon : इति श्रीभट्टाचार्य चूडामणि विश्वनाथ पंचानन भट्टाचार्य विरोचितो भाषापरिच्छेदः समाप्तः ॥

Post Colophon : श्री राम ।

240

I.M. No 10,557

Title : भाषापरिच्छेदः
(Bhāṣāparicchedaḥ)
By : Viśvanātha Pañcānana
Substance : C.M.P.
Size : 32.5 cm× 12.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-5
Lines in a page : 11,13,14
Letters in a line : 50
Condition : Fair, torn, damp, complete
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।

नूतन जलधररुचये गोपवधूटीदुकूल चौराय ।

तस्मै कृष्णाय नमः संसार महीरूहस्य बीजाय ।
द्रव्यं गुणस्तथा कर्म सामान्यं सविशेषकम् ।
समवायस्तथाऽभावाः पदार्थाः सप्तकीर्त्तिताः ॥२॥

It ends : कदम्ब गोलकन्यायादुत्पत्तिः कस्यचिन्मते ।
उत्पन्नः को विनष्टः क इति बुद्धेरनित्यता ।६३।
सोऽयं क इति बुद्धिस्तु साजात्यमवलंवते ।
तदे(बौ?)षधमित्यादौ सजातीयेपि दर्शनात् ॥६४॥

Colophon : इति श्रीविश्वनाथ पंचानन विरचितो भाषापरिच्छेदः समाप्तः ।

Post Colophon : वर्षेच..............।

241

I.M. No 190

Title : **भेदसिद्धिः**
(Bhedasiddhiḥ)

By : Viśvanātha Nyāya Pañcānana

Substance : C.M.P.

Size : 23.5 cm x 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-45

Lines in a page : 8

Letters in a line : 34

Condition : Old, torn, mouse & worm-eaten, complete, first part only

Date : Nil

Text begins : श्रीनंदनंदनाय नमः ।
यतो भिन्नं जगज्जातं यद्विभिन्नं जगत्रयात् ।
वंदे वृंदारकैवृंद्यं (वन्द्यं)? तदानंदमवं (?) महः ।

It ends : ....कालुष्य तस्मात् सकस(ल?)प्रमाणसिद्धः परमपुमर्थसाधनो भेदो गीर्वाण गुरूणामपिदुर्वार इति संक्षेपः ॥

Colophon : इति महामहोपाध्याय श्रीयुत विद्यानिवास भट्टाचार्य्य पुत्र श्री विश्वनाथ सिद्धांत पंचानन भट्टाचार्य्य कृतायां भेदसिद्धौ प्रथमः परिच्छेदः ॥

242

I.M. No 598

Title : (चिन्ता) मणिदीधितिसारः (टीका)
(Cintā) Maṇi Dīdhitisāraḥ (ṭīkā)

By : Bhavānanda Siddhānta Vāgīśa

Substance : C.M.P.

Size : 27 cmX 12 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1,11-50 (one set) 1-10 (2nd set)2-35 (3rd set) different pagination

Lines in a page : 11,12

Letters in a line : 51

Condition : Mouse eaten, incomplete, some pages are missing

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरूदक्षिण मूर्तये नमः ।
श्रीगोविंद पदांभोज न स्वचंद्रमरीचयः।
संचरिष्णोस्तमस्यंधेममसंत्ववलम्वनं (?)

It ends 35 B : ....साध्यावद्विलोपः साध्याभावववानिति कर्मधारये साध्याभाववदित्यस्यावैयर्थ्यमित्यतः......।

243

I.M. No 2808

Title : मुक्तावलीप्रकाशः
(Muktāvalī prakāśaḥ)

By : Dinakara

Substance : C.M.P.

Size	:	32 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-81
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	42
Condition	:	Fair, torn
Date	:	Saṁvat 1856
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । अवसर संगतिमभिप्रेत्याह । उपमितिमिति । तत्र गवये सादृश्यदर्शनं । सादृश्यप्रत्यक्षं । तदुपमिति करणमिति। नवीनमतेनैतत् । अतिदेश वाक्यार्थ शाब्दबोधः करणं अतिदेश वाक्यार्थ स्मरणं व्यापारः ....।
It ends	:	भानुं प्रणम्य परिभाव्य च शास्त्रसारं मुक्तावली किरण एष पितृप्रदिष्टः । सयुक्तिभिर्दिनकरेण करेण सोऽयं नीतः प्रकाशपदवीं सुधियां मुदेऽस्तु ॥ मुक्तावली प्रकाशोऽयमज्ञानतिमिरापहः। तेन संतोषमायातु नीलकंठः सतांप्रियः॥
Post colophon	:	संपूर्णं शुभमस्तु संवत् १८५६.............।

244

I.M. No 4925

Title	:	The Same
By	:	Mahādeva
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27.5 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-26
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	56

Condition	:	Old, torn, damp, mouse-& worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । लक्ष्मीपादयुगं प्रणम्य पितरं श्री (वा?) लकृष्णामिधं भारद्वाजकुलांबूधौ विधुमिव श्रीगौरवास्यांवुजात्। ज्ञात्वाश (शे?) षमतं मितेन वचसा सिद्धांतमुक्तावली-गूटार्थास्तनुते (य?) थामति महादेवः परेषां कृते ।१॥
It ends	:	...तत्रकालसंबंधित्वं द्रव्यादीनां ष (स?) त्तं साधर्म्यं भावत्वं स्पष्टमतस्तदुपेक्ष्य द्रव्यादि पंचानां साधर्म्यं मूले प्रपंचितं द्रव्यादयेत्यादिना अनेकत्वेसति भावत्वमिति। एवं च मूले द्रव्यादयः पंचेति उद्देश्य पंचभावा अनेकवति विधेयं पदमिति बोध्यं अत एव.........।

245

I.M. No 5001

Title	:	The Same
By	:	Mahādeva Bhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24 cmX 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	5-20
Lines in a page	:	7,8
Letters in a line	:	40
Condition	:	Fair,torn, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	.....मृदंगादीनामेवगुणः शब्दः, शब्दं प्रति मृदंगादीनां स (म?) वायि कारणतायाः स्वीकारात्। प्राचीनैरपि मृदंगत्वादिना निमित्त-कारणतायाः स्वीकारात् मृदंगे शब्द इति प्रतीतेश्च । न च तत्रावच्छेदकत्वविषयो-मानाभावात् ......।

It ends : ....विभुत्वमिति । कालस्वात्मदिशां सर्वगतत्व परमंमहदित्यनेन आत्मनि परममहत्वस्य उक्तेः गौण पुनरूक्त्यशक्या (दा?) हतश्चेति । पूर्वमुक्त इति ॥ बुद्ध्यादिषटकं संख्यादिपंचकं भावना तथा घर्माधम्मा गुणा एते आत्मनस्तु चतुर्दशेत्यनेन साधर्म्य प्रकरणे कथिता इत्यर्थः ।

Colophon : इति श्रीभारद्वाजकुलोद्भव बालकृष्ण भट्ट तनय महादेव भट्टकृतौ मुक्तावली प्रकाशे द्वितीय परिछेदः समाप्तः।

Post colophon : श्रीगणेशाय नमः । मूलेबुद्धिस्तु द्विविधामता ॥ अनुभूति स्मृतिश्च स्यादिति ॥.........इति सिद्धानामनुमित्यादीना दुर्वारतया चार्वाकोदितमयुक्तं ॥ अ.................॥

246

I.M. No 9430

Title : मुक्तावली (प्रत्यक्ष अनुमान च)
(Muktāvalī (Pratyakṣa & Anumāna)

By : Viśvanātha Pañcānana Bhaṭṭācārya

Substance : C.M.P.

Size : 10.5 cmX 4 cm

Character : Nāgarī

Folia : 3-55, 57, 60-79 & 1-28+1

Lines in a page : 5

Letters in a line : 31

Condition : Old, torn, damaged by worm-eaten, incomplete.

Date : Saṁvat - 18—?

Text begins Pratyakṣa : .....मंगलस्य विघ्न ध्वंसद्वारमित्याहुः । नव्यास्तु मंगलस्य विघ्नध्वंस एव फलं । समाप्तिस्तु बुद्धि प्रतिभादिकारण-फलापात(?)। न च स्वतः सिद्ध विघ्न विरहवतां कृतस्य मंगलस्य निष्फलत्वापत्तिरिति वाच्यं।

It ends, Pratyakṣa P-78B : अतो योगजधर्मस्यापिद्वैविध्यं । युक्तस्य तावत् योगजधर्म सहायेन मनसाऽकाश परमाण्वादि निखिल पदार्थ गोचरं ज्ञानं सर्वदैव भवितुमर्हति द्वितीयस्य तु चिंता विशेषोपि सहकारीति ॥

Colophon : इति श्रीमन्महोपाध्याय विश्वनाथ पंचानन भट्टाचार्य विरचित मुक्तावल्यां प्रत्यक्षं संपूर्णं ।

Post colophon : संवत् १८ ।

Anumāna begins : श्रीगणेशाय नमः। अनुमितिं व्युत्पादयति । व्यापारस्त्विति । व्यापारस्तु परामर्शः करणं व्याप्तिधीर्भवेत् ।

It ends, Anumāna P-27B : ...पक्षः पक्षतावच्छेदक विशिष्ट इत्यर्थः । तेन घटे गंधसत्वेपि न क्षतिः। एवं मूलावच्छिन्नो वृक्षः कपि संयोगीत्यत्रापि बोध्यः ।

Colophon : इत्यनुमानं समाप्तं ॥

Post colophon : श्रीकृष्णार्पणमस्तु । संवत् १८ ।

247

I.M. No 4939

Title : **मुक्तावली टीका**
(Muktāvalī Ṭīkā)

By : Mahādeva Bhaṭṭa

Substance : C.M.P.

Size : 26 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-43

Lines in a page : 11

Letters in a line : 44

Condition : Fair, torn, worm-eaten, incomplete generally incorrect.

Date : Nil.

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।

लक्ष्मीपादयुगं प्रणम्य पितरं श्रीबालकृष्णाभिधं
भारद्वाजकुलांबुधौ विधुमिव श्रीगौरवास्यांबुजात् ।
ज्ञात्वाशेषमतं मितेन वचसा सिद्धांतमुक्तावली
गूढार्थास्तनुते यथामति महादेवः परेषां कृते ।१।

It ends : अथैवंराजत्या परमाणु व्यष्टितमाध्य (द्व्य?) णुकं जलत्वमेक परमाणु साधारण द्वितीयमिति जलत्वयोर्भेद भेदाग्रह कुत इति चेत समनियत योग्य व्यक्ति वृत्त्वि(त्वा?)दिति । एवमग्रेपि, तैलादावित्यत्यत्रादि-पदेन क्षा(क्ष्म?) ग्रहोनु (दु?) ष्टत्वस्य तत्र नैमित्तिक इव तस्य समवायेनैव सत्वात् एवमित्यनंतरं स्वाश्रय संयोगेन प्रजायत इति शेषः । ननु तैलेजलसत्वं तैलस्य दहनानुकुलत्वं न स्यात् । जलस्य दहन प्रतिकूलतया.....।

The first Colophon is seen in Page 33 B : इति श्रीभारद्वाज भट्ट बालकृष्णात्मज महादेव भट्टकृतो मुक्तावली प्रकाशे प्रथम परिछेदः।

248

I.M. No 5006

Title	:	The Same
By	:	Mahādeva Bhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27.5 cmX 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-22
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	42
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil.

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । निर्विघ्नमस्तु ।
लक्ष्मीपादयुगं प्रणम्य पितरं श्रीबालकृष्णाभिधं
भारद्वाजकुलांबुधौ विधुमिव श्रीगौरवास्यांबुजात् ।

ज्ञात्वाशेषमतं मितेन वचसा सिद्धांतमुक्तावली
गूढार्थास्तनुते यथामति महादेवः परेषां कृते ।१।

It ends : .....रूपनिरूपितत्व विशिष्टसमवायनिरूपिताधिकरणताया एव रूपं संबंधत्वात्तस्यावयव भावात् पृथिव्यां गंधस्य समवायो न जल इति प्रतीतेः समवायस्य नानात्वमिति तु नव्याः संबंधांतरं अतिरिक्त पदार्थतयेति शेषः सिद्ध्येदित्यस्य मूतलादावित्यादि यदि वैशिष्य.......।

249

I.M. No 4921

Title	:	रत्नकोषविचारः (Ratnakoṣavicāraḥ)
By	:	Harirāma Tarkavāgīśa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26.5 cm X 9.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-50
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	41
Condition	:	Old, torn, almost damp worm-eaten, incomplete
Date	:	Nil

Text begins : ......त्वादिनाव्यापकत्वावगाहिप (रा?) मर्शस्य ते नैव रूपेण बह्नयाद्यनुमित्युत्पादकतया तादृशपरामर्शकालीनविरूद्धोभयप्रकारकानुमितौ तत एव विरोधभान संभवात् एककोटिव्याप्यवत्ता निर्णयस्यापरकोटानुमिति प्रतिबंधकत्वात्......।

It ends, Page 50 B : ....अन्यथा इच्छा विशिष्ट तादृश शाब्द सामग्र्यां सत्यां सत्यां च घटादि शाब्दबोधसामग्र्यां वह्निव्याप्यवत्वज्ञानसत्वे घटादि शाव्दबोधोपपत्तयेतादृश

सामग्र्यभाव निवेशस्यावश्यकत्वायात्, अथवा भाव व्याप्यवान् वह्निव्याप्यवान् पर्वतः इत्येतादृश परामर्श दशायां उपदर्शितोभयविधनामव(त्?)ज्ञानसत्वे-महानसीय वह्नित्वावछिन्नाभावस्यानुमितिः स्वीक्रीयते एवं च ××××××× ।

In pages 4IB & 42B (upper side of the left corner) are marked the letters रत्नको.

250

I.M. No 4998

Title	:	रघुदेवी (Raghudevī)
By	:	Raghudeva Nyāyalaṁkāra Bhaṭṭācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	22 cmX 9.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-20, 22-25
Lines in a page	:	10,11,13
Letters in a line	:	41
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः। श्रीमार्त्तंडभैरवाय नमः ।
"कर्पूराद्भूत धवलं केवलमीशान कीर्त्तितं ब्रह्म"।
वेदा(?) विदित रहस्यं सकलनमस्यं नमस्यामः ।१।
अनुमान परिछेद गूढार्थतत्वदीपिका ।
धीराणामुपकाराय रघुदेवेन तन्यते ॥२॥

It ends : ....कथायां स्वशिष्य विचारे । अप्रवेशात् प्रवेशाभावात्, हेतुप्रयोगासंभवात् । व्याप्तिज्ञानं विना तस्यसद्धेतु ज्ञानासम्भवादिति शेषः । तथा च न केवलं परप्रश्ननिवृत्यर्थं व्याप्ति निरूप्यतेऽपितु सशिष्यस्य व्याप्तिज्ञानार्थमपीति भावः । सिद्धांतयति । (अत्रोच्यते),

प्रतियोग्यसमानाधिकरणोत्यादि । अत्र यत्पदं हेतुतावच्छेदकावच्छिन्नपरं । प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नं न.......।

251

I.M. No 353

Title	: लिंगोपहितलैंगिकभानरहस्यम् (Liṅgopahitalaiṅgikabhānarahasyam)
By	: Unknown
Substance	: C.M.P.
Size	: 29.5 cm X 10.5 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 1-8
Lines in a page	: 8,9,10
Letters in a line	: 51
Condition	: Old, torn, damp, complete
Date	: Nil
Text begins	: श्रीगणेशाय नमः। श्रीभवान्यै नमः । वैशेषिकाणां लिंगोपहितलैंगिकभानाभ्युपगमो निर्युक्तिकत्वेन न श्रद्धेयः ।
It ends	: न च पटत्वादि निर्विकल्पक विषयत्वमादाय विनिगमना विरह इति वाच्यं । तत्रापि तस्य दुर्वारत्वादिति । कृतं पल्लवितेन ।
Colophon	: इति लिंगोपहितलैंगिकभानरहस्यं ।
Post Colophon	: श्री भवानी जयति, महादेवी जयति ।.......परार्थंच ॥ श्री, श्री ॥

252

I.M. No 201

Title	: लौकिकन्यायसंग्रहः (Laukikanyāyasaṁgrahaḥ)
By	: Raghunātha Varmaṇ, son of Gulab Rai

Substance : C.M.P.
Size : 27 cm X 10 cm
Character : Nāgarī
Folia : 2-113
Lines in a page : 9,10
Letters in a line : 31
Condition : Worm eaten, incomplete
Date : Nil
Text begins : ....भूम्यादेः पृथिवीत्यादिकं यथा ॥ आम्नायात्तं निबंधत्वं तथास्मत्पाद संशयं ॥
असाधारण धर्मस्य गंधवत्वादिकस्य वै ॥
It ends : यस्याबोधात्समुत्थो व्रजति च विलयं यस्य बोधात्प्रपंचस्त शुद्धं संप्रपद्येशिवममरमजंशंभुमीशानमीडयं ॥
Colophon : इति श्रीसाधुवृंदवंदितपादारविंद वैराग्यादिरत्नाकर विद्वद्वर श्रीमद्रामदयालुशिष्येण सोमवंशीय विंदराय कुलोत्तंसभगवत्परायण श्रीसेवीदेव्याश्रितपादारविंद श्रीगुलावराय वर्मात्मजेनोदासीनावस्थेन रघुनाथ वर्मणा विरचितो लौकिकन्यायसंग्रहःसमाप्तः ।
Post Colophon : मय्यर्पितात्मनः...इदं लौकिक न्यायसंग्रह पुस्तकं श्रीरघुनाथगुरु पंडितराजार्पणमस्तु ॥ श्रीसांबार्पणमस्तु ॥

253

I.M. No 200

Title : The same
By : Raghunātha Varmaṇ
Substance : C.M.P.
Size : 27 cm X 10 cm
Character : Nāgarī
Folia : 2-21
Lines in a page : 9
Letters in a line : 47

Condition : Worm eaten, incomplete
Date : Nil
Text begins : ......वनंन्यायः ॥ यदातत्रपतितः कुशकाशादीनालंबते जलतुंविकान्यायः ॥ यथा (था?) पंकलिप्तातुंविकान-दीसमुद्रादौ मज्जंती पंक.....।
It ends : धनुः कुलालव्यावृत्योस्तन्निमित्तत्वान्निमित्तापाये च कार्यापाय दर्शनाद् ज्ञानस्य च देहाद्युपादानत्वा......।

254

I.M. No 258

Title : वादार्थः (न्याय)
(Vādārthaḥ (Ṅyāya)
By : Gadādhara?
Substance : C.M.P.
Size : 23 cmX 11 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-6
Lines in a page : 11,12,13
Letters in a line : 38
Condition : Fair, Incomplete
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः । कर्ता कारयिता वक्ता लेखको वाक्ययोजकः । नारायण निमित्तेन शिव एको विराजते चक्षुर्मात्रेति...।
It ends : एवमेव सार्वजनप्रतीतेश्चातस्मात् पृथ्वी तेजसो नैमित्तिकोक्तिः प्रमादिकंति(?) सिद्धम् ।

255

I.M. No 6754

Title : वादार्थमाला
(Vādārthamāla)

By	:	Nyāya Vācaspati
Substance	:	C.M.P.
Size	:	22.5 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-6
Lines in a page	:	8,9
Letters in a line	:	25
Condition	:	Fair, torn, hazy, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । विद्यानिवासपुत्रस्य न्यायवाचस्पतेरियं । निर्मिति निर्मलधियामानंदयतु मानसं ॥१॥ नीलरूपासमवायि कारणकत्वं पीतरूपासमवायि कारणक वृत्तिर्न वा । नीलरूपं पीतरूपासमवायि कारणकरूपा समवाये कारणं न वा ॥
It ends	:	यदि वा व्यावृत्ति रूपवादिनाऽवयव नीलस्यावयवि नीलहेतुतयानीलत्वेन विजातीय नीलत्वेन कारणभावः कल्पनीयः । चित्ररूपवादिना तु नीलं प्रति नीलेतरस्य प्रतिबंधकत्वमेव वाच्यं । तावतैव चित्ररूपस्थाने नीलानुत्पत्तिः । शुक्ल घटादौ तदनुत्पत्तिः संगच्छते ।

256

I.M. No 9399

Title	:	**वाधकता** (Vādhakatā)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 8.5 cm
Character	:	Nāgarī

Folia : 1-5

Lines in a page : 11

Letters in a line : 41

Condition : Fair, torn, incomplete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । तद्धर्मावच्छिन्न विशेष्यताक तदभाववत्ता निर्णयकाले तद्धर्मावच्छिन्न विशेष्यताक तद्विशिष्टबुद्धेरनुदयात्पर्वतत्वाद्यवच्छिन्न विशेष्यताक संयोगादि संसर्गक वह्नित्वाद्यवच्छिन्न प्रकारका..........।

It ends : .....इति सामग्रीत्वादिनाभिन्न विषयक प्रत्यक्षादिक प्रतिवंधकत्वापेक्षया तादृश सामग्रीकालीन प्रत्यक्षादौ इच्छायाः हेतुत्वस्यैव लाघवेनांगीकारात् भिन्न विषयकानुमिति सामग्रीकालीनेच्छाधीन वह्न्यादि प्रत्यक्षस्यापीच्छाजन्यतया आ×××××× ।

The title of the text and the name of the author are not noticed in the Ms. But in the upper side of the left corner there is 'वाध'.

257

I.M. No 3690

Title : वैराग्यदशश्लोकी (Vairāgyadaśaślokī)

By : Śaṁkarācārya

Substance : C.M.P.

Size : 13.5 cm X 8 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-7

Lines in a page : 5,7

Letters in a line : 15

Condition : Old, torn, Incomplete

Date	:	Saṁvat 1727
Text begins	:	अश्व (श्वि?) नीरेवति ज्येष्टाहस्तपुष्यपुनर्वसु, मैत्रं मृगशिरामूलोयात्रायां उत्तमाः स्मृताः । गोदानात्स्वर्गलोके वसति शिवपुरे-- धेनु पुत्रो प्रदानात् अैश्वर्यहेमदाना । सकलसुखहु विद्यां सर्वलोके वैकुठं ......।
It ends	:	अये केनावाप्तं विषम विपमेभ्यो निजहितं, श्रुतं वाकेनेदं हृदहृदयं काममलिनं । ततः साध्यो योगेन भवति विचार्येति बहुधा, शिवं रामं काशीं भज सुभग गंगां च गिरिजां ।१०।
Colophon	:	इति शंकराचार्य विरचितायां वैराग्यदशश्लोकी समाप्तः।
Post Colophon	:	ज्ञाति............ गद्यं । संवत् १७२७ वर्षे...... मम दोषो न दीयते ।

258

I.M. No 4843

Title	:	**वाक्यवाद दीपिका** (Vākyavāda with Dīpikā)
By	:	Hariyaśo Miśra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	34.5 cm X 18 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	9-17
Lines in a page	:	14, 15
Letters in a line	:	50
Condition	:	Old, torn, damp, worm- eaten, in- complete .
Date	:	Nil
Text begins	:	........त्तथाहि । पूर्ववाक्ये उष्णीषाणामपीष्ट साधनत्वे विशेषण तयान्वयः । तत्र विशेषणत्वं विशेष्यान्वयि- नाऽन्वयित्वमेव ।

It ends, Text 16 A : ......क्वचिद्विशेष्यस्य क्वचिद्विशेषणस्य परामर्शात् तात्पर्य्यविषयपरामर्शित्वं तच्छव्दस्येतिमतं परंतु पदार्थतावच्छेदकरूप विशेपणस्य क्वचिदपि न परामर्शः।

Colophon : इति वाक्यवादः समाप्तः ।

Com begins 9A : ......य बोध स्वीकारेण विशेषणीभूतो-ष्णीषस्य ऋत्विग् द्वारा लोहितस्य चोष्णीषद्वारा भावना करणत्वस्येष्टत्वेन विशेष्यान्वयान्वयित्व रूप............।

It ends, Com : पदार्थतावच्छेदक रूप विशेषणस्य । पद शक्यतावच्छेदक रूप विशेषणस्य, नातः पटोलपत्रमित्यादौ पटोलादि, पदस्य पटोलादि संबधिनि लक्षणास्वीकारे पटोलादेः पटोलतावच्छेदकत्वेपि तत्परार्मशानुपपत्तिरिति भावः ।

Colophon : इति श्री हरियशो मिश्र निर्मिता वाक्यवाद दीपिका समाप्ता ।

Post Colophon : श्री गुरूचरण कमलेभ्यो नमो नमः श्रीहयग्रीवाय नमो नमः ।

259

I.M. No 605

Title : **विशिष्टद्वयाघटितत्वो परिस्थ विचाररहस्यसम् (पत्रिका?)**
(Viśiṣṭadvayāghaṭitatvo Paristha Vicāra Rahasyam (patrikā)

By : Candranārāyaṇa Bhaṭṭācārya

Substance : C.M.P.

Size : 20 cmX 14 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-37

Lines in a page : 14,16,17

Letters in a line : 28

Condition : Old, torn, complete

Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीविघ्नेश्वराय नमः । स्व सजातीय विशिष्टांतरा घटितत्वमेयत्वविशिष्ट-व्याभिचारादावति व्याप्तिवारणार्थं भट्टाचार्येण निवेशितं ॥
It ends	:	......गगनाभाव प्रकारक निश्चयत्वावच्छिन्न प्रतिबंध-कतायामसत्वा (त्र?) तत्रगगनाभावावद्घटऽव्याप्तिः ॥
Colophon	:	इति श्रीचंद्रनारायण भट्टाचार्य विरचित विशिष्ट द्वयाघटितत्वोपरिस्थविचाररहस्यं ।
Post Colophon	:	संपर्णतामगमत् श्री लक्ष्मी नृसिंहार्पणमस्तु ॥ शुभंभवत ॥

260

I.M. No 9397

Title	:	विषयतावादः (Viṣayatāvādaḥ)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25.5 cmX 8.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-10
Lines in a page	:	7,8
Letters in a line	:	35
Condition	:	Fair,torn,damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । विषयता च स्वरूप संबंध विशेषो ज्ञानादीनां विषये-नत्वतिरिक्ता मानाभावादिति प्रांचः । तदसत् । तथाहि। विषयतायाः ज्ञान स्वरुपत्वे घटवद्भुतलमित्यादि ज्ञान निरूपितानां घटभूतलादि वृत्ति विषयतानां...........।
It ends	:	.......अतएव गुणानां गुणत्वमित्यत्र गुणत्वस्यैवो-द्देश्यतावच्छेदकत्वं तस्यैव विधेयत्वमित्यभिप्रायेणोपाये उपायकृतोद्देश्यतावच्छेदक विधेयत्वयोरैक्येनशाब्द-

बोधानुपपत्तिराशंकिता । यदि य वि ×××××× । The title of the text and the name of the author are not noticed in the Ms. But in the upper corner of the left hand there is 'वि.द .'

261

I.M. No 9403

Title	:	विधिवादः (Vidhivādaḥ)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-8, 8-12
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	39
Condition	:	Torn,damp, worm -eaten, incomplete .
Date	:	Nil
Text begins	:	ॐ नमः शिवाय । उ(ओ?)दनकामः पचेत स्वर्गकामो यजतेत्यादि विधिवाक्यं पाकयागादौ प्रवर्त्तकं तस्य च तथात्वं न साक्षात् । अव्युत्पन्नानां ततोऽप्रवृत्तेः किन्त्वर्थज्ञानद्वारेति तस्य प्रवर्त्तकं ज्ञानजनकत्वोपपत्तये प्रवर्त्तक ज्ञान विषये लिङ..........।
It ends	:	......प्रत्यासत्तिघटकविशेष्यतांशे वा इच्छाया वैशिष्ट्यं निवेशनीयं एवं च किंचिद्रूपेण फलतावच्छेदक प्रकारकेच्छा सहितस्य तेन रूपेण तत्प्रकारक फलसाधनताज्ञानस्यासंग्रहात्तस्याप्युक्तरीत्या कारणतानतरं कल्पनीयमित्यननुगमतादवस्थ्यं एवमेकसवंधेन फलतावच्छेदकधर्म प्र....।

262

I.M. No 11,418

Title	:	विशेषव्याप्ति (Viśeṣavyāpti)
By	:	Raghunātha Śiromaṇi
Substance	:	C.M.P.
Size	:	34 cm X 7.5 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	8 By Counting
Lines in a page	:	6,5
Letters in a line	:	60
Condition	:	Damp, old, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	.....दकतत्वान्योन्यात्यन्ताभावयोर्भेदात भेद इति कश्चित अत्यन्ताभावगर्भवत् सामान्य विशेषभेदेनान्योन्याभावगर्भोऽपि व्याप्तिद्वयमाह यत् समानाधिकेरणेत्यादि लक्षणद्वयेन प्रथमे एकस्य साध्याधिकरणस्य..........।
It ends	:	.......तत्रसाध्य जातीय समानाधिकरणसाधन जातीयत्वस्यात्र च साध्य साधन समानाधिकरण्यस्य च व्याप्तित्वे तात्पर्य्यात् घटकयोस्तादृश प्रतियोगितावच्छे.................।

263

I.M. No 5389

Title	:	विष्णुतत्वनिर्णय टीका (Viṣṇutatvanirṇaya Ṭīkā)
By	:	Jayatīrtha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	21.5 cm X 8.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-4, 7,9,12-17, 19, 30-33.

Lines in a page	:	8, 9
Letters in a line	:	31
Condition	:	Old, torn, damp, worm-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	ऊम् । श्रीमध्वपतये नमः। श्रीगुरुभ्यो नमः । श्रीमदानंदतीर्थ भगवत्पादाचार्येभ्यो नमः । "विश्वस्योदय मातनोति तदनुत्राणं विधत्ते पुनः, सौख्याप्तीतरहानि साधनमलंवक्ति श्रुतीर्व्यंजयन् । स्वायं प्रापयति श्रमाप हृतये कल्पावसाने च, य स्तंदेवं पितरं गुरुमहं बंदे रमावल्लभं ॥१॥
It ends	:	आनंद सिंधवे पूर्ण प्रज्ञा वार्याप्तवेधवे (स?) । नमः श्रीहरये स्वातध्वांतौद्य (घ?) तिमिरारये॥ मया विरचितया (तायाः?) विष्णुतत्व निर्णय टीकाया यत्पुण्यंभावितत्सर्व (म्?) वाप्नोतु गुरु (र्मम?) मा॥ आनंदतीर्थ भगवद्वचसां विशिष्ट, व्याख्यानकर्मणि सुरा अधिकारिणोत्र ॥ यन्मादृशोपि यतते तदतीवहास्यं, किंनामभक्ति विवशस्य विभूषणं तत् ।
Post Colophon	:	इति श्रीमदानंदतीर्थ भगवत्पादाचार्य विरचितस्य श्रीमद्विष्णुतत्वनिर्णयस्य टीकाया जयतीर्थ गुणि विरचितायां तृतीयपरिछेद ः॥

264

I.M. No 8

Title	:	**व्याप्तिपंचलक्षणी व्याख्या** (Vyāptipañcalakṣaṇī Vyākhyā)
By	:	Mathurānātha Pañcānana Bhaṭṭācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32.5 cmX 14 cm

Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-5
Lines in a page	:	15-17
Letters in a line	:	54
Condition	:	Partly torn, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । अनुमानप्रामाण्यं निरूप्य व्याप्तिस्वरूप-निरूपणमारभते, नत्वित्यादिना अनुमिति हेत्वित्यस्यानुमाननिष्ठ प्रामाण्यानुमिति हेत्वित्यर्थः ।
It ends	:	.......नानाधिकरणसाध्यके वह्निमान्धूमादित्यादाव व्याप्तिश्चेत्यपि बोध्यम् ।
Colophon	:	इति चिंतामण्यन्तर्गत व्याप्तिपंचलक्षणी व्याख्या मथुरानाथ पंचानन भट्टाचार्य कृता समाप्ता ॥
Post Colophon	:	शुभम्भूयात् ।

265

I.M. No 2823

Title	:	**व्याप्तिपंचकं** (Vyāptipañcakam)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	30 cm X 9.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folio	:	1
Lines in a page	:	13
Letters in a line	:	57
Condition	:	Old, torn, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगजानन । मूलेसाध्याभाववदवृतित्वं व्याप्तिः । साध्यस्य अभावः साध्याभावःसाध्याभावः विद्यते यस्मिन् स साध्याभाववान् साध्याभाववतो न वृत्तिर्यत्र

स साध्याभाववद वृत्तिः तस्य अभावः साध्याभाववद वृत्तित्वे ।

It ends : एतादृशलक्षणकरणोऽपि द्रव्यं विशिष्ट सत्वादित्यत्राव्याप्तिः साध्यतावछेदकीभूतसमवाय संबधावछिन्न साध्यवत्वावछिन्न प्रतियोगिताकोयोऽभावः द्रव्यत्वसामान्यभावः तादृशाभावाधिकरणं गुणः तन्निरूपितहेतुतावछेदकी (भू?) त समवाय संवधावछिन्न वृत्तित्वमेव सत्तायां वर्तते वृत्तित्वाभावो नास्तीति अव्याप्तिः ।

266

I.M. No 2820

Title : The Same

By : Jagadīśa Tarkālaṁkāra.

Substance : C.M.P.

Size : 31.5 cmX 10 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-3

Lines in a page : 18,20

Letters in a line : 81

Condition : Fair, torn, incomplete.

Date : Nil

Text begins : श्रीनृसिंहाय नमः ।
आदिदेवगुरुं नत्वा स्फुर्त्तिदां च सरस्वतीं ।
शिरोमणोस्क (स्तु?) वाक्यार्थो लिख्यते स्मरणाय वै॥
समारब्धेति । समारब्धा याऽनुमानप्रामाण्यपरीक्षा तस्याः कारणीभूतं यत् व्याप्तिग्रहोपाय प्रतिपादनं तस्य निदानं व्याप्तिस्वरुप निरुपणं तत् आरभते ।

It ends : हेतु समानाधिकरणस्य व्याप्य वृत्तेरभावस्य सामानाधिकरण्येनावछेदकं यत्साध्यतावछेदकं सामानाधिकरण्यमिति । अत्र सामानाधिकरण्येनेत्यनुक्तौ वह्निमान् घूमादित्यादौ वह्नित्वेन घटाभावमादायाव्याप्तिः।

267

I.M. No 11,402

Title	:	The Same
By	:	Jagadīśa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	47 cmX 9 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-5
Lines in a page	:	7,8
Letters in a line	:	84
Condition	:	Good, damp, torn, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	ॐ श्री दुर्गा । समारब्धेति । समारब्धं यदनुमानप्रामाण्यपरीक्षणं तत् कारणीभूतं यद्व्याप्तिग्रहोपाय प्रतिपादनं तन्निदानं व्याप्तिस्वरूप निरूपणमित्यर्थः ।
It ends	:	.........समानाधिकरणे साध्यतावच्छेदकावच्छिन्न व्यापकतावच्छेदक प्रतियोगिताका यावन्तोऽभावाः प्रतियोगि समानाधिकरणास्तत्वं ॥

268

I.M. No 11,414

Title	:	The Same
By	:	Jagadīśa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	45 cmX 10 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-13
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	96

Condition : Old, torn, damp, incomplete

Date : Nil

Text begins : समारब्धेति । समारब्धं यदनुमानप्रामाण्यपरीक्षणं तत् कारणीभूतं यद्व्याप्ति ग्रहोपाय प्रतिपादनं तन्निदानं व्याप्तिस्वरूप निरूपणामित्यर्थः । अव्याप्यवृत्तीति । कपिसंयोगी एतत्वात्-इत्यादावित्यर्थः इदं च येन रूपेण येन सम्बन्धेन च साध्यत्वं...........।

It ends : ......तस्य लक्षणान्तरत्वेप्युक्त लक्षणस्यादुष्टत्वा-दितिभावः यत् समानाधिकरणाः समानाधिकरणा इत्यत्र हेत्वधिकरणत्वं विशिनष्टि येन इत्यादिना तदधिकरणमिति तत् सम्बन्धीत्यर्थः तेन तादात्म्येन हेत्वधिकरणाप्रसिद्धावपि..........।

269

I.M. No 248

Title : गादाधरी व्याप्तिवादः
(Gādādharī Vyāptivādaḥ)

By : Gadādhara Bhaṭṭācārya

Substance : C.M.P.

Size : 28.5 cm X 11 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-27

Lines in a page : 10,11

Letters in a line : 47

Condition : Fair, worm-eaten, incomplete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
सर्वमिदमनुमान प्रामाण्यव्यवस्थापक युक्ति प्रदर्शनं व्याप्ति निश्चये सतीत्यन्वय :।

It ends	:	स्वनिष्ठ हेतुतावच्छेदक संबंधावच्छिन्नवृत्यनवच्छिन्न हेतुतावच्छेदक संबंधावच्छिन्न साध्यसामानाधिकरण्याभावकत्वंवा विवक्षणीयमित्याशय: परिष्कारस्य पंथानो द्रष्टव्या: ॥ इति ॥

270

I.M. No 2805

Title	:	व्याप्तिवाद: (Vyāptivādaḥ)
By	:	Śiromaṇi
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31.5 cmX 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-26
Lines in a page	:	9, 10,11
Letters in a line	:	46
Condition	:	Fair, torn, complete .
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीलक्ष्मीनृसिंहाय नम:। सर्वमिदं सति व्याप्ति निश्चयेस्यात् स एव न संभवति उपायाभावादित्यत आह ॥ व्याप्तीति । समारब्धानुमान प्रामाण्यपरीक्षाकारणीभूतव्याप्तिग्रहोपाय प्रतिपादनं व्याप्तिस्वरूपनिरुपणमारभते नन्विति ।
It ends	:	विषमेति । प्रवृत्ति निमित्तं यौगिकं व्यभिचारोन्नायकत्वमेव इत्येव कारणं योगानादरं सूचयति । उपाधित्वं। उपाधिपद प्रवृत्ति निमित्तं । उपाधिता उपाधिपद वाच्यता, योगादरेतु लाघवात्साध्यव्यापकतामात्रेण रुटिरिति भाव: ।
Colophon	:	इति दीधिति व्याप्तिरहस्यं ॥ इति व्याप्तिवाद: समाप्त:।

271

I.M. No 9264

Title	:	The same
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23.5 cm X 9 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	3-35
Lines in a page	:	12, 13
Letters in a line	:	48
Condition	:	Fair, torn, damp, incomplete .
Date	:	Nil
Text begins 3A	:	........स्य तत्राभावाद् न च यद्धर्म पुरस्कारेण... सि धीस्तद्गत... र स्कारेण....धीरित्यर्थ:। द्रव्यं धूम इत्यत्र द्रव्यत्वस्य न पुरस्कार इति वाच्यं : तथाप्येकत्र धर्मिणीत्यत्रैकत्वं वा स्तमं वा ज्ञानं वा विवक्षितं । नाद्य: श्र(भ्र?)मानुमित्यव्याप्ते:.......।
It ends	:	......तत्र बहुत्व संयोगादि साधारणमिति संभवत्त्येव सति तेषामतीतानागतत्वमिति न तेषां प्रत्यक्ष हेतुताऽपितुत्तज् ज्ञानस्यैव, न चैवं ज्ञान प्रत्त्यासत्त्यभेद:। तस्य च समान विषयकस्यास्य च भिन्न विषयकस्या सम्रितया भेदस्याति स्फुटत्वादिति संक्षेप: ।
Colophon	:	व्याप्तिवाद: समाप्त: ।

272

I.M. No 2818

Title	:	**व्याप्तिरहस्यं (चिंतामणि:)** (Vyāptirahasyam (in Cintāmaṇiḥ)
By	:	Mathurānātha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31.5 cm X 10 cm

Character : Nāgarī
Folia : 1-59
Lines in a page : 9,10
Letters in a line : 49
Condition : Fair, torn, complete
Date : Nil
Text begins : श्रीनृसिंहाय नमः ।
अविघ्नमस्तु । अनुमानप्रामाण्यं निरूप्य व्याप्तिस्वसरूप निरुपणमारभते । नन्वित्यादिना । अनुमिति हेत्वित्यस्यानुमाननिष्ठ प्रामाण्यानुमिति हेत्वित्यर्थः । व्याप्तिज्ञान इत्यर्थः, विषयत्वं सप्तम्यर्थः, तथा चानुमाननिष्ठप्रामाण्यानुमिति हेतु व्याप्तिज्ञान विषयीभूताव्याप्तिः केत्यर्थः ।
It ends : अप्रयोजकसाध्यव्यापकव्यभिचारिणः अप्रयोजकत्वसाध्यव्यापकव्यभिचारित्वयोरित्यर्थ इति केचित् । न च स्वव्यभिचारित्वेन साध्यव्यभिचारानुमापकत्वमेव तथास्तु । अप्रयोजकत्वादिकं तु न तथेति वाच्यं । योगार्थापेक्षया एतस्य गुरूत्वादिति दिक् ।
Colophon : इति व्याप्तिरहस्यं समाप्तं ॥

273

I.M. No 245

Title : व्याप्तिवाद रहस्यम्
(Vyāptivāda Rahasyam)
By : Mathurānātha
Substance : C.M.P.
Size : 27.5 cm X 11.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 2-172 (1,6,16-39,54-60 wanted)
Lines in a page : 11,12

Letters in a line	:	43
Condition	:	Old, torn, worm-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins 2A	:	.........पापोरजन्यत्वात् । द (दृ?) ष्टद्वारा वा तत्वमादरणीयं । न चोत्पत्तिमदर्पाद्रियं द (दृ?) ष्ट द्वारकमनुमानमपेक्षते ।
It ends	:	साध्यव्यापकतामात्र इति । स्वनिष्ठव्याप्तिसंक्रमक तयैव साधनाव्यापकत्वलाभान्मात्र इति ॥
Colophon	:	इति व्याप्तिवादरहस्यम् ॥
Post Colophon	:	श्री कृष्णाय नमः । व्याप्तिग्रहोपाये कथनीये प्रथमांश ।

274

I.M. No 430

Title	:	**व्याप्तिवादे व्यधिकरणप्रकरणम्** (Vyāptivāde Vyadhikaraṇa Prakaraṇam)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	28 cmX 9.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-29
Lines in a page	:	8, 9
Letters in a line	:	44
Condition	:	Fair, torn, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins 1B	:	......परेत्विति । साध्याभाववद्वृत्तित्वं च हेतुताव-च्छेदक संबंधेनेत्यस्यपूर्वोक्तत्वादनुक्त वृत्तिमद्वृत्तित्वस्य व्याख्यान.........।
It ends	:	......साध्यतावच्छेदकावच्छिन्न साध्याभाव घटित कुटेसाध्यसमानाधिकरणत्वा प्रसिद्धेरेव नाति व्याप्तिरिति प्राहुः ॥

275

I.M. No 5

Title	:	व्युत्पत्तिवादः (Vyutpattivādaḥ)
By	:	Gadādhara Bhaṭṭācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-169
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	49
Condition	:	Good, complete
Date	:	Saṁvat 1942
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। शाब्द बोधे चैक पदार्थेऽपरपदार्थस्य संसर्गः मर्यादया भासते स च क्वचिदभेदः क्वचिच्च तदतिरिक्त एवाधाराधेय प्रतियो-ग्यनुयोगिविपय विषयि भावादिः।
It ends	:	तस्य विध्यर्थत्वेन तात्पर्येणधुतिकानां न भुंजीतेत्यादि प्रयोगापत्तेः॥
Colophon	:	इति श्री गदाधर भट्टाचार्य चिरचितो व्युत्पत्तिवादः समाप्तः॥ शुभं भवतु॥ श्री लक्ष्मीनृसिंह प्रसन्नोऽस्तु॥
Post Colophon	:	संवत् १९४२ शाके १८०७।

276

I.M. No 9113

Title	:	व्युत्पत्तिवादः? (Vyutpattivādaḥ)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23 cm X 9 cm
Character	:	Nāgarī

Folia	:	1-15
Lines in a page	:	7,8
Letters in a line	:	40
Condition	:	Fair,torn, worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins 2A	:	श्रीः । विभक्ति तात्पर्यविषयेति संख्या विशेषापेक्षा बुद्धि विशेष विषयत्वरूप विभक्त्यर्थः शक्यलक्ष्यसाधारणो ननु गत इति तथोक्तम् । मार्द्रव प्रभृत्योरिति । अजप्रभृति ग्रहणं विशेषण वाचक पदोत्तर विभक्ति तात्पर्य विषय........।
It ends, P-15A	:	जलादि निरूपित नौका संबद्ध वृत्तित्वं गंधनिष्ठ स्वाभावे जलादेर्न संबंध इति भावः। पृथिव्याद्यन्याभाव इतीति । एवतद्विशिष्टं एवकारार्थ इत्यभिप्रेत्येदम् । अभावेऽन्य संबंध इति । एत द्वयं खंडशोऽर्थ इत्यभिप्रेत्येदम् ।

277

I.M. No 9158

Title	:	व्युत्पत्तिवादः (Vyutpattivādaḥ)
By	:	Gadādhara Bhaṭṭācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-19
Lines in a page	:	7,8,11
Letters in a line	:	26
Condition	:	Fair, torn, damp, worm-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। शाब्दबोधे चैकपदार्थेऽपरपदार्थस्य संसर्गः

संसर्गमर्यादया भासते स च क्वचिद्भेदः क्वचित्तदतिरिक्त एवाधाराधेय प्रतियोग्यनुयोगि विषय विषयि भावादिः।

It ends, 19B : ....वैशाब्यबोधोपपत्तयेऽन्यादृश विषयताया एव तत्र प्रतिबध्यतावच्छेदकत्त्वेनोपगमावश्यकत्वात् न च त(स्व?)त्त्वादेः प्रकारतामतेपिस्वत्वादि संबन्धावच्छिन्न प्रतियोगिताकराजाद्य भाव विशिष्ट पुरूषादि वैशिष्ट्यबोधे तथाविध सामग्र्याः प्रतिवन्धकत्त्वाधिक्येन गौरवात् तत्संसर्गतामते....।

278

I.M. No 9366

Title : The same

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 24.5 cmX 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 2-127

Lines in a page : 9

Letters in a line : 34

Condition : Old, torn, brittle, incomplete .

Date : Nil

Text begins : ....वेदाः प्रमाणमित्यादयः कथं प्रयोगः। विशेष्य विशेषण वाचक पदयोरसति विशेषानुशासने समान वचनकत्व नियमात्। अन्यथा घटाः नील इत्यादेरपि साधुता प्रसंगात्।

It ends, P 127B : ....न च तथा सति चैत्रमैत्रोभयकर्तृक पाकस्थले चैत्रीय पाककृतौ मैत्रवृत्तित्वाभावसत्वात्। मैत्रेण न पच्यत इति प्रयोगापत्तिरिति वाच्यं। मैत्रेण न पच्यत इत्यादौ वर्त्तमानपाकानुकूलकृतित्वावच्छेदेन मैत्रवृत्तित्वाभाव बौधनात्। वर्त्तमानत्वस्य कृति विशेषणतया मैत्रेणपक्ष्यते पच्यते। न तु.........।

279

I.M. No 9968

Title	:	The same
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-48
Lines in a page	:	12,14
Letters in a line	:	50
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । श्रीकृष्णाय नमः। शाब्दबोधे चैक पदार्थेऽपरपदार्थस्य संसर्गः संसर्ग मर्यादया भासते । स च क्वचिद्भेदः क्वचित्तदतिरिक्त एव । आधाराधेय प्रतियोग्यनुयोगि विषय-विषयि-भावादिः ।
It ends, 48A	:	....इति व्युत्पत्या यद्यप्योदनादेरपि निर्वत्यतास्ति तथापि तद्व्यावृत्तमेव पारिभाषिकं निर्वत्यत्वं तदुक्तमभियुक्तैः। सती वा विद्यमाना वा प्रकृतिः परिणामिवी (नी?)। यस्य नाश्रीयते तस्य निर्वर्त्यत्वं प्रचक्षत इति य..........। The title of the text and the name of the author are not present in the Ms. But in every pages of the upper side of the left corner there is व्यु .

280

I.M. No 8814

Title	:	व्यधिकरण प्रकरणम् (Vyadhikaraṇa Prakaraṇam)
By	:	Jagadīśa
Substance	:	C.M.P.

Size	:	35 cm× 13.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-10
Lines in a page	:	9,11,12
Letters in a line	:	53
Condition	:	Old, half torn, no colophon, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीहयग्रीवाय नमः। ननु ईश्वरेच्छारूपस्य वाच्यत्वस्य इच्छात्वादि समवायित्वात्समवायित्वं न तद्व्यधिकरण धर्म इत्यत आह वाच्यत्वमिति । तथाच अस्माच्छब्दादयमर्थो बोद्धव्य इति ईश्वरेच्छा विषयत्वं पदार्थांतरं वा वाच्यत्वं । न तु तादृशेच्छामात्रं । अतिप्रसक्तत्वात् ॥
It ends	:	.......चक्षुः संयुक्तसमवेतद्व्यणुकविशेषणतया रूपाद्यभावचाक्षुषापत्त्या चक्षुः संयुक्त योग्य समवेतविशेषणताया एवाभावग्राहकत्वेन द्रव्यान्यद्रव्यसमवेतवृत्यभावचाक्षुषत्वस्यैव तज्जन्यतावच्छेदकत्वात्। अन्यथात्र्यसरेणु .....।

281

I.M. No 11,395

Title	:	The same
By	:	Jagadīśa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	47 cm× 9 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-31
Lines in a page	:	8, 9
Letters in a line	:	103
Condition	:	Bad, damp, incomplete
Date	:	Nil

Text begins : ॐ श्रीराम: । नन्वीश्वरेच्छास्वरूपस्य वाच्यत्वस्य गुणत्वादिसमवायित्वात समवायि विकृत-स्तद्व्यधिकरण धर्म इत्यत आह वाच्यत्वमिति । अस्मात् शव्दादयमर्थो बोध्यव्य इतीश्वरेच्छा विषयत्वं....।

It ends : गगनादेरधिकरणस्य स्वरूपसंसर्गक वाच्यत्वत्वाद्य-वच्छिन्नाभावस्य चाप्रसिद्ध्या तत्र विरोधस्य कल्पयितु-मशक्यत्वादिति दिक् ॥

Post Colophon : इति व्यधिकररधर्म्मावच्छिन्नाभावस्य जागदीशी टिप्पणी समाप्ता ॥

282

I.M. No 473

Title : **शाब्दबोध विचार:**
(Śābdabodha Vicāraḥ)

By : Mathurānātha

Substance : C.M.P.

Size : 17.5 cm X 7.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-9

Lines in a page : 7, 8

Letters in a line : 26

Condition : Very old, damp, hazy, mouse-eaten. complete

Date : Nil

Text begins : श्री ॐ नमस्तस्यै । अत्र यद्यपि घटमित्यादिनाम विभक्त्योरन्वय बोध.......।

It ends : ....तादृश शाब्दरूपस्य तद्विशेष्यस्य .... भवादितिध्येयंमिति (?)।

Colophon : इति शाब्दबोधविचार: ।

283

I.M. No 9261

Title	:	शाब्दशक्तिप्रकाशिका (Śābdaśaktiprakāśikā)
By	:	Jagadīśa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	22 cm× 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1, 3-11
Lines in a page	:	8, 9
Letters in a line	:	34
Condition	:	Fair, torn, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीमह्रागणपतये नमः। श्रीरामचंद्राय नमः । तर्कं तन्त्रं च विदुषा विदुषांतोष कारिक़ा । क्रियते जगदीशेन शव्दशक्तिप्रकाशिका ॥ ग्रंथारंभे विघ्न विधाताय समुचिंतां शव्दमयीं देवतां ग्रंथकृत् स्मरति स्म........।
It ends 11B	:	.......कार्त्तिक्यादौ यन्नदानंतदत्यंतविनिंदितमित्यादौ न केवले नत्रर्थे यदर्थस्यतादात्म्येनान्वय:किंतु दाना- वच्छिन्ने स्वर्द्दिवानक्तमाद्यव्ययमपि नामैव न तु निपातः शोभनं स्वनित्यादौ तदर्थे नामार्थस्य तादात्म्येनान्वयात् प्रादयस्तूपसर्गा न सार्थकाश्चेन्निपाता अपि........।

284

I.M. No 11,417

Title	:	शव्दप्रामाण्यवादः (Śavdaprāmāṇyavādaḥ)
By	:	Pakṣadhara Miśra
Substance	:	C.M.P.

Size : 44.5 cm× 10 cm
Character : Bengali (Nāgarī)
Folia : 1-6
Lines in a page : 9
Letters in a line : 97
Condition : Very old, half torn, incomplete.
Date : Nil
Text begins : प्रमित्यजनकेति प्रमितिस्वरूपा योग्येत्यर्थः तेन वक्ष्यमाण यथार्थ तात्पर्य्यकत्वस्यापिप्रतिबन्धकादिवशात् यत् प्रमित्यनुपधायकं तत्र सत्वेपि न दोष इति मन्तव्यं ।
It ends : ....तद्विशिष्टज्ञानस्य च शाब्दानुभव हेतुत्वाद्भ्रमस्य तन्नये विशिष्टज्ञानत्वाभावादित्यरूचेराह यद्वेति विसम्वादि प्रवृत्तादीति यथार्थ तात्पर्य्याविषय वाक्यार्थगोचर प्रवृत्यादीत्यर्थः शब्दः आकांक्षा.......।

285

I.M. No 10,567

Title : **शिरोमणि टीका**
(Śiromaṇi Ṭīkā)
By : Jagadīśa Tarkālaṁkāra
Substance : C.M.P.
Size : 32 cm× 12 cm
Character : Nāgarī
Folia : 23-61
Lines in a page : 10
Letters in a line : 45
Condition : Fair, torn, damp, incomplete.
Date : Nil
Text begins P-23A : ....नत् प्रकारता नादाय धूम.....किंचिद्धर्म विशिष्टे इत्यर्थः ग(?) तथाच ज्ञाननिष्ठं

किंचिद्धर्मावछिन्नविशेष्यताक यद्रूपत्वावच्छिन्न प्रकारताकत्वं साध्यसंशयंत्वावछिन्न जनकतावछेदकं तद्रूपवत्वमर्थः ॥

It ends : वह्नेर्धूमाभावाभाववद्वृत्तित्व ज्ञानमित्यनुपपत्तेः (नुपज्यते?)। नन्वेवं साध्यादेः केवलान्वयित्वादि प्रतिसंधानदशायामनुमिति र्न स्यात् तद्रूपस्यापि व्यतिरेक व्याप्ति धी विरोधित्वादत आहः केव (ल?) त्वेति ॥

Colophon : इत्यनुपसंहारि रहस्यं । गजानना ॥

286

I.M. No 5097

Title : **शिरोमणि टीका?**
(Śiromaṇi ṭīkā)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 30 cmX 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 71 by counting.

Lines in a page : 8,9

Letters in a line : 34

Condition : Fair, torn, damp, worm-eaten, incomplete

Date : Nil

Text begins : ....व्यातिव्याप्तिरिति भावः। द्वितीय कल्पे साध्यवत्पक्षे अतिव्याप्तिशंकापिनेत्याहा(हु?) मानस ज्ञानेति । तथाचात्र कल्पेतिवह्निर्वह्निमानित्यत्र-वस्तुमात्रस्य हेत्वाभासत्व बारणायैव विरोधित्वं वाच्यमित्याशयः।

It ends : कालिकावछिन्न समवायस्य बुद्धित्व संवंधत्वेनादोषादित्याशयः। हेत्वाभास सामान्य लक्षणोत्तंर तद्व्यभिचारवत्सव्यभिचारसामान्यलक्षणोत्तरमेव तद्विभागोयुक्तः। सामान्यता ज्ञाने विशेष जिज्ञासायां विशेप.....।

287

I.M. No 2806

Title	:	The same
By	:	Mathurānātha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32 cmX 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-82
Lines in a page	:	3, 6
Letters in a line	:	29
Condition	:	Fair, torn, incomplete .
Date	:	Nil
Text begins	:	....श्रीशारदांवायै नमः । अविघ्नमस्तु । सर्वमिदं । अनुमानादित्यत्रमण्यादि साधनं । ननु व्याप्तिग्रहोपायश्चवक्ष्यत इत्युक्तं निरूप्यते, च व्याप्तिरि-त्यर्थांतरमित्यत आह । समारब्धेति ।
It ends	:	जन्यवृत्तित्वाभावः प्रलयकालीन जलपरमाणुत्वादि क्रियादावपि वर्तते तत्र हेतुतावछेदक कालिक संबंधेन हेतुसामानाधिकरण्याभावस्यासत्वादतमहाकाल एव हेतुसमानाधिकरणत्वादिति भावः । अत्र.........।

288

I.M. No 2814

Title	:	शिरोमणि टीका (पंचलक्षणप्रकरण-तर्कवादः) (Śiromaṇi Ṭīkā (Pañcalakṣaṇa-prakaraṇa-Tarkavādaḥ).
By	:	Jagadīśa Tarkālaṁkāra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31.5 cmX 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-184

Lines in a page	:	8,9,10
Letters in a line	:	51
Condition	:	Fair, torn, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीनृसिंहाय नमः । हयग्रीवाय नमः। वासुदेवाय नमः । मुख्यप्राणाय नमः। सरस्वत्यै नमः । श्रीरस्तु। निर्विघ्नमस्तु । राम । समारब्धेति । समारब्धं यदनुमानप्रामाण्य परीक्षणं तत्कारणीभूतं यद् व्याप्ति ग्रहोपाय प्रतिपादनं तन्निदानं व्याप्तिस्वरूपनिरुपरणमित्यर्थः ।
It ends	:	स्वमते शक्त्यभावात्साध्याप्रसिद्धेरेवा प्रयोजकत्वं सुवचमतः परमतेनेति । शाक्त्यतिरिक्तेति । तथा च करवह्निसंयोगेऽतींद्रियधर्म समवायी समवायित्वे सति जनकत्वादित्येवाप्रयोजकत्वं स्वमते बोध्यमिति भावः।
Colophon	:	इति तर्कवादः समाप्तः ।
Post Colophon	:	प्रतियोग्यसमानाधि.......... विशेषणस्य परिग्रहः ।

289

I.M. No 608

Title	:	**सत्प्रतिपक्षदेशनाभाषाप्रकरणम्** (Satpratipakṣadeśanābhāṣāprakaraṇam)
By	:	Viśvanātha Nyāya Pañcānana
Substance	:	C.M.P.
Size	:	17 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-5
Lines in a page	:	7
Letters in a line	:	23
Condition	:	Fair, complete
Date	:	Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । नत्वा शंकर चरणं शरणं दीनस्य दुर्गमे तरणं सम्प्रति निरूपयामः....।

It ends : ....तथा सति अदूषक साधर्म्यात्प्रमेयत्वादि तस्त्वद्वचनमप्यदूषकं स्यादित्ययं विशेषः ।

Colophon : इति सत्प्रतिपक्षदेशनाभाषाप्रकरणं समाप्तं ॥

290

I.M. No 471

Title : **सप्तपदार्थी टीका-मितभाषिणी**
(Saptapadārthī Ṭīkā-Mitabhāṣiṇī)

By : Mādhava Yati

Substance : C.M.P.

Size : 24 cm X 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-25

Lines in a page : 15

Letters in a line : 50

Condition : Fair, hazy, mouse-eaten, complete

Date : Nil

Text begins : श्रीगुरूभ्यो नमः ॥ वेदांतविज्ञान सुनिश्चितार्थैर्योगीश्वरैर्ध्येयमजं विशुद्धं......।

It ends : तद्देश जन्मापतिरेकदंभी सरस्वती मस्तक माधवाख्यः सोऽयं शिवादित्य कृतेरकार्षी टीकामिमां बालसुखप्रवृत्त्य ॥

Colophon : माधवाख्य यतींद्रेण कृष्णातीर निवासिना ।
कृता सप्तपदार्थ्यास्तु टीकेऽयं मितभाषिणी ॥
इति श्री मितभाषिणी संपूर्णा ।

Post Colophon : लिखिताच श्रीलालविजयेन निजपठनायेति श्रीरस्तु श्री बर्हीनपुरनगरे । शुभं भवतु ॥

291

I.M. No 352

Title	:	समासतत्त्वम् (Samāsatattvam)
By	:	Jayarāma Nyāyapañcānana Bhaṭṭācārya.
Substance	:	C.M.P.
Size	:	29 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-8
Lines in a page	:	11,12,13
Letters in a line	:	46
Condition	:	Old, damp, mouse-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः॥ श्रीमहादेव्यै नमः। न्यायपंचाननः श्रीमान् जयराम समासतः। समासतत्त्वमाचष्टे विबुधानां सुधोपमं ।१।
It ends	:	.......शिवद्वान्यतरत्वेन शिवाशक्त्या (?) शिवत्वेन लक्षणया दुर्गात्वेन बोधकमेव एवमन्यत्राप्युह्यमिति समासः । श्रीभगवत्यै नमस्यामः । श्री । श्रीमताजयरामेण यैषिणी समासवद् सुधिया समासेन समापितः ।
Colophon	:	इति श्रीमहामहोपाध्याय श्रीजयरामन्यायपंचानन भट्टचार्य कृता समासा प्रसारिणी (?) समाप्ता ।
Post Colophon	:	शुभंभवतु । श्री रस्तु। ....महादेव्यै नमः ।

292

I.M. No 11,225

Title	:	सव्यभिचार सामान्यलक्षण (पत्रिका) (Savyabhicāra Sāmānyalakṣaṇa) (Patrika)
By	:	Unknown

Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-2
Lines in a page	:	8, 10
Letters in a line	:	46
Condition	:	Fair, torn, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीरामाय नमः । साध्यसंदेहजनककोटिद्वयोपस्थापक पक्षधर्म्मताज्ञान विषयत्वमिति सव्यभिचार सामान्य लक्षणं । अत्र इदं द्व्यणुकं नित्यमणुत्वात् इत्यादौ द्व्यणुक रूपधर्म्मि-न्यतिव्याप्तिवारणाय......।
It ends	:	......साध्यसंशयजन (क?) कोटिद्वयोपस्थितिजनक पक्षधर्मताज्ञानविषयत्वस्य ज्ञानत्वेऽक्षतं पक्षधर्म्मिक साध्यवत्ता निश्चयस्यापि सविषयकत्वप्रकारत्वेन पक्षांतर्गतात्वात् इति पक्ष धर्मतापदोपादानेऽपि तत्र ज्ञानत्वेऽति व्याप्तेर्व्वज्रलेपत्वात् इति बोध्यं ॥ सव्यभिचार सामान्यलक्षणोपरि ॥
Post Colophon	:	श्रीरामाय नमो नमः ।

293

I.M. No 414

Title	:	**सर्वोपकारिणी टीका भवानन्दी-अवयव-ग्रन्थ-व्याख्या** (Sarvopakāriṇī Ṭīkā (Bhavānandī-Avayava-granthavyākhyā)
By	:	Mahādeva
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī

Folia	:	1-59
Lines in a page	:	12
Letters in a line	;	48
Condition	:	Old, torn, worm-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins 1A	;	.....अपि नान्वय व्याप्तेरपीत्यादि पूर्वमतास्वरसमुच्चयः, न चोक्तमतानां तत्तदस्वरसदुपृत्वे (?) व्यभिचार निरासोपायः।
It ends 59A	:	प्रमेयत्वमभिधेयं प्रमेयत्वादित्यत्र प्रतिज्ञायामतिव्याप्ति निराकरण प्रस्तावे भवानंद्यामवयवे क्लिष्टे मद्व्याख्य-यानया अध्याय यं तु निशंकंबुधादीतिमद्भूतां
Colophon	:	इति श्री पुणतीमकर(?) महादेव विरचितायां भवानंदी व्याख्यायां सर्वोपकारिण्यामवयव ग्रन्थ व्याख्या समाप्ता।
Post Colophon	:	परिकरः अंगसहकारीतियावत्.....व्यभिचारे व्यभिचार लक्ष........।
		The Kevala Vyatireka section from the Tattvacintāmaṇi of Gaṅgeśa is explained by Bhavānanda which again has been commented by Mahādeva. It begins with the end of Arthāpatti followed by Avayava.

294

I.M. No 11,401

Title	:	सव्यभिचारः (Savyabhicāraḥ)
By	:	Jagadīśa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	44 cm X 10 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-31

Lines in a page	: 8
Letters in a line	: 66
Condition	: Good, damp, complete
Date	: Nil
Text begins	: लक्षणतो लक्षणवाक्यत: । विशेषेति तदवान्तरधर्म्म-प्रकारेण तद्गोचरज्ञानेच्छायां तद्गोचरज्ञानस्य हेतुत्वादिति भाव: । लक्षणस्येति वक्ष्यमाणस्येत्यादि:। अतिव्याप्तिरिति ।
It ends	: ....न च विशेष्ये विशेषणमित्यादिक्रमेण साध्यसामानाधिकरण्य ज्ञानादेवताद्रुप्येण तस्याभाव: सन्दिष्टतामिति वाच्यं । प्रतियोगि विशेषिताभाव बुद्धेर्विशिष्ट-वैशिष्ट्यावगाहि:............।

295

I.M. No 11,408

Title	: The same
By	: Mathurānātha
Substance	: C.M.P.
Size	: 45 cm X 10.5 cm
Character	: Bengali (Nāgarī)
Folia	: 2-19
Lines in a page	: 8
Letters in a line	: 80
Condition	: Old, damp, incomplete
Date	: Nil
Text begins	: 2A......सव्यभिचारोपीति तथा च तावपिऽत्रै-वान्तर्भूताविति भाव: । एतेन सामान्य धर्म प्रकारेण ज्ञातानामेव विशेषतो जिज्ञासोदयात् सामान्य लक्षणानन्तरमेव विशेषतो विभागो युक्त इति निर्युक्तिक: प्रवादोपि निरस्त: विभागे तात्पर्या-भावादिति भाव्यं।

It ends	: ......हेतुव्याप्ति शून्यः या भाववदधिकरण सामान्यक-त्वादित्यादि क्रमेणानुपसंहारित्वस्य व्याप्यत्वा सिद्धिग्रहं प्रत्युपजीव्यत्वादित्यर्थः । ननु घटोऽनित्यो घटाकाशवृत्तिद्वित्वाश्रयत्वादित्यत्र या व्यापक साध्यकत्वेना........।

296

I.M. No 2799

Title	सर्वदर्शनसंग्रहः (Sarvadarśanasaṁgrahaḥ)
By	Mādhavācārya
Substance	C.M.P.
Size	22.5 cm X 18.5 cm
Character	Nāgarī
Folia	1-101
Lines in a page	18, 19, 20, 21
Letters in a line	22
Condition	Fair, Ms in book form, complete
Date	Saṁvat 1907
Text begins	श्रीगणेशाय नमः । "नित्यज्ञानाश्रयं वंदे निश्रेयसनिधिंशिवं, येनैवजातं मह्यादि येनैवेदं सकर्तृकं ।१। पारंगतं सकलदर्शनसागराणामात्मोचितार्थ चरितार्थित सर्वलोकं । श्रीशार्ङ्गपाणितनयं निखिलागमज्ञं, सर्वज्ञ विष्णु गुरूमन्वहमाश्रयेहं ।२।
It ends	इतः परः सर्वदर्शन शिरोमणिभूतं शांकरदर्शनमन्यत्र लिखितमित्यत्रोपेक्षितमिति नमः शिवाभ्याम् शिवा-भ्यामशेष कल्याण विशेषिताभ्यां असंभवाभ्यां श्रुति संभवाभ्यांनमो नमः शंकरपार्वतीभ्यां नमः शिवाभ्यां नवयौवनाभ्यां परस्पराश्लिष्ट वपुर्द्धराभ्यां नगेंद्रकन्या वृषकेतनाभ्यां नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ।

Colophon : इति सर्वदर्शनसंग्रह संपूर्णम् ॥
Post Colophon : सम्वत् १९०७ मीती असाडसुदी ।

297

I.M. No 472

Title : संशयपक्षतारहस्यम्
(Saṁśaya Pakṣatā Rahasyaṁ)
By : Mathurānātha
Substance : C.M.P.
Size : 17.5 cm X 7.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1/11
Lines in a page : 7,9
Letters in a line : 31
Condition : Very old, damp, hazy, complete
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
अथ पक्षता निरूप्यते । तत्रसाध्यसंदेह एव पक्षतेति वृद्धा इत्थं च पर्वत पक्षक (:) संयोग संसर्गक.....।
It ends : ....द्वयमितिरीत्यार (?) भावा प्रामाण्योभय प्रकारताका प्रामाण्य ज्ञानस्य तद्व्यक्तित्वेनैवोत्तेजकत्व स्वीकारादिति दिक् ।
Colophon : इति संशयपक्षतारहस्यं समाप्तिमगमत् ॥

298

I.M. No 4930

Title : सामग्री प्रतिवंध्य प्रतिवंधक भावविचारः
(Sāmagrīprativandhya-prativandhaka Bhāvavicāraḥ)
By : Harirāma Tarkavāgīśa
Substance : C.M.P.

Size	:	27.5 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	3-99
Lines in a page	:	7
Letters in a line	:	50
Condition	:	Old, torn, damp, brittle, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins 3A	:	......तस्यचोभयत्रदर्शनात् अन्यथा नीलघटयोरभेदः संसर्ग इत्यादौ साधर्म्य वैधर्म्याभ्यां तत्वज्ञानं निःश्रेयस हेतुरित्यादौ च का गतिः । तथा च प्रमानुमितावपि पदार्थतावच्छेदक भेद सत्वान्नाऽव्याप्तिः। यद्वा व्याप्तिविशिष्टपदं व्याप्तिविशिष्टत्वादि धर्मपरं तथा च पदार्थ भदेनैव द्वंद्व इति पक्षेपिनानुपपत्तिः ।
It ends 99 A, B	:	.........॥ केचित्तु ॥ विपयपरिशोधक तर्कस्यानुपयोग एव ॥ क व्यापारता ॥ न च विंशकानिवर्त्तकतया तदुपयोगः । ग्राह्यसंशयस्याविरोधित्वात् । विरोधित्ते चापरामर्शरूपविशेष दर्शनात्कथं शंका ॥ येन तन्नि-वृत्त्यर्थतर्कापेक्षास्यादिति वदंति । अत्र प्रांचः, विरोधिजिज्ञासा निवृत्यर्थत×××××
		The Ms has no colophon. The name of the author and his work are written on the top of the folio 3A.

299

I.M. No 1429

Title	:	**सामान्यनिरुक्तिः** (Sāmānya Nirūktiḥ)
By	:	Gadādhara
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32 cm X 11 cm

Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-25
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	44
Condition	:	Old,torn, damp, worm-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । सरस्वत्यै नमः । बालकृष्ण गुरवे नमो नमः । हेत्वाभासनिरूपणे प्रसंगस्यापि संगतित्वं संभवति....।
It ends 25 B	:	......कपिसंयोगाभावादौ कपिसंयोगादेर्गुणादौ अतस्तादृशविरोधाविशिष्ट-तदभावाधिकरणगुणादि-वृतित्व पवत्यां (?) सत्तायां संयोगसामानाधिकरण्य-स्यावच्छेदकं न तु सतात्वं विरोधादितिनातिप्रसंगः । अथवा संयोगतदभावयोऽर्विरोधेपि द्रव्यत्वाद्यभावस्य संयोगविरूद्धतया संयोग सामा.........,..। The first leaf is marked with निरू and the rest leaves are marked with the letters गदा ।

300

I.M. No 1546

Title	:	The same
By	:	Śiromaṇi
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm x 9 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-3
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	37
Condition	:	Fair, mouse & worm-eaten, complete

Date	:	Saṁvat 1922
Text begins	:	श्री एतावताप्रबन्धेन सपरिकरं हेतुं निरूप्य तत्प्रसङ्गात् तत्वनिर्णयादि रूपतत्कार्यकारित्वात्त्च तदाभास निरूपणं प्रतिजानीते । अथेति । अनुमितीति ।
It ends	:	......एवं च वस्तुमात्र निश्चयानन्तरं निर्वह्नित्वविशिष्टे वह्नेरग्रहेपि न क्षतिस्तस्य विरोध्यविषयकत्वात् । एवं साध्य निश्चयोत्तरं तस्याननुमितावपि मानस ज्ञानाविरोधित्वाच्च ।
Colophon	:	इति शिरोमणि कृता सामान्यानिरुक्तिः समाप्ता ।
Post Colophon	:	सं १९२२ भाद्र............भौमै ॥

301

I.M. No 8815

Title	:	The same
By	:	Śiromaṇi
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm x 9.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-5+1
Lines in a page	:	7,8
Letters in a line	:	33
Condition	:	Old, damp, damaged by worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीः ननु या एव मिलिता वह्न्यभावजल-ह्रदादौ वह्निर्नास्तीति धियं जनयंति त (त?) एव प्रत्येकं धूमवति महानसादौ वर्त्तन्ते तत्र च तेषां स्वावच्छेदकतत्तद्वह्नित्वावच्छिन्न वैयधिकरण्य-निरूपिकायाः ... ।
It ends	:	एवं चैकाभावसन्निकर्षेपि सामान्याभाव बुद्धि प्रसंगः

यादृशे च तस्य ज्ञाने यावदाश्रयाणां सन्निकर्षोऽपेक्षते तत्र तेषां तत् भेदस्य च ज्ञानमपि तदज्ञाने तदभेद ज्ञाने च तत्...........।

302

I.M. No 318

Title	:	सामान्यनिरूक्तिपत्रिका (?) (Sāmānya Nirūkti Patrikā.)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-8
Lines in a page	:	12
Letters in a line	:	49
Condition	:	Old, damp, mouse & worm- eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । अथात्रवदंतीत्यादिकल्पे हेतुनिष्ठसाध्यव्यापकीभूताभाव प्रयोगित्वरूपा साधारण्या संग्रह प्रसंग : ।
It ends	:	.........व्यभिचारत्व विशिष्ट निरूपितविषयितात्व निरूपितस्य संभवेन तादृश समुदायत्व (या)वछिन्न प्रयोज्यतामादायैव प्रमेयत्वविशिष्ट व्यभिचारादावति (व्याप्ति?) वारण संभवादितिदिक् ।
Post Colophon	:	लिखितमिदं पुस्तकं भगीरथेन काश्यां श्रीरामसहायोऽस्तु ॥ रामाय । The Patrikā com. on Gadādhara's *Sāmānyanirūkti* is by unknown commentator.

303

I.M. No 9258

Title	:	**सामान्यनिरूक्तिटिप्पणी** (Sāmānyanirūktitippaṇī)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	3-30
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	38
Condition	:	Old, torn, damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins 3A	:	......भिचारेत्प(य?)स्याभाव प्रधान निर्देशतया सव्यभिचारत्व विरूद्धत्व सत्प्रतिपक्षत्वेत्या-द्यर्थकतया दोष(का?)रण मिव विभजनान्नते चेत्यादिं ग्रंथो-ऽसंगत इत्यते दुषणान्तरमाह एवमिति एवं च विभा-गस्य दोष विभाग परत्वे विरूद्धस्य व्यभिचारस्य......।
It ends	:	......इति सामान्यनिष्ठाधिकरणतायां दृशाधिकरणता विरोधि विषयता प्रयुक्तत्वस्याभावादेव नातिव्याप्तिरिति भावः । वाध इति यद्विषयकत्वेति यथा श्रुतकत्मे (तार्थकत्वे?) कामिनी जिज्ञासादीना विषयेति व्याप्तिरित्य साधारण प्रतिबंधकता घटितमेव लक्षण कर्त्तव्य अत्रैवाशंकते मूले यद्यपीति समाधानं तु ज्ञायमानं सदिति तृतीय लक्षणाभिप्रायेण तथापीत्यादिनेति बोध्यं ॥
Colophon	:	इति सामान्यनिरुक्तैः टिप्पणी ॥

304

I.M. No 9663

Title	:	सामान्यनिरूक्ति (Sāmānyanirūkti)
By	:	Gadādhara
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32.5 cm X 12.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-8
Lines in a page	:	11
Letters in a line	:	53
Condition	:	Torn, damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	......विषयत्वमिति योजना शिष्य प्रवृत्त्युपयोगि यन्निरूपण घटकज्ञान प्रयोजनं इत्यपि योजना शिष्य निरुपण घटक हेत्वाभासत्वज्ञाने प्रवृत्तौ जननीयायां हेत्वाभासत्वाज्ञानधर्मिकेष्ट साधनता ज्ञानस्यापेक्षितत्वात् ......।
It ends	:	.......इत्यादौ गगनाभावाभावस्य गगनस्याधिकरणाप्रसिध्या हेतोः सत्प्रतिपक्षतात्वं न स्यादिति चेत् का हानिः बाधमादायैव हेतोर्दुष्टत्वोपपत्तेः। असाधारण्यरूपतायाः संपादनीयत्वादित्यनेनान्वयः अयं भाव पदः.....।

305

I.M. No. 11,416

Title	:	The same
By	:	Jagādīśa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	45 cm X 10 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-5

Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	66
Condition	:	Old, torn,damp, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	व्यवस्थापयितुमित्यस्य सन्निकर्षत्वे इत्यादिः, तेन ज्ञात सामान्यस्य सामान्यज्ञानस्य वा सर्व्वसम्मतत्वान्ना-संगतिः। समानाधिकरण वृत्ति घूमत्वादिव्याप्तित्वे धूमान्तरे गृहीतस्य तस्यैवोपनीत भानतया.......।
It ends	:	नन्वनुमान प्रस्तावे प्रमाण सामान्य दोषाभिधानमनु-चितमित्याशये नाह यद्वेति बाधेनेति परोक्ष बाधनिश्च-येनेत्यर्थः परोक्ष सत् प्रतिपक्षे नचेत्यपि बोध्यं.........।

306

I.M. No. 11,399

Title	:	सामान्याभावः (Sāmānyābhāvaḥ)
By	:	Jagadīśa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	43.5 cm X 10 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-9
Lines in a page	:	8,9
Letters in a line	:	73
Condition	:	Fair, damp, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	ननु व्याप्तिनिरूपण प्रस्तावे सामान्याभाव व्यवस्था-पनमर्थान्तरग्रस्तमित्युपोद्घातसङ्गत्या तदवतारयति नन्विति। अत्र तत्तद्वह्नित्वावच्छिन्न प्रतियो-गिताकाभावो......।
It ends	:	.......फलमुखत्वाददोषत्वे तु प्रकृतेऽपिसामान्याभावे

तत् सुवचमिति भावः । प्रतिबन्दिरनुत्तरमित्यस्वरसः केचित्तु.....रित्याभ्यां सूचितः ॥

Colophon : इति सामान्याभाव जा टी समाप्ताकेयमिति ॥

307

I.M. No. 11,405

Title : The same

By : Mathurānātha

Substance : C.M.P.

Size : 44 cm X 10 cm

Character : Bengali (Nāgarī)

Folia : 1-3

Lines in a page : 8

Letters in a line : 79

Condition : Old, torn, damp, complete.

Date : Nil

Text begins : ननु विशेषाभावानां विशेषधर्म्मावच्छिन्न प्रतियोगिताया एवावच्छेदकं सामान्यरूपं अन्यथा अभावप्रतियोगितावच्छेदकमेव तन्नस्यादभावान्तरे प्रतियोगितान्तरे च मानाभावात्.....।

It ends : ....संशय विषयत्व सम्भवात् तेनापिरूपेण विशेषाभावानां निर्णये तथा संशयस्य सामान्याभावातिरिक्तवादिनयेप्यसिद्धित्वादिति ध्येयं । शेषमस्मत् कृत सिद्धान्तरहस्येऽनुसन्धेयं ॥

308

I.M. No. 11,407

Title : The same

By : Mathurānātha

Substance : C.M.P.

Size : 46 cm X 10 cm

Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-6
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	72
Condition	:	Good, damp, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	प्रसंग संगत्या सामान्यलक्षणायाः प्रत्यासत्तित्वं व्यवस्थापयितुमाह व्याप्तिग्रहश्चेति महानसादौ ज्ञायमाने धूमत्वरूपेण सन्निकृष्ट धूमे वह्नि-त्वरूपेण सन्निकृष्ट वह्नेर्व्याप्ति साक्षात्कारश्चेत्यर्थः.....।
It ends	:	एव बाध निश्चय सत्वेप्यनाहार्यापनीत भानोदयात् इति वाच्यं तथापि स्मृत्युपमितिं प्रति बाध निश्चय सामान्यस्यैव प्रतिबंधकतयाऽसाधारण्य विरहादिति ध्येयं।

309

I.M. No. 10,744

Title	:	स्वत्ववादः (Svatvavādaḥ)
By	:	Gokulanātha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	29 cm X 11 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-2, 4-7
Lines in a page	:	9,10,12
Letters in a line	:	53
Condition	:	Old, torn, damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	ओं नमो विनायकाय । स्वत्वमित्यनुगताकार प्रतीति साक्षिक स्वत्वं नाम भावान्तरमेवेति नव्याः, तेषामयमाशयः नहि विनियोग्यत्व मात्रं स्वत्वं परस्वेऽपि विनियोग सम्भवेन......।

It ends : ......देवदत्तोपादान समकालत्वं सप्रतियोगि स्वत्वप्राग-भाव समकालत्वात् निरुक्त संग (ति?) त्वेन कारणस्य देवदत्तोपादानस्यासत्वान्न देवदत्तस्वत्वं । नत्वसाधारणे वस्तुत्ये (न्ये?) क स्यत्य (त्या) गेन साधारण........।

310

I.M. No. 1543

Title	:	सिद्धांतलक्षणी (Siddhāntalakṣaṇī)
By	:	Śiromaṇī
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 9 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-12
Lines in a page	:	6,7
Letters in a line	:	33
Condition	:	Fair, mouse- eaten, complete.
Date	:	Saṁvat 1921
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । प्रतियोग्यसमानाधिकरणेति । प्रतियोग्य समानाधि-करणयद्रूप विशिष्ट समानाधिकरणात्यन्ता भाव प्रतियोगितानवच्छेदको यो धर्म्मस्तद्धर्म्मावच्छिन्नेन येन केनापि समं सामान्य (ना?) धिकरण्यन्तद्रूप विशिष्ट.....॥
It ends	:	.......स्वरूप संवंध विशेषोऽतोनाभाव साध्यकव्यभि-चारिण्यति प्रसंगः, तदपिवानोपादेयं प्रयोजनविरहात् विषयतात्वादिवत्प्रतियोगित्वाधिकरणत्व सवंधत्वादयो-प्यतिरिक्ता एव पदार्था इत्यप्येकदेशिनः ।
Colophon	:	शिरोमणी कृत सिद्धांतलक्षणी समाप्ता ।
Post Colophon	:	शुभंभूयात् संमत् १९२१ ॥

311

I.M. No. 10,179

Title	:	सिद्धांतमुक्तावली (Siddhānta Muktāvalī)
By	:	Siddhānta Pañcānana Bhaṭṭācārya (Viśvanātha)
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cm X 9 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	40-104
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	33
Condition	:	Old, torn, damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins P40A	:	......न् पर्वत इति ज्ञानं विनापि यत्र पर्वतो धूमवानिति प्रत्यक्षं ततो वह्नि व्याप्य धूम इति स्मरणं तत्र ज्ञानद्वयादेवाऽनुमिति दर्शनाद्व्याप्तिविशिष्ट वैशिष्ट्यावगाहिज्ञानं न सर्वत्र कारणं.....॥
It ends P-104A	:	........ननु सजातीये सोप(यं?)मिति प्रत्यभिज्ञा कुत्र दृष्टेत्यत आह तदेवौषधमित्यादौ सजातीयेपि दर्शनात् यदौषधं मयाकृतं तदेवौषधमन्येनापिकृतमित्यादि दर्शनादिति भावः ।
Colophon	:	इति श्रीमहामहोपाध्याय सिद्धांतपंचानन भट्टाचार्य कृत सिद्धांतमुक्तावली संपूर्णमगात् ।

312

I.M. No. 123

Title	:	The same
By	:	Viśvanātha Nyāya Pañcānana
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 13 cm

Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-60
Lines in a page	:	10,11
Letters in a line	:	36
Condition	:	Fair, torn, complete
Date	:	Saṁvat 1850
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। श्री गुरूचरणाभ्यां नमः । चूडामणी कृतविधुर्वलयीकृत वासुकिः । भवो भवतु भव्याय लीलातांडवपंडितः ॥१॥
It ends	:	...कुत्रदृष्टेत्यत आहृतदेवेति यदौपधं सया (मया?) कृतं तदेवौपधमन्येनापिकृतमित्यादि दर्शनादिति भावः॥
Colophon	:	इति श्रीमन्महामहोपाध्याय पंचानन भटाचार्यविरचिता सिद्धांतमुक्तावली संपूर्णा ॥
Post Colophon	:	संवत १८५० भावन्नाम संवत्सरपुष्य कृष्ण ॥ श्री। श्री । श्री । श्री कृष्ण परमात्मने नमः । श्री गोपालकृष्णाय नमः ॥ श्री काशिविश्वेश्वराय नमः ।

313

I.M. No. 603

Title	:	The same
By	:	Viśvanātha Nyāya Pañcānana
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23 cm X 9 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-14
Lines in a page	:	9,10
Letters in a line	:	52
Condition	:	Old, torn, worm-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। श्रीवैजनाथाय नमः।

चूडामणी कृत विधुर्वलयीकृत वासुकिः ।
भवो भवतु भव्याय लीलातांडव पंडितः ॥१॥

It ends : शरीरेंद्रिययोर्विषयत्वेपि प्रकारांतरेणोपन्यासः शिष्यबुद्धिवैशद्यार्थः । पृथिवी प्रकरणं समाप्तिमगमत् । जलं निरूपयति ।

314

I.M. No. 346

Title : सिद्धांतमुक्तावली गूढार्था टीका (Siddhāntamuktāvalī Gūḍhrthā Ṭīkā)
By : Mahādeva
Substance : C.M.P.
Size : 27 cm X 10 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-211
Lines in a page : 7
Letters in a line : 46
Condition : Fair, worm-eaten, incomplete
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः । श्रीकृष्णनिशाकर चरणाभ्यां नमः। लक्ष्मीपादयुगं प्रणम्य पितरं श्रीबाल कृष्णाभिधं भारद्वाज कुलांबुधौ विधुमिव......।
It ends : पूर्वं व्याप्तिरुक्तेति । व्यभिचाराग्रहस्य व्याप्तिग्राहकतामुपपादयति । व्यभिचार ग्रहस्येति । सहचार ग्रहस्य व्याप्तिग्राहकतामुपपादयति । एवमिति। भूयोदर्शनस्य कारणत्वं खंड.....।

315

I.M. No. 9418

Title : सिद्धांतमुक्तावली (Siddhānta Muktāvalī)

By	:	Viśvanātha Siddhānta Pañcānana
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-10, 10-22, 25-53 & 59
Lines in a page	:	9,10,11,12
Letters in a line	:	35
Condition	:	Old, torn, damp, worm-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । नूतनजलधररूचये गोपवधूटीदूकूल चौराय । तस्मै नमः कृष्णाय संसार मदीरूहस्य वीजाय ॥१॥ द्रव्यं गुणस्तथाकर्म सामान्यं (स?) विशेषकं । समवायस्तथाऽभावाः पदार्थाः सप्तकीर्तिताः ।२।
It ends	:	......तत्र हि दोषाधीनस्य पुरोवर्तिनि स्वतंत्रोपस्थिते रजतभेदाग्रस्य हेतुत्वात् । सत्यरजतस्थलेतु वि(शि?)ष्ट ज्ञानस्य सत्वात्तदेव कारणम् । अस्तुतावउन्तत्रापि भेदाग्रहस्यैवकारणं । न चान्यथाख्यातिः संभवति रजतप्रत्यक्षकारणस्य रजत सन्निकर्षस्य भावात् ।

316

I.M. No. 11,397

Title	:	सिद्धांतरहस्यम् (Siddhāntarahasyam)
By	:	Jagadīśa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	43.5 cm X 9.5 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-11, 13, 15, 15, 16-24
Lines in a page	:	7, 9

Letters in a line	:	82
Condition	:	Old, torn, damp, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	वह्नित्वावछिन्नस्य सर्वस्यैव धूमादिमन्निष्ठाभाव प्रतियोगितावच्छेदकीभूत तत्तद्व्यक्तित्वावच्छिन्नत्वाद्व्याप्तिः इत्यन्यथा व्याचष्टे प्रतियोगितानवच्छेदकोयो धर्म इति ।
It ends	:	......पदार्थान्तरत्वं विना दुर्व्वचत्वात्तत्रैव पर्यवसानादित्याहुः। तत्त्वेति । प्रतियोगितात्वाधिकरणतात्वेत्यर्थः।
Colophon	:	इति सिद्धान्तरहस्यं ॥

317

I.M. No. 17

Title	:	सिद्धांतमंजरीदीपिका (अनुमान परिच्छेदः) (Siddhāntamañjarīdīpikā (Anumāna Paricchedaḥ)
By	:	Śrīkaṇṭha Śarmā Dīkṣita
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-58
Lines in a page	:	9-10
Letters in a line	:	39
Condition	:	Good, worm-eaten, 1st page missing, incomplete
Date	:	Saṁvat 1804
Text begins	:	......दित्यादौ समवाय एव घटत्वाऽभाववताग्रह विरोधिता नियामक इत्यप्रसिद्धेरसंभवात्.....।
It ends	:	चन्द्रः किं न कलंकितोपि भवति श्लाघ्याग्रगण्यः सतां वालत्वं यदि तत्रहेतुरधुना वालीयमेतद्वचः ।

Colophon : इति श्रीदीक्षित श्रीकंठ शर्म विरचितायां सिद्धांत मंजरी दीपिकायामनुमान परिच्छेदः समाप्तः ।

Post Colophon : इदं पुस्तकं तलेकरोप नामक रघुनाथेन लिखितं काश्यां कार्तिक शुक्लचतुर्दश्यां बुधे सं १८०४।

318

I.M. No. 2809

Title : The same

By : Śrīkaṇṭha Śarmā Dīkṣita

Substance : C.M.P.

Size : 31.5 cm X 10 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-48

Lines in a page : 8, 9, 10

Letters in a line : 54

Condition : Fair, torn, incomplete

Date : Nil

Text begins : श्रीलक्ष्मीनृसिंहो जयति । अविघ्नमस्तु । प्रत्यक्षनिरुपणानंतरमुपजीव्योपजीवक भावसंगत्या अनुमानं निरुपयन् प्रतीजानीते ॥ अथेति । अथ शब्दो (आ?) नंतर्यवचनः । तत्र च प्रत्यक्षनिरूपणस्यार्थादवधित्वमवगम्यते । अतएव सिद्धत्वमपि ।....।

It ends : किंचिज्जल्पितमत्र तद्बहुतरं कृत्या हृदिस्थापनादा पद्मवृतमस्ति युक्ति निवहं वाक्यंमदीयं बुधः ।

चंद्रः किं न कलंकितोपि भवति श्लाघ्याग्रगम्यः सतां बालत्वंयदि तत्र हेतु रघुना बालीयमेतद्वचः ।

Colophon : श्रीदीक्षीत श्रीकंठशर्म विरचितायां सिद्धांतमंजरी दीपिकायां अनुमान परिछेदः। इति ।

319

I.M. No. 11,415

Title	:	संगतिः (Saṁgatiḥ)
By	:	Mathurānātha Tarkavāgīśa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	44.5 cm X 10 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-2
Lines in a page	:	8, 9
Letters in a line	:	72
Condition	:	Old, damp, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	ॐ नमोगणेशाय । न्यायाम्बुधिकृतसेतुं हेतुं श्रीराममखिलसम्पत्तिः। तातं त्रिभुवनगीतं तर्कालंकारमादरान्नत्वा ॥ श्रीमतामथुरानाथ तर्कवागीश धीमता । विशदीकृत्य दर्श्यन्ते द्वितीयमणिफक्किका ॥
It ends	:	.......मिश्रास्तु प्रत्यक्षोपजीवकत्वादित्यादि निरूप्यत इत्यन्त ग्रंथोऽत्र क्वचित् कल्पितः न तु वास्तविकः पाठः। अनुमानं निरुप्यते इत्येव पाठो वास्तविकस्तावतैव सिद्ध साध्य समभिव्याहार.............।

320

I.M. No. 4926

Title	:	स्फोटचंद्रिका (Sphoṭacandrikā)
By	:	Śrīkṛṣṇabhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī

Folia	:	1-14
Lines in a page	:	9,10
Letters in a line	:	28
Condition	:	Fair, torn, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः ।

पित्रोः 'पादयुगं नत्वा' जानकी रघुनाथयोः ।
मौनि श्री (कृ?) ष्ण भट्टेन तन्यते स्फोटचंद्रिका ।१।
शाब्दिकानां वाच्यलक्ष्यव्यंग्यार्थ प्रतिपादकानां वाचकलाक्षणिकव्यंजकानां शब्दानां तन्निष्ठ जाते र्वा स्फो (ट?) इति व्यवहारः ।

It ends P-14B : ....पश्य 'मृगो धावति' पचति भवतीत्यादावपि अश्खंड सखंडातिरिक्तानतिरिक्तत्वं पूर्ववदेव बोध्यव्यं। मृगकर्त्तृक वर्त्तमान धावन क्रियायाः दृशि क्रियायां कर्मणा संबंधेनान्वयः देवदत्त कर्त्तृक पचि कियायाः.....।

321

I.M. No. 4932

Title	:	स्फोटतत्त्वनिरूपणम्
		(Sphoṭa-tattvaniūpaṇam)
By	:	Śeṣa Kṛṣṇa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-15
Lines in a page	:	8, 9
Letters in a line	:	41
Condition	:	Fair, torn, damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins 2A	:	......र्थतः ।

सत्तधिष्ठानं वर्ण वाक्ययोस्तत्राध्या साद्विवर्ततेति तद्विभाग

आविद्यक: केवलपद स्फोटेभ्य एवा कांक्षादि महिम्ना वाक्यार्थ: समुल्लसतीति मन्यते । वाक्यस्फोटवादां तु वाक्यमेव नित्यमनवयवमधिष्ठानं वर्णपदेतु तद्विवर्तते इति तद्विभाग आविद्यक इति मन्यते ।

It ends : शष्द व्रह्माभिधानं (श्री?) भाप्यकारादि संमतं ।
श्रीशेषकृष्ण विदुषा स्फोटतत्वं निरूपितं ।
विद्वद्भि: सदसद्व्यक्तिकारिभि: सारहारिभि: ।
राग विद्वेष रहितैर्दूषितं वास्तु भूषितं ॥

Colophon : श्री ॥ इति स्फोटतत्वनिरूपणम् ।

322

I.M. No. 11,409

Title : हेत्वाभास:
(Hetvābhāsaḥ)

By : Mathurānātha

Substance : C.M.P.

Size : 45 cm X 10 cm

Character : Bengali (Nāgarī)

Folia : 1-4, 4 & 6

Lines in a page : 8, 9

Letters in a line : 89

Condition : Old, damp, torn, incomplete.

Date : Nil

Text begins : न्याय तदवयवान्निरूप्य प्रसंग संगत्या हेत्वाभासं निरूपयितुं शिष्याबधानाय प्रतिजानीते अथेति न्यायतदवयवयोर्निरूपणानन्तरमित्यर्थ: हेत्वाभासा आभासीभूता हेतवो दुष्टहेतव इति यावत् हेतुवदाभासन्ते इति व्युत्पत्ते: ।....

It ends : ....तथा च तदंकुरादेर्बाधादि घटिततया बाधादेत्व स्वघटिता निरूपित विशिष्ट विशेष्यकत्वानवच्छेद्य प्रतिबंधकतानतिरिक्त वृत्तित्वरूपावच्छेदत्व निवेशेऽपिलक्षतिरिति मन्तव्यं ।

323

I.M. No. 11,420

Title	:	हेत्वाभास (सामान्यनिरुक्ति) (Hetvābhāsa (Sāmānya Nirūkti)
By	:	Gadādhara
Substance	:	C.M.P.
Size	:	44.5 cm X 10 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	14 By Counting
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	83
Condition	:	Old, torn,. damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	हेत्वाभास निरूपणे प्रसंगस्यापि संगतित्वं सम्भवति व्याप्ति पक्षधर्म्मताविशिष्ट हेतु निरूपणे सति व्याप्ति पक्षधर्म्मताविरोधि तद्विरहवतो दुष्ट हेतोः स्मरणादतस्तदप्रदर्शक मूलस्य न्यूनतां......।
It ends	:	......न हि दुष्टहेतोः सामान्यलक्षणे स्वरूपसिद्धि लक्षणे वा वृत्तिमत्त्वमपि विशेषणं गोरवाद्व्यार्थत्वाच्चेतिभावः। इदमुपलक्षणं विरूद्ध वारणाय प्रथम लक्षणे साध्याभाव.....।

324

I.M. No. 9400

Title	:	किरणावलीप्रकाशः (Kiraṇāvalīprakāśaḥ)
By	:	Vardhamāna
Substance	:	C.M.P.
Size	:	29.5 cm X 9 cm
Character	:	Nāgarī

Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	51
Condition	:	Very old, torn, damaged by damp, rotten , incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	.....(त?) द्योति तमो वृत्तितयानुभूयमान नीलरूपवदित्यर्थ इत्याहुः, तन्न ग्राह्येत्वस्य ग्रहण विशेष्यत्वपरत्वादन्यथाभेदान्वयान्नीलरूपवतोपि विशेषणतया तमोबुद्धिर्विषयत्वे व्यभिचार प्रसंगात्....।
It ends	:	.....यद्यपि शक्य संयोगानामननुगतत्वेन अवयव-संयोगत्वेन कपालसंयोगत्वादिना वा तत्र शक्ति ग्रहादेव यदस्यापि शक्यत्वमुचितं । अन्यतरकर्मजत्वादिना संकरेण जातिविशेषस्य तथात्वा संभवात्तथापि न शक्यवृत्तिरित्यस्य न शक्ति विशेष्यवृत्ति शक्त्युपस्थाप्य साक्षाद्वैशिष्ट्य निरूपि (ते?) त्यर्थः । अवयवसंयोगा (दि?) का या ....।

325

I.M. No. 9262

Title	:	**किरणावली टीका?** (Kiraṇāvalī ṭikā?)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	22 cm X 9.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-72
Lines in a page	:	13,14,15
Letters in a line	:	41
Condition	:	Old, rotten in one side, incomplete.
Date	:	Nil

Text begins : .....ननु स्वयं प्रकाशत्या (त्व?) भ्रांतिः कार्या तत्प्रतिषेधादिति । उदेतीति पूर्व श्लोकगतं यत इत्यत्रानुषज्यते तेन यतो द्रव्यमुदेतीति प्रतिभाति गुणा उद्यंति कर्म उदेतीत्यादि योज्यं क्वचित्तु गुण इति विशेष इति...........।

It ends P72B : ....इति चेत् 'न' पार्थिवेत्यादि(?) द्रिया........ कत्व नियमादन्यथा ....द्रिंद्रिय विजात्य कल्पनाविलयात् मनसः स्वा.............. कत्यं(त्वा?)गीकारे च घ्राणादि विकल्पेपि गंधा—पलछि(?)प्रसंगात् ।

326

I.M. No. 197

Title : **पदार्थधर्मसंग्रहः**
(Padārtha Dharma Saṁgrahaḥ)

By : Praśastapādācārya

Substance : C.M.P.

Size : 31 cmX 9 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-7

Lines in a page : 6, 7, 8

Letters in a line : 63

Condition : Old, mouse-eaten, complete only one Section

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।

प्रणम्यहेतुमीश्वरं मुनिं कणादमन्वतः ।
पदार्थधर्मसंग्रहः प्रवक्ष्यते महोदयः ॥

द्रव्य-गुण-कर्म-सामान्य-विशेष समवायानां साधर्म्य वैधर्म्यभ्यां तत्वज्ञान निश्रेयसोहेतु.....।

It ends : क्रियावत्वान्मूर्त्तं साधारण विग्रहवत्व प्रसंगादज्ञं करणमात्परार्थं गुणवत्वाद्द्रव्यं प्रयत्नादृष्ट परिग्रहादाशु संचारि चेति ॥

Colophon : इति द्रव्यपदार्थः ॥

327

I.M. No. 9398

Title : The same

By : Praśastapādācārya

Substance : C.M.P.

Size : 23 cm X 8.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-5

Lines in a page : 7

Letters in a line : 38

Condition : Old, torn, damp, incomplete.

Date : Nil

Text begins : श्रीभद्रकाल्यै नमः ।
प्रणम्य हेतुमीश्वरं मुनिं कणादमन्वतः ।
पदार्थधर्मसंग्रहः प्रवक्ष्यते महोदयः ।१।
द्रव्यगुणकर्मसामान्य विशेष समवायानां पदार्थानां साधर्म्य वैधर्म्याभ्यां तत्वज्ञानं निश्रेयसहेतुः।......

It ends P-5B : .....इति इहेदानां (नी?) च (स्पर्शमपि?) महाभूतानां सृष्टिसंहारविधिरूच्यते । ब्राह्मेण मानेन वर्ष शतां ते वर्त्तमानस्य ब्रह्मणो ज्प्र (ज्य?) वर्गकाले संसार विवन्ना(?)नासर्वप्राणिनां निशि विश्रामार्थं सकल मूवनपतेर्म्महेश्वरस्य संजिहीर्षा समकालं शरीरेंद्रिय महाभूतोपनिवंधकानां सर्वात्मगतदृष्ट................

328

I.M. No. 4934

Title : पदार्थमाला
(Padārthamālā)
By : Jayarāma
Substance : C.M.P.
Size : 27 cm X 10.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-22, 102-110
Lines in a page : 9
Letters in a line : 49
Condition : Old, torn, damp, incomplete.
Date : Nil
Text begins : श्रीनृसिंहाय नमः ।
स्वीकृतकुपितयशोदाश्रमहरगोदामबंधव्यसनं ।
नलिनीदल सुकुमारं नंदकुमारं नमस्यामः ।१।
श्रीमता जयरामेण युक्तिमौक्तिक गुंफिता ।
पदार्थमाला विदुषां विलासाय वितन्यते ।२।
It ends : भाष्याद्युक्तिषु दीनयुक्तिषुरतिः प्रेक्षावतानेक्ष्यते,
ह्याचार्यैर्विहितापि युक्तिरहिता वाणी क्वचिल्लक्ष्यते ।
मत्त्वैतज्जयराम एष विपुलैः सद्युक्तिमुक्ताफलैः,
प्रव्यक्तं नितरान् कोविदमुदे शब्दार्थमालामिमां ।१।
पदार्थमालां यदि नाम बाला लीलावशादप्यनुशीलयंति॥
तदादुरूहार्थपयोधिपारं विनाधिवारं परिशीलयंति ॥२॥
Colophon : इति पदार्थमाला समाप्ता ॥

329

I.M. No. 3

Title : वैशेषिक सूत्रोपस्कारः
(Vaiśeṣika Sūtropaskāraḥ)
By : Śaṁkara, son of Bhavanātha

Substance	:	C.M.P.
Size	:	32 cm X 9.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-165
Lines in a page	:	6
Letters in a line	:	56
Condition	:	Good, complete
Date	:	Saṁvat 1771
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । ॐ नमः श्रीगणेशाय । विघ्नौघध्वांत भास्वते श्री ऊर्द्धबंधजटाजूट क्रोड़-क्रीड़त् स्वरापगं नमामि यामिनीकांत कांत भालस्थलं हरं....।
It ends	:	.........श्रीमान् श्लाघास्पदं यद्यपि नेतरेषामियं कृतिः स्यादुपहासयोग्या तथापि शिष्यैर्गुरू गौरवेण परः सहस्रैः समुपासनीया ॥
Colophon	:	इति श्रीभवनाथात्मज श्रीशंकर कृते वैशेषिक सूत्रोपस्कारं दशमोऽध्यायः समाप्तः ॥ समाप्तश्चायं ग्रंथः। वैशेषिक सूत्राणां व्याख्यानं शंकरेण यद्विहितं ॥
Post Colophon	:	संवत् १७७१ शाके १६३७ ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥ श्रीवासुदेवाय नमः ॥ श्रीगोविंदाय नमः ।

330

I.M. No. 5053

Title	:	**मितभाषिणी टीका** (Mitabhāṣiṇī Ṭīkā)
By	:	Mādhava Sarasvatī
Substance	:	C.M.P.
Size	:	21.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-6
Lines in a page	:	13,14,16

Letters in a line : 33
Condition : Very old, torn, damp, incomplete.
Date : Nil
Text begins : ॐ नमः श्रीढुंढिराजाय ॥
वेदांत विज्ञानसुनिश्चितार्थै, योगीश्वरैर्ध्येयमजं विशुद्धं।
उमा अनुमाभ्यामधिगम्यमानं वंदे महेशं सदनुग्रहेशं॥
विघ्नेशादीन्नमस्कृत्य माधवाख्य सरश्यती ।
शिवादित्यकृतेष्टीकां करोति मितभाषिणीम् ॥
It ends : ......संसार एक विंशति प्रभेद दुःख संवंधः सचार्णवो दुस्तरत्वाद नादित्वेनागाधत्वाद्वा । तस्य सेतवे विध्स(धत्स?)रकाय । यथा सेतुर्जलादेराधुपरः तथा संसारिणां जगतामाधुपरः स्थिति हेतुरित्यर्थः । एष सेतुर्विधरण एषां लोकानामसंभेदा ये...........।

331

I.M. No. 1843

Title : कारिका सभाष्य
(Kārikā with Bhāṣya)
By : Unknown
Substance : C.M.P.
Size : 27.5 cm X 11.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-13
Lines in a page : 8,9,11
Letters in a line : 46
Condition : Fair, torn, worm-eaten, hazy, incomplete
Date : Nil
Text begins : द्रव्यं वैकल्पिकं किंचित् यत्र संकल्पितं भवेत् ॥
तदभावे सद्दृक् ग्राह्यं नतु वैकल्पिकांतरं ॥१६॥

It ends : कटैः पक्षद्वयंत्वेवपक्ष होमो नियम्यते ॥
आपच्चेदनुवर्तेत दीर्घकालं कदाचन । ८०।
यावज्जीवमवच्छिन्नान् पक्षहोमान्समाचरेत् ॥

Com begins : श्रीगणेशाय नमः । अथ द्वितीयकांडं । अथेदं विचार्यते। व्रीहिभिर्यजेत, यवैर्यजेतेति विकल्पेन विहितेषु उभयेषु मध्ये एकेन व्रीहिद्रव्येण प्रारब्धे........।
आपदेवावधिस्तत्र न पक्षगणनावधिः ।८१।

It ends, Com : तत्र कटसंमतिमाह । पक्षद्वयमात्रं पक्षहोमो भवतीति नियमात् । अन्याचार्यमतमुत्थापयति । आपदिति । स्पष्टं । समासहोमप्रकारान्तरमाह । अथेति । सायं प्रातर्होमौ सायं समस्य (?) होतवौ । समिच्चेका द्वेवा भवतः । उभयथा श्रवणात् । तंत्रे नियममाह । सायमिति । अग्रे टीका न मिलति ॥

332

I.M. No. 9

Title : जैमिनिन्यायमाला
(Jaimini Nyāyamālā (upto chapter V)

By : Jaimini

Substance : C.M.P.

Size : 33 cmX 12 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-123

Lines in a page : 10-14

Letters in a line : 54

Condition : Worm-eaten, torn, old, incomplete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । न्यायमालाया आदौ स्वकीय ग्रंथत्व द्योतनाय स्वमुदा (य?) रूपमनेकार्थ गर्भदेवता नमस्कार प्रतिपादकं श्लोकं पठति ।

It ends	:	.........येन यजेतेत्युक्तस्योत्तरकालीनत्वस्या-तिद्रेशेनेष्टेरूर्ध्वमेव गवादि विकृतयोऽनुष्ठेयाः ।
Colophon	:	इति माधवीये जैमिनिन्यायमाला विस्तरेण पंचमाध्यायस्य चतुर्थः पादं, समाप्तश्चायं क्रमः, पंचमोध्यायः ।

333

I.M. No. 526

Title	:	जैमिनीयन्यायमालाविस्तरः (Jaiminīya Nyāyamālā Vistaraḥ)
By	:	Mādhava
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-20 & 1-7. Different Pagination for different chapters
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	40
Condition	:	Fair, mouse-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins 3/8	:	श्रीगणेशाय नमः । अथातःशेष लक्षण। द्वितीये कर्मणां भेदे सिद्धेर्भिन्न क्रियास्वयं । वुभुत्सितः शेष शेषांभावो तोत्रा (?) भिधीयते ॥१॥
It ends 3/8	:	मासं तु सवनीयानां चोदनाविशेषात् । शाक्यायने पुरोडाशास्तरसा इति मांसता । ३४॥ सर्वत्र सवनांयेवा सर्वत्र नवनीतवत् ॥
Colophon 3/8	:	इति माधवीये जैमिनीयन्यायमालाविस्तरे तृतीय-स्याष्टमः पादः ।
Text begins 2/4	:	श्रीगणेशाय नमः । प्रमाणमुपजीव्यत्वा अथ मेध्याय ईरितं । मानाधीनस्यधर्मस्य द्वितीयेभेद उच्यते ॥१॥

It ends 2/4	:	ग्रंथ द्वारादिनात्य(लक्ष्य?)ते भिद्यते कर्महेतवः ॥ भूपादि प्रत्यभिज्ञानादभिन्नं कर्मगम्यते ।
Colophon	:	इति माधवीये जैमिनीयन्यायमालाविस्तरे द्वितीयस्य चतुर्थः।

334

I.M. No. 54

Title	:	The same
By	:	Mādhavācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	239
Lines in a page	:	11-13
Letters in a line	:	38
Condition	:	Good, worm eaten, incomplete up to 7 chapters
Date	:	Nil
Text begins 2A Chapter I Com	:	.....इष्टदेवतां नमस्कृत्य चिकीर्षितार्थ परिपालनाय पालके स्वामिनि विद्यमानं महिमानमनुस्मारयति। युक्तिमिति॥
Text begins	:	युक्तिंमानवतीं विंदनस्थिरमतिर्भेदे विशेषार्थभागाप्तेहः कमकृत् ।
It ends, Com (end of 7th chapter)	:	प्रत्यक्ष श्रुतत्त्वात् ॥ अतश्चोदकस्य बाधितत्त्वात् । एतेष्वैकाहिकीति कर्त्तव्यता ग्राह्या ॥
It ends(7th chapter Text)	:	गावामयनिके ज्योतिरादौ किं द्वादशाहिकी ॥ ऐकाहिकी वानुमानादाघोंत्योनामबाधनात्॥ १॥ इति।
Colophon	:	इति माधवीये जैमिनीयन्यायमालाविस्तरे सप्तमाध्यायस्य चतुर्थः पादः समाप्तः। सप्तमाध्यायः समाप्तः।
Post Colophon	:	सामान्यातिदेशः क्वाहं मंदमतिः क्वेदं मंथर्नक्षीरवारिधेः। किं तत्र परमाणूर्वैयत्रमज्ञतिर्मंदरः। श्रीकृष्णाय नमः।

335

I.M. No. 10,756

Title	:	The same
By	:	Mādhavācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	33.5 cm X 13 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	24 by Counting
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	45
Condition	:	Old, torn, damp, stray leaves, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	..... नेत्तराध्यायगतपादानां परस्परं क्रम उन्नेयं इत्थं शास्त्रस्याध्यायानं पादानां च क्रमविशेषविशिष्टानाम-साधारण प्रतिपाद्यमर्थं निरूप्य तन्निरूपणस्य फलं दर्शयति ॥......
It ends	:	.......इति चेत् न कालादि भेदस्य वाचनिकत्वात् पुर्वेद्युरभावास्यायां वेदिं करोति(ती?)त्यादि कालभेद अप्सु अवभृतेनचरन्तीत्यादिर्देशभेद अग्नौसौत्रामन्यां च दक्षिणाभेदात् कर्तृभेदः। वडवादक्षिणेति सौत्रामन्यां श्रुतं तस्माद्वेद्यादौ स्व स्व कालादयो द्रष्टव्याः। द्वितीया-धिकरणमाचरयति। प्रतिकर्म्म पृथक कार्यमाधानं यदि वा सकृत् अन्यांगतत् पृथक, मैवं स्वकालत्वं स ....। The first colophon is seen in P-21A :— इति श्रीमाधवीये जैमिनिन्यायमालाविस्तरे प्रथमाध्यायस्य प्रथमः पादः।

336

I.M. No. 5390

Title	:	तंत्रसारः (Tantrasāraḥ)

By	:	Bhaṭṭa Someśvara
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23 cm X 9 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-6, one extra & 9-48
Lines in a page	:	11,12,13
Letters in a line	:	36
Condition	:	Old, torn, damp, hazy, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	..... नुष्टे यत्वे सामाख्यानिक कर्त्तृनपेक्ष-त्वाद्वद (च?) नस्य चानंत्यत्वात्सर्वत्र सर्वरि(मि?)ति। अहीन वत्पुरूषधर्मस्तदर्थत्वात् । नानृतंवदेदित्यत्र पुरूषस्या-श्रौतत्वेन तादर्थ्यावेदक प्रमाणाभावादवाधितं न प्रकरणेनकत्वर्थत्व(?) मित्युक्ते तीर्थे......।
It ends 48 B	:	पुरोडाश श्रुतिस्तद्वदूह वि:पंक्तौ प्रवर्तते पुनाती ये श्रुतेर्वेदात्कल्प्ये गौणता; न चासौ युज्यते वेद क्लृप्त यै वोपपत्तित: नाना कर्मांगभूतेषु पुरोडाशेषु संगता: कथं च न च सोमांगेते (त?) पतस्तद्वशाद्भवेत् हवि: पंक्तिपरत्वाच्चसवनीय...........।

The first Colophon is seen in Page 19A : इति श्रीभट्ट सोमेश्वरोन्नीते तंत्रसारे तृतीयस्याध्यायस्य पंचम: पाद: ।

This is a commentary on Śāstradīpikā of Pārthasārathi Miśra, by Bhaṭṭa Someśvara (3rd Chapter only)

337

I.M. No. 272

Title	:	**न्यायसुधा तंत्रवार्त्तिक टीका** (Nyāya Sudhā Tantra Vārttika Ṭīkā)
By	:	Someśvara Bhaṭṭa

Substance	:	C.M.P.
Size	:	30 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-146
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	40
Condition	:	Very old, torn, brittle, some pages pasted, complete part only.
Date	:	Saṁvat 1527(?)
Text begins	:	.....अत्र भाष्य कृतो.....कुमुद्भिदादि शव्दानां धर्म प्रमोपयोग सिद्धार्था.......ख्यानाय वा तत्राध्ययन.....।
It ends	:	इति करण समंयोक्तप्रकार परामर्शार्थः ।
Colophon	:	इति श्रीमत्रिकांड मीमांसामंडन प्रतिवसंत सोमयाजि भट्ट माधवात्मज भट्ट सोमेश्वर विरचितायां तंत्र वार्त्तिक टीकायां सर्वानवद्य कारिण्यां न्यायसुधाख्यायां प्रथमोध्यायः समाप्तः ॥
Post Colophon	:	संवतपंनरसत्तावीसावर्षे श्रावणवदि आगमिशतो ।

338

I.M. No. 273

Title	:	**न्यायसुधा वा राणक, टीका तंत्रवार्त्तिक** (Nyāya Sudhā or Rāṇaka, Ṭikā on Tantra Vārttika.)
By	:	Someśvara Bhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	109-211
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	42

Condition	:	Old, torn, damp, worm-eaten, page 109 & 211 pasted, incomplete
Date	:	Nil
Text begins 109A	:	...बालशब्दयोर्वाच्यवाचकत्वाभावे निरालंवनवाक्य शेषापत्तेरगत्यावाक्यभेदोऽपिवेदांगी कृतत्वान्न-दोषमावहति॥
It ends 211B	:	वैदिक वाक्यमूलत्वे तस्यैक (?) पत्वेनानेक भुय प्रत्याख्यानाद्युपपत्तिः स्यान्न......।

339

I.M. No. 22

Title	:	न्यायरत्नाकरः (Nyāyaratnākaraḥ)
By	:	Pārthasārathi Miśra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	28.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	52-298
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	52
Condition	:	Old, torn, damp, incomplete, 1-51 folia missing.
Date	:	Nil
Text begins 52A	:	.....क्षेतिकालभेदात् प्रामाण्यमिति चेत् ततो नावगतविषयत्त्वान्न प्रत्यक्ष पूर्वकत्त्वेतेत्याह तैरिति । अथ कस्मिंश्चिदर्थे प्रत्यक्षेण गृहीते अनुमाना-दीनां प्रवृत्तिरिति........।
It ends 298B	:	इति यदपि वनस्पतयः सत्रमासतेत्पादीनामुन्म-त्तवचनत्वंभाष्येण....।

340

I.M. No. 560

Title	:	पूर्वमीमांसार्थसंग्रहः (Pūrva Mīmāṅsārtha Saṁgrahaḥ)
By	:	Logākṣi Bhāskara
Substance	:	C.M.P.
Size	:	35 cm X 13 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-22
Lines in a page	:	7,8,9,10
Letters in a line	:	35
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten, pasted, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	ओं श्रीगणेशाय नमः वासुदेवं रमाकांतं नत्वा लौगाक्षि भास्करः। कुरूते जैमिनी नये प्रवेशायार्थ संग्रहम् ॥
It ends 211B	:	......इति शिवं । बालानांसुखबोधाय भास्करेण सुमेधसा । रचितोऽयं समासेन जैमिनीयार्थसंग्रहः ॥
Colophon	:	इति श्रीमहोपाध्याय-लोगाक्षि-भास्करविरचित-पूर्वमीमांसार्थसंग्रहनामकं प्रकरणमगात् हरि ओं ।

341

I.M. No. 53

Title	:	भाट्टालंकारः (न्यायप्रकाश टीका) (Bhāṭṭālaṁkāraḥ (Nyāyaprakāśa Ṭīkā)
By	:	Ananta Deva
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26.5 cmX 8.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-41, 52-221

Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	44
Condition	:	Good, torn, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीवक्रतुंडाय नमः । दध्नोमंथनकाम्यया व्रजवधूं कुंभे तदासिंचतीं । सस्नेहं दधि देहि मह्यमधुनेत्यूचे रमेशो यथा ॥
It ends	:	अवश्यं च रागप्राप्त शास्त्र प्राप्तनिषेधेषु न स्त्रियमुपेतिद्वि (इ?) ति ॥
Colophon	:	इति श्रीमत्पूर्वोत्तर मीमांसापारावारपारीण धुरिणा श्रीमदनंतदेवात्मजाय देवात्मजानंतदेव कृतायां भाट्टालंकाराख्यायां न्यायप्रकाश टीकायां धर्नुत्रार्द्धे (र्द्धं?) समाप्तं ॥
Post Colophon	:	हरी रक्षत्वहर्निशं ॥ श्रीगोपालकृष्णार्पणमस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥ श्रीरस्तु ॥

342

I.M. No. 5481

Title	:	The same
By	:	Anantadeva
Substance	:	C.M.P.
Size	:	30 cmX 13 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-11
Lines in a page	:	14
Letters in a line	:	46
Condition	:	Old, torn, damp, damaged by worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीवक्त्रतुंडाय नमः ।

दध्नोमंथनकाम्यया व्रजवधूं कुंभे तदासिंचतीं
सस्नेहं दधि देहि मह्यमधुनेत्यूचे रमेशो थया
(यथा?) ॥
.....रः सरं निजकरे तस्यार्पणं कुर्वतीं,
प्रत्युक्ति (:?) कुरूकार्यमस्तु शमिति श्रीशस्य सा
पातु नः ।१।

It ends : करचरणैः पुरूषैः पश्यस्या (सा?) धीयमानत्वेन वा तत् संभवात् । तदुक्तं । आख्या प्रवचनादिति । तेभ्यस्तपस्ते पानेभ्य इति श्रुतिवशेनाग्न्यादि कर्तृकत्वं वेदेषु वदद्भिः परैरपि इत्थमेव संमाख्यायांवर्णणीयः नचैतत्श्रुतिवशे नैवतत्सिद्धिः अस्याः विध्यंतरशेषत्वेन उचैर्व्वादिस्तुति (परत्वात् ॥ एतेन म)......।

343

I.M. No. 297

Title : भाट्टदीपिका
(Bhāṭṭa Dīpikā)

By : Khaṇḍa Deva

Substance : C.M.P.

Size : 25 cm X 11 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-21

Lines in a page : 13-19

Letters in a line : 58

Condition : Fair, worm-eaten, incomplete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । अथातः । तदेवं षट्प्रमाणके कर्मभेदे निरूपिते संप्रति शेषि (?) निरूपितं शेषत्वा-परपर्यायमंगत्वं निरूप्यते ।

It ends : यथा चैवं सति पाकसंपत्तिस्तथा यतितव्यं अंतराय-करणेन वा क्रमिकनिक्षेपेण वा पात्रभेदेन वेति।

344

I.M. No. 5501

Title	:	The same
By	:	Khaṇḍadeva
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26.5 cm X 9.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-17
Lines in a page	:	12, 13
Letters in a line	:	53
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । श्रीसूर्याय नमः । भावार्थाः। एवं धर्माधर्मप्रमाणेषु निरूपितेषु अधुना तत् स्वरूपं निरूप्यते ॥ यद्यपि च तदपि एतावत्प्रमाण-प्रतिपाद्यत्वेन रूपेण बुद्धमेव तथापि एकत्वानेकत्वादि रूपेण बुद्धत्वादिह तेन रूपेण निरूप्यते ।
It ends, 17B	:	प्राण वायुधारामभिर्वर्द्धन । इति । द्वितीयस्य तत्र न तावदत्र ग्रहनमेव ज्योतिष्टोमे विधीयते । संस्काररूपस्य ग्रहणस्या वयाता(?) दि वरश्वदाभ्यनामकत्वानुपपत्तेः। द्वितीयांतयो सूधोः (स्तयोः?) संस्कार्य द्रव्यनामत्वांगी-कारेत्व व्यभिचरि तत्तु संशयाभावान्न.....
The first colophon is seen in Page 14B	:	इति श्रीखंडदेव कृतौ भाट्टदीपिकायां द्वितीयस्य द्वितीयश्चरणः ॥

345

I.M. No. 30

Title	:	मीमांसाकौस्तुभः (Mīmāṁsā Kaustubhaḥ)
By	:	Khaṇḍadeva
Substance	:	C.M.P.

Size	:	29 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-173
Lines in a page	:	10,12
Letters in a line	:	57
Condition	:	Worm and mouse-eaten, incomplete
Date	:	Saṁvat 1665
Text begins	:	.......करणत्तोधीनेति प्रथमं फल संबंधं एव किं धात्वर्थास्योत (र्थः स्यात्?) सोमादि द्रव्यस्येति विचार्यते ।
It ends	:	......जैमिनि सूत्रमंदरममुं वेद तथा...द्धालाहल संज्ञमेव कलितं ग्रंथांतरं सज्जनैः श्रीकृष्णस्य वभूव षणापपरंयुः कौस्तुभाख्योमणिः ॥ श्रीरूद्रदेव सूनोः कृतिरेषाखं-डेदेवस्य मीमांसा कौस्तुभाख्या भेदाध्याये चतुर्थोर्द्धे ।
Colophon	:	इति श्रीमत्पूर्वोत्तरमीमांसा पारावारकारीण श्रीरूद्रदे-वसूनोः खंडदेवस्य कृतौ मीमांसा कौस्तुभेद्वि-तीयाध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥ संव(त्) १६६५

346

I.M. No. 148

Title	:	**मीमांसान्यायप्रकाशः** (Mīmāṁsā Nyāyaprakāśaḥ)
By	:	Āpadeva
Substance	:	C.M.P.
Size	:	22 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-42
Lines in a page	:	13-15
Letters in a line	:	41
Condition	:	Good, incomplete
Date	:	Nil

Text begins 2A	:	यं वेदं अस्मिन् कल्पे स्मृत्वा उपदिशती ह्येतावतै वोपपत्तौ प्रमाणांतरेणार्थमुपलभ्य रचितत्व-कल्पनानुपपत्तेश्च ।
It ends	:	ग्रंथ-रूपो मदीयो यं वाग्व्यापारः सुशोभनः ॥ अनेन प्रीयतां देवो गोविंदोभक्तवत्सलः ॥
Colophon	:	इति श्रीअनंतदेवसूनुना आपदेवेन कृतं मीमांसा-न्याय प्रकाश-संज्ञकं मीमांसा प्रकरणं समाप्तं ॥
Post Colophon	:	श्री परमेश्वरार्पणमस्तु......वाक्यं द्रव्यग्राहकं कल्प्यते....विश्वनाथेन सूरिणा ॥

347

I.M. No. 141

Title	:	The same
By	:	Āpadeva
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25.5 cmX 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-52
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	52
Condition	:	Good, incomplete
Date	:	Saṁvat 1839
Text begins 2A	:	कल्पनानुपपत्तेश्च "ततश्च पुरूषाभावात् शाव्द निष्ठैव सा" अतएव शाव्दीभावनेति व्यपदि शंाति (व्यापदिशति?) "सा च शाव्दीभावनांश त्रयमपेक्षते"।
It ends 52	:	ग्रंथरूपो मदीयेत्यवाग्व्यापारः सुशोभनः । अनेन प्रियतां देवो गोविंदो भक्तवत्सलः ॥
Colophon	:	इति श्रीमदनंतदेवसूनुना आपदेवेन कृतं मीमांसा-न्यायप्रकाश संज्ञकं प्रकरणं समाप्तं ॥
Post Colophon	:	संवत् १८३९ का शुभमस्तुः ॥

348

I.M. No. 1507

Title	:	मीमांसार्थसंग्रहः (Mīmāṁsārthasaṁgrahaḥ)
By	:	Lougākṣī Bhāskara
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31.5 cm x 13 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-15
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	41
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	ॐ श्रीगणेशाय नमः । वासुदेवं रमाकान्तं नत्वा लौगाक्षिभास्करः । कुरूते जैमिनिनये प्रवेशायार्थसंग्रहम् ॥१॥ अथ परमकारूणिको भगवान्जैमिनि धर्म्मविवेकाय द्वादश लक्षणीं प्रणिनाय तत्रादौ धर्म्मजिज्ञासां सूत्रयामास अथातो धर्म्म जिज्ञासेति......।
It ends	:	......दर्पणमिति भगवद्गीता स्मृतेरेव प्रमाणत्वात् चरणे तत्प्रामाण्यस्य श्रुतिमूलकत्वेन व्यवस्थापनादिति शिवम्। बालानां सुखबोधाय भास्करेण सुमेधसा । रचितोऽयं समासेन जैमिनीयार्थसंग्रहः ॥
Colophon	:	इति श्रीमहामहोपाध्याय लौगाक्षि भास्करविरचितं पूर्व मीमांसार्थसंग्रहनामकं प्रकरणमगाश्वरमवर्णध्वंसम् ।

349

I.M. No. 917

Title	:	मीमांसाभाष्य (प्रथम अध्याय प्रथम पादः) Mīmāṁsābhāṣya (1st Adhyāya, 1st Pādaḥ)

By	:	Śavara Svāmin
Substance	:	C.M.P.
Size	:	22 cmX 9 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-19
Lines in a page	:	12, 13
Letters in a line	:	37
Condition	:	Very old, torn, worm-eaten, brittle, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीमहागणपतये नमः । अथातो धर्म जिज्ञासा । लोके येष्वर्थेषु प्रसिद्धानि पदानि तानि सति संभवे तदर्थान्येव सूत्रेष्वित्यवगंतव्यं नाध्याहारादिभिरेषां कल्पनीयोऽर्थः परिभाषितव्यो वा। एवं सति वेदवाक्यान्येवैभिर्विचार्यते ।
It ends	:	अपिच, अविगातृः सु(शु?)द्ध हृदुपदेश सुप्रतिष्ठित वतः कथमिवाशंक्येतोन्मत्त वाक् वाक्येयसदृश इति तस्मान्नोदना लक्षणेऽर्थो धर्म इति सिद्धं ॥
Colophon	:	इति श्रीमदाचार्य शवर स्वामिनः कृतौ मीमांसाभाष्ये प्रथमस्याध्यायस्य प्रथमः पादः ॥
Post Colophon	:	शके....................तस्मादनित्यमुच्यते । श्रीरस्तु ।

350

I.M. No. 517

Title	:	**मीमांसाभाष्यम् (द्वितीयाध्यायस्य प्रथम पादः)** (Mīmāṁsābhāṣyam (1st chapter of 2nd Adhyāya)
By	:	Śavarasvāmī
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26.5 cm X 12 cm

Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-14
Lines in a page	:	12
Letters in a line	:	39
Condition	:	Very old, torn, worm-eaten, pasted incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । श्रीदुर्गायै नमः । भावार्थाः कर्मशब्दास्तेभ्यः क्रिया प्रतीयेतैवह्यर्थो विधीयते ॥
It ends	:	......एकेन व्यवहित इति गम्यमाने विशेषेन तंत्रभावो वाक्यस्योपपद्यते तस्मादङ्गवचनंतस्य.......... लौकिको.....शेषः कर्त्तव्य इति ।
Colophon	:	इति श्री शबरस्वामि विरचिते मीमांसाभाष्ये द्वितीयस्याध्यायस्य प्रथमः पादः ॥
Post Colophon	:	शुभमस्तु ।

351

I.M. No. 827

Title	:	वाक्यार्थविचारम् (Vākyārthavicāram)
By	:	Keśava
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25.5 cm X 13 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-8
Lines in a page	:	11
Letters in a line	:	35
Condition	:	Fair, torn, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीमभ्यो (भ्द्यो?) दक्षिणामूर्त्तिगुरूभ्योऽहमहर्दिवं (निंशं?) अनुशासेनमो (मे?) वाद्य (क्य?) मारब्धमविघ्न सिद्धये॥१।

It ends : श्रुतिस्मृति पुराणेनिवासानामेषां वाक्यानि प्रमाणानि नान्येषामिति दिक् ॥

Colophon : इति केशव कृतो वाक्यार्थविचारं समाप्तं ।

352

I.M. No. 34

Title : **वाक्यवाददीपिका**
(Vākyavāda Dīpikā)

By : **Hariyaśo Miśra**

Substance : C.M.P.

Size : 35 cm X 14 cm

Character : Nāgarī

Folia : 2-30

Lines in a page : 7,8

Letters in a line : 50

Condition : Worm-eaten, incomplete

Date : Nil

Text begins 2A : ....तिङन्तभेद प्रयुक्ता नेकबाक्यतापत्तिरित्यर्थः । ननु क्रियाविनिर्मुक्त वाक्यस्यापि सत्त्वेन तत्र तल्लक्षणा-ब्याप्तिरित्या.....।

It ends : .....पटोलतावच्छेदकत्वेऽपि तत्पशमर्शा (परामर्शा?) नुपपत्तिरिति भावः ।

Colophon : श्रीः इति श्रीहरियशो मिश्र निर्मिता वाक्यवाददीपिका समाप्ता ॥

Post Colophon : श्री गुरूचरणकमलेभ्यो नमो नमः ।

353

I.M. No. 66

Title	:	वेदप्रकाशः (तृतीय प्रकरणम्) (Vedaprakāśaḥ (III Prakaraṇam)
By	:	Satya Jñānānanda Tīrtha Yati
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cm x 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-64
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	39
Condition	:	Old, mouse- eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । सत्यज्ञानानंद तीर्थ प्राप्तोहं यत्प्रसादतः । तं गुरूं सच्चिदानंदं वंदे वेद बिधिं विभुं ॥१॥
It ends 64	:	वेदप्रकाशकमलं कमलायाः पदांबुजे। प्रीत्या समर्पितं नत्वा तेन तुष्यतु तत्पदों ॥ (पदं ऊ.?)
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंस परिव्राजकाचार्य श्रीरामकृष्णानंद तीर्थपाद-किंकर श्री सत्यज्ञानानंदतीर्थ-यतिना विरचिते वेदप्रकाशे भावना प्रकाशाख्यं तृतीयं प्रकरणं समाप्त॥ There are three prakaraṇas i) Sarvaśāstra saṁgraha, ii) Vidhivicāra and iii) Bhavanādhyāya.

354

I.M. No. 25

Title	:	शास्त्रदीपिका (द्वादशाध्यायस्य चतुर्थः पादः) (Śāstradīpikā (XII Adhyāya, pāda-IV)
By	:	Pārthasārathi Miśra

Substance	:	C.M.P.
Size	:	30 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-412 (12 chapters)
Lines in a page	:	7-14
Letters in a line	:	44
Condition	:	Worm-eaten, torn, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । सिद्धेश्वर्यै नमः । आम्नायस्य क्रियार्थत्वादानर्थक्यमतदर्थानां। तस्मादनित्यमुच्यते। अथातो धर्म जिज्ञासेत्यत्र प्रमाणस्वरूप साधनफलैः साभासैर्धर्मोजिज्ञास्यत्वेन प्रतिज्ञातः ।
It ends	:	मध्ये तंत्रं यस्य येषां विधानं तेषु प्रोक्तो मुख्यतं त्रप्रसंगः । जिज्ञास्यो यो धर्म उक्तश्चतुर्धा संप्रज्ञातो लक्षणैर्द्वादशांतै :।
Colophon	:	इति शास्त्रदीपिकाया द्वादशस्याध्यायस्य चतुर्थः पादः ।
Post Colophon	:	शास्त्रदीपिका समाप्ता समाप्तश्चाध्यायः ॥

355

I.M. No. 10

Title	:	The Same
By	:	Pārthasārathi Miśra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	33 cm X 12.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-48
Lines in a page	:	8-16
Letters in a line	:	47
Condition	:	Fair, torn, incomplete
Date	:	Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । विधेः प्रकरणान्तरेऽति देशात्सर्वं कर्म्म स्यात् ऊहसिद्धेति दिष्टांनां बाधाभ्युच्चय चिंतया इयत्ता दशमंगानां विकृतिष्वभिधीयते.....।

It ends : ...दृष्टानुबंधिवाक्यभेदकल्पनमन्याय्यं,तस्मात्पयोमात्रं विधीयते अन्यस्तु सर्वोऽप्यवादः (अर्थवादः?)

356

I.M. No. 198

Title : The Same
First chapter only

By : Pārthasārathi Miśra.

Substance : C.M.P.

Size : 25 cm X 9.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 2-132 & 2-63

Lines in a page : 9,10,11

Letters in a line : 31

Condition : Old, torn, pages brittle, two parts in the Ms., incomplete

Date : Nil

Text begins 2A : ....वक्तव्यः अनेन संबंधेनेदं शास्त्रमायातमिति अन्यथात्व संबद्ध प्रलापितास्यात् सत्यमेवं ॥

It ends : धर्मप्रमाणमिह सिद्धमतः परं तद्भे वे (?) द प्रकार विनियोग फलानि (?) चिंता ॥

Colophon : इति श्री शास्त्रदीपिकायां प्रथमाध्यायस्य पार्थसारथि मिश्रविरचितायां शास्त्रदीपिकायां प्रथमाध्यायः समाप्तोयं ॥

Post Colophon : चतुर्थपादः ॥ इति श्रीमद्भगवत् पूज्यपाद कुमारिलभट्ट तंत्र प्रवर्त्तकधुरीण शिरोमणि महोपाध्याय ।

357

I.M. No. 252

Title	:	The Same, chapter III, pāda-8
By	:	Pārthasārathi Miśra.
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27.5 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-78
Lines in a page	:	10,11
Letters in a line	:	44
Condition	:	Old, torn, worm-eaten, incomplete
Date	:	Saṁvat 1649
Text begins 2A	:	....विषयत्वे नानुबंधभेदाभावात् निरपेक्ष साध्यभेदाभावाच्च उद्भिदा यजेत पशुकामः सौर्यंचरूं निर्वपेतान्नब्रह्मवर्चसकाम, इत्यादौ.....।
It ends	:	..........अविरोधे परमानं पुर्वस्मात् स्यादुर्बलमत्र विरोधो नात्रेत्येवशेषकथोक्ता परिपूर्णा ॥
Colophon	:	इति श्री शास्त्रदीपिकायां तृतीयास्याष्टमः पादः ।
Post Colophon	:	रामाय । संवत् १६४९ समये आषाढ़ वदिनौमी ९ दारविरूफै लिषि (ख?) तं नाथ मिश्रेण ॥

358

I.M. No. 40

Title	:	The Same, chapter I, pāda I
By	:	Pārthasārathi Miśra.
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32.5 cm X 12.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	120 By Counting
Lines in a page	:	9,10,11
Letters in a line	:	41

Condition : Fair, mouse and worm-eaten, damp, incomplete.

Date : Saṁvat 1878

Text begins 2A : ....ध्यार्थिनः साधने प्रवृत्तिहेतुः स चायं संबंधः प्रयोजनो ते चेवार्थात् ज्ञायत इति न सूत्रकारेण पृथगुक्त इत्यदोषः.......।

It ends : यथाह । इति प्रमाणत्वमिदं प्रसिद्ध मुक्तेह धर्मं प्रति चोदनायाः। अतः परंतु प्रविभज्य वेदंत्रेधा ततो वक्ष्यति तस्य योर्थः ॥

Colophon : इति श्रीमहामहोपाध्याय श्रीपार्थसारथि मिश्रकृतौ शास्त्रदीपिकायां प्रथमस्याध्यायस्य प्रथमः पादः । श्रीरामचंद्राय नमो नमः ।

Post Colophon : संवत् १८७८ शाके १७४३ भाद्र पद........ पंचमीरामः।

359

I.M. No. 394

Title : The Same

By : Pārthasārathi Miśra.

Substance : C.M.P.

Size : Different

Character : Nāgarī

Folia : 1-34&1-15=1st chapter
1-28&1-47=2nd chapter
69-150=3rd, 1-171=7th.
1-16=12th chapter

Lines in a page : 10,11,12,13

Letters in a line : 37

Condition : Old,damp, mouse and worm-eaten, 5 chapters, some chapters complete and some chapters incomplete.

Date : Nil

Text begins 1st chapters : श्रीगणेशाय नमः। आम्नायस्य क्रियार्थत्वादानार्थक्य-मतदर्थानां तस्मादनित्यमुच्यते। अथातो धर्मजिज्ञासेत्यत्र प्रमाण स्वरूप साधन फलैः साभासैः धर्मजिज्ञास्यत्वेन प्रतिज्ञातः।

It ends 12th chapters : मध्ये तंत्रं यस्य येषां विधानं तेषु प्रोक्तोमध्यतंत्र प्रसंगः ॥ जिज्ञास्यो यो धर्म उक्तश्चतुर्द्धास प्रज्ञातो लक्षणैर्द्वादशांते ॥

Colophon : इत्युपाध्याय श्रीपार्थसारथि मिश्र विरचितायां शास्त्रदीपिकायां द्वादशस्याध्यायस्य? चतुर्थः पादोध्यायश्चसमाप्तः ।

Post Colophon : श्री हयग्रीवाय नमः । शुभंभवतु ।

360

I.M. No. 4830

Title : शारीरकभाष्यन्यायनिर्णयः (Śārīrakabhāṣyanyāyanirṇayaḥ)

By : Ānandajñāna.

Substance : C.M.P.

Size : 27.5 cm X 12 cm

Character : Nāgarī

Folia : 200-288

Lines in a page : 13,14,15

Letters in a line : 49

Condition : Old, torn, incomplete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । अतिदेशाधिकरणे प्रधानवदशब्दत्वं परमाण्वादीनामपीत्युक्तं संप्रति प्रधानस्य वैदिक शब्दवत्वाभावेपि स्मृतिरूपशब्दवत्वमाशंक्य परिहरति स्मृतीति ।

It ends : यथा सुदीप्तात्पावकादित्याद्याजीवोत्पत्तिवादिन्यः श्रुतयः

कासुचित्वि(ते?)ति । तत्सृष्ट्वा तदेवानुप्राविशदित्याद्यास्वित्यर्थः । प्रवेश वाक्येपि जन्मधीरस्तीत्या शंक्याह न चेति । श्रुति विप्रतिपत्या संशययुक्ता पूर्वपक्षयति । तत्रेति । अत्रचोक्तश्रुति विप्रतिपत्ति निरासेन समन्वय दृटीक?.......।

361

I.M. No. 600

Title	:	सिद्धांतचंद्रिका (Siddhāntacandrikā)
By	:	Rāmānaṅdasvāmī
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-4
Lines in a page	:	10,11
Letters in a line	:	35
Condition	:	Damp, hazy, worm-eaten, complete
Date	:	Sakāvda 1779
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। श्रीरामभद्रसंयमि चरणै शरणं विधाय बोधाय सिद्धांतचंद्रिकामृतसेकैः संशोधयामि चेतः स्व ॥१॥
It ends	:	श्रीरामयतिमुखेन्दोः शारदसमये गुरू प्रसादमये सिद्धांत चंद्रिकाजनि संभुय पिबंतु सहृदय चकोराः५१।
Colophon	:	इति सुखविदात्मवस्तुनि कुतुकादतिमंदमति मया गीतं इति श्रीमत् रामानंद स्वामिना·विरचिता सिद्धांत चंद्रिका संपूर्णा ।
Post Colophon	:	नवसप्ताद्रिभूशाके चैत्रे शुक्लेऽष्टमी दिने हरि पूर्वेण हरिणा लिखिता चंद्रिका ।

362

I.M. No. 2682

Title	:	सिद्धांतरहस्य इत्यादि व्याख्या सह (Siddhānta Rahasya and others with vyākhyā)
By	:	Vallabhācārya, *Com*-Gakulānātha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	35 cmX 13.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-50
Lines in a page	:	9,12,14
Letters in a line	:	52
Condition	:	Old, torn, damaged by worm and mouse-eaten, complete
Date	:	Saṁvat 1920
Text begins	:	श्रावणस्यामले पक्षे एकादश्यां महानिशि ॥ साक्षाद्भगवता प्रोक्तं तदक्षरश उच्यते ।१।
It ends, Text	:	गंगात्वं सर्वदोषाणां गुणदोषादि वर्णना ।८। गंगात्वेन निरुप्या स्यात्तद्व (द?) त्रापि चैव हि ।९।
Colophon	:	इति श्रीवल्लभाचार्य्य विरचितं सिद्धांतरहस्यं संपूर्णम।
Com begins	:	श्रीकृष्णाय नमः।
Siddhānta Rahasya, Page 1-5	:	नत्वा पितृपदांभोजं सर्वाभीष्ट प्रदायकं ॥ कष्ण वाङलकाचार्य वचो व्याख्यातुमुद्यत ।१। यद्यपीश्वर वाक्यानामभिप्रायोति दूर्लभः । मदीयो(ऽ)यमिति ज्ञात्वा मां ज्ञापयिष्यत्युदारधीः ।२।
It ends, Com	:	भक्ति सिद्धांत वाक्यानां भृतानां भगवन्मुखात्स्वाचौंः पद्यवद्धानां स्वीयानां बोध सिद्धये,.....साधनेस्वतः ।
Colophon	:	इति श्रीश्रीपितृचरणैकतान श्रीश्रीगोकुलनाथ विरचिता भक्ति सिद्धांतरहस्य विवृत्तिः समाप्तः ।
Begins	:	श्रीगोपीजनवल्लभोजयति ।

Bhakti Vardhini Vivṛti P-45A-50 : नत्वा स्वाचार्यपादाब्जं कृपामधुपपूरितं ॥
तत्परागारक्त बुद्ध्या व्याख्यास्ये भक्तिवर्द्धिनी ।१।
तद्बुद्धि दृढ़ता सिध्यै पितृपादरजांस्यहं ॥
हृद्याधाय प्रवृत्तोऽस्मि नान्यथेति हि निश्चितं ।२॥

It ends : यद्यपीश्वर वाक्यानि दुर्बोधानि सदास्वतः
तत् कृपातो यथाबोधं विवृतानि न चान्यथा ।३।
बुद्धिदोषेण यद्यत्र व्याकृतौ चेद्विपर्ययः ।
क्षमंत्वाचार्यचरणाः स्वकीयेषु दयालवः ।

Colophon : इति श्रीपितृचरणैकतान् श्रीश्रीवल्लभरचिता भक्तिवर्द्धिनी विवृतिः समाप्ताः ।

Post Colophon : श्री वल्लभेन रचिता.....। संवत् १९२०.....स्वार्थ परार्थ।

363

I.M. No. 763

Title	:	अणुभाष्यम् (ब्रह्मसूत्रम्) (प्रथमोऽध्यायः) (Aṇubhāṣyam (Brahmasūtram) (First chapter only)
By	:	Vallabhācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31 cm X 12.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-22 (begins with 1A)
Lines in a page	:	12
Letters in a line	:	42
Condition	:	Fair, torn, leaf mark is not correct, generally incorrect, incomplete
Date	:	Nil
Text begins 1A	:	...न ज्ञातं पृथक्तेन वा जीवं लोक्ष्ये (लक्ष्ये?) योजयितुं तदुपसृप्यताव्यपदिश्यते तेन शरीराद्यध्यास-विशिष्टं.......।
It ends	:	अवैदिका अनुपयुक्ताश्च वैदिकानां हि वेदः प्रमाण

तस्मिन्नव्याकुले भ्जंति (यान्ति?) प्रतिपन्ना एव सर्वे वादा इति । एतत्सौकर्यार्थं विस्तरेणाग्रे वक्ष्यतो आवृत्तिरध्यायसमासि (प्ति?) बोधिका ।

Colophon : इति श्रीवेदव्यासमतवर्त्ति श्रीवल्लभाचार्य विरचिते ब्रह्मसूत्राणुभाष्ये प्रथमस्याध्यायस्य चतुर्थः पादः । समाप्तश्चायं प्रथमोध्यायः ।

Post Colophon : श्री गोपीजनवल्लभाय नमः । श्रीः । श्रीकष्णाय नमः ॥ श्रीः ॥ श्री गोपालाय नमः २५००।

364

I.M. No. 726

Title : अद्वैतकौस्तुभः (Advaitakaustubhaḥ)

By : Mahādeva Sarasvatī

Substance : C.M.P.

Size : 26 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-31

Lines in a page : 12,13

Letters in a line : 34

Condition : Old, torn, partly damaged by worm eaten, incomplete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः।
यः परात्मा जगत्सृष्टा (स्रष्टा?) प्रविवेश.... नः ।
तं कष्णं प्रत्यगात्मानं वंदे गो..हरं ।१।

It ends : ज्ञानेद्रियाणि वाक्याणि पादपायूपस्थाप्यानि (ख्यानि?) कर्मेद्रियाणि तत्र फलोपलब्धि साधनमिद्रिय प्राणवचन क्रियासाधन.....।

365

I.M. No. 8890

Title : अद्वैतसिद्धिः
(Advaitasiddhiḥ)
By : Madhusudana Sarasvatī
Substance : C.M.P.
Size : 30 cm X 11 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-22
Lines in a page : 11
Letters in a line : 45
Condition : Fair, torn, incomplete.
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
मायाकल्पितमातृतामुखमृषाद्वैत प्रपंचाश्रयः
सत्यज्ञानमुखात्मकः श्रुतिशिखोत्थाखण्डोऽपि गोचरः।
मिथ्याबंधविधूनतेन परमानंदैकतानात्मकं
मोक्षं प्राप्त इव स्वयं विजयते विष्णुर्विकल्पेऽकितः ॥१॥
It ends : ......नाध्यक्ष वाध्या मिथ्यात्व लिंगस्यात्रोपपद्यते न लौकिकं न सामान्यजन्यं साक्ष्यात्मकं च न प्रत्यक्षं वाध्यतेलिंगं मिथ्यात्वस्यानुमापकं प्रत्यक्ष योग्यसत्वा निरूक्तस्या प्रत्यक्ष वाधोद्धारः ९ किं चेदं रूप्यमित्यत्रे-दमिति चेत् सन् घट इत्यत्रापि सादित्यधिष्ठानभूतं ।

366

I.M. No. 4358

Title : अद्वैतगीता
(Advaitagītā)
By : Dattātreya
Substance : C.M.P.
Size : 18.5 cm X 10.5 cm

Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-33
Lines in a page	:	6,7,10
Letters in a line	:	25
Condition	:	Fair, torn, worm eaten, Complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	ॐ श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः। ॐईश्वरानुग्रहादेव पुंसामद्वैत वासना ॥ महद्भयं परित्राणां द्वित्राणामुपजायते ।१। येनेदं पूरितं सर्वमात्मनैवात्मनात्मनि । निराकारं कथं वंदे ह्यभिन्नं शिवमव्ययं ॥२॥
It ends	:	समोहयंति या पूंसां नारी बुध्या च यद् ध्रुवं । अश्वत्थं कुरूते चित्तं नारी तस्यात्पयंति ते ॥२६॥ चिन्ताक्रातं धातुबंद्धं शरीरं नष्टे चित्तेधातवो यातिनाशं। तस्माच्चित्तं सर्वतो रक्षणीयं स्वस्थे चित्ते बुद्धयः संभवंति ॥२७॥
Colophon	:	इति श्रीदत्तात्रेय विरचितायां अद्वैतगीतायां स्वात्म संवित्युपदेशे अष्टमं प्रकरणम् ॥
Post Colophon	:	मांनत.......कल्याणमस्तु ॥

367

I.M. No. 10,875

Title	:	अद्वैतानुभूतिः (Advaitānubhūtiḥ)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	30.5 cm X 14.5 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-2

Lines in a page : 12,13
Letters in a line : 35
Condition : Fair, torn, incomplete
Date : Nil
Text begins : परमात्मने नमः ।
सर्ग स्थिति प्रलयहेतु सचिन्त शक्तिं
विश्वेश्वरं विदित विश्वमनन्तमूर्त्तिं ।
निर्मुक्त बन्धनमपार सुखाम्बुराशिं ।
श्रीवल्लभं विमलबोधघनं नमामि ॥१॥
It ends : नाना विधेषु कुम्भेषु वसेदेकं नभो यथा ।
नाना विधेषु देहेषु तद्वदेकोवसाम्यहं ॥२९॥

368

I.M. No. 4828

Title : अद्वैतदीपिका
(Advaitadīpikā)
By : Nṛsiṁhāśrama
Substance : C.M.P.
Size : 26 cm X 11 cm
Character : Nāgarī
Folia : 245-270, 272-275
Lines in a page : 11
Letters in a line : 38
Condition : Old, torn, damp, incomplete .
Date : Nil
Text begins 245 A : ....मस्मीतिपुरूषः ।
किमिछन कस्य कामाय शरीरमनु संहरेत् ।
पर्य्यात्मकामस्य कृत्तात्मन हैव सर्वे प्रविलीयंति
कामाः ।
"एतद्बुद्धया बुद्धिमानस्यात् कृतकृत्यश्चभारत"

आत्मलाभान्नपरं विद्यत इत्यादि शास्त्रान्मुक्तस्य कामना प्रतिषेधात् सकामभिर्ज्ञायते........।

It ends : तस्मादहमनुभव गोचरातिरिक्तमकर्तृभोक्तृस्वभावं स्वप्रकाशात्मकं अविद्यया विभक्तमिव प्रतीयमानं त्वं यदलक्ष्यमुद्दिश्य औपनिषदः मायया जगदुपादान-निमित्तभूतस्य वस्तुतो निर्विशेपस्य सत्यज्ञा.....।

369

I.M. No. 10,883

Title : **अद्वैतमकरन्दः**
(Advaitamakarandaḥ)

By : Khaḍgeśvara Kavi

Substance : C.M.P.

Size : 33 cm X 10.5 cm

Character : Bengali (Nāgarī)

Folia : 1-3

Lines in a page : 5,6

Letters in a line : 39

Condition : Fair, Half torn, complete

Date : Nil

Text begins : नमः शिवाय ।
कटाक्ष किरणाचान्त नम(?)न्मोहाब्धये नमः।
अनन्तानन्द कृष्णाय जगन्मंगल मूर्त्तये ॥१॥
अहमस्मि सदाभामि कदाचिन्नाहमप्रियः ।
ब्रह्मैवाहमतः सिद्धं सच्चिदानन्द लक्षणं ॥२॥

It ends : उपशान्त जगज्जीव शिष्याचार्येश्वर भ्रमः ।
स्वतः सिद्धमनाद्यन्तं परिपूर्णमहं महः ।२७।
खड्गेश्वर कवेः सूक्ति शरदम्भोजसम्भूतः ।
अद्वैतमकरन्दोयं विद्वत् भृङ्गैर्निपीयतां ॥२८॥

Colophon : इति अद्वैतमकरन्दः समाप्तः ।

370

I.M. No. 718

Title	: अद्वैतमकरन्दः (सटिप्पणः) (Advaitamakarandaḥ (with Commentary)
By	: Lakṣmīdhara, *Com.* Svayaṁprakāśa Yati
Substance	: C.M.P.
Size	: 34 cm X 13.5 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 1-30
Lines in a page	: 7
Letters in a line	: 40
Condition	: Fair, torn, worm eaten, complete
Date	: Saṁvat 1884
Text begins	: ॐ श्रीगणेशाय नमः। नित्यं निरंतरानंद चिद्घनं ब्रह्म निर्भयम्। श्रुत्वा तर्कानुभूतिभ्यामहमस्म्यद्वयं सदा ॥
It ends	: ...अद्वैतमकरंदस्य रसाभिव्यंजका कृता। स्वयंप्रकाशयतिना पुरूषोत्तमशासनात् ॥ ब्रह्मानंदरसास्वादमिच्छद्भिर्विबुधोत्तमैः। साभिव्यंजकह्येषा परिशील्पा सदाबुधैः ॥
Colophon	: इति श्रीलक्ष्मीधर विरचितमद्वैतमकरंदाख्य प्रकरणं सटिप्पणं संपूर्णम् ॥
Post Colophon	: लिखितं माधोपंडया श्रीसंवत् १८८४ मिति माघमासे कृष्णपक्षे दशम्यां १० मंदवासरे मकर संक्राति मशपर्वणी तिथौ शुभमस्तु।

371

I.M. No. 931

Title	: The same
By	: Lakṣmīdhara, *Com.* Svayaṁprakāśa Yati

Substance	:	C.M.P.
Size	:	27 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-26
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	39
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	कटाक्षकिरणाचांत न सन्मोहाब्धये नमः । अनंतानंद कृष्णाय जगन्मंगलमूर्त्तये ॥१॥
It ends, Text	:	इदानिमुपनिषदर्थ सारसंग्रहात्मके स्वरचित् प्रकरणो विदुषां प्रवृत्तिः प्रार्थयते । लक्ष्मीधर कवेः सूक्तिशरदं मोजसंभृतः । अद्वैतमकरदोंयं विद्वद्भृंगैर्निपीयतां ।२८।
Com begins	:	......दानंद लक्षणं सर्वज्ञं सर्वोपादानं नित्यं सर्वगं अद्वयं देहेन्द्रिय प्राणमनो बुद्ध्यहंकार साक्षि प्रत्यगभिन्नतया तर्कैः संभावयितुं....।
It ends, Com	:	अद्वैतमकरंदस्य रसाभिव्यंजिका कृता । स्वयंप्रकाशयतिना पुरूषोत्तमशासनाद् ॥ ब्रह्मानंद रसस्वादमिछद्भिर्विबुधोत्तमैः । रसाभिव्यंजिका ह्येषा परिशील्या सदादरात् ।
Post Colophon	:	लेखापितमिदं.....श्रीकृष्ण ।

372

I.M. No. 752

Title	:	**अद्वैतमकरन्दः** (Advaitamakarandaḥ)
By	:	Lakṣmīdhara Kavi
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25.5 cm X 14 cm

Character	:	Nāgarī
Folia	:	3-16
Lines in a page	:	19
Letters in a line	:	45
Condition	:	Very old, torn, incomplete
Date	:	Nil
Text begins 3A	:	.....ह्म गुन आपलाहेतु संयोगे करून नाशहोत नाही। चिद्रूपआत्मा अपण निरवयव..।
It ends	:	लक्ष्मीधर कवेः सूक्तिशरदम्भोज संभृतः । अद्वैतमकरंदोऽयं विद्वद्भृंगैर्निपीयतां......।

373

I.M. No. 4215

Title	:	The same
By	:	Lakṣmīdhara
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1
Lines in a page	:	18
Letters in a line	:	43
Condition	:	Fair, torn, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्री । कटाक्ष किरणाचांत न सन्मोहाब्धये नमः । अनंतानंद कृष्णाय जगन्मंगलमूर्त्तये ।१। अहमस्मि सदाभाने कदाचिन्नाहमप्रियः । ब्रह्मैवाहमतः सिद्धं सच्चिदानंद लक्षणं ।२।
It ends	:	उपशांत जगज्जीव शिष्याचार्येश्वरभ्रमं । स्वतः सिद्धमनाद्यंतं परिपूर्णमहंमहः ।२७।

लक्ष्मीधरकवेः सूक्तिः शरदंभोज संभृतः ।
अद्वैतमकरंदीयं विद्वद्भृंगैर्निपीयतां ।२८।

Colophon : इति श्रीलक्षीधर विरचितं अद्वैतमकरंदाख्य प्रकरणं समाप्तं ।

Post Colophon : ॐ राम ।

374

I.M. No. 165

Title : **अंतःकरण प्रवोधविवरणम्**
(Antaḥkaraṇa Prabodhavivaraṇam.)

By : Raghunātha

Substance : C.M.P.

Size : 26 cm X 12.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-4

Lines in a page : 9,10

Letters in a line : 35

Condition : Fair, worm-eaten, complete

Date : Nil

Text begins : श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ।
व्रजस्त्रीनेत्रनलिनवनालिषु परिभ्रमन् ॥
लिप्संस्तन्मधु योऽलित्वं प्राप तं कृष्णमाश्रये ॥१॥

It ends : संदेहो वा यदाभाव्यं कृत्वा तत्र न चिंतयेत् ॥
अंतःकरणधर्म्मत्वात्स्मरेत्पूर्वं निवेदनम् ॥१॥

Colophon : इति श्रीवल्लभनंदनचरणैक शरण श्रीरघुनाथ कृतं अंतःकरणप्रबोध विवरणं संपूर्णम् ॥

375

I.M. No. 4729

Title : **अध्यात्ममाला**
(Adhyātmamālā)

By	:	Kṛṣṇācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cm x 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-7
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	42
Condition	:	Fair, torn, damp, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीरामचंद्राय नमः । नत्वामध्वप्रियं देवं रमाधीशं जगद्गुरूं श्रीवेंकटेशं च गूरून् लिख्यतेऽध्यात्म मालिका ।१। त्वक्चर्म मांस रूधिर मेदो मज्ञास्थि धातवः । सप्तस्थूल शरीरेऽस्मिन् वर्तते सर्वदैव तु ।२॥
It ends	:	इत्याध्यात्ममालां ये भक्त्या कृष्णेन निर्मितां पठंति तेभ्यो ददाति गोपालो मोक्षपूर्वकं ।४०। हनुमद्भीम मध्वादि रूप भेदेन वायुना सेविताय सदा तस्मै वरदाय नमो नमः ।
Colophon	:	इति श्रीकृष्णाचार्य कृत अध्यात्ममाला समाप्ताः ।
Post Colophon	:	श्रीकृष्णार्पणमस्तु ।

376

I.M. No. 813

Title	:	अपरोक्षानुभूतिः (Aparokṣānubhūtiḥ)
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cm X 12.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-6

Lines in a page	: 12,13,14
Letters in a line	: 33
Condition	: Fair, torn, complete
Date	: Nil
Text begins	: श्रीगणेशाय नमः। अथ अपरोक्षानुभूति प्रारंभः । श्रीरामपरमानंदमुपदेष्प (ष्टा?) रमीश्वरं । व्यापकं सर्वलोकानां कारणं तन्नमाम्यहं ॥१॥
It ends	: परिपक्वकशायाणां केवलोऽयं च सिद्धिदः । गुरूदैवतभर्त्तानां सर्वेषां सुलभो भवेत् ॥४५॥
Colophon	: इति श्रीमत्परमहंस परिव्राजकाचार्य श्रीमत्शंकराचार्य विरचितं अपरोक्षानुभूति (:) संपूर्ण ।

377

I.M. No. 9299

Title	: The same
By	: Śaṅkarācārya
Substance	: C.M.P.
Size	: 16 cm X 11 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 1-19
Lines in a page	: 8
Letters in a line	: 15
Condition	: Torn, damp, damaged by worm-eaten, complete
Date	: Nil
Text begins	: श्रीगणाधिपतये नमः। अथ अपरोक्षानुभूतिप्रारंभः । श्रीराम परमानंदमुपदेष्टारमीश्वरं । व्यापकं सर्व लोकानां कारणं तं नमाम्यहं ।१। अपरोक्षानुभूतिर्वै प्रोच्यते मोक्ष सिद्धये सद्भिरेव प्रयत्नेन वीक्षणीयं मुहुर्मुहुः ॥२॥

It ends : एभिरंगैः समायुक्तो राजयोगः प्रकीर्त्तितः
किंचित्पक्क कपायानां हटयोगो न संयतः ।४४।
परिपक्क मनो येषां केवलोयं च सिद्धिदः
गुरूदैवत भक्तानां सर्वेषां सुलभो जनात् ।४५।
इति योगस्थिति निजात्मभाव कथनं नाम द्वादशः प्रकरणं ।१२।

Colophon : इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य विरचितं अपरोक्षानुभूतिः संपूर्णं ।

Post Colophon : शुभमस्तु ।

378

I.M. No. 727

Title : The Same

By : Śaṅkarācārya

Substance : C.M.P.

Size : 26.5 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-6

Lines in a page : 9,12

Letters in a line : 39

Condition : Torn, Complete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
श्रीहरिं परमानन्दमुपदेष्टारमीश्वरं
व्यापकं सर्वलोकानां कारणं तं नमाम्यहं ॥१॥
अपरोक्षानुभूत्ती (ति?) वैं प्रोच्यते मोक्षसिद्धये ।
सद्भिरेव प्रयत्नेन वीक्षणीया मुहुर्मूहुः ॥२॥

It ends : परिपक्कं मनो येषां केवलोऽयं च सिद्धिदः ।
गुरूदैवतभक्तनां सर्वेषां सुलभो भवेत् ॥१४५॥

Colophon : इति श्रीअपरोक्षानुभूतिः संपूर्णम् ।

379

I.M. No. 4213

Title	:	The Same
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-4
Lines in a page	:	17
Letters in a line	:	38
Condition	:	Fair, torn, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्री अपरोक्षानुभूतिप्रारंभः । श्रीहरिं परमानंदमुपदेष्टारमीश्वरं । व्यापकं सर्वलोकानां कारणं तं नमाम्यहं ।१। अपरोक्षानुभूतिर्वै प्रोच्यते मोक्षसिद्धये । सद्भिरेव प्रयत्नेन वीक्षणीया मुहूर्मुहुः ।२।
It ends	:	एभिरंगैः समायुक्तो राजयोग उदाहृतः। किंचित्पक्व कषायाणां हटयोगेन संयुतः ।४३। परिपक्वं मनो येषां केवलोयं च सिद्धिदः । गुरूदैवतभक्तानां सर्वेषां सुलभो जवात् ।४४।
Colophon	:	इति श्रीमछंकरचार्यविरचित अपरोक्षानुभावाख्यं प्रकरणं संपूर्णं ।
Post Colophon	:	ॐ तत्सत् । श्री विश्वेश्वर प्रसन्न ।

380

I.M. No. 10,543

Title	:	**अपरोक्षानुभूति दीपिका सह** (Aparokṣānubhūti with Dīpikā)
By	:	Śaṅkarācārya, *com*. Vidyāraṇya
Substance	:	C.M.P.

Size	:	33.5 cm X 17 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-15, 17-19
Lines in a page	:	11,14,15
Letters in a line	:	49
Condition	:	Fair, torn, damp, incomplete
Date	:	Saṁvat 1881
Text begins	:	श्रीहरिं परमानंदमुपदेष्टारमीश्वरम् । व्यापकं सर्वलोकानां कारणं तं नमाम्यहम् ।१।
It ends	:	परिपक्कं मनो येषां केवलोऽयं च सिद्धिदः । गुरूदैवतभक्तानां सर्वेषां सुलभो जवात् ॥४४॥
Colophon	:	इति श्रीमच्छंकराचार्य विरचितायां अपरोक्षानुभूतिः संपूर्णम् ।
Com begins	:	श्रीदक्षिणामूर्त्तये नमः । स्वप्रकाशश्वहेतुर्यः परमात्मा चिदात्मकः । अपरोक्षानुभूत्याख्यः सोऽहमस्मि परं सुखं ॥१॥
It ends, com	:	.....अयं भावः गूरूदैवत भक्तानां परिपक्कामनस्तादति दुःसाध्यान्यपि साधनानि सुसाध्यानि भवंतीति हेतोर्गुरूदैवत भजनमिव स्वधर्माविरोधेन सर्वैः-कार्यमिति परममंगलः ।४४।
Colophon P-19 A	:	इति श्रीविद्यारण्य विरचिता अपरोक्षानुभूति दीपिका समाप्ता ।
Post Colophon	:	संवत् १८८१।

381

I.M. No. 10,983

Title	:	The Same
By	:	Śaṅkarācārya, *Com*. Vidyāraṇya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31 cm X 12.5 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)

Folia : 1-27
Lines in a page : 9,13,14
Letters in a line : 40
Condition : Old, torn, complete
Date : Nil
Text begins : श्रीहरिं परमानन्दमुपदेष्टारमीश्वरं ।
व्यापकं सर्व्वलोकानां कारणं तं नमाम्यहं ।१।
It ends : परिपक्वं मनो येषां केवलोऽयं च सिद्धिदः।
गुरूदैवत भक्तानां सर्व्वेषां सुलभो भवेत् ।१४४।
Colophon : इत्यपरोक्षानुभूतिः ॥
Com begins : ओं परमात्मने नमः ।
स्वप्रकाशश्चहेतुर्यः परमात्मा चिदात्मकः ।
अपरोक्षानुभूताख्यः सोऽहमस्मि परं सुखं ॥१॥
It ends, Com P-26B : ....अयं भावः । गुरूदैवत भक्तानां परिपक्वमनस्त्वादति दुःसाध्यान्यपि साधनानि सुसाध्यानि भवन्तीति हेतो गुरुदैवत भजनमेव स्वधर्माविरोधेन सर्व्वैः कार्यमिति परममंगलं ॥
Colophon : इति श्रीविद्यारण्यविरचिता अपरोक्षानुभूति दीपिका समाप्ता ।

382

I.M. No. 3928

Title : अवधूतगीता
(Avadhūtagītā)
By : Dattātreya
Substance : C.M.P.
Size : 21 cm X 10 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-30
Lines in a page : 9,10
Letters in a line : 27

Condition	:	Very old, torn, damp, worm-eaten complete
Date	:	Saṁvat 1858
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। ॐ ईश्वरानुग्रहादेव पुंसामद्वैतवासना । महद्भयपरित्राणां द्वित्राणामुपजायते ॥१॥ येनेदं पूरितं सर्वमात्मानैवात्मनात्मनि । निराकारं कथं बंदे ह्यभिन्नं शिवमव्ययम् ॥२॥
It ends	:	संमोहयति या पुसां नारी वध्या च य (द?) ध्रुवं । अश्वत्थं कुरूते चित्तं नारी तस्मात्प्रयांति ते ।२६। चिंताक्रांतं धातुबद्धं शरीरं नष्टे चित्ते धातवो यांति नाशं । तस्माच्चित्तं सर्वतो रक्षणीयं स्वस्थे चित्ते बुद्धयः संभवंति ।२७।
Colophon	:	इति श्रीदत्तात्रेय विरचितायां अवधूतगीतायां स्वात्म संवित्युपदेशो (शे?) अष्टमं प्रकरणम् ।८।
Post Colophon	:	संवत् १८५८............चंद्रदेवस्य तिथ्या ।

383

I.M. No. 4397

Title	:	The same
By	:	Dattātreya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	16 cm X 8.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-53
Lines in a page	:	5
Letters in a line	:	24
Condition	:	Fair, torn, complete
Date	:	Saṁvat 1842
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ ईश्वरानुग्रहादेव पुंसामद्वैतवासना ।
महद्भय परित्राणां द्वित्राणामुपजायते ।१।
येनेदं पूरितं सर्वमात्मनैवात्मनात्मनि ।
निराकारं कथं बंदे ह्यभिन्नं शिवमव्ययं ॥२॥

It ends : यंमोहयंति या पुंसां नारी बुध्या च यद् ध्रुवं ।
अश्वत्थं कुरूते चित्तं नारी तस्मात्प्रयंति ते ॥
चिन्ताक्रांतं धातुबद्धं शरीरं नष्टे चित्ते धातवो यांति नाशं ।
तस्माच्चित्तं सर्वतो रक्षणीयं स्वस्थे चित्ते बुद्धयः संभवंति ॥२६॥

Colophon : इति श्रीदत्तात्रेय विरचितायां अवधूतगीतायां स्वात्मसंवित्युपदेशे अष्टमं प्रकरणम् ।

Post Colophon : शुभमस्तु संवत् १८४२............।

384

I.M. No. 10,461

Title : अर्थपंचकम्
(Arthapañcakam)

By : Nārāyaṇa Yatīśvara

Substance : C.M.P.

Size : 32 cm X 14.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-5

Lines in a page : 13

Letters in a line : 46

Condition : Fair, torn, complete

Date : Nil

Text begins : श्रीमते रामानुजाय नमः ।
श्रीमान्नखिल लोकानां नायकः करूणाकरः ।
करोतु मंगलं पुंसांकमलानायको हरिः ।१।
अथार्थपंचकं निरूप्यते । ते च जीवेश्वरोपाय फल

विरोधिनोद्यर्थाः तत्र जीवलक्षणं शेषत्वे सति ज्ञातत्वं जीवत्वं ते च पंचविधाः.....।

It ends : ......बेदांत विहगेश्वरबाहनेन भगवता सह भगवत्प्रणतिशय संपन्नक्षणार्द्धकाल भगवन्प्राप्ति संपादक भगवन्मार्गेण प्राप्यदेशं प्राप्यानुकूलदेहसंबंधः संरक्षक भगवदनुभवजनितप्रीतिकारि एकैंकर्य्यै(मप्यै?)श्वंर्प(र्यं) समाप्नोति ।

Colophon : इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्य श्रीमन्नारायण यतीश्वर कृतौ अर्थपंचकं समाप्तं ।

Post Colophon : लक्ष्म्यै नमः हे राम ।

385

I.M. No. 2896

Title : अर्थपंचकविवेकः
(Arthapañcakavivekaḥ)

By : Śaṭhakopācārya

Substance : C.M.P.

Size : 32 cm X 16.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 2-8

Lines in a page : 13,14

Letters in a line : 38

Condition : Fair, torn, worm eaten, incomplete.

Date : Nil

Text begins : ...गर्भजन्मजरामृत्युन्संप्राप्य नास्ति कोभ्रमन स्वदेहपोषणरतो देहात्मेति भ्रमान्वितः ॥१५॥ शब्दादिलाभ सिद्ध्यर्थस्ववर्ण विहितंत्यजन् । असेव्यसेवोभूतानां हिंसकोद्रोहचिंतकः ।१६।

It ends : आनन्दनिर्भरो नित्यं वैकुंठं किंकरोनघः । दिव्यैश्वर्यमवाप्नोति यस्मान्नावर्तते पुनः ॥४४॥

निखिल निगमसारः संमतः सज्ञनानां
स्वपर विशद बोधो मोक्षसोपान भूतः ।
स भवतु परतुष्टै वैष्णवानां मुदे च ।
शटरिपु (कोप?) रचितो यः पंचकानां विवेकः ।४५।

Colophon : इति श्रीमच्छठकोपाचार्यस्य कृति (ते?) षु श्रीमदर्थपंचक विवेके विरोधी पंचक कथन पूर्वकः प्रपन्नस्यकालक्षेप क्रमोनाम पंचमो विवेकः ।

Post Colophon : समासम सु (शु?) भमस्तु ।

386

I.M. No. 10,887

Title	:	अष्टावक्रसंहिता सदीपिका (Aṣṭāvakrasaṁhitā with Dīpikā)
By	:	*Com*.Viśveśvara
Substance	:	C.M.P.
Size	:	33.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-6
Lines in a page	:	3,9,10,11
Letters in a line	:	74
Condition	:	Fair, torn, damp, incomplete.
Date	:	Nil

Text : श्रीगुरवे नमः।
मुक्तिमिच्छसि चेत् तात विषयान् विषवत् त्यज ।
क्षमार्ज वदयातोष सत्यं पीयूषवद्भज ॥

Com begins : सच्चिदानन्दमद्वैतं सर्व्वाधिष्ठानमुत्तमं ।
नत्वाष्टावक्र सूक्तस्य दीपिका तन्यते परा ॥
इइहि (इह?) खलु ज्ञानविज्ञानसम्पन्नः.....।

It ends : अहो अहं नमो मह्यं यस्य मे नास्ति किंचन ।
अथवा यस्य मे सर्व्वं यद्वाङ्मनसगोचरं ॥३३॥
ज्ञानं ज्ञेयं तथा ज्ञाता त्रितयं........

387

I.M. No. 10,951

Title	:	The same
By	:	Aṣṭāvakra, *Com.* Viśveśvara
Substance	:	C.M.P.
Size	:	34 cm X 10.5 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-8, 10-37, 39-43, 45-54+56
Lines in a page	:	7,8,9,12
Letters in a line	:	33
Condition	:	Fair, torn, damp, incomplete
Date	:	Saka 1781
Text begins	:	परमात्मने नमः । जनक उवाच । कथं ज्ञानमवाप्नोति कथं मुक्तिर्भविष्यति । वैराग्यं च कथं प्राप्य मे तत्त्वं ब्रुहि मे प्रभो । अष्टावक्र उवाच ॥
It ends, Text, P-54B	:	क्व प्रवृत्तिर्निवृत्तिर्वा क्व मुक्तिः क्व च बन्धनं । कुटस्थ निर्विभागस्य स्वस्थस्य मम सर्वदा ॥१२।
It ends, Com, P-56B	:	....अवधूतानुभूति रूप योग ग्रंथस्तस्य संख्याक्रमो विद्यते येषु ते संख्याक्रमाः इदृशाः श्लोका अमी कथिता इत्यर्थः।
Colophon	:	इति श्रीमद्विश्वेश्वर विरचिता अष्टावक्रटीका व्याख्या समाप्ता ॥

388

I.M. No. 10,908

Title	:	The same
By	:	*Com.* Viśveśvara
Substance	:	C.M.P.
Size	:	34 cm X 8.5 cm

Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-6
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	74
Condition	:	Old, torn, damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text	:	श्रीगुरवे नमः । मुक्तिमिछसिचेत्वा(त्त?)त विषयान् विषवत् त्यज । क्षमार्जवदयातोष सत्यं पीयूषवद्भज ॥
It ends	:	अहो अहं नमो मह्यं विनाशो यस्य नास्ति मे । ब्रह्मादिस्तम्व पर्यन्त जगन्नाशेऽपि तिष्ठतः ।३०।
Com begins	:	सच्चिदानन्दमद्वैतं सर्व्वाधिष्ठानमुत्तमं । नत्वाष्टावक्र सूक्तस्य दीपिका तन्यते परा ॥ इह हि खलु ज्ञानविज्ञान सम्पन्नः...............।

389

I.M. No. 10,906

Title	:	अज्ञानबोधिनी (Ajñānavodhinī)
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	35.5 cm X 14 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-21
Lines in a page	:	7,8,9
Letters in a line	:	35
Condition	:	Fair, torn, damp, Complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	अथाज्ञानबोधिनी । चित् सदानन्दरूपाय सर्व्वधीवृत्तिसाक्षिणे । नमो वेदान्तवेद्याय ब्रह्मणेऽनन्त रूपिणे ।

यदऽज्ञानादिदं भाति यत् ज्ञानाद्विनिवर्त्तते ।
नमस्तस्मै चिदानन्दवपुषे परमात्मने ।

It ends : अथ शठानां धूर्त्तानामश्रद्धधानां नास्तिकानामुत्पथ गामिनामेतां विद्यां न प्रकाशयेत् ।
यस्य देवे पराभक्तिर्यथादेवे तथा गुरौ ।
तस्यैते कथिता ह्यर्थाः प्रकाशन्ते महात्मन ।
इति श्रुतिः ।

Colophon : इति श्रीसंक्षिप्त वेदान्तशास्त्र प्रक्रियायां श्रीमत् परमहंसः परिव्राजकाचार्य श्रीमत् शंकराचार्यकृत बहिर्मुखान्तः करणमज्ञानबोधिनी आत्मविद्योपदेश विधिः समाप्तः।

Post Colophon : शुभमस्तु सर्व्वजगतां........परोपक्कारबुद्ध्यवे । (ये?)

390

I.M. No. 10,884

Title : अज्ञानबोधिनी टीका सह (भावबोधिनी)
(Ajñānavodhinī with ṭikā (Bhāvavodhinī)

By : Śaṅkarācārya

Substance : C.M.P.

Size : 35 cm X 13.5 cm

Character : Bengali (Nāgarī)

Folia : 1-3

Lines in a page : 16,18

Letters in a line : 49

Condition : Fair, torn, damp, incomplete

Date : Nil

Text : अथाज्ञानबोधिनी ।
चित् सदानन्दरूपाय सर्व्वधीवृत्ति साक्षिणे ।
नमो वेदान्तवेद्याय ब्रह्मणेऽनन्त रूपिणे ॥

Com begins : श्रीश्रीगणेशाय नमः ।
दैवकी बुद्धिगर्भेयः समुदितोऽष्टमे स्वयं ।
सुखदःसर्व्वलोकानामज्ञानकंश (स?) नाशकः ॥

It ends, Com	:	बोधाभासो बुद्धिगतो व्याप्तश्चैतन्यज्योतिषा । व्यापारं कुरूते यद्यत्तीद्धानं चिदात्मनि ।८५। स्वभाव स्फुरणाभावादध्यासादेकरूपत: । अनात्मनि शरीरादावात्मत्वेनाभिमन्यते ।८६॥
Text	:	.........लौकिक वैदिक स्वाभाविकैरनुष्ठितैरपिकर्मभि: विषय सुखार्थं परम पुरूषार्थं मोक्षाकांक्षामलभमानश्च अलावुवन्मकरादिभिरिव रागद्वेषादिभिरिव रागद्वेषादिभिरितस्तत आकृष्यमाण: सुर नर तिर्य्यगादि प्रभेद भिन्नासु नाना योनिषु...........।

391

I.M. No. 10,885

Title	:	The same
By	:	Śaṅkarācārya, *Com*. Kāśīdāsa Mitra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	35 cm x 13.5 cm
Character	:	Bengali
Folia	:	1-26
Lines in a page	:	11,12
Letters in a line	:	47
Condition	:	Fair, torn, damp, complete.
Date	:	Sakāvda 1797
Text begins	:	श्रीश्रीगुरवे नम: । यो यो दैवकी बुद्धिर्गर्भे समुदितोऽष्टमे स्वयं । सुखद: सर्व्वलोकानामज्ञानकंसध्वंसक: ॥१॥ स्वरूपविमलशान्तो ध्वान्तान्तक: स्वतेजषा (सा?) तं बन्दे द्वारिकानार्थ कृपा पूरित विग्रहं ॥२॥
It ends	:	सिन्धु: शशधर पृष्ठे तथाब्धि च ग्रहोत्तरे । नवांश वृश्चिके भानौ सुधांशु सुतवासरे ॥८११॥ भावबोधिनी संपूर्णा श्रीगुरुकरुणवशात् । श्री गुरुचरणोपान्ते एतदस्तु समर्पणं ।

Colophon : इति श्रीमत् परमहंसपरिव्राजक पूज्यपाद श्रीशंकराचार्य कृता अज्ञानबोधिनी व्याख्या श्लोकेन श्रीकाशीदास मित्रा कृता भावबोधिनी समाप्ता ॥

Post Colophon : शुभमस्तु जगतां । शाकाव्दा १७९७..... सम्पूर्ण ।

392

I.M. No. 734

Title : आत्मज्ञान टीका
(Ātmajñāna Ṭīkā)

By : Ānandagiri

Substance : C.M.P.

Size : 22.5 cm X 12.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-23

Lines in a page : 12,13

Letters in a line : 31

Condition : Old, worm eaten. complete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । आत्मज्ञानोपदेशविधिं व्याख्यास्यामो (मः?) मुमुक्षवे श्रद्धधानाय यतये वीतरागाय आत्मलाभात्परलाभाभावात्...।

It ends : संसारगरलध्वंसि सुधाधाराभिवर्षिणी ।
आत्मज्ञानानुगा टीका टीकतां पुरूषोत्तमे ॥१॥

Colophon : इति श्रीपरमहंस परिव्राजकाचार्य श्रीशुद्धानंद पूज्यपाद शिष्य भगवदानंदगिरिणा विरचिंता श्रीशंकर भगवतः कृतौ आत्मज्ञान टीका संपूर्णा ॥

Post Colophon : शुभं सरस्वत्यै नमः ॥

393

I.M. No. 754

Title : The Same

By : Ānandajñāna or Ānandagiri

Substance	:	C.M.P.
Size	:	21 cm X 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-20
Lines in a page	:	15,16
Letters in a line	:	24
Condition	:	Old, torn, worm-eaten. complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । अथात्मज्ञानोपदेश विधिंव्याख्यामः । मुमुक्षु (क्ष?) वे श्रद्धधानाय यतये वीतरागाय । आत्मलाभात्परंलाभाभावात् द्रष्टुर्दृश्योन्य इति प्रसिद्धोलोके ।
It ends	:	संसारगरलध्वंसि सुधाधाराभिवर्षिणी । आत्मज्ञानानुगा टीका टीकर्ता पुरूषोत्तमं ॥१॥
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंस परिव्राजकाचार्य श्रीशुद्धानंद पूज्यपाद शिष्य श्रीभगवदानंदज्ञान विरचिता आत्मज्ञान टीका समाप्ता । इति चतुर्थः खंडः(?) ॥
Post Colophon	:	श्रीविश्वनाथार्पणमस्तु ॥

394

I.M. No. 10,932

Title	:	आत्मज्ञानम् (Ātmajñānam)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32 cmX 12 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-4
Lines in a page	:	8, 9
Letters in a line	:	38
Condition	:	Very old, torn, damaged by damp, incomplete

Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगुरवे नमः । स हि सर्व्वैर्विजिज्ञास्य आत्मैवाश्रयवासिभिः वर्तिभिः श्रोतव्य अथमन्त्रव्यो द्रष्टव्यश्व(श्च?) प्रयत्नतः । आत्मज्ञानेन मुक्ति स्यात् तच्च योगाद्द(दृ?)ते न हि । स च योगश्चिरकालमभ्यासादेव सिद्ध्यति ।
It ends, P-4B	:	अभेद दर्शनं ध्यानं ज्ञानं निर्विषयं मन.:, अक्रियैव परा पूजा मौनमेव परं जपं । अचिन्तैव परं ध्यानमनिछैव परं सुखं । देहजात्यादि सम्बन्धान् वर्णाश्रम समन्वितान् । भगवान् तान्तान्(?) परित्यज्य स्वभावं भावयेद्बुधः ।

395

I.M. No. 4836

Title	:	आत्मज्ञानोपदेशविधिः (Ātmajñānopadeśa Vidhiḥ)
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32 cm X 8 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-6
Lines in a page	:	5
Letters in a line	:	51
Condition	:	Old, torn, damp, worm-eaten, page 5 half torn, generally incorrect, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। अथात्मज्ञानोपदेश विधिं व्याख्यास्यामः । मुमुक्षत्वे श्रुद्दधानाय यतये वीतरागाय। आत्मलाभात्परलाभाभावात् । द्रष्टुर्दृश्योत्थं इति प्रसिद्धिर्लोके अथ क आत्मेति । देहस्तावदात्मा न भवति ॥

It ends	:	स्थानत्रय व्यतिरिक्तत्वं नित्यत्वं शुद्धत्वं बुद्धत्वं मुक्तत्वम् विक्रियत्वमृरिलुप्तदग्रूप(?) स्वरूपत्वं एकत्वं च स्वात्मनः स्वानुभवेनैव मम सिद्धमिति जानाति विद्वानाचार्य प्रसादादज्ञान निद्रा प्रतिबुद्धः संसारविनिर्मुक्तो विद्वानेष आत्मज्ञानोपदेशविधिः । एवं ज्ञात्वा कृत कृत्यो भवति नान्यथेत्येवं वेदांतानुशासनं वेदांतानुशासनमिति ।
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमद्गोबिंद भगवत्पादशिष्यस्य शंकरस्य कृतौ आत्मज्ञानोपदेश विधिः संपूर्ण ॥
Post Colophon	:	शुभमस्तु....................गोवींद ।

396

I.M. No. 7215

Title	:	आत्मबोधः (Ātmavodhaḥ)
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23.5 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-5
Lines in a page	:	10,11
Letters in a line	:	25
Condition	:	Fair, torn, damp, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणाधिपतये नमः । तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां । मुमुक्षूणामपेक्षोयमात्मबोधो विधीयते ॥१॥ बोधोऽन्य साधनेभ्यो हि साक्षान्मोक्षैक साधनं ॥ पाकस्य वह्निवज्ज्ञानं विना मोक्षो न सिध्यति ॥२॥
It ends	:	हृदाकेशोदितो ह्यात्मबोध भानुस्तमोपहृत । सर्वव्यापी सर्वधारी भाति सर्वं प्रकाशते ॥६५॥

दिग्देश कालाद्यनपेक्ष सर्वगं
शीतादिहृन्नित्यसुखं निरंजनं ।
यःस्वात्मतीर्थं भजते विनिः क्रियः
स सर्व वित्सर्वगतोऽमृतश्च ॥६६॥

Colophon : इति श्रीशंकराचार्य विरचितात्मबोधः समाप्तः ॥

397

I.M. No. 7734

Title : **सटीक आत्मबोधः**
(Ātmavodhaḥ with ṭīkā)

By : Śaṅkarācārya

Substance : C.M.P.

Size : 26 cmX 11 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-11

Lines in a page : 5,6

Letters in a line : 30

Condition : Old, torn, hazy, damaged by damp and worm-eaten, incomplete.

Date : Nil

Text begins : तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां ।
मुमुक्षूणामपेक्षोऽयमात्मबोधो विधीयते ।१।

It ends : तिर्यगुर्व्व (र्ध्व?) मधः पूर्णं सच्चिदानंदमद्वयं ।
अनंतं नित्यमेकं यत्तद्ब्रह्मेत्येव धारयेत् ॥५५॥

Com begins : श्रीगणेशाय नमः ।
शतमखपूजितपादं शतपथमनसोऽप्यगोचराकारं ॥
विकसित जलरूहनेत्रं सांताछायांकामाश्रये रामं ॥१॥

It ends, Com : तिर्यगु..............।

398

I.M. No. 10,922

Title	:	The same
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	35.5 cm x 13.5 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-10
Lines in a page	:	6, 7
Letters in a line	:	69
Condition	:	Old, torn, damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text	:	तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां । मुमुक्षूणामपेक्षोऽयमात्मबोधो विधीयते ॥१॥
It ends	:	नित्यशुद्ध विमुत्तै (त्तै?) कमखंडानन्दमद्वयं सत्यं ज्ञानमनन्तं यत् परं ब्रह्माहमेवतत् ।३६।
Com begins	:	श्रीश्रीहरिचरणभरसा । ओं नमः परमात्मने शतमखपूजितपादं शतपथ मनसोऽप्यगोचराकारं । विकसित जलरूहनेत्रं सीतारामांकमाश्रये रामं ॥
It ends, Com	:	पुनः स्वरूपं निरुपयति। नित्यशुद्ध विमुक्तत्वे सत्येक- मखंडानन्दं च द्वितीयाभावादद्वयं यद्वस्तु सत्यं ज्ञानम- नन्तं ब्रह्मेति श्रूत्या प्रतिपाद्यते तदेव ब्रह्माहमस्मीति ॥३६॥

399

I.M. No. 10,928

Title	:	The same
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	34 cm x 13 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-4

Lines in a page : 6, 7,9
Letters in a line : 47
Condition : Very old, damaged by damp, incomplete.
Date : Nil
Text : तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां ।
मुमुक्षूणामपेक्षोऽयमात्मबोधो विधीयते ॥१॥
It ends P 4 B : तावत् सत्यं जगद्भाति शुक्तिकारजतं यथा ॥
यावन्न ज्ञायते ब्रह्म सर्व्वाधिष्ठानमद्वयं ॥७॥
Com begins : ओं नमः परमात्मने ।
शतमखपूजितपादं शतपथ मनसोऽप्यगोचराकारं ।
विकसित जलरूहनेत्रं सीतारामांकमाश्रये रामं ॥
It ends, Com : यथा शुक्तौ नील पृष्ठ त्रिकोणादि विशेष ज्ञानं यावन्नोत्पद्यते तावद्रजतज्ञानं सत्यमिवानुभूयते । तथा सर्व्वाधिष्ठानभूतं सच्चिदानन्दाद्वयं ब्रह्म यावन्नज्ञायते स्वस्वरूपतया साक्षान्नानुभूयते तावज्जगदाकारेण परिणतः संसारः सत्य इव भ्रान्त्या दृश्यते इत्यर्थः॥७॥

400

I.M. No 4044

Title : The same
By : Śaṅkarācārya
Substance : C.M.P.
Size : 25.5 cm X 13 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-12
Lines in a page : 10,11
Letters in a line : 34
Condition : Fair, torn, complete
Date : Nil

Text begins : तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां ।
मुमुक्षूणामपेक्षोऽयमात्मबोधो विधीयते ॥२॥

It ends : दिग्देशकालाद्यनपेक्ष्य सर्वगं
शीतादिहृन्नित्यसुखं निरंजनं ।
यः स्वात्मतीर्थं भजते विनि (:?) क्रियः
स सर्ववित्सर्वगतोऽमृतो भवेत् ॥६७॥

Com begins : श्रीगणेशाय नमः ।
शतमखपूजितपादं शतपथमनसोऽप्यगोचराकारं ।
विकशितजलरूह नेत्रमुमाछायांकमाश्रये शंभुं ।१।

It ends, Com : यो विनिः क्रियः परमहंसः स्वात्मतीर्थं भजते स सर्व वित्सर्वज्ञः सर्वत्र परमात्मस्वरूपत्वात् अमृतोमु(मृ?)तोमुक्तो भवेत् कथं भूतं स्वात्मतीर्थ दिग्देशकालाद्यनपेक्षमेव सर्वगं सी(शी?)तादिद्वंद्व दुःखानि हरतीति शीतादि हृन्नित्यसुखं मोक्ष्मानंद प्रापकत्वात् इतरतीर्थेषु तद्विपरीतं द्रष्टव्यं । तस्मादात्मतीर्थेस्नातस्य न किंचिद्दवशिष्यत इति भावः । ६७।

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्य गोविंदभगवत्पूज्यपादः श्रीमछंकराचार्य्य विरचितात्मबोध प्रकरणसटीकं संपूर्णः ।

401

I.M. No 1555

Title : The same
By : Śaṅkarācārya
Substance : C.M.P.
Size : 29 cm X 12 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-20
Lines in a page : 7,8
Letters in a line : 31

Condition : Fair, torn, worm eaten, complete .
Date : Nil
Text begins : तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां ।
मुमुक्षूणामपेक्षोऽयमात्मबोधो विधीयते ॥१॥
It ends : दिग्देशकालाद्यनपेक्ष्य सर्वगं शीतादिहृन्नित्यसुखं निरंजनं ।
यः स्वात्मतीर्थं भजते विनि (:?) क्रियः स सर्ववित्सर्वगतोऽमृतो भवेत् ॥६८॥
Com begins : ॐ श्रीगणेशाय नमः ।
ॐ शतमखपूजितपादं शतपथमनसोऽप्य गोचराकारं।
विकशितजलरूह नेत्रमुमाछायांकमाश्रये शंभुं ।१।
It ends, Com : ....कथंभूतं स्वात्मतीर्थं दिगाद्यनपेक्षमेवं सर्वगं शीतादिद्वंद्व दुःखादीनि हरतीति तथा नित्यानंद सुखं मोक्षानंद प्रापकत्वात् । इतरतीर्थेषु तद्विपरीतं द्रष्टव्यं। तस्मादात्मतीर्थे स्नातस्य न किंचिदवशिष्यते । इत्योंतत्सत् ।
Colophon : इति श्रीमत्परमहंस परिव्राजकाचार्य श्रीशंकराचार्य विरचिता आत्मवोधाख्या टीका समाप्ता ।

402

I.M. No 10,873

Title : The same
By : Śaṅkarācārya
Substance : C.M.P.
Size : 30.5 cm X 16.5 cm
Character : Bengali (Nāgarī)
Folia : 1-18
Lines in a page : 9, 10,12,13
Letters in a line : 38
Condition : Very, fair, complete
Date : Śakāvda 1786

Text begins : तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां ।
मुमुक्षूणामपेक्षोऽयमात्मबोधो विधीयते ॥१॥

It ends. : दिग्देशकालाद्यनपेक्ष सर्वगं शीतादिहृन्नित्यसुखं निरंजन।
यः स्वात्मतीर्थं भजते विनिष्क्रियः स सर्ववित्सर्वग-
तोऽमृतो भवेत् ॥६८॥

Colophon : इति परमंहंस परिव्राजकाचार्य श्रीमद्गोबिन्द भगवत् पादपूज्य शिष्य श्रीमत् शंकराचार्य विरचितं आत्मबोध प्रकरणं समाप्तं ॥

Post Colophon : प्रसादं कुरू नो ब्रह्मन् परिव्राज शिरोमणे ।
नमस्ते यति शार्दुल जितेन्द्रिय जनार्द्दन ॥

Com begins : ओं नमः परमात्मने ॥
शतमखपूजितपादं शतपथमनसोऽप्यगोचराकारं ।
विकशितजलरूहनेत्रं सीतारामांकमाश्रये रामं ॥

It ends, Com : ....कथंभुतं स्वात्मतीर्थं दिग्देश कालाद्यनपेक्ष सर्वगं दिशां कालादीनां च यस्यापेक्षा नास्तीति तत् तथाविधं सर्व्वगं अखिलगतं तथाशीतादि द्वन्द्व दुःखानि हरन्तीति शीतादिहृत् नित्यसुखं मोक्षानन्द प्रापकत्वात् अतएव निरंजनं निर्गतं इतरेषु तीर्थेषु तद्विपरीतं द्रष्टव्यं तस्मादात्मतीर्थरतस्य न किंचिदवशिष्यत् इति भावः।

Post Colophon : श्री काशीदास मित्रेण लिखितं ....शकाब्दा १७८६।

403

I.M. No 724

Title	:	The smae
By	:	Śaṅkara Bhagavata
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-15
Lines in a page	:	10,11,12

Letters in a line	:	31
Condition	:	Old, torn, worm-eaten, complete
Date	:	Saṁvat 1675
Text begins	:	तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां। मुमुक्षुणामपेक्षोऽयमात्मबोधो विधीयते ।१॥
It ends	:	एतद्विज्ञान सर्वस्वं शास्त्रं नित्यं विलोकयेत् । यस्तु श्रद्धापरो भूत्वा तस्यात्मा संप्रकाशते । ६९।
Com begins	:	ॐ नमः श्रीरामाय नमः । शतमष (ख) पूजितपादं शतपथमनसाप्य गोचराकार। विकसित जलरूहनेत्रं सीताच्छायांकमाश्रये रामं ।१।
It ends	:	इदंज्ञानसर्वस्वं ज्ञानधनं शास्त्रं नित्यं आवृत्त्या यः श्रद्धालुरवधारयेत् अभ्यसेत्तस्याप्यात्मा संप्रकाशते । प्रकटोभवति । तस्य सर्वो प्रपंचः आत्मस्वरूपो भवतीत्यर्थः ।
Colophon	:	इति श्री गोविंद भगवत्पूज्यपादाचार्य शिष्यस्य श्रीमत्परमहंस परिव्राजकाचार्य श्री शंकर भगवतः कृतात्मबोधप्रकरणं समाप्तं ॥
Post Colophon	:	संवत् १६७५ वर्षे शाके १५४० प्र.....पुस्तकंभवित्यां। श्री रस्तु ॥ शुभंभव ।

404

I.M. No 923

Title	:	The same
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	22 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-12
Lines in a page	:	10,11,13
Letters in a line	:	48
Condition	:	Very old, torn, mouse-eaten, complete

Date	:	Nil
Text begins	:	तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां । मुमुक्षूणामपेक्षोयमात्मबोधो विधीयते ॥१॥
It ends	:	दिग्देश कालाद्यनपेक्ष्य सर्वगं शीतादिहृन्नित्यसुखं निरंजन। यः स्वात्मतीर्थं भजते विनिष्क्रियः स सर्ववित्सर्वग-तोऽमृतो भवेत् ॥७१॥
Com begins	:	श्रीगणेशाय नमः । शतमखपूजितपादं शतपथमतगोचराकारं । विकसितजलरूहनेत्रं सीताछायांकमाश्रये रामं ।
It ends, Com	:	.......कथंम्भूतं स्वात्मतीर्थं दिग्देश कालाद्यनपेक्ष्यैव सर्वगत शीतादिद्वंद्व दुःखानि हरतीतिहृत नित्यसुखमविनाशि सुखं निरुपमं च ।७१।
Colophon	:	इति श्रीमछंकराचार्यकृत आत्मबोधाख्यः पटलः॥

405

I.M. No 944

Title	:	The same
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	18.5 cmX 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-10
Lines in a page	:	7
Letters in a line	:	18
Condition	:	Fair, torn, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । आत्मबोध प्रकर्ण (रणं?) प्रारंभः। तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां । मुमुक्षूणामपेक्षोऽयमात्मबोधो विधीयते ॥१॥

बोधोऽन्यसाधनेभ्यो हि साक्षान्मोक्षैक साधनं ।
पाकस्य वह्निवज्ज्ञानं विना मोक्षो न सिध्यति ।२।

It ends : दिग्देशकालाद्यनपेक्ष सर्वगं शीतादिहृन्नित्यसुखं निरंजनं ।
यः स्वात्मतीर्थं भजते विनिष्क्रियः स सर्ववित्स र्वगतोऽमृतो भवेत् ॥६७॥
एतद्विज्ञान सर्वस्वं शास्त्रं नित्यं विलोकयेत् यस्तु ।
श्रद्धापरोभूत्वा तस्यात्म संप्रकाशते ।६८।

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य गोविंद भगवात्पु-ज्यपाद श्रीमच्छंकराचार्य विरचितं आत्मबोध प्रकरणं संपूर्णं ॥

Post Colophon : शुभं भवतु ॥

406

I.M. No 737

Title : आत्मबोधम् सुबोधिनी टीका सहिता
(Ātmabodham with Subodhinī ṭikā)

By : Śaṅkarācārya

Substance : C.M.P.

Size : 28.5 cm X 12.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-18

Lines in a page : 8,9,13,14

Letters in a line : 50

Condition : Very old, torn, complete

Date : Nil

Text begins : तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां ।
मुमुक्षूणामपेक्षोऽयमात्मबोधो विधीयते ।१॥

It ends : दिग्देशकालाद्यनपेक्ष सर्वगं शीतादिहृन्नित्यसुखं निरंजनं।
यः स्वात्मतीर्थे भजते विनिः क्रियः स सर्ववित्सर्वगतोऽ (?) मृतो भवेत् ॥

Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकार्चार्य गोविन्दभगवत्पूज्यपादा श्रीमच्छंकराचार्य विरचितं आत्मबोधप्रकरणं समाप्तः (म्)॥
Com begins	:	श्रीगणेशाय नमः । श्रीसच्चिदानंद मूर्त्तये नमः । इह भगवन् शंकराचार्य उत्तमाधिकारिणां वेदांतप्रस्थान त्रयं निर्माय.....।
It ends, Com	:	शीतादिद्वन्नित्यसुखंमोक्षानंद प्रापकत्वात् ॥ इतरतीर्थेषुतद्विपरीतं द्रष्टव्यं तस्मादात्मतीर्थस्नातस्य किदवशिष्यतद्वति भावः ।
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य गोविन्द भगवत्पूज्यपाद श्रीमछंकराचार्य विरचितायां सुबोधिनी टीकायां संपुर्णमस्तु ॥ शुभं ॥

407

I.M. No 952

Title	:	The same
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cmX 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-11
Lines in a page	:	14,15,16
Letters in a line	:	39
Condition	:	Old, torn, damp, hazy, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां । मुमुक्षूणामपेक्ष्योऽयमात्मबोधो विधीयते ॥१॥
It ends	:	दिग्देशकालाद्यनपेक्ष्य सर्वगं शीतादिहृन्नित्यसुखं निरंजन।

यः स्वात्मतीर्थं भजते विनिः क्रियः स सर्ववित्स-
र्वगतोऽमृतो भवेत् ॥६७॥

Com begins : श्रीगणेशाय नमः ।
शतमखपूजितपादं शतपथमनसोऽप्य गोचराकारं ।
विकशितजलरूहनेत्रंसतांछायाव्दसंश्रये रामं ।१।

It ends, Com : कथं भूत स्वात्मतीर्थं दिग्देशकालाद्यनपेक्ष्यैव सर्वगत शीतादिद्वंद्व दुःखादि हरतीति शीतादि ह्वनित्यसुखं मोक्षानंदप्रापकत्वात् । इतरतीर्थेषुवद्विपरि(री?)त द्रष्टव्यं। तस्मादात्मतीर्थरतस्य न किंचिदवशिष्यत इति भावः।

Colophon : इति श्रीममत्परमहंस परिव्राजकाचार्यगोविंद भगवत्पूज्यापाद शिष्य श्रीमत्परमहंस परिव्राजकाचार्य श्रीशंकराचार्य विरचितात्मबोध प्रकरणं सटीका संपूण।

408

I.M. No 1552

Title : आत्मतत्त्वविवेकभावप्रकाशः
(Ātmatattvavivekabhāvaprakāśaḥ)

By : Bhaṭṭācārya Śiromaṇi

Substance : C.M.P.

Size : 23 cm X 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1, 3-23, 1-18

Lines in a page : 9,13,14

Letters in a line : 34

Condition : Old, torn, worm-eaten, incomplete

Date : Saṁvat 1782

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
ॐ नमः सर्वभूतानि विष्टभ्य परितिष्टते ।
अखंडानंदबोधाय पूर्णाय परमात्मने ।१।
निर्णीय सारं तंत्राणां तार्किकानां शिरोमणिः ।
आत्मततत्वविवेकस्य भावमुद्भावयत्ययम् ॥

It ends : ....यत इति वचसो ध्यान परिपाक काष्ठा विरहद्दशावाच्च मनसो धर्म्म पुरस्कार प्रवृत्तिकस्य निर्धर्म्मात्मबोध न क्षप्रता (पक्षता?) विरहादिति तस्या इति पंचमी निर्वाणमपवर्गः स्वयं भोगेनादृष्ट क्षयादित्यर्थ (इत्यर्थ?) इत्येके तस्या निर्वाणं विनाशः स्वयं का(को?) विशेष सहकृतात् तत एवेत्यर्थ इत्यन्य॥

Colophon : इति महामहोपाध्याय श्रीमद्भट्टाचार्य शिरोमणि विरचित आत्मतत्त्वविवेक भाव प्रकाशः पूर्णः ।

Post Colophon : संमत् १ (?) १७८२ शावन......श्री गोपाल ।

409

I.M. No 5116

Title : आत्मानात्मविवेकः (Ātmānātmavivekaḥ)

By : Svayaṁprakāśa Yogīndra

Substance : C.M.P.

Size : 23.5 cmX 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 2-4

Lines in a page : 9,10

Letters in a line : 31

Condition : Old, torn, damp, worm-eaten, incomplete.

Date : Nil

Text begins : ...द्धिदशेंद्रियसमन्वितं । अपंचीकृत भूतोत्थं सूक्ष्मांगं भोग साधनं । इहमेव सूक्ष्मशरीरं कोशत्रयमित्युच्यते। कोशत्रयं नाम प्राणमय मनोमय विज्ञानमयश्चेति प्राणमय कोशो नाम ॥

It ends : आत्मानात्मविवेकशून्य हृदयो ह्यत्यंतमज्ञो जनः स्वात्मानंदमति प्रसिद्धममलंत्वध्यस्य दारादिपु । उद्भूतं मनुते सदात्ररमते श्वा वै यथा स्वादयेच्छुष्कास्थि प्रचये

		स्वदंत विवरादुद्भूतरक्तादिकं ॥ इत्यादि वचनाच्चाय-मर्थोऽवसीयते । ॐ नमो ब्रह्मादिभ्यो ब्रह्मविद्या संप्रदायकर्तृभ्यो वंशर्षिभ्यो नमो गुरुभ्यः ।
Colophon	:	इति श्रीमत्स्वयंप्रकाश योगींद्र कृतात्मानात्मविवेकः समाप्तः ।

410

I.M. No 10,926

Title	:	The same
By	:	Saṅkarācārya Svāmī
Substance	:	C.M.P.
Size	:	34.5 cm X 14 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-4
Lines in a page	:	14
Letters in a line	:	46
Condition	:	Fair, torn, damp, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	ओं गुरवे नमः । दृश्यं सर्व्वमनात्म स्याद्दशे(दृश्यै?)वात्मा विवेकिनः । आत्मानात्मविवेकोऽयं कथ्यते ग्रंथ कोटिभिः । आत्मानात्मविवेकः कथ्यते । आत्मनः किं निमित्तं दुःखं, शरीर परिग्रह निमित्तं ।
It ends	:	नित्यं विज्ञानमानन्दं ब्रह्म रातेर्दात्तः परायणमिति श्रुतेः । एवं नित्य शुद्धबुद्धमुक्तस्वभाव ब्रह्माहमस्मीति संशयासम्भावना । विपरीतभावना राहित्येन यस्तु जानाति सजीवन्मुक्तो भवति ।
Colophon	:	इति श्रीशंकराचार्य स्वामि विरचित आत्मानात्मविवेक संमाप्तः ॥
Post Colophon	:	श्री काशीदास मित्रेण लिखितं ॥

411

I.M. No 772

Title	:	**आत्मविद्याविलासः** (Ātmavidyāvilāsaḥ)
By	:	Śadāśivendra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-4
Lines in a page	:	13,14
Letters in a line	:	33
Condition	:	worm eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । अथ श्री आत्मविद्याविलास आर्या प्रारंभः । वटतरूनिकट निवासं पटुतरविज्ञानमुद्रितकराब्जं । कंचन देशिकमाद्यं कैवल्यानंदकंदलं वंदे ॥१॥
It ends	:	गदितमिममात्मविद्याविलासमनुवास्यं स्मरन्विबुधः । परिणतपरमात्मविद्यः प्रपद्यते सपदि परमार्थं ॥६४॥ परमशिवेंद्र श्री गुरूशिष्येणेत्थं सदाशिवेंद्रेंण । रचितेयमात्मविद्याविलास नाम कृतिः पूर्णा ॥६५॥
Colophon	:	इत्यात्मविद्याविलासः समाप्तः ।
Post Colophon	:	श्री गौरीशंकरार्पणमस्तु शिवं भवतु ॥..........श्री गुरूपरमगुरू परमेष्टिगुरू परात्पर गुरूभ्यो नमो नमः।

412

I.M. No 4803

Title	:	**आत्मषट्कस्तोत्रम्** (Ātmaṣaṭkastotram)
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.

Size : 14.5 cm X 9.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-8
Lines in a page : 5
Letters in a line : 14
Condition : Torn, damp, complete
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः । अथ प्रातः स्मरण स्तोत्र प्रारंभः ।
प्रातः स्मरामि हृदि संस्फुरदात्मतत्वं
सच्चित्सुखं परमहंसगतिं तुरीयं ।
यत्स्वप्नजागरसुषुप्तमवैति नित्यं
तद्ब्रह्म निष्कलमहं न च भूतसंघः ॥१॥
It ends : अहं निर्विकल्पो निराकार रूपो
विभूर्व्याप्यः सर्वत्र सर्वेंद्रियाणि
सदा मे समत्वं न मुक्तिर्नवंध
श्चिदानंद रूपः शिवोऽहं शिवोऽहं ।६।
Colophon : इति श्रीमच्छंकराचार्य विरचितमात्मषट्कस्तोत्रं समाप्तम् ।

413

I.M. No 942

Title : उत्तरगीता व्याख्या (तृतीयोध्यायः)
(Uttaragītā Vyākhyā (3rd Adhyāyaḥ)
By : Gouḍapādācārya
Substance : C.M.P.
Size : 16 cm X 12.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-45
Lines in a page : 13,14
Letters in a line : 13
Condition : Fair, torn, worm-eaten, complete

Date : Saṁvat 1844

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
अखडं सच्चिदानंदम् वाङ्मनसगोचरम् ।
आत्मानमखिलाधारमाश्रयेभीष्ट सिद्धये ॥
इह खलु भगवानर्जुनो धर्मक्षेत्रे कुरूक्षेत्रे भगवदुपदिष्टमात्मतत्वोपदेशं विषयभोग.......।

It ends : ....अशोचित्वेगतमिति दुःखराहित्ये सिद्धे उपलक्षणमेतत् आगामवस्तुनि लब्धे हर्षराहित्ये सिद्धे च पुनर्जन्म न विद्यत इति १५ आत्मयोगमवोचद्यो भक्तियोगं शिरोमणिं तं वंदे परमानंदं नंदनंदनमीश्वरमिति ।

Colophon : इति श्रीगौडपादाचार्य विरचितायामुत्तरगीता व्याख्यायां तृतीयोध्यायः ।३।

Post Colophon : शुभमस्तु श्रीसंवत् १८४४ माघमासे शुक्लपक्षेतृतीयामंदवासरे ....मूर्ख हस्ते न दातव्यं एवं वदति पुस्तकं ।३।

414

I.M. No 730

Title : उत्तरमीमांसा (शारीरकसूत्राणि)
(Uttaramīmāṁsā (Śārīrakasūtrāṇi))

By : Bādarāyaṇa

Substance : C.M.P.

Size : 27.5 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-12

Lines in a page : 9

Letters in a line : 33

Condition : Fair, torn, worm-eaten, complete upto Adhyāya IV, Pāda IV

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । अथोत्तरमीमांसा शारीरक सूत्राणि लिख्यंते ॥ उों अथातो ब्रह्मजिज्ञासा॥ जन्माद्यस्ययतः२ शास्त्रयोनित्वात् । ३

It ends : दर्शयतश्चैवं प्रत्यक्षानुमाने२० भोगमात्रसाम्यलिंगच्च२१ अनावृत्तिः शब्दादनावृत्तिः शब्दात्२२ इति चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः पादः ।

Colophon : इति उत्तरमीमांसा शारीरक सूत्रस्य चतुर्थोध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon : ओं नमः परब्रह्मणे । अधिकरणाभिया.......।

415

I.M. No 4832

Title : **उपनिषद्रत्न**
(Upanīṣadratna)

By : Śaṅkarānanda

Substance : C.M.P.

Size : 30.5 cm X 12.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 125-168, 173-224

Lines in a page : 12

Letters in a line : 61

Condition : Fair, torn, pages wanted, incomplete.

Date : Nil

Text begins : ....यत्किंचिद्वस्तुविद्यते "जगत्यस्मिन् हि तत्सर्वं ब्रह्मभेदविवर्जितं,
भावाभावात्मकं यद्वद्गंधर्व नगरंमहत् ।
कालत्रयेपि गगनात भिन्नं नैवास्ति किंचन,
तथा विश्वमिदं सर्वं प्रतीतं ब्रह्मणीश्वरे ।
कालत्रये विनैवास्तिभिन्नं .....।

It ends, Page 224 : यस्मिन् दिने क्षणे वा स्यात् वैराग्यं सुदृढ़ं हितं
तदैव सर्वकर्माणि संन्यसेदविचारयन् ।

बालोवाप्यथवा बृद्धो विरागरहितः पुमान् ।
न भवेत्परमोहंसो मनसापि कदाचन ॥
ततो विराग एवास्य काल उक्तोमनी..........।

The first Colophon is seen in page 131B : इति श्रीमत्परमहंस परिव्राजकाचार्या-नंदात्म पूज्यपाद शिष्येण शंकरानंदभगवता विरचित उपनिषद्रत्न आत्मपुराणे वृहदारण्यके याज्ञवल्क्यकां(?) कांड सारार्थप्रकाश-याज्ञवल्क्य जनक संबादो नाम षष्ठोध्यायः।

416

I.M. No 4827

Title	:	तत्त्वोद्योतः (Tattvodyotaḥ)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	23.5 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	3-57
Lines in a page	:	12
Letters in a line	:	32
Condition	:	Very old, torn worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	....रूपसंकीर्त्तनं । चित(त्त?) एव पक्षीकारे प्रकृतिनियततया सांख्यानां कर्माधीनतया च मीमांसकानां सिद्धसाधनं स्यात् । तन्निरासायचेत्य(चित्त्व?)स्यापि परायत्ततया चिन्नियं तृतासंभवप्रदर्शनाय पक्षीकरण।
It ends, 57B	:	....सत्यं ॥ तथापि स्वपरसंमत्या निश्चितं तत्र भ्रांतित्वमिति सूच्यतेऽनयोक्तयेत्य दोषः । ननु युक्ति ज्ञा(ना?) नुभवस्य भ्रांतित्वेपि कुतो विप्रतिपन्न भेदाद्यनुभवस्या भ्रांतित्वमित्यत आह परस्पर विरूद्ध-योरन्यतर निषेधस्यान्यतर विधिनांतरीयकत्वात् । विरूद्धयोपि....।

417

I.M. No 2797

Title : खंडनखंडखाद्यम्

(Khaṇḍanakhaṇḍakhādyam)

By : Śrīharṣa

Substance : C.M.P.

Size : 34 cm X 17 cm

Character : Nāgarī

Folia : 2-76

Lines in a page : 18,7,8

Letters in a line : 57

Condition : Old, torn, worm-eaten, incomplete.

Date : Nil

Text begins : ....ननु व्यभिचार........ नस्यासिद्धत्वोन्नायकत्वमेव न तु तदात्मकत्वमित्याशंक्य निराकरोति नचेति असिद्ध्युन्नायकस्याप्यसिद्धांतर्भावेदणडमाह अन्यथेति सिद्धसाधनस्याश्रयासिद्धि घटकत्वं न तु तदुन्नायकत्वमिति व्यभिचारादि वैष(ध?)र्म्येण परिहरति...।

It ends : श्रद्धाराद्धगुरुः श्लथीकृतदृढग्रंथिः समासादयत्काव्यं मधुवर्षिधर्षिपत्य(?)त्वेत्तर्करसोर्मिमज्जनसुखेष्वासंजनं सज्ञ(?)नः। तांबुलद्वयमासनं च लभते यः कान्यकुजेश्वराद्यः सात्कुरूते समाधिषु परंब्रह्मप्रमोदार्णवं यत्काव्यं मधुवर्षिधर्षितपरास्तर्केषु यस्योक्तयः । श्री श्री हर्षकवेः कृतिः कृतिमुदे तस्याभ्युदीयादियम् ॥

Colophon : इति श्रीश्रीहर्षकृता निर्वचनसर्वस्व खंडन खंडे तुरीयः संकीर्ण परिछेदः ।

418

I.M. No 5492

Title : The same

By : Śrīharṣa?

Substance	: C.M.P.
Size	: 26 cmX 7.5 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 4-38, 40, 42-62
Lines in a page.	: 14,15
Letters in a line	: 67
Condition	: Old, torn, damp, damaged by worm - eaten, incomplete.
Date	: Nil
Text begins	: .....अविशेषेण नियम्यंनियामकं(क?) व्यवस्थानुपपत्तेः तस्मादन्यदा .. या एव सामग्र्यास्तदा तत् कार्यजन्म नियमो-भ्युपेयस्तथा दर्शनादित्येव वाच्यं तथा च समः समाधिः तथापि कार्यजन्मकालस्य को विशेषः.......।
It ends P.62B	: ....यदि प्रथमः पक्षः तदेश्वरसद्भावे नास्ति प्रमाणमित्युक्तं स्यात् तथा च न प्रतिज्ञामात्रात्साध्य-सिद्धिरिति हेत्वादिकं वाच्यं भवति, तत्र भवतानाभा-धरपि (माधारेऽपि?) तस्मान्न्यूनत्वं दोषः अतएव तद्वितीयः ईश्वर सद्भावे .... सितं प्रमाणमित्यस्या-पिप्रतिज्ञामात्रत्वात् अपि च साध्यासाधकत्वा ......।

The Colophon is seen here without author's name : इति खंडनखंडे निग्रहस्थान खंडनं नाम द्वितीय परिछेदः ।

419

I.M. No 793

Title	: गौडपादभाष्यटीका (Gouḍapādabhāṣya or Māṇḍūkyopani-ṣadbhāṣya Ṭīkā)
By	: Ānandajñāna
Substance	: C.M.P.
Size	: 25 cm X 11.5 cm
Character	: Nāgarī

Folia	:	1-100
Lines in a page	:	12,15
Letters in a line	:	35
Condition	:	Old, torn, complete upto chapter IV.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ॥ परिपूर्णपरितृप्तिमते? सते । विष्णवे जिष्णवे तस्मै कृष्ण नामभृते नमः ।१।
It ends	:	आज्ञायात्मानमेकं विधिमुखविमुखं नेति नेतीति गीतं वंदे वाचां धियां वापरमपि जगतामास्पदं कल्पितानां॥ गौडपादीयभाष्यस्य व्याख्याख्या(?)तृसंमता । संमीता निर्मिता सेयमर्पिता पुरूषोत्तमे ।
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीशुद्धानंदपूज्य- पादशिष्य भगवानानंदज्ञानकृतायां गौडपादभाष्य (गौड़पादीयभाष्य?) टीकायां चतुर्थः प्रकरणं समाप्तं॥
Post Colophon	:	ॐ तत्सतब्रह्मार्पणमस्तु ॥

420

I.M. No 7840

Title	:	**गूढार्थविवरणम्** (Gūḍhārthavivaraṇam)
By	:	Govinda
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27.5 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-6
Lines in a page	:	14, 18,19
Letters in a line	:	48
Condition	:	Fair, damp, worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणपतये नमः ।

भूयो भूयो भूधरतनयां विनयेन याचमानस्य ।
कृत्यानि केलिकाले भवस्य भव्याय भूयासुः ।।१।।
ईषद्गूढार्थानां विवरणमल्पाक्षरैरेव।
कुतुकेन कारिकारिकाणं स्वयं कृतानां वयं तनुमः।२।
न्यायवाचस्पतेः सूनोरियं गोविंदशर्मणः ।
कृतिः कृतधियां भूयादमंदानंददायिनी ।।३।।

It ends : ......तस्य च प्रतियोगिनो घटादेः सत्वप्रसत्या सत्वापादनेन प्रसंजित आपादित उपलंभरूप प्रतियोगी यस्य स उपलंभाभावो हेतुः । यथालोकादिमति भूतले इह यदि घटः स्यात् तदा उपलभ्येतेत्यापादन संभवात्तत्र घटाभावप्रत्यक्ष इत्यक्षरार्थः।

421

I.M. No 10,984

Title	:	सटीक चिद्रत्नषट्क (Cidratnaṣaṭka with ṭīkā)
By	:	Śaṅkarācārya, Com—Kṛṣṇānanda
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31 cm X 12.5 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-12
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	44
Condition	:	Old, damaged by damp, complete.
Date	:	Śakāvda 1912
Text begins	:	को देवो मनः साक्षी मनो मे दृश्यते मया । तर्हिदेवस्तमेवासि ह्येको देव इति श्रुतेः ।१।
It ends 10 B	:	तत्त्वमोः (योः?) संगतौसत्यां द्वयपरोक्षवर्जितः । विरूद्धपद सन्त्यागात् पूर्ण बोधोऽवशिष्यतेः ।६।
Com begins	:	श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा ढुन्ढिं गणेशं तदनु गिरिजया सार्द्धमर्द्धेन्दु मौलिं
श्रीगंगा माधवादीन् विबुधवरगणान् भैरवं कालसंज्ञं।
पाणौदंड दधानं गणनिकरवरं नन्दिकेशं गुरूश्च ।
टीकामाचार्यषट्कैः शिशुजनसुखदां कृष्णभिक्षुर्विधत्त।१।

It ends, Com, 11B : ....इति सर्व्वमनवद्यं यो वै विश्वं चिकीर्षुर्भव
इति गदितो यश्च सौख्यं प्रजानां कुर्व्वन् वेदे श्रुतोसौ
मृड इति जगतां मारको यः प्रगीतः ।....
सूर्यां कैकमितेऽब्देथ माघदर्श हिमांशु जे ।
चिद्रत्न दीपिका टीका कृष्णानन्दनगैः कृता ॥२॥

Colophon : इति श्रीमत् कैलासाद्रि शिष्य श्रीमत् परमहंस कृष्णानन्दाद्रिकृता चिद्रत्नषट्क टीका चिद्रत्न दीपिका समाप्ता ।

422

I.M. No 840

Title : जीवन्मुक्तिविवेकः
(Jīvanmuktivivekaḥ)

By : Vidyāraṇya Svāmī

Substance : C.M.P.

Size : 22 cm X 12 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-115

Lines in a page : 11

Letters in a line : 29

Condition : Old, torn, complete

Date : Nil

Text begins : ओं श्रीगणेशाय नमः ॥ ओं
यस्य निश्वसितं वेदा मायया योऽखिलं जगत् ॥
निर्ममे तमहं वंदे विद्यातीर्थमहेश्वरं ॥१॥
वक्ष्ये विविदिषान्यासं विद्व (त् न्यासं?) च भेदतः ।

हेतू विदेह मुक्तेश्च जीवन्मुक्तेश्च तौ क्रमात् ॥२॥

It ends : जीवन्मुक्तविवेकेन बंधं हार्दं निवारयन् ।
पुमर्थमखिलं देयाद्विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥
जीवन्मुक्तप्रमाण प्रकरणं प्रथमं ॥१॥ वासनाक्ष(य) द्वितीयं ।१। मनोनाश तृतीयं ।३। स्वरूपसाधन प्रयोजन निरूपणं चतुर्थं ।४। विद्वि (द्व?) त्संन्यास निरूपणं पंचमं ।५।

Colophon : इति श्रीजीवन्मुक्तिविवेकःसमाप्तः । विद्यारण्य स्वामीकृत ।

423

I.M. No 2800

Title : The same

By : Sāyaṇa

Substance : C.M.P.

Size : 33.5 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-78

Lines in a page : 9

Letters in a line : 54

Condition : Fair, torn, worm-eaten, ms in book form, complete

Date : Saṁvat 1767

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ॥
यस्य निश्वसितं वेदा यो वेदेभ्योखिलं जगत् ।
निर्ममे तमहं वंदे विद्यातीर्थमहेश्वरं ॥१॥
ॐ वक्ष्ये विविदिषान्यासं विद्वन्यासं च भेदतः ।
हेतू विदेहमुक्तेश्च जीवन्मुक्तेश्च तौ क्रमात् ॥२॥

It ends : तथाच स्मर्यते ज्ञानामृतेन तृप्तस्य कृतकृत्यस्य योगिनः नैवास्ति किंचित्कर्त्तव्यमस्ति चेन्न सतत्वविदिति

		जीवन्मुक्तविवेकेन बंधं हार्दं निवारयन् ।
		पुमर्थमखिलं देयाद्विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥
Colophon	:	इति श्रीजीवन्मुक्तिविवेकः समाप्तः ।
Post Colophon	:	राम संवत् १७६७ समयभाद्रवमासे.......शुभमस्तु ।

424

I.M. No 908

Title	:	ज्ञानद्वात्रिंशतिः
		(Jñānadvātriṁśatiḥ)
By	:	Jagannātha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	20.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-4
Lines in a page	:	9,10
Letters in a line	:	25
Condition	:	Fair, torn, brittle, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः ॥
		गुरुप्रज्ञा प्रसादेन मूर्खो वा यदि पंडितः ।
		यस्तु संबोध्यते तत्वं विरक्तो भव सागरात् ।
It ends	:	ऐसीहे ज्ञानवत्तीसी ॥ जोविच्यारी मानसी । तो ऋषि
		गुरूप्रसादासी ॥ पात्र होय निश्चये ॥
Colophon	:	श्री जगन्नाथविरचिता ज्ञानद्वात्रिंशतिः समाप्ता ॥

425

I.M. No 1554

Title	:	ज्ञानप्रबोधमंजरी
		(Jñānapravodhamañjarī)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.

Size	:	17 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-22
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	17
Condition	:	Old, damp, worm-eaten, generally incorrect, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ ज्ञानबोधमंजरी लिख्यते । शिष्योवाच हे गुरू संसारस्योत्पत्तिं । विनाशं यथोक्तं कथय संसार स्वरूपं । ज्ञात्वायथाह (हं?) मुच्ये । यथातव निज स्वरूपं ज्ञात्वा जन्ममरणदुःख सुखपापपुन्य(ण्य?) कर्म कोटिवंधनान्मुच्येहं ॥
It ends	:	परस्परं विरोधात् । सूर्यस्थानां सदोदितं, ज्ञानं सदा प्रकाशरूपं । माया गुणा सदाप्यज्ञानं ॥ अंधकारस्थानि (?) एवं ज्ञातव्यं । तदाकृत्यकृत्यो भवति ।
Colophon	:	इति श्रीज्ञानप्रबोध यथादिवसः रात्रि पठेत् ॥

426

I.M. No 849

Title	:	तत्त्वालोकः (Tattvālokaḥ)
By	:	Janārdana
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25.5 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	3-65
Lines in a page	:	10,11
Letters in a line	:	30
Condition	:	Old, torn, worm-eaten, incomplete

Date : Saṁvat 1490

Text begins : ......सामान्यादित्रिकेवा । प्रथमे सामान्यादीनां नित्यत्वादिभिर्विशेषण विशेष्यभावेन स्याद द्रव्यादीना-मनिष्ठ सामान्यादि निष्ठता......।

It ends : न विद्यते यत्र विशालजालमायाकुलग्लानि कलाकलापः ।
शुद्ध स्वभावं परमार्थरूपं वेदांतवेद्यं तदहं भवामि ।

Colophon : इति श्रीमदनुभूतिस्वरूप शिष्येण श्रीमता जनार्दनेन विनिर्मिते तत्वालोके द्वितीयोध्यायः ।

Post Colophon : श्रीः । श्री विष्णोः प्रसादात् कल्याणंभूयात् । स्वस्ति संवत् १४९० प्रवर्त्तमाने..........कल्याणं भूयात् । श्रीगणेशसारदा प्रसादात् । शुभंभवतु ॥

427

I.M. No 778

Title : तत्वबोधः
(Tattvabodhaḥ)

By : Śaṁkarācārya, a pupil of Vāsudevendra

Substance : C.M.P.

Size : 27 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-7

Lines in a page : 8

Letters in a line : 26

Condition : Fair, torn, complete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । अथ तत्वबोधः प्रारंभः ।
वासुदेवेन्द्र योगीन्द्रं नत्वा ज्ञानप्रदं गुरूम् ।
मुमुक्षूणां हितार्थाय तत्वबोधो विधीयते ॥
साधन चतुष्टयसंपन्नाऽधिकाणां मोक्षसाधनभूतं......।

It ends	:	तथा च स्मृतिः ।
		तनुं त्यजंतु वा काश्यां स्वपचस्य गृहेऽथवा ।
		ज्ञानसंप्राप्तिसमये मुक्तासौ विगताशयः ।
Colophon	:	इति श्रीमच्छंकराचार्य विरचितं तत्वबोधं संपूर्णं ॥
Post Colophon	:	श्री गौरीशंकरार्पणमस्तु ॥..............ज्ञानस्य चिह्नं दशलक्षणानि ॥

428

I.M. No 900

Title	:	The same
By	:	Śaṁkarācārya, pupil of Vāsudevendra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	20 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-7
Lines in a page	:	7
Letters in a line	:	29
Condition	:	Fair, torn, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । श्रीशं वंदे,
		वासुदेवेन्द्र योगीन्द्रं नत्वा ज्ञानं प्रदं गुरूं ॥
		मुमुक्षूणां हितार्थाय तत्वबोधो विधीयते ॥
		साधनचतुष्टय संपन्नाधिकारिणां मोक्षसाधनभूतं तत्वविवेक प्रकारं वक्ष्यामः ॥
It ends	:	तथा च स्मृतिः ।
		तनुं त्यजतु वा काश्यांश्वपचस्य गृहेऽथवा ॥
		ज्ञानसंप्राप्ति समये मुक्तासौ विगताशयः।
Colophon	:	इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचित तत्वबोधः समाप्तः ।
Post Colophon	:	श्री गुरुलक्ष्मीनारायणार्पणमस्तु ॥ श्री राम ।

429

I.M. No 8913

Title : The same
By : Śaṁkarācārya, pupil of Vāsudevendra
Substance : C.M.P.
Size : 35 cm✕ 13.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-3
Lines in a page : 11,12
Letters in a line : 46
Condition : Fair, torn, complete
Date : Nil
Text begins : ओं श्रीगणेशाय नमः ।

वासुदेवेंद्र योगीन्द्रं नत्वा ज्ञानप्रदं गुरूं ।
मुमुक्षूणां हितार्थाय तत्त्वबोधो विधीयंते ॥
साधनचतुष्टयसंपन्नाधिकारिणां मोक्ष
साधनंभूतं तत्त्वविवेकप्रकारं वक्ष्यामः ॥

It ends : तथाचात्म वित्संसारंतीर्त्वा ब्रह्मानंद मिहैव प्राप्नोति, तरति शोकमात्मविदित्यादि श्रुतेः--

तनुंत्यजतु वा काश्यां श्वपचस्य गृहेऽथवा ।
ज्ञानसंप्राप्ति समये मुक्तासौ विगताशयः ॥
इति स्मृतेश्च ।

इति तत्त्वबोधः ।

430

I.M. No 10,913

Title : The same
By : Śaṁkarācārya, pupil of Vāsudevendra
Substance : C.M.P.
Size : 24 cm✕ 11 cm
Character : Bengali (Nāgarī)

Folia	:	1-8
Lines in a page	:	7
Letters in a line	:	28
Condition	:	Fair, torn, damp, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	ओं नमःपरमात्मने ।
		वासुदेवेन्द्र योगीन्द्रं नत्वा ज्ञानप्रदं गुरूं ।
		मुमुक्षूणां हितार्थाय तत्वबोधो विधीयते ॥
		साधनचतुष्टय सम्पन्नाधिकारिणां मोक्ष ।
		साधनभूतं तत्वविवेकप्रकारं वक्ष्यामः ॥
It ends	:	तनुं त्यजति वा काश्यां स्वपचस्य गृहेऽथवा ।
		ज्ञानसंप्राप्त समये मुक्तासौ विगताशयः॥
Colophon	:	इति श्रुति तत्वबोधप्रकरणं समाप्तं ।
Post Colophon	:	उों तत् सत् ।

431

I.M. No 10,868

Title	:	तत्त्वानुसन्धानम्
		(Tattvānusandhānam)
By	:	Mahādeva Sarasvatī Muni
Substance	:	C.M.P.
Size	:	30.5 cm X 16.5 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-26+1
Lines in a page	:	12,13,14
Letters in a line	:	42
Condition	:	Fair, torn, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	ओं गणेशाय नमः ।
		ब्रह्माहं यत् प्रसादेन मयि विश्वं प्रकल्पितं ।
		श्रीमत् स्वयंप्रकाशाख्यं प्रणौमि जगतां गुरुं ॥१॥

देहोनाहं श्रोत्रवागादिकानि नाहं बुद्धिर्नाहमध्यास
मूलं
नाहं सत्यानन्दरूपश्चिदात्मा मायासाक्षी कृष्ण
एवाहमस्मि ।२।

It ends : यदुकूलवररत्नं कृष्णमन्यांश्चदेवान्
मनुजपशु मृगादीन् ब्राह्मणादीन्नजाने
परमसुखसमुद्रे मज्जनात्तन्मयोऽहम्
गलित निखिलभेदः सत्यसद्वैक (त?) रूपः ॥

Colophon : इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमत् स्वयं प्रकाशानन्द सरस्वती पूज्यपादशिष्य भगवन्महादेव सरस्वतीमूनि विरचितं तत्त्वानुसन्धानं संपूर्णं ।

Post Colophon : शुभमस्तु लेखक पाठकयोः ।
प्रयागे यमुनातीरे.............धनुषि सप्तविंशके ॥

432

I.M. No 2691

Title : The same

By : Mahādeva Sarasvatī

Substance : C.M.P.

Size : 29.5 cm X 14 cm

Character : Bengali (Nāgarī)

Folia : 1-13

Lines in a page : 17,22

Letters in a line : 39

Condition : Very old, torn, worm eaten, complete

Date : Saṁvat 1711

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
ब्रह्माहं यत् प्रसादेन मयि सर्वं प्रकल्पितं ।
श्रीमत्स्वयंप्रकाशाख्यं प्रणौमि जगतां गुरुम् ॥१॥
देहोनाहं श्रोत्रवागादि नाहं नाहं बुद्धिर्नाहमध्यासमूलं।

नाहं सत्यानन्दरूपश्चिदात्मा मायासाक्षी कृष्ण एवाहमस्मि ।२।

It ends : भगवान् सूत्रकारोऽप्याह । अस्मिन्नस्य च तद्योगंशास्त्रीति । तस्मादहं ब्रह्मास्मीति तत्त्वमस्यादि वाक्यजन्य ज्ञानाद्ब्रह्मभावलक्षणोमोक्षो भवतीति सिद्धं । न स पुनरावर्त्तते ।
तद्बुद्धयस्तदात्मानस्तन्निष्ठास्तत्परायणः ।
गच्छंत्यपुनरावृत्ति ज्ञान निर्धूतकल्मषा ॥
इत्यादि श्रुति स्मृतिभ्यः ॥

Colophon : इति श्रीमत्परमहंस परिव्राजकाचार्य विरचितं श्रीमत्स्वयंप्रकाशानंद सरस्वती पूज्यपाद शिष्य भगवन्महादेव सरस्वतीमुनि विरचितं तत्त्वानुसंधानं समाप्तं ॥

Post Colophon : संवत् १७११ भाद्र.............भवति नापि गोचरः ।

433

I.M. No 8906

Title : तत्त्वविवेकः, पंचभूतविवेकः, पंचकोशविवेकश्च (Tattvavivekaḥ, Pañcabhūtavivekaḥ & Pañcakośavivekaḥ)

By : Bhāratītīrtha Vidyāraṇya

Substance : C.M.P.

Size : 36 cm X 18.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-12

Lines in a page : 10,11

Letters in a line : 34

Condition : Old, torn, damaged by worm-eaten, complete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।

Tattvaviveka नमः श्रीशंकरानंद गुरुपादाम्वुजन्मने
सविलास महामोहग्राह ग्रासैक कर्मणे ।१।

It ends, Tattvaviveka, 4B-5A :

इत्थं तत्त्वविवेकं विधाय विधिबन्मनः समाधाय
विगलितं संसृतिवन्धः प्राप्नोति परं पदं नरो न
चिरात् ।६५।

इति तत्त्वविवेकः समाप्तः।

Pañcabhūtaviveka, begins 5A-10A :

सदद्वैतं श्रुतं यत्तत्पंचभूत विवेकतः
बोद्धुं शक्यं ततो भूत पंचकं प्रविविच्यते ।१।

It ends, Pañcabhūtaviveka 9B-10A :

तस्माद्वेदान्त.संसिद्धं सदद्वैत न वाध्यते ।
अन्तकालेप्यतोभूतविवेकान्निर्वृतिस्थिता ।१०९।
इति पंचभूतविवेकः समाप्तः ।

Pañcakośaviveka, begins 10A-12A :

गुहाहि तम्ब्रह्मयत्तत् पंचकोश विवेकतः
बोद्धुं शक्यं ततः कोशपंचकं प्रविविच्यते ।१।

It ends, Pañcakośaviveka, 12A :

य एवं ब्रह्मवेदैष ब्रह्मैव भवति स्वयम् ।
ब्रह्मणो नास्ति जन्मातः पुनरेष न जायते । ४३।
इात पचकाशाववकः समाप्तः ।

434

I.M. No 915

Title	:	तत्त्वविवेकदीपनम् (Tattvavivekadīpanam (only second paricchedaḥ)
By	:	Nṛisiṃhāśrama
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26 cmX 10 cm
Character	:	Nāgarī

Folia	:	1-51
Lines in a page	:	9,10
Letters in a line	:	44
Condition	:	Old, torn, worm-eaten, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	ॐ नमो भगवते नृसिंहाय ॥ एवं तत्वमसि महावाक्यस्य त्वं पदार्थाधिकारिस्वरूपतया प्रथमं जिज्ञासितो निरुपितः इदानीं तत्पदार्थवाक्यार्थ निरुपणाय परिछेदांतरमारभ्यत इत्याह ॥ अथेति ।
It ends	:	यदीक्षणेन संनुन्नं(न?) मायाविक्रीड़ितं जगत् । श्रीनृसिंहस्य तस्यैवाकृतिः कल्याणदास्तु वः ।१। अरूचिरिह न कार्या साधवः साध्वसाधु प्रकटनपटुचेतोऽमत्सरं वो यदि स्यात् । न हि कुशल परीक्षादक्षचिताः कथं चि च्छतमखमणिमालां काच बुद्धयोत् सृजंति ॥२॥
Colophon	:	इति श्रीमद्वेदांतसिद्धांतसाराभिज्ञ श्रीमन्नृसिंहाश्रम मुनि प्रणीते तत्वविवेकदीपने द्वितीयः परिछेदः ॥
Post Colophon	:	शुभमस्तु ॥

435

I.M. No 2870

Title	:	तत्वमुक्तावलीमायावाद शतदूषणी (Tattvamuktāvalīmāyāvāda Śatadūṣaṇī)
By	:	Gouḍa Pūrṇānandakavi Cakravartī
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31.5 cm X 16 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-4
Lines in a page	:	17
Letters in a line	:	60

Condition : Old, damaged by half torn, incomplete, generally incorrect.

Date : Saṁvat 1925

Text begins : ....न्येवुषांतुसहेरति यदिदंज्ञानमन्यत्र तत्तभ्रांत्याजीव प्रवदंति तथा तत्वमस्यादि वाक्यं ।१६। यच्छदार्थः प्रकट परमानंद पूर्णामृताब्धि स्मशदार्थोभवमयः भखग्र वित्तो ति(?) दुःखी तस्मादैक्यं न भवति तयोर्भिन्नयोर्वस्तु गत्यासेंव्य-स्तस्मात्खलु जगतं त्वं हि समस्तदीपः ।

It ends : नानालंकारयुक्तामृजमधुपदन्यास संवर्द्धित प्रीश्रीः पीयूषाख्यवाक्य प्रकर सुललिताचारूस (र्वोज्ज्व?) लांगी विज्ञाना (न?) दैक भूमिगुण सुभगा दोषलेशेन हीना भक्तानां कंठदेशे निवसतु सततं तत्वमुक्तावलीयं।

Colophon : इति श्रीगौडपूर्णानंदकविचक्रवर्ती विरचिता तत्वमूक्तावलीमायावादशतदूषणी समाप्ता ॥

Post Colophon : सं १९२५ मि........गणेशेन ।

436

I.M. No 854

Title : **तत्वसंख्यानविवरणम्** (Tattvasaṁkhyānavivaraṇam)

By : *Text*—Ānanda Tīrtha, *Com*—Jayatīrtha Bhikṣu

Substance : C.M.P.

Size : 26.5 cmX 12 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-10

Lines in a page : 10

Letters in a line : 30

Condition : Old, torn, mouse-eaten, complete

Date : Nil

Text begins	:	श्रीवेदव्यासाय नमः ॥ श्रीमदानंदतीर्थ भगवत्पादाचार्येभ्यो नमः । अविघ्नमस्तु । ॐ। लक्ष्मीपतेः पदांभोजयुगं नत्वा गुरोरपि । करिष्ये तत्वसंख्यान व्याख्यानं नाति विस्तरं ॥
It ends	:	तत्तद्वस्तु निमित्तमात्रमेव । स्वातंत्त्र्येणतु विष्णुरेवास्य ईश्वर इति । पद्मा पद्मासनानंत प्रभृतीदं य दृष्टया । सत्तादि लभते देवः प्रीयतां श्रीपतिः स मे ॥
Colophon	:	इति श्रीमदानंदतीर्थ भगवत्पाद विरचित तत्वसंख्यान विवरणं जयतीर्थ भिक्षु विरचितं समाप्तं ॥
Post Colophon	:	श्री कृष्णार्पणमस्तु..........प्रीत्यर्थं ॥

437

I.M. No 855

Title	:	The same
By	:	*Text*—Ānanda Tīrtha, *Com*—Jayatīrtha Bhikṣu.
Substance	:	C.M.P.
Size	:	21 cm x 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-8
Lines in a page	:	10,12
Letters in a line	:	40
Condition	:	Old, torn, mouse- & worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीवेदव्यासाय नमः। लक्ष्मीपतेः पदांभोजयुगं नत्वा गुरोरपि । करिष्ये तत्वसंख्यानं व्याख्यानं नाति विस्तरं ॥१॥
It ends	:	स्वातंत्त्र्येण विष्णुरेवास्येश्वर इति ।

पद्मा पद्मासनानंद प्रभृतीदं यदिष्ट या ।
सत्तादि लमते देवः प्रि (प्री?) यतां श्रीपतिः समे ॥

Colophon : इति श्रीमदानंदतीर्थ भगवत्पादाचार्य विरचितस्य तत्वसंख्यानस्य विव(र?)णं जयतीर्थ-भिक्षुणा विरचितं समाप्तं ।

Post Colophon : श्री निवासेन लिखितं......श्री गुरोर्मदे ।

438

I.M. No 842

Title : तत्त्वसारप्रकाशनी (दशश्लोकी टीका)
(Tattvasāraprakāśanī (daśaślokī ṭikā)

By : *Text* - Nimbārka, *Com* -Nandadāsa

Substance : C.M.P.

Size : 27 cm X 12 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-16

Lines in a page : 9

Letters in a line : 33

Condition : Fair, torn, complete

Date : Saṁvat 1940

Text begins : श्रीमते निंबार्काय नमः ।
ज्ञानस्वरूपं च हरेरधीनं शरीर संयोगवियोग योग्यं ।
अणुं हि जीवं प्रतिदेह भिन्नं ज्ञातृत्ववंतं वदनं तमाहु (:?) ॥१॥

It ends 13A : अपास्यरूपतदुपासकस्य च कृपाफलं भक्तिरसस्ततः पर विरोधिनोरूपमथैतदाप्तेर्ज्ञेया इमेर्था अपि पंचसाधुभिः।

Colophon : इति श्रीभगवन्निंबार्क विरचिता दशश्लोकी संपूर्णा ।

Com begins : श्रीमन्मदनगोपालपादपंके रूहद्वयं ।
प्रणम्य क्रियते व्याख्या तत्त्वसारप्रकाशिनी ॥१॥

It ends 16A : .....आत्म निक्षेपकार्यण्य(स्य?) षड्विधाशरणागति रितिकुमारोक्तेः

भवतापहर्त्तारं वांछितार्थप्रवर्षिणं ।
आश्रयंसुविहगानां निंबार्कप्रभुमाश्रये ॥

Colophon : इति श्रीनंददास विरचितायां तत्वसारप्रकाशनी दशश्लोकी टीका संपूर्णा ।

Post Colophon : शुभमस्तु संवत् १९४०.......श्री राम ।

439

I.M. No 4721

Title : तारतम्यस्तोत्रम
(Tāratamyastotram)

By : Rāma, son of Narāyaṇācārya

Substance : C.M.P.

Size : 25 cm× 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-5

Lines in a page : 9

Letters in a line : 39

Condition : Fair, torn, complete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
नमाम्यसाध्यरोगघ्नविघ्नकोटिनिवारकं ।
श्री नृसिंहमहं बंदे स्मृतमात्राखिलप्रदं ।१।
नारायणं प्रणम्याथ मध्वं नत्वा ततोगुरून् ।
गुणोयत्ता तारतम्यं करिष्ये तत्कृपावलात् ।२।

It ends : ......स क्षम्यतां महाचितैर्ब्रह्माद्यैस्तुदयालुभिः।
रमया च तथा देव्या विष्णु नाति दयालुना ॥
मध्वेन मधुचित्तेन मानज्ञैश्च महात्मभिः ।
एवमुक्तं तारतम्यं प्रसादाय मधुद्विषः ॥
विचार पूर्वकं प्रोक्तं प्रमाणान्यवलोक्य च ।
गुरूदेव प्रसादाश्च विदांकुर्व (च?) सूरयः ॥

नारायणाचार्यजेन विदुषारामसंज्ञिता ।
भक्त्याकृतास्वर्थितेयं श्रीपतेः पादपद्मयोः ॥

Colophon : इति श्रीतारतम्यं समाप्तं ॥

440

I.M. No 4842

Title : तोटकश्लोकदीपिका तत्त्वदीपिका सह
(Toṭakaślokadīpikā with Tattvadīpikā)

By : Toṭakācārya, *Com* —Saccidānanda Yogī

Substance : C.M.P.

Size : 30.5 cmX 15.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-20

Lines in a page : 20,24

Letters in a line : 42

Condition : Old, worm-eaten, last page damaged by torn, complete

Date : Nil

Text begins : त्रैलोक्यनाथहरिमीड्यमुदार सत्त्वं
शक्तेस्तनूजतनयं परमेष्टिकल्पं
जीमूतमुक्त विमलांवर चारूवर्णं
वासिष्ठमुग्रतपसंप्रणतोऽस्मिनित्यं ।१॥

It ends : अंतस्थं यस्य विश्वं सुरनरखग गो भोगिगंधर्व दैत्यैश्चित्रं
रंरम्यते तं त्रिभुवन वपुषं विष्णु..............।

Colophon : इति श्रीमत् भगभत्पूज्यपाद शिष्य श्रीतोटकाचार्य
विरचितं××××××× समाप्तम् ।

Com begins : ॐ श्रीगणेशाय नमः ।
विलसच्चितिवलतः स्फुरदखिलः स्वक(?)तमसापरि
निर्मित विपुलद्वयपि हितस्वक महिमा व्यवहारिक
वपुषा विधिवचनादिक विषयो...........।

It ends, Com : ×××××विश्वं सुरनर खग गो भोगि गंधर्व दैत्यैश्चित्तं

नानाविधं विश्वं रं रम्यते××××××नियंतारं सहस्र शीर्षेत्यादि श्रुति सिद्धं विष्णुं मुमुक्षेरहं नमामीत्यर्थः।

Colophon : इति श्रीपूज्ययोगींद्रशिष्येण सच्चिदानंद योगिना रचिता तत्वदीपिका तोटकश्लोक दीपिका समाप्ता ॥

441

I.M. No 10,603

Title : तृप्तिदीप व्याख्या सह
(Tṛptidīpa with vyākhyā)

By : Bhāratītīrtha Vidyāraṇya

Substance : C.M.P.

Size : 30 cm X 12.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-13

Lines in a page : 8, 12, 13

Letters in a line : 40

Condition : Bad, damp, damaged by worm-eaten, complete

Date : Nil

Text begins : आत्मानं चेद्विजानीयादयमस्मीति पुरूषः ।
किमिछत्कस्य कामाय शरीरमनु संज्व(श्च?)रेत् ।१।

It ends : आत्मानं चेद्विजानीयादयमस्मी (ति?) वाक्यतः ।
ब्रह्मात्म व्यक्तिमुपलक्ष्ययो बोधः सोऽभिधीयते ।६६।

Com begins : श्रीगणेशाय नमः ।
वेदार्थस्य प्रकाशेन तमोहादिर्दं(दि?) र्निवारयन् ।
पुमर्थाश्चातुरो देयाद्विद्यातीर्थ महेश्वरः ।१।

Int ends, Com : आत्मानुमिति । ब्रह्मात्म व्यक्तिं सत्वादि लक्षण ब्रह्माभिन्न प्रत्यगात्मस्वरूपमुल्लिख्य विषयीकृत्य यो बोधो जायते ब्रह्माहमस्मीति सोऽभिधीयतेऽनेन वाक्येनेत्यर्थः।६६।
श्री विश्वेश्वराय नमः ।

442

I.M. No 11,275

Title	: दत्तात्रेय गीता (Dattātreya Gītā)
By	: Dattātreya
Substance	: C.M.P.
Size	: 24.5 cm × 10.5 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 1-2
Lines in a page	: 11
Letters in a line	: 36
Condition	: Old, torn, damp, complete
Date	: Nil
Text begins	: श्री नावाहनं नैव विसर्जनं वा पुष्पाणि पत्राणि कथं भवति । ध्यानानि मंत्राश्च कथं भवति समा समं चैव शिवार्चनं चेत् ।१। न केवलं बंध निबंधयुक्तो न केवलं योग वियोग युक्तः। न केवलं शुद्ध विशुद्ध युक्त सदा वियुक्तो गगनोपमोह ।२।
It ends	: अकल्पित उवाच बिन्दति बिन्दति बिन्दति न हि न हि मंत्र न हित हि छन्दो । लक्षण तत्रं समर समग्रो भावित पूतः प्रलपितमेतत्कथमबधूतः ।१।
Colophon	: इति दत्तात्रेयगीता अकल्पिताबधूत संबादे निर्वाणयोगो चतुर्थोऽध्यायः ॥

443

I.M. No 10,778

Title	: सटीक दक्षिणामूर्त्तिस्तोत्रम् (Dakṣiṇāmūrttistotram with ṭīkā)
By	: Śaṁkarācārya, *Com*—Rāmatīrtha

Substance	:	C.M.P.
Size	:	30.5 cm X 12 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-70
Lines in a page	:	11,12,14
Letters in a line	:	32
Condition	:	Very bad, torn, rotten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	मंगलं दिशतु मे विनायको मंगलं दिशतु मे सरस्वतो। मंगलं दिशतु मे महेश्वरो मंगलं दिशतु मे महेश्वरो।१।
It ends	:	प्रकाशात्मिकया शत्त्या प्रकाश प्रभवाकरः। प्रकाशयति यो विश्वं प्रकाशोऽयं प्रकाश्यतां।२४।
Colophon	:	आदित्यादि प्रकाशानामपि प्रकाशकर इत्यर्थः।
Com begins	:	ॐ नमो गणेशाय। उों प्रोद्यच्छाख महावटद्रुमतटे योगासनस्थं प्रभुं प्रत्यक्तत्त्व वुभुक्षुभिः प्रतिदिशं प्रोद्वीक्ष्य मानाननं। मुद्रां तर्कमयीं दधानममलं कर्पूर गौरं शिवं दृद्यन्तः कलये स्फुरन्तमनिशं श्रीदक्षिणमूर्त्तिकं।१।
It ends, Com	:	दशमश्लोक (व्या?) ख्योपसंहार श्लोकः इति श्रीदक्षिणामूर्त्ति स्तोत्रार्थ प्रतिपादिक इति॥ इति श्री मानसोल्लास प्रवन्धोऽयं यथामति : व्याख्यातो रामतीर्थेन गुरूदेव प्रसादतः॥ अनेन भगवान् श्रीमद्दक्षिणामूर्त्तिरीश्वरः। गुर्व्वात्मा प्रीयतां नित्यं तत्त्वज्ञानप्रदः सतां॥
Colophon	:	इति श्रीमद्दक्षिणामूर्त्तिस्तोत्र व्याख्या प्रवन्ध मानसोल्लास वृत्तान्त विलासः सम्पूर्णः॥

444

I.M. No 10,910

Title	:	The same
By	:	Śaṁkarācārya

Substance	:	C.M.P.
Size	:	35.5 cmX 13.5 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-13
Lines in a page	:	11,13,14
Letters in a line	:	46
Condition	:	Fair, torn, damp, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	ॐ नमः प्रत्यगात्मने । यदबोधादिदं भाति यद्बोधाद्विनिवर्त्तते । नमस्तस्मै परानन्द दक्षिणामूर्त्तये नमः । मंगलं दिशतु मे विनायको मंगलं दिशतु मे सरस्वती मंगलं दिशतु महेश्वरो मंगलं दिशतु महेश्वरी ।१।
It ends	:	प्रकाशात्मिकया शक्त्या प्रकाश प्रभवाकरः । प्रकाशयति यो विश्वं प्रकाशोयं प्रकाश्यतां ।२३।
Colophon	:	इति श्रीदक्षिणामूर्त्तिस्तोत्रं सम्पूर्णं ।
Post Colophon	:	समाप्तोऽयं ग्रंथः, लिखिलं........प्रयत्नतः ।

445

I.M. No 10,314

Title	:	सटीक निर्वाणप्रकरणम् (Nirvāṇaprakaraṇam with ṭīkā)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	33 cmX 15.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-13, 15-29
Lines in a page	:	14, 16,17
Letters in a line	:	47
Condition	:	Bad, torn, damaged by worm-eaten, incomplete.

Date : Nil

Text begins : वशिष्ठ उवाच ।
दिक्कालाद्यनवच्छिन्नमदृष्टोभयकोटिकं ।
चिन्मात्रमक्षयं शांतमेकं ब्रह्मास्मिनेतरत् ।
इति मत्वाहमित्यंतं मुक्तामुक्त वपुर्महान् ।...

It ends : ....बीजीतः स्व कुराकार समज्ञेयाधिरूटया ।
सापश्यदंत संचित्या स्फुटं लंवनमात्मनः ।
कंचित्कालं सुषुप्तस्थ कलया जडतांद्यनां(?) ।
अनुभूयददर्शाथ स्वात्मानं भ्रमरं स्थिर ॥

Com begins : श्रीशोजयति । अथनिर्वाण प्रकरणं निरूप्यते । तत्र पंचदशाख्यानाति । भुशुंडः देवपूजा बिल्वफलं शिला अर्जुन शतरूद्राः वेतालः भगीरथः ।.......

It ends, Com : ....बीजांतर्गतस्थांकुरस्य य आकारः तत्समेन निगूढेन ज्ञेयवस्तुना अधिरूढया आश्रितया अंतः संवित्या आत्मनोलतादेहधारिणोलंवनं लताभावोचितं वृक्षादौ क्वचित् लगनमपश्यदिति लतायाः जाग्रद्दशा-दर्शिता । अथ सैव लतासुषुप्तस्थ कलयासुषुप्तस्थस्य यादृशी संवितिः। तादृश्यैव कलयाद्यनां जडतां निद्रारूपं जाडयमनुभूय स्वप्रेस्वात्मानं भ्रमरः स्थितं ददर्श ॥

446

I.M. No 918

Title : पंचीकरण वार्त्तिकम्
(Pañcīkaraṇa Vārttikam)

By : Sureśvarācārya

Substance : C.M.P.

Size : 17 cm X 8.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-22

Lines in a page : 6,8

Letters in a line : 25

Condition : Fair, torn, worm eaten, complete
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
प्रातरूत्थाय गुरु स्मरणं ॥ परमेश्वर स्मरणं च कृत्वा ॥
त्रैलोक्य चैतन्य मयादिदेव श्रीनाथ विष्णोर्भवदा ज्ञयैव ॥
प्रातः समुत्थाय तव प्रियार्थं श्रीविष्णुयात्रामनु वर्त्तयिष्ये ॥१॥
It ends : अमानित्वादि नियमै गूरूभक्ति प्रसादतः ।
इमां विद्यां प्रयत्नेन योगीसंध्यासु सर्वदा ६३
समभ्यसेदिहामूत्रभोगानासक्तधीः सुधीः ।
रागद्वेषादिरहितः स्वात्मानं चिंतयेत्सदा ६४
Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमच्छंकराचार्य शिष्य सुरेश्वराचार्य विरचितं पंचीकरणवार्त्तिकं संपूर्ण ।

447

I.M. No 10,471(A)

Title : The same
By : Sureśvarācārya
Substance : C.M.P.
Size : 35 cm× 17.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 3A-4A
Lines in a page : 21
Letters in a line : 50
Condition : Old, torn, damp, complete
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
ॐ कारः सर्ववेदानां सारस्तत्वप्रकाशकः ।
तेन चित्त समाधानं मुमुक्षूणां प्रकाश्यते ।१

आसीदेकं परं ब्रह्म नित्यमुक्तमविक्रियं ।
तत्स्वमाया समावेशाद्बीजमव्याकृतात्मकम् ।२।

It ends 4A : अमानित्वादि नियमैर्गूरूभक्ति प्रसादतः ।
इमां विद्यां प्रयत्नेन योगी संध्यासु(शु?) सर्वदा ।६३।
समभ्यस्येदिहामूत्रभोगानासक्तः द्विः सुधीः ।
रागद्वेषादिरहितं स्वात्मानं चिंतयेत्सदा ।६४।

Colophon : इति श्रीसुरेश्वराचार्य विरचितं पंचीकरणवार्त्तिकं समाप्तं ।

448

I.M. No 4723

Title : पंचभेदः
(Pañcabhedaḥ)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 26 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1

Lines in a page : 10

Letters in a line : 35

Condition : Fair, complete

Date : Nil

Text begins : श्री
अयं सर्वेष्टदाता मे सर्वारिष्टनिवारकः ।
सर्वोत्कृष्टोयमेवैकस्तदीयोहं स मे पतिः ।१।
इति ज्ञानं निश्चितं यत्सादीक्षाभ्यंतरामता ।
नामचिह्नादिना देहे वह्निना वा मृदांकनं ।२।

It ends : द्वैतं न विद्यत इति तस्मादज्ञानिनां मतं ।
मतं हि ज्ञानिनामेतन्मितं त्रातं च विष्णुना ॥
तस्मात्सत्यमिति प्रोक्तं परमो हरिरेवहि ॥
इति परमश्रुतिः । इति पंचभेदाः । श्रीमन्मध्वमते

हरिः परतरः सत्यं जगत्तत्वतो भेदो जीवगणा हरेरनुचरा नीचोच्चभावंगताः । मुक्तिर्नैज (व?) सुखानुभूतिरमला भक्तिश्च तत्साधनं त्दयक्षा (यज्ञा?) दित्रितयं प्रमाणमखिलाम्नायै कवेद्योहरिः ।

Colophon : इति पंचभेद समाप्ति । श्री ।

449

I.M. No 5115

Title : पंचपादिकाविवरणम्
(Pañcapādikāvivaraṇam)

By : Prakāśātma Yati

Substance : C.M.P.

Size : 24.5 cm X 11 cm

Character : Nāgarī

Folia : 131 By Counting

Lines in a page : 10,11

Letters in a line : 43

Condition : Very old, torn, worm eaten, incomplete

Date : Nil

Text begins : ......यदिलोके कृत्य प्रत्ययो न नियोगं गमयतीति शंक्यते तत्रापीत्याह तत्स्वयमेवेत्यर्थ वेदे तत्राह प्रपिद्वै (?) तदित्यतः प्रथमसूत्रेणाध्ययन विधिमंगी कुर्व्वतो गत एवायं विचार इत्यर्थः । ननु .. विधिर्प्येत्यादिहत्कार्थः (?) ।

It ends : अद्वितीय निरतिशयानंद चैतन्यैक तान् सर्व्वज्ञ सर्व्वेश्वर सर्व्वशक्ति निरवयवस्वस्था संग प्रत्यग्भूत ब्रह्मात्मन्य परोक्षानु भवात्प्राग देहात्म प्रत्ययवत् सर्वो व्यवहारो यथादर्शनमुपपद्यते । तस्मिंश्चापरोक्षेव भासमाने प्रमेयत्वादि वाधात्सर्व्वो व्यवहारो निवर्त्तत इति श्लोकार्थः ॥

450

I.M. No 874

Title	:	(पञ्चदशी) अद्वैतानंदव्याख्या सह (Pañcadaśī) Advaitānandavyākhyā)
By	:	*Text*— Vidyāraṇya, *Com*—Rāmakṛṣṇa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27 cmX 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-30
Lines in a page	:	7,8,9
Letters in a line	:	42
Condition	:	Old, torn, worm eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	योगानंदः पुरोक्तो यः स आत्मानंद इष्यतां । कथं ब्रह्मत्वमेतस्य सद्वयस्येति चेत् शृणु ।१।
It ends	:	ब्रह्मानंदाभिधे ग्रंथे तृतीयोध्याय ईरितः । अद्वैतानंद एवस्याज्जगन्मिथ्यात्व चिंतया ।१०५।
Colophon	:	इति तृतीयोध्यायः ।
Com begins	:	श्रीगणेशाय नमः । नत्वानंदस्त्रिविधो ब्रह्मानंदो विद्यासुखं तथा विषयानंद इति प्रथमाध्याये....।
It ends, Com	:	इदानीमध्यायार्थमुपसंहरति । ब्रह्मानंदेति ।
Colophon	:	इति ब्रह्मानंदेऽद्वैतानंदो नाम तृतीयध्यायः ॥

451

I.M. No 873

Title	:	(पञ्चदशी) आत्मानंदव्याख्या सह (Pañcadaśī) Ātmānandavyākhyā (Chapter II, of Pañcadaśī)
By	:	*Text*-Bhāratītīrtha, alias Vidyāraṇya, *Com*— Rāmakṛṣṇa

Substance	:	C.M.P.
Size	:	27 cmX 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-39
Lines in a page	:	6,7
Letters in a line	:	39
Condition	:	Old, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	नन्वेवं वासनानंदाद्ब्रह्मानंदादपीतरं । वेति (त्त?) योगी निजानंदं मुढस्यात्रास्ति का गतिः।१।
It ends	:	ब्रह्मानंदाभिधे ग्रंथे मदानुग्रह सिद्धये । द्वितीयाध्याय एतस्मिन्नात्मानंदो विवेचितः ।९०।
Colophon	:	इति श्री ब्रह्मानंदे आत्मानंदो नाम द्वितीयोध्यायः ।
Com begins	:	श्रीगणेशाय नमः । तदेवं प्रथमाध्याये विवेकिनो योगेन निजानंदानुभव प्रकारं प्रदर्श्य....।
It ends, Com	:	अध्यायतात्पर्य संक्षिप्य दर्शयति । ब्रह्मानंदेति ।
Colophon	:	इति श्रीमत् परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीभारतीतीर्थ विद्यारण्य मुनिवर किंकरेण रामकृष्णाख्य विदुषा विरचिते ब्रह्मानंदे आत्मानंदो द्वितीयोध्यायः ।

452

I.M. No. 869

Title	:	(पञ्चदशी) कूटस्थदीप तात्पर्यदीपिका व्याख्यासह (Pañcadaśī) Kūṭasthadīpa tātparyadīpikā with vyākhyā)
By	:	*Text*-Bhāratītīrtha Vidyāraṇya, *Com* (Tātparya dīpikā) by Rāmakṛṣṇa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27 cmX 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folio	:	1-16

Lines in a page	:	8,9
Letters in a line	:	38
Condition	:	Old, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	स्वादित्य दीपिते कुड्ये दर्पणादित्य दीप्तिवत् । कूटस्थ भासितो देहो धीस्थजीवेन भास्यते ॥१।
It ends	:	इमं कुटस्थदीपं योऽनुसंधते निरंतरं ॥ स्वयं कूटस्थ कूपेण दीप्यतेसौ निरंतरं ॥७६॥
Colophon	:	इति कूटस्थदीप समाप्तः ।
Com begins	:	नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्य मुनीश्वरौ ॥ कुर्वे कूटस्थदीपस्य व्याख्या तात्पर्य दीपिका ।१।
It ends, Com	:	इमं कूटस्थमिति ।७६।
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीभारतीतीर्थ विद्यारण्य मुनिवर्य किंकरेण श्री रामकृष्णाख्य विदुपा विरचिता कूटस्थदीप समाप्तः ।

453

I.M. No. 867

Title	:	(पञ्चदशी) चित्रदीप व्याख्यासह (Pañcadaśī) Citradīpa vyākhyā)
By	:	*Text*-Bhāratītīrtha Vidyāraṇya, *com*-Rāmakṛṣṇa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27 cmX 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folio	:	1-53
Lines in a page	:	7,8,9,10
Letters in a line	:	32
Condition	:	Old, worm-eaten, complete
Date	:	Nil

Text begins : यथा चित्रपटे दृष्टमवस्थानां चतुष्टयं ।
परमात्मनि विज्ञेयं तथावस्था चतुष्टयं ।१।

It ends : चित्रदीपमिमं नित्यं ये तु संदधते बुधा ।
पश्यंतोऽपि जगच्चित्रंते मुह्यंति न पुर्ववत् ।२ ९०।

Colophon : इति चित्रदीप ।

Com begins : नत्वा श्रीभारतीतीर्थ विद्यारण्य मुनीश्वरा।
क्रियते चित्रदीपस्य व्याख्या तात्पर्यबोधिनी ।१।

It ends, Com : प्रकरणस्यास्य तातपर्यं संक्षिप्य दर्शयति ॥
जगच्चित्रमिति । ग्रंथाभ्यांसफलमाह । चित्रदीपमिति ।

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य.........

454

I.M. No. 4471

Title : The same

By : Bhāratītīrtha Vidyāraṇya, *Com*—
Rāmakṛṣṇa

Substance : C.M.P.

Size : 22.5 cm X 10 cm

Character : Nāgarī

Folio : 1-48

Lines in a page : 7, 8, 9

Letters in a line : 34

Condition : Old, torn, damp, worm-eaten, complete

Date : Nil

Text begins : यथा चित्रपटे दृष्टमवस्थानां चतुष्टयं ।
परमात्मनि विज्ञेयं तथावस्था चतुष्टयं ॥१॥

It ends : चित्रदीपमिमं नित्यं ये तु संदधते बुधा ।
पश्यंतोऽपि जगच्चित्रंते न मुह्यंति पूर्ववत् ।२१०।

Colophon : इति चित्रदीपः समाप्तः । श्रीरामचंद्राय नमः।

Com begins : श्रीगणेशो जयति । श्रीविश्वेश्वराय नमः ।

शुक्लांबरधरंविष्णु शशिवर्णं चतुर्भुजं ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविघ्नो परगंतयं (शान्तये?)।१।

It ends, Com : प्रकरणस्यास्य तातपर्यं संक्षिप्य दर्शयति । जगदिति ग्रंथाभ्यांस फलमाह । चित्रदीपमिति ।

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीभारतीतीर्थ विद्यारण्य श्रीचरणशिष्येण रामकृष्णाख्य विदुषा विरचितं तात्पर्यबोधिनी नामकं चित्रदीप व्याख्यातं समाप्तं ।

Post Colophon : श्री रस्तु । शिवमस्तु ।

455

I.M. No. 10,611

Title : The same

By : Bhāratītīrtha Vidyāraṇya, *Com*—Rāmakṛṣṇa

Substance : C.M.P.

Size : 34 cmX 17 cm

Character : Nāgarī

Folio : 6-24

Lines in a page : 13,14,15

Letters in a line : 51

Condition : Bad, torn, worm- eaten, complete

Date : Nil

Text begins : .....प्रतिद्वंद्वितया लोके प्रसिद्धे नास्ति संशयः ।४९।
अन्यतायाः प्रतिद्वंद्वा स्वयं कूटस्थ इष्यतां ।
त्वं तायाः प्रतियोग्येषो (सो ?) हमित्यात्मानं कल्पितः ।५०।

It ends : जगच्चित्रं स्वचैतन्ये पटे चित्रमिवार्पितं ।
मायया तदुपक्ष्यैव चैतन्यं परिशिष्यतां । ८९।
चित्रदीपमिमं नित्यं येतु संदधते बुधाः।
पश्यंतोपि जगच्चित्रं ते भु(मु?)ह्यंति न पूर्ववत् ।२८०।

Colophon : इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यवर्य भारतीतीर्थ विद्यारण्य मूनि विरचितं चित्रदीपाख्यं प्रकरणं समाप्त।

Com begins : .....तता(?) प्रतियोगित्वमिदं तायास्तदिदमिति स्वत्व प्रतियोगित्वमन्यत्वस्य स्वयमन्य इति त्वं ता प्रतियोगित्वमहं तायास्त्वमहमिति लोके प्रसिद्धं प्रतिद्वं द्वित्वेन प्रयोग दर्शनात्प्रसिद्धमिति भाव: ।४९।

It ends, Com : स्व स्व कर्मानुसारेणेति सर्वेषां व्रह्माहमस्मीति ज्ञानमेकाकारं निरवद्य व्रह्मरूपेण वर्तमानं समानमिति भाव: ।८८। प्रकरणस्यास्य तात्पर्यं संक्षिप्य दर्शयति जगच्चित्रमिति ग्रंथाभ्यां सफलमाह चित्रदीपमिति ॥

Colophon : इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीभारती विद्यारण्य श्रीचरणशिष्येण श्रीरामकृष्णाख्य विदुषा विरचितं तात्पर्यबोधिनी नामकं चित्रदीप व्याख्यानं ष(अ?)ष्टमं प्रकरणं समाप्तं ॥

456

I.M. No.865

Title : **(पञ्चदशी) तत्वविवेक दीपक व्याख्या**
(Pañcadaśī) Tattvaviveka Dīpaka vyākhyā)

By : Bhāratītīrtha Vidyāraṇya, *com*-Rāmakṛṣṇa

Substance : C.M.P.

Size : 27 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folio : 1-18

Lines in a page : 9,12,13

Letters in a line : 39

Condition : Old, torn, worm-eaten, complete

Date : Saṁvat 1910

Text begins	:	नमः श्री शंकरानंद गुरूपादांबुजन्मुने । सविलासमहामोह ग्राहानासै (क?) कर्मणे ।
It ends	:	इत्थं तत्वविवेकं विधाय विधिवत्मतः समाधाय विगलित संसृतिबंधः प्राप्नोति परंपदं नरो न चिरात् ।६५।
Colophon	:	इति तत्वविवेक समाप्तः।
Com begins	:	श्रीगणेशाय नमः । नत्वा श्रीभारतीतीर्थ विद्यारण्य मुनीश्वरौ । प्रत्यक्तत्व विवेकस्य क्रियते पददीपिका ॥
It ends, Com	:	संसृतिबंधोऽपरोक्षज्ञानेन निवृत संसारबंधः सन्परं पदं निर(ति?)शयानंद रूपं मोक्षं न चिराद विलंबेन प्राप्नोति सत्य ज्ञानानंदलक्षणं ब्रह्मैव भवतीत्यर्थः।६५।
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमत्भारतीतीर्थ विद्यारण्य मुनिवर्य किंकरेण श्री रामकृष्णाख्य विदुषा विरचितस्तत्वविवेक दीपकः (दीपिका?) समाप्तः ।
Post Colophon	:	संवत् १९१० मार्गमासे शुक्लपक्षे गुरूवासरे ।

457

I.M. No.1704

Title	:	The same
By	:	Bhāratītīrtha Vidyāraṇya, com-Rāmakṛṣṇa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32 cmX 12.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folio	:	1-17
Lines in a page	:	8,9,11
Letters in a line	:	53
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten, complete
Date	:	Nil

Text begins : नमः श्रीशंकरानंद गुरूपादांबुजन्मुने ।
सविलासमहामोह ग्राह ग्रासैक कर्मणे ॥१॥

It ends : इत्थं तत्वविवेकं विधाय विधिवन्मनः समाधाय विगलितसंसृतिवंधः प्राप्नोति परं पदं नरो न चिरात् ।६५।

Colophon : इति तत्वविवेक समाप्तः।

Com begins : श्रीगुरुवे नमः ।
नत्वा श्रीभारतीतीर्थ विद्यारण्य मुनीश्वरौ ।
प्रत्यक्तत्व विवेकस्य क्रियते पददीपिका ॥१॥

It ends, Com : ...समाधाय स्थिरीकृत्य विगलित संसृति वंधोऽपरोक्षज्ञानेन निवृत्त संसारबंधः सन्परं पदं निरतिशयानंदरूपं मोक्षं न चिराद विलंवेन प्राप्नोति सत्यज्ञानानंदलक्षणं ब्रह्मैव भवतीत्यर्थः।६५।

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमत् भारती-(ती)र्थ विद्यारण्य मुनिवर्य किंकरेण श्री रामकृष्णाख्य-विदुषा विरचितस्तत्वविवेक दीपकः समाप्तः ।

458

I.M. No.868

Title : (पञ्चदशी) तृप्तिदीपः व्याख्या सह
(Pañcadaśī) Tṛptidīpaḥ with vyākhyā)

By : *Text*- Bhāratītīrtha Vidyāraṇya, *Com*- Rāmākṛṣṇa

Substance : C.M.P.

Size : 27 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folio : 1-66

Lines in a page : 7,9,11

Letters in a line : 39

Condition : Old, torn, worm-eaten, complete

Date : Nil

Text begins	:	प्रात्मानं चेद्विजानीयादयमस्मीती (ति?) पुरूषः । किमिच्छन् कस्य कामाय शरीरमनु संज्वरेत् ।१।
It ends	:	तृप्तिदीपमिमं नित्यं ये तु संदधते बुधाः॥ ब्रह्मानंद निमग्नंतस्तै तृप्यंतु निरंतरं ॥३००।
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसविरचितस्तृप्तिः समाप्ता ॥
Com begins	:	श्रीगणेशाय नमः । वेदार्थस्य प्रकाशेन तमोहानिरवा (र?) यन (?) पुमर्थाचातुरो देयात् विद्यातीर्थ महेश्वरः ।१।
It ends, Com	:	....प्रमाणं फलमपिधिषणा वृति संव्याप्तचैत्योपाधि- र्मोहोत्थ शव्द प्रमुख विषयगः स्यात्प्रमेयः परात्मा ।
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीभारतीतीथ...।

459

I.M. No.862

Title	:	**(पञ्चदशी) द्वैतविवेकः, पदयोजना सह** (Pañcadaśī) Dvaitavivekaḥ, with padayójanā)
By	:	*Text-* Bhāratītīrtha Vidyāraṇya, *Com-* Rāmakṛṣṇa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 16 cm
Character	:	Nāgarī
Folio	:	1-10
Lines in a page	:	14
Letters in a line	:	36
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	ईश्वरेणापि जीवेन सृष्टं द्वैतं विविच्यतं । विवेके सति जीवेन हेयोवंधः स्फुटीभवेत् ।१।
It ends	:	जीवन्मुक्तेः पराकाष्ठा जीवद्वैत विवर्जनात् । लभ्यते साव (र?) तोऽत्रेदमीश द्वैताद्विवेचितं ।

Colophon	: इति द्वैतविवेकः समाप्तः ।
Com begins	: श्रीगणेशाय नमः । नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्य मुनीश्वरौ । मया द्वैतविवेकस्य क्रियते पदयोजना ॥१॥
It ends, Com	: ....अतः कारणादिदं जीवद्वैतमीशद्वैतादीश्वर-सृष्टद्वैताद्विवेचितं विविच्य प्रदर्शितमित्यर्थः ।
Colophon	: इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीभारतीतीर्थ विद्यारण्य मुनिवर्य किंकरेण रामकृष्णाख्य विदुषा विरचिता द्वैतविवेक पदयोजना समाप्ता । चतुष्टयं पर(प्र?) करणं ।

460

I.M. No.870

Title	: (पञ्चदशी) ध्यानदीपः व्याख्या सह (Pañcadaśī) Dhyānadīpaḥ with vyākhyā)
By	: Text-Bhāratītīrtha Vidyāraṇya, Com-Rāmakṛṣṇa
Substance	: C.M.P.
Size	: 27 cmX 11.5 cm
Character	: Nāgarī
Folio	: 1-34
Lines in a page	: 8,9,10
Letters in a line	: 39
Condition	: Old, torn, worm-eaten, complete
Date	: Nil
Text begins	: संवादिभ्रमवद्ब्रह्म तत्वोपास्यापि मुच्यते । उत्त (त्त?) रे तापनीयेऽतः श्रुतोपास्तिरनेकधा ।१।
It ends	: ध्यानदीपमिमं सम (सत्?) कूपरामृशतिपो (यो?)नरः। मुक्तसंशय एवायं ध्यायति ब्रह्मसंततं ।१५८।
Colophon	: इति श्रीध्यानदीपकः चतुर्थः ।
Com begins	: श्रीगणेशाय नमः ।

		नत्वा श्रीभारतीतीर्थ विद्यारण्य मुनीश्वरौ । क्रियते ध्यानदीपस्य व्याख्या संक्षेपतो मया ।१।
It ends, Com	:	ध्यानदीपानुसंधान फलमाह । ध्यानदीपमिति । १५८।
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीभारतीतीर्थ विद्यारण्य...............

461

I.M. No.863

Title	:	(पञ्चदशी) नाटकदीपः व्याख्या सह (Pañcadaśī) Nāṭakadīpaḥ with vyākhyā
By	:	*Text*- Bhāratītīrtha Vidyāraṇya, *Com*-Rāmakṛṣṇa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cmX 15.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folio	:	1-6
Lines in a page	:	8,11,12
Letters in a line	:	36
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	परमात्माद्वयानंदपूर्णः पूर्वं स्व मायया । स्वयमेव जगद्भूत्वा प्राविशज्जीवरूपतः ।१।
It ends	:	यदिसर्वम्वह (?) त्यागोऽशक्यस्तर्हि धियं व्रज । शरणं तदधीनोत्तर्व हि वेंषोनुभूयता ।
Com begins	:	श्रीगणेशाय नमः । नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्य मुनीश्वरौ । अर्थो नाटकदीपस्य मया संक्षिप्य वक्ष्यते ।१।
It ends, Com	:	बुद्ध्या यद्यत्परिकल्प्यते बाह्यमभ्यंतरं वा तस्य तस्य साक्षित्वेन तदधीनः परमात्मा तथैवानुभयतामिद (त्य?) र्थः।

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिब्राजकाचार्य श्रीभारतीतीर्थ विद्यारण्य मुनिवर्य किंकरेण रामकृष्णाख्य विदुषा विरचिता नाटकदीप व्याख्या समाप्तः। (प्ता?)

462

I.M. No.871

Title	:	The Same
By	:	*Text*-Bhāratītīrtha Vidyāraṇya, *Com*-Rāmakṛṣṇa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26.5 cm x 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folio	:	1-8
Lines in a page	:	8,10
Letters in a line	:	37
Condition	:	Old, torn, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	परमात्माद्वयानंदपूर्णः पूर्वं स्वमायया । स्वयमेव जगद्भूत्वा प्राविशज्जीवरूपतः ।१।
It ends	:	यदिसर्वग्रहत्यागोऽशक्यस्तर्हि धियं व्रज । शरणं तदधीनोत्तर्व(?)हिर्वेषो(सोऽ?)नुभूयतां ।१६।
Colophon	:	इति नाटकदीपः समाप्तः ।
Com begins	:	श्रीगणेशाय नमः । नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्य मुनीश्वरौ । अर्थो नाटकदीपस्य मया संक्षिप्य वक्ष्यते ।१।
It ends, Com	:	बुद्ध्या यद्यत्परिकल्प्यते बाह्यमांतरं वा तस्य तस्य साक्षित्वेन तदधीनः परमात्मातथैवानुभूयतां इत्यर्थः।१६।
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसपरिब्राजकाचार्य श्रीभारतीतीर्थ विद्यारण्य मुनिवर्य किंकरेण रामकृष्णाख्यविदुषा विरचिता नाटकदीपसमाप्तः।

463

I.M. No.861

Title	:	(पञ्चदशी) पंचकोशविवेकः व्याख्यासह (Pañcadaśī) Pañcakośavivekaḥ with vyākhyā)
By	:	*Text*-Bhāratītīrtha Vidyāraṇya, *com*-Rāmakṛṣṇa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cmX 15.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folio	:	1-11
Lines in a page	:	12,13,14
Letters in a line	:	35
Condition	:	torn, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	गुहाहितं ब्रह्म यत्तत्पंचकोश विवेकतः । बोद्धुं शक्यं ततो कोशपंचक प्रविविच्यते ।१।
It ends	:	य एवं ब्रह्मवेदैष ब्रह्मैव भवति स्वयम् । ब्रह्मणो नास्ति जन्मातः पुनरेप न जायते ॥
Colophon	:	इति पंचकोशविवेकः समाप्तः ।
Com. begins	:	श्रीगणेशाय नमः । नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्य मुनीश्वरौ । पंचकोश विवेकस्य कुर्वे व्याख्यां समासतः ॥
It ends, Com	:	न जायते म्रियते वा विपश्चिदित्यादि श्रुतेर्ब्रह्मणस्ताव-ज्जन्म नास्ति अतएव विद्वानपि स्वात्मनस्तद्रुपत्वाव-मात्मै (?) व जायते न स पुनरावर्त्तत इति श्रुतिः सिद्धम् ॥
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीभारतीतीर्थ विद्यारण्य मुनिवर्य किंकरेण रामकृष्णाख्य विदुषा विरचिता पंचकोशविवेक व्याख्या समाप्तः।

464

I.M. No.866

Title : पंचभूतविवेक इत्यादि व्याख्या सह
(Pañcabhūtaviveka etc.with Vvyākhyā)

By ; *Text*- Bhāratītīrtha Vidyāraṇya, *Com*-
Rāmakṛṣṇa

Substance : C.M.P.

Size : 26.5 cmX 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folio : 1-46

Lines in a page : 6,10,12,13

Letters in a line : 47

Condition : Torn, worm-eaten, complete

Date : Nil

Text begins : यदद्वैतं श्रुतं यतत्पंचभूतविवेकतः ।
(a) Bhūtaviveka 1-15 बोद्धुं शक्यं ततोभूत पंचकं प्रविविच्यते ।१।

Text begins : गुहाहितं ब्रह्म यत्तत्पंचकोशविवेकतः ।
(b) Kośaviveka,16-26, वोद्धुं शक्यं ततः कोशपंचकं प्रविविच्यते ।१।

Text begins : ईश्वरेणापि जीवेन सृष्टं द्वैतं विविच्यते ।
(c) dvaitaviveka,27-42A. विवेक सति जीवेन हेयो बंधः स्फुटीभवेत् ॥१॥

Text begins : येनेक्षते शृणोतीदं जिघ्रति व्याकरोति च ।
(d) Mahāvākyaviveka,42B-46. स्वादस्वादु विजानाति तत्प्रज्ञानमुदीरितं ।१।

Commentaries there on

It ends (a) Bhūtaviveka, 15 : तस्माद्वेदातं संसिद्धं सद द्वैतं न बाध्यते ।
अंतकालेऽप्यगो भूतविवेकान्निर्वृतिः स्थिता ।१०९।
इति भूतविवेक समाप्तः ।

It ends (b) Kośaviveka, 26 :
य एवं ब्रह्मवेदैष ब्रह्मैव भवति स्वयं ॥
ब्रह्मणो नास्ति जन्मातः पुनरेष न जायते ।४३।
इति पंचकोश विवेकः ।

It ends (c) Dvaitaviveka, 42A

जीवन्मुक्तेः पराकाष्ठा जीवद्वैत विवर्जनात् ।
लभ्यते साव (र?) तोत्रेदमीश द्वैताद्विवेचितं ।६९।

It ends (d) Mahāvākyaviveka, 46.

दृश्यमानस्य सर्वस्य जगतस्तत्वमीर्यते ।
ब्रह्मशब्देन तद्ब्रह्म स्व प्रकाशात्मरूपकम् ॥८॥
इति महावाक्य विवेकः ।

465

I.M. No.1705

Title	:	The Same
By	:	*Text*-Bhāratītīrtha Vidyāraṇya, *Com*-Rāmakṛṣṇa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	33 cmX 12.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folio	:	1-64
Lines in a page	:	10,11,12
Letters in a line	:	58
Condition	:	Fair, last page torn,worm-eaten, complete
Date	:	Nil

Text begins (A) Bhūtaviveka 1-14 A : श्री गुरवे नमः।

सदद्वैतं श्रुतं यतत्पंचभूतविवेकतः ।
बोद्धुं शक्यं ततो भूतपंचकं प्रविविच्यते ।१।

It ends, Bhūtaviveka 14A :

तस्माद्वेदातं संसिद्धं सदद्वैतं न बाध्यते ।
अंतकालेऽप्यगो भूतविवेकान्निर्वृतिः स्थिता ।१०९।
इति भूतविवेक समाप्तः ।

Text begins (B) *Kośaviveka*, 14A-22A , :

गुहाहितं ब्रह्म यत्तत्पंचकोश विवेकतः ।
बोद्धुं शक्यं ततः कोशपंचकं प्रविविच्यते ।१।

It ends, Kośaviveka 14A :

य एवं ब्रह्मवेदैष ब्रह्मैव भवति स्वयं ।
ब्रह्मणो नास्ति जन्मातः पुनरैषन जायते ।४३।
इति पंचकोश विवेकः समाप्तः ।

Text begins (C) *Dvaitaviveka, 22A-31A* :

ईश्वरेणापि जीवेन सृष्टं द्वैतं वि(वि?)च्यते ।
विवेके सति जीवेन हेयो वंधः स्फुटीभवेत् ॥१॥

It ends, Dvaitaviveka, 31A :

जीवन्मुक्तेः पराकष्ठा जीवद्वैत विसर्जनात्
लभ्यतेऽसाव (र?) तोऽत्रेदमीश द्वैताद्विवेचितम् ।६९।
इति द्वैतविवेक पदयोजना संपूर्णम् ।

Text begins (D) *Mahāvākyaviveka, 31A-33A* :

येनेक्षते शृणोतीदं जिघ्रति व्याकरोति च ।
स्वाद्वऽस्वादु विजानाति तत्प्रज्ञानमुदीरितम् ।१।

It ends, Mahāvākyaviveka, 33A :

दृश्यमानस्य सर्वस्य जगतस्तत्वमीर्यते ।
ब्रह्मशव्देन तद्ब्रह्म स्वप्रकाशात्म रूपकम् ।८।
इति महावाक्यविवेक समाप्ता ।

Text begins (E) *Citradipa, 33A-64A* :

यथा चित्रपटे दृष्टमवस्थानां चातुष्टयम् ।
परमात्मनि विज्ञेयं तथावस्था चतुष्टयम ।१।

It ends, Citradipa, 64A :

चित्रदीपमिमं नित्यं येतु संदधते बुधाः ।
पश्यंतोपि जगच्चित्रं ते मुह्यंति पूर्ववत् ।१९०।
इति चित्रदीप समाप्ता ॥

466

I.M. No.859

Title	:	(पञ्चदशी) प्रत्यक्तत्त्वविवेक टीका सहिता (Pañcadaśī) Pratyaktattvaviveka with Ṭīkā)
By	:	Text-Bhāratītīrtha Vidyāraṇya, Com. Keśava.
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27.5 cmX 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folio	:	1-21
Lines in a page	:	9,10,11
Letters in a line	:	30
Condition	:	Torn, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	×××××××× सविलासमहामोह ग्राहग्रासैक कर्मणे
It ends	:	इत्थंतत्वविवेकं विधाय विधिवन्मनः समाधाय विगलित संसृतिबंधः प्राप्नोति परं पदं नरो न चिरात् ॥
Colophon	:	इति प्रत्यक्तत्वविवेकः प्रथमःप्रदीपः समाप्तः ॥
Com begins	:	श्रीगणेशाय नमः । नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्य मुनीश्वरौ । प्रत्यक्तत्व विवेक .... दीपिका ।१।
It ends, Com	:	.....संसारबंधः सन् परं पदं निरतिशयानंदरूपं मोक्ष न चिरादविलंबेन प्राप्नोति सत्यज्ञानानंद लक्षणं ब्रह्मैव भवतीत्यर्थः ।
Colophon	:	इति श्रीकेशवाख्येन विरचिता प्रत्यक्तत्वविवेकाख्या समाप्ता ॥

467

I.M. No.875

Title	:	(पञ्चदशी) विद्यानंदव्याख्या सह (Pañcadaśī) Vidyānanda with Vyākhyā)
By	:	Vidyāraṇya, *Com*—Rāmakṛṣṇa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26.5 cm× 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folio	:	1-8
Lines in a page	:	8,10
Letters in a line	:	33
Condition	:	Old, torn, mouse -eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	योगेनात्मविवेकेन द्वैतमिथ्यात्व चिंतया.॥ ब्रह्मानंदं पश्यतेऽथ विद्यानंदो निरूप्यते ।१।
It ends	:	ब्रह्मानंदाभिधे ग्रंथे चतुर्थोध्याय ईरितः । विद्यानंद उत्पत्ति पर्यंतोभ्यास इष्यतां ।६५।
Com begins	:	श्रीगणेशाय नमः । इदानींवृतवर्त्तिष्यमाणयोर्ग्रंथयोः संवंधमाह । योगेनेति, विद्यानंद स्वरूपमाह ।
Colophon	:	इति विद्यानंदानाम चतुर्थोध्यायः ।

468

I.M. No.876

Title	:	(पञ्चदशी) विषयानन्द व्याख्या सह (Pañcadaśī) Viṣayānanda with Vyākhyā)
By	:	Vidyāraṇya, *Com*—Rāmakṛṣṇa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27 cm× 11.5 cm

Character	:	Nāgarī
Folio	:	1-7
Lines in a page	:	5,8
Letters in a line	:	34
Condition	:	Old, torn, worm-eaten, complete
Date	:	Saṁvat 1909?
Text begins	:	अथात्र विषयानंदो ब्रह्मानंदा (दां?) श रूपभाक् । निरूप्यते द्वारभूतस्तदंशत्वं श्रुतिर्जगौ ॥१॥
It ends	:	ब्रह्मानंदाभिधे ग्रंथे पंचमोध्याय ईरितः । विषयानंद एतेन द्वारेणांतः प्रविश्यतां ।३४। प्रियाद्धरिहरौऽनेन ब्रह्मानंदेन सर्वदा । यायाश्च प्राणिनः सर्वान्स्वाश्रितांछुद्धमानसान् ॥
Colophon	:	इति विद्यारण्यभारतीतीर्थ कृतौ ब्रह्मानंदे पंचमोध्यायः।
Com. begins	:	श्रीगणेशाय नमः । पंचमाध्यायस्य प्रतिपाद्यमर्थमाह ॥ अतेति। ननु विषयानंदस्य लौकिकत्वा.......।
It ends, Com	:	ग्रंथमुपसंहरति । ब्रह्मानंदेति ३४ प्रियादिति ।
Colophon	:	श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीभारतीतीर्थ विद्यारण्य मुनीश्वर किंकरेण रामकृष्णाख्य विदुषा विरचितमुपदेश ग्रंथ विवरणं विषयानंदः पंचमोध्यायः।
Post Colophon	:	संपूर्ण समाप्तं सम्वत् १९९ ॥ (१९०९?)

469

I.M. No.864

Title	:	**(पञ्चदशी) महावाक्यविवेकः टीका सहिता** **(Pañcadaśī) Mahāvākyavivekaḥ with Ṭīkā)**
By	:	*Text*-Bhāratītīrtha Vidyāraṇya, *Com*-Rāmakṛṣṇa
Substance	:	C.M.P.

Size	:	25 cm× 15 cm
Character	:	Nāgarī
Folio	:	1-3
Lines in a page	:	12,14
Letters in a line	:	36
Condition	:	Torn, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	येनेक्षते शृणोतीदं जिघ्रति व्याकरोति च । स्वाद्वस्वादू विजानाति तत्प्रज्ञा(न?)मुदीरितम् ॥
It ends	:	दृश्यमानस्यसर्वस्य जगतस्तत्वमीर्यते । ब्रह्मशव्देन तद्ब्रह्म स्वप्रकाशात्मरूपकम् ।
Colophon	:	इति महावाक्यविवेकः समाप्तः ।
Com begins	:	श्रीगणेशाय नमः । नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्य मुनीश्वरौ । महावाक्यविवेकस्य कुर्वे व्याख्यां समासतः ।
It ends, Com	:	तद्ब्रह्मेति । यदुक्तलक्षणं ब्रह्मस्व प्रकाशात्मारूपं स्वरूपं यस्य तत्स्व प्रकाशात्मरूपकं स एवेत्यर्थः।
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीभारतीतीर्थ विद्यारण्य मुनिवर्य किंकरेण रामकष्णाख्य विदुषा विरचिता महावाक्यविवेकव्याख्या समाप्ता ।

470

I.M. No.872

Title	:	(पञ्चदशी) योगानंदः व्याख्या सहिता (Pañcadaśī) Yogānandaḥ with vyākhyā)
By	:	*Text*-Bhāratītīrtha Vidyāraṇya, *Com*-Rāmakṛṣṇa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26.5 cm× 11.5 cm

Character	:	Nāgarī
Folio	:	1-46
Lines in a page	:	7,8,9,10
Letters in a line	:	34.
Condition	:	Old, torn, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	ब्रह्मानन्दं प्रवक्ष्यामि ज्ञाते तस्मिन्नशेषतः। ए (ऐ?)हिकामुष्मिकानर्थव्रातं हित्वा सुखायते ।१।
It ends	:	ब्रह्मानन्दाभिधे ग्रन्थे ब्रह्मानंद प्रकाशकम् । योगी प्रत्यक्षमध्याये प्रथमेऽस्मिनु(न्नु?)दीरितम् ॥१ ३५॥
Colophon	:	इति श्रीब्रह्मानन्दे योगानंदः ।
Com begins	:	श्रीगणेशाय नमः । नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्य मुनीश्वरौ । ब्रह्मानन्दाभिधं ग्रथं व्याकुर्वे बोधसिद्धये ।१।
It ends, Com	:	.....ब्रह्मानन्दस्य प्रकाशकं योग्यनुभवरूपं प्रत्यक्षमुक्त-मित्यर्थः इदं चोपलक्षणमागमादीनां तेषामप्यत्र प्रदर्शितत्वात् ।
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीभारतीतीर्थ विद्यारण्य मुनिवर्य किंकरेण रामकष्णाख्य विदुषा विरचिते ब्रह्मानन्दे योगानन्दोनाम प्रथमोध्यायः ।

471

I.M. No.934

Title	:	**प्रपंचसारविवेकः (दशमोल्लासः)** **(Prapañcasāravivekaḥ (up to 10th ullāsa)**
By	:	Gaṅgādhara
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27 cm× 11.5 cm

Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-19
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	38
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । वासुदेवं नमस्कृत्य हृदिसंस्थाप्य भक्तितः। यैर्धर्मैः कृतकृत्यः स्याद्गृहस्थोपि विशेषतः ।१। परिव्राट् च तथानारीयानाहभगवान् मनुः । याज्ञवल्क्यश्चयोगींद्रो नारदोपिमहामुनिः ।२।
It ends	:	पापं नास्ति हि मानसं कलियुगे पुण्यंतु तज्ञायते स्वल्पेनापि सुकर्मणा बहुफलं श्रीकृष्ण नाम्नैवता (तां?) मुक्तिं याजिकृतादिवत् परकृतं पापं च नोवाधते गांगं यत्र विजृंभतेऽतिसुखदं धन्याय तस्मैं नमः ।२९८। यदत्र लिखितं भक्त्या परमेश्वर बुद्धिना तेन प्रीणातु भगवान् पुरूषोत्तम ईश्वरः ।२९९।
Colophon	:	इति श्रीमन्महाडक(?) रोप नाम कवीरेश्वराग्निहोत्रिसूरि सुनु सदाशिवात्मज भगवद्भक्त किंकर गंगाधर विरचिते प्रपंचसारविवेके मोक्षधर्मसंग्रहो नाम दशमोल्लासः समाप्तः ।

472

I.M. No.4694

Title	:	**प्रमेयमालिका** (Prameyamālikā)
By	:	Nārāyaṇa Paṇḍitācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-5

Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	38
Condition	:	Fair, torn, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीनृसिंहो जयति श्रीश प्रीत्यै प्रजातः सूमहित महिमा श्रीहनूमान्निदेशाद्रामस्योल्लंधिताब्धिः स हरि रथ गतः सेतुनापिष्टदुष्टः मूभृन्नी रावणारिं पुरगमुरूदयं पूजयित्वा सप्रीतं पश्यन्किं पूरूषे तं सततमपि महान्प्राणमुख्यो वतान्मां ।१।
It ends	:	दशप्रमति विक्रमं बहुविधात्मना हेमवत्समध्व विजया- भिदं, व्यधितभावदीपाद्वयं प्रमेयनवमालिकां पुनरिमां च दक्षां च, तांसतां श्रवणमूषणं व्यतनुतैष नारायणः।३३।
Colophon	:	इति श्रीमत्रिविक्रम पंडिताचार्यसुतनारायण पंडिताचार्य विरचिता प्रमेयमालिका समाप्ता ॥
Post Colophon	:	चक्र................पुस्तकं ।

473

I.M. No. 833

Title	:	ब्रह्मविद्याभरणम् (Brahmavidyābharaṇam)
By	:	Advaitānanda, pupil of Bhūmānanda Sarasvatī or Rāmānandamuni.
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32.5 cmX 15 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-14
Lines in a page	:	12,13,14
Letters in a line	:	49
Condition	:	Very old, worm-eaten, incomplete

Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । शंकराश्लेष-विलसदानंदामृत निर्भराम् । विश्वोत्तं सितपादाब्जां ब्रह्मविद्यां विभावये (त?)॥ वेदांतनिकुरंबेण तात्पर्येण प्रकाशितः । स्वात्मानंदैक रम्येन कल्याणाय शिवोऽस्तुनः ॥
It ends	:	अपि च येनदोषस्यासन्निहित रजतसाक्षात्कारजनकत्वं कल्प्यते तेन ज्ञानप्रत्यासत्या सत्पाद्यजन्य रजतचाक्षुषत्वेन रजतचक्षुः सन्निकर्षस्य रजतालोक संयोगस्य च कारणत्वं क्लृप्तं परित्यक्तव्यं दोषस्य च सन्निहित चाक्षुषजनकत्वं ।

474

I.M. No. 678

Title	:	ब्रह्मसूत्रम् (मूलसूत्राणि) (Brahmasūtram (mūlasūtrāṇi)
By	:	Bādarāyaṇa Vyāsa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	21.5 cmX 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-6
Lines in a page	:	14,15
Letters in a line	:	33
Condition	:	Old, torn, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्री सांबपरब्रह्मणे नमः । अथातो ब्रह्म जिज्ञासा । जन्माद्यस्ययतः ॥ शास्त्रयोनित्वात् । तत्तुसमन्वयात् ।
It ends	:	दर्शयतश्चैवं प्रत्यक्षानुमानं । भोगमात्रसाम्यलिंगाच्च । अनावृत्तिश्शब्दादनावृत्तिः शब्दात् ।

Colophon	:	इति श्रीमत्व्यास महामुनि कृते श्री ब्रह्मसुत्रेचतुर्था-ध्यास्य चतुर्थः पादश्चतुर्थोध्यायः समाप्तः ॥
Post Colophon	:	ब्रह्मसूत्र अध्याय । पाद । ब्रह्मार्पणमस्तु ।

475

I.M. No. 2716

Title	:	The same
By	:	Vyāsa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	34.5 cmX 16.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-3
Lines in a page	:	19,20
Letters in a line	:	52
Condition	:	Very old, torn, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । हरिः ॐ ॥ अथातो ब्रह्मजिज्ञासा। जन्माद्यस्ययतः । शास्त्रयोनित्वात् । तत्तु समन्वयात् । ईक्षतेर्नाशब्दं । गौणश्चेन्नात्म शब्दात्। तन्निष्ठस्य मोक्षोपदेशात् । हेयत्वावचनाच्च । स्वाप्ययात्। गतिसामान्यात् ।
It ends	:	जगद्व्यापारवर्ज्यं प्रकरणादसंनिहितत्त्वाच्च । प्रत्यक्षोपदेशदिति चेन्नाधिकारिक मंगलस्थोक्तेः । विकारावर्तिच तथात्त्यपि स्थितिमाह । दर्शयतश्चैवं प्रत्यक्षानुमाने । भोगमात्रसाम्यलिंगाच्च । अनावृत्तिः शब्दादनावृत्तिः शब्दात् ।
Colophon	:	इति श्रीमद्वैयासिक्यां ब्रह्ममीमांसायां चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः पादः ।
Post Colophon	:	संपदि नव........................।

476

I.M. No. 5129

Title	:	The same
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	28 cmX 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-22
Lines in a page	:	8
Letters in a line	:	42
Condition	:	Old, torn, damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	......क्षते सर्वथापित्वन्यस्यान्यधर्मावभाषतां न व्यभिचरति तथाच लोकेऽनुभवः शुक्तिकाहि रजतवदवभाषते एकश्चंद्रः सद्वितीयवदिति कथं पुनः प्रत्यगात्मन्यविषये अध्यासो विषय धर्माणां सर्व हि पुरोवस्थिते विषये विषयांतरमध्यस्यति.............।
It ends	:	..............तथा नित्यं तत् इति ज्ञान क्रियाया उपरमेपि ब्रह्म तदा सर्वज्ञान शक्तिमत्वे नैव सर्वज्ञमापतति अपि च प्रागुत्पत्तेः सर्वकारक शून्यं ब्रह्मेष्यते त्वया न च ज्ञान साधनानां शरीरेंद्रियाणामभावे ज्ञानोत्पत्तिः कस्यचिदुपपद्यते.....।

477

I.M. No. 9019

Title	:	The same
By	:	Bādarāyaṇa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	15.5 cmX 11.5 cm

Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-9
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	14
Condition	:	Very old, torn, damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । अथातो ब्रह्मजिज्ञासा ।१। जन्माद्यस्ययतः ।२। शास्त्रयोनित्वात् ।३। तत्तुसमन्वयात् ।४। ईक्षतेर्नाशब्दं ।५। गौणश्चेन्नात्मशब्दात ।६। तन्निष्ठस्य मोक्षोपदेशात् ।७। हेयत्वावचनाच्च ।८।
It ends	:	अंतवत्वमसर्वज्ञता वा ।४१। उत्पत्यसंभवात् ।४२। नच कर्त्तुः करणं ।४३। विज्ञानादिभावे वा तदप्रतिषेधः ।४४। विप्रतिषेधाच्च ।४५। द्विति (ती?)-याध्यायस्य द्विति(ती?) यःपादः ॥२॥ न विपदश्रुतेः अस्तितु ।२। गौण्यं संभवात् ।३। शब्दाच्च ।४।

478

I.M. No. 817

Title	:	ब्रह्मसूत्रम् (शारीरकमीमांसा सूत्राणि) Brahmasūtram (Śārīraka Mīmāṁsā sūtrāni)
By	:	Bādarāyaṇa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	19 cmX 14 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-14
Lines in a page	:	12,13
Letters in a line	:	23
Condition	:	Fair, drawings are on the first & last page of the ms. Complete

Date : Śaka 1759

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । श्रीवेदव्यासाय नमः। अथ ब्रह्मसूत्रानि लिख्यंते । ॐ । अथातो ब्रह्म जिज्ञासा।१। जन्माद्यस्ययतः॥२। शास्त्रयो नित्वात् ॥३॥

It ends : दर्शयतश्चैवं प्रत्यक्षानुमाने ।२०। भोगमात्रसाम्यलिंगाच्च ।२१। अनावृत्तिः शब्दादनावृत्तिः शब्दात् ॥२२॥

Colophon : ॐ तत्सदिति शारीरक मीमांसा व्यास प्रणीत ब्रह्मसूत्रे चतुर्थाध्याये चतुर्थः पादः । समाप्तोऽयंचतुर्थाध्यायः ।

Post Colophon : अस्यसूत्रानि। ७८ अधिकरणानि ॥७९।......शके १७५९ हे......भृगुवासरे ॥

479

I.M. No. 850

Title : **ब्रह्मसूत्रवृत्तिः**
(Brahmasūtravṛttiḥ) upto-I, 1-4 pāda

By : Rāmakiṅkara Dharma

Substance : C.M.P.

Size : 21.5 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 2-90

Lines in a page : 11,12,14,15

Letters in a line : 32

Condition : Torn, hazy, pasted, incomplete

Date : Nil

Text begins : ......अतः शब्देन साधनचतुष्टयस्य संभावना ब्रह्मजिज्ञासेति। अनेनाज्ञातत्वं विषयत्वं ज्ञातत्वेन प्रयोजनत्वं ब्रह्मण उक्तं भवति ॥

It ends : समन्वये स्पष्ट लिंगमस्पष्टत्वेप्युपास्यगं । ज्ञेयगं पदमात्र.... पार्देष्वनुक्रमादिति ॥

Colophon : इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमन्मुकुन्द गोविंद

श्रीचरण शिक्षित श्रीरामकिंकर धर्म कृतौ ब्रह्मसूत्रवृत्तौ ब्रह्मामृतवर्षिण्यां प्रथमाध्यायस्य चतुर्थः पादः ।

Post Colophon : श्रीराम । शुभंभवतु ।

480

I.M. No. 824

Title : ब्रह्मसूत्रवृत्तिः मिताक्षरा
(Brahmasūtravṛttiḥ Mitākṣarā)

By : Annam Bhaṭṭa, son of Nirmalācārya

Substance : C.M.P.

Size : 19.5 cm X 9.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-37

Lines in a page : 10

Letters in a line : 27

Condition : Old, torn, worm-eaten, incomplete
(only prathamādhyāya, Tṛtīyapāda)

Date : Nil

Text begins : श्री मंगलमूर्त्तये श्रीढुंढिराजाय नमः । अविघ्नमस्तु।
विश्वेश्वरं नमस्कृत्य ब्रह्मसूत्रार्थबोधिकां
वृत्तिं मिताक्षरां कुर्वेभामत्यादिमतानुगां ॥१॥
ॐ अथातो ब्रह्मजिज्ञासा । तत्र तावदात्मा वारे द्रष्टव्यः श्रोतव्य इत्यात्मदर्शनं फलमनुद्य तत्साधनत्वेन श्रवणं विधीयते ।

It ends : इत्यादयः शब्दा दृश्यंते सर्वस्यवशी सर्वस्येशानः सर्वस्थाधिपतिरित्येवंजातीयकास्तस्माद्ब्रह्मैक्य-पदमेवेदमिति ।

Colophon : इति श्रीमन्महामहोपाध्याय सोमयाजि कुलावतंस श्रीमन्निर्मलाचार्यवर्यस्य सुनोरन्नंभट्टस्यकृतौ वेदांत ब्रह्मसूत्रवृत्तौ मिताक्षरायां प्रथमाध्यायस्य तृतीयपादः।

Post Colophon : श्रीरामःशरणं आनुमानिकम....परमंपदमित्याकांक्षायां। स्वीयमिदंपुस्तकं ।

481

I.M. No. 4840

Title	:	ब्रह्मसूत्रवृत्तिः/ ब्रह्मामृतवर्षिणी (Brahmasūtravṛttiḥ /Brahmāmṛtavarṣiṇī
By	:	Rāmānanda Sarasvatī
Substance	:	C.M.P.
Size	:	35 cm X 13.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-19& 3 (By Counting)
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	54
Condition	:	Old, torn, damp, almost damaged by worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	ॐ श्रीगणेशाय नमः । अतिदेशाधिकरणे प्रधानवदशब्दत्वं परमाण्वादीनामपीत्युक्तं संप्रति प्रधानस्य वैदिकशब्दवत्ताभावेपि स्मृतिरूप शब्दवत्वमाशंक्य परिहति स्मृत्यनवकाशदोषप्रसंग इति चेन्नामस्मृत्यनवकाशदोष प्रसंगात् ।१।
It ends, Page 19B	:	.............पृथक् प्रयत्नानपेक्षणात् तथाहि नानार्थ योर्नाभावः प्रमाणैरूपल.....................।
Colophon, Page 25A	:	इति श्रीमत्परमहंस परिब्राजकाचार्य श्रीमन्मुकुंद गोविंद श्रीचरण शिक्षित श्रीरामानंद सरस्वती कृतौ ब्रह्मसूत्र वृत्तौ ब्रह्मामृतवर्षिण्यां चतुर्थस्याध्यायस्य चतुर्थः पादः।
Post Colophon	:	समाप्तौऽयं ग्रंथः चतुर्थाध्यायेषु............।

482

I.M. No. 4725

Title	:	ब्रह्मसूत्राणुभाष्यम् (Brahmasūtrāṇubhāṣyam)
By	:	Ānandatīrtha Bhagavatpādācārya

Substance	:	C.M.P.
Size	:	25.5 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-2(3-6 Separate Ms)
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	34
Condition	:	Torn, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । श्रीरामचंद्राय नमः। नारायणं गुणोः सर्वैरूदीर्णं दोषवर्जितं । ज्ञेयं गंम्यं गुरूंश्चापि नत्वा सूत्रार्थ उच्यते ।१। विष्णुरेव विजिज्ञास्यः सर्वकर्त्तागमोदितः । समन्वया दीक्षितैश्चपूर्णानंदोतरख(?)वत् ।२।
It ends 1-2	:	कृतोयं प्रीयतां तेन परमात्मा रमापतिः । नमो नमो शेष दोष दूरपूर्ण गुणात्मने । विरिंचिशर्व पूर्वेन्द्रय(?) वंद्याय श्रीवरायते ।१।
Colophon	:	इति श्रीमत्कृष्णद्वैपायनकृत ब्रह्मसूत्राणुभाष्ये श्रीमदानंद तीर्थ भगवत्पादाचार्य विरचिते चतुर्थोध्यायः ।

483

I.M. No. 943

Title	:	ब्रह्मसूत्रभाष्यम् (Brahmasūtrabhāṣyam)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-17
Lines in a page	:	7
Letters in a line	:	25

Condition	:	Old, torn, damaged, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीमदानंद तीर्थगुरुभ्यो नमः । श्रीरामचंद्राय नमः । ॐ नारायणं (अग्रैः) सर्वैरूदीर्ण दोषवर्जितं । ज्ञेयं गम्यं गुरुश्चापि नत्वा सूत्रार्थं ....आकुलीभूते तन्निर्णयाय ब्रह्मरुद्रेंद्रा.......।
It ends	:	विष्णोर्नुकं वीर्याणि प्रवोचंयः पार्थिवानि विममे (?) रजांसि ॥ परोमात्रयातत्वावृध नित्यादि तस्या हि लिंगं । अनंतोभगवान्ब्रह्म आनंदेत्यादिभिः पदैः प्रोच्यते विणुरेवैकः परेषामुपचारत इति ब्राह्मे ।

484

I.M. No. 3593

Title	:	**ब्रह्मसूत्रार्थदीपनी** (Brahmasūtrārthadīpanī)
By	:	Śukla Mathurānātha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-58 + 2
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	45
Condition	:	Fair, torn, some pages wanted, incomplete.
Date	:	Saka 1853
Text begins	:	......त्सम्भवाद्धेतोर्ब्रह्मविचारः कर्त्तव्यः संदिग्धत्वेन ब्रह्म विचार्यमित्यर्थः । अहं प्रत्ययसाध्यस्ता (स्वा?) त्म विषयत्वेन न तत्रमानतेत्याशयः स्वानधि-करणवृत्ति स्वाभाववृत्तित्वं चाध्यासत्वम् ॥१॥
It ends	:	अर्चिरादिमार्गेण ब्रह्मलोकं गतस्य सातिशयैश्वर्यैत्वेपि नावृत्तिर्भवति एतेन प्रतिपाद्यमाना इमं मानवमा-

		वर्त्तनावर्तत इति श्रुतेः सूत्रा भ्यासोध्याय परिसमाप्त्यर्थः। स्वार्थावगत्यै जगतामुपकृत्यै नरोशि (नरे से?) तुः । आदेशान्मथुरानाथो व्यधादेतत्सु टिप्पनं।
Colophon	:	इति श्रीमद्वेदव्यासप्रणीत ब्रह्मसूत्र संदर्भे श्रीमदखंड-पंडितमंडलीमंडन मालवीय शुक्ल यशोदानंदन नंदन श्रीशुक्लमथुरानाथोन्नीतायां ब्रह्म सूत्रार्थ दीपन्यां चतुर्थाध्याय फलाख्यस्य चतुर्थः पादः, समाप्तोयमध्यायो ग्रंथश्च ।
Post Colophon	:	श्रीविश्वेश......१८५७ शकवत्सरे ...... परमेश्वरः ।

485

I.M. No. 741

Title	:	ब्रह्मसूत्रार्थ संग्रहकारिका (Brahmasūtrārtha Saṁgrahakārikā)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	30 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-68+1
Lines in a page	:	14,16
Letters in a line	:	62
Condition	:	Torn, worm-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । अथातो ब्रह्मजिज्ञासा। नित्यस्वाध्याय विधिनाधीत स्वाध्यायकस्य तु । आपातज्ञानिनो यस्मात्संभाव्यास्याद्विरक्तता ।१।
It ends 68B	:	.....इति स यथाकामो भवति तत्क्रतुर्भवति यत्क्रतुर्भवति तत्कर्म कुरूते यत्कर्म कुरूते तदभिसंपद्यते इति तत्क्रतु न्यायस्य श्रुत्यैवोक्तत्वात् ।

486

I.M. No. 819

Title	:	ब्रह्मोपनिषद्दीपिका (Brahmopaniṣaddīpikā)
By	:	Śaṅkarānanda
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26 cm X 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-4
Lines in a page	:	18,19
Letters in a line	:	59
Condition	:	Torn, worm-eaten, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । ॐ ब्रह्मोपनिषदं नाम ब्रह्मात्मैक्यावबा (बो?) धिनीं व्याकरिष्यामि तेनेदं ब्रह्म तुष्यतु सर्वगं ।१। त्वं ब्रह्मास्मीत्युक्तेनाधिकारिणः कर्तृत्वादि विपरीत ज्ञानवत् अयोग्यत्वेन न बोधो जायते........।
It ends	:	.......ब्रह्मज्ञानमंतरेणासंभवादुपनिषत् ब्रह्मज्ञानं तस्य पदं विषयः ब्रह्मज्ञानैकबोध्यमित्यर्थः। तद्ब्रह्मोपनिषत्-पदं व्याख्यातं पादाभ्यासमुपनिषदर्थपरिसमाप्त्यर्थः इति उपनिषत्सस्य(क्या?)र्थः ।
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानंदात्म पूज्यपाद शिष्यस्य शंकरानंद भगवतः कृतिर्ब्रह्मोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।
Post Colophon	:	श्रीविश्वेश्वराय नमः । श्रीभैरवाय नमः। श्रीदंडपानये नमः। श्रीगणेशाय नमः ।

487

I.M. No. 906

Title	:	ब्रह्मोपदेशः
		(Brahmopadeśaḥ)
By	:	Raghunātha Vāvā
Substance	:	C.M.P.
Size	:	20.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī (Hindi)
Folia	:	1-5
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	22
Condition	:	Fair, torn, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । ॐ ॥ नमस्तेऽस्तु महामाये श्रीपीठेसुर पूजिते ॥ शंखचक्रगदाहस्ते महालक्ष्मी नमोस्तुते ॥ ब्रह्मोपदेशमाह ॥
It ends	:	प्रस्तुत सर्वदिवया प्रमाणे आहेत ॥ या प्रमाणे जोपुरूष अथ वाश्री करीलत्यास सर्व दुःखे मृगजकासारिखी आहेतसत्य प्रतिज्ञा ॥
Colophon	:	श्रीमद्रघुनाथ वावा विरचितं ॥

488

I.M. No. 742

Title	:	ब्रह्ममीमांसासमन्वय व्याख्या
		(Brahmamīmāṁsāsamanvaya Vyākhyā)
By	:	Nailakaṇṭi Subrahmaṇya Dīkṣita
Substance	:	C.M.P.
Size	:	30 cm X 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-124

Lines in a page : 13,14,15,16
Letters in a line : 54
Condition : Old, torn, worm-eaten, complete only prathamādhyāya
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः।
स्व व्यंजकात्म विद्यायां बुधि(द्धि?)र्येन प्रचोदिता।
तस्य देवस्य सवितुर्ध्यायेयं वरदं महः ।१।
It ends : समन्वयेस्पष्टलिंगमस्पष्टत्वेप्युपास्तिगं । ज्ञेयगंपदमात्रं च चित्यंपादेव्यनुक्तमात् ।
Colophon : इति श्रीभगवद्वेदव्यासप्रणीत शारीरक ब्रह्मवेदांत मीमांसा शास्त्रसूत्रेषु भगवत्पाद संज्ञांतर श्रीशंकराचार्य प्रणीत शारीरकभाष्यकेषु समन्वयाख्य प्रथमाध्याये पदसमन्वयाख्य चतुर्थपादे वेदांताधिकरण रत्नमालाख्य ग्रंथ वार्तिक रूपासु नरगुंद पचनोद्भवनैलकंटि सुब्रह्मण्य दीक्षिताख्यं तर्वाणि (?)......चतुर्थः पादः ।
Post Colophon : समन्वयाख्यः प्रथमाध्यायश्चेति सर्वं शिवं ।

489

I.M. No. 5436

Title : **ब्रह्मज्ञान प्रदीपिका**
(Brahmajñāna Pradīpikā)
By : Śaṅkarācārya
Substance : C.M.P.
Size : 25 cm X 11.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-83
Lines in a page : 10, 11
Letters in a line : 36
Condition : Very old, damp, damaged by mouse eaten, complete.

Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। हरिः ॐ। सहस्रनाम व्याख्येयं ब्रह्मज्ञान प्रदीपिका शंकरेणार्यभगवत्पादाचार्येण वितन्यते धीमता । सच्चिदानंदरूपाय कृष्णायाक्लिष्टकारिणे । नमो बेदांत वेद्याय गुरवे बुद्धि साक्षिणे ॥
It ends	:	श्लोक वाप्यनुगृहीते तथार्धश्लोकमेव वा अपि (योऽपि?)पादं पठेन्नित्यं न निभारत को भवेत् यस्मादेवमुक्तं भगवतैव अत्रोपनिषदपुण्यं कृष्णद्वैपायनो व्रवीत् भार......(?) दपिपादमधिप्य(त्य?)तः श्रद्धधानस्य पूयंते(?) सर्वपापान्यशेषत इति........र्ध्येयो यः पुरूषोत्तमः तस्मै नमोस्तु कृष्णाय संसारक्लेशहारिणे (?).................
Colophon	:	.............परिव्राजकाचार्य श्रीगोविंद भगवत्पूज्यपाद शिष्य श्री................श्रीमछंकर भगवत्पूज्यपादाचार्य विरचितं श्रीविष्णु दिव्य............समाप्तं॥
Post Colophon	:	श्रुति स्मृति पुराणा....... शंकरं । श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

490

I.M. No. 3781

Title	:	ब्रह्मतर्कस्तवविवरणम् (Brahmatarkastavavivaraṇam)
By	:	Appaya Dīkṣita, Son of Raṅgarājdhvari
Substance	:	C.M.P.
Size	:	21 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-54
Lines in a page	:	11,12,13
Letters in a line	:	37
Condition	:	Fair, torn, damp, complete.
Date	:	Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः।
अथ ब्रह्मतर्कस्तवस्य नाति विस्तरे विवरणं क्रियते
तत्र स्तोत्र प्रतिपाद्य सकलार्थ प्रतिज्ञापरोयमा
श्लोकः।
उच्चावच्चैरुपनिषद्वचनप्रकांडैरुन्मीलितश्रुतिगणैरुप
वृंहणैश्च
यत्सादरं समुदितं यमिनामुपास्यं तद्ब्रह्म शंकर भवार्नि
तर्कयामः

It ends : "पादद्वंद्वे तव करूणया निर्गुणेऽपित्वदीये
पूजापुष्प प्रकरपदवीमेष पु (ष्णा?) तु नित्यं "॥
भक्तिग्राह्यत्वं "भावग्राह्यमनीडाख्यं भावाभावक
विभुमिति " श्वेताश्वतरमंत्रेण ।
"कृतकृत्यस्य तृप्तस्य मम किं क्रियतेऽमरैः ।
बहिर्वाभ्यंतरे वा मया भावो निगृह्यते"।

Colophon : इत्यादि शिववचनैश्च्रम (?) इति श्रीभारद्वाजकुलतिल
श्रीरंगराजाध्वरिवस्तनयाप्पयदीक्षितकृत ब्रह्मतर्कस्त
विवरणं संपूर्ण ॥

Post Colophon : श्रीपरशिवार्पणमस्तु ।........

491

I.M. No. 3992

Title	:	The same
By	:	Appaya Dīkṣita.
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-3
Lines in a page	:	11,12
Letters in a line	:	51
Condition	:	Fair, torn, complete.
Date	:	Nil

Text begins : श्रीशिवाय गुरवे नमः।
ओं उच्चावचैरुप निषद्वचन प्रमाणै
रून्मीलित श्रुतिगणैरुप बृंहणैश्च ।
यत्सादरं समुदितं यमिनामुपास्यं
तद्ब्रह्मशंकरभवानिति तर्कयामः ।१।
यद्ब्रह्मलक्षणतया श्रुति सूत्र सिद्धं
तत्कारणत्वमनुमोदित या शिवाद्यैः ।
अत्याश्रमोपनिषदाहरनोदितानि
त्त्वय्येव(?)वैदिक वचांसि समर्पयंति ॥२॥

It ends : ब्रह्मोपेंद्र प्रमुख विनत ब्रह्मतर्कस्तवोऽयं,
भक्तिग्राह्यस्त्वमितिभगवन्निर्मितिाभक्तिमात्रात् ॥
अंघ्रिद्वंद्वे तव करूणया निर्गुणेऽपित्वदीये,
पूजापुष्प प्रकरपदवीमेष पुष्णातु नित्यं ॥५२॥

Colophon : इति श्रीअप्पयदीक्षित विरचितोयं ब्रह्मतर्कस्तवः समाप्तः।

Post Colophon : श्री शिवार्पणमस्तु ॥..........................वंदे ॥

492

I.M. No. 10,902

Title : **ब्रह्मनामावलीस्तोत्रम्**
(Brahmanāmāvalīstotram)

By : Śaṅkarācārya.

Substance : C.M.P.

Size : 28.5 cm X 12.5 cm

Character : Bengali (Nāgarī)

Folia : 1

Lines in a page : 13

Letters in a line : 47

Condition : Old, almost half torn, complete.

Date : Nil

Text begins : वेदान्तवेद्याय शिवाय नमः ।

अथ ब्रह्मनामावलीस्तोत्रप्रारम्भः ।
सकृच्छ्रवण मात्रेण ब्रह्मज्ञानं यतो भवेत् ।
ब्रह्मनामावलीमाला सर्व्वेषां मुक्तिसिद्धये ।१।
असंगोऽहमसंगोहमसंगोहं पुनः पुनः ।
सच्चिदानन्दरूपोहमहमेवाहमव्ययः ।२।

It ends : ब्रह्मसत्यं जगन्मिथ्या जीवो ब्रह्मैव नापरः ।
इदमेव तु सच्छास्त्रमतिवेदान्त डिन्डिमः ।२२।

Colophon : इति श्रीशंकराचार्यविरचितं ब्रह्मनामावलीस्तोत्रं संपूर्णं शुभं ।

493

I.M. No. 4469

Title : **भगवन्नामकौमुदीप्रकाशः (प्रथम-तृतीय परिच्छेदः)**
(Bhagavannāmakaumudīprakāśaḥ (1st-3rd Parichedaḥ)

By : Ananta Deva

Substance : C.M.P.

Size : 20.5 cm X 10 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-40, 1-48, 1-51&60-86

Lines in a page : 8,9

Letters in a line : 28

Condition : Fair, torn, (52-59 pages of 3rd Parichheda wanted), incomplete.

Date : Nil

Text begins (1st Paricheda) : श्रीपाडुंरंगाय नमः ।
स जयति गोकुलसदनः सरसिजवदनः शिशुर्घनः श्यामः ।
पदनख रूचिजितमदनः कृत खलुकदनः सुरर्पि विश्रामः ।१।

अभ्यस्य विद्यां धनमर्जयंतु ख्यातिंच मूर्खान्प्रतिसाधयंतु।
वयंतु गोबिंद पदारबिंद द्वयं सदानंदमयं भजामः ॥२॥

It ends, 3rd pariccheda: चांद्रीकिरण लहरी वेतिचेतश्चकोराणांचमत्कृतिर्यस्याः
सकाशादिति ।२०।
"भगवन्नाम कौमुद्याः प्रकाशोयं विनिर्मितः
संतोषय तु भक्तानामंतःकुमुदमंडलीम् "॥
इत्येषावाङ्मयी पूजा श्रीमद्गोपालपादयोः ।
अर्पितातेन मे देवः प्रीयतां गोकुलेश्वरः ।२।

Colophon : इति श्रीमदापदेव सूनुनानंतदेवेन विरचिते श्रीभगवन्नाम
कौमुदीप्रकाशे तृतीयः परिच्छेदः समाप्तः ।३।

494

I.M. No. 4470

Title : भगवन्नामकौमुदी (तृतीयःपरिच्छेदः)
(Bhagavannāma kaumudi (only 3rd Parichhedaḥ)

By : Laksmīdhara

Substance : C.M.P.

Size : 21 cm X 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 49-59, 52-59,60-76

Lines in a page : 8, 9

Letters in a line : 26

Condition : Fair, torn, some duplicate page marking, complete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगोपीरमणाय नमः ।
उत्तरविचारार्थं मंगलमाचरति यस्येति ॥ गोपीनां शिष्यैः
शुकैः पक्षिभिः यस्य नामानि । उच्चारयद्भिः शुक
योगींद्रवदाचरेत्सकृष्णः कृपां करोत्वित्यर्थः । निरूपणीयं
प्रतिजानीते एवमिति कर्म द्वादशाब्दादि ॥

It ends : सदिति जगतामहस्तुलं निहद (?) हनोमह,
हहरकुहरध्वांतं ध्वंसंन्नयन्नभसो मणिः ॥
किरणलहरी चंद्रीचेतश्चकोर चमत्कृतिं
भवतु भवतां नाम ज्योतिर्मुदिमदनद्रुहः ॥१०॥

Colophon : इति श्रीमदनंतानंद रघुनाथ परमहंस परिव्राजकाचार्य पादपद्मोपजीवीनः श्रीमन्नृसिंह सूनोर्लक्ष्मीधरस्य कृतौ भगवन्नाम कौमुद्यां नामकीर्तनस्य केवलस्यैव पुरुषार्थत्व प्रतिपादनं नाम तृतीयः परिच्छेदः ॥३॥

Post Colophon : ॥ श्री राम ॥

495

I.M. No. 1557

Title : **महावाक्यविवरणम्**
(Mahāvākyavivaraṇam)

By : Śaṅkarācārya

Substance : C.M.P.

Size : 21.5 cm X 8 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-6

Lines in a page : 6

Letters in a line : 24

Condition : Fair, torn, worm-eaten, complete.

Date : Nil

Text begins : श्रीमहागुरुभ्यो नमः ॥
श्री रस्तु । यदज्ञानप्रभावेन दृश्यते सकलं जगत् ।
यदज्ञाना(न?)क्षयमाप्नोति तस्मै ज्ञानात्मने नमः ।१।
साधनचतुष्टय संपन्नस्य विधिवदुपसंपन्नस्य ब्रह्मज्ञानाय वेदांतमहावाक्यार्थं विचिंतयामः ॥

It ends : अभयं वै जनक प्राप्तोऽसि "ज्ञानाग्निः सर्वकर्माणि भस्मसात् कुरुते तथा" ज्ञानं लब्धा परां शांतिमचिरे णाधिगच्छति । "अज्ञश्चाश्रदधानश्च संशयात्मा

विनश्यति । सर्वधर्मान्परित्यज मामेकं शरणं व्रज"।
अहंत्वां सर्व पापेभ्यो मोक्षयिष्यामिमाशुच इत्यादि ।
श्रुति स्मृतीतिहासपुराणेभ्यः समर्थोयोर्थोऽवगम्यते,
ब्रह्मविद्यापरं नास्ति न भूतं न भविष्यति ।

Colophon : इति शंकराचार्यकृत महावाक्यविवरणं समाप्तं ।

Post Colophon : श्री कृष्णार्पणमस्तु । श्रीउमामहेश्वराय नमः श्री पंचलिंगाय नमः ।

496

I.M. No. 7436

Title : महावाक्यविचारः
(Mahāvākyavicārah)

By : Śaṅkarācārya

Substance : C.M.P.

Size : 21.5 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-42

Lines in a page : 9

Letters in a line : 25

Condition : Very old, torn, Damaged by damp and worm-eaten, complete.

Date : Saṁvat 1823

Text begins : ॐ नमः सच्चिदानंदाय ।
ॐ नमः श्रीपरमहंस परिव्राजक कल्याणनाथात्मजः ।
एकनाथ गुरुचरण कमलेभ्यो नमः ।
यदज्ञानप्रभावेन दृश्यते सकलं जगत् ।
यदज्ञानाश्रेयमाप्नोति तस्मैज्ञानात्मने नमः ।१।

It ends : अथवर्ण वेदात् सांख्यदर्शन पातंजलदर्शनउ.....
शास्त्राणि । इति संक्षेपात् ब्रह्मस्वरूप निरुपणं ।
वेदांत......... थर्वण वेदवाक्य व्रतात्म ब्रह्म शब्द
निर्णयोनाम ॥ इतिद्वा.........संपूर्णः ।

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य शंकराचार्य .... द्वादश महावाक्या ॥ परमहंसमार्ग निरूपणं नामद्वाद ..... सिद्धांतः संपूर्ण ॥

Post Colophon : शुभमस्तु आरोग्यमस्तु संवत् १८२३ ...... पठनार्थेसिद्ध.... ।

497

I.M. No. 5127

Title : महावाक्यरत्नावली (Mahāvākyaratnāvalī)

By : Rāmacandrendra

Substance : C.M.P.

Size : 27.5 cm X 12 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-26

Lines in a page : 10

Letters in a line : 43

Condition : Very old, damaged by damp and worm-eaten, complete.

Date : Saṁvat 1926

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ॥ हरिः
ॐम् श्रीमद्विश्वाधिष्ठान परमहंस सद्गुरु श्रीरामचंद्रपरत ब्रह्मणे नमः ।
यो विध्यादि विदेहांत महावाक्यार्थ विग्रहः ।
श्रीरामचंद्ररूपाय तस्मै भूतात्मने नमः ।१।
यः पूज्यो य (प्र?) तिभः स्वधर्मनिरतैर्ध्यायंति यं ।
योगिनो येनात्तं निगमांत वेद्यमनिशं यस्मै हविर्दयिते॥

It ends : यन्महावाक्य सिद्धा...चित्तैकगोचरं ॥
वासुदेवेंद्र..तं नौमि सर्वात्मकं महः ॥

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीवासुदेवेंद्र सरस्वतीचरणकमलमकरंद तृप्तस्वांत रामचंद्रेंद्र ग्रथिते

		शा (सा?) द्यष्टोत्तर शतोपनिषत्सारसंग्रह भूताष्टोत्तर सहस्र महावाक्यावलि समाप्तः ।
Post Colophon	:	ग्रंथ संख्या विंशत्यधिक साप्तशतं संवत् १९२६ ।

498

I.M. No. 10,987

Title	:	सटीक महावाक्यरत्नावली (Mahāvākyaratnāvalī with ṭīkā)
By	:	Rāmacandrendra. *Com*—Upaniṣad-brahma Yogin
Substance	:	C.M.P.
Size	:	36 cm X 18 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-64
Lines in a page	:	13,14,15
Letters in a line	:	47
Condition	:	Fair, torn, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	ओं श्रीमद्विश्वाधिष्ठान......श्री रामचंद्राय नमः । यो विध्यदि विदेहान्त महावाक्यार्थ विग्रहः । श्रीरामचन्द्ररूपाय तस्मै भूमात्मने नमः ॥१॥
It ends	:	यन्महावाक्य सिद्धान्तं मुक्तचित्तैक गोचरं । वासुदेवेन्द्र संज्ञं तन्नौमि सर्वात्मकं महः ॥ इति ।
Colophon	:	इति श्रीमत् परमहंसपरिव्राजकाचार्य वासुदेवेन्द्र सरस्वतीचरणकमलमकरन्द तृप्तस्वान्त रामचन्द्रेन्द्र ग्रथितेशाद्यष्टोत्तर शातोपनिषत् सारसंग्रहभूताष्टोत्तर सहस्र महावाक्यावलिः परिपूर्णा ॥
Post Colophon	:	ग्रन्थो विंशत्यधिक सप्तशतं ॥
Com begins	:	श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीरामचंद्राय नमः । ईशाद्युपनिषत् प्रोद्यन् महावाक्य कलेवरं । विकलेवर कैवल्यं रामचन्द्रपदं भजे ॥

It ends, Com : ......वासुश्वासौदेवः परमात्मा तद्गतेष्टं निष्प्रतियोगिकत्वं सप्रतियोगिकमनिष्टं द्रावयतीति वासुदेवेन्द्र इति संज्ञा यस्य तद्वासुदेवेन्द्र संज्ञं महः यत्तेजोमात्रमवशिष्यते तत् स्वमात्रतया नौमितत्यर्थवस (मीत्यर्थवसा?) नौमीत्यर्थः।

Colophon : श्रीवासुदेवेन्द्र शिष्योपनिषद्ब्रह्म योगिना ।
महावाक्यरत्नजात किरणाबलिरीरिता ।
महावाक्य रत्नजात किरणग्रन्थसंचयः ।
द्विपंचाशत् संख्यातोऽधिद्विसहस्र मुदीरितं ।

Post Colophon : ओंऽम्.........श्रीरामचन्द्रार्पणमस्तु ॥

499

I.M. No. 10,629

Title : मननप्रकरणम्
(Mananaprakaraṇam)

By : Śaṅkarācārya

Substance : C.M.P.

Size : 35 cm X 13.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 6-55

Lines in a page : 9

Letters in a line : 38

Condition : Old, damp, worm-eaten, incomplete.

Date : Nil

Text begins : .....सहिष्णुता शरीर धर्म्यस्य शीतोष्णादेस्तज्जन्य सुखदुःखादेश्च शरीरस्यत्यक्तुम-शक्यत्वात्स्वप्रकाश चिद्रूपे स्वात्मनि च शीतोष्णादे-रत्यंताभावादिति विवेकदीपेन मिथ्याभानस्य शीतोष्णादेर्द्वंद्वस्य यत्सहनं सा तितिक्षा ।

It ends : इति निखिलत्वमपिमदुक्त प्रकारेणात्मानं सम्यक् श्रुत्वामत्वाध्यात्वा साक्षात्कृत्य नित्यशुद्ध बुद्ध मुक्त

सत्य परमानंदाद्वय ब्रह्मरूपेण तिष्ठ एतावदेव आचार्यैर्वक्तव्यं शिष्येण च श्रोतव्यं इतः परं वक्तव्यं श्रोतव्यं च नास्तीति सिद्धम् ।

Colophon : हरि ओं तत्सदिति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्य विरचिते मननाख्य प्रकरणे द्वादश वर्णाख्यं समाप्तम् ।

500

I.M. No. 186

Title : मायावादखण्डनविवरणम् (Māyāvādakhaṇḍanavivaraṇam)

By : *Text*-Ānandatīrtha, *Com*-Jayatīrtha

Substance : C.M.P.

Size : 27 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-7

Lines in a page : 9

Letters in a line : 53

Condition : Good, worm-eaten, 1st page pasted, complete

Date : Nil

Text begins : नरसिंहोऽखिला ज्ञानमतध्वांत दिवाकरः ।
जयत्यमितसज्ज्ञानसुरव शक्ति पयोनिधिः ॥१॥

It ends : इति सर्वज्ञमुनिना मायावाद तमोरिवन(?)लं-....साधयाम्यहं ॥

Com begins : श्रीगणेशाय नमः।
नरसिंहमसत्योरू प्रत्यूह-तिमिरापहम् ।
प्रणिपत्य व्याकरिष्ये मायावादस्य रवंडनम् ॥
इह विविधसांसारिक दुःखवर्णनेन विरक्तस्य ।

It ends, Com : वचनप्रसूनमाला जयतीर्थाख्येन भिक्षुणा रचिता ।
ध्रियतां हृदये सदयेकमलामहिलेन पुरूषेण ॥

Colophon : इति श्रीमदानन्दतीर्थ भगवत्पाद विरचित मायावाद खंडनविवरणं जयतीर्थभिक्षुकृतं समाप्तं ॥

501

I.M. No. 7162

Title : मोक्षवादः, निर्विकल्पकवादः (Mokṣavādaḥ, Nirvikalpakavādaḥ)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 22.5 cm X 8 cm

Character : Nāgarī

Folia : 36-56 (p. 51 double marking)

Lines in a page : 7

Letters in a line : 37

Condition : Old, torn, damp, worm-eaten, incomplete.

Date : Nil

Text begins Mokṣavādaḥ 36 A :

कोव्यतां(?)। किंच।

अभिव्यक्त्यंतरोत्या(त्पा?)दस्य शरीरादिकं विना नानानुपपत्तिः। तथा भूताभिव्यक्तौ शरीरादि व्यतिरेकस्यकारणत्वं। प्रमाणबलेन तथा कल्पनात्।

It ends, P-41A, Mokṣavādaḥ : दुःखेनात्यंतं विमुक्तश्चरतीत्यादि श्रुत्या मुक्तिदशायामात्मनो दुःखात्यंताभावस्य बोधितत्वात्। न च श्रुतावपितथा ध्वंस एव विवक्षित इति वाच्यं। अत्यंतविमोकपदस्यात्यंताभावे व्युत्पन्नत्वात्। एवं विध्वंस परत्वे च लक्षणा प्रसंगादिति।

Colophon : इति मोक्षवादः।

Text begins, Nirvikalpakavādaḥ : सिद्धार्थस्यानु भावकतायाः अभावात् तत्रव्युत्पत्तिग्रहो नास्तीति केषांचिन्मतं तत्र तेषामयमाशयः।

It ends, Nirvikalpakavādaḥ P. 52A : अगृहीत दंडस्य दंडीपुरुष इति प्रत्ययानुदयदर्शनेनान्वय व्यतिरेकाभ्यामेव विशेषण-ज्ञानस्य विशिष्टज्ञानकारणत्वावधारणादिति संक्षेपः।

Colophon : इति निर्विकल्पकवादः।
सुवर्णस्य तैजसत्वे किंमानं सुवर्णं तैजसं.............
....
न च तथाविध सामान्यमप्रामाणिकमिति वाच्यं।
नैमित्तिकद्रवत्वाश्रयत्वसै(स्यै?)व तत्र
पृथिवीत्वावातंर सामान्य...........

502

I.M. No 834

Title	: मोक्षसाधनज्ञानोपदेशविधिः (Mokṣasādhanajñānopadeśavidhiḥ)
By	: Śaṅkara Bhagavatapāda
Substance	: C.M.P.
Size	: 29.5 cm X 13 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 1-8
Lines in a page	: 16
Letters in a line	: 51
Condition	: Old,torn, mouse-eaten, complete
Date	: Nil
Text begins	: श्रीगणेशाय नमः। अथ मोक्षसाधनज्ञानोपदेशविधिं व्याख्यास्यामो मुमुक्षुणां श्रद्दधाना नमर्थिनार्थाय(?)तदिदं मोक्षसाधनं....।
It ends	: ....इत्यादि श्रुतिभ्योऽनात्मवस्तुनश्चासत्वादिति परमोहेतुरात्मनश्चाद्वयत्वे द्वयस्यासत्वाद्या विसर्वाण्युप-निषद्वाक्यानि बिस्तरशः समीक्षितव्यानि समीक्षितानि।
Colophon	: इति श्रीमच्छंकरभगवत्पादकृतो गद्यबंधः समाप्तः ॥

503

I.M. No 10,540

Title	:	वाक्यसुधाप्रकरण टीका (Vākyasudhāprakaraṇa ṭīkā)
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	30.5 cm X 14.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-13
Lines in a page	:	14
Letters in a line	:	47
Condition	:	Torn, damp, worm-eaten, complete.
Date	:	Saṁvat 1832
Text begins	:	रूपं दृश्यं लोचनं दृक् तदृश्यं द्रष्टृमानसं । दृश्या धीवृत्तयःसाक्षी दृगेव न तु दृश्यते ।१।
It ends	:	प्रातिभासिकजीवस्य लयेस्युर्व्यवहारिके तल्लये सच्चिदानंदाः पर्य्यवस्यंति साक्षिणि ।४४।
Com begins	:	ओंतत्सत्परमात्मने नमः। श्री सरस्वत्यै नमः। नमो रामाय देवाय सच्चिदानंदमूर्त्तये । कृष्णाय गुरवे व्यास शंकराचार्यमूर्त्तये ।१।
It ends, Com	:	प्रातिभासिक व्यवहारिक जीवगताः सच्चिदानंदा साक्षि शब्द निर्दिष्टे प्रत्यग् ब्रह्मणि पर्य्यवस्यंति शैत्यादय इव फेनतरंग गतास्तयोर्लये समुद्रेनान्यत्र ते संतीति इत्यर्थः।४४।
Colophon	:	इति श्रीवाक्यसुधाप्रकरण टीका समूल सकल समाप्तं॥
Post Colophon	:	दोहा । संवत् १८३२

504

I.M. No 830

Title	:	The same
By	:	Śaṅkarācārya (?)

Substance : C.M.P.
Size : 23 cm X 14 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-38
Lines in a page : 9
Letters in a line : 24
Condition : Torn, worm-eaten, Pasted, complete
Date : Nil
Text begins : रूपं दृश्यं लोचनं दृक् तद् दृश्यं द्रष्टृमानसं ।
दृश्या धीवृत्तयः साक्षी दृगेव न तु दृश्यते ॥१॥
It ends : प्रातिभासिक जीवस्य लये स्युर्व्यवहारिके ॥
तत् लयसच्चिदानंदाः पर्यवस्यंति स (सा?) क्षिणि॥४४॥
Com begins : ॐ श्रीगणेशाय नमः ।
नमो रामाय देवाय सच्चिदानंदमूर्त्तये ॥
कृष्णाय गुरवे व्यासशंकराचार्यमूर्त्तये ।१।
It ends, Com : ....प्रत्यक्ब्रह्मणि पर्यवस्यंति शैल्यादय इव फेनतरंगास्तयोर्लये समुद्रेनान्यत्र ते संतीत्यर्थः ॥४४॥
Colophon : इति श्रीवाक्यसुधाप्रकरणटीका सम्पूर्णा समाप्ता ॥

505

I.M. No 910

Title : The same
By : Śaṅkarācārya
Substance : C.M.P.
Size : 18.5 cm X 11 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-31
Lines in a page : 9,13
Letters in a line : 21
Condition : Old,torn, damp, hazy, mouse-eaten, complete.

Date : Nil

Text begins : रूपं दृश्यं लोचनं दृक् तद् दृश्यं द्रष्टृमानसं ।
दृश्या धीवृत्तयः साक्षी दृगेव न तु दृश्यते ॥१॥

It ends : प्रातिभासिक जीवस्य लये स्युर्व्यवहारिके ॥
तल्लयेसच्चिदानंदाः पर्यवस्यंति साक्षिणि ॥४४॥

Com begins : श्रीगणेशाय नमः । श्री कृष्णाय नमः।
नमो रामाय देवाय सच्चिदानंदमूर्त्तये ॥
कृष्णाय गुरवे व्यासशंकराचार्यमूर्त्तये ।१।

It ends, Com : सुषुप्तिमोक्षयोः क्रमेण लीयमान प्रातिभासिक व्यवहारिक जीवगताः सच्चिदानंदाः साक्षिशब्दनिर्दिष्ट प्रत्यग्ब्रह्मणि पर्यवस्यंति शैत्यादय इव फेन तरंग गतास्तयोर्लये समुद्रे नान्यत्रतेसंतीत्यर्थः । ४४॥

Colophon : इति श्रीवाक्यसुधाप्रकरण टीका समूल समाप्ता ॥

Post Colophon : किं वर्णितेन वह्नु(हु?)नालक्षण.............. अक्षीणं क्षीणकर्माणं तं देवा ब्राह्मणं विदुः॥

506

I.M. No 1558

Title : The same

By : Śaṅkarācārya

Substance : C.M.P.

Size : 26 cm X 12 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-7

Lines in a page : 8,9,10

Letters in a line : 49

Condition : Fair, torn, worm-eaten, complete

Date : Nil

Text begins : रूपं दृश्यं लोचनं दृक् तद् दृश्यं द्रष्टमानसं ।
दृश्या धीवृत्तयः साक्षी दृगेव न तु दृश्यते ।१।

It ends	:	लये फेणस्य तद्धर्माद्रवाद्याः स्युस्तरंगके। तस्यैव विलये नीरे तिष्ठन्त्येते यथापुरा॥४६॥ प्रातिभासिकजीवस्य लये स्युर्व्यवहारिके। तल्लये सच्चिदानन्दाः पर्य्यवस्यन्ति साक्षिणि ॥४७॥
Colophon :	:	श्रीशः। इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमच्छं- कराचार्यविरचितं वाक्यसुधाप्रकरणं समाप्तम् ।
Com begins	:	श्रीकृष्णाय नमः । तत्र भगवान शंकराचार्य्योऽविद्याविषधरमुषित प्रबोधस्य जगतोऽनुग्रहायवाक्यसुधानामशास्त्रसंग्रहं चकार। तत्रायमाद्यः श्लोकः ।
It ends, Com	:	यत्तु वाक्यसुधामेतां विवृत्य विशदैः पदैः पुण्यं मयार्ज्जितं किंचित्तद्ब्रह्मणि समर्प्पितम् ।१।
Colophon	:	इति वाक्यसुधाविवरणं समाप्तम् ।
Post Colophon	:	श्रीकृष्णाय नमः। श्रीरामानुजाय नमः। श्रीगोपालाय नमः ।

507

I.M. No 4048

Title	:	The same
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	22.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-34, 40-58
Lines in a page	:	7,9
Letters in a line	:	28
Condition	:	Fair, torn, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	रूपं दृश्यं लोचनं दृक् तद्दृश्यं द्रष्टृमानसं । दृश्याधीवृत्तयः साक्षीदृगेव न तु दृश्यते ॥१॥

It ends : प्रातिभासिकजीवस्य लये स्युर्व्यवहारिके ।
तल्लये सच्चिदानंदाः पर्यवस्यंति साक्षिणि ॥

Com begins : श्रीगणेशाय नमः। हरिः ॐ।
नमो रामाय देवाय सच्चिदानंद मूर्त्तये ।
कृष्णाय गुरवे व्यासशंकराचार्य मूर्त्तये ॥१॥

It ends, Com : यत्तु वाक्यसुधामंतां विवृत्त्य विशदैः पदैः
पुण्यं मयार्ज्जितं किंचित्तद्ब्रह्मणि समर्पितम् ।१।

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमच्छंकराचार्य
विरचितं वाक्यसुधाप्रकरणं समाप्तं ॥

508

I.M. No 6729

Title : वाक्यसुधा वाक्यवृत्तिश्च
(Vākyasudhā and Vākyavṛttiḥ)

By : Śaṅkāracārya

Substance : C.M.P.

Size : 15 cm X 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-3A, 3B-5

Lines in a page : 12,13

Letters in a line : 24

Condition : Fair, torn, incomplete.

Date : Nil

Text begins Vākyasudhā : श्रीगणेशय नमः । वाक्यसुधाख्य प्रकरण ।
रूपं दृश्यं लोचनं दृक् दृक् दृश्य द्रष्टृमानसं ।
दृश्या धीवृत्तयः साक्षी दृगेव न तु दृश्यते ॥१॥

It ends, Vākyasudhā, P-3A, 3B :
प्रातिभास्यकजीवस्य लये स्युर्व्यवहारिके ।
तल्लये सच्चिदानंदाः पर्यवस्यंति साक्षिणि ॥४४॥

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमच्छंकराचार्य
विरचितं वाक्यसुधाख्यं वेदांतप्रकरणं संपूर्णम्।

Text begins Vākyavṛttiḥ, P. 3B : श्रीगणेशाय नमः। ॐ।

अज्ञान तिमिरांधस्य ज्ञानांजन शलाकया
चक्षुरुन्मीलितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ।१।
ब्रह्माहमेतन्मयि भाति विश्वं श्रीमाधवप्राज्ञगुरोः प्रसादात् ।
अन्वर्थविश्वेश्वर पंडिताख्य तस्यांघ्रिपद्मं प्रणातोऽस्मि नित्यम्।१।

It ends, Vākyavṛttiḥ, P-5B :

प्रत्यक् परोक्षतैकस्य सद्वितीयत्त्व पूर्णता
विरुध्यते यतस्तस्माल्लक्षणा संप्रवर्त्तते। ४८॥
मानांतर विरोधेतु मुख्यार्थस्यापरिग्रहो..........

509

I.M. No 10,871

Title	:	सटीक वाक्यसुधा (Vākyasudhā with ṭīkā)
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	30.5 cm X 16.5 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-24 + 1 short portion
Lines in a page	:	11,12,15
Letters in a line	:	37
Condition	:	Very fair, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	रूपं दृश्यं लोचनं दृक् तद्दृश्यं द्रष्टृमानसं । दृश्या धीवृत्तयः साक्षीदृगेव न तु दृश्यते ॥१॥
It ends	:	प्रातिभासिक जीवस्य लये स्युर्व्यवहारिके । तल्लये सच्चिदानंदाः पर्यवस्यंति साक्षिणि ॥८८॥
Com begins	:	श्रीगणेशाय नमः। श्रीकृष्णाय नमः ।

नमो रामाय देवाय सच्चिदानंद मूर्त्तये ।
कृष्णाय गुरवे व्यासशंकराचार्य मूर्त्तये ॥१॥

It ends, Com : क्रमेण लीयमान प्रातिभासिक व्यवहारिक जीवगता सच्चिदानन्दाः साक्षि शब्द निर्दिष्टे प्रत्यग् ब्रह्मणि पर्य्यवसन्ति शैत्यादय इव फेण तरंगगतास्तयोर्लये समुद्रेनान्य सन्तीत्यर्थः ॥ ४४॥

Colophon : इति वाक्यसुधा समाप्ता ॥

510

I.M. No 10,872

Title : वाक्यसुधा
(Vākyasudhā)

By : Śaṅkarācārya

Substance : C.M.P.

Size : 30.5 cm X 15 cm

Character : Bengali (Nāgarī)

Folia : 1-4

Lines in a page : 8,9,10

Letters in a line : 25

Condition : Very Fair, complete

Date : Nil

Text begins : रूपं दृश्यं लोचनं दृक् तद्दृश्यं द्रष्टृमानसं।
दृश्या धीवृत्तयः साक्षीदृगेव न तु दृश्यते॥१॥
नीलपीतस्थूलसूक्ष्म ह्रस्वदीर्घादि भेदतः।
नाना विधानि रुपाणि पश्यल्लोचनमेकधा ॥२॥

It ends : साक्षिस्थाः सच्चिदानन्दाः सम्बन्धा व्यवहारिके।
तद्वारेणानु गच्छन्ति तथैव प्रातिभासिके॥४३॥
प्रातिभासिक जीवस्य लये स्युर्व्यवहारिके ।
तल्लये सच्चिदानंदाः पर्यवस्यंति साक्षिणि ॥

Colophon : इति श्रीमत् शंकराचार्यविरचिता वाक्यसुधा समाप्ता।

511

I.M. No 4219

Title	:	वाक्यवृत्तिः (Vākyavṛttiḥ)
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-2
Lines in a page	:	16
Letters in a line	:	36
Condition	:	Fair, torn, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	वाक्यवृत्ति प्रारंभः। श्रीरामाय नमः । सर्गस्थिति प्रलयहेतुमचिंत्य शक्तिं विश्वेश्वरं विदितविश्वमनंत भूर्त्तिं । निर्मुक्त बंधनमपारसुखांबुराशिं श्रीवल्लभं विमलबोधघनं नमामि ।१।
It ends	:	प्रारब्धकर्मवेगेन जीवन्मुक्तो यदा भवेत् । किंचित्कालमनारब्ध कर्मबंधस्य संक्षये ।५२। निरस्तातिशयानदं वैष्णवं परमं पदं । पुनरावृत्तिरहितं कैवल्यं प्रतिपद्यते ।५३।
Colophon	:	इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य शंकराचार्यविरचितां वाक्यवृत्तिः समाप्तं ॥
Post Colophon	:	तत्सत्......रामकृष्णाभ्यां नमः।

512

I.M. No 10,471

Title	:	**वाक्यवृत्ति वाक्यसुधाप्रकरणं च** (Vākyavṛtti & Vākyasudhāprakaraṇam)
By	:	Śaṅkarācārya

Substance : C.M.P.
Size : 35 cm X 17.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 2-3A
Lines in a page : 21
Letters in a line : 50
Condition : Old, torn, complete
Date : Nil

Text begins Vākyavṛtti 2A :
........सर्वज्ञत्वं परेशत्वं तथा संपूर्ण शक्तिता
वेदैः समर्थ्यते यस्य तद्ब्रह्मेत्येव धारय ॥३२॥

It ends , Vākyavṛtti 2A : निरस्तातिशयानंद वैष्णवं परमं पदं
पुनरावृतिरहितं कैवल्यं प्रतिपद्यते ॥५८॥

Colophon : इति श्रीमच्छंकराचार्य विरचितायां वाक्यवृत्तिः समाप्ता।

Text begins, Vākyasudhā : ॐ श्रीपरमात्मे नमः।
रूपं दृश्यं लोचनं दृक् तदृश्यं दृष्टामानसं ।
दृश्यां धीवृतयःसाक्षी दृगेव न तदृश्यते । १।

It ends, Vākyasudhā 3A : प्रातिभासिक जीवस्य लयेस्युर्व्यवहारिके ।
तल्लये सच्चिदानंदाः पर्यवस्यति साक्षिणि ।४४।

Colophon : इति श्रीवाक्यसुधाप्रकरणं समाप्तम् ।

513

I.M. No 10,886

Title : वाक्यवृत्ति टीका
(Vākyavṛtti ṭīkā)
By : Kāsīdāsa Mitra
Substance : C.M.P.
Size : 31.5 cm X 12.5 cm
Character : Bengali (Nāgarī)
Folia : 1-8
Lines in a page : 11, 12

Letters in a line : 43
Condition : Fair, torn, damp, complete
Date : Śakāvda 1802
Com begins : श्रीश्रीगणेशाय नमः।
यद्वाक्य श्रवणाच्छुभाकृतिमतिर्वाक्यार्थ बोधोज्वला ।
प्रज्ञारुपतया विभाति परमानन्दात्मना चिद्रता ॥
सं शान्तः प्रखरैस्त्रिताप निखिलः नास्तीह लेशं जगत्।
ब्रह्मानन्दमयं प्रकाशममलं वन्दे गुरुं भक्तितः॥
It ends : निरस्तेति। निरस्तातिशयो नास्ति अतिशयाधिक आनन्दोयस्मात् तन्निरस्तातिशयानन्दं बैष्णवं व्यापकं परं पदं पुनरावृत्तिरहितं कैवल्यं प्रतिपद्यते स्थिरं भवति॥
Colophon : इति श्रीकाशीदासमित्रकृत वाक्यवृत्ति टीका समाप्ता॥
Post Colophon : वाराणस्यां शकाब्दा १८०२।

514

I.M. No 10,907

Title : The same
By : Śaṅkarācārya, Com. Kāsīdāsa Mitra
Substance : C.M.P.
Size : 34.5 cm X 14 cm
Character : Bengali (Nāgarī)
Folia : 1-10
Lines in a page : 12,13,14
Letters in a line : 53
Condition : Fair, torn, damp, complete
Date : Śakāvda 1802
Text begins : तापत्रयार्केति ।
तापत्रयार्क सन्तप्तः कश्चिदुद्विग्नमानसः ।
शमादिसहितस्तावत स्वगुरुं परिपृच्छति ॥१॥

It ends : निरस्तातिशयानन्दं वैष्णवं परमं पदं।
पुनरावृत्तिरहितं कैवल्यं प्रतिपद्यते ॥५०॥

Colophon : इति श्रीमत् परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमद्गोविन्द भगवत् पूज्यपादशिष्य शंकर भगवत्कृत लघ्वीवाक्यवृत्ति समाप्ता।

Com begins : श्रीश्रीगणेशाय नमः ।
यद्वाक्य श्रवणाच्छुभाकृतिमतिर्वाक्यार्थ बोधोज्वला।
प्रज्ञारुपतया विभाति परमानन्दात्मना चिद्गता ॥
सं शान्तः प्रखरस्त्रिताप निखिलः नास्तीहलेशं जगत्।
ब्रह्मानन्दमयं प्रकाशममलं बन्दे गुरुं भक्तितः॥

It ends, Com : निरस्तातिशयोनास्ति अतिशयोऽधिक आनन्द यस्मात् तन्निरतिशयानन्दं वैष्णवं व्यापकं परं पदं यस्मादुतकृष्टं नास्ति तत् परं पदं कैवल्यं केवल ब्रह्म स्वरुपं पुनरावृत्तिरहितं प्रतिपद्यते प्रतिपन्नो भवति।

Colophon : काशिकाश्रित श्रीकाशीदास मित्र कृता वाक्यवृत्ति टीका सम्पूर्णा

Post Colophon : वाराणस्यां शकाब्दा १८०२।

515

I.M. No 857

Title : वृहदारण्यकोपनिषद (?) वार्त्तिक
(Bṛhadāraṇyakopaniṣad (?) Vārttika)

By : Sureśvarācārya.

Substance : C.M.P.

Size : 28.5 cmX 12 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-3 (extra) 3-9, 15-43, 45-58, 61-88, 91-116, 119-121, 131-135, 137-144 & 1-15. (Pagination in parts)

Lines in a page : 9,10

Letters in a line : 44

Condition	:	Old,torn, incomplete
Date	:	Saṁvat 1659
Text begins	:	.......आम्नायस्य क्रियार्थत्वाद्विधिनेति च सूत्रनात् । विधिशेषतया तेषामेकवाक्यत्व संभवे ॥३४॥
8th chp. begins	:	श्रीगणेशाय नमः । समाप्तः सप्तमोध्यायः प्राप्तावसर उच्यते । अष्टमः रिवलकांडेस्मिं पूर्वकांडेष्वनुक्तितः।
Colophon, 3rd Adhyāya, 3rd Brāhmaṇa, 71B	:	तृतीयस्य तृतीयं ब्राह्मणं समाप्तं ॥
It ends, 6th Adhyāya I 44A	:	कृत कृत्योभवेत् क्षिप्रमेतजज्ञानानुशासनं त्रिसाहस्त्रीतथा पंच शतान्यत्र समासतः । चत्वारिंशत्तथाश्लोकाः षष्टाध्यायस्य वार्त्तिके ॥
Colophon	:	इति षष्ठाध्याय समाप्तः।
Post Colophon	:	शुभम्............. संवत् १६५९ समये.....।
It ends, 8th Adhyāya	:	कर्मारंभावहे देवि सत्पुतोत्पात्ति सिद्धये । त्वं चाहं चैव संभूय......।

516

I.M. No 858

Title	:	(वृहदारण्यकोपनिषद) वार्त्तिकसारः (Bṛhadāraṇyakopaniṣad) (Vārttikasārah)
By	:	Śureśvarācārya.
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26.5 cmX 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-39
Lines in a page	:	10,11,12
Letters in a line	:	36
Condition	:	Old,torn, mouse-eaten, incomplete, only 6th Chapter.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः।

श्रीमत्सुरेश्वराचार्य पादाब्ज भ्रमरा इमे ।
वार्त्तिकेषु रसं पीत्वा तृप्यं त्वात्मानुभूतितः ॥१॥

It ends : य एवं ब्रह्म जानाति तद्ब्रह्मैवभवत्यसौ ॥
हि शब्दोऽशेषवेदांत प्रसिद्धिं सूचयेदिह ॥
इति वार्त्तिकसारे षष्ठाध्यायस्य चतुर्थ ब्राह्मणं ॥
मधुकांडे याज्ञ्यवल्क्यकांडे विज्ञानमीरितं ॥
तत्सर्वमुपसंहर्त्तुं मैत्रेयी ब्राह्मणं भवेत् ॥
.............मुच्यते ।

Colophon : इति वार्त्तिकसारे षष्ठाध्यायस्य पंचमं ब्राह्मणं ।
उपसंहृत्य तां विद्यां कांडवंशोध वर्ण्यते ।
स व्याख्यातः पूर्वमेव ब्रह्माप्त्यै जप्यतामिति ।
इति वार्त्तिकसारे षष्ठोध्यायः ॥

517

I.M. No 10,607

Title : **वासिष्ठदीपिका चंद्रिका सह**
(Vāsiṣhadīpikā with Candrikā)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 33.5 cm X 15.5 cm

Character : Nāgari

Folia : 3-39, 1-16, 18-41, 2-17, 2-16

Lines in a page : 18, 19 & others

Letters in a line : 74

Condition : Fair, torn, damp, some pages wanted, incomplete

Date : Saṁvat1805

Text begins, Utpathi Prakaraṇa :
यथा कटक शब्दार्थः पृथत्कार्हो (कार्थो?) न कांचनात्।
न हेम् कटकात्तद्वज्जगछब्दार्थता परे ।१०।

Com begins Utpathi Prakaraṇa :

एवं समष्टि वित्तजीवाहंकार बुद्धि मनोभावमापन्नं परमात्मनि उत्पन्नं जगदिंद्रजालं मिथ्याचेत्तर्हि तदभिन्नं ब्रह्मापि मिथ्या स्यात् ब्रह्मणः.......।

It ends, Sthiti Prakaraṇa P-17B :

तामसीं राजसीं चैव जातिमन्यामपि स्थिताः।
स्वप्रयन्तवशायां(?) निसंतः सात्विक जातितां ।५४।

Colophon : इति श्रीबाल्मीकीये वासिष्ठे मोक्षोपाये स्थितिप्रकरणे अष्टादशः सर्गः।

Post Colophon : स्थिति प्रकरणं समाप्तं। चतुर्थ प्रकरणं। संवत् । १८०५॥

518

I.M. No 5929

Title : वासिष्ठतातपर्यप्रकाशः (Vāsiṣṭhatātparyaprakāśaḥ)

By : Vāsiṣṭha

Substance : C.M.P.

Size : 27 cm X 12.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1, 2 (No page mark) & 1-4

Lines in a page : 19, 20, 22

Letters in a line : 40

Condition : Old, torn, worm eaten, complete

Date : Nil

Text begins : श्रीवसिष्ठ उवाच ।

महाकर्त्ता महाभोक्ता महात्यागी भवानद्य।
सर्वा शंकाः परित्यज्य धैर्यमालंक्य शाश्वतं।१।
श्रीराम उवाच।
किमुच्यते महाकर्त्ता महात्यागी किमुच्यते।

It ends : श्रीवसिष्ठ उवाच।

या व्यापारवती रसात् रसविदां काचित्कवीनां न वा

		दृष्टिर्या परिनिष्ठितार्थ विषयोन्मेषा च वैपश्चितती । तेद्वे(?) अप्यवलंव्य विश्वमखिलं निर्वर्णितं निर्व्दतं या च दृष्टि दशोन संति कलितानो शुन्यतानोभ्रमः।८९
Com. begins	:	ॐ महाकर्त्तादि शब्दानां व्याख्याभिरिह शंभुना। लक्ष्माणि जीवन्मुक्तानां वर्ण्यंते भृगिनेऽर्थिने।१। सर्वाः पुण्यपापादि शंकाः परित्यज्य धैर्यं निर्भयं कुटस्थात्मभावम् ।१।
It ends, Com	:	यावद्दृष्टयश्चतद्दृशो जीवाश्वकालत्रयेपि न संति । जगतः शुन्यतापि न कलिता भ्रमश्च न कलितस्ता-वन्नित्यापरोक्षं परमानंद ब्रह्मात्मैक वस्तुस्थिति पर्यंतमितियावत् ।
Colophon	:	इति श्रीवासिष्ठतात्पर्य प्रकाशे नि. उत्तरा. द्विनवत्युत्तर शत.

519

I.M. No 750

Title	:	**वेदांतकौमुदीभावार्थदीपिका** (Vedāntakaumudībhāvārthadīpikā)
By	:	Rāmādvaya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	30 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-42
Lines in a page	:	11,12
Letters in a line	:	51
Condition	:	Very old, torn, hazy, worm-eaten, damp, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	ॐ नमो श्रीगणेशाय। श्रीभद्रकाल्यै नमः । श्रीकृष्णश्रम पादुकाभ्यां नमः। ... श्री रमणाय....
It ends	:	.......वाक्यान्तरापेक्षा घटते.... तत्राह प्रमाण ....

लक्षण संगृहीतमेव प्रमाणं प्रमाणांतर साधारण्य व्यवछेदेन तद्गत दोषाशं (णां?)

520

I.M. No 1553

Title	:	वेदांतकल्पतरुः (Vedāntakalpatarūḥ)
By	:	Amalānanda
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-49
Lines in a page	:	10, 11
Letters in a line	:	31
Condition	:	Old, torn, mouse- & worm-eaten, incomplete
Date	:	Saṁvat 1784
Text begins	:	......पदेशेन शक्यं चिकित्सितुं द्व(इ?)दं तु न तथेत्युक्तम चिकित्सपमिति आचार्यस्य शिष्यः सनातन नामतत्कृतां स्तुतिं तत्प्रीत्यर्थं प्रबंधमधिरोपयति। शंकत इति। संप्रति सांद्रतपः स्थिते निरंतरतपोनिष्ठेपु निमित्तेष्वधुना स्वाराज्य सौख्यं बहन्निद्रोमम राज्यं....।
It ends	:	ज्ञातुं न पारं प्रभवन्ति तस्मिन्कृष्णाक्षितीशेभुवनैकवीरे। भ्रात्रामहादेवनृपेण साकं पाति क्षितिं प्रागिव धर्म्मसूनौ। कृतो म (?) मयायं प्रवरः प्रवंधः प्रगल्भ वाचस्पति भावभेदी।
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंस परिव्राजकाचार्य्य श्रीमदनुभवानन्द पूज्यपाद शिष्य भगवदमलानन्दस्य व्यासाश्रमापरनामधेयस्य कृतौ वेदान्तकल्पतरौ चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः।
Post Colophon	:	समाप्तश्चायं ग्रंथः। द्वद्रं (चन्द्रो?) र्म्मिवसु वेदेषु वैशाखासित दिग्रवौ।.......राम। कृष्ण।

521

I.M. No 4825

Title	:	The same
By	:	Amalānanda
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25.5 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-45 by counting
Lines in a page	:	13, 15
Letters in a line	:	45
Condition	:	Old, torn, damp, worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। ॐ यदज्ञातं जीवैर्बहुविध जगद्विभ्रमधरं। वियदयद्बद्वालैस्तलमलिनता योगिकलितं॥ तदुन्मुद्रज्ञानप्रतत सुखसद्ब्रह्म परमं। नमस्यामः प्रत्यक् श्रुतिशतशिरि(रो?)भिः प्रकटितं॥१॥
It ends	:	यथा तत्रैव पुरुषत्वविपरीतं निश्चेष्टत्वादिनैवमित्यहं ह्योपलब्धीति। उपलब्धिः साधकं प्रमाणं । अनुपलब्धिर्बाधकं । तयोरभावोऽत्राव्यवस्थात्तत्तद्रुपं(पां?) शयो वा युक्त इत्यधस्तनेनान्वयः। ननु विशेषाद्वयस्मृतौ संशय इह तु रजतमेव स्मृतमिति विपर्यय एवेति तत्राह विशेषद्वयेति। अत्र हेतुमाह संस्कारेति । इति शब्दोहेतौ । उभयः संस्का..........।

522

I.M. No 5120

Title	:	The same
By	:	Amalānanda alias Vyāsāśrama
Substance	:	C.M.P.

Size : 27 cm X 11 cm

Character : Nāgarī

Folia : 23-66, 73-111

Lines in a page : 10, 11

Letters in a line : 40

Condition : Old, torn, hazy, damaged by damp, incomplete.

Date : Nil

Text begins : ...तिचिंत्यतो आसु तदानाडीश्वित्यादि सप्तमी निर्देशात् ताभिः प्रत्यवसृप्ये(?) त्यादि समुच्चय निर्देशाच्च संशयमाह तत्र किमिति। प्रयोजनमाह एतदत इति। वस्तुतो ब्रह्मण एवसतो जीवस्य तद्वैपरीत्यं भ्रमः..............।

It ends : परिहरति तेषां नित्यत्वादित्यादिना। यस्या(स्मा?)-द्वासाक्षात्कारस्य.......संशयोस्ति प्राप्नुयामहं फलं न वेति। तस्य ब्रह्म (देवो?) प्राप्तिर्भवेदित्यर्थः। साक्षात-कारेणेहो.... भूत्वादेवानप्येति प्राप्नोति। काम्यवान। प्रतीकोपास्तीनामुपास्तित्वादहं ग्रहोपास्तिवद्विकल्प.....।

The first Colophon is seen in Page 45A : इति श्रीमत्परमहंस परिव्राजकस्य श्रीमदनुभवानंद पूज्यपादशिष्य भगवदमलानंदस्य व्यासाश्रम परनामधेयस्य कृतौ बेदांतकल्पतरौ तृतीयाध्यायस्य द्वितीयः पादः ॥

523

I.M. No 10,295

Title : The same

By : Amalānanda

Substance : C.M.P.

Size : 25 cm X 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 3-6,8,10-25

Lines in a page : 14, 15
Letters in a line : 64
Condition : Old, torn, damp, hazy, incomplete.
Date : Nil
Text begins : ...गुर्वच मत्या.......दर्शनात् अतस्तत्ररुपांतरा....नुरेव केवलं प्रत्यगात्मनि.. चिति... स्वभावत्वा स्वयं प्रकाशमाने ब्रह्मस्वरुपान..सस्यामन्य निमित्वात्रद्गत निसर्त(?) सिद्धविद्य... प्रतिबंधातेव....।
It ends : शास्त्रांबुधेः पारंगता द्विजेंद्रा
यद्दत्तचामीकरवारिराशेः।
ज्ञातुं न पारं प्रभवंति तस्मिन्
कृष्णे क्षितीशे भुवनैकवीरे ॥६॥
भ्रात्रा महादेव नृपेण साकं
पाति क्षितिं प्रागिव धर्मसुन्नौ(?) ।
कृतो मयायं प्रवरः प्रबंधः
प्रगल्भ. वाचस्पति भावभेदी ॥
Colophon : इति श्रीपरमहंस परिव्राजक श्रीमदनुभवानंद पूज्यपाद-शिष्य भगवदमलानंदस्यव्यासाश्रमा परनामधेयस्य कृतौ बेदांतकल्पतरौ चतुर्थाध्यायः।

524

I.M. No 757

Title : वेदांतपरिभाषा टीका
(Vedāntaparibhāṣā with ṭīkā)
By : *Text*-Dharmarājādhvarīndra, *Com:* Śivadatta.
Substance : C.M.P.
Size : 30.5 cm X 12 cm
Character : Nāgarī
Folia : 3 By Counting +1 extra.
Lines in a page : 18,20

Letters in a line : 49
Condition : Old, damp, torn, incomplete
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः । वेदांतपरिभाषायां प्रत्यक्षखंडे ज्ञप्तिगत् प्रत्यक्षसामान्यलक्षण निरूपणांते।
It ends : इति प्रपंचगत मिथ्यात्वस्य मिथ्यात्वेऽपि अद्वैत क्षति विरहसमर्थन प्रकारः ।
There are 4 lines only of Vedāntaparibhāṣā (text) followed by the commentary by Śivadatta.

525

I.M. No 4045

Title : वेदांतपरिभाषा
(Vedāntaparibhāṣā)
By : Dharmarāja Dīkṣita
Substance : C.M.P.
Size : 23 cm X 8 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-13
Lines in a page : 16,17,18
Letters in a line : 58
Condition : Fair, torn, complete.
Date : Saṁvat 1769
Text begins : श्रीमहागणपतिर्जयतितमां ॥
यदविद्याविलासेन भूतभौतिकसृष्टयः।
तन्नौमि परमात्मानं सच्चिदानंद विग्रहं ॥१॥
ब्रह्मबोधायमंदानां वेदांतार्थ(।?) वलंविनी ।
धर्मराजाध्वरीदेंण परिभाषा वितन्यते ॥२॥
It ends : तदुक्तमाचार्यवाचस्पति मिश्रैः।
उपासनादि संसिद्धितोषितेश्वर चोदितं ।

अधिकारं समाप्यैते प्रविशंति परं पदमिति । एतच्चैकमुक्तौ सर्वमुक्तिरिति पक्षे नोपपद्यते। तस्मादेका विद्यापक्षेऽपि प्रतिजीवमावरणभेदोपगमेन व्यवस्थोपपादनीया। तदेवंब्रह्मज्ञानान्मोक्षश्चानर्थनिवृत्तिर्निरतिशय ब्रह्मानंदावाप्तिश्चेति सिद्धं प्रयोजनं ।

Colophon : इति श्रीधर्मराज दीक्षित विरचिता वेदांतपरिभाषा समाप्ता ।

Post Colophon : संवत् १७६९ शुभ..........श्रीराम राम राम श्री ।

526

I.M. No 4826

Title : The same

By : Dharmarājādhvarindra

Substance : C.M.P.

Size : 24.5 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-37

Lines in a page : 9

Letters in a line : 37

Condition : Fair, torn, mouse-eaten, incomplete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशय नमः ।
यदविद्याविलासेन भूतभौतिकसृष्टयः ।
तं नौमि परमात्मानं सच्चिदानंदविग्रहं ॥१॥
यदंतेवासि पंचास्यैर्निरस्ताभेद वारणाः।
तं प्रणौमिनृसिंहाख्यं यतींद्र परमं गुरुं ॥२॥

It ends : अवस्थांतरे इंद्रियाभावान्नातिव्याप्तिः। इन्द्रियजन्यं ज्ञानं चांतःकरण वृत्तिः स्वरुपज्ञानस्यानादित्वात्। साचांतःकरणवृत्तिरावरणाभिर्भवार्थेत्येकं मतं। तथाहि। अविद्योपहितचैतन्यस्य जीवत्वपक्षे घटाद्यधिष्ठानचैतंन्यस्य जीवरु............।

527

I.M. No 10,286

Title	:	The same
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	35 cm X 13.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	4-12, 12,13,14,14-15.
Lines in a page	:	13,14,15
Letters in a line	:	68
Condition	:	Old, damp, damaged by worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	.....इत्यादि श्रुतौभायाभिरिति बहुवचनस्य मायागत शक्ति विशेषाभिप्रायतया सत्वरजस्तमो रूप गुणाभिप्रायतयाचोपपत्तेः । मायां तु प्रकृतिं विद्यान्मायिनं तु महेश्वरं तरत्य विद्यां विततां हृदि यस्मिन्निवेशिते ।
It ends	:	.......तथाहि व्रीहिभिर्यजेत दध्ना जुहोतीत्यादाविव मननिदिध्यासनयोरंगत्वेन काचित्तृतीया श्रुतिरस्ति-नापि बर्हिर्देव सदानंददामीत्यादि मंत्राणां बर्हि खण्डन प्रकाश(रो?) न सामर्थ्यवत्किंचिल्लिंगमस्तिनापि प्रदेशान्तर पठित प्रवर्ग्यस्याग्निष्टोमे प्रपृणक्ति.......।

528

I.M. No 10,743

Title	:	**सटीक वेदांतपरिभाषा** (Vedāntaparibhāṣā with ṭīkā)
By	:	Dharmarājādhvarindra, *Com*-Śivadatta
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 8.5 cm

Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	24 & 6 By Counting
Lines in a page	:	6,8,9
Letters in a line	:	57
Condition	:	Fair, torn, damp, pages are not in order, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	उच्यते यथा न्यायमते आत्मनिष्ठस्य सुखादेः शरीरनिष्ठत्वेनोपारम्भः शरीरस्यमुखाधिकरणावछेदकत्वात्.....।
It ends, P-23	:	.......अस्मिन् पक्षे च मिथ्यात्व लक्षणे पारमार्थिकत्वावच्छिन्न प्रतियोगिकत्वमत्यंताभाव इति विशेषेण द्रष्टव्यं तस्मात् उपपन्नमित्यानुमानमिति इत्यनुमान परिछेदः समाप्तः ।
Com. begins	:	... अविद्यापरिणामस्या विद्याधिष्ठा(न?)-माश्रित चैतन्याधस्त तदेवछेदक पुरोवर्त्तितादात्म्य प्रत्ययोपपत्तिरित्याशयेन समाधत्ते उच्यते.....।
It ends, Com	:	रुपेण व्यवहारिकत्वेन रुपेण तथाचैतत् पक्षे मिथ्यात्वलक्षणे इदं विशेषणं देयमित्याह। तस्मिन्निति। मिथ्यात्वानुमानोपपादनमुपसंहरति तस्मादिति।
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य बालगोपाल तीर्थ श्रीपाद शिष्य तदवंशावतंस रामकुमार सूत धनपति सूरिसूत शिवदत्त विरचिता परिभाषार्थ दीपिकायामनुमान परिछेदः समाप्तः।

529

I.M. No 1561

Title	:	**वेदांतमंत्र विश्रामतोपनिषत्** (Vedāntamantra Viśrāmatopaniṣat)
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.

Size	:	20 cm X11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-17
Lines in a page	:	10,11, 12
Letters in a line	:	29
Condition	:	Very old, torn, damaged by worm-eaten, complete.
Date	:	Saṁvat 1706
Text begins	:	... ॐ मित्येतदक्षर मिदं सर्वंतस्योपव्याख्यानं भूतं भवद्भविष्यदिती सर्वमोंकार एव यच्चान्य त्रिकालातीतं तदप्योंकार एव सर्वह्ये तद्ब्रह्मायमात्मा ब्रह्म सोयमात्मा-चतुष्याज्ञागरित.....।
It ends	:	मंध्यामदलेशामवर्ण यदा विश्रामते मनः ॥ तदा सर्वगुणज्ञानं चैतन्यं च मतिर्भवेत ॥१०॥ अन्न(?)मांत्रे नराः सर्वे सर्वः पापैः प्रमुच्यते ॥ जे पठंति च कर्त्तव्यं च साजोय्यं पदविर्भवेत ॥११॥
Colophon	:	इति श्रीमत्संकराचार्यविरचितः वेदांतमंत्रविश्रामतो-पनिषत्समाप्तः।
Post Colophon	:	शुभमस्तु..........संवत् १७०६ श्रीरामः कृष्णाय नमः॥

530

I.M. No 5121

Title	:	वेदांतरत्नम् (Vedāntaratnam)
By	:	Kamalākara Bhaṭṭa
Substance	:	C.M.P.
Size	:	28 cm X11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	4-32, 37-52, 54-58
Lines in a page	:	9,10
Letters in a line	:	39

Condition : Very old, damaged by torn; incomplete .

Date : Nil

Text begins : ....पाणिकादक्षविहिता ब्रह्मगीतिका। गेयमेतत्तदभ्यासकरणं मोक्ष संज्ञितं। वीणा वादनतत्वज्ञः श्रुतितालाति विशारदः। तालज्ञश्चाप्रयासेन मोक्षमार्गं नियच्छति। सप्तस्वरे बुद्धाविंशति श्रुतयः। षड्डमध्य..पंचमाः प्रात्येकं चतुः श्रुतयः ।

It ends : श्रुतिरपि । अंतर्वहिश्च तत्सर्वं व्याप्यमारापणः स्थितः। गीताखपि। "स तया श्रद्धया युक्तस्तस्याराधनमीहते"। लभते च ततः कामान्मयैव विहितान्हितानिति। रामकृष्ण तनुजेन कमलाकर शर्मणा । योऽत्रश्रमः कृतस्तेन प्रीयतां नाटकांतकः।

Colophon : इति श्रीमज्जगद्गुरु मीमांसक रामेश्वर भट्ट सूरिसूनु नारायण भट्टसुत रामकृष्ण भट्टात्मज महामहोपाध्याय मीमांसककमलाकर भट्टकृतं वेदांतरत्नं समाप्तं ॥

Post Colophon : शुभमस्तु। श्रीकृष्ण जयेति ॥

531

I.M. No 878

Title : **वेदान्तशिखामणिः टीका**
(Vedāntaśikhāmaṇi with ṭīkā)

By : Rāmakṛṣṇa Adhvarīndra, son of Dharmarāja Adhvarīndra.

Substance : C.M.P.

Size : 27 cm X 12 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-118

Lines in a page : 10

Letters in a line : 43

Condition : Old, torn, worm eaten, incomplete

Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । नैदाघ भानुकिरणेष्विव वारिपूरः सर्वो विभाति यदबोधवशात्प्रपंचः। मालाफणीव च निमीलति यत्प्रबोधात् तत् ब्रह्म नौमि सुखमद्वयमात्मरूपं ॥१॥
It ends	:	दिगादि देवतानां च प्राणिकर्मवशेनान्यत्रापि प्रेरण संभवात् तथा श्रोत्रेण कर्णौ च दिशे इत्यादि भागवत् वचने च तत्र प्रमाणं, वस्तुतस्तु चक्षु श्रोत्र प्राणरसतत्वगिंद्रियाणां क्रमेणादित्य दिक् पृथिवी वरूण वा....। A Commentary on the Vedānta-paribhāṣa.

532

I.M. No 5118

Title	:	The same
By	:	Rāmakṛṣṇādhvarīndra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-8, 10-62 & 64
Lines in a page	:	10, 11, 12
Letters in a line	:	43
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	....वाद विषयी भूतानि भूत भौतिकानि स्वोपादान गोचरापरोक्षज्ञानवत्प्रणीतानि कार्यत्वाद् घटवत्, न च परिदृश्यमान पृथिव्यादौ प्रत्यक्षेण कार्यत्वसिद्धौ अतींद्रिये तदसिद्धेः भागासिद्धो हेतुरिति वाच्यं.....।
It ends	:	....इति कदंवमुकुलन्याय आदि शब्दार्थः भ्रमत्व

कल्पनेति नेदं रज(त?) मिति वन्नायं भेरी शब्दे श्रुत इति भावेन तस्य भ्रांतत्व कल्पनं न युक्तमिति परमत प्रकृतमुपसंहरति तदेवमिति प्रत्यक्ष प्रमा(णां)नि रूपणात्तत्करणत्वेन प्रत्यंक्ष प्रमाणं निरुपितमित्यर्थः।

Colophon : इति श्रीधर्मराजाध्वरींद्रात्मज श्रीरामकृष्णध्वरि (रीन्द्र?) विरचिते बेदांतशिखामणै प्रत्यक्ष परिछेदः। एवं सर्वप्रमाणज्येष्ठतया प्रथमं प्रत्यक्ष प्रमाणं.......

....

नानुमिति करणत्वमपि लक्षणं तद् घटकानुमिते- र्लक्षणाभावेन दुर्निरुपणत्वात् न च व्याप्ति विशिष्ट पक्षधर्मता ज्ञा......।

533

I.M. No 9319

Title : वेदांतसारः
(Vedāntasāraḥ)

By : Sadānanda Sarasvatī

Substance : C.M.P.

Size : 24.5 cm X10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-12

Lines in a page : 10, 11

Letters in a line : 37

Condition : Old, damp, damaged by torn, complete.

Date : Saṁvat 1591

Text begins : श्रीनृसींहाय नमः।
अखण्ड सच्चिदानंदमवाङ्मनसगोचरम् ।
आत्मानमखिलाधारमाश्रयेऽभीष्ट सिद्धये ।१।
अर्थतोऽप्यद्वयानंदानतीतद्वैतभानतः ।
गुरुनाराध्य वेदांतसारं वक्ष्ये यथामतिः ।२।
वेदांतो नामोपनिषत्प्रमाणं।..............।

It ends	:	....तदवसाने प्रत्यगानंद परब्रह्मणि प्राणे लीने सति अज्ञानतत्कार्य संस्काराणामपि विनाशात्परम कैवल्यमानंदैकरसमखिलभेद प्रतिभासरहितमखण्ड ब्रह्मावतिष्टते। न तस्य प्राणा उत्क्रामंति अत्रैव समवलीयंते विविक्तश्च विमुच्यत इति चैवमादि श्रुतेः।
Colophon	:	इति वेदांतसारः समाप्तः ।
Post Colophon	:	शुभंभवतु, संवत् १५९१ वर्षे.....तथापुत्रपौत्राणां ॥

534

I.M. No 9424

Title	:	The same
By	:	Sadānanda Sarasvatī
Substance	:	C.M.P.
Size	:	29.5 cm X13.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-9B
Lines in a page	:	14
Letters in a line	:	41
Condition	:	Fair, torn, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । श्रीसद्गुरूपरमानंदाय नमः । अखण्ड सच्चिदानंदमवाङ्मनसगोचरम् । आत्मानमखिलाधारमाश्रयेऽभीष्ट सिद्धये।१। अर्थतोऽप्यद्वयानंदानतीताद्वैत भावनातः गुरुनाराध्य वेदांतसारं वक्ष्ये यथामतिः।२।
It ends, P-9B	:	करणाभासादीनामवभासकः सन् प्रत्यगांनंदे परब्रह्मणि प्राणे लीने सति अज्ञान तत्कार्य संस्काराणामपि विनाशात् परं कैवल्यभावैकरसमखिलभेदप्रतिभा (स?)रहितमखंडं ब्रह्मावतिष्ठते। न तस्य प्राणा उत्क्रामंत्यत्रैव समलीयंते ब्रह्मैव सन्ब्रह्माप्येतीति श्रुतेः। श्रुतेः।

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिब्राजकाचार्य श्रीसदानंद. सरस्वतीकृतौ वेदांतसारः समाप्तं॥

535

I.M. No 10,187

Title : The same
By : Paramahaṁsa Parivrājakācārya
Substance : C.M.P.
Size : 23 cm X 8 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-8
Lines in a page : 13
Letters in a line : 53
Condition : Fair, torn, complete.
Date : Nil
Text begins : श्रीमहागणपतिर्जयतितमां।
श्रीशंकरचरणौ भजे।
अखण्ड सच्चिदानंदमवाङ्मनसगोचरम् ।
आत्मानमखिलाधारमाश्रयेऽभीष्ट सिद्धये ।१।
अर्थतोऽप्यद्वयानंदानतीतद्वैतभानतः
गुरुनाराध्य वेदांतसारं वक्ष्ये यथामतिः ।२।
It ends : परमकैवल्यमानंदैक रसमखिलभेद प्रतिभास रहितम-खंडं ब्रह्मावतिष्टते। न तस्य प्राणा उत्क्रमंत्यत्रैव समवलीयंते। विमुक्तश्च विमुच्यते इत्यादि श्रुतेः॥
Colophon : श्री । इति श्रीमत्परमहंसपरिब्राजकाचार्य विरचिते देदांतसार प्रकरणं। श्री ।

536

I.M. No 10,897

Title : The same
By : Unknown

Substance	:	C.M.P.
Size	:	29.5 cm X11 cm
Character	:	Bengali (Nagarī)
Folia	:	1-7
Lines in a page	:	6
Letters in a line	:	38
Condition	:	Fair, damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। अखण्ड सच्चिदानंदमवाङ्मनसगोचरम् । आत्मानमखिलाधारमाश्रयेऽभीष्ट सिद्धये।१। अर्थतोऽप्यद्वयानंदानतीत द्वैतभानतः । गुरुनाराध्य वेदांतसारं वक्ष्ये यथामतिः।२।
It ends	:	.......शक्तिद्वयवद ज्ञानोपहित चैतन्यं स्वप्रधानतया निमित्तं स्वोपाधि प्रधानतयोपादनं च भवति यथा लुतातन्तुकार्यं प्रति स्वप्रधानतया निमित्तं स्वशरीर प्रधानतयोपादानं च भवति। तद्वत् तमः प्रधानविक्षेप शक्तियदज्ञानोपहित चैतन्यादाकाश आकाशा........

537

I.M. No 771

Title	:	वेदांतसारः, सुबोधिनी टीका सहिता (Vedāntasārah, with Subodhinī Commentary)
By	:	Nṛsiṁha Sarasvatī.
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27.5 cm X 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-27
Lines in a page	:	15, 16
Letters in a line	:	51

Condition	:	Old, damp, mouse-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । रामानंद गुरूं नत्वापरमानंद(म?) द्वयम् । वक्ष्ये वेदांतसारस्य टीकां नाम्ना सुवोधिनीम् । इह खलु कश्चिन्महापुरुषो नित्याध्ययन विध्यधीतसकल वेदराशीनां.......।
It ends 27B	:	न च मुक्तानामपिवसि(शि?)ष्ठ भीष्म प्रभृतीनामपरोक्ष ज्ञानिनां पुनर्देहांतर श्रवणात्केवलं ज्ञानोत्पत्ति समय एवाल्प ज्ञानामस्माकं मुक्तिर्भवति इति कथं विश्व...।

538

I.M. No 2909

Title	:	The same
By	:	Sadānanda Bhagavat, *Com*-Nṛsiṁha Sarasvatī
Substance	:	C.M.P.
Size	:	35 cm X 19 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-23
Lines in a page	:	16,20
Letters in a line	:	62
Condition	:	Fair, torn, worm eaten, complete.
Date	:	Saṁvat 1900
Text begins	:	अखंडं सच्चिदानंदमवाङ्मानसगोचरं ॥ आत्मानमखिलाधारमाश्रयेऽभीष्ट सिद्धये ॥१॥
It ends	:	आनंदैकरसमखिलभेदबुद्धि प्रतिभास रहितमखंड ब्रह्मावतिष्ठते । न तस्य प्राणा उत्क्रामंत्यत्रैव समवलीयंते, विमुक्तश्च विमुच्यत इत्यादि श्रुतेः ।
Com. begins	:	श्रीगणेशाय नमः।

रामानंदं गुरुं नत्वा परमानंदमद्वयं ।
वक्ष्ये वेदांतसारस्य टीकां नाम्नासुबोधिनीम् ॥१॥
इह खलु कश्चिन्महापुरुषो नित्याध्ययन विध्यधीत सकल.......।

It ends, Com : .....तस्मात् सुष्ठुक्तं विमुक्तश्च विमुच्यत इति नित्यशुद्ध परिपुर्णमद्वयं सच्चिदात्मंकमखंडमक्षरं सर्वदासुखमबोध तत्कृतैर्वर्जितं सदहस्मि तत्परं।१।
गोवर्द्धन प्रेरणया विमुक्तक्षेत्रे पवित्रे नरसिंहयोगी ।
वेदांतसारस्य चकार टीकां सुबोधिनीं विश्व(प?) तेः पुरस्तात्।

Colophon : इति श्रीपरमहंस परिव्राजकाचार्य श्रीमत् कृष्णानंद भगवत्पूज्यपद शिष्य नृसिंह सरस्वती कृता वेदांतसार टीका समाप्ता ।

Post Colophon : सं १९०० फाल्गुने ।

539

I.M. No 9889

Title : The same
By : Nṛsiṁha Sarasvatī
Substance : C.M.P.
Size : 25 cm X 11.5 cm
Character : Nāgari
Folia : 1-8, 11-15
Lines in a page : 13
Letters in a line : 40
Condition : Old, torn, damp, worm-eaten, incomplete.
Date : Saṁvat 1717
Text begins : ॐ नमः परमात्मने ।
कृष्णानदंगुरुं नत्वा परमानंदमद्वयं ।
वक्ष्ये वेदांतसारस्य टीकां नाम्ना सुबोधिनीं ॥१॥

इह खलु कश्चिन्महापुरुषो नित्याध्ययन विध्यधी-
तसकलवेदराशीनां चिन्मात्राश्रय तद्रुपाद्वयानंद.......।

It ends : गोवर्द्धनप्रेरणया विमुक्तक्षेत्रे पवित्रे नरसिंहयोगी ।
वेदांतसारश्चकार टीकां सुबोधिनीं विश्वपतेः पुरस्तात्॥

The following verse indicats the date of the work is added at the end : जाते पंचशताधिके दशशते संवत्सराणां पुनः
संजाते दशवत्सरे प्रभुवरश्रीशालिबाहे शके ॥
प्राप्ते दुर्मखवत्सरे शुभशुचौ मासेऽनुमत्यां तिथौ
प्राप्ते भार्गववासरे नरहरिष्टीकां चकारोज्वलां ॥१॥
Śaka 1510=1588A.D.

Colophon : इति श्रीपरमहंसपरिब्राजकाचार्य श्रीमत्कृष्णानंद भगवत्पूज्यपाद शिष्य नृसिंह सरस्वतीकृता वेदांतसार टीका समाप्ता ॥

Post Colophon : ॐ स्वस्ति श्रीसंवत् १७१७ प्रवर्त्तमाने.........शुभमस्तु सर्वजगतः ॥

540

I.M. No 9168

Title : **वेदांतसारटीका (?)**
(Vedāntasāraṭīkā?)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 26 cm X 11 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-15

Lines in a page : 12

Letters in a line : 45

Condition : Old, torn, worm-eaten, incomplete.

Date : Nil

Text begins : ॐ श्रीमहागणपतये नमः।
ॐ श्रीमहारुद्राय नमः। श्रीगुरवे नमः। ॐ प्रारप्सितस्य

ग्रंथस्य निर्विघ्नेन परिसमाप्तये प्रचयगमनाय च....
वेदता(?) तत्त्वानुसंधानात्म(क?) तु मंगलमाचरति।
अखंडेति । आत्मानमाश्रयेनुसंदधे तथाचात्मैव देवता:...।

It ends : 15B : वृत्ति व्याप्येति। विशिष्ट शब्दादि प्रमाणवलात्त-त्तद्विषयाकारा धी समुन्मेषाभिव्यक्तत्वं वृत्ति व्याप्यत्वं। वाह्येंद्रिय संनिकृष्टार्थाकरवाह्यधी परिणामावच्छिन्न-चिदंशकृतप्राकद्या(?) श्रयत्वं फलव्याप्यत्वमिति भेद:। इंद्रियद्वाराबहिर्नि: सृतांत: करणपरिणा..................।

541

I.M. No 9593

Title	: **सटीक वेदांतसार:** (Vedāntasāraḥ with ṭīkā)
By	: Sadānanda Sarasvatī
Substance	: C.M.P.
Size	: 14.5 cm X 6.5 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 1-13, 15-43, 51, 54, 55, 57-68
Lines in a page	: 8
Letters in a line	: 36
Condition	: Fair, torn, damp, incomplete.
Date	: Nil
Text begins	: अखंडं सच्चिदानंदमवाङ्मानसगोचरं ॥ आत्मानमखिलाधारमाश्रयेऽभीष्ट सिद्धये ॥१॥
It ends	: तत्व साक्षात्कारवान् कथं तत्राह॥
Com begins	: श्रीगणेशाय नम:। मायारुप वसुंधरातनय या(?) युक्तं परं योगिनां। सत्यानंद विदम्बुधिं विहरणस्थानं वपु: सुंदरं॥
It ends, Com	: .....पूर्व पूर्व वासनया क्रिय क्रियमाणानि कर्माणि भुज्यमानानि ज्ञान विरुद्धारब्धफलानि च पश्यन्नपि वाधितत्वात्परमार्थतो न पश्यति ।

542

I.M. No 8042

Title : वेदांतसारसंग्रहः
(Vedāntasārasaṁgrahaḥ)
By : Unknown
Substance : C.M.P.
Size : 17 cm X 10 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-10
Lines in a page : 11
Letters in a line : 25
Condition : Fair, torn, damp, complete.
Text begins : श्रीगणेशाय नमः। श्रीसरस्वत्यै नमः। श्रीगुरुभ्यो नमः।
श्रीभगवानुवाच ।
कैलासशिखरे वासं देवदेवजगद्गुरुं ।
प्रणम्य ईश्वर स्वामि हर वचनमब्रवीत् ॥१॥
It ends : ब्रह्माविष्णुस्तथा रुद्रध्यानक्रिया व्यवस्थितौ।
तस्मादहं हरिध्यानयोगादेव महेश्वर ॥५९॥
Colophon : इति श्रीमत् वेदांतसारसंग्रहे योगशास्त्रे उपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां हरिर्हरसंवाद संपूर्णमस्तु ।

543

I.M. No 879

Title : वेदान्तसूत्रम्
(Vedāntasūtram, only the sūtras)
By : Bādarāyaṇavyāsa
Substance : C.M.P.
Size : 21 cm X 14 cm
Character : Nāgarī

Folia	:	1-14
Lines in a page	:	12, 13
Letters in a line	:	20
Condition	:	Old, torn, damp. complete
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । ॐ अथातो ब्रह्मजिज्ञासा ।१। जन्माद्यस्ययतः । अ। अ ।२। शास्त्रयोनित्वात् । अ ।३। (तत्तु?) समन्वयात् ॥
It ends	:	दर्शयतश्चैवं प्रत्यक्षानुमाने ।२०। भोगमात्रसाम्य लिंगाच्च ।२१। अनावृत्तिः शब्दादनावृत्तिः शब्दात् ।२२।
Colophon	:	इति वेदांतसूत्रेषु चतुर्थोध्यायः समाप्तः ।
Post Colophon	:	श्रीरामाय नमः ॥ श्रीकृष्णाय नमः । शिवाय नमः॥

544

I.M. No 4833

Title	:	वेदान्तसूत्र मुक्तावली (Vedāntasūtra Muktāvalī)
By	:	Brahmānanda Sarasvatī
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32 cm X 12.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	61-103
Lines in a page	:	11
Letters in a line	:	47
Condition	:	Fair, torn, pages wanted, generally incorrect, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	..णादिरन्मानपेक्षोपि कदाचित् क्षीरादिरुपेण परिणमते तथा प्रधानतत्राह अन्यत्राभावाच्चन तृणादिवदिति क्षीरादि परिणामस्यान्यत्र वलीवर्द्दादावभावाच्चकाराद्धे-

त्वादि जठर संबंधस्यै वापेक्ष्यत्वाम्रानपेक्षतया तृणादि दृष्टांतः.....।

It ends : ......एवं सन्यासपूर्वकं प्रणवे ब्रह्मोपासकरुपस्य विदुषोप यज्ञ उक्तोपासना रूपस्तस्य यजमानेतु सत्यादि-भावस्तादृश विदुष आत्म श्रद्धादावारोपनीयो विदुषः शिखा यज्ञस्य वेदो न दर्भचयविशेषः शमपि-त्तायश्रुदत्ते(?)त्याद्यर्थ के पुरु ....।

The first Colophon is seen in Page 84B : इति श्रीपरमानंद सरस्वती पूज्यपादशिष्य ब्रह्मानंद सरस्वती विरचिते वेदांतसूत्रमुक्तावल्यां द्वितीयाध्यायः समाप्तः।

545

I.M. No 4846

Title : The same

By : Brahmānanda Sarasvatī

Substance : C.M.P.

Size : 32.5 cm X 12.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 4-36

Lines in a page : 11

Letters in a line : 58

Condition : Old, torn, damp,. worm-eaten, incomplete

Date : Nil

Text begins : .....षोवाव यज्ञत्तस्य(?) यानि चतुर्विंशति वर्षाणि तत्प्रातः सवनमथ यानि चतुश्चत्वारिंशद्वर्षाणि तन्माध्यंदिनं सवनं अथयान्यष्ट चत्वारिंशद्वर्षाणि ततत्तीयं(?) सवनं...........।

It ends : ......इमं मानवमावर्त्तनावर्त्तते तेषामिह न पुनरावृत्ति नित्यादि श्रुतिषु इममिति इहेति शब्दाभ्यां कल्पांतरे

आवृत्ति लाभादत एवामृतत्वमपि श्रौतं गौणमेवेत्यतत आह्वानावृत्तिः शब्दादनावृत्तिं शब्दादिति विदुषः कल्पांतरे प्य.............।

The Colophon is seen in Page 23A : इति श्रीपरमहंसपरिव्राजक परमानंद सरस्वती पूज्यपाद शिष्य ब्रह्मानंद सरस्वतीरचित वेदांतसूत्र मुक्तावल्यां तृतीयोऽध्यायः।

546

I.M. No 821

Title	:	वेदांतसंज्ञाप्रकरणम् (Vedāntasaṁjñāprakaraṇam)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-21
Lines in a page	:	8, 10
Letters in a line	:	39
Condition	:	Fair, torn, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	ओं श्रीगणेशाय नमः । श्रीमद्गुरोः पादयुगं नत्वा तस्य प्रसादतः । वेदांतसंज्ञाः प्रत्येकं निरूप्यंते यथावि (?) मतिः ॥ अध्यारोपापव (वा?) दाभ्यां निष्प्रपंचं प्रपंच्यत इति वृद्धवचनंअत्राध्यारोपो नाम वस्तुन्यवस्त्वारोपः ।
It ends	:	अधिष्ठानमात्रपर्यवशेषणमपवादः । तथा च सर्वप्रपंच-रहितं ब्रह्माहमस्मीति प्रत्यगभिन्नब्रह्मज्ञानान्मुक्तिरिति सिद्धं ॥
Colophon	:	इति श्रीसंज्ञाप्रकरणं समाप्तम् ।
Post Colophon	:	श्री शुभमस्तु ॥ श्री ॥ रा॥ म॥ जी॥ श्री ॥

547

I.M. No 10,564

Title	:	The same
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31.5 cm X 13.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-17
Lines in a page	:	13,14,15
Letters in a line	:	36
Condition	:	Fair, torn, damp, complete
Date	:	Saṁvat 1915
Text begins	:	ओं श्रीगणेशाय नमः । श्रीमद्गुरोः पादयुगं नत्वा तस्य प्रसादतः । वेदांतसंज्ञाः प्रत्येकं निरूप्यंते यथामतिः ॥ अध्यारोपापवादाभ्यां निष्प्रपंचं प्रपंच्यत इति वृद्धवचनमत्राध्यारोपो नाम वस्तुन्यवस्त्वारोपः वस्तु सच्चिदानंदात्मकं ब्रह्म ।
It ends	:	तथा चासंगाद्वितीय ब्रह्म प्रतिपादके वेदांतशास्त्रे बृद्धवचनमनुसृत्याध्यारोपवशात्संज्ञाः संतीति प्रतिपादितं संप्रत्यपवादो निरुप्यते अधिष्ठानमात्रपर्यवशेषणमपवादः। तथा च सर्वप्रपंचहरितं ब्रह्माहमस्मीति प्रत्यगभिन्न ब्रह्मज्ञानान्मुक्तिरिति सिद्धम् ।
Colophon	:	इति संज्ञाप्रकरणं समाप्तम् ।
Post Colophon	:	सं १९१५।

548

I.M. No 10,294

Title	:	**वेदांतस्यमंतक (कालतत्वनिरुपणम्)** (Vedāntasyamantaka (Kālatattva-Nirūpaṇam)

By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32.5 cm X 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-16
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	59
Condition	:	Fair, torn, worm-eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	.....तेषु प्रत्यक्षमात्रवादिना चार्वाकेणाप्रतिपन्नः संदिग्धो विपर्य्यस्तो वायुमान्न शक्योव्युत्पादयितुं। न चार्वागदृशा प्रत्यक्षेण पुरुषातंरवर्त्तिनोऽज्ञान संदेह विपर्य्यया(द?) शक्याः....।
It ends	:	तत्रेष्टात्व स्मरणाच्च । अतस्तन्नित्य विभूतौ नास्य प्रभावः। न यत्र कालो निमित्यापरः प्रभुः कुतोनुदेवा जगतां य ईशिरे इत्यादि स्मृतेः ।
Colophon	:	इति बेदांतस्यमंतके कालतत्वनिरुपणः पंचमः किरणः। अथ कर्म निरुप्यते.............।

549

I.M. No 951

Title	:	वेदांततत्वसारम् (Vedāntatattvasāram)
By	:	Rāmānujācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	22.5 cm X 10 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-25
Lines in a page	:	8,9,10
Letters in a line	:	28

Condition : Fair, torn, worm-eaten, complete.

Date : Nil

Text begins : श्रीमतेरामानुजाय नमः।
सदेव सौम्येदमग्र आसीदेकमेवाद्वितीयमित्यप्राद्वित्तीय शब्देन सजातीयादिभेदशून्यांगीकारेकथं तादृशाम्य(?) जगद्व्यापारः मायांगीकारेणेति चेत्किंतदानीं निर्विशेषज्ञानमात्रस्वरूपं.........।

It ends : ......पर इत्यादि श्रुति स्मृतिभिर्नारायणस्यैव परत्वं दिव्यकल्याणगुणयोगेन सगुणत्वं प्राकृतहेयगुणराहित्येन निर्गुणत्वमेति विषयं भेद वर्णनेन एकस्यैवावगमा-द्ब्रह्मद्वैविध्यं दुर्वचनमिति दिक्।

Colophon : इति श्रीरामानुजाचार्यविरचितं वेदांततत्वसारं सपूर्णं ॥

Post Colophon : लिखितं श्रीवैष्णव..........सुभं (शुभं?)

550

I.M. No 743

Title : वेदांताधिकरणरत्नमालावार्तिकः
(Vedāntādhikaraṇaratnamālāvārtikaḥ)

By : Subrahmaṇya, son of Nīlakaṇṭha

Substance : C.M.P.

Size : 30.5 cm X 12 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-16

Lines in a page : 12, 14

Letters in a line : 47

Condition : Old, torn, worm-eaten, complete

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
हृद्ध्वातगुण सूत्रादय ब्रह्मसूत्रोर्जितश्रियं ।
विश्वसद्व्यावहारार्थे वेदव्यासं हरिं भजे ॥

It ends : तद्व्याख्या खंडनं च श्रुत्यर्थ प्रकटीकृतिः ।
अस्मद्व्याख्या ततो ज्ञेयं नेहोक्तं विस्तृत्वज्ञः ।
इति चतुः सूत्रमिंद्रप्रतर्दन प्राणाधिकरणं प्रथमपा-
दांतिममेकादशं।

Colophon : इति श्री शारीरक ब्रह्ममीमांसा सूत्ररूप वेदांताधिकरण रत्नमालावार्तिके समन्वयाख्य प्रथमाध्याये स्पष्ट ब्रह्मलिंगक वाक्य समन्वयाख्यः प्रथमपाद एकत्रिंश-त्सूत्रात्मकैकादशाधिकरणात्मकः ।

551

I.M. No 948

Title : वेदांतरहस्यप्रकरणम्
(Vedāntarahasyaprakaraṇam)

By : Vedānta Vāgīśa Bhaṭṭācārya

Substance : C.M.P.

Size : 21 cm X 9 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-3

Lines in a page : 13,16

Letters in a line : 48

Condition : Old, torn, worm-eaten, complete.

Date : Saṁvat 1760

Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
निसर्ग सुंदरं दिव्यं सच्चिदानंदविग्रहं ।
वंदे वेदांत वागीशभट्टाचार्यः सुरेश्वरं ।१।
अथ वेदांतरहस्यमुच्यते । पदार्था द्विविधः। चैतन्यं जडंच । चैतन्यमप्यनेक विधं। तथाहि । एकमीश्व-रसंज्ञमायोपहितं ।

It ends : सर्वकर्माणि संचितानीत्यर्थः। न तु प्रारब्धानि तेषां भोगैकनाश्यत्वात्। प्रारब्धनाशनंतरमचिरेण प्राप्तस्वरूप विदेह कैवल्यो भवति।

Colophon : इति श्रीवेदांतवागीश भट्टाचार्यविरचितं वेदांत-रहस्याख्यं प्रकरणं समाप्तिमगमत्।

Post Colophon : लंहपु १७६०.........आशंल्हाष्कुंतषाष्कंट। शुभंभूयात्।

552

I.M. No 882

Title : विवेकचूडामणिः
(Vivekacūḍāmaṇiḥ)

By : Śaṅkarācārya

Substance : C.M.P.

Size : 23.5 cm X 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-67

Lines in a page : 7

Letters in a line : 22

Condition : Fair, torn, worm-eaten, complete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः। श्रीनारायण समर्थ।
सर्ववेदांतसिद्धांतगोचरं तमगोचरं ।
गोविंदं परमानंदं सद्गुरुं प्रणतोऽस्म्यहं ।१।

It ends : संसाराध्वनि तापभानु किरण प्रोद्भूतदाहव्यथा खिन्नानां
जलकांक्षया मरुभुविश्रांत्यापरिभ्राम्यतां ॥
अत्यासन्नसुधांवुधिं सुखकरं ब्रह्माद्वयं दर्शय
त्येषा शंकरभारती विजयते निर्वाणसंदायिनी ।
ॐ तत्सत्।

Colophon : इति श्रीमत् परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमद्गोविंद भगवत्पादशिष्य श्रीमच्छंकर भगवत्पाद कृतो विवेक चूडामणिः समाप्तः।

Post Colophon : राम राम। ग्रंथसंख्या ८००। श्रीगजाननार्पणमस्तु।
नारायण राम ॐ तत्सत।

553

I.M. No 10,869

Title	:	The same
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	30.5 cm X 16.5 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-69
Lines in a page	:	6
Letters in a line	:	33
Condition	:	Very fair, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीश्रीगुरवे नमः। सर्ववेदांतसिद्धांतगोचरं तमगोचरं। गोविंदं परमानंदं सद्गुरु प्रणतोऽस्म्यहं।१। जन्तूनां नरजन्म दुर्लभमतः पुंस्त्वं ततो विप्रता तस्माद्वैदिक धर्ममार्गपरता विद्वत्त्वमस्मात्परम्। आत्मानात्म विवेचनं स्वनुभवो ब्रह्मात्मना संस्थिति- र्मुक्तिर्नोशतजन्मकोटिसुकृतैः पुण्यैर्विना लभ्यते ॥२॥
It ends	:	संसारध्वनि तापभानु किरण प्रोद्भूतदाहव्यथा । खिन्नानां जलकांक्षया मरुभुविश्रांत्यापरिभ्राम्यतां॥ अत्यासन्नसुधांवुधिं सुखकरं ब्रह्मादयं दर्शय त्येषा शंकरभारती विजयते निर्वाणसंदायिनी ॥
Colophon	:	इति श्रीमत् परमहंसपरिब्राजकाचार्य श्रीमद्गोविंद भगवत्पूज्यपाद शिष्य श्रीमच्छंकर भगवत्पाद कृतो विवेकचूडामणिः समाप्तः।
Post Colophon	:	श्री काशीदास मित्रस्य हस्ताक्षरं द्वितीयवार लिखितं। सम्पूर्णोऽयं ग्रन्थः।

554

I.M. No 2912

Title : विवेकशतकम्
(Vivekaśatakam)
By : Pārāśarī Vaśiṣṭha Purī
Substance : C.M.P.
Size : 36.5 cm X 14.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-11
Lines in a page : 8
Letters in a line : 36
Condition : Fair, torn, worm-eaten, complete.
Date : Saṁvat 1939
Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
यस्यान्दितानिखिल लोक चराचराख्या, मोहे विमोहन कृतावरमायया ये॥
भोगेविमुक्तयमिनः परया पतन्ति विंदन्ति ते नु शवनन्नहि दुष्ट्याशं ॥१॥
It ends : धीरारप(?)न्तु स (सु?) तरां शतकं सुपद्यं ज्ञात्वारहस्यममलाब्जसुखं लभन्ताम्॥
मुर्खा हशन्तुचपलीकृत तुच्छवाचो, नित्यम्भवन्तु मलिनङ्किमका॑र्णवद्य(?)म्॥१०१॥
Colophon : श्री पारासरि वशिष्ठ पुरी विरचितम्विवेकशतकं स्वयमगात्॥
Post Colophon : लिखित.....सम्वत्॥ १९३९॥......शिव शिव।

555

I.M. No 2866

Title : विवेकमकरंदः
(Vivekamakarandaḥ)
By : Vāsudevendra (Vāsudeva yati)

Substance	:	C.M.P.
Size	:	30.5 cm X 15.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-4
Lines in a page	:	11
Letters in a line	:	38
Condition	:	Fair, torn, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	.....रागोनाम ऐहिकानांस्त्रकचंदन-वनिताविषय फलभागादीनां कर्मजन्यतया यथा अनित्यत्वं तद्वदामुष्मिकानां अमृतादि विषफलभोगा-दीनामपि अनित्यत्वमिति तेभ्यो विषयेभ्यो नितरां विरक्तिः।
It ends	:	ज्ञानाग्नि सर्वकर्माणि मस्मसात् कुरुते तथा । एषा ब्राह्मी स्थितिः पार्थ नैनां प्राप्य विमुह्यति ॥ स्थित्वास्यामंतकालेपि ब्रह्मनिर्वाण मृछति । ज्ञानं लब्ध्वापरांशांतिमचिरेणाधिगछति ॥ इत्यादि श्रुतिस्मृतिभ्यः ।
Colophon	:	इति श्रीविवेकमकरंदाख्य समाप्तः ।

556

I.M. No. 8517

Title	:	विचारतरंगिणी (Vicāratarangiṇī (5th Taraṅga)
By	:	Kāśidāsa Mitra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24 cm X 15.5 cm
Character	:	Hindi
Folia	:	1-37, 48-63
Lines in a page	:	18, 21 & others
Letters in a line	:	20
Condition	:	Hindi bound ms, complete.

Date	:	Nil
Text begins	:	श्री श्रीगुरवे नमः ये चैतन्य आत्माके प्रकाशते जाग्रत स्वप्न सुषुप्ति तिनो अभस्था प्रकाश पावै है और अवस्थीं का वारवार आवागमनमे स्वप्रकाश स्वरुप विराजमान रहै है सो हि व्रह्म अद्वय अखंड एकरम हैं..........।
It ends	:	.....परम्परा उपदेश विना वस्तु ज्ञान हो वे नहि संसारमे सव पदार्थ चिह्ने के यदि रीति है नामो कहै हें जो लोकमे बदि वेदमेतत् ने भिन्न उपदेश औरं ज्ञान–इस मतको आश्रय करके सत् गुरुसे उपदेश ज्ञान लाभ करे तो स्वरूप प्राप्ति हो।
Colophon	:	इति श्रीकाशीदास मित्र विरचिते विचारतरंगिणी मे स्वरूप विचार नाम पंचमः तरंगः ।

557

I.M. No. 8517 (A)

Title	:	**विचारतरंगिणी** (Vicārataraṅgiṇī (11th Taraṅga)
By	:	Kāśīdāsa Mitra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24 cm X 15.5 cm
Character	:	Hindi
Folia	:	1-82
Lines in a page	:	17,19,20
Letters in a line	:	20
Condition	:	Fair, torn, complete.
Date	:	Saṁvat 1919
Text begins	:	श्री श्रीगुरवे नमः जिनचैतन्य के प्रकाशते जाग्रतस्वप्नसुषुप्ति तिनो अवस्था प्रकाश पावे है और अवस्थो को वारंवार के हेर फेर मे आप सदा समान रूप विराज रहे हें जिन्ह के ।

It ends	:	.....हम सच्चिदानंद परिपूर्ण अखंड द्वैतलेश का अवसरनाहे व्याप्य व्यापकता भास्य भासकता मिथ्या सर्वमात्मेति श्रुति शासन वेदांत प्रमाण नान्यदस्ति इति निश्चय स्वानुभूति सिद्ध सत्यं ज्ञानमानंदमद्वितीयं ब्रह्म नान्यत् कि विदीशत्।
Colophon	:	इति श्रीकाशीदास मित्र विरचिते विचारतरंगिण्यां शरीरपतन विषयनाम एकादश तरंग ।
Post Colophon	:	श्रीकाशीदास मित्र प्रणीतोयं ग्रन्थ समाप्तं । संवत् १९११।

558

I.M. No. 10,889

Title	:	**विज्ञाननौकास्तोत्रम्** (Vijñānanoukāstotram)
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32 cm X 13.5 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	44
Condition	:	Fair, torn, damp, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	ॐ परमात्मने नमः । तपो यज्ञदानादिभिः शुद्धबुद्धि- र्विरक्तो नृपादौ पदे तुच्छबुद्ध्या। परित्यज्य सर्व्वं यदा आप्नोति तत्वं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि॥१॥
It ends	:	स्वरुपानुसन्धान रुपां स्तुतिं यः पठेदादराद्भक्तिभावो मनुष्यः

शृणोतीह वा नित्यम् उद्युक्त चित्तो
भवेद्विष्णुरत्रैव वेद प्रमाना(णा?)त् ॥

Colophon : इति श्रीमत् शंकराचार्यरचितं विज्ञाननौकास्तोत्रं संम्पूर्णं ।

Post Colophon : ॐ तत् सत् ।

559

I.M. No. 10,898

Title	:	The same
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	34.5 cm X 13 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-2
Lines in a page	:	17,19
Letters in a line	:	53
Condition	:	Fair, torn, damp, hazy, complete.
Date	:	Śakāvda 1800

Text begins : श्री श्रीगणेशाय नमः ।
प्राप्ता साधन वारिधारविमलं नित्यादिकर्थानलं
प्रज्ञारुपतयासु सुक्ष्मपरमाबुद्धिर्लता बर्द्धिता।
लब्धा वाक्यमहा प्रवेष्ट्य विटा(रा?)गं चिद्व्योम साग्रतः
ब्रह्मवृत्ति×××× प्रसून फलितं ब्रह्मास्म्यहं सत्फलं।

It ends : एतत् स्तोत्रस्य पठन श्रवण फलमाह। यो मनुष्य मनुष्यत्व भावापन्नः इदं स्वरुपानुसन्धानस्तुतिं भक्तिभावो आदरात गौरवात् पठेत् अथवा उदयुक्त चित्तः उत्साहीयत्न युक्त चित्तो वा शृणोति वेदप्रमाणात् अत्रैव जीवद्दशायां विष्णुर्व्यापको ब्रह्म भवेत् ब्रह्मवेद ब्रह्मैव भवति इति श्रुतेः।

Colophon : इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य पूज्यापाद श्रीभगवत् शंकराचार्य विरचिता विज्ञाननौकायाः टीका समाप्ता।

Post Colophon : काशिवाश्रि(सि?)त श्रीकाशीदास मित्र कृता......समाप्ता। शकाब्दा १८००।

560

I.M. No. 10,900

Title : The same
By : Śaṅkarācārya
Substance : C.M.P.
Size : 27.5 cm X 12 cm
Character : Bengali (Nāgarī)
Folia : 1
Lines in a page : 11
Letters in a line : 32
Condition : Fair, torn, complete.
Date : Nil
Text begins : ॐ नमः परमात्मने ।
तपो यज्ञदानादिभिः शुद्धबुद्धि-
विरक्तो नृपादौ पदे तुच्छबुद्ध्या।
परित्यज्य सर्व्वं यदाप्नोति तत्वं
परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि॥१॥
It ends : स्वरुपानुसन्धानरुपां स्तुतिं यः
पठेदादराद्भक्तिभावो मनुष्यः
शृणोतीह वा नित्यम् उद्युक्त चित्तो
भवेद्विष्णुरत्रैव वेद प्रमाणात् ॥९॥
Colophon : इति श्रीमच्छंकराचार्य्यरचितं विज्ञाननौकास्तोत्रं संम्पूर्णं ।

561

I.M. No. 10,909

Title : सटीक विज्ञाननौका (भावसेचनी)
(Vijñānanouka with ṭīkā Bhāvasecanī)
By : Śaṅkarācārya, *Com*-Kāśidāsa Mitra

Substance	:	C.M.P.
Size	:	35.5 cm X 14.5 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-3
Lines in a page	:	8,11,13
Letters in a line	:	61
Condition	:	Fair, torn, damp, complete.
Date	:	Śakāvda 1800
Text begins	:	ॐ नमः परमात्मने तपो यज्ञदानादिभिः शुद्धबुद्धि र्विरक्तो नृपादौ पदे तुच्छबुद्ध्या। परित्यज्य सर्व्वं यदाप्नोति तत्त्वं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥१॥
It ends	:	स्वरूपानुसन्धानरुपां स्तुतिं यः पठेदादराद्भक्ति भावो मनुष्यः । शृणोतीह वा नित्यमुद्युक्त चित्तो भवेद्विष्णुरत्रैव वेद प्रमाणात ॥९॥
Colophon	:	इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य पूज्यपाद श्रीमच्छं- कराचार्य विरचितं विज्ञाननौकाख्य स्तोत्रं संपूर्णं ।
Post Colophon	:	ॐ तत् सत् ।
Com. begins	:	श्री श्रीगणेशाय नमः । प्राप्ता साधन वारिधार विमलं नित्यादिकर्था (र्मा)नलं। प्रज्ञारूपतयासु सूक्ष्मपरमाबुद्धिर्लताबर्द्धिता ।
It ends, Com	:	इमां विज्ञाननौकाख्यां स्वरूपानुसन्धानरूपां स्तुतिं भक्तिभावंः,भक्तियुक्त(:?) सन् आदरात् गौरवात् पठेत् अथवा उद्युक्तचित्तः उत्साही यत्न युक्तचित्तः शृणोति अर्थ प्रविधानतः स अत्रैव इह जीवद्दशायां विष्णुर्व्यापको ब्रह्म भवेत् वेदप्रमाणात् यथा ब्रह्मवेदो ब्रह्मैव भवति इति श्रुतेः ।९।
Colophon	:	इति श्रीमच्छंकराचार्य पदपंकज किञ्जल्करसपानमोदित काशिकाश्रितः श्रीकाशीदास मित्र कृत विज्ञाननौकाया

भावसेचनी नाम्नी टीका समाप्ता।

Post Colophon : शकाब्दा १८००।

562

I.M. No. 174

Title : वैराग्याष्टशतकम्
(Vairāgyāṣṭaśatakam)

By : Somanātha

Substance : C.M.P.

Size : 23 cm X 14 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-19

Lines in a page : 10, 11, 12

Letters in a line : 25

Condition : Fair, torn, damp, complete

Date : Saṁvat 1827

Text begins : श्रीमन्महागणाधिपतये नमः।
आर्यासूनुसमानं प्रणम्य मानंघरासुरैः प्रवरैः।
सार्यानयातयालंमुद्गलमालंबदं कलये ॥१॥

It ends : बैराग्यं प्रासुकामं चतुरधिकतया मालयाधीगुणात्पापं-
चासत्पद्यपुष्ट्याद्विरकृति गिरि जानाथजा जा (या?)
निपु(?)जा ॥१०८॥

Colophon : इति वैराग्याष्टशतकं सकलकलोपनामक सोमनाथकृत
समाप्तिमापटीत ।

Post Colophon : यादृसं पुस्तकं दृष्टं तादृसं लिखितं मया ॥.......संवत्
१८२७......प्राणविगमः ।

563

I.M. No. 2868

Title : शतदूषणी
(Śatadūṣaṇī)

By : Śrīnivāsa Rāsa
Substance : C.M.P.
Size : 31.5 cm X 17 cm
Character : Nāgarī
Folia : 2-7
Lines in a page : 17
Letters in a line : 53
Condition : Fair, torn, worm-eaten, incomplete
Date : Nil
Text begins : ....र्वचनीयाज्ञानगंधोपीति अपिच यदि मायाविद्यायुक्तं सदेव जगत् कारणमभिमतं तर्हिसर्वाभावप्रतिपादना संगतिः सन्मात्र प्रतिपादने तु तद्धीदंतर्ह्यव्या-कृतमासीत(त्त?)न्नाम रूपाभ्यां व्याक्रि यत्.......।
It ends : अतो ब्रह्मविद्ब्रह्मैवेति श्रुतेर्मुक्तस्य ब्रह्मसाम्य एव स्वारस्यमित्यलं दिष्ट हतमुद्गराघाते नेति एवं संहस्यावधि-दूषणानि संति मया तु स्थाली शिवश्रूत्या येन दिङ्मात्रमुक्तमिति आलोच्य दैशिकग्रंथान् विचार्य च पुनः पुनः दूषणानां शतं दत्तं केवलाद्वैत दर्शने।
Colophon : इति श्रीमन्नारायणचरणनलिनद्विरेफाणां वादीभक्तेशरीणां(?) श्रीमद्वेंकटाचार्याणां चरणारविंद मधुपेन श्रीनिवास रा (दा?) सेन विरचिता शतदूषणी समाप्तिमगात्।
Post Colophon : शुभमस्तु............जननेन किम् ॥

564

I.M. No. 717

Title : **शारीरकमीमांसा रत्नप्रभाभाष्यसहिता** (Śārīrakamīmāṁsā with Ratnaprabhā-bhāṣya)
By : *Text*-Śaṅkara Bhagavatpāda, *Com*: Govindānanda Bhagavat.

Substance	:	C.M.P.
Size	:	33 cm X 13 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	Different pagination for 4 Adhyāyas of the text.
Lines in a page	:	Different
Letters in a line	:	62
Condition	:	Torn, mouse-eaten. Some complete / incomplete some.
Date	:	Nil
Text begins	:	युष्मदस्मत् प्रत्ययगोचरयोर्विषय विषयिणोस्तमः प्रकाशवत् विरूद्धस्वभावयोरितरेतरभावानुपपत्तौ सिद्धायां...।
It ends, text, 44Page (4thAdhyāya, 4th pāda)	:	.....तदाश्रयणे नैव हि सगुण शरणानामप्यनावृति सिद्धिरिति अनावृत्तिः शब्दादिति सूत्राभ्यासः शास्त्र परिसमाप्तिं द्योतयति ॥
Colophon	:	इति श्रीमच्छारीरकमीमांसाभाष्ये श्रीमच्छंकर-भगवत्पादकृतौ चतुर्थस्याध्यायस्य चतुर्थः पादः समाप्तः॥
Com begins 3A *1stAdhyāya(1st Pāda)*	:	एवमर्थाद्ब्रह्मज्ञानाज्जीव गतानर्थभ्रमनिवृतिफल सूचयन् जीव ब्रह्मणोरैक्यं विषयमप्यर्थान्सूचयति, अन्यज्ञानादन्यत्रभ्रमानिवृतेः...।
It ends, Com, 44 Page	:	......च्कल्पाद्दितीयं हृदिकृतमर्चना भाष्य रत्नप्रभाख्या स्वात्मानंदैक लुब्धारघुवर चरणांभोजयुग्म प्रपन्ना ।
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमद्गोपाल सरस्वती पूज्यपाद शिष्य श्रीगोविंदानंद भगवत् कृतौ शारीरकमीमांसाव्याख्यायां भाष्यरत्नप्रभायां चतुर्थस्या-ध्यायस्य चतुर्थः पादः ।

565

I.M. No. 1430

Title : शारीरकमीमांसाभाष्य (प्रथमाध्यायात् चतुर्थाध्याय पर्यंत)
(Śarīrakamīmāṁsābhāṣya (1st Adhyāya to 4th Adhyāya)

By : Śaṅkara Bhagavatpāda

Substance : C.M.P.

Size : 28.5 cm X 13.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 2-136, 1-110, 1-92, 1-39

Lines in a page : 11,12

Letters in a line : 43

Condition : Fair, incomplete.

Date : Nil

Text begins : ....प्रत्यगात्मनोऽविषयत्वं ब्रवीषि उच्यते न तावदयमेकांतेनाविषयोऽस्मत्प्रत्ययविषयत्वादपरोक्षत्वाच्च प्रत्यगात्मप्रसिद्धेः। न चायमस्ति नियमः पुरोऽवस्थित एव विषये विषयांतरमध्यसितव्यमिति....।

It ends, 4th Adhyāya : .....परमित्यत्र सम्यग्दर्शनविध्वस्ततमसां तु नित्यसिद्ध निर्वाणपरायणानां सिद्धैवानावृत्तिः। तदाश्रयणेनैव हि सगुणपरायणानामप्यनावृत्तिसिद्धिरिति। अनावृत्तिः शब्दादिति सूत्राभ्यासः शास्त्रपरिसमाप्तिं द्योतयति ॥

Colophon : इति श्रीमच्छारीरकमीमांसाभाष्ये श्रीमच्छंकरभगवत्पादकृतौ चतुर्थफलाध्यायस्य चतुर्थपादः।

566

I.M. No. 2911

Title : शारीरकमीमांसा /ब्रह्मसूत्र
(Śārīrakamīmāṁsā / Brahmasūtra)

By : Bādarāyaṇa

Substance	:	C.M.P.
Size	:	32.5 cm X 16.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-6
Lines in a page	:	17, 18
Letters in a line	:	35
Condition	:	Fair, torn, damp, worm-eaten, complete
Date	:	Saṁvat 1877
Text begins	:	श्रीरामकृष्णाभ्यां नमः। अथातो ब्रह्मजिज्ञासा१ जन्माद्यस्ययतः २ शास्त्रयोनित्वात् ३ तत्तु समन्वयात् ४ ईक्षतेर्नाशब्दं (?)५ गौणश्चेन्नात्मशब्दात्६ तन्निष्ठस्य मोक्षोपदेशात्७ हेयत्वावचनाच्च८ स्वाप्ययात्९ गतिसामान्यात्१०।
It ends	:	स्वाप्यय संपत्तौ (त्ते?) रन्यतरापेक्षमाविष्कृतं हि१६ जगद्व्यापारवर्ज्जं प्रकरणाद सन्निहितत्वाच्च१७ प्रत्यक्षोपदेशादिति चेन्नाधिकारिकमण्डलस्थोक्तेः१८ विकारावर्त्तिच तथा हि स्थितिमाह दर्शयतश्चैवं प्रत्यक्षाऽनुमाने२० भोगमात्रसाम्य लिङ्गाच्च२१ ॐ अनावृत्तिः शब्दादनावृत्तिः शब्दात् २२
Colophon	:	इति श्रीमच्छारीरकमीमांसा चतुर्थाध्याये चतुर्थो पादः।
Post Colophon	:	अधिकरण..........संवत् १८७७।

567

I.M. No. 7167

Title	:	शारीरकभाष्यन्यायनिर्णयः (Śārīrakabhāṣyanyāyanirṇayaḥ)
By	:	Ānandajñāna
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27.5 cm X 11.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	287 by counting

Lines in a page : 9,10,12

Letters in a line : 33

Condition : Very old, damaged by worm-eaten, pages brittle, incomplete.

Date : Nil

Text begins : ......प्रकृत सिद्धार्थ मुपोद्घातं विदुर्बुधाः इति न्यायेन श(शा?)स्त्रेण संबध्यते। विचारारंभोपयोगिनीनां अधिकार्यादि श्रुतीनां स्वार्थे समन्वयोक्तेरस्य विशेषतः समन्वयाध्याय संगतिः।

568

I.M. No. 10,608

Title : **शारीरकमीमांसाभाष्यम्** (Śārīrakamīmāṁsābhāṣyam)

By : Śaṅkarācārya, *Com*-Ānandajñāna

Substance : C.M.P.

Size : 33 cm X 16.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 2-5, 7-16, 1-15, 9-11, 13-35, 25-35 and 1 extra.

Lines in a page : 15,16,17,18

Letters in a line : 54

Condition : Bad, damp, damaged by worm-eaten, pages are not in order, incomplete.

Date : Nil

Text begins : कूटस्थ हि कार्यकरणाधिपतेः प्रसिद्धो मन आदिभिः सम्बन्धः न परस्य ब्रह्मणः..........।

It ends, 1st pāda of 2nd Adhyāya :

.....स्वपक्ष परिग्रह प्रधानं प्रकरणमुपसंहरति यस्मादस्मिन्ब्रह्मणि कारणे परिगृह्यमाणे प्रदर्शितेन प्रकारेण सर्वे कारणधर्मा उपपद्यन्ते सर्वज्ञ सर्वशक्ति

महामार्य(?) च तद्ब्रह्मेति तस्मादनति शंकनीयमिदमौपनिषदं दर्शनमिति ।

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीगोविंद भगवत्पूज्यपादशिष्य शंकरभगवत्पादकृतौ श्रीमच्छारीरकमीमांसाभाष्ये द्वितीयाध्यायस्य प्रथमः पादः।

Com begins 2A : ....विश्वजिन्न्यायेन सर्वाभीष्टं ब्रह्मैव मनोमयादौ विशेष्याकांक्षायामुपास्ति सम्बन्धीत्याह। कुत इति। विशेष्याकांक्षायामपि जीव एव लिङ्गबलीयस्तया सम्बध्यते इत्याहुः। तस्येति ।

It ends, com : यस्मादित्यस्यापेक्षितं पूर्वं यत्पदार्थमुपसंहरति तस्मादिति स्मृति न्यायविरोधः समन्वयस्य नास्तीति सिद्धमिति वक्तुमिति शब्दः।

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीशुद्धानन्द पूज्यपादशिष्य भगवदानन्दज्ञान विरचिते श्रीमच्छारीरकभाष्यन्यायनिर्णये द्वितीयस्याध्यायस्य प्रथमः पादः।।

569

I.M. No. 1223

Title : The same

By : Ānandajñāna

Substance : C.M.P.

Size : 27.5 cmX 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-245

Lines in a page : 9,10,13

Letters in a line : 54

Condition : Very old, torn, damaged by worm-eaten, damp, incomplete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः। अतिदेशाधिकरणे प्रधानवद् शब्दत्वं परमाण्वादीनामपीत्युक्तं संप्रति प्रधानस्य वैदिक

शब्दवत्वाभावेपि स्मृतिरुप शब्दवत्वमाशंक्य परिहरति स्मृतीति। (प्रथमाध्यायस्य तृतीय पाद पर्यंतं)

Begins 2-44 : .....हेतुत्वेन सुत्रपदमवतारयितुं पृछति कुत इति सुत्रपदं हेतुमादाय व्याचष्टे स्मृतीति। तन्मते व्युत्पाद्यंते तत्वान्यनेनेति तंत्रं तंत्रमित्याख्यायस्य सा तथेति। (द्वितीयाध्यायस्य द्वितीयपादः)

Begins 1-280 : .....ब्रह्मणि जगत्कारणत्व गुतोषु (गतेषु?)। सर्वज्ञत्वादिषुक्तेषु प्रधानेपि तदुपपत्तिमाशंक्योक्तं स्वतानुपपत्तेश्चेति। पूर्वपादेन समन्वयेवादिभि उत्प्रेक्षिता विलक्षणत्वादयो दोषा निरस्ताः संप्रतिपरपक्षाणां भ्रांतिमूलत्वं वक्तुं पादांतरमारभ्यते। (द्वितीयाध्यायस्य द्वितीय पादात् चतुर्थाध्यायस्य तृतीयपाद पर्यंतं)

Begins 5-162 : .....न तदुपादानं यथा गंध इति न्यायेन विरुध्यते न वेति पूर्ववदेव संदेहे वृत्तमनु संगतिमाह चेत् न मित्यादिना निर्गुणस्य गंधवदुपादानत्वायोगाद्ब्रह्मणः ...। (द्वितीयाध्यायस्य द्वितीय, तृतीय तथा चतुर्थाध्यायस्य कति पत्राणि)

570

I.M. No. 4929

Title : **शारीरकन्यायरक्षामणिः** (Śārīrakanyāyarakṣāmaṇiḥ)

By : Appaya Dīkṣita

Substance : C.M.P.

Size : 30 cm X 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 2-72

Lines in a page : 11, 12

Letters in a line : 34

Condition : Old, torn, damp, damaged by worm eaten, incomplete.

Date	:	Nil
Text begins	:	....स्य प्रन्नणि तथा पौर्णमायाः परमतः सरुन्माने-त्यधिकरणे व्यवस्थापितत्वात्। अमृतत्वस्य धारक इत्यन्वय संघटनाच्च न तु पारवत्वेन प्रधाने गौणता युक्ता अमृतस्य पारवानित्यं......।
It ends 72B	:	......इति श्रीमद्भाष्योक्तरीत्या समर्पितं प्राक् एतत्सत्यं ब्रह्मपुरमित्येतच्च वस्तुतोदहराकोशस्य ब्रह्मद्वयतां परत्व एव द्वितीयाक्षेपस्योत्तरं भवेदित्यपि समार्पितं अपहतपाशत्वाध्यास भवति दहरं(?) विपाप्यमिति श्रुताचेत् न सा ।

571

I.M. No. 402

Title	:	शास्त्रप्रदीपिका (सुरेश्वरवार्त्तिक टीका) (Śāstrapradīpikā (Sureśvaravārttika ṭīkā)
By	:	Commentator-Ānandajñāna
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-82 (5th)2-255 (6th)
Lines in a page	:	6,7
Letters in a line	:	10,11
Condition	:	Old, torn, hazy, pasted, incomplete, Only two chapters V & VI
Date	:	Nil
Text begins	:	(Folia 1 not readable) : क्तमर्थं यथा श्रुतमधिगमयंतीति। अन्योऽप्यातया प्रमाणोपपत्त्येति कर्त्तव्य तया प्रमाण विषय......। The last page of 6th chapter is fully illegible and damp.

572

I.M. No. 2685

Title	:	शास्त्रसिद्धांतलेशः, कृष्णालंकारव्याख्या सह (Śāstrasiddhāntaleśaḥ with Kṛṣṇālaṁkāra vyākhyā)
By	:	Appaya Dīkṣita, *Com*-Acyutakṛṣṇānandatīrtha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	33 cm X 15.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-38
Lines in a page	:	16,18
Letters in a line	:	66
Condition	:	Old, torn, worm-eaten, complete only 2nd Pariccheda.
Date	:	Śakāvda 1845
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः। अथ कथमद्वितीये ब्रह्मणि वेदांतानां समन्वय प्रत्यक्षादि विरोधादिति चेन्न आरंभणाधिकरणोदाहृत..........।
It ends	:	.....तस्मादचेतनप्रपंचस्य मिथ्यात्वाच्चेतन प्रपंचस्य ब्रह्मा भेदाच्च न वेदांतानामद्वितीये ब्रह्मणि विद्यैक प्राच्ये समन्वयस्य कश्चिद्विरोधः
Colophon	:	इति शास्त्रसिद्धांतलेशसंग्रहे द्वितीयः परिछेदः।
Com. begins	:	ॐ श्रीमहागणपतये नमः । श्रीरामचंद्राय नमः । यो मे विश्वेश्वर क्षेत्रं विश्वेश्वर समोगुरुः। समध्यास्ते स्वयंज्योतिर्वाणां संज्ञो भजामि तं ॥ स्वयं प्रकाशसरस्वती संज्ञ इत्यर्थः.......।
It ends, Com	:	.....अद्वितीये ब्रह्मणि वेदांत समन्वयाविरोधं समर्थन रूपं परिछेदार्थमुपसंहरति तस्मादिति पंचम्यंत पंचमाभ्यां विवृणोति अचेतनस्येति ।
Colophon	:	इति श्रीमत् परमहंसपरिब्राजकाचार्य श्रीमत् स्वयं

प्रकाशानंदसरस्वती दिव्य श्रीचरणारविंदसंलग्न रजोभूतस्याच्युतकृष्णानंदतीर्थकृतौ शास्त्रसिद्धांतलेश संग्रह व्याखायां कृष्णालंकाराख्या द्वितीय परिछेद समाप्तः।

Post Colophon : सम्वत् १८४५ आषाडसुदि ।

573

I.M. No. 4839

Title	:	The same
By	:	Appaya Dīkṣita
Substance	:	C.M.P.
Size	:	35 cm X 13.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-33
Lines in a page	:	15, 20
Letters in a line	:	66
Condition	:	Old, torn, worm-eaten, damp, pasted, incomplete.
Date	:	Saṁvat 1744
Text begins	:	.....नियमं विना क्षे(उ?)पलभ्यस्य नख बिदलनादेर्निवर्त्तयितुमशक्यतयाऽप्राप्तांशपरिपूरणरूपस्य नियमस्यप्राथम्याद्विधेयावहन् न गतत्वेन प्रत्यासन्नलब्ध तस्यैव नियम विधिफलत्वोपगमात्....।
It ends	:	.....तदनुगुणकलापविशिष्टनिरतिशयानंदस्फुरणसमृद्धनिः संधिबंध (संबन्ध?) परमेश्वरभावापत्तिरादर्त्तव्येति सिद्धं । इति शास्त्र सिद्धांतलेशसंग्रहे चतुर्थः परिछेदः.......। तंत्राण्यधीत्य सकलानि सदावदात व्याख्यान कौशल कला विशदीकृतानि । आम्नाय मूलमनुरुध्य च संप्रदाय सिद्धांत भेदलव संग्रहमित्यकार्षीत् ॥

सिद्धांतरीतिषु मयाभ्रमदुषितेन
स्यादन्यथापि लिखितं यदि किंचिदस्य ।
संशोधने सहृदयाः सदया भवंतु
सत्त् संप्रदाय परिशीलान् निर्विशंकाः॥

Colophon : इति श्रीमदप्पय दीक्षित कृत शास्त्रसिद्धांतलेशसंग्रहः संपूर्णः ।

Post Colophon : शुभमस्त । संवत् १७४४........शुभंभवतु॥

574

I.M. No. 4845

Title : **स्वरूपनिर्णयः**
(Svarūpanir̈ṇayaḥ)

By : Sadānanda

Substance : C.M.P.

Size : 33 cm X 13 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-19

Lines in a page : 12, 13, 18

Letters in a line : 53

Condition : Old, torn, damp, worm-eaten, hazy, pasted, complete.

Date : Saṁvat 1743

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । शिवः सर्वं।
यस्मिन् बुद्बुदवद्विश्वं भिन्नाभिन्नमिव स्थितं।
तं बंदे परमानंदं तुरीयं साक्षिणं सदा ।१।
इह खलु सकल लोक हितैषी भगवान् वेदव्यासो मुमुक्षुन् अनात्मेभ्यो विवेकेन नित्यशुद्ध बुद्धमुक्तस्वभाव-मात्मानं बोधयितुं सूत्राणि प्रणिनाय।

It ends : तीर्थेश्वपच गृहे वा नष्टस्मृतिरपि परित्यज्यं देहं ज्ञानसमकालमुक्तः कैवल्यं याति हृतशोक इति पातंजल..प्य(?)वचनाच्चेति विवेकः तस्मात्सिद्धं

		चतुर्थ भूमिकावस्थांगतस्याष्टांगयोगं विनाऽपि कैवल्यमिति शिवं॥
Colophon	:	इति श्रीसदानंदविरचिते स्वरूपनिर्न(र्ण?) ये दृश्यपदार्थ निरुपणं नाम चतुर्थः परिछेदः। समाप्तोयं स्वरूप-निर्णयाख्य ग्रंथः।
Post Colophon	:	शुभमस्त । संवत् १७४३.........शुभं भूयात्।

575

I.M. No. 7212

Title	:	स्वरूपानुसंधानं, ब्रह्मानुचिंतनिका, हस्तामलक, दक्षिणामूर्ति स्तोत्रञ्च (Svarūpānusandhānam, Brahmānucintanikā, Hastāmalaka and Dakṣiṇāmūrti Stotra)
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	20.5 cm X 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	4-15
Lines in a page	:	12
Letters in a line	:	32
Condition	:	Fair, torn, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	*Svarūpānusandhānam* :अथ स्वरूपानुसंधानं । तपोयज्ञदानादिभिः शुद्धबुद्धिर्विरक्तोऽग्र जादेः पदेतुच्छ बुध्या । परित्यज्य सर्वं यदाप्नोति तत्वं परं व्रह्मनित्यं तदेवाहमस्मि ॥१॥
It ends,P-9B	:	स्वरूपानुसंधानरूपांस्तुतिर्य पठेदादराद्भक्ति भावैर्मनुष्यः।

शृणोतीह नित्यं समासक्त चित्तो
भवेद्ब्रह्मरूपोहि वेदः प्रमाणं ॥९॥

Colophon : इति श्रीमच्छंकराचार्य विरचितं स्वरूपानुसंधानं॥

Brahmānucintanikā P12A-13B : अहमेव परंब्रह्मवासुदेवाख्यमव्ययं।
इति स्यान्निश्चितोमुक्तोवद्ध एवान्यथा भवेत् ॥१॥

It ends, P-13B : नाहं देहो न मे देहः केवलोहं सनातनः
एकमेवाद्वितीयं ब्रह्मनेह नानास्ति किंचन
इति श्रुतेः ॥२८॥

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिब्राजकाचार्य श्रीमच्छंकराचार्य
वि. ब्रह्मानुचिंतनिका समाप्ता।

Hastāmalaka P-13B-14A : अथ हस्तामलकश्लोकः।
श्रीशंकराचार्य उवाच
कस्त्वं शिशोकस्य कुतोसिगता किं नाम ते त्वं कुत
आगतोऽसि ।
एतन्मयोक्तं वद चार्भकत्वं मत्प्रीतये प्रीति
विवर्द्धनोऽसि ॥१॥

It ends, P-14A : उपाधौ यथा भेदता सन्मणीनां
तथा भेदता बुद्धि भेदेषु तेऽपि ।
यथा चंद्रिकानां जले चंचलत्वं
तथा चंचलत्वं तथापीह विष्णोः॥१४॥

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिब्राजकाचार्य श्रीमच्छंकराचार्य
हस्तामलक संवादे चतुर्दश श्लोकः।

Dakṣiṇāmūrti P-14A-15B : अथ दक्षिणामूर्त्तिस्तोत्रप्रारंभः ।
ॐ विश्वं दर्पणदृश्यमान नगरीतुल्यं निजांतर्गतं।
पश्यन्नात्मनि मायया बहिरिवोद्भूतं यथा निद्रया॥

It ends, P-15B : सर्वात्मत्वमिति स्फुटीकृतमिदं यस्मादमुष्मिंस्तवेतेनास्य
श्रवणात्तथार्थ मननात्ध्यानाच्च संकीर्त्तनात् ॥
सर्वात्मत्वमहाविभूति सहितं स्यादीश्वरत्वं स्वतः
सिद्ध्येतत्पुनरष्टधापरिणतं चैश्वर्यमव्याहतं ॥१०॥

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिब्राजकाचार्य श्रीमच्छंकराचार्य
विरचितं श्रीदक्षिणामूर्त्ति स्तोत्रं संपूर्णं ।

Post Colophon : चित्रंवटतरोर्मूले..........शिष्यास्तुच्छिन्न संशयः॥

576

I.M. No. 299

Title	:	सिद्धांतमुक्तावली टीका सहिता (Siddhāntamuktāvalī with ṭīkā)
By	:	*Text*-Vallabhācārya, *Com*- Viṭṭala
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27.5 cm X 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-5
Lines in a page	:	14 & 17
Letters in a line	:	38
Condition	:	Fair, torn, damp, complete .
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीकृष्णाय नमः । नत्वा हरिं प्रवक्ष्यामि स्व सिद्धांत विनिश्चयं। कृष्णे सेवा सदा कार्या मानसी सा परामता : ।१।
It ends	:	एवं स्वशास्त्रं सर्वस्वं मया गुप्तं निरूपितं एतद्बुध्वा विमुच्येत पुरूषः सर्वसंशयात् ।
Colophon	:	इति श्रीवल्लभाचार्य्य विरचितं सिद्धांतमुक्तावली संपूर्ण (?)।
Com begins	:	श्रीकृष्णाय नमः । प्रणम्य पितृपादाब्जपरागमानुरागतः । कृपया विशदीकुर्मस्तद्वाङ् मुक्ताफलावलीं ।१।
It ends, Com	:	.....भववत्यां निध्यदेशेपिस्वि (स्थि?) तौ भक्त्यभावे तथाभवतीतिभावः एतेन भक्तेरावश्यकत्वमुक्तंभवति॥
Colophon	:	इति श्रीपितृपादाब्जपरागरससिक्तकृत् श्रीविट्ठलस्त-त्सिद्धांतवाङ्मा (?) हृदये दधौ श्रीः इति श्रीसिद्धांत मुक्तावली टीका संपूर्णम्। श्री, श्री, श्री ।

577

I.M. No. 2865

Title	:	**सिद्धांतरत्न, गोविन्दभाष्यपीठकटिप्पण** (Siddhāntaratna, Govindabhāṣya-pīṭhakaṭippaṇa)
By	:	Ānandatīrtha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	30.5 cm X 15.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-128
Lines in a page	:	12,13
Letters in a line	:	50
Condition	:	Old, torn, worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	राजयतिरनुकं पादायस्य सद्यः समजनि निरवद्यः सांद्रमानंदमिछन् निवसतु मम तस्मिन् कृष्णचैतन्यरूपे ....।
It ends	:	आनंदतीर्थाप्लुतमच्युत म (?) चैतन्यभास्वत प्रभयाति फुल्लम् चेतोरविंदं प्रियतांम(क?)रंदंपिवत्यलिः सछचितत्ववादः॥३६॥
Colophon	:	इति सिद्धांतरत्नाख्ये भाष्यपीठके पुरुषार्थ निर्णयोऽष्टमः पादः॥८॥
Com begins 2A	:	अथ स्वाभीष्टे महाप्रभौ रसिकानंदे च स्वधीनिवेशंततोर्थयते राजेति अत्र राज्यतिरुत्कलाधीशः प्रतापरुद्रः गोपालदासाख्य....।
It ends, Com	:	इह पांचजन्य कौमदकी सुदर्शनतार्क्ष वामन त्रिविक्रमं नंदकपद्मकाख्याः क्रमात्पादास्तत् सादृश्यावगंतव्याः हरेः प्रापके स्वप्रभो पीठके यं प्रियेताधुनासंव्यधायि बंधः दया सिंधवः साधवः अद्वयैनं मुदुर्लोकयध्वं ततः क्रोधयध्वं।
Colophon	:	इति श्रीगोविंदभाष्यपीठक ठिप्पण्यमष्टमः पद्मपादोव्याखातः।

578

I.M. No. 4841

Title	:	सिद्धांतमौक्तिकश्रेणीप्रकाश प्रदीपिका (Siddhāntamouktikaśreṇī prakāśa Pradīpikā)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	32.5 cm X 14 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-21
Lines in a page	:	12,13, 14
Letters in a line	:	46
Condition	:	Old, torn, damaged by mouse-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	अदृष्ट्द्वयमानंदमात्मानं ज्योतिरव्ययं । विनिश्चित्य श्रुतेः साक्षाद्युक्तिस्तत्राभिधीयते । तत्रादौ मंगलं तत्वानुस्मरणरूपं सूचयप(?)न्नभिधेय।
It ends	:	कुत इति चेत् तन्नावक्तव्यं किमिद्रिंयादेः प्रमिति मात्रे कारणता किं वा भ्रमप्रमा साधारण ज्ञानमात्रे भ्रममात्रे वा नाद्यः इंद्रियादि जन्यं ज्ञान प्रामाण्यं भ्रमविषयव्यावृत्तार्थ विषयत्वेन साधनीयं भ्रमविषय व्यावृत्तार्थत्वं विषयस्य च प्रमिति विषयत्वे नेत्यन्योन्याश्रयात् ।
Com. begins	:	ॐ श्रीगणेशाय नमः । .....राजं जगदुदय कृतं शारदां सूत्रकारं । व्यासंचाचार्यवर्य त्रिभुवन विदितं शंकरं भाष्यकारं।
It ends, Com	:	अवाधि तत्वस्येति अतो अन्यदार्त्त(?) नेह नानास्ति किंचनेत्यादि श्रुत्यद्वैत मिथ्यात्व बोधनाद सिद्धेरित्यर्थः चक्षुरादीनां प्रमाकरणत्वलक्ष प्रामाण्यं स्वीकृत्य प्रमायादुर्ग्रहान्ननिरूपितं कारणत्वं दुर्ग्रहमित्युक्तं इदानीं चक्षुरादेः प्रामा.........।

579

I.M. No. 10,874

Title	:	सिन्धुविन्दुस्तोत्रम् (Sindhuvindustotram)
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	30 cm X 14.5 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1
Lines in a page	:	12
Letters in a line	:	35
Condition	:	Fair, torn, damp, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	परमात्मने नमः । न भूमिर्त तोयं न तेजो न वायुर्नखमिन्द्रियं वा न तेषां समूहः । अनैकान्तिकत्वात् सुषुप्तैक सिद्धस्तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहं ।१। न वर्णा न वर्णाश्रमाचार धर्मा न मेधारणाध्यान योगादयोऽपि । अनात्माश्रयाहं ममाध्यासहानात्तदेकोऽवशिष्ठः शिवः केवलोऽहं ॥२॥
It ends	:	नचैकं तदन्यत् द्वितीयं कुतः स्यान्नवा केवलत्वं न च केवलत्वं । न शून्यं न चाशून्यमद्वैतकत्वात् कथं सर्व्ववेदान्तसिद्धं ब्रवीमि ॥१०॥
Colophon	:	इति श्रीमत् भगवत् गोबिन्दपादपूज्य शिष्य श्रीमत्शंकराचार्य विरचितं सिन्धुविन्दुस्तोत्रं समाप्तं।

580

I.M. No. 10,921

Title	:	The same
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	34.5 cm X 13 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folio	:	1
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	38
Condition	:	Very bad, half torn, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	न भूमिर्न तोयं न तेजो न वायुर्नखमिन्द्रियंवा न तेषां समूहः । अनैकान्तिकत्वात् सुषुप्तैक सिद्धस्तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहं ।१। न वर्णा न वर्णाश्रमाचार धर्मा न मेधारणाध्यान योगादयोऽपि । अनात्माश्रयाहं ममाध्यासहानात्तदेकोऽवशिष्ठः शिवः केवलोऽहं ॥२॥
It ends	:	नचैकं तदन्यत् द्वितीयं कुतः स्यान्न वा केवलत्वं न च केवलत्वं । न शून्यं न चाशून्यमद्वैतकत्वात् कथं सर्व्ववेदान्तसिद्धं ब्रवीमि ॥१०॥
Colophon	:	इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य गोविन्दपूज्यपाद शिष्य श्रीमत् शंकराचार्य विरचितं सिन्धुविन्दुस्तोत्रं समाप्तं।

581

I.M. No. 905

Title	:	सोपानपंचकम् (Sopānapañcakam)

By	: Śaṅkarācārya
Substance	: C.M.P.
Size	: 20 cm X 10.5 cm
Character	: Nāgarī
Folio	: 1
Lines in a page	: 11
Letters in a line	: 32
Condition	: Fair, torn, complete.
Date	: Nil
Text begins	: श्रीगणेशाय नमः। वेदोनित्यमधीयतां तदुहितं कर्मस्वनुष्ठीयतां । तेनेशस्य विधीयतामपचितिः काम्ये मतिस्त्यज्यतां ॥
It ends	: यः श्लोक पंचकमिदं पठते मनुष्यः संचितंयेदनुदिनं स्थिरतामुपेत्य । तस्याशुसंसृतिदावानलतीव्र घोरतापः प्रशंतिमुपयाति चिति प्रसादात् ॥६॥
Colophon	: इति श्रीमछंकराचार्य विरचितं सोपानपंचकं समाप्तं॥

582

I.M. No. 401

Title	: सुरेश्वरवार्त्तिक (तृतीयोध्यायः) (Sureśvaravārttika (3rd Adhyāya)
By	: Sureśvara
Substance	: C.M.P.
Size	: 25 cm X 11.5 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 2-128 & 130
Lines in a page	: 11-14
Letters in a line	: 50
Condition	: Old, torn, worm-eaten, incomplete
Date	: Saṁvat 1815

Text begins	:	उक्ताधिकारविषय प्रतिपत्त्यर्थमीरितं संसारहे-त्वितिवच: स्फुटन्यायोपवृहित ....।
It ends 130B	:	वेदार्थ न चापी दर्क्केगाप्युपयधधिते (तर्कमप्युपद्यद्धि?) भिन्ना भिन्नक्षणे सर्वमथोक्तन्यायक ।
Colophon	:	इतिश्रीसुरेश्वर वार्त्तिकेर्तृतीयोध्याय: ॥
Post Colophon	:	च ततकार्येव (च?) सहस्राणि..१८१५..अर्पणमस्त॥

583

I.M. No. 860

Title	:	**संक्षेपशारीरकम् सुबोधिनी टीका सहिता** (Saṁkṣepaśārīrakam with Subodhinī ṭīkā)
By	:	Puruṣottama Miśra
Substance	:	C.M.P.
Size	:	27.5 cm X 13 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	7-67, 83-89
Lines in a page	:	11
Letters in a line	:	35
Condition	:	Old, torn, pages wanted, incomplete
Date	:	Saṁvat 1640
Text begins	:	...कृतार्थत्वे चानुरूपं दृष्टांतमाहअपीति यथामीना-महार्णवे मग्ना: कात्स्नर्येन तत्संबद्धा अपि....।
It ends	:	इयं संक्षेपशारीर सुखबोधनदीपिका। अतस्तम: प्रशमनी सद्भि: स्नेहेन पूर्यतां ॥
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसावतंस श्रीरामतीर्थमुनि शिष्याग्नि? चित् पुरूषोत्तम मिश्र कृतौ संक्षेपशारीरक सुबोधिन्यां चतुर्थाध्याय: । समाप्ताचेयं ॥
Post Colophon	:	श्री विश्वेशपद.......संवत् १६४०.....शुभं ॥

584

I.M. No. 926

Title	:	The same
By	:	Rāmatīrtha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	25 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	5-186
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	30
Condition	:	Very old, torn, worm and mouse-eaten, damp, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	.....विरुद्धं हि सुखमिति लोके प्रसिद्धं निरुपाधिक प्रेमास्पदं तत्र लोके विषय विशेष भोगनिबंधनतया नानाव्यपदेशास्पदं भवत्यल्प सुखं पानसुखं शयनसुखमित्यादिना ।
It ends	:	नन्वेवं वस्तुगत्या चिदात्मन्य संभवदप्यज्ञानं किमिति तस्मिन्नभ्युपेयते किमिति च तत्र युक्ति संचारेपत्पते। अतश्चिदात्मनोऽन्यत्रैवास्तुतन्मास्तु कुत्रापीति चेत्......।

585

I.M. No. 2702

Title	:	The same
By	:	Sarvajñātman, *Com*-Madhusūdana Sarasvatī
Substance	:	C.M.P.
Size	:	34 cm X 16.5 cm
Character	:	Nāgarī

Folia : 2-124, 2-45, 2-56, 2-13

Lines in a page : 15, 16, 18, 20

Letters in a line : 33

Condition : Fair, torn, worm-eaten, incomplete

Date : Nil

Text begins from 2nd Sloka : स्वाज्ञान कल्पित जगत्परमेश्वरत्व जीवत्त्वभेद
कलुषीकृत भूमभावा ।
स्वाभाविक स्वमहिमस्थितिरस्तमोहा प्रत्यक्
चितिर्विजयते भुवनैक योनिः॥२॥

It ends 4th Chapter : श्रीदेवेश्वरपादपंकजरजः संपर्कपूताशयः
सर्वज्ञात्मगिरांकितो मुनिवरः संक्षेप शारीरकं चक्रेसज्जन
बुद्धिवर्द्धनमिदं राजन्यवंश्ये नृपे श्रीमत्यक्षत-
शासनेम(?)नुकुलादित्ये भुवं शासति ॥६२॥
"भुजंगमांगशायिने विहंगमांगगामिने
तुरंगमांगभेदिने नमो रथांग धारिणो" ॥६३॥

Colophon : इति श्रीसर्वज्ञात्ममहामुनि विरचिते संक्षेपशारीरके
फललक्षणं नाम चतुर्थोध्यायः।

Com. begins : .....णंतुलत्वमस्यादिवेदांत महावाक्य रूपं
शास्त्रा(स्त्रं?)तत्रोक्तं शांस्त्रयोनित्वादिति तृतीये सूत्रे।
अत्रार्थ कमस्य पाठक्रमाद्बलवत्वात्तृतीय चतुर्थ
सूत्रयोर्व्यत्यासोद्रष्टव्य...........।

It ends : श्रीदेवेश्वरेति। अंतेपि भगवन्नमस्कार रूपं मंगलमा-
चरति। भुजंगमांगेति ।
इह योऽस्ति विमोहयन्मनः परमानंदघनः सनातनः।
गुणदोषभृदेष एवनस्तृणतुल्यो यदयं स्वयं जनः ॥

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीविश्वेश्वर
सरस्वती श्रीपादशिष्य श्रीमधुसूदन सरस्वती कृतायां
संक्षेपशारीरकटीकायां चतुर्थोध्यायः।

Post Colophon : ॐ तत्सत् ब्रह्मार्पणमस्तु॥

586

I.M. No. 1560

Title : The same

By : Sarvajñātma Mahāmuni, *Commentator*—Rāmatīrtha

Substance : C.M.P.

Size : 29 cm X 13 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-23

Lines in a page : 10,11

Letters in a line : 41

Condition : Old, damp, hazy, worm-eaten, complete 4th chapter only.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः।

[illegible]

दुःखता विरूद्धं ॥

अतिनिकटमविक्रियं मुरारेः परमपदं प्रणयादभीष्ट(ब्र?) वीमि ।१।

स्वाज्ञान कल्पितजगत्परमेश्वर-त्वजीवत्वभेद कलुषी-कृतभूमभावा ।............।

It ends : चक्रे सज्जन बुद्धिवर्धनमिदं......क्षतशासने....मनुकुला दित्ये भुवं शासति ॥६२॥

भुजगंमंगशायिने विहंगमांगगामिने.......भेदिने नमो रथांगधारिणे ॥६३॥

Colophon : इति श्रीसर्वज्ञात्ममहामुनि विरचिते संक्षेपशारीरके फललक्षणं चतुर्थोध्यायः।

It ends, Com : भुजंग मांगेति। आद्येन विशेषणे.........

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिब्राजकाचार्य कृष्णतीर्थ..... रामतीर्थ विरचितायां संक्षेप....टीकायामन्वयार्थ काशिकायां चतुर्थोध्यायः ।

Post Colophon : .....सदाभवतु मंगलं। तत्सद्ब्रह्मार्पणमस्तु ।

587

I.M. No. 846

Title : स्वात्मज्ञानं–लघुवाक्यवृत्तिः
(Svātmajñānam—Laghuvākyavṛttiḥ)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 27 cm X 11.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 2-10

Lines in a page : 11

Letters in a line : 41

Condition : Fair, torn, mouse -eaten, pasted, incomplete

Date : Nil

Text begins : *(Svātmajñānam) 2A* :...कस्येदं चैतन्यमिति सुषुप्ते तु पुनर्विज्ञानरहितः प्राण उपलभ्यते।

It ends, (Svātmajñānam) Page 4B : .....आत्मज्ञानोपदेशविधिः एवं ज्ञात्वा कृतकृत्योभवति । नान्यथेत्येवं वेदात्रा(न्ता?) नुशासनमिति ।

Colophon : तुरीय खंडः स्वात्मज्ञानं समाप्तं ॥

Begins (Laghuvākyavṛttiḥ) Page 8B : ....ॐ नमो भगवते वासुदेवाय॥
सर्गस्थिति प्रलयहेतुमचिंत्यशक्तिं विश्वेश्वरं।

It ends10B,(Laghuvākyavṛttiḥ) (Com) :

प्रारब्ध कर्मवेगेन जीवन्मुक्तोऽथवाभवेत् ।
किंचित्कालमनारब्ध कर्म बन्धस्य संक्षयो ॥५३॥
निरस्तातिशयानंदं वैष्णवं परमंपदं ।
पुनरावृत्तिरहितं कैवल्यं प्रतिपद्यते ॥५४॥

Colophon : इति श्री ल(।)घ्वीवाक्यवृत्तिः समाप्ता ॥

588

I.M. No. 920

Title	:	स्वात्मानंदप्रकाशिका (Svātmānandaprakāśikā)
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	20.5 cm X 10.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-19
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	19
Condition	:	Very Old, torn, damp, worm-eaten, complete.
Date	:	Nil
Text begins	:	श्रीगणाधिपतये नमः। श्रीलक्ष्मीनृसिंहो जयति । श्री श्रीगुरूचरण द्वंद्वं वंदेऽहं मथितदुःसह द्वंद्वं। भ्रांतिग्रहोपशांति पांसु(श?)मयं यस्य भसितमातनुते।१। दैशिकवरं दयालुं वंदेऽहं निहतसकलसंदेहं॥ यच्चरणद्वयमद्वयमनुभवमुपदिशति तत्पदस्यार्थं ॥२॥
It ends	:	मोहांधकारहरणं संसारोद्वेलसागरोत्तरणं ॥ स्वात्मनी(नि?)रूपणमेतत्प्रकरणवरमकृत दक्षिणा-मूर्त्तिः।१५६। अज्ञानांध्यविहंता विरचित विज्ञानपंकजोल्लासः॥ मानसगगनतलं मे भासयति श्रीनिवास गुरूभानुः ।१५७।
Colophon	:	इति श्रीगोविंद भगवत्पूज्यपाद शिष्य श्रीशंकर भगवत् कृता स्वात्मानंदप्रकाशिका आर्या समाप्ता ॥
Post Colophon	:	श्रीलक्ष्मीनृसिंहार्पणमस्तु ॥

589

I.M. No. 841

Title	:	The same
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26.5 cm x 12.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-10
Lines in a page	:	10, 11, 12.
Letters in a line	:	32
Condition	:	torn, worm-eaten, complete
Date	:	Saṁvat 1863
Text begins	:	श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरूचरणद्वंद्वं वंदे मथितदु:सहद्वंद्वं ॥ भ्रांतिग्रहोपशांति पांसु (शु?) मयं यस्य भसितमात- नुते ॥१॥
It ends	:	अज्ञानांध्य(नान्ध?)विहंता विरचित् विज्ञानपंक जोल्लासः॥ मानसगगनतलं मे भासयति श्रीनिवासगुरूभानुः॥५६॥
Colophon	:	इति श्री गोविंदभगवत्पूज्यपाद शिष्य श्रीमच्छकंर कृताः स्वात्मानंदप्रकाशिकाऽर्य्याः समाप्ता ॥
Post Colophon	:	श्रीसद्गुरूनाथार्पण । संवत् १८६३ मिति......राम ॥ राम ॥ राम ॥

590

I.M. No. 916

Title	:	सटीक स्वात्मबोधप्रदीपिका (Svātmavodhapradīpikā with ṭīkā)
By	:	Śaṅkara Bhagavata
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm x 10 cm

Character : Nāgarī
Folia : 1-26
Lines in a page : 7, 8
Letters in a line : 39
Condition : Old, torn, worm-eaten, complete.
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः ।
ॐ नमः सिद्धम्।
गुरूं नत्वा, हरिं स्मृत्वा चिद्घनानंदमद्वयं ।
क्रियते स्वात्मबोधाय स्वात्मबोधप्रदीपिका ॥१॥
आलोक विषये परमकरूण भगवान् एहवाये शंकराचार्य ते परमकरूणां....।
It ends : अतिमंदकधियांतूर्णं प्रतिबोधाय तत्वतः
अंधतमो विनाशाय दीपिका रचिता मया ॥६९॥
Colophon : इति श्रीमद्गोविंद भगवत्पूज्यपाद (शिष्य?) परमहंस परिव्राजकाचार्य श्रीमच्छंकर भगवतः कृतौ स्वात्मबोधाख्यं प्रकणं(रणं) सभाषाटिपणं संपूर्णं ॥
Post Colophon : संवत् श्रीरस्तु ॥

591

I.M. No. 2897

Title : स्वात्मनिरूपण आचार्यव्याख्या सह
(Svātmanirūpaṇa, with Ācāryavyākhyā)
By : Śaṅkarācārya, *Com*-Saccidānanda Sarasvatī
Substance : C.M.P.
Size : 34.5 cm X 18 cm
Character : Nāgarī
Folia : 2-14
Lines in a page : 20, 21, 23, 24

Letters in a line : 57

Condition : Fair, torn, mouse and worm- eaten, incomplete.

Date : Saṁvat 1915

Text begins : नाहमितिवेति योसौ सत्यं ब्रह्मैवेति नास्तीति।
अहमस्मीति विज्ञान ब्रह्मैवाऽसौ स्वयंविज्ञानाति॥५॥

It ends : अज्ञानांध्यविहंता विरचित विज्ञान पंकजोल्लासः ।
मानस गगनतलं मे भासयति श्रीनिवासगुरूभानुः॥

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीशंकराचार्यकृत्य-(त?) स्वात्मनिरूपण प्रकरण समाप्तम्। श्रीराम।

Com begins : .....ननुवाहमस्मीत्येवं प्रकारकोपिकस्य चिदज्ञस्य जायतेऽनुभवः कथमहस्मीत्येवानुभवस्तत्राह नाहमितीति नाहमितिवेति योसौनाह स्मीति।

It ends, Com : चैतन्यद्युतिरूचिरंगो दूरनि(र?)स्त शामतासंगः
हृदये सरोजे विरजे भ्रमति भ्रमरो विलक्षणः कश्चित्॥

Colophon : इति श्रीसच्चिदानंद सरस्वती विरचिता आचार्य व्याख्या समाप्ताः।

Post Colophon : १९१५, सम्वतंक॥ १९१५।

592

I.M. No. 4361

Title : स्वात्म संवित्युपदेशः
(Svātma Saṁvityupadeśaḥ)

By : Dattātreya

Substance : C.M.P.

Size : 18 cm X 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-45

Lines in a page : 7, 9

Letters in a line : 16

Condition : Fair, worm-eaten, complete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः । श्रीदत्तात्रेय गुरूं भजे।
ये गता दिवसा पुंसां धर्ममोक्षार्थवर्ज्जिताः ।
न ते पुनरिहायांति बिष्णुभक्ता यथा नराः ॥
ईश्वरानुग्रहादेव पूंसामद्वैतवासना।
महाभय परित्राणां द्विवाणामुपजायते॥

It ends : चित्तायते धातुबंधं शरीरं नष्टे चित्ते धातवो यांति नाशं।
तस्माच्चित्तं यत्नतो रक्षणीयं स्वस्थे चित्ते बुद्धयः संभवंति ॥२०॥
बिंदति बिंदति न हि न हि यत्र छंदो लक्षण न हि न हि तत्र ॥
समरसमग्नो भावित पूतः प्रलपित तत्वं परम-बधूतः ॥२१॥

Colophon : इति श्रीदत्तात्रेय गोरक्ष संवादे स्वात्म संवित्युपदेशे स्ती(?) संसर्ग निवारणो नाम अष्टमं प्रकरणं समाप्तं॥

593

I.M. No. 10,628

Title : स्वात्मनिरूपणप्रकरणम्
(Svātmanirūpaṇaprakaraṇam)

By : Śaṅkarācārya

Substance : C.M.P.

Size : 33 cm X 17 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-4

Lines in a page : 16, 17, 19

Letters in a line : 63

Condition : Old, torn, damp, complete.

Date : Nil

Text begins : ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः।
श्रीगुरुचरणद्वंद्वं बंदेहमधित दुःसह द्वंद्वं भ्रांति ।
ग्रहोपशांतिं पांसुमयं यस्य भसितमातनुते ॥१॥
दैशिक वरं दयालुं बंदेहं निहत सकल संदेहं ।
सच्चरण द्वयमद्वयमनुभवमुपदिशति तत्पदस्यार्थं॥२॥

It ends : अज्ञानांध्यविहंता विरचित विज्ञान पंकजोल्लासः
मानस गगनतलं मे भासयति श्रीनिवास गुरुभानुः।१५५।

Colophon : इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीशंकराचार्य कृत
स्वात्मनिरूपरणप्रकरणं समाप्तम् ।

594

I.M. No. 928

Title : स्वाराज्यसिद्धिः
(Svārājyasiddhiḥ)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 28.5 cm X 15.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-10

Lines in a page : 12

Letters in a line : 29

Condition : Fair, torn, worm-eaten, incomplete

Date : Nil

Text begins : ॐ श्रीगणेशाय नमः ।
ॐ सामवेद प्रसिद्धस्य तत्त्वमसीतिमहावाक्यस्य त्वखंडार्थत्वं प्राग्विस्तरेण वर्णितमेव दर्शितैक्या संभावना शंकादि निरासार्थ स्तत्रत्यो नवकृत्वोऽभ्यासः प्राग्वर्णित इति...........।

It ends : .....स्वाराज्यं तदेव सौख्य परमपुरूषार्थस्तमधि गम्यकृतकृत्यो भवेदिति छांदोग्य षष्ठ प्रपाठक स्याप्य-खंडैक वस्तु परत्वं सिद्धमिति भावः।

595

I.M. No. 10,304

Title : The same
By : Gaṅgādhara Sarasvatī?
Substance : C.M.P.
Size : 24 cm X 10.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-5
Lines in a page : 10,11
Letters in a line : 41
Condition : Fair, torn, incomplete.
Date : Nil
Text begins : ॐ श्रीगणेशाय नमः ।
तरूण तपन वर्ण कर्ण लीलावधूत
भ्रमर निवहगुंजा कर्णतोद्भूत हर्षं ।
अमावर किरीटोद्घृष्ट पादाब्जमंतः
स्फुरतुदलित विप्रदंति वक्त्रंमहोतः(न?) ॥१॥

It ends : .....अपि सर्ववेदांत तात्पर्यार्थ संग्रहेणदिदर्शयिषुस्तत्वं पदार्थो तटस्य (स्थ?) स्वरूप लक्षणाभ्यामुपक्षिप्य वाक्यार्थं प्रत्यग्ब्रह्मैक्य लक्षणं च प्रदर्श्य स एवाज्ञातः शास्त्रस्य विषयः सद्गुरू कृपयाज्ञातश्च प्रयोजनमिति सूचयंस्तमेव.......।

596

I.M. No. 10,305

Title : स्वाराज्यसिद्धि व्याख्यासह
(Svārājyasiddhi with vyākhyā)

By	:	Gaṅgādhara Sarasvatī?
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24.5 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	3-5
Lines in a page	:	9
Letters in a line	:	32
Condition	:	Fair, torn, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	...मानंदमूर्तिः शिवो नः।१। गंगायाः जाह्नव्याः पूरः प्रवृद्ध प्रबाहस्तेन प्रकर्षेण चलिताभ्यः कंपिताभ्यो जटाभ्यः ह्रास्त्वादधः स्खलिताद्भोगिना सर्पाणामिद्रांत्स्वामिनः...........।
It ends	:	.....सर्ववेदांत तात्पर्यार्थ संग्रहेणदिदर्शयिषुस्तत्वंपदार्थो तटस्य(स्थ?) स्वरूप लक्षणाभ्यामुपक्षिप्य वाक्यार्थ प्रत्यग्ब्रह्मैक्य लक्षणं च प्रदर्श्य स एवाज्ञातः शास्त्रस्य विषय सद्गुरू कृपया ज्ञातश्च प्रयोजनमिति सूचयं स्तमेव...........।

597

I.M. No. 36

Title	:	सर्वदर्शनसंग्रहः (Sarvadarśanasaṁgrahaḥ)
By	:	Sāyaṇa Mādhavācārya
Substance	:	C.M.P.
Size	:	35 cm X 13.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	2-53
Lines in a page	:	13, 14
Letters in a line	:	54

Condition	: Good, worm-eaten, incomplete, Folia1 missing.
Date	: 1936 विक्रमाब्द
Text begins	: ....सपलाला(?)नि धान्यान्याहरति स यावदादेयं तावदादाय निवर्त्तते । तस्मादुः (दु?) खभयान्नानु-कूलवेदनीयं सुखं इत्युक्तमुचितम् ।
It ends	: एवमन्यदपि शास्त्रं यथासंभवं चतुर्व्यूहमूहनीयमिति सर्वमवदातम् ॥ इति सर्वदर्शनसंग्रहे पातंजल दर्शनम्॥ इतः परंसर्वदर्शन शिरोमणिभूतं शंकरदर्शनमन्यत्र लिखितमित्यत्रोपेक्षितमिति ॥
Colophon	: इति श्रीसायनमाधवाचार्य विरचितः सर्वदर्शनसंग्रहः समाप्तः ॥
Post Colophon	: श्री दुर्गाभगवती प्रीयताम् ॥ रसनेत्रांकैकमिते विक्रमार्क संमिते ....नवदिनाभ्यन्तरे काश्यां भैरव संनिधौ लिखितम् ॥

598

I.M. No. 953

Title	: षट्पदीविवरणम् (Ṣaṭpadīvivaraṇam)
By	: Rāmabhadra Miśra
Substance	: C.M.P.
Size	: 24.5 cm X 9 cm
Character	: Nāgarī
Folia	: 1-6
Lines in a page	: 7, 10
Letters in a line	: 42
Condition	: Fair, torn, worm-eaten, complete.
Date	: Nil
Text begins	: श्रीगणेशाय नमः॥

अविनयमपनय विष्णो दमय मनः शमय विषय ।
मृगतृष्णां भूतदयां विस्तारय तारय संसारसागरतः।१।

Com begins : विषयास्रक्वं(च?)दनादयस्ते रसा इव विषयसासे(?)षु तृष्णां शमय उपशमय।.....दयालुर्हि सर्वत्र विनीतो भवति।

It ends, Com : ......नारायणेति श्लोकस्य फलस्तुति परत्वेन बहिर्भूतत्वादिति षट्पदीत्वमेव। आर्या च श्लोक एव। आर्यालक्षणं। यस्याः पादे प्रथमे द्वादशमात्राः तथा तृतीयेऽपि। अष्टादश द्वितीये चतुर्थके पंचदश सार्येति।

Colophon : इति सर्व विद्यादर्शिता काशीवासिना श्रीरामभद्र मिश्रेण विरचितं षट्पदीविवरणं समाप्तिमियात्।

Post Colophon : शुभमस्तु। रामाय नमः। कृष्णाय ।

599

I.M. No. 6237

Title : षट्पदीवेदांत
(Ṣaṭpadīvedānta)

By : Śaṅkarācārya

Substance : C.M.P.

Size : 14.5 cm X 10.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-2

Lines in a page : 9

Letters in a line : 19

Condition : Fair, torn, complete.

Date : Nil

Com begins : ॐ श्रीगणेशाय नमः।
ॐ मनो बुद्ध्यंहकार चित्तादीनाहं न श्रोत्रं न जिह्वा न च घ्राणनेत्रं।

न च व्योमभूमी न तेजो न वायु सच्चिदानंद रूपः
शिवोहं शिवोहं ॥१॥

It ends, : अहं निर्वीकल्पो निराकार रूपि विभुव्यापि सर्वत्र
सर्वे इंद्रियाणां ।
न वा बंधनं नैव मुक्तिर्नमिती चि(?)दानंद रूपः
शिवोहं शिवोहं ॥

Colophon : इति श्रीशंकराचार्यविरचितं षटपदीवेदांत संपूर्णं। श्री।

600

I.M. No. 6673

Title : **योगवासिष्ठः**
(Yogavāsiṣṭhaḥ)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 25 cm X 11 cm

Character : Nāgarī

Folia : 2-115

Lines in a page : 10

Letters in a line : 40

Condition : Very old, damaged by mouse-eaten, incomplete.

Date : Nil

Text begins : ××××सुरसमं मोघाद वृत्तिषु मनः स्विव ॥१२॥
बालकेष्वज्ञलोकेषु लीलापक्षिषु मादरं ।
भोजनार्थं वघूलोकमुपरुंधश्च(श्चा?)नारतं ।१३।
भ्रम भ्रमरपक्षोत्ववानधूत रजस्यलं ।
कौमुदे परिविश्रांते चामरेष्वक्षिपक्षसु ॥१४॥

It ends, Page 115B : रोद्ध्यरोधक संमोहंत्यत्त्का(क्त्वा?)रवे विमलोभव ॥
प्रवृत्तिरेवमव्योम्नः प्रवृत्तिश्चैव स्वात्मिका ॥१७॥
अतः कालक्रियान्कुड्य कलादि विमलं नभः ॥
वित्त. संरुद्धंय××××××××××××××××।

The first Colophon is seen in Page 3A : मोक्षोपाये निर्वाण प्रकरण दिवस व्यवहार वर्णनं नाम प्रथमः सर्गः ।

601

I.M. No. 9106

Title	:	योगवासिष्ठे सारसंग्रहः (Yogavāsiṣṭhe Sārasaṁgrahaḥ)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	24 cm X 11 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-19
Lines in a page	:	7
Letters in a line	:	29
Condition	:	Fair, torn, damp, complete.
Date	:	Saṁvat 1897
Text begins	:	श्रीगुरवे नमः । दिक्कालाद्यनवच्छिन्नांनंत चिन्मात्रमूर्तयोः । स्वानुभूत्यैकमानाय नमः शांताय तेजसे ।१। अहं बद्धो विमुक्तस्यामिति यस्यास्ति निश्चयः । नात्यंतमज्ञो नोत (ज?) ज्ञः (न तज्ज्ञः?) सोऽस्मिन् शास्त्रे धिकारवान् ।२।
It ends	:	सौम्यांभसि यथा .. (वी?) चिनचास्ति न च नास्ति च तथैव ब्रह्मणि जगत् शून्यं पदं गतं ।२५। सांसारिकसुखासक्तो ब्रह्मज्ञोस्मीतिवादकः । कर्म्म ब्रत्मो(?) भयभ्रष्टं तंत्यजेदंत्यजं यथा ।२६।
Colophon	:	इति योगवासिष्ठे अनुभवप्रकरणं सारसमुच्चये सारसंग्रहः समाप्तः ॥
Post Colophon	:	मीति वैशाख.....................संवत् १८९७ ....शुभंभवतु ।

602

I.M. No. 9561

Title	:	The same
By	:	Vasiṣṭha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	31.5 cm X 12 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-18
Lines in a page	:	8, 9
Letters in a line	:	54
Condition	:	Very old, torn, damaged by worm-eaten, incomplete.
Date	:	Nil
Text begins	:	अथ वासिष्ठसारः । दिक्कालाद्यनवछिन्मानंत (न्नमनन्तं?)चिन्मात्रमूर्त्तये । स्वानुभूत्यैकमानाय नमः शांताय तेजसे ॥१॥
It ends p-18B	:	एकं ब्रह्म चिदाकारं सर्वात्मकम खंडिते । निष्कंपं भूरिवाशेषमितिभाव (य?) यन्नत (:?) ।९। श्रीरामकृष्ण ।
Com begins	:	ॐ नमः परमात्मने ॥ यतः सर्वाणि भूतानि प्रतिभांति स्थितानि च । यत्रैवोपसमयाति तस्मै सत्यात्मने नमः ॥१॥
It ends, Com	:	..............यतोन्यतभ्र (भ्र?) तं नास्ति न वर्तते न भविष्यति इति............मद्वितीयं चिदाकार चैतन्यरूपं सर्वात्मकं सर्वस्वरूपं अखंडितं अव्ययं निष्कंपंक? परहितं भूरि बहुधावाशेषं मूचरितं अ..........वाजसैवास्तीति यत् तश्चिंतय ।९।

603

I.M. No. 10,605

Title	:	The same
By	:	Unknown

Substance : C.M.P.
Size : 25.5 cm X 13.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-17
Lines in a page : 10
Letters in a line : 25
Condition : Old, damp, worm-eaten, complete.
Date : Nil
Text begins : ओं श्रीगणेशाय नमः ।
ओं दिक्कालाद्यनवछिन्नानंत चिन्मात्रमूर्त्तये ।
स्वानुभूत्यैकमानाय नमः शांताय तेजसे ।१।
अहं बद्धो विमुक्तस्यामिति यस्यास्ति निश्चयः ।
नात्यंतमज्ञो नोत (ज?) ज्ञः सोऽस्मिशास्त्रेधिकारवान् ।२।
It ends : सौम्यांभसि यथा वीचिर्नचास्ति न च नास्ति च ।
तथा जगद्ब्रह्मणीदं शून्याशून्यपदं गतं ।३४।
Colophon : इति श्रीयोगवासिष्ठसारे दशमं प्रकरणं समाप्तः ॥

604

I.M. No. 10,904

Title : सटीक योगवाशिष्ठसारः
(Yogavāśiṣṭhasāra with ṭīkā)
By : Unknown
Substance : C.M.P.
Size : 35.5 cm X 13.5 cm
Character : Bengali
Folia : 1-19
Lines in a page : 6,12,17
Letters in a line : 58
Condition : Fair, torn, damp, complete
Date : Śakāvda 1780
Text begins : ओं परमात्मने नमः ।

दिक्कालाद्यनवच्छिन्नानन्त चिन्मात्रमूर्त्तये ।
स्वानुभूत्येक मानाय नमः शान्ताय तेजसे ।१।

It ends : दूरस्थोपि न दूरस्थः पिंडस्थः पिंडवर्जितः ।
आमलो निर्मलो देही सर्व्वव्यापी निरंजनः ।३६।
कायस्थोपि न कायस्थः कायस्थोपि न दृश्यते ।
कायस्थो विषयान् भुंक्ते कायस्थोपि न लिप्यते ॥३७॥

Com begins : लक्ष्मीकान्तं नमस्कृत्य यथामति विरच्यते ।
वशिष्ठसारविवृतिः परोपकृतये मया ॥
वशिष्ठेन मुनीन्द्रेणोपदिष्टं राघवं प्रति ।
सारमुद्धृत्य शास्त्रानां ब्रह्मविद्या मदा(हा?)र्णवात्

Colophon : इति योगवाशिष्ठे जीवन्मुक्ति नाम दशम प्रकरणं समाप्तश्चायं ग्रंथः ॥

Post Colophon : श्री काशीदास मित्रेण.....शकाब्दा १७८०.......
संपूर्णोऽयं ग्रंथः ।

605

I.M. No. 10,606

Title : योगवासिष्ठसार विवरणम्
(Yogavāsiṣṭhasāra Vivaraṇam)

By : Mahīdhara

Substance : C.M.P.

Size : 33.5 cm X 13.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-38

Lines in a page : 7,8

Letters in a line : 42

Condition : Fair, torn, damp, complete

Date : Nil

Text begins : अथ वासिष्ठसारः ।
दिक्कालाद्यनवच्छिन्नांतचिन्मात्रमूर्त्तये ।
स्वानुभूत्यैक मानाय नमः शांताय तेजसे ॥१॥

It ends	:	सौम्यांभसि यथा वीचि र्न चास्ति न च नास्ति च । तथा जगद्ब्रह्मणीदं शून्याशून्यं पदं गतं ।३४।
Com begins	:	ॐ नमः परमात्मने नमः । यतः सर्वाणि भूतानि प्रभवंति स्थितानि च । यत्रैवोपशमं यांति तस्मै सत्यात्मने नमः ॥१॥
It ends, Com	:	सौम्येति, सौम्ये स्थिरे यत्त्वार्णवे यथा वीचिरस्ति नास्ति च तथेदं जगत् ब्रह्मणि अस्ति नास्ति च अज्ञान दशायामस्ति ज्ञानदशायां नास्तीत्यर्थः तेनेदं ब्रह्मपद शून्याशून्यं जगताहीनं(दिना?) सहितं चेत्यर्थः व्यवहारिकतात्विकं दशाभ्यामिति भावः ।३४।
Colophon	:	इति श्रीयोगवासिष्ठविवरणेमहीधरकृते दशमं प्रकरणं।
Post Colophon	:	काश्यांवासिष्ठ.................इति योगवासिष्ठ टीका ।

606

I.M. No. 10,610

Title	:	**योगवासिष्ठसारः** (Yogavāsiṣṭhasāraḥ)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	30 cm X 16.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	27-39
Lines in a page	:	8, 10
Letters in a line	:	26
Condition	:	Bad, torn, damp, damaged by worm-eaten,Complete
Date	:	Nil
Text begins	:	अथ वसिष्ठसारः । दिक्कालाद्यनवछिन्नानं तच्चिन्मात्रमूर्त्तये । स्वानुभूत्यैक मानाय नमः शांताय तेजसे ।१।

अहं बद्धो विमुक्तः स्यामिति यस्यास्ति निश्चयः ।
नात्यंतमज्ञो न तजज्ञ सोऽस्मिन् शास्त्रेधिकारवान् ।२।

It ends : सौम्यांभसि यथा वीचिर्न चास्ति न च नास्ति च ।
तथा जगत् ब्रह्मणीदं शून्याशून्य पदं गतं ।३४।

Colophon : इति श्रीयोगवासिष्ठसारे दशमं प्रकरणं ।

Post Colophon : यस्य तृष्णा न ....प्रभुः ।

607

I.M. No. 10,721

Title : The same

By : Unknown, *Com*-Mādhava Dās

Substance : C.M.P.

Size : 28 cm X 12.5 cm

Character : Hindi (Nāgarī)

Folia : Different

Lines in a page : 9, 10

Letters in a line : 37

Condition : Fair, torn, damp, incomplete.

Date : Saṁvat 1828

Text begins P 4A : दिक्कालाद्यनवछिन्नानंत चिन्मात्रमूर्त्तये ।
स्वानु भूत्यैक भानाय नमः शांताय तेजसे ।१।

It ends, Text P-27A of 10th Prakaraṇa :
सौम्यांभसि यथा वीचिर्न चास्ति न च नास्ति च ।
तथा ब्रह्म जगत्सौम्यं शून्याशून्य पदं गतं ।३४।

Com begins : ......दिससी सद्गुरूता ताम्रणो निबोलोंकाय आतां तु
चितत्व ता सर्वरूपें ।१०।

It ends, Com P 31 B : माधवदास नारायणाचा । जोमुली चे निकृष्णनामे
सा चा ह्मणे सत्य सत्य त्रिवाचा , सद्गुरू प्रसादे
करुनि । २७१।

Colophon	:	इति श्रीयोगवासिष्ठसारे माधवदास कृत टीकायां ब्रह्म प्राप्तिनाम दशम प्रकरणं संपूर्ण ॥

608

I.M. No. 10,768

Title	:	योगवाशिष्ठभाषा (उत्पत्तिप्रकरणं) (Yogavāsiṣṭhabhāṣā (Utpattiprakaraṇam)
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	33.5 cm X 16.5 cm
Character	:	Nāgarī (Hindi)
Folia	:	2-13, 13-45, 47,48
Lines in a page	:	10
Letters in a line	:	45
Condition	:	Fair, torn, damp, pasted, incomplete.
Date	:	Saṁvat 1825
Text begins	:	.... चारजनपरत महा दुखकूप।१२। ग्यानभयो परकास जिहिचित वन सकल बिनास । मृत...तपावत नही ज्ञानी पुरूष न नास ॥१३॥ वशिष्ठ उवाच ॥ जिहि प्रकार वर्नन करोंकथा अन्नसजमांह । भूषनकी जै श्रोत्र कोया मै अंतर नांह ।१४।
It ends	:	नास चित्तकौजबभयौ हिमज्यौजगत बिलाइ ॥ सकल जगत यह ओस समछिनमैदी सतजाइ ॥८०॥ आदि अंतो रहित जो केवल पदविग्यान ॥ सरदकाल आकास ज्यो तिरमलभासै ग्यान ॥८३॥
Colophon	:	इति श्रीयोगवाशिष्ठ भाषायां श्री वाल्मीकीये मोक्षोपाये उत्पत्तिप्रकरणे सप्तभूमिकोपाख्यानं नाम त्रयोदशः सर्गः॥ इत्युत्पत्तिप्रकरणं समाप्तम् सकल सिद्धिरस्तु ॥
Post Colophon	:	श्री रामचंद्राय नमः । सम्वत् १८२५॥..........।

609

I.M. No. 10,612

Title	:	सटीक लघु योगवासिष्ठ (Laghu Yogavāsiṣṭha with ṭīkā)
By	:	Ātmasukha
Substance	:	C.M.P.
Size	:	40.5 cm X 17.5 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-36, 37-46, 47-111, 112-133, 134-178, 180-182
Lines in a page	:	13, 14,15
Letters in a line	:	41
Condition	:	Very bad, fully damaged by worm eaten, incomplete
Date	:	Nil
Text begins	:	दिविभूमौ तथाकाशे बहिरंतश्च मे विभुः । यो विभात्यवभासात्मा तस्मै सर्व्वात्मने नमः ।१।
It ends	:	.......सैवास्य वीजतां यात तत एतत्प्रवर्त्तते । ......पदमाद्यमनाद्यमंतस्य वीजं न विद्यते ।
Com begins	:	*Vairāgya Prakaraṇa*, श्रीगणेशाय नमः । श्रीसारदाय नमः। श्रीगुरुभ्यो नमः । श्रीसर्वात्मैक आत्मानाम् परमानंदघनमूर्तये नमः । (अवि?)द्या कल्पितद्वैतं नरसिंहाभिधंमहः । वेदांत वेद्यं वंदेहं परमानंद विग्रहं ।१।

610

I.M. No. 10,870

Title	:	लघ्वीवाक्यवृत्तिः (Laghvīvākyavṛttiḥ)
By	:	Śaṅkarācārya
Substance	:	C.M.P.

Size	:	30.5 cm X 16.5 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-4
Lines in a page	:	9,10
Letters in a line	:	32
Condition	:	Very fair, complete
Date	:	Nil
Text begins	:	परमात्मने नमः । तापत्रयार्कसन्तप्तः कश्चिदुद्विग्नमानसः । शमादि सहित स्तावत् स्वगुरुं परिपृच्छति ॥ अनायासेन येनास्मान्मुच्येयं भवबन्धनात् । तन्मे संक्षिप्य भगवन् केवलं कृपया वद ॥
It ends	:	प्रारब्धकर्मयोगेन जीवन्मुक्तोऽथवा भवेत् । किंचित्कालमनारब्ध कर्मबबन्धस्य संक्षये ।४९। निरस्तातिशयानन्दं वैष्णवं परमं पदम् । पुनरावृत्तिरहितं कैवल्यं प्रतिपद्यते ॥५०॥
Colophon	:	इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमत् गोबिन्द भगवत् पूज्यपाद शिष्य शंकर भगवत्कृत लघ्वीवाक्यवृत्तिः समाप्ता ।
Post Colophon	:	श्रीकाशीदास मित्रेण लिखितं यथादृष्टं ।

611

I.M. No. 10,899

Title	:	सटीक लघुवाक्यवृत्तिः (पुष्पांजलि) (Laghuvākyavṛttiḥ with ṭikā (Puṣpāñjali)
By	:	Ācārya Svāmī
Substance	:	C.M.P.
Size	:	26 cm X 12.5 cm
Character	:	Bengali (Nāgarī)
Folia	:	1-6
Lines in a page	:	8,9,10,11

Letters in a line : 39
Condition : Fair, torn, damp, complete
Date : Nil
Text begins : श्रीगुरवे नमः ।
स्थूलोमांसमयोदेहः सूक्ष्मः स्यात् वासनामयः ।
ज्ञानकर्मेन्द्रियैः सार्द्धं धीप्राणौ तच्छवीरगौ ॥१॥
It ends : देहात्मधीवद्ब्रह्मात्म धीदार्ढ्ये कृतकृत्यता ।
यदा तदऽयं म्रियतां मुक्तोऽसौनात्रसंशयः ।१८।
Colophon : इति श्रीमदाचार्य स्वामिना विरचितं लघुवाक्यवृत्ति प्रकरणं समाप्तम् ।
Com. begins : ओं नमो गणेशाय ॥
नत्वा श्रीरामचन्द्राख्यं तत्वं वेदान्तगोचरम् ।
कुर्व्वे पुष्पांजलि टीकां वाक्यवृत्तेरविस्तरम् ॥
It ends, com : अन्तर्यामी समस्तेषु यः शंकेतपतिर्विभुः ।
सन्तस्तमेव पृच्छन्तु यदत्र स्खलितं मनः ।
...कृत्वापुष्पांजलिं टीकां भवच्चरणाब्जयोर्द्वयोः ।
पुष्पं मयार्जितं किंचित् तद्ब्रह्मणि समर्पितं ॥
Colophon : इति लघुवाक्यवृत्ति टीकायां पुष्पांजल्यभिधायां वेदान्त प्रकरणं समाप्तम् ।
Post Colophon : ओं परमात्मने गुरवे नमः ।

612

I.M. No.10,918

Title : लघ्वीवाक्यवृत्तिः
(Laghvīvākyavṛttiḥ)
By : Śaṅkara Bhagavat
Substance : C.M.P.
Size : 28 cm X 11.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-6
Lines in a page : 6

Letters in a line : 27
Condition : Fair, torn, complete.
Date : Nil
Text begins : परमात्मने नमः।
तापत्रयार्कसन्तप्तः कश्चिदुद्विग्नमानसः।
शमादि सहितस्तावत् स्वगुरूं परिपृच्छति ॥१॥
अनायासेन येनास्मान्मुच्येयं भव वंच (न्ध?)नात्।
तन्मेसंक्षिप्य भगवन् केवलं कृपया वद ॥२॥
It ends : प्रारब्धकर्मवेगेन जीवन्मुक्तोऽथवा भवेत्।
किंचित्कालमनारब्ध्य(ब्ध?)कर्म बन्धस्य संक्षये॥४९॥
निरस्तातिशयानन्द वैष्णवं परमं पदं ।
पुनरावृत्तिरहितं कैवल्यं प्रतिपद्यते ॥५०॥
Colophon : इति श्रीमत् परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमद्गोविन्द भगवत् पूज्यपादशिष्य शंकर भगवत्कृत लघ्वी वाक्यवृत्ति समाप्ता ॥

613

I.M. No. 929

Title : सटीक हस्तामलकम्
(Hastāmalakam with ṭikā)
By : Unknown
Substance : C.M.P.
Size : 27 cm X 13 cm
Character : Nāgarī
Folia : 1-5
Lines in a page : 9,10,11
Letters in a line : 45
Condition : Fair, torn, worm-eaten, complete.
Date : Nil
Text begins : निमित्तं मनश्चक्षुरादि प्रवृत्ती निरस्ताखिलोपाधि (चि?)दाकाशकल्पः।

रविर्लोक चेष्टा निमित्तं यथा यः स नित्योपलब्धिस्व रूपोऽहमात्मा।१।

It ends : उपाधौ यथा भेदता सन्मणीनां तथा भेदता बुद्धि भेदेषुतेपि ।
यथा चंद्रकाणां जल चंचलत्वं तथा चंचलत्वं तवापीह विष्णो ।

Com begins : श्रीगणेशाय नमः। श्रीगुरूंभजे ।
कस्त्वं शिशो कस्य कुतोसि गंता किंनाम ते त्वं कुत आगतोऽसि ।
एतद्वद त्वं ममसुप्र(सि?)द्धं मत्प्रीतये प्रीति विवर्द्धनोऽसि ॥१॥

It ends, Com : ....यथा चंद्रकाणां चंद्र एव चंद्रकास्वार्थकः प्रतिविंवे दृश्यमानानां जलस्य चंचलत्व दिव्यामपि चंचलत्वं तथा बुद्धीनां चंचलत्वाः त्तवापि चंचलत्वमौपाधिकं नपारमार्थिकमित्यर्थः इह बुद्धिषु हे विष्णो ॥

Colophon : इति हस्तामलकटीकायां संपूर्णम् ।

614

I.M. No. 930

Title : **सटीक हस्तामलकम्**
(Hastāmalakam with ṭīkā)

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 27.5 cm X 12.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-5

Lines in a page : 12,13

Letters in a line : 35

Condition : Fair, torn, worm-eaten, complete.

Date : Nil

Text begins : श्रीगणेशाय नमः॥

कस्त्वं शिशोकस्य कुतोसि गंता किं नाम ते त्वं कुत आगतोऽसि ।
एतद्वद त्वं मम सुप्रसिद्धं मत्प्रीतये प्रीतिविवर्द्धनोऽसि ॥१॥

It ends : उपाधौ यथाभेदता सन्मुणीनां तथा भेदता बुद्धि भेदेषु तेपि
यथा चंद्रकाणां जले चंचलत्वं तथा चंचलत्वं तवापीह विष्णो ।

It ends, Com : .....यथा चंद्रकाणां चंद्र एव चंद्रका इति स्वार्थेकः प्रतिविंवे दृश्यमानानां जलस्य चंचलत्वादेषामपिच-चलत्वं तथा बुद्धीनां चंचलत्वात् तवापि चंचलत्वमौपा-धिकं न पारमार्थिकमिह बुद्धिषु हे विष्णो इति ।१४।

Colophon : इति हस्तामलकटीका समाप्ता ।

Post Colophon : यथा दीपमेकं घटछिद्र भिन्नत्व......स्वरूपोहमात्मा १४ इति श्रुभं.....शुभं।

615

I.M. No. 2913

Title : The same

By : Unknown

Substance : C.M.P.

Size : 32.5 cm X 16.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-4

Lines in a page : 11,13, 14

Letters in a line : 45

Condition : Fair, torn, damp, complete.

Date : Nil

Text begins : ॐ श्रीगणेशाय नमः ।
कस्तं शिशो कस्य कुतोसिगंता, किंनाम ते त्वंकुत आगातोऽसि ।

एतद्वद त्वं मम सुप्रसिद्धं, मतृप्रीतये प्रीति विवर्द्धनोऽसि॥१॥

It ends : समस्तेषु वस्तु ष्वनु सुतमेक समस्तानि वस्तु नियन्तस्य शं(स?)ति
वियद्वत्सदा शुद्धमच्छरूपं स नित्योपलब्धि स्वरूपोहमात्मा ।१३।
उपाधौ यथा भेदता सन्मणीनां तथा भेदता बुद्धि भेदेषुतेऽपि ।
यथा चंद्रकाणां जले चंचलत्वं तथा चंचलत्वं तवापीह विष्णो ।१४।

Com begins : वंदे गणपतिं देवं सर्वविघ्न निवारणं ।
सरस्वतीं चिदानंद गुरूंचैव विशेषत:॥
वक्ष्ये वेदांतवाक्येन सारं चात्म प्रवोधकं।
येन विज्ञानमात्रेण मर्त्योऽमर्त्यो भवेन्नर:॥

It ends, Com : ....यथा चंद्रकाणां चंद्र एव चंद्रका इति स्वार्थेक: प्रतिविंवे दृश्यमानानां जलस्य चंचलत्वादेषामपि चंचलत्वं तथा बुद्धीनां चंचलत्वात्तवापि चंचलत्वमौपाधिकं न पारमार्थिकमिह बुद्धिषु हे विष्णो इति।१४।

Colophon : इति हस्तामलकटीका संपूर्णम् समाप्तम ।

Post Colophon : यथा दीपमेकं......स्वरूपोहमात्मा ।१५।

616

I.M. No. 6768

Title	:	The same
By	:	Unknown
Substance	:	C.M.P.
Size	:	22.5 cm X 13 cm
Character	:	Nāgarī
Folia	:	1-2
Lines in a page	:	25, 26
Letters in a line	:	56

Condition : Very old, torn, worm eaten, incomplete.
Date : Nil
Text begins : निमित्तं मनश्चक्षुरादि प्रवृत्तौ निरस्ताखिलोपाधिराकाशकल्पः।
रविर्लोक चेष्टा निमित्तं यथा यः स नित्योपलब्धिः स्वरूपोहमात्मा॥१।
It ends : उपाधौ यथा भेदता सन्मणीनां तथा भेदतां बुद्धि भेदेषु तेष्वपि।
यथा चंद्रिकाणां जले चंचलत्वं तथा चंचलत्वं तवापीहं विष्णो॥११॥
Com. begins : श्रीगणेशाय नमः॥ ॐ नमः परमात्मने। कश्चिदुत्पन्न ज्ञाना आविर्भूत चरमदेहः खलु जनं न मुकत्त्वं न बहिः कृतः पित्रा प्रदर्शितो भाष्य कृद्भिः कस्त्वमिति पृष्ठः......
It ends, Com : उपाधौ उपसमीपे आधीयते इति जपाकुस्तु (सु?)माद्युपाधि रूच्यते। तस्मिन्नुपाधौ तन्निमित्तमित्यर्थः। यथा भेदता भेदत्वमनेकरूप...... अत्रत्यं अवशिष्टं वेदांतसार समाप्तिपत्रे अस्ति।

617

I.M. No. 7280

Title : The same
By : Śaṅkarācārya
Substance : C.M.P.
Size : 24.5 cm X 11.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 2-4
Lines in a page : 15
Letters in a line : 36
Condition : Fair, torn, incomplete.
Date : Nil

Text begins : .....र्थमधिष्ठातेष्यते स्वयं कस्मान्न प्रवर्त्तन इत्यत आह। अबोधात्मकानीति। हेतुगर्भमिदं विशेषणं। ततश्चायमर्थो भवति। अबोधकत्वादयेतनत्वाद्धटादिवश्चैतन्य-'मधिष्ठातार मांश्रित्य प्रवर्त्तते ।

It ends : यथा चंद्रिकाणां चंद्र इव चंद्रिका इति स्वार्थेक: प्रतिविंवे दृश्यमानानां जलस्य चंचलत्वादेषामपि चंचलत्वं तथा बुद्धीनां चंचलत्वादेव तवापि चंचलत्वमौपाधिकं कंपनं। न पारमार्थिकमिह बुद्धिषु हे विष्णो इति। एकामनीषा निष्क्रियाणां बहुनामेक: योऽनुकरोति।

Colophon : इति श्रीशंकराचार्यकृता हस्तामलकटीका समाप्ता।

Post Colophon : शुभं भवतु । लिखिता गिरिनारेण.......हस्तामलक संश्रया॥१॥

618

I.M. No. 10,894

Title : हस्तामलक सभाष्य

(Hastāmalaka with Bhāṣya)

By : Śaṅkarācārya, *Com* . Śaṅkarācārya

Substance : C.M.P.

Size : 28.5 cm X 14.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-8

Lines in a page : 10, 12, 14

Letters in a line : 24

Condition : Fair, torn, damp, complete.

Date : Nil

Text begins : कस्त्वं शिशो कस्य कुतोऽसि गन्ता
किं नाम ते त्वं कुत आगतोऽसि
एतद्वद त्वं मम सुप्रसिद्धं
मत् प्रीतये प्रीति विवर्द्धनाऽसि॥१॥

It ends : उपाधौ यथा भेदातासन्मणीनां तथा भेदता बुद्धि भेदेषु तेषु।
यथा चन्द्रकानां जले चंचलत्वं तथा चंचलत्वं तवापीह विष्णो ॥१२॥

Colophon : इति हस्तामलकं समाप्तं ॥

Com begins : यस्मिन् ज्ञाते भवेत् सर्व्वं विज्ञातं परमात्मनि।
तं बन्दे नित्यविज्ञानमानन्दमजमव्ययं ॥१॥

It ends, Com : यथा चन्द्रकानां चन्द्रा एव चन्द्रकाः स्वार्थेकः जलेषु प्रतिविम्बरूपेषु अलं दृश्यमानं जलस्य चंचलत्वात् चंचलत्वं तथा बुद्धीनां चंचलत्वात् तवापि चंचलत्वमौपाधिकं न पारमार्थिकं इह बुद्धि भेदेषु विष्णोर्व्यापन शीलस्येत्यर्थः॥

Colophon : इति श्रीगोविन्द भगवत् पूज्यपादशिष्य परमहंस परिव्राजकाचार्य श्रीमत् शंकर भगवत् कृतौ हस्तामलक भाष्यं समाप्तं ॥१२॥

619

I.M. No. 7265

Title : हरिमीडेस्तोत्रम्
(Harimīḍestotram)

By : Śaṅkarācārya

Substance : C.M.P.

Size : 16 cm X 8 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-9

Lines in a page : 6, 7

Letters in a line : 18

Condition : Fair, complete.

Date : Nil

Text begins : ॐ श्रीगणेशाय नमः।
स्तोष्ये भक्त्या विष्णुमनादि जगदादिं

यस्मिन्नेतत्संसृतिचक्रं भ्रमतीत्थम्।
यस्मिन् दृष्टे नश्यति तत्संसृतिचक्रं
तं संसारध्वांत विनाशं हरिमीडे ।१।

It ends : इत्थं स्तोत्रं भक्तजनेड्यं भवमी(भी?)ति
ध्वान्तार्काभं भगवत्पादीयमिदं यः।
विष्णोर्लोकं पठति शृणोति व्रजतिज्ञो
ज्ञानं ज्ञेयं स्वात्मनि चाप्नोति मनुष्यः।४४।

Colophon : इति श्रीमच्छंकराचार्यभगवता विरचितं हरिमीडे स्तोत्रं संपूर्णम्।

Post Colophon : स्वरूपानंद प्रीत्यर्थं........सूर्विंशरति भाद्रपदे।

620

I.M. No. 10,980

Title : सटीक हरिमीडेस्तोत्रम्
(Harimīḍestotram with ṭīkā)

By : Śaṅkarācārya, *Com*—Svayam Prakāśa Yati

Substance : C.M.P.

Size : 31 cm X 12.5 cm

Character : Nāgarī

Folia : 1-36, 37 half torn and 38

Lines in a page : 12, 13

Letters in a line : 40

Condition : Very old, torn, complete.

Date : Nil

Text begins : स्तोष्य इति।
स्तोष्ये भक्त्या विष्णुमनादिं जगदादिं
यस्मिन्नेतत्संसृतिचक्रं भ्रमतीत्थम् ।
यस्मिन् दृष्टे नश्यति तत्संसृतिचक्रं
तं संसारध्वांत विनाशं हरिमीडे ।१।

It ends : इत्थं स्तोत्रं भक्तजनेड्यं भवभीति

ध्वान्तार्काभं भगवत्पादीयमिदं यः।
विष्णोर्ल्लोकं पठति शृणोति व्रजतिज्ञो
ज्ञानं ज्ञेयं स्वात्मनि चाप्नोति मनुष्यः।४४।

Colophon इति श्रीमत् शंकराचार्यविरचितं हरिर्माडे स्तोत्रं समाप्तं ॥

Com begins : ॐ श्रीगणेशाय नमः।
नित्यं निजानन्द सदद्वितीयं शुद्धं विभुं सत्यमति स्वतन्त्रं।
सुक्ष्मं निरस्ताखिल दृश्यमीशं प्रत्यंचमात्मानमहं भजामि ।

It ends, Com 38B इन्दु पलेन्द्र मणि सुन्दर मिन्दुचुडं,
वृन्दारवृन्द परिवन्दित पादपद्मं।
आमंदमन्द हसितोल्लसदाननेन्दु
बन्दामहे बयममन्द मुदां विकेशं ॥४४॥

Colophon : इति श्रीपरमहंस परिव्राजकाचार्य कैवल्यानन्द योगीन्द्र पादकमलभृंगायमान स्वयं प्रकाशाख्य यति विरचिता शंकर भगवत्पादकृता हरिस्तुति व्याख्या हरितत्व-मुक्तावली समाप्ता ।

621

I.M. No. 10,471 (B)

Title : The same
By : Śaṅkarācārya
Substance : C.M.P.
Size : 35 cm X 17.5 cm
Character : Nāgarī
Folia : 4B-5B
Lines in a page : 21
Letters in a line : 50
Condition : Old, torn, damp, complete.
Date : Nil
Text begins : श्रीगणेशाय नमः।

ॐ स्तोष्ये भक्त्या विष्णुमनादिं जगदादिं
यस्मिन्नेतत्संसृतिचक्रं भ्रमतीत्थम् ।
यस्मिन् दृष्टे नश्यति तत्संसृतिचक्रं
तं संसारध्वांत विनाशं हरिमीडे ।१।

It ends 5B इत्थं स्तोत्रं भक्तजनेड्यं भवमी(भी?)ति
ध्वान्तार्काभं भगवत्पादीयमिदं यः ।
विष्णोर्लोकं पठति शृणोति व्रजतिज्ञो
ज्ञानं ज्ञेयं स्वात्मनि चाप्नोति मनुष्यः।४४।

Colophon : इति श्रीहरिमीडे स्तोत्रं संपूर्णं, शुभम्।